

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU YÖNETİMİ VE SİYASET BİLİMİ ANA BİLİM DALI

**KAMU POLİTİKASI OLUŞTURULMA SÜRECİNDE ADIYAMAN
MİLLETVEKİLLERİNİN TBMM'DE YASAMA FAALİYETLERİ
(2002-2015)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MEHMET ŞAHİN

GAZİANTEP
EKİM 2019

T.C.
GAZIANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU YÖNETİMİ VE SİYASET BİLİMİ ANA BİLİM DALI

**KAMU POLİTİKASI OLUŞTURULMA SÜRECİNDE ADIYAMAN
MİLLETVEKİLLERİNİN TBMM'DE YASAMA FAALİYETLERİ
(2002-2015)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MEHMET ŞAHİN

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üy. Mehmet SARITÜRK

GAZIANTEP
EKİM 2019

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU YÖNETİMİ VE SİYASET BİLİMİ ANA BİLİM DALI

KAMU POLİTİKASI OLUŞTURULMA SÜRECİNDE ADIYAMAN
MİLLETVEKİLLERİNİN TBMM'DE YASAMA FAALİYETLERİ
(2002-2015)

Mehmet ŞAHİN

Tez Savunma Tarihi: 02/10/2019

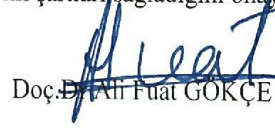
Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

Doç. Dr. Erol ERKAN
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Müdürü

SBE Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak gerekli şartları sağladığımı onaylarım.

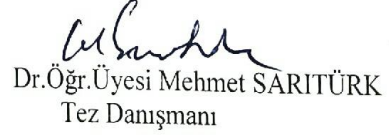

Doç. Dr. Ali Fuat GÖKÇE

Enstitü ABD Başkanı

Bu tez tarafımca (tarafımızca) okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

(Unvanı, Adı ve SOYADI)
İkinci Tez Danışmanı (varsa)

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SARITÜRK
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

(Unvanı, Adı ve SOYADI)

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SARITÜRK

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet GEÇER

Dr. Öğr. Üyesi Eray GEMİCİ

İmzası

ETİK BEYANI

Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Mehmet ŞAHİN
09.10.2019

ÖZET

KAMU POLİTİKASI OLUŞTURULMA SÜRECİNDE ADIYAMAN MİLLETVEKİLLERİNİN TBMM'DE YASAMA FAALİYETLERİ (2002-2015)

ŞAHİN, Mehmet

Yüksek Lisans Tezi, Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi ABD

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üy. Mehmet SARITÜRK

Ekim 2019, 282 Sayfa

Bu tez çalışması, kamu politikası aktörleri olarak 22. dönem, 23. dönem, 24. dönem Adıyaman Milletvekillerinin 2002-2015 yıllarında Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapmış oldukları yasama faaliyetlerini içermekte ve bu yasama faaliyetleri ile ilgili kamu politikası bağlamında değerlendirmede bulunmaktadır. Milletvekillerinin sosyal durumu, yaşları, eğitim durumları incelenmiş; kamu politikası aktörü olarak TBMM'de yaptıkları konuşmalar ve yasama faaliyetleri araştırılmıştır. Bu çalışmada 2002 ile 2015 yılları arasında milletvekillerinin yasama faaliyetleri, kamu politikası aktörü olarak, değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Tez çalışması hazırlanırken 2002-2015 yıllarına ait Türkiye Büyük Millet Meclisi Tutanak Dergileri incelenmiş, meclis tutanaklarından milletvekillerinin yasama faaliyetleri ile ilgili kayıtlar tespit edilmiştir. Bu çalışma, 2002-2015 yılları arasında TBMM'de görev yapan Adıyaman milletvekilleri ile sınırlandırılmıştır.

Anahtar kelimeler: Türkiye Büyük Millet Meclisi, Adıyaman Milletvekilleri, Kamu Politikası.

ABSTRACT**THE LEGISLATIVE ACTIVITIES OF ADIYAMAN DEPUTIES
IN THE TGNA
IN THE PROCESS OF PUBLIC POLICY
(2002-2015)**

ŞAHİN, Mehmet

Master's Thesis, Public Administration and Political Science

Supervisor: Assist. Dr. Öğr. Üy. Mehmet SARITÜRK

October 2019, 282 pages

This thesis includes legislative activities of 22nd, 23rd and 24th term Adiyaman deputies as public policy actors in The Grand National Assembly of Turkey from 2002 to 2015 and evaluates public policies related to these legislative activities. The social status, ages and educational situations of deputies, and their speeches and legislative activities in the parliament as public policy actors have been investigated. In this study, it is aimed to evaluate the effects of legislative activities of deputies between 2002 and 2015 on public policies. During the preparation of the thesis, The Journal of Records of the Grand National Assembly of Turkey were reviewed from 2002 to 2015. Records relating to legislative activities of deputies have been identified. This study was limited to the activities of deputies of Adiyaman in The Grand National Assembly of Turkey between 2002-2015.

Keywords: Turkish Grand National Assembly, Adiyaman Deputies, Public Policy.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
İÇİNDEKİLER	iii
TABLolar LİSTESİ	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ	viii
KISALTMALAR	ix
BİRİNCİ BÖLÜM: KAMU POLİTİKASI KAVRAMSAL ÇERÇEVE	1
1.1 KAMU POLİTİKASI TANIMI VE ÖZELLİKLERİ	1
1.2 KAMU POLİTİKASI SÜRECİ	3
1.3 KAMU POLİTİKASININ TÜRLERİ.....	6
1.4 KAMU POLİTİKASI ANALİZİ	7
1.5 KAMU POLİTİKASININ AKTÖRLERİ.....	9
1.5.1 Yürütme.....	10
1.5.2 Kamu Yönetimi (Bürokrasi).....	11
1.5.3 Yargı.....	12
1.5.4 Siyasal Partiler.....	13
1.5.5 Vatandaşlar	14
1.5.6 Basın Yayın Kuruluşları.....	14
1.5.7 Baskı ve Çıkar Gurupları.....	15
1.5.8 Politika Danışmanları	16
1.5.9 Düşünce Kuruluşları.....	17
1.5.10 Uluslararası Aktörler	17
1.5.11 Parlamento.....	18
İKİNCİ BÖLÜM: ADIYAMAN İLİ VE KAMU POLİTİKASI AKTÖRÜ OLARAK ADIYAMAN MİLLETVEKİLLERİ	21
2.1. ADIYAMAN'IN TARİHİ VE COĞRAFİ KONUMU.....	21
2.2. ADIYAMAN'IN EKONOMİK, SOSYAL VE SİYASAL DURUMU.....	22
2.2.1 Adıyaman'ın İdari Yapısı	23
2.2.2 Adıyaman Nüfusu.....	23
2.2.3 Adıyaman'ın Ekonomik Yapısı.....	24

2.2.4 Adıyaman'ın Siyasal Yapısı	24
2.3 ADIYAMAN MİLLETVEKİLLERİNİN BİYOGRAFİLERİ (2002-2015)	26
2.3.1 Ahmet Faruk Ünsal	26
2.3.2 Fehmi Hüsrev Kutlu	26
2.3.3 Mahmut Göksu	27
2.3.4 Mehmet Özyol.....	27
2.3.5 Şevket Gürsoy	27
2.3.6 Mehmet Erdoğan	28
2.3.7 Ahmet Aydın	28
2.3.8 Şevket Köse.....	28
2.3.9 Mehmet Metiner	29
2.3.10 Muhammed Murtaza Yetiş.....	29
2.3.11 Salih Fırat	30
2.4 ADIYAMAN MİLLETVEKİLLERİNİN SOSYAL VE KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ.....	30
2.4.1 Milletvekillerinin Doğum Yerleri Ve Bölgeyle Olan İlgileri.....	30
2.4.2 Milletvekillerinin Yaş Ve Cinsiyet Durumları	31
2.4.3 Milletvekillerinin Eğitim Durumları Ve Bildikleri Diller	32
2.4.4 Milletvekillerinin Mesleki Durumları	33
2.4.5 Milletvekillerinin Milletvekili Olduğu Dönem Sayısı Ve Dönemleri.....	33
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: KAMU POLİTİKASI AKTÖRLERİ OLARAK ADIYAMAN MİLLETVEKİLLERİNİN TBMM' DEKİ FAALİYETLERİ (2002-2015).....	35
3.1 ADIYAMAN MİLLETVEKİLLERİNİN TBMM' DE YAPTIĞI KONUŞMALAR	36
3.1.1 Ahmet Aydın' ın Meclis Konuşmaları	36
3.1.2 Ahmet Faruk Ünsal' ın Meclis Konuşmaları	56
3.1.3 Fehmi Hüsrev Kutlu' Nun Meclis Konuşmaları	59
3.1.4 Mahmut Göksu' Nun Meclis Konuşmaları	68
3.1.5 Mehmet Erdoğan' ın Meclis Konuşmaları	73
3.1.6 Mehmet Metiner' in Meclis Konuşmaları	86
3.1.4 Mehmet Özyol' Un Meclis Konuşmaları	98
3.1.8 Muhammed Murtaza Yetiş' in Meclis Konuşmaları	98
3.1.9 Salih Fırat' in Meclis Konuşmaları	105
3.1.10 Şevket Gürsoy' Un Meclis Konuşmaları.....	118
3.1.11 Şevket Köse'nin Meclis Konuşmaları	122
3.2 ADIYAMAN MİLLETVEKİLLERİNİN YASAMA FAALİYETLERİ	169
3.2.1 AHMET FARUK ÜNSAL.....	169

3.2.1.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi.....	169
3.2.1.2 İmzası Olduğu Soru Önergesi	170
3.2.1.3 İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi.....	171
3.2.1.4 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	171
3.2.2 FEHMİ HÜSREV KUTLU	172
3.2.2.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi.....	172
3.2.2.2 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	173
3.2.3 MAHMUT GÖKSU	175
3.2.3.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi.....	175
3.2.3.2 İmzası Olduğu Soru Önergesi	176
3.2.3.3 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	176
3.2.4 MEHMET ÖZYOL	178
3.2.4.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi.....	178
3.2.4.2 İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi.....	179
3.2.5 ŞEVKET GÜR SOY	180
3.2.5.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi.....	180
3.2.5.2 İmzası Olduğu Soru Önergesi	182
3.2.5.3 İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi.....	182
3.2.5.4 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	183
3.2.5.5 İmzası Olduğu Gensoru Önergesi	187
3.2.6 MEHMET ERDOĞAN	188
3.2.6.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi.....	188
3.2.6.2 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	189
3.2.7 AHMET AYDIN	191
3.2.7.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi.....	191
3.2.7.2 İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi.....	192
3.2.7.3 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	192
3.2.8 ŞEVKET KÖSE	194
3.2.8.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi.....	194
3.2.8.2 İmzası Olduğu Soru Önergesi	198
3.2.8.3 İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi.....	206
3.2.8.4 İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi.....	207
3.2.8.5 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	207
3.2.9 MEHMET METİNER.....	235
3.2.9.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi.....	235
3.2.9.2 İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi.....	235
3.2.9.3 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	236

3.2.10 MUHAMMET MURTAZA YETİŞ.....	237
3.2.10.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi.....	237
3.2.10.2 İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi.....	238
3.2.10.3 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi.....	238
3.2.11 SALİH FIRAT.....	239
3.2.11.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi.....	239
3.2.11.2 İmzası Olduğu Soru Önergesi	241
3.2.11.3 İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi.....	242
3.2.11.4 İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi.....	242
3.2.11.5 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	243
3.2.11.6 İmzası Olduğu Gensoru Önergesi	244
3.3 KAMU POLİTİKASI AKTÖRÜ OLARAK ADIYAMAN MİLLETVEKİLLERİNİN TBMM'DE YASAMA FAALİYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	245
3.3.1 Yapılan Konuşmalar ile İlgili Değerlendirme	245
3.3.2 Gensoru Önergeleri ile İlgili Değerlendirme.....	245
3.3.3 Meclis Soruşturma Önergeleri ile İlgili Değerlendirme.....	246
3.3.4 Genel Görüşme Önergeleri ile İlgili Değerlendirme	247
3.3.5 Soru Önergeleri ile İlgili Değerlendirme.....	247
3.3.6 Meclis Araştırma Önergeleri ile İlgili Değerlendirme	248
3.3.7 Kanun Teklifi Önergeleri ile İlgili Değerlendirme.....	248
3.4 ADIYAMAN MİLLETVEKİLLERİNİN TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNDEKİ FAALİYETLERİNİN KAMU POLİTİKASI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ	250
SONUÇ VE TARTIŞMA.....	258
KAYNAKLAR	262
ÖZGEÇMİŞ.....	269

TABLOLAR LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo 2.1 Adıyaman İlçelerinin Alan ve Nüfus Büyüklükleri.....	23
Tablo 2.2. Adıyaman'ın 2002-2015 Arası Nüfusu (TÜİK)	23
Tablo 2.3. Adıyaman Milletvekillerinin Doğum Tarihleri ve Yerleri.....	31
Tablo 2.4. Adıyaman Milletvekillerinin Yaşları ve Cinsiyetleri.....	32
Tablo 2.5. Milletvekillerinin Eğitim Durumları ve Bildikleri Yabancı Diller.....	32
Tablo 2.6. Adıyaman Milletvekillerinin Meslekleri.....	33
Tablo 2.7. Adıyaman Milletvekilleri ve Görev Yaptıkları Yasama Dönemleri.....	34
Tablo 3.1. Ahmet Faruk Ünsal'ın Yasama Tablosu.....	172
Tablo 3.2. Fehmi Hüsrev Kutlu'nun Yasama Tablosu.....	175
Tablo 3.3. Mehmet Göksu'nun Yasama Tablosu.....	178
Tablo 3.4. Mehmet Özyol 'un Yasama Tablosu.....	179
Tablo 3.5. Şevket Gürsoy'un Yasama Tablosu.....	188
Tablo 3.6. Mehmet Erdoğan'ın Yasama Tablosu.....	190
Tablo 3.7. Ahmet Aydın'ın Yasama Tablosu.....	193
Tablo 3.8. Şevket Köse'nin Yasama Tablosu.....	235
Tablo 3.9. Mehmet Metiner'in Yasama Tablosu.....	237
Tablo 3.10. Muhammed Murtaza Yetiş' in Tablosu.....	239
Tablo 3.11. Salih Fırat'ın Yasama Tablosu.....	245
Tablo 3.12. 2002-2015 Yılları Arasında Milletvekillerinin Konuşma Sayıları....	245
Tablo 3.13. Milletvekillerinin Genel Yasama Faaliyet Tablosu.....	249
Tablo 3.14. Milletvekillerinin Genel Yasama Faaliyet Tablosu.....	250
Tablo 3.15. Milletvekillerinin Toplam Yasama Faaliyeti Tablosu.....	250

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1.1 Kamu Politikalarının Unsurları	3
Şekil 2.2 Politika Hazırlık Aşamaları	4

KISALTMALAR

- AKP:** Adalet ve Kalkınma Partisi
ANAP: Anavatan Partisi
C. : Cilt
CHP: Cumhuriyet Halk Partisi
DSİ: Devlet Su İşleri
DPT: Devlet Planlama Teşkilatı
DYP: Doğru Yol Partisi
ED: Editör
FP: Fazilet Partisi
GAP: Güneydoğu Anadolu Projesi
TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCK: Türk Ceza Kanunu
TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu
YÖK: Yüksek Öğrenim Kurulu
TRT: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
MHP: Milliyetçi Hareket Partisi

BİRİNCİ BÖLÜM

KAMU POLİTİKASI KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde kamu politikasının tanımı ve özellikleri, kamu politikası süreci, kamu politikasının türleri, kamu politikası analizi ve kamu politikasının aktörleri incelenmiştir.

1.1 KAMU POLİTİKASI TANIMI VE ÖZELLİKLERİ

Kamu politikası kavramının ne olduğuna ilişkin literatürde oldukça değişik tanımlar yer almaktadır. Dye (2011:1) kamu politikalarını, “hükümetlerin yapmayı ya da yapmamayı seçtikleri her şeydir” şeklinde ifade ederek yürütmenin, bir toplumsal talebe ilişkin harekete geçmesinin bir kamu politikası olarak değerlendirilebileceği gibi, hareketsiz kalması durumunun da bir kamu politikası olarak değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Henry (2004:305 akt. Yıldız vd., 2016:135)’e göre: Kamu politikası, devlet tarafından benimsenen ve uygulanan bir eylem tarzıdır.

Akdoğan’a (2011: 75) göre kamu politikası; devletin yasalardan gelen, yetkisinin olduğu herhangi bir konuda, yetki sahibi olan idarenin ya da kamu görevlisinin yaptığı iş ve eylem olarak değerlendirilebilir. Buna göre cumhurbaşkanı kararıyla yürürlüğe giren ve tüm vatandaşları etkileyen bir vergi artırımını gibi küçük bir ilçedeki kaymakamın ilçe ile ilgili aldıkları karar da kamu politikası olarak değerlendirilir.

Kamu politikasını tek bir kavram olarak tanımlamak yerine, daha modüler bir tanımlama getiren Jones (1977’den akt. Göçoğlu, 2014:9) kamu politikasının; programlar, kararlar ve etkiler olmak üzere üç aşamadan oluşan bir süreç olarak değerlendirilmesi gerektiğini söylemektedirler. Bu üç aşama da birbiri ile ilintilidir. Hedeflere ulaşmak için yapılan programlar, uygulama evresi için alınacak kararlar ve bu aşamalardan sonra uygulanan politikanın çıktısı olarak etkiler ve sonuçlar, süreci oluşturmaktadır.

Görüldüğü üzere kamu politikası, kamu politikası aktörlerinin; yönetime ilişkin her türlü eylem, işlem, tutum, planlama ve stratejileri kapsayan, hatta bazen eylemde bulunmama durumunu dahi içine alan bir kavramdır. Birdenbire ortaya

çıkmayan ve oluşturulması sürecinde birçok aktörün katkısını gerektiren kamu politikalarının uygulanabilmesi, bazı yasal ve idari düzenlemelerin yapılmasını gerektirmektedir. (Nacak, 2015:78)

Kamu politikası kavramı, devleti idare edilmesinde kamu ile ilgili alınan kararları içeren bir kavramdır. Uluslararası politika, ekonomi politikası, sağlık politikası, eğitim politikası ve sosyal politika gibi kavramların her biri, kamu politikasının birer alt başlığıdır. (Göçoğlu, 2014:9)

Smith ve Larimer, kamu politikalarının özellikleri üzerinden tanımlanmasının daha doğru olduğu vurgulamaktadırlar. Bu noktadan hareketle kamu politikalarının öne çıkan kimi özellikleri özetlenebilir.(Babaoğlu, 2017:513)

- Kamu politikalarının amaç ve hedefi vardır, yani belirsiz ve tesadüfi kararlar olarak nitelenemez.

- Kamu politikaları devletler ve yönetim biçimlerinden bağımsız olarak her ülkede gerçekleşir. Bu durum devletin sürekliliğinin sonucudur. Ancak ülkeden ülkeye politika üretim süreçleri farklıdır.

- Tek bir karar ve uygulama kamu politikaları olarak değerlendirilmemelidir. Kamu politikaları bir süreçtir. Kararı da kapsayan daha geniş bir silsiledir.

- Alınacak kararlar olumlu ya da olumsuz olabilir. Kamu politikası hem hareket etmeyi hem de etmemeyi kapsamaktadır.

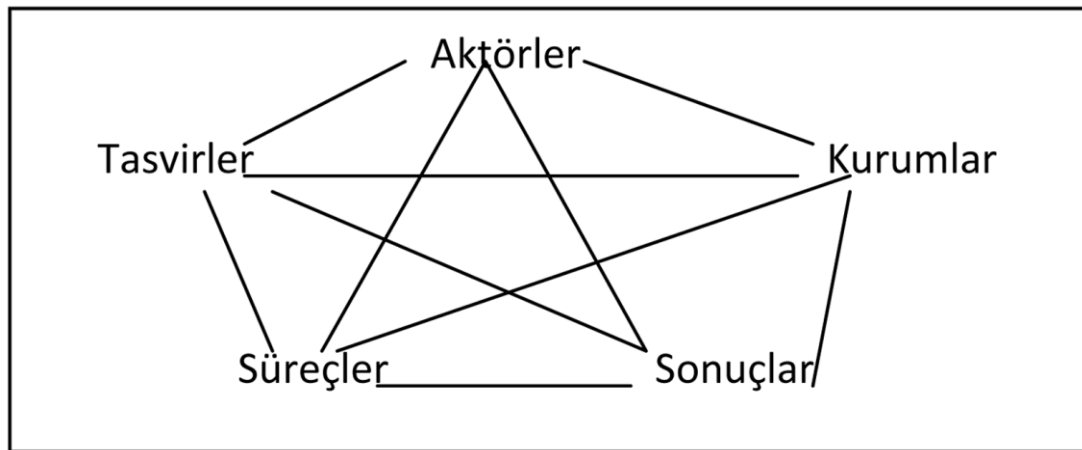
- Kamu politikalarında paydaşlar vardır. Bu paydaşları kamu politikası aktörleri olarak ifade edebiliriz. Kamu politikası sürecinde bir çok aktör etkili olur. Bu aktörler arasındaki etkileşimle politikalar meydana gelir.

- Kamu politikaları aktörler tarafından ortaya konan talepler üzerinden hareket eder. Değişik aktörlerin talepleri ile süreç gelişir. Bu bağlamda toplumsal bir talebin ürünüdür.

- Kamu politikaları zorlayıcı, bağlayıcı ve kısıtlayıcıdır. Sürecin içinde olan ya da olmayan tüm aktörleri kapsayıcıdır. Kamu politikaları uygulama sonucunda değişime uğrar.

Gelişmiş toplumlarda, kamu politikaları her alanda yürütülmektedir. Kamu politikaları politik ve sosyal bir sistemin meydana getirdiği, katılımı gerektiren bir eylemdir. Birbirleriyle ilişki içerisinde bulunan kamu politikaları sistemi beş unsuru içermektedir (Usta, 2013:81).

Şekil 1: Kamu Politikalarının Unsurları

Kaynak: Usta, (2013:82)'den alıntılanmıştır.

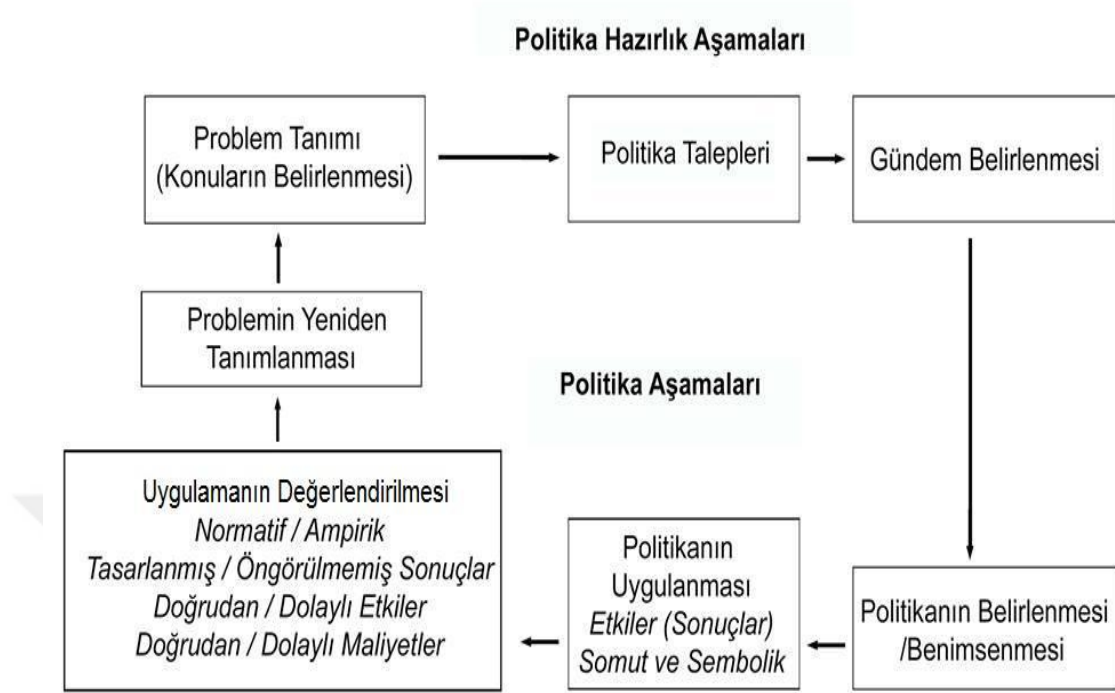
Kamu politikasının unsurları birbiri ile etkileşim içerisindedir. Aktörler, birey veya grup olabilir; sorumlulukları dâhilinde kaynak kullanımında bulunan ve strateji belirleyen unsurlardır. Tasvirler, eylemlere, koşullara ve aynı zamanda tepkilere yön veren normatif ve bilişsel çerçevedir. Kurumlar, eylemleri yöneten izlek, teamül, kurallar ve normlardır. Süreçler, zaman içerisinde karşılıklı etkilerin biçimlendirilmesi, düzenlenmesi, grupsal veya bireysel aktörlerin değişen çeşitli aktivitelerinin değerlendirilmesidir. Sonuçlar, kamusal eylemlerin meydana getirdiği çıktılardır (Usta, 2013:82).

1.2 KAMU POLİTİKASI SÜRECİ

Örgütlü her topluluk, hedeflerine ulaşmak amacıyla politika oluşturmaktadır. Devlet de belirlenen hedeflere ulaşmak için kamu politikası oluşturmaktadır. Bu politikaları devlet yönetimi dışındaki aktörlerin politikalarından ayırt etmek için kamu politikası kullanılmaktadır (Biçer ve Yılmaz, 2009:51).

Kamu politikası süreci, kamu politikasının oluşturulmasında izlenen basamakları ifade eden bir terimdir. Kamu politikası oluşturma sürecindeki basamaklar aşağıda yer verilen şekilde tasvir edilmiştir (Göçoğlu, 2014:20).

Şekil 2: Politika Hazırlık Aşamaları

Kaynak: Cochran vd., 2009: 9. Akt. Göçoğlu 2014:20

Kamu politikası oluşturma süreci birbiri ile ilişki içerisinde ve birbirinden etkilenmektedir. Kamu politikası ile ilgili literatürde kamu politikası sürecinin basamakları farklı şekillerde isimlendirilmiştir. Bununla birlikte kamu politikası süreci, gündem oluşturma, politikanın oluşturulması, uygulama ve değerlendirme olmak üzere dört temel basamaktan oluşmaktadır (Yıldız ve Sobacı, 2013:24).

Gündem Oluşturma: Politika aktörlerinin eyleme geçmek üzere gelen talepler arasından seçerek üzerinde yoğunlaştıkları konulara “politika gündemi” denilmektedir. Politika gündemi içindeki sıralamayı ise siyasal öncelikler belirler. Buna göre, farklı aktörler tarafından ifade edilen beklentiler, yürütmenin öncelikleri çerçevesinde politika gündemini oluşturur (Biçer ve Yılmaz, 2009:55).

Gündem oluşturma yürütmenin çeşitli beklentiler arasında bir seçim yapmasını içermektedir. İşte, çeşitli çıkarları temsil eden sivil toplum kuruluşlarından politika girişimcileri ve bürokrasiye kadar birçok aktör, yürütmenin seçimi üzerinde etkili olmaya çalışarak beklentilerini hükümetin gündemine sokmak ve o sorunla ilgili bir

farkındalık meydana getirmek için gayret göstermektedirler (Yıldız ve Sobacı, 2013:24).

Politikanın Oluşturulması: Kamu politikalarının oluşturulmasına yönelik karar alma süreci, eskiden sadece devletin görevi olarak görüldüğünden oldukça basit bir aşama olarak değerlendirilmiştir. Ancak günümüzde birçok politika aktörünün katkısı ile gerçekleştiği, bunlar arasındaki etkileşimi konu aldığı için biraz daha karmaşık bir yapıya evrilmiştir. Karar alma aşaması geleneksel dönemde sadece devletin merkezi yapılanmasında yer alan küçük bir grubun görüş ve düşünceleri ile şekillenirken, günümüzde ise birçok kamu politikası aktörünün etki ve katkısıyla şekillenmektedir. Bu oluşturulacak kamu politikalarından etkilenecek toplumun ilgili kesimlerinin de karar süreci üzerinde etkili olduklarını söylemek mümkündür. Dolayısıyla, yeni politika oluşturulma sürecinin merkezdeki küçük bir grubun etkin ve tekel konumunu nihayete erdirdiğini söylemek mümkündür (Nacak, 2015:91).

Kamu politikası sürecinin bu basamağı, kamu politikasının amaçlarının belirlenmesi, bu amaçlara ulaşarak ilgili sorunu ortadan kaldıracak muhtelif alternatiflerin belirlenmesini ve bu alternatiflerden birinin seçilerek uygulanmasına karar verilmesini ifade etmektedir. Bu bağlamda, “politikanın oluşturulması aşamasında amaçlar ve öncelikler nelerdir?”, “bu amaçlara ulaşabilmeyi sağlayacak seçenekler nelerdir?”, “her bir seçeneğin faydaları ve maliyetleri nelerdir?” ve “her bir seçeneğin olumlu ve olumsuz dışsallıkları nelerdir?” gibi suallere cevap aranmakta ve karar vericiler, çözüm alternatiflerini uygulanabilirlik ve politik kabul edilebilirlik gibi kıstaslar açısından değerlendirerek uygun bir seçeneği uygulamaya karar vermektedirler (Yıldız ve Sobacı, 2013:24).

Uygulama: Bir politikanın ilgili kurum ve kuruluşlarca yürütülmesi “uygulama” olarak adlandırılır. Bu aşama bazı kişiler tarafından sadece “yasa çıkarmak” olarak değerlendirilebilir. Fakat bu aşama daha kapsamlı ve dinamik bir aşamadır. Kamu politikası sürecinde, 1970’lere kadar üzerinde durulmayan “uygulama” aşaması bu yıllardan sonra çalışma konusu olmaya başlamıştır (Göçoğlu, 2014:23).

Ancak güç elde etmek isteyen ve kamu politikalarının uygulanmasında önemli bir rol oynayan bürokrasi, kabul edilen programları yeniden yorumlayabilmekte,

değiştirebilmektedir. Bu nedenle, kamu politikası alan yazınında uygulama aşamasına ilişkin farklı yaklaşımlar ortaya konulmuştur (Yıldız ve Sobacı, 2013:25).

Değerlendirme: Geri bildirim olarak da adlandırılabilen kamu politikası oluşturma sürecinin bu son basamağında, uygulanan kamu politikalarının etkinliğini, verimliliğini ve başarısını ortaya çıkarmak hedeflenmektedir. Bu doğrultuda kamu politikalar ile ortaya çıkan sonuçlar değerlendirilmekte ve bu politikanın toplum üzerindeki ve toplumsal sorun karşısındaki etkisi belirlenmektedir. Yani kamu politikasının uygulanmasından önceki durum ile uygulanmasından sonraki durum arasındaki farkların ortaya konulması çalışılmaktadır. Değerlendirme aşaması iki şekilde gerçekleştirilebilmektedir. Birincisi politika uygulamalarının, daha önceden belirlenen politika amaç ve hedefleri doğrultusunda uygulanıp uygulanmadığının değerlendirilmesidir. İkincisi ise kamu politikalarının hedef kitle üzerindeki çıktıları ve etkileridir. Ancak doğru yöntem ve araçların kullanılıp kullanılmadığının değerlendirilmesi kolay iken, uygulanan bir politikanın hedef kitle üzerinde yarattığı etki ve çıktıların ölçülmesi, ölçülse bile elde edilen verilerin sağlıklı olup olmadığının saptanması oldukça zordur (Nacak, 2015:93).

1.3 KAMU POLİTİKASININ TÜRLERİ

Kamu politikalarının türleri üzerine düşünmek, kamu politikalarının nasıl ve niçin yapıldığı ve neden belirli politika alanlarında bazı çıkar guruplarının diğerlerine göre daha belirleyici olduklarını anlamaya katkı sağlamaktadır. Kamu politikalarını sınıflandırmaya yönelik ilk çabalar konu-temelli bir yaklaşımdan hareket etmiş ve örneğin, eğitim politikası, sağlık politikası, ulaştırma politikası gibi sınıflandırmalar yapmışlardır. Bu yaklaşım, politika alanlarını tasnif etmek açısından faydalı olmakla birlikte, bu politikaların temelini teşkil eden siyasete/zihniyete dair bazı çıkarımlarda bulunmaya imkan vermemektedir. Kamu politikalarına ilişkin bir sınıflandırma geliştirmeye yönelik çağdaş yaklaşımlar, 1964 yılında Theodore Lowi ile başlamıştır. Lowi kamu politikalarını dağıtıcı, düzenleyici ve yeniden dağıtıcı olmak üzere üç başlık altında toplamaktadır. Bu bağlamda, kamu politikalarının türleri bu üç kümede kısaca şu şekilde açıklanabilir (Yıldız ve Sobacı, 2013:25):

Dağıtıcı Politikalar: Bu politikalar bir mal, çıkar ya da menfaati toplumun bazı kesimlerine dağıtmaya yönelik politikalarlardır. Başka bir deyişle, belirli bir çıkar gurubuna mevcut menfaatin belirli bir kısmını garanti etmeyi gerektirmektedir. Ancak

söz konusu çıkarın toplumun bazı kesimlere dağıtılmasının yol açtığı maliyetler toplumdaki diğer kesimler tarafından çok fazla hissedilmez. Bu nedenle, dağıtıcı politikalar nispi olarak daha az politik çatışmaya sebebiyet vermektedir. Bu politikaların en önemli aracı bütçe sürecindeki bütçe tasarılarıdır.

Düzenleyici Politikalar: Genel olarak, düzenleyici politikalar özel sektörün işleyişini yönetmeyi amaçlayan politikalarlardır. Kendi içerisinde rekabetçi düzenleyici politika ve korumacı düzenleyici politika şeklinde ikiye ayrılır. Rekabetçi düzenleyici politika, belirli bir grubun veya örgütün piyasaya girişini engelleyen veya mal ve hizmetlerin sunumunu sınırlandıran politikalarlardır. Korumacı düzenleyici politika ise, kamu sağlığını korumak için hava kirliliğini önlemek gibi, özel sektör faaliyetlerinin olumsuz etkilerine karşı halkı korumayı amaçlayan ve bu faaliyetleri düzenleyen politikalarlardır.

Yeniden Dağıtıcı Politikalar: Bu politikalar, refah ve zenginlik, mülkiyet ve haklar gibi kaynak ve değerlerin toplumsal sınıflar veya etnik guruplar arasında paylaşımını amaçlayan eylemleri ifade etmektedir. Yeniden dağıtıcı politikalar bir gruba fayda ve çıkar sağlarken diğer gruba çok önemli maliyetler yüklemektedir. Bu nedenle, yoğun politik çatışma ve çekişmelere yol açmaktadır. Bu politikalar, klasik sosyal refah politikalarını ve siyasal ve toplumsal haklar ve özgürlüklere ilişkin politikaları kapsamaktadır.

1.4 KAMU POLİTİKASI ANALİZİ

Kamu politikaları analizi alanının; çok disiplinli yapısının öne çıkartıldığı, bir süreç olarak kabul görme eğilimin yaygın olduğu, yalnız nicel değil, nitel analizlerin de kullanıldığı, tarafızlık vurgusuyla birlikte değer yargılarının da göz önünde tutulduğu, kamusal problemlerin çözümünde etkin bir danışmanlık faaliyeti olduğu ve hem yönetim hem politika alanlarıyla iç içe bir alt disiplin olarak görüldüğü ifade edilebilir (Babaoğlu, 2017:520). Kamu politikası analizine ilişkin çeşitli tanımlamalardan bahsetmek mümkündür.

Politika analizi, politika oluşturma sürecini daha iyi anlamak ve politikaları oluşturan aktörler üzerinde önemli etkileri bulunan sosyo-ekonomik koşullar hakkında doğru bilgiler edinmek için yapılan bilimsel bir çalışmadır. Politika analizi, oluşturulan politikalarla kimlerin neler kazanacağını ve daha da önemlisi, bu kazanımların nasıl bir fark yaratacağı ile ilgilenir. Hükümetlerin hangi politikaları,

niçin izledikleri ve bu politikaların çıktılarının ne tür etkilerinin olacağı ile ilgili bir çalışmadır (Usta, 2013:83).

Genel bir tanımla, politika analizini oluşturulan politikaların özelliklerini incelemek ve politikaların oluşumunu ve sonuçlarını incelemek için geliştirilen bir dizi teknik ve araç olarak tanımlamak mümkündür. Hükümetin yaptıkları üzerinden yola çıkarak ise kamu politikası analizi; hükümetlerin ne yaptıkları, neden yaptıkları, yapılanların vatandaşlar üzerinde ne gibi etkiler yarattığı gibi soruların cevaplanması ve anlaşılması olarak ifade edilebilir (Memişoğlu, 2016:69-68).

Politika analizi, politika yapım sürecinin daha iyi anlamak ve siyasetçiler üzerinde etkili ekonomik ve sosyal problemler hakkında, güvenilir ve siyasalarla ilgili bilgi vermek amacıyla gerçekleştirilir. Politikada kimin ne aldığı, daha da önemlisi, aldığı şeyi neden aldığı ve bunun nasıl bir fark meydana getirdiği ile ilgilenmektedir. Sadece hükümetlerin hangi politikaları izlediği ile değil, neden bu politikaları izledikleri ve bu politikaların sonuçlarının ne olduğu ile ilgili bir çalışmadır (Dye, 1992:8; akt. Demir, 2011:108). Politika analizi hükümetlerin gündemine politikanın nasıl girdiği ve bu politikanın sonuçları ile ilgilenir.

Günümüz modern ve karmaşık toplumlarında kamu politikası alanı çok kapsamlı ve ayrıntılıdır. Kamusal sorunlar da karmaşık ve çoğu kez birbiri ne bağlı bir özellik sergilemektedir. Böyle bir ortamda kamu politikalarının sahip olduğu sosyal, ekonomik ve politik etkiler çok ciddi düzeydedir. İşte kamu politikalarının bu özelliği nedeniyle politika analizi önemlidir (Memişoğlu, 2016:69).

Kamu politikası disiplininin bir alt çalışma alanı olarak kamu politikası analizinde ele alınan temel konuları Gül (2015:10) şu şekilde sıralamıştır:

1. Kamu politikası oluşturma aşaması (kamu politikasına konu olan sorunun özellikleri, tanımlanması ve betimlenmesi; sorunun gündeme alınması; politika oluşturma sebepleri; kamu politikası oluşturma süreci; bu süreçte kamusal, özel ve sivil aktörlerin rolü ve katılımı vb.)

2. Soruna muhtelif çözüm getiren kamu politikası seçenekleri ve bunların özellikleri

3. Kamu politikasını yönlendiren amaç, ilke, ölçü ve değerler ve bunların kamu politikasını ve süreçlerini neden, nasıl ve ne ölçüde şekillendirdiği (normatif kamu politikası)

4. Kabul edilen kamu politikasının özelliklerinin neler olduğu (ne, neden, nerede, ne zaman, nasıl ve kim tarafından ve kim için?)

5. Kamu politikasının uygulanması ve uygulayıcılar

6. Kamu politikası uygulamalarından; kimlerin neden, nasıl, nerede, ne zaman, ne kadar süreyle ve ne ölçüde yararlandığı ve/veya etkilendiği

Kamu politikası analizlerinin üç temel gayeyle yapılabildiği ve bu analizlerin birbirlerinden farklı noktalara odaklandıkları görülmektedir. Çevik (1988:105-106; akt. Babaoğlu, 2017:520), kamu politikası analizlerinin akademik, mesleki ya da siyasi amaçlarla yapılabildiğini; ilk amaca yönelik çıktılarının bilimsel analizler olduğunu, ikinci amaçla yapılan çıktılarının uzmanlığa dayalı bilgi sunumu niteliği olduğunu, üçüncü amaçla yapılan çalışmaların ise bir alana yönelik ve daha çok lobicilik faaliyeti düzeyinde gerçekleştiğini ifade etmektedir.

Kamu politikası analizinde kullanılan çeşitli modeller söz konusudur. Grup modeli, kurumsal model, elit modeli, sistem modeli ve süreç modeli bu modellerden başlıcalarıdır. Süreç modeli analiz modelleri arasında en yaygın kullanılan modellerden birini oluşturmaktadır. Süreç modeli, kamu politikalarının bir süreç olduğu düşüncesinden hareket etmektedir ve bu süreci oluşturan aşamaların her birinin incelenmesi amaçlanmaktadır (Memişoğlu, 2016:69-70).

1.5 KAMU POLİTİKASININ AKTÖRLERİ

Kamu politikaları alanında yaşanan gelişmeler her geçen gün biraz daha hızlanmaktadır. Kamu kaynaklarının sınırlı olmasına karşın toplumun talep ve beklentilerinin her geçen gün artması, toplumun her bir kesiminin kamusal politikaları kendi çıkarları doğrultusunda etkilemek adına büyük bir rekabetin içine girmesine neden olmaktadır. Farklı değer yargıları ve düşüncelerden kaynaklanan bu rekabet ortamında, kamusal politikaların oluşturulması sürecinde yeni aktörlerin ortaya çıkmaya başladığı ve süreci büyük ölçüde etkiledikleri görülmektedir (Demirci, 2011: 137).

Karmaşık ve döngüsel bir süreç olarak ifade edilen kamu politikalarının oluşturulması sürecinde, farklı çevrelerden ve kesimlerden birçok aktörün yer aldığı görülmektedir. Kamu politikası konusunu ve kamu politikasının oluşum sürecini anlayabilmek için, bu süreçte yer alan aktörleri incelemekte fayda vardır. Kamu politikası kavramı üzerinde yapılan tanımlar çerçevesinde, kamu politikasının oluşum sürecine sadece devlet menşeli organların etkide bulunacağı düşünülebilir. Bu yönde bir düşünce doğru olmayacaktır. Kamu politikası sürecine dahil olan aktörlerin bir bölümünün devlet olarak ifade edilen organizasyonun içinde yer almasının yanı sıra; siyasal partiler, vatandaşlar, düşünce kuruluşları ve medya gibi bazı birimler de devlet dışı aktörler olarak bu süreçte etkin olmaya çalışmaktadırlar. Bu aktörlerden bazıları, kamu politikalarının belirlenmesinde, doğrudan karar verme mekanizmasının içerisinde yer alırken, bazıları da karar vericileri etkilemekle politika sürecinin içerisinde yer almaya çalışmaktadır (Yıldız ve Sobacı, 2013: 19).

Alan yazınında kamu politikalarında yer alan bu aktörlerin değişik biçimlerde sınıflandırıldığı dikkat çekmektedir. Bu ayrımı resmi - gayri resmi- uluslararası aktörler aktörler olarak yapanlar, “devlet merkezli” ve “toplum merkezli” olmak üzere ikiye ayıranlar, geleneksel ve yeni aktörler biçiminde sınıflandıranlar da bulunmaktadır.

1.5.1 Yürütme

Ülkenin genel siyasetinin, günlük politikalarının ve kamusal hizmetlerin yürütme tarafından yerine getirildiği göz önüne alındığında, kamu politikalarının oluşturulmasında ve hayata geçirilmesinde yürütmenin en önemli ve en etkin rolü üstlenmekte olduğu görülmektedir (Çevik ve Demirci, 2008: 37).

Parlamente sistemde yürütme organının siyasi açıdan sorumlu kanadını oluşturan hükümetler ya da yürütme gücünün tek bir makamda toplandığı başkanlık sistemleri, yürütme yetkisini fiilen kullanan ve kamu bürokrasisini yönlendiren organlardır. Yürütmeler, yasalarla diğer birimlere verilmiş yetkiler dışındaki bütün yetkileri kullanmaktadırlar. Hatta bazı durumlarda, kanun hükmünde kararname örneğinde olduğu gibi, yasama organına tanınmış yetkileri dahi kullanabildikleri görülmektedir. Bu nedenle yürütmeler, kamu politikalarının oluşturulmasında ve yürütülmesindeki en temel aktör olarak nitelendirilmektedir (Eryılmaz, 2011: 118-119).

Türkiye’de de kamu politikalarını oluşturma ve bunları yürütme yetkisi Cumhurbaşkanlığına tanınmıştır. Cumhurbaşkanlığında oluşturulan politika kurulları ve Cumhurbaşkanı politikaları belirlemekte ve bu politikaları bakanlar uygulamaktadır. Bakanlar politika oluşturmaktan ziyade belirlenen politikaları uygulamaktadır. Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan kararnameler eğitilden sağlığa, dış güvenliken ekonomiye kadar birçok politikanın belirleyici unsuru olmaktadır.

1.5.2 Kamu Yönetimi (Bürokrasi)

Kamu yönetiminin, kamu politikası sürecine dâhil olmasını sağlayan iki temel unsur, politika oluşturulması aşamasında ihtiyaç duyulan teknik bilgi ve uzmanlığı elinde tutması ve belirlenen politikaları hayata geçirecek temel aktör olmasıdır. Kamu kurumlarının ve bürokratların, kanun yapma sürecinde, altyapı çalışmaları ile taslak ve değişik önerilerin hazırlanmasında önemli roller üstlendikleri görülmektedir. Bunu yanı sıra, kamu politikası uygulama aşaması kamu bürokrasisini zorunlu olarak gündeme getirmektedir. Bu bağlamda, önemli konulardan biri bürokrasinin kamu politikasına yönelik eğilim ve tutumudur. Bürokrasinin, oluşturulan bir politikayı kabullenip kabullenmemesi ve uygulamak isteyip istememesi sorunuyla karşı karşıya kalınmaktadır. Bu, kamu politikaları açısından oldukça önemli bir sorunu oluşturmaktadır. Çünkü bu sorun, uygulamaya konulan kamu politikasının başarısını önemli ölçüde etkilemektedir. Bir ülkenin sahip olduğu politik ve idari kültür bağlamında, süreçteki etkisi ülkeden ülkeye farklılaşmasına rağmen, bürokrasi kamu politikasının daimi ve önemli bir aktörüdür (Yıldız ve Sobacı, 2013:20).

Bürokraside yer alan çalışanların tamamının kamu politikalarının oluşturulmasında etkin olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu bağlamda kamu politikalarının oluşturulması sürecine daha çok üst düzey bürokratların katıldığı ve karar aşamasında etkin oldukları görülmektedir. Ancak halk ile doğrudan ilişki içinde olan kişilerin daha çok alt düzeyde yer alan kamu çalışanları olduğu düşünüldüğünde, bu durum, toplumsal beklenti ve isteklerin yeterli ölçüde politika sürecine yansıtılmamasına neden olmaktadır (Aksoy, 2008: 112).

Ancak özellikle son dönemlerde kamu bürokrasisinin toplum karşısındaki etkinliğinin kırılmaya başladığı görülmektedir. Teknolojik alanda ve eğitim düzeyinde yaşanan gelişmeler, bürokrasiye özgü olan teknik bilgi ve donanımı ve bir konu hakkındaki uzmanlık gibi özellikleri büyük ölçüde aşındırmaktadır. Bürokrasiye

has bu özelliklerin aşındırılması, başta politikacıların bürokrasiye olan bağımlılığını azaltırken, diğer taraftan da politika oluşturma sürecindeki başat konumlarını yıpratmaktadır. Bilgiye ve verilere ulaşmanın oldukça kolaylaşması ve yeni teknolojilerle birlikte paydaşların, idareye ilişkin süreçlerden daha fazla haberdar olması, kamu politikalarının daha geniş bir katılımı, çok aktörlü bir yapı içerisinde, vatandaşların talep ve beklentileri doğrultusunda oluşturulması anlayışını ortaya çıkarmaya başlamıştır. (Nacak, 2015:102).

1.5.3 Yargı

Hukuk devleti ilkesi çerçevesinde, yasama ve yürütme organları hukuk kurallarına bağlı bir şekilde hareket etme zorunluluğu içerisinde. Bu organların hukuk kurallarına uygun şekilde hareket edip etmediğine ilişkin karar verecek organ ise, yargılama yetkisini elinde tutan bağımsız ve tarafsız mahkemelerdir (Yıldız ve Sobacı, 2013:20). Türkiye’de de yargı, yasama ve yürütme karşısında önemli bir denge unsurudur. 1982 Anayasasının 125. maddesinde “İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır” ifadesiyle bu durum, ortaya konulmaktadır. Kamu politikalarının idarenin bir eylem ve faaliyeti olduğu göz önüne alındığında yargı erkinin, anayasaya göre de kamu politikası sürecinin bir aktörü olduğu ortaya çıkmaktadır (Nacak, 2015:103).

Anayasa yargısının kamu politikaları üzerinde önemli etkileri vardır. Çünkü bir ülkenin anayasası normlar hiyerarşisinde kanunların üstünde yer almakta olup, devletin siyasi ve idari organlarının hukuki dayanağını sağlayan ve devlet iktidarını hukukla sınırlayan en üstün yasadır. Bu durum, hiçbir kurum veya organın kaynağını anayasadan almayan bir yetkiyi kullanamayacağı, anayasaya aykırı kanunların yapılamayacağı ve kamusal politikaların oluşturulamayacağı anlamına gelmektedir. Anayasanın üstünlüğü ancak yasaların anayasaya uygunluğunun yargı erki tarafından denetlenmesi ile mümkün olabilmektedir. Türkiye’de 1961 Anayasasından itibaren kanunların anayasaya uygunluğu Anayasa Mahkemesi tarafından denetlenmektedir. Bu bağlamda kamu politikasının oluşturulmasına ilişkin bir kanun, yasama tarafından kabul edilip Resmi Gazete’de yayımlandığı andan itibaren anayasa yargısına konu olabilmektedir. Anayasa yargısı kendisine intikal eden bir kanunu, şekli bakımından inceleyebilmekle birlikte, esas bakımından da incelemede bulunabilmektedir. Anayasa yargısının esas bakımından inceleme yetkisi oldukça önemlidir. Çünkü bu incelemede anayasa yargısı işin özüne girmek ve kanunu, sebep yani o kanunun çıkarılmasının

gerekçesi, amaç yani o kanun ile elde edilmek istenen sonuç veya hedefler ve son olarak konu yani kanunun içeriğinin neyi kapsadığı noktasından ele almakta ve incelemektedir. Yapılan incelemeler sonucunda anayasa yargısı; bir kamu politikasının oluşturulması için çıkarılan bir kanunun belli bir kısmını veya tamamını iptal ederek kamu politikasını ortadan kaldırabilir (Gözler, 2013: 438-444).

Yargı, ancak kendisine intikal eden politikalarda fikir ve düşüncesini açıklayabilmekte ve politika sürecine dahil olabilmektedir. Yargının, mahkeme sürecine taşınan kamu politikalarında, politika aktörü olarak görülmesinde de bazı problemler karşımıza çıkmaktadır. Çünkü yargı, kendisine intikal eden bir politikayı yasalar çerçevesinde değerlendirmekte ve yasalara aykırı bir durumla karşılaşırsa uygulamanın yürütülmesini durdurabilmekte veya tamamen iptal edebilmektedir. Oysaki yargı, diğer aktörler gibi sorunun tanımlanması, alternatif çözüm önerilerinin belirlenmesi, bunlar arasında karşılaştırmaların yapılarak nihai kararın alınması gibi kamu politikasına yön veren hiçbir aşamada kendi düşünce ve görüşlerini dile getirememektedir. Bu nedenlerle yargı organını, kamu politikalarının oluşturulmasında rol oynayan doğrudan bir aktör olarak değil, gerektiği zamanlarda ve belirli ölçülerde yer alan bir aktör olarak tanımlamak daha doğru bir yaklaşım gibi görünmektedir. (Nacak, 2015:105).

1.5.4 Siyasal Partiler

Bir bütünün parçasını ya da bölümünü ifade eden “parti”, en genel ifadeyle siyasi alan yazınında “ortak düşünce ve görüşlere mensup insanların oluşturduğu siyasi topluluk” şeklinde tanımlanabilmektedir (Karatepe, 2013: 219). Politikaya ister “iktidar ilişkileri”, ister “karar alma süreci” açısından bakılsın, her iki yaklaşımın merkezinde siyasal partilerin bulunduğu görülmektedir (Kapani, 1999: 159).

Siyasal partiler, kamu politikasının gayr-ı resmi aktörlerinin başında gelmektedir. Siyasal partiler halkın desteğini sağlayarak, devlet iktidarının kontrolünü ele geçirmeye veya sürdürmeye çalışan ve bu doğrultuda politika belirleme ve belirlenen politikaları uygulama amacını taşıyana, sürekli ve istikrarlı bir örgüte sahip siyasi topluluklardır. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere, siyasal partilerin en önemli işlevlerinden biri politika belirlemektir. Siyasal partiler, toplumun değişik kesimlerinin istek ve tercihlerini formüle ederek politikaya dönüştürmekte ve siyasal sisteme aktarmaktadırlar (Türköne, 2006: 254-255).

Siyasal partilerin, sahip oldukları özelliklerinden ötürü, kamu politikalarının oluşturulması sürecinin birçok aşamasında önemli roller üstlenmektedir. Bir ülkenin en ücra köşelerine kadar örgütlenmiş ve geniş halk kitlelerini etkisi altına almış olan siyasi partilerin, attıkları her adımın gerek kendi örgütleri gerekse de medya kuruluşları tarafından sıkı bir biçimde takip edildiği görülmektedir. Bu durum siyasi partilerin, toplumsal bir sorunu çok kolay bir şekilde gündeme taşıyabilmelerine ve kamu politikasının oluşturulma sürecinde önemli bir aşama olan gündem oluşturmaya olanak tanımaktadır (Nacak, 2015:107).

1.5.5 Vatandaşlar

Vatandaşların kamu politikası üretim sürecine etkide bulunmasının en önemli aracı ise “demokrasi”dir. Demokraside tek başlarına politika üretim sürecinde etkili olamayan vatandaşlar, seçimlerde oy kullanarak yasama ve yürütme organının belirlerler (Göçoğlu, 2014:15).

Vatandaşlar kamu politikası sürecinin en önemli devlet dışı aktörüdür. Vatandaşlar, demokratik siyasi rejimlerde devletin ve kamu yönetiminin varlık sebebidir. Bu bağlamda, hükümetler aldıkları kararları ve benimsedikleri politikaları halkın istek ve düşüncelerine dayandırmak zorundadır. Ancak, günümüzde gerek gelişmiş gerekse gelişmekte olan ülkelerde vatandaşların demokratik süreçlere ilgisinin azaldığı ve politik ve idari kurumlara güvenlerinin sarsıldığı ifade edilmektedir. Bu çerçevede, birçok devlet katılımcı demokrasi söylemleri bağlamında vatandaşların karar alma ve politika oluşturma süreçlerine katılım sağlayacak ve teşvik edecek alternatif katılım mekanizmalarını politik ve idari sistemler geliştirmeye çalışmaktadır. Dolayısıyla, vatandaşlar, başta seçimler olmak üzere birtakım demokratik süreçler ve katılımcı mekanizmalarla kamu politikalarına dair tercihte bulunanları belirleme ve etkileme imkanına sahip olmaktadır (Yıldız ve Sobacı, 2013:21).

1.5.6 Basın Yayın Kuruluşları

Geleneksel kamu yönetimi modelinin uygulandığı dönemde, hem medya kuruluşlarının hem de iletişim kanallarının yaygın olmadığı görülmektedir. Bu sebeple medya kuruluşlarının, geniş kitlelere ulaşmakta zorluklarla karşılaştığı ve yeterli toplumsal desteği sağlayamadığı görülmektedir. Medya kuruluşlarının gücünün, toplumları yönlendirebilme ve kamuoyu oluşturabilme yeteneğinden kaynaklandığı

göz önüne alındığında, geleneksel kamu yönetimi modelinin uygulandığı dönemde, geleneksel aktörler üzerinde fazlaca etkin olmadıkları ve oluşturulan kamu politikalarını talep ve beklentileri doğrultusunda etkileyemedikleri sonucuna ulaşılmaktadır. Bu sonuç kamu politikalarının oluşturulması sürecinde bir aktör olarak yer alamamaları durumunu ortaya çıkarmıştır (Nacak, 2015:111).

Günümüzde ise gerek yazılı gerekse görsel medya ve özellikle sosyal medya hemen hemen günlük yaşantımızın büyük bir bölümünü kuşatmış durumdadır. Özellikle teknolojik alanda yaşanan gelişmeler, medyanın hem yazılı hem de görsel anlamda sayıca çeşitlenmesine neden olmuştur. Böylelikle dünyanın bir ucunda gerçekleşen bir olaydan dünyanın öbür ucundaki kişilerin haberdar olmaları sağlanmıştır. Bu nedenle son dönemde, gerek dünyada ve gerekse Türkiye’de, kamu politikalarının oluşturulmasında ve uygulanmasında medyanın etkinliğinin büyük ölçüde arttığı ve neredeyse süreci etkileyen en önemli aktörlerden birisi haline geldiği görülmektedir (Nacak, 2015:112).

Medya bir yandan halkı hükümetin politikaları ve programlarından haberdar etmekte, diğer yandan söz konusu politika ve programların vatandaşlar nezdindeki yansımalarını yürütme organına iletmekte ve geri besleme için çok önemli bir kanal işlevi görmektedir. Günümüzde gazete ve televizyon gibi klasik medya araçlarının ötesinde, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında yaşanan gelişmelerin ortaya çıkardığı sosyal medya ağlarının sunduğu olanakların, politik ve idari alandaki kullanımı artmakta ve sosyal medya araçları gün geçtikçe hükümetle vatandaşlar arasındaki iletişimi çok hızlı ve kolay hale getirmektedir (Yıldız ve Sobacı, 2013:21).

1.5.7 Baskı ve Çıkar Gurupları

Çıkar gurupları, “üyelerinin her türlü maddi ve manevi çıkarlarını korumak için oluşturulmuş örgütlü ya da örgütsüz insan gurupları” şeklinde ifade edilmektedir. Baskı gurupları ise, çıkar guruplarından farklı olarak, “ortak menfaatler etrafında birleşen ve bunları gerçekleştirmek için siyasal otoriteler üzerinde etki yaratmaya çalışan örgütlenmiş guruplar” şeklinde ifade edilebilir (Öztekin, 2003: 95-96; Kapani, 1999: 193).

Baskı ve çıkar gurupları, yarattıkları kamuoyu baskısı ve kullandıkları diğer birçok yöntemle, siyasal kararın alınmasında ve politikaların oluşturulmasında son derece etkili olabilmektedir. Bu amaçla baskı ve çıkar guruplarının çeşitli alanlarda,

doğrudan ve dolaylı etkileme, inandırma, siyasi tehdit, para ya da maddi çıkar sağlama, şantaj, hükümet çalışmalarını engelleme, kitlesel eylem gibi farklı baskı yol ve yöntemlerine başvurmakta oldukları görülmektedir. Yine bu noktada baskı ve çıkar gruplarının siyasal partilerle bazen açık bazen de gizli bir bağ kurdukları ve bu sayede karar alma ve politika oluşturma sürecini etkilemeye çalıştıkları da görülmektedir. Bu sebeple günümüzün demokratik devletlerinde baskı ve çıkar gruplarının, vatandaşlardan gelen talep ve beklentilerin iktidara aktarılmasında önemli bir rol üstlenmekte olduğu söylenebilir. Baskı ve çıkar grupları, yarattıkları kamuoyu baskısı ve kullandıkları diğer birçok yöntemle, siyasal kararın alınmasında ve politikaların oluşturulmasında son derece etkili olabilmektedir (Çam, 1999: 450).

Baskı ve çıkar gruplarının siyasal partilerle bazen açık bazen de gizli bir bağ kurdukları ve bu sayede karar alma ve politika oluşturma sürecini etkilemeye çalıştıkları da görülmektedir. Bu bağlamda günümüzün demokratik devletlerinde baskı ve çıkar gruplarının, vatandaşlardan gelen talep ve beklentilerin iktidara aktarılmasında önemli bir rol üstlenmekte olduğu söylenebilir (Nacak, 2015:114).

1.5.8 Politika Danışmanları

Günümüzde devletin görev ve hizmetlerinin sayıca arttığı ve çeşitlendiği bilinmektedir. Bu durumun teknik bilgi ve uzmanlık gerektirdiği göz önüne alındığında, karar alıcıların ve politika geliştiricilerin bütün kararları ve politikaları tek başına belirlemesinin mümkün olmadığı açık bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Politik liderler birtakım teknik ve siyasi nedenlerle özel sektörden, kamu sektöründen veya akademik dünyadan bazı kişileri kendilerine danışman olarak atamaktadırlar. Danışmanlar liderlerin yapabilecekleri tercihleri etkileyebilme ve yönlendirebilme kapasitesine sahiptirler. Hatta bu danışmanların bazıları uluslararası düzeyde tanınmakta ve birtakım uluslararası örgütler veya danışmanlık şirketine bağlı olarak çalışmaktadırlar. Nihayetinde, söz konusu danışmanların politik liderlere yapacağı telkinler, onların ve bağlı oldukları danışmanlık şirketleri veya uluslararası örgütlerin değer ve inançlarından bağımsız değildir (Yıldız ve Sobacı, 2013:21).

Politika danışmanlığının yapısını ve yükselişini inceleyen Sabato, siyasi arenada fikirlerin dile getirilmesi ile kamuoyunun manipüle edilmesi arasındaki kırılgan ilişkiye dikkat çekmekte ve politika danışmanlarına sahip olmadan politika oyununu kazanmanın neredeyse imkânsız olduğuna vurgu yapmaktadır. Politika

danışmanları sadece liderleri veya yöneticileri etkilemekle kalmamakta, aynı zamanda çeşitli yöntemleri kullanarak diğer aktörleri de etkilemeye çalışmaktadırlar. Medya ve kitle iletişim araçları sayesinde toplumu, karşılıklı iletişimle sivil toplum örgütlerini, baskı ve çıkar gruplarını etkisi altına almaya ve kendi politikaları doğrultusunda yönlendirmeye çalışmaktadırlar. Bu bağlamda politika danışmanlarının, kamu politikalarının oluşturulması sürecinde rol oynayan önemli bir aktör konumuna geldikleri görülmektedir. (Nacak, 2015:120).

1.5.9 Düşünce Kuruluşları

Kamu politikası aktörlerinden biri olan düşünce üretim kuruluşları genel olarak; herhangi bir kâr amacı ve yanlılık amacı olmayan, araştırmalarda bulunması hedefiyle oluşturulan, uzmanlar ve devletlerin ya da hükümetlerin arasında politika üretim sürecinde köprü vazifesi gören bağımsız kuruluşlardır (Zariç, 2012: 3).

Düşünce kuruluşları, örgütsel bağımsızlık ve süreklilik, araştırma gündemini kendi belirleme kapasitesi, ilgili olduğu alanda bilgi sahibi olma, politika odaklılık ve çalışanlarının uzmanlığı ile profesyonellik gibi özellikleriyle ön plana çıkmaktadır. Bu durum söz konusu örgütleri, uzman tavsiyesi ve teknik bilgi gerektiren politika geliştirme faaliyetinin merkezine yerleştirmektedir (Yıldız ve Sobacı, 2013:22).

Düşünce üretim kuruluşları; bilginin bir mal ve hizmete dönmesinde ileri bir aşamayı temsil eden ve günümüzde politik uzmanların, emekli politikacıların, ekonomi uzmanlarının, medyanın önde gelen isimlerinin “sığınaklarından” biri durumundadır. “Öğrencisiz Üniversiteler” olarak adlandırılan bu kuruluşların ne yaptığı ya da ne yapması gerektiği hakkında kesin bir tanım yoktur. Kamu politikası bakımından bu düşünce kuruluşlarının politika üretim sürecinde, siyasi partilerin politik iddia oluşturma ve seçkinlerin dolaşımını sağlama gibi işlevleri üstlenip, bir diğer işleviyle de iktidarın uzantısı haline gelmişlerdir. Bu çerçeveden bakıldığında, düşünce üretim kuruluşlarının tanımında yer alan “kâr amacı gütmeme” niteliği tartışmalı bir hale gelmiştir. Think tanklerin “çıkar amacı taşıma” niteliğine büründüğü veya bürünmeye başladığını söylemek yanlış olmayacaktır (Göçoğlu, 2014:18).

1.5.10 Uluslararası Aktörler

Uluslararası kuruluşlar, siyasi, ekonomik, kültürel amaçlarla, hükümetler arası ya da hükümet dışı olarak; tek ya da çok taraflı, bölgesel ya da küresel bir ölçekte kurulabilirler. İçinde bulunulan bu dönemde, Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu

(IMF), Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Sağlık Örgütü, Greenpeace ve Avrupa Birliği gibi ulusüstü örgütler, ilgili oldukları alandaki kamu politikasına etki etmektedirler. Türkiye, Avrupa Birliği üyelik süreci boyunca müzakerelerde ayrı başlıklar halinde açılan ve birer kamu politikası içeriği olan sosyal politika, ekonomik ve parasal politika, malların serbest dolaşımı, işçilerin serbest dolaşımı, eğitim ve kültür, enerji gibi alanlarda çalışmalar yapılmış ve değişimler yaşanmıştır. Bu bağlamda Avrupa Birliği; Türkiye için uluslararası kuruluş niteliğinde bir kamu politikası aktörü olarak verilebilecek en iyi örneklerdendir (Göçoğlu, 2014:17).

1.5.11 Parlamento

Kamu Politikası sürecinin en önemli aktörlerinden biri halkın seçilmiş temsilcilerinden oluşan parlamentodur. Türkiye’de kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak yetkisi Anayasanın 7. ve 87. maddeleriyle münhasıran Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne verilmiştir. Daha alt düzeyde, örneğin bölge, il veya mahalli idareler düzeyinde, kanun çıkarma (yasama) yetkisi mevcut değildir. Yasama organının seçilmiş kişileri milletvekilleridir. Milletvekilleri hem parlamento komisyonlarında görev almakta hem de TBMM genel kurulunda görüşülen kanun tasarısı ve tekliflerini kabul edilmesi veya reddedilmesine karar vermektedir (Cilavdaroğlu, 2019: 98-99).

Parlamentolar, toplumun farklı kesimlerinin düşünce ve görüşlerini temsil eden, bu kesimlerin farklı yöndeki çıkarlarını uzlaşma zemini çerçevesinde bir noktada birleştiren demokratik kurumlar şeklinde ifade edilmektedir. Demokrasinin en önemli kurumlarından birisi olan parlamentolar; kanunların kabul edilmesinden değiştirilmesine ve kaldırılmasına, toplumun farklı kesimlerinin siyasal platformda temsil edilmesinden yürütmenin denetlenmesine, vatandaşların taleplerinin ve önceliklerinin belirlenmesinden kamu kaynaklarının bu ihtiyaçlara göre tahsis edilmesine ve kamu politikalarının oluşturulmasına kadar pek çok konuda görev üstlenmektedirler. Parlamentoların bu gücü, egemenlik yetkisini halk adına kullanabilmesinden kaynaklanmaktadır (Yıldız ve Sobacı, 2013: 20).

Demokratik toplumlarda, toplumsal bir sorununun çözümüne ilişkin bir karar alındığında, büyük ölçüde kamu politikası oluşturulmuş olmaktadır. Ancak bazı durumlarda bir kamu politikasının hayata geçirilebilmesi, yani uygulanabilir hale gelebilmesi için yasal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu durumda politikaya ilişkin kararın alınmış olması tek başına kamu politikasının oluşturulması için yeterli

değildir. İşte bu noktada parlamentonun, bir politika aktörü olarak sürece dahil olduğu görülmektedir. Çünkü yasa yapma yetkisi ancak meclis tarafından kullanılabilen olan gündemine gelerek yasalaşır. Böylelikle kamu politikası kesin olarak ortaya çıkarılmış olur (Nacak, 2015:96-97).

Devlet otoritesinin somutlaşması olan kamu politikaları, hükümetler ve kamu kuruluşları tarafından geliştirilen, bir süreç olarak zaman içerisinde geliştirilen, hareketler serisinden oluşan faaliyetlerdir. Kamu politikalarının kapsamı devlete yüklenen fonksiyonlarla yakından ilgilidir. Kamu politikası oluşturma, öncelikli politikaların tespit edilmesini, bunların tanımlanmasını, işlevsel şeklini oluşturan kanunların parlamentoda kabul edilerek yürürlüğe girmesini içeren bir süreçtir. Güçler ayrılığı ilkesini benimsemiş anayasal düzene sahip devletlerde yasama ve yürütme organları kamu politikası oluşturma sürecinin baş aktörleridir. Bu ülkelerde egemenliğin kaynağı halktır. Bu, yönetimin meşruluğu ve dolayısıyla devlet otoritesi tarafından alınan kararların meşruluğunun kaynağını teşkil eder (Biçer ve Yılmaz 2009:45).

Ne var ki genel olarak yapılarından ve işleyiş biçimlerinden dolayı parlamentoları, doğrudan doğruya politika belirleyici bir aktör olarak nitelemek pek mümkün görünmemektedir. Çünkü parlamentolar, kamu politikalarının oluşturulması sürecinin birçok aşamasında doğrudan yer almamaktadır. Aslında sadece bu durum bile yasamanın doğrudan politika belirleyici bir aktör olarak değerlendirilmemesi için yeterli bir gerekçe gibi görünmektedir. Diğer taraftan günümüzde, özellikle de parlamenter rejimlerde, yürütmenin yasama üzerindeki etkinliği bilinen ve herkesçe kabul edilen bir gerçektir. Özellikle tek bir partinin belirleyici bir çoğunlukla iktidar olduğu ve meclisin büyük çoğunluğunun iktidar partisi tarafından oluşturulduğu dönemlerde yürütmenin yasama üzerindeki bu etkinliği neredeyse had safhaya ulaşmakta ve yasamanın birçok işlevi yürütme tarafından yönlendirilmektedir. Türkiye ve hemen hemen birçok ülkede, gündem oluşturan toplumsal bir sorun öncelikle hükümetin önüne gelmekte ve eğer hükümetler isterlerse konuyu parlamentoya taşımaktadırlar. Ancak bu aşamada bile parlamentonun sürece etkisi oldukça sınırlı kalmaktadır. Çünkü her alanda yaşanan değişime paralel olarak yasaların da teknik özelliklerinin artması, yasamanın gücünü sınırlandırırken, bürokrasinin yasama karşısındaki gücünü de arttırmaktadır. Bu bağlamda oluşturulacak olan kamu politikasının bütün alt yapısı hükümet ve bürokrasi tarafından hazırlanmakta ve

hükümet konuyu bir kanun tasarısı halinde parlamentoya getirmektedir. Bu noktada parlamento önüne gelen kanun tasarısının içeriğine fazlaca müdahale edemeden, sadece kabul ya da ret edebilmektedir. Dahası tasarının hükümet tarafından hazırlandığı ve parlamentonun çoğunluğunun da iktidar partisinin milletvekillerinden oluştuğu göz önüne alındığında, bazı durumlarda muhalefet partilerinin isteseler de tasarıya müdahale edemedikleri görülmektedir. Dolayısıyla parlamentoların hem geleneksel dönemde hem de günümüzde, kamu politikalarının oluşturulması sürecinde, fazlaca etkin olamadıklarını, etkilerinin zaman zaman hükümetler, zaman zaman da bürokrasiler tarafından engellenmekte olduğunu söylemek mümkündür. (Nacak, 2015:97).

Diğer taraftan bazı kamu politikalarının hayata geçirilebilmesi için, parlamento tarafından kanunlaştırılması gereken herhangi bir yasaya ihtiyaç duyulmayabilmektedir. Böyle bir durumda kamu politikası, hiçbir şekilde meclisin önüne dahi gelmemekte ve yasama bir politika aktörü olma özelliğini kısmen de olsa kaybetmektedir. Bu bağlamda, parlamentoların kamu politikalarının oluşturulması sürecindeki rolünü, bir kamu politikasının yasal çerçevesini oluşturmak ve politikaya meşruiyet zemini kazandırmak gibi şekli şartları sağlamaktan ibaret olduğu söylenebilir. Bu nedenle dünyadaki birçok ülkenin parlamentosu büyük ölçüde sembolik nitelikler taşımakta olup, siyasal sistem üzerinde fazlaca etkili olamamaktadır (Nacak, 2015:97).

İKİNCİ BÖLÜM

ADİYAMAN İLİ VE KAMU POLİTİKASI AKTÖRÜ OLARAK ADİYAMAN MİLLETVEKİLLERİ

Bu bölümde Adıyaman'ın tarihi ve coğrafi konumu, Adıyaman'ın ekonomik, sosyal ve siyasal durumu, 2002-2015 yılları arasında TBMM' de görev yapmış Adıyaman milletvekillerinin biyografileri, sosyal ve kültürel özellikleri anlatılmıştır.

2.1. ADİYAMAN'IN TARİHİ VE COĞRAFİ KONUMU

Adıyaman ili; Türkiye'nin Güney Doğu Anadolu bölgesinde yer almaktadır. Kuzey Torosların Güneydoğu bölümünü oluşturan Malatya dağlarıyla çevrilidir. Doğu ve Güneyden Fırat nehri ve Atatürk Barajı ile çevrilidir. İlin kuzey kesimindeki bir bölümü, Doğu Anadolu Bölgesi'nin sınırlarına dâhildir (Sucu, 1985: 5).

İlin doğusunda Diyarbakır, Güneyinde Gaziantep ve Şanlıurfa, batısında Kahramanmaraş, kuzeyinde ise Malatya yer alır. Merkez ilçe Adıyaman, Kahta, Sincik, Gerger, Çelikhan, Gölbaşı, Tut, Besni olmak üzere dokuz ilçesi vardır.

Adıyaman, tarihin bilinen en eski yerleşim bölgelerindedir. Tarihinin M.Ö 40 bin yıllarına uzandığı belirtilmektedir. (Akar, 2005: 5) Adıyaman ve çevresinde tespit edilen eski yerleşimlerden *Perre (Pirin)*, *Palanlı*, *Haydaran* ve *Turuş*'ta yapılan kazı çalışmaları, bölgenin tarihinin binlerce yıl öncesine dayandığını göstermiştir. MÖ 40.000'li yıllara kadar gerilere tarihlenen mağara yerleşimleri bölgede Paleolitik ve Kalkolitik devirlerin yaşandığını kanıtlamıştır. Özellikle Adıyaman yakınında bulunan *Pirin*, *Zey*, *Haydaran*, *Gümüşkaya* ve *Palanlı* köylerinde yapılan kazılarda, MÖ 3000'li yıllardan kaldığı anlaşılan kalıntılar ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca insanların toplu halde yaşadıklarına işaret eden çok sayıda mağara tespit edilmiştir. Mağaralardaki bölmeler, sütunlar, balkonlar ve su kuyuları, günümüzden beş bin yıl önce, bölgede yerleşik hayatın varlığını ortaya koymuştur (Kara, 2012: 228).

Adıyaman tarihin farklı dönemlerinde birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Bölgede yapılan kazılarda Hitit, Hurri, Kumuh, Asur, Pers, Komagene

krallıkları ile Roma ve Bizans topraklarına ev sahipliği yaptığı görülür. (Halaçoğlu, 1988: 377).

Her ne kadar 643'ten itibaren İslam akınları başlamış olsa da Emevi'lerle birlikte 643 yılında İslam hâkimiyeti kurulmuştur. 758 yılında Abbasi komutanlarından Mansur'un egemenliğine girmiştir. Abbasi hâkimiyetinde 926 yılına kadar kalan şehirde, Hamdanilerin egemenliği başlar. 958'de Adıyaman yeniden Bizanslıların egemenliği altına girer (Adıyaman Valiliği).

1114'te Adıyaman'a Türk akınları olur. 1204-1298 yılları arasında Anadolu Selçukluları egemenliğine girer. 1230-1250 yılları arasında Moğol baskınları yaşanır. 1298'de Memluklerin egemenliğine girer. 1393 yılında ise yöre Timurlenk tarafından yağmalanır (Adıyaman Valiliği).

Çok karmaşanın yaşandığı orta çağda yöre Bizans, Emevi, Abbasi, Selçuklular, Dulkadiroğluları egemenliğine girmiştir. Yavuz Sultan 1516 yılında Osmanlı egemenliği altına almıştır. Osmanlı egemenliği altında iken Samsat'ta bulunan bir Sancakla Maraş'a bağlı iken daha sonra bir ilçe olarak Malatya'ya bağlanmıştır (Adıyaman Valiliği).

Anadolu'nun en eski yerleşim alanlarından biri olan Adıyaman'ın eski adı Hısnımansur'dur (Halaçoğlu, 1988:377). Adıyaman adının “yediyanan”dan ya da “vadi” ve “eman” kelimelerinin birleşmesinden oluşan “vadilemandan” geldiği de iddia edilmektedir (Nakıpoğlu, 2001:29).

Adıyaman, sahip olduğu mümbit, barınmaya ve korunmaya elverişli toprakları, başta Fırat olmak üzere nehir ve akarsuları, soğuk su kaynakları nedeniyle, tarih boyunca, çoğu medeniyetin buluştuğu, kaynaştığı, kucaklaştığı, önemli yerleşim yerlerinden birisi olmuştur (Adıyaman Valiliği).

Çok derin bir geçmişe sahip olan ve birçok medeniyetin izlerini taşıyan Adıyaman, tarihi ve turistik sit alanları ve mekanlar açısından oldukça zengindir (Acar, 2014, s. 47). Nemrut Dağı ören yeri, Pirin ören yeri, Derik kutsal alanı, Cendere köprüsü, Kaya mezarları ve anıtları, kaleleri ve camileri ile bir açık hava müzesidir.

2.2. ADIYAMAN'IN EKONOMİK, SOSYAL VE SİYASAL DURUMU

Bu başlık altında Adıyaman'ın siyasi yapısı, ekonomik yapısı, nüfusu ve idari yapısı anlatılmıştır.

2.2.1 Adıyaman'ın İdari Yapısı

Adıyaman'ın Çelikhan, Kâhta, Sincik, Gerger, Samsat, Tut, Besni, Gölbaşı olmak üzere 8 ilçesi bulunmaktadır. Adıyaman'ın toplam yüzölçümü 7337 km² dir. Adıyaman'ın Merkez ilçe yüzölçümü ise 1814 km² dir. Adıyaman'ın toplam nüfusu 2018 yılı itibari ile 624.513'tür. Merkez ilçe nüfusu ise 304.615'dir.

Tablo 2.1 Adıyaman İlçelerinin Alan ve Nüfus Büyüklükleri (Harita Genel Komutanlığı, TÜİK)

İlçeler	Nüfus	Alan (km ²)
Çelikhan	16.065	444
Kâhta	122.774	1274
Sincik	17.414	495
Gerger	19.035	668
Samsat	7.893	319
Tut	10.161	290
Besni	77.301	1235
Gölbaşı	49.255	800

Adıyaman ilçelerinin büyüklüğüne ve nüfuslarına bakıldığı zaman alan ve nüfus olarak en büyük ilçenin Kâhta olduğu görülmektedir. Alan olarak en küçük ilçe Tut, nüfus olarak en küçük ilçenin ise Samsat olduğu görülmektedir.

2.2.2 Adıyaman Nüfusu

Adıyaman nüfusu 2002 yılında 573.149 iken 2015 yılı itibariyle 602.774 dir. Yıllara göre bakıldığında nüfusun sürekli arttığı görülmektedir. Ancak nüfus artış hızının komşu illere göre daha az olduğu görülmektedir. (<http://tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist>, 16.05.2019)

Tablo 2.2. Adıyaman'ın 2002-2015 Arası Nüfusu (TÜİK)

Yıllar	Nüfus
2002	573 149
2003	574 886
2004	576 808
2005	578 852
2006	580 926
2007	582 762
2008	585 067
2009	588 475
2010	590 935
2011	593 931
2012	595 261
2013	597 184
2014	597 835
2015	602 774

2.2.3 Adıyaman'ın Ekonomik Yapısı

Adıyaman sahip olduğu coğrafi konum ve iklim bakımından tarıma elverişli bir il olup, il ekonomisi ağırlıklı olarak tarım ve hayvancılığa dayalıdır. İlin ticaret kesimi fazla gelişme göstermemiştir. Sebebi ekonomisinin tarıma dayalı bir yapı sergilemesi ve tarımsal üretimin geçimlik düzeyde kalmasıdır. Fakat yapılan sınıai faaliyetler toplam istihdama ve gelire katkı sağlamaktadır (Nakıpoğlu, 2012: 257).

Adıyaman ili maden kaynakları bakımından zengin bir il olup ham petrol, kömür, çimento, mermer, tuğla, kiremit hammaddeleri, manganez, demir, bakır vb. çıkarılmaktadır (Nakıpoğlu, 2012: 266).

Birçok tarihsel ve kültürel yapıyı bünyesinde taşıyan Adıyaman ilinde turizm birçok özelliği ile yöre ekonomisine katkı ve istihdam sağlamıştır. Dünya kültür mirası listesinde yer alan Nemrut Dağı, tarihin ilk bilinen köprülerinden olan Cendere Köprüsü, Kâhta ilçesindeki Eski Kale ve Karakuş Höyüğü, eski Besni Ören Yeri, Perre kenti kalıntıları gibi çok önemli 21 medeniyetten kalan tescilli 170 kültürel mirasa sahip olmasına rağmen turizm hareketleri hemen hemen tümüyle Nemrut Dağı'na yönelik turlar şeklinde gerçekleşmekte ve turistlerin ilde daha fazla zaman geçirmelerini ve dolayısıyla daha fazla harcama yapmalarını sağlayıcı çekim alanları sunulamamaktadır. Mevcut turist sayısı bile gerekli altyapı koşulları sağlanabilirse Adıyaman ili önemli bir gelir kaynağına sahip olacaktır (Atay & Aytekin, 2010: 215-216).

Adıyaman ilinin sahip olduğu kaynakları değerlendirme yönünde arzu edilen başarı seviyesine henüz ulaşılmadığı, yeterince gelişen bir olmamakla beraber, kapalı tarım ekonomisi yapısından çıkmak için uğraş verdiği, Pazar için üretim yaparak Pazar ekonomisinin yaygınlaşmaya başladığı bir il olarak ekonomik ve sosyal yapısını sürdürdüğü görülmektedir (Nakıpoğlu, 2012: 265).

2.2.4 Adıyaman'ın Siyasal Yapısı

Doğan (2018)' in belirttiği gibi, Adalet ve Kalkınma Partisinin (AKP/Ak Parti) tek başına iktidara gelmeden önce Adıyaman'da siyasal hayatı derinden etkileyen bazı gelişmeler yaşanmıştır. Bu gelişme Adıyaman'da sağ siyaseti yeniden dizayn etmiştir. Bir diğeri ise 2000' li yıllarda meydana gelen derin ekonomik krizin sorumlusu olarak dönem politikacıları görülmüştür. Bu nedenle 2002 Kasımında yapılan seçimlerde

daha önce iktidarda olan bütün partiler baraj altında kalmıştır. Bu gelişmeler Türkiye siyasetinde yeni siyasi aktörlerin meydana çıkmasını sağlamıştır.

2002 ile 2015 yılları arası Adıyaman siyasi tercihlerini hem mahalli seçimlerde hem de milletvekili seçimlerinde Ak Partiden yana kullanmıştır.

2002 seçimlerinde Adıyaman'da Ak Parti %41, CHP ise % 13 oy almıştır. 2002 genel seçimleri sonucu Adıyaman Milletvekilleri şu şekildedir:

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ

- Mehmet Özyol
- Mahmut Göksu
- Hüsrev Kutlu
- Faruk Ünsal

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

- Şevket Gürsoy

2007 seçimlerinde Adıyaman'da Ak Parti %46, CHP ise % 20, MHP %14 oy almıştır. 2007 genel seçimleri sonucu Adıyaman Milletvekilleri şu şekildedir:

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ

- Ahmet Aydın
- Mehmet Erdoğan
- Fehmi Hüsrev Kutlu
- Şevket Gürsoy

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

- Şevket Köse

2011 seçimlerinde Adıyaman'da Ak Parti %67, CHP ise % 16 oy almıştır. 2011 genel seçimleri sonucu Adıyaman Milletvekilleri şu şekildedir:

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ

- Ahmet Aydın
- Mehmet Erdoğan
- Muhammet Murtaza Yetiş

- Mehmet Metiner

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

- Salih Fırat

(Yüksek Seçim Kurulu Verilerine Göre Oluşturulmuştur.)

2.3 ADIYAMAN MİLLETVEKİLLERİNİN BİYOGRAFİLERİ (2002-2015)

2002-2015 yılları arasında TBMM’de görev yapan Adıyaman Milletvekilleri: Ahmet Faruk Ünsal, Fehmi Hüsrev Kutlu, Mahmut Göksu, Mehmet Özyol, Şevket Gürsoy, Mehmet Erdoğan, Ahmet Aydın, Şevket Köse, Mehmet Metiner, Muhammed Murtaza Yetiş, Salih Fırat’tır.

2.3.1 Ahmet Faruk Ünsal

Ahmet Faruk Ünsal, 1963’te Diyarbakır’da doğdu. Ünsal’ın babası Milli Selamet Partisi’nden (MSP) 15. ve 16. dönem Adıyaman milletvekilliği yapmış olan Abdurrahman Ünsal’dır. Sakarya Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü mezunu olan Ahmet Faruk Ünsal, TUSAŞ Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ’de (TAİ) makine mühendisi olarak görev yaptı. 2002 seçimlerinde AK Parti’den 22. dönem Adıyaman Milletvekili seçildi. İHH İnsani Yardım Vakfı’nın mütevelli heyetinde bir süre bulunan Ünsal, MAZLUMDER’ in genel başkanlığı görevini de yürüttü. 24 Haziran 2018 milletvekili genel seçimlerinde Saadet Partisi’nin 27. Dönem Gaziantep Milletvekili adayı oldu. Ahmet Faruk Ünsal, 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde SP Adıyaman Belediye Başkan Adayı oldu (<https://www.haberturk.com>, 2019).

2.3.2 Fehmi Hüsrev Kutlu

Fehmi Hüsrev KUTLU, 1961’de Adıyaman’da dünyaya geldi. Babasının adı Mehmet Dursun, validesinin adı Nafia’dır. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini 1983 yılında bitiren Kutlu, 2002 yılına kadar Adıyaman’da avukatlık yaptı. Bu dönemde; Adıyaman Barosu ve Adıyaman Spor yönetiminde yer aldı. Adıyaman Hukukçular Derneği Başkanlığı görevini ifa etti. 2001 yılında Ak Parti Adıyaman Kurucu İl Başkanlığı görevini üstlenen Kutlu, 22. ve 23. Dönem Adıyaman Milletvekili olarak TBMM ’de görev aldı. 23. Dönem ’de TBMM Başkanlık Divanı İdare Amiri oldu.30 Mart 2014 tarihinde yapılan Mahalli İdareler Seçimlerinde halkımızın teveccühü ile başkan seçildi. İngilizce bilen Kutlu, evlidir ve 3 çocuk babasıdır (<http://www.adiyaman.bel.tr>, 2019)

2.3.3 Mahmut Göksu

1959 Yılında Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesinde doğdu. İlkokulu ilçesinde, orta ve lise öğrenimini Gaziantep'te yaptı. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden 1981 yılında mezun oldu. Tekirdağ Çorlu Lisesi'nde öğretmen olarak başladığı meslek hayatına daha sonra Diyanet İşleri Başkanlığı'nda devam etti. Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olarak Siverek, Çemişgezek ve Eminönü İlçelerinde Vaiz ve Müftülük görevlerinde bulundu. Askerlik hizmetini K.K.T.C' de Yedek Subay olarak tamamladı. Ocak 1988-Haziran 1990 döneminde Diyanet İşleri Başkanlığı İstanbul Haseki Eğitim Merkezinde ihtisas gördü. Nisan 1993-Kasım 1995 tarihleri arasında Diyanet İşleri Başkanlığı görevlisi olarak yurt dışında (Belçika'da) görev yaptı. İstanbul Adıyamanlılar Vakfı yanında değişik bazı vakıf, dernek ve sendikaların kurucu üyesi/ üyesi olarak sosyal aktivitelerde bulundu. Halen Yeni Dünya Vakfı Başkanlığı ve İlim Yayma Cemiyeti Genel Merkez Yüksek Müşavere Kurulu Üyeliğini yürütmektedir. 21-22. Dönem Adıyaman Milletvekilliği yaptı. İngilizce ve Arapça bilen Göksu evlidir ve 3 çocuk sahibidir. (<http://www.akparti.org.tr>, 2019)

2.3.4 Mehmet Özyol

Mehmet Özyol, 1937, Adıyaman, Türk politikacı, Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Maliye Bölümü mezunudur. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Arşiv Memurluğu, Yol Su Elektrik Genel Müdürlüğü Memurluğu ve Atama İşleri Şefliği, Köyişleri ve Kooperatifleri Uzmanlığı, Edirne İş ve İşçi Bulma Kurumu Müdürlüğü, Tatvan Et ve Balık Kurumu Et Kombinasi Müdürlüğü, Özel Sektörde Yönetim Kurulu Üyeliği, Genel Müdürlük ve Koordinatörlük, Adıyaman İl ve İlçeleri Eğitim Vakfı Yönetim Kurulu Başkanlığı, Birlik Vakfı Kurucu Üyeliği, İller Bankası Yönetim Kurulu Üyeliği, Refah Partisi ve Fazilet Partisi Kurucu Üyeliği, TBMM XXI. Ve XXII. Dönem Adıyaman Milletvekilliği yapmıştır. Evli ve üç çocuk babasıdır. (<https://www.haberler.com>, 2019)

2.3.5 Şevket Gürsoy

Şevket Gürsoy, 1 Haziran 1953'te Adıyaman'da dünyaya geldi. Baba adı Sıtkı, validesinin adı Emine'dir. İşletmeci; Erzurum Atatürk Üniversitesi İşletme mezunudur. Adıyaman Belediye Başkanı olarak görev yaptı. Adıyaman spor Kulübü Başkanlığı görevini yürüttü. 22. Dönem Adıyaman Milletvekili. 22. Dönem' de

Türkiye-Güney Kore Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı olarak görev yaptı. İngilizce bilen Gürsoy, evlidir ve 4 çocuğu vardır. (<https://www.tbmm.gov.tr>, 2019)

2.3.6 Mehmet Erdoğan

Mehmet ERDOĞAN 7 Nisan 1966’ da Adıyaman Besni’de dünyaya geldi. Baba adı Ali, validesinin adı Saniye’dir. İstanbul Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi mezunudur. Besni belediyesinde veteriner hekim olarak çalıştı. İngilizce ve Arapça bilen Erdoğan evli ve 2 çocuk babasıdır. (TBMM Albümü 23. Dönem, 2007)

2.3.7 Ahmet Aydın

1971 Adıyaman Kâhta doğumlu. Babasının adı Mustafa, annesinin adı Zeliha’dır. İlk ve orta öğrenimini Kâhta’da, lise öğrenimini Ankara Keçiören Sağlık Meslek Lisesi’nde tamamladı. Kamu hastanelerinde Radyoloji Teknisyeni olarak çalıştı. 1991-1995 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nde öğrenim gördü. Serbest avukatlık yaptı. Hasan Kalyoncu Üniversitesi – İstanbul Üniversitesi ortak programında Liderlik ve Küresel Girişimcilik Anabilim dalında yüksek lisansını tamamladı. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalında ders programını tamamladı. 1999-2002 yılları arasında Fazilet Partisi’nde Teşkilattan Sorumlu Adıyaman İl Başkan Yardımcılığı görevinde bulundu. AK PARTİ Adıyaman İl Teşkilatı kurucularından olup, 2002 – 2007 yılları arasında AK PARTİ Adıyaman İl Başkanlığı görevini ifa etti. AK Parti’den 23. 24. 25. 26. ve 27. Dönem Adıyaman milletvekili seçildi. 23. Dönemde, AK Parti Genel Merkez Seçim İşleri Başkan Yardımcılığı, AK PARTİ TBMM Grup Yönetim Kurulu Üyeliği ve TBMM Adalet Komisyonu üyeliklerinde bulundu. 24. ve 25. Dönemde, AK PARTİ TBMM Grubu’nda Grup Başkanvekili olarak, 26. Dönemde TBMM Başkanvekili olarak görev yaptı. Aydın halen AK PARTİ Merkez Disiplin Kurulu Başkanı olarak görev yapmaktadır. Evli ve dört çocuk babasıdır (<http://www.akparti.org.tr>, 2019).

2.3.8 Şevket Köse

Şevket Köse, 8 Aralık 1953’te Adıyaman’da doğdu. Babasının adı Mahmut, annesinin adı Zeynep’tir. Diş Hekimi; Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi’ni bitirdi. Sağlık Bakanlığı Adıyaman Devlet Hastanesi’nde diş hekimi olarak çalıştı. İngilizce bilen Köse, evli ve 3 çocuk babasıdır (TBMM Albümü 23. Dönem, 2007).

2.3.9 Mehmet Metiner

Gazeteci, yazar, politikacı, milletvekili. 5 Mart 1960 Kâhta / Adıyaman doğumlu olan Mehmet Metiner, 1987 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 1986 yılında Millî Gazete ve Zaman gazetelerinde kültür ve haber servisleri sorumlusu oldu. İstanbul Kâğıthane, Bağcılar ve Büyükşehir belediyelerinde müşavirlik görevinde bulundu. Refah Partisi İstanbul İl Başkanı ve Büyükşehir Belediye Başkanı olduğu dönemlerde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın danışmanı olarak görev yaptı. Daha sonra HADEP Genel Başkan Yardımcılığı görevinde bulunan Mehmet Metiner, Bahçeşehir Üniversitesinde öğretim görevlisi olarak çalıştı. MTTB sürecinden, Akıncılar Derneğine, MSP' den FP'ye ve başında Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın bulunduğu AKP'yi oluşturan yenilikçi tutuma değin, İslâmcı oluşum ve düşüncenin birçok aşamasında, aktivist ve teorisyen olarak yer aldı. İslamcı çevrelerde bir döneme damgasını vuran, “Girişim”, “Yeni Zemin” ve “Sözleşme” dergilerinin yayın yönetmenliğini yaptı (<https://www.gazeteoku.com>, 2019).

Deneme, eleştiri ve siyasi yorumları, 1983'ten itibaren çalıştığı gazete ve dergiler ile Yeni Devir, Yeni Zemin, Maveria ve Kitap Dergisi, Dış Politika, Sözleşme gazete ve dergilerinde yer aldı. Kurucularından olduğu Girişim, Yeni Zemin ve Sözleşme dergilerinin yayın yönetmenliğini yaptı. İslâm, demokrasi, laiklik, insan hakları, sivil toplum, özgürlükler vb. konularda sıklıkla yazdı. Cüneyt Ülsever' in Hacı adlı romanından aynı adla TV'ye adapte edilen dizinin senaryo / konsept danışmanı olarak görev aldı. Mehmet Metiner, 24. Dönem genel seçimlerinde AK Parti'den Adıyaman Milletvekili, 25. ve 26. Dönemde İstanbul Milletvekili seçilerek TBMM'de görev yaptı. Orta düzeyde İngilizce bilen evli ve 2 çocuk babası olan Mehmet Metiner, Star Gazetesi'nde aktif olarak yazılarına devam etmektedir (<https://www.gazeteoku.com>, 2019).

2.3.10 Muhammed Murtaza Yetiş

Muhammed Murtaza Yetiş, 1972 yılında Adıyaman da dünyaya geldi.. Baba adı Yusuf, validesinin adı Sıdika'dır. Tıp Doktoru; İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun oldu. Pediatri dalında uzmanlık yaptı. Adıyaman 82. Yıl Devlet Hastanesinde Başhekimlik görevini yürüttü. Yeryüzü Doktorları, UNICEF gibi

kuruluşlarda aktif olarak görev aldı. İngilizce ve Arapça bilen Yetiş, evlidir ve 3 çocuk sahibidir (24. Dönem TBMM Albümü, 2012).

2.3.11 Salih Fırat

1 Mart 1960'ta Adıyaman'da doğdu. Baba adı Hasan, anne adı Behiye'dir. Tıp Doktoru; Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesini bitirdi. İzmir Sosyal Sigortalar Kurumu Tepecik Hastanesinde Ortopedi ve Travmatoloji uzmanlığını aldı. Çeşitli hastanelerde pratisyen hekimlik, ortopedi ve travmatoloji uzmanlığı görevlerinde bulundu. 2 dönem Adıyaman Tabip Odası Yönetim Kurulu Üyeliği ve Genel Sekreterliği yaptı. 1997 - 2010 yılları arasında Adıyaman Spor Kulübü Yönetim Kurulu Üyesi ve Kulüp Doktoru olarak görev aldı. 24. Dönemde Adıyaman Milletvekili seçildi. Kürtçe ve İngilizce bilen Fırat, evlidir ve 3 çocuk sahibidir (<https://www.tbmm.gov.tr>, 2019).

2.4 ADIYAMAN MİLLETVEKİLLERİNİN SOSYAL VE KÜLTÜREL ÖZELLİKLERİ

Bu başlık altında Adıyaman milletvekillerinin doğum yerleri ve bölgeyle olan ilgileri, yaş ve cinsiyet durumları, eğitim durumları, bildikleri diller, mesleki durumları, milletvekili olduğu dönem sayısı ve dönemleri anlatılmıştır.

2.4.1 Milletvekillerinin Doğum Yerleri Ve Bölgeyle Olan İlgileri

22,23 ve 24. Dönem Adıyaman Milletvekillerine bakıldığında, toplam 11 milletvekilinden 10 milletvekili Adıyaman doğumludur. Yalnızca Ahmet Faruk ÜNSAL, Diyarbakır doğumlu olup, partilerin milletvekili tercihlerine bakıldığında yerel isimlere öncelik verildiği görülmektedir.

Milletvekili Ahmet Faruk ÜNSAL daha önce Adıyaman da bir siyasi faaliyeti bulunmamaktadır. Ancak Ünsal'ın babası Milli Selamet Partisi'nden (MSP) 15. ve 16. dönem Adıyaman milletvekilliği yapmış olan Abdurrahman Ünsal'dır. Babası ve ailesini Adıyaman da Halk nezdinde sevildiği söylenebilir.

Fehmi Hüsrev KUTLU Adıyaman da uzun yıllar avukatlık yapmış, Doğru Yol Partisi il örgütü içerisinde çeşitli kademelerde bulunmuştur. Milletvekili olduğu Ak Partinin kurucu il başkanlığını yapmıştır.

Şevket GÜRSOY daha önce Adıyaman Belediye Başkanlığı yapmış, Adıyaman Spor kulübü başkanlığı görevlerinde bulunmuştur. CHP Adıyaman il örgütü içerisinde çeşitli kademelerde bulunmuştur.

Mehmet ERDOĞAN, Besni Belediyesinde Veteriner Hekimlik yapmış, AKP Besni İlçe Başkanlığı görevinde bulunmuştur.

Ahmet AYDIN, Adıyaman da Serbest avukatlık yaptı. Fazilet Partisinde Teşkilattan Sorumlu Adıyaman İl Başkan Yardımcılığı görevinde bulunmuştur. AK PARTİ Adıyaman İl Teşkilatı kurucuları arasında yer almış ve Adıyaman İl Başkanlığı yapmıştır.

Şevket Köse Adıyaman da uzun yıllar diş hekimliği yapmış, CHP Adıyaman il örgütü içerisinde çeşitli kademelerde bulunmuştur.

Muhammet Murtaza Yetiş, Adıyaman da sevilen bir doktordur. Adıyaman 82. Yıl Devlet Hastanesinde Başhekimlik yapmıştır. Başhekimliği döneminde hizmetlere erişim ve halka kaliteli sağlık hizmeti sunma noktasında Türkiye de örnek olmuştur. Halkın gönlünde verdiği hizmetlerle yer almayı başardığı söylenebilir.

Salih FIRAT, Adıyaman da görev yapmış, sevilen bir doktordur. CHP Adıyaman İl örgütü içerisinde çeşitli kademelerde bulunmuştur.

Mahmut GÖKSU, Mehmet ÖZYOL, Mehmet METİNER' in milletvekilliklerinden önce Adıyaman da siyasi bir faaliyeti bulunmamaktadır.

Tablo 2.3. Adıyaman Milletvekillerinin Doğum Tarihleri ve Yerleri

Milletvekilleri	Doğum Yeri	Doğum Tarihi
Ahmet Faruk ÜNSAL (AKP)	Merkez, Diyarbakır	1963
Fehmi Hüsrev KUTLU (AKP)	Merkez, Adıyaman	1961
Mahmut GÖKSU (AKP)	Gölbaşı, Adıyaman	1959
Mehmet ÖZYOL (AKP)	Merkez, Adıyaman	1937
Şevket GÜRSOY (CHP), (AKP)	Merkez, Adıyaman	1953
Mehmet ERDOĞAN (AKP)	Besni, Adıyaman	1966
Ahmet AYDIN (AKP)	Kâhta, Adıyaman	1971
Şevket KÖSE (CHP)	Merkez, Adıyaman	1953
Mehmet METİNER (AKP)	Kâhta, Adıyaman	1960
Mehmet Murtaza YETİŞ (AKP)	Merkez, Adıyaman	1972
Salih FIRAT (CHP), (AKP)	Merkez, Adıyaman	1960

2.4.2 Milletvekillerinin Yaş Ve Cinsiyet Durumları

TBMM' nin 22. Dönemde yaş ortalaması 48, 23. Dönemde 50, 24. Dönemde ise 51 dir. Adıyaman Milletvekillerinin yaşları değerlendirildiğinde yaş ortalamalarının 46,27 olduğu görülmektedir. Adıyaman milletvekillerinin yaş ortalamasının meclisin yaş ortalamasına göre biraz daha genç olduğu görülmektedir. Yaşlara bakıldığında en genç milletvekili 36 yaş ile Ahmet Aydın olduğu görülmektedir. Yaş olarak en büyük vekil ise 65 yaş ile AKP milletvekili Mehmet

Özyol olduğu görülmektedir. 22. dönemde 24, 23. dönemde 46, 24. dönemde ise 79 kadın vekil vardır. Ancak Adıyaman da cumhuriyet tarihi boyunca hiç kadın vekil çıkartmamıştır.

Tablo 2. 4. Adıyaman Milletvekillerinin Yaşları ve Cinsiyetleri

Milletvekilleri	Cinsiyetleri	Doğum Tarihi	Milletvekili Olduğu Yaş
Ahmet Faruk ÜNSAL (AKP)	Erkek	1963	39
Fehmi Hüsrev KUTLU (AKP)	Erkek	1961	41
Mahmut GÖKSU (AKP)	Erkek	1959	43
Mehmet ÖZYOL (AKP)	Erkek	1937	65
Şevket GÜRSOY (CHP), (AKP)	Erkek	1953	49
Mehmet ERDOĞAN (AKP)	Erkek	1966	41
Ahmet AYDIN (AKP)	Erkek	1971	36
Şevket KÖSE (CHP)	Erkek	1953	54
Mehmet METİNER (AKP)	Erkek	1960	51
Mehmet Murtaza YETİŞ (AKP)	Erkek	1972	39
Salih FIRAT (CHP), (AKP)	Erkek	1960	51

2.4.3 Milletvekillerinin Eğitim Durumları Ve Bildikleri Diller

Adıyaman milletvekillerinin eğitim durumlarına bakıldığında, hepsinin üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Bildikleri yabancı dillere bakıldığında 11 milletvekilinden sadece 3 tanesinin yabancı dil bilgisi bulunmamaktadır. Milletvekillerinin İngilizce bilme oranının yüksek olduğu görülmektedir. Birden fazla dil bilen AKP Milletvekili Mahmut Göksu, Mehmet Erdoğan, Mehmet Murtaza Yetiş'tir. Bu vekiller İngilizce ve Arapça bilmektedir.

Tablo 2. 5. Milletvekillerinin Eğitim Durumları ve Bildikleri Yabancı Diller

Milletvekilleri	Bildikleri Diller	Eğitim Durumu
Ahmet Faruk ÜNSAL (AKP)	-	Sakarya Üniversitesi Makine Mühendisliği
Fehmi Hüsrev KUTLU (AKP)	İngilizce	İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Mahmut GÖKSU (AKP)	İngilizce, Arapça	Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Mehmet ÖZYOL (AKP)	-	Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Maliye Bölümü
Şevket GÜRSOY (CHP), (AKP)	İngilizce	Atatürk Üniversitesi İşletme Fakültesi
Mehmet ERDOĞAN (AKP)	İngilizce, Arapça	İstanbul Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi
Ahmet AYDIN (AKP)	-	İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Şevket KÖSE (CHP)	İngilizce	Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
Mehmet METİNER (AKP)	İngilizce	İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Mehmet Murtaza YETİŞ (AKP)	İngilizce, Arapça	İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi
Salih FIRAT (CHP), (AKP)	İngilizce	Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi

2.4.4 Milletvekillerinin Mesleki Durumları

Adıyaman Milletvekillerinin yapmış oldukları işlere bakıldığında kamu çalışanlarının ağırlığı görülmektedir. Ahmet Faruk Ünsal TUSAŞ Havacılık ve Uzay Sanayii AŞ'de (TAİ) makine mühendisi olarak görev yapmıştır. Fehmi Hüsrev Kutlu Adıyaman da serbest avukatlık yapmıştır. Mahmut Göksu Diyanet İşleri Başkanlığında vaiz ve müftü olarak görev yapmıştır. Mehmet Özyol Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Arşiv Memurluğu, Yol Su Elektrik Genel Müdürlüğü Memurluğu ve Atama İşleri Şefliği, Köy İşleri ve Kooperatifleri Uzmanlığı, Edirne İş ve İşçi Bulma Kurumu Müdürlüğü, Tatvan Et ve Balık Kurumu Et Kombinasi Müdürlüğü, Özel Sektörde Yönetim Kurulu Üyeliği, Genel Müdürlük yapmıştır. Şevket Gürsoy işletmecidir ve Adıyaman Belediye Başkanlığı yapmıştır. Mehmet Erdoğan Besni Belediyesinde veteriner hekim olarak görev yapmıştır. Ahmet Aydın Adıyaman da serbest avukatlık yapmıştır. Şevket Köse kendi özel kliniğinde Adıyaman da diş hekimliği yapmıştır. Mehmet Metiner İstanbul Büyükşehir Belediyesinde çalışmış, üniversitede öğretim görevliliği yapmış, gazeteci ve yazardır. Mehmet Murtaza Yetiş doktorluk ve hastane yöneticiliği yapmıştır. Salih Fırat doktorluk ve hastane yöneticiliği yapmıştır.

Tablo 2. 6. Adıyaman Milletvekillerinin Meslekleri

Milletvekilleri	Yapmış Olduğu Meslekler
Ahmet Faruk ÜNSAL (AKP)	Mühendis
Fehmi Hüsrev KUTLU (AKP)	Serbest Avukat
Mahmut GÖKSU (AKP)	Din Görevlisi
Mehmet ÖZYOL (AKP)	Kamuda Yönetici
Şevket GÜRSOY (CHP), (AKP)	İşletmeci
Mehmet ERDOĞAN (AKP)	Veteriner Hekim
Ahmet AYDIN (AKP)	Serbest Avukat
Şevket KÖSE (CHP)	Diş Hekimi
Mehmet METİNER (AKP)	Gazeteci-Yazar
Mehmet Murtaza YETİŞ (AKP)	Tıp Doktoru
Salih FIRAT (CHP), (AKP)	Tıp Doktoru

2.4.5 Milletvekillerinin Milletvekili Olduğu Dönem Sayısı Ve Dönemleri

2002-2015 yılları arasında Adıyaman Milletvekillerine bakıldığında en fazla milletvekilliği yapan 5 dönemle Ahmet Aydın'dır. Salih Fırat ve Mehmet Metiner ise 3 dönem milletvekilliği yapmıştır. Mehmet Metiner 25. ve 26. dönemlerde İstanbul Milletvekilliği yapmıştır. Mehmet Murtaza Yetiş, Şevket Köse ve Ahmet Faruk Ünsal birer dönem milletvekilliği yapmıştır. Adıyaman 1954 yılında il olmuştur. Adıyaman

halkında Adıyaman'ın bakan çıkarma beklentisi bulunmaktadır. Ancak hala Adıyaman'ın bakan çıkarmadığı görülmektedir.

Tablo 2. 7. Adıyaman Milletvekilleri ve Görev Yaptıkları Yasama Dönemleri

Milletvekilleri	Dönem Sayısı	Dönemleri
Ahmet Faruk ÜNSAL (AKP)	1	22. Dönem
Fehmi Hüsrev KUTLU (AKP)	2	22. ve 23. Dönem
Mahmut GÖKSU (AKP)	2	21. ve 22. Dönem
Mehmet ÖZYOL (AKP)	2	21. ve 22. Dönem
Şevket GÜRSOY (CHP), (AKP)	2	22. ve 23. Dönem
Mehmet ERDOĞAN (AKP)	2	23. ve 24. Dönem
Ahmet AYDIN (AKP)	5	23. , 24. , 25. , 26. , 27. Dönem
Şevket KÖSE (CHP)	1	23. Dönem
Mehmet METİNER (AKP)	3	24. , 25. ve 26. Dönem
Mehmet Murtaza YETİŞ (AKP)	1	24. Dönem
Salih FIRAT (CHP), (AKP)	3	24. , 25. ve 26. Dönem

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KAMU POLİTİKASI AKTÖRLERİ OLARAK ADIYAMAN MİLLETVEKİLLERİNİN TBMM' DEKİ FAALİYETLERİ (2002-2015)

Bu bölümde bir kamu politikası aktörü olan Adıyaman Milletvekillerinin parlamento çatısı altında yaptıkları konuşmalar ve yasama faaliyetleri ile ilgili değerlendirmelerde bulunulmuştur. Kamu politikası oluşturma sürecindeki katkıları anlatılmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın önemi: Parlamento ülkenin önceliklerini ve ihtiyaçlarını tartışarak farklı kesimlerin çıkarlarını uzlaştıran demokratik platformlardır. Kamu politikasının oluşturulma sürecinde önemli aktörlerinden biri halkın seçtiği temsilciler olan milletvekilleridir. Kamu politikasının üretilmesi, uygulanması sürecinde yer alan Adıyaman Milletvekillerinin TBMM' de yaptıkları konuşmalar, yasama faaliyetleri (meclis konuşmaları, kanun teklifi önergesi, soru önergesi, genel görüşme önergesi, meclis soruşturma önergesi, meclis araştırma önergesi ve gensoru önergeleri) ve 2002 ile 2018 yılları arasında Milletvekillerinin öne çıkan faaliyetleri ortaya konulmuştur.

Araştırmanın sınırlılıkları: Çalışmanın evrenini, kamu politikalarının oluşturulma sürecinde, TBMM'de görev yapan milletvekillerinden meydana gelmektedir. Bu bağlamda örneklem gurup Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev yapan 22. dönem, 23. dönem ve 24. Dönem (2002-2015) Adıyaman Milletvekilleridir, bu dönemlerde TBMM'de 550 vekil görev yaparken Adıyaman ili beş vekil ile mecliste temsil edilmektedir. Bu araştırmada Milletvekillerinin TBMM'de yasama faaliyetleri incelenmiştir. Bu yasama faaliyetleri meclis kürsüsünden yapılan konuşmalar, kanun teklifi önergesi, soru önergesi, genel görüşme önergesi, meclis soruşturma önergesi, meclis araştırma önergesi, gensoru önergesidir.

Araştırmanın yöntemi: Bu çalışma ikincil kaynak araştırması ile gerçekleştirilmiş nitel bir çalışmadır. Tez çalışması hazırlanırken 2002-2015 yıllarına ait Türkiye Büyük Millet Meclisi tutanak dergileri incelenmiştir. Meclis

tutanaklarından Tarama modelinde doküman incelemesi yapılarak ilgili kayıtlar tespit edilmiştir. İçerik analizi yapılarak, konuşmalar analiz edilmiş, yasama faaliyetleri verileri tespit edilmiştir. Akabinde elde edilen veriler yorumlanmıştır.

3.1 ADIYAMAN MİLLETVEKİLLERİNİN TBMM’ DE YAPTIĞI KONUŞMALAR

Milletvekillerinin TBMM’de yaptığı konuşmalar isimlerin alfabetik sıralamasına göre düzenlenmiştir.

3.1.1 Ahmet Aydın’ın Meclis Konuşmaları

Kat Mülkiyeti Yasasına İlişkin Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; Kanun tasarısıyla birlikte toplu yapılar için özel hükümler getirildiğini, bunun yanında hem mevcut yapıların güçlendirildiği, doğal afetlere dayanıklı olması hem de hızlı nüfus artışıyla birlikte yapılaşmanın artarak, artık tek parsel üzerinde birden fazla yapının ortaya çıkardığı sorunlar ve bu haksızlıkların giderilmesi amacıyla ilgili Kat Mülkiyeti Kanunu'nun bazı maddeleri değiştirildiğini, bazı maddelere ilaveler yapıldığını ve bazı maddelerin de yürürlükten kaldırıldığını ifade etmiştir.

“...Tasarının yasalasmasıyla birlikte, özellikle yönetim, mülkiyet ve ortak giderlere katılma gibi uygulamada çıkan sorunların giderilmesi amaçlanmıştır. Yine, tasarıyla birlikte, bürokrasi azaltılmaya çalışılmış ve ayrıca binaların doğal afetlere karşı güvenli hâle getirilmesi de amaçlanmıştır. Bu bağlamda, şahsım adına söz almış olduğum 4'üncü maddeyle, 634 sayılı Kanun'un 11 'inci maddesi değiştirilmiş ve böylece e-devlet projesinin her alanda gerçekleştirilmesi sağlanmaya çalışılmıştır ve bununla kat mülkiyeti ve kat irtifakının kat mülkiyeti kütüğüne tescil edilmesi sağlanmış ve ayrıca, kadastrosu yapılmamış olan yerlerde de kat mülkiyetinin tutulacak kat mülkiyeti zabıt defterine tescili sağlanmıştır. Bununla birlikte, Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi'nin (TAKBİS) Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) ve Merkezî Nüfus İdaresi Sistemi'nin (MERNİS) entegre olarak kullanılabilmesi ve ayrıca, TAKBİS'in bütün dünya tarafından kabul gören veri modelinde üretimi için, her bağımsız bölümün ayrı bir sayfada tescili ile ayrı bir veri dosyasında saklanması amaçlanmıştır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2007, Dönem:23, Cilt:4, Birleşim: 20, s. 530-532,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=525&sayfa_no_son=526&sayfa_no=526&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil i=&v_cilt=4&v_birlesim=019).

Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Yasasına Dair Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; İzleme kurullarının daha önce yılda iki kez toplandığını, ancak bundan sonra yılda en az üç kez toplanacağını böylelikle da raporların gerçeğe aykırı düzenlenmesi, araştırmaların, incelemelerin gerçeğe uygun

olarak yapılması adına, izleme kurullarının, ayda bir defa isterlerse haftada bir defa toplanabileceğini söylemiştir

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 46 sıra sayılı Tasarı'nın 3'üncü maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Aslında, dünden beri tartıştığımız Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tasarı' da, temelde, izleme kurullarına ilişkin bir hem fikir olduğunu, farkın nüanslarda kaynaklandığını burada müşahade etmekteyiz. Hakikaten, günümüzde çok önemli görevler icra etmektedirler söz konusu izleme kurulları. Tasarıyla, izleme kurullarının -3 'üncü maddesi açısından ele aldığımızda- en az üç ayda bir toplanması öngörülüyor. Daha önceki kanunda iki ayda birdi en az, söz konusu tasarıyla en az üç ayda bir toplanması öngörülmüş. Bunun, tabii ki, kendine göre birtakım gerekçeleri var, daha önceki kanunun uygulamalarından kaynaklanıyor. Uygulamadaki şikâyetler, sıkıntılar ve en az iki ay içerisinde toplanan kurulların... Aslında, raporların çok da fazla bir muhteva ifade etmediklerini gösteriyor ve bu manada da hem izleme kurulu heyetini teşkil eden mensuplardan bir kısmının kamu görevlisi olması, bu mensupların bir araya gelerek, aynı zamanda, söz konusu ceza infaz kurumlarını ve tutukevlerini ziyaret etmesi, orada incelemelerde, araştırmalarda bulunması, akabinde bu incelemelerini, araştırmalarını rapora dökmesi ve bu raporun Adalet Bakanlığına tevdi edilmesi ve Adalet Bakanlığının da ilgili raporda belirtilen önerileri dikkate alarak izleme kurullarına bilgi vermesi gibi uzun bir süreci kapsıyor. Bu süreç daha kısa bir sürede ele alındığı takdirde, motamot benzer raporların gideceği, aslında hiçbir şey ihtiva etmeyeceği açıktır. Bu manada da raporların gerçeğe aykırı düzenlenmesi, araştırmaların, incelemelerin gerçeğe uygun olarak yapılması adına, mutlak surette en az üç ayda bir toplanması gerekiyor denilmektedir haklı olarak. Burada en az diyor. İsterlerse, izleme kurulları, ayda bir de toplanabilir, haftada bir de toplanabilir. Bir süre sınırlaması yok ama en az diyor. Bu manada da muhalefet partili arkadaşımızın ifadesine katılmak mümkün değil, orada zaten en az ifadesi kullanılmış. Gelişen şartlara göre, ayda bir ya da iki ayda bir toplanabilirler. Ayrıca, salt çoğunlukla toplanır ve salt çoğunluk sağlanmadığı takdirde de, kıdem esasına göre, ilgili izleme kurulu yedek üyesi toplantıya çağırılarak kurul oluşturulur ve bu sayede de ilgili araştırmalarını, incelemelerini yapar. Tüm bu düşüncelerle de ben, özellikle, hem bu maddenin hem de tasarının kanunlaşacağı ümidiyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2007, Dönem:23, Cilt:5, Birleşim: 21, s. 530-532,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=64&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=5&v_birlesim=021).

Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukukî Yönlerine Dair Yasa Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Yönlerine dair anlaşma ile Adalet Bakanlığının sözleşmeyle üstlendiği görev ve işlerin yasal çerçevesini oluşturmak ve bu suretle Türk hukuk mevzuatıyla uyum sağlamak amacıyla bir uygulama kanunu çıkarılmasında zaruret görüldüğünü ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 33 sıra sayılı Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair Kanun Tasarısı üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Çocuk Hakları Günü'nü henüz dün idrak ettik ve bu manada da, ben de aslında, çocuk haklarıyla ilgili düşüncelerimi bu vesileyle sizlerle paylaşmak isterim. Bilindiği üzere 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü olarak kabul edilmekte ve bu hususta tüm dünyada çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Dünya üzerinde birçok çocuk, ya savaş ortasında ya açlık sınırında ya da muameleye maruz kalmak suretiyle yaşamını sürdürmektedir. Bu koşulları kaldırmak, onlara daha iyi bir hayat sağlamak

amacıyla hazırlanan Çocuk Hakları Sözleşmesi yüz doksan bir ülke tarafından kabul edilmiştir. Türkiye'nin 1990 yılında imzaladığı bu sözleşmeyle taraf ülkeler, çocuğun kişiliğinin tam ve uyumlu olarak gelişebilmesi için mutluluk, sevgi ve anlayış havasının içinde bir aile ortamında yetişmesinin gerekliliğini kabul etmişlerdir. Ayrıca çocuğun toplumda bireysel bir yaşantı sürdürebilmesi için her yönüyle hazırlanmasını ve özellikle barış, hoşgörü, özgürlük, eşitlik ve dayanışma ruhuyla yetiştirilmesinin gerekliliğini savunmuşlardır. Değerli milletvekilleri, ne yazık ki, dünya, çocuklarına sahip çıkmıyor. Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu UNICEF'in Çocuk İstismarına Son kampanyası çerçevesinde açıklanan verilerine göre: Dünya çapında 246 milyon çocuk işçi olup çocuk emeği sömürüsüne maruz kalıyor, 1 milyon 200 bin çocuk, çocuk ticaretinde kullanılıyor, 2 milyon çocuk cinsel istismara uğruyor, 300 bin çocuk savaşlarda kullanılıyor. Yine, uyuşturucu kuryesi olarak kullanılan çocuklar, organ mafyasının elinde can çekişen çocuklar ve daha nice sömürü yöntemleriyle, maalesef, dünya üzerinde milyonlarca çocuğun istismar edildiği bir gerçek. Ayrıca, çocuklar olağan ikametgâhından ayrılarak başka ülkelere kaçırılmaktadır. İşte, bizim bu getirdiğimiz kanun tasarısının özü de buradan geliyor. Biz buradan, bu kürsüden, çocuklar üzerindeki bu istismar ve sömürünün bir an önce önüne geçilmesi ve bunun için tüm ülkelerin Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde belirtilen yükümlülüklere uyması hususundaki çağrımızı yapmak istiyoruz: Artık çocuklar ölmesin, hiçbir istismara konu olmasın. Temiz ve yaşanılır bir dünya bırakalım biz bu çocuklara, çünkü gelecek çocuklarıdır. Çocuklar ne kadar iyi eğitilir, ne kadar sağlıklı kınırsa, toplumlar gelecekte o kadar güçlü olur. İşte bu sebeplerle, AK Parti olarak, çocuklarımızın eğitimine, bedensel, ruhsal ve toplumsal bakımdan sağlıklı olmalarına önem veriyoruz. Bu manada, eğitim, sağlık, sosyal ve benzeri her alanda çocuklarımıza iyi bir gelecek için ciddi reformlara imza attık ve bu reformlara imza atmaya devam edeceğiz. Örneğin, dönemimizde başlayan Haydi Kızlar Okula kampanyasıyla, Türkiye genelinde 273.447 kız çocuğunun okullaşmadığı tespit edilmiş, tüm illerde yapılan çalışmalar neticesinde, 2003-2006 yılları arasında bunların yüzde 81'i, yani, 222.800 kız çocuğu okullaştırılmıştır. Ancak, tespit edilen 50.647'si, yani, yüzde 19'luk kısmın da eğitime kazandırılma çalışmaları devam ediyor ve günümüzde bunların sayısı gittikçe de azalmıştır. Bakın, geçtiğimiz dönemlerde Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan çocuk hakları günündeki bir konuşmasının tamamını kız çocuklarının dünyada eğitime ayırmış ve kesinlikle Çocuk Hakları Evrensel Beyanamesi Bildirgesi'nde belirtilen hususlara uyulmadığından bahisle, biz dünyadaki bu kötü örnekleri tabii ki ülkemizde görmek istemiyoruz. Ancak, Türkiye'deki uygulamalar da ortadadır ki, hakikaten, özellikle kız çocuklarının eğitimi konusunda ve diğer hususlarda eğitim ve sağlık alanında birçok başarılı iş yapılmıştır. Bunu da inkâr etmemek lazım diye düşünüyorum. İşte, görüşülmekte olan 33 sıra sayılı Tasarı'nın en önemli gerekçelerinden biri, hiç kuşkusuz, Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair Sözleşme'yle birlikte bahsi geçen Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'dir. Tasarıyla, velayet hakkı ihlal edilerek, Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair Sözleşme'ye taraf olan bir ülkeden diğer taraf bir ülkeye götürülen veya alıkonulan çocuğun mutlak mesken, yani, olağan ikametgâhının bulunduğu ülkeye iadesine veya şahsi ilişki kurma hakkının kullanılmasına dair taraf olunan bu Sözleşme'nin uygulanmasını sağlamaya yönelik usul ve esasların düzenlenmesi amaçlanmıştır. Yani, zaten siz ülke olarak uluslararası bir sözleşmeye tarafsız, zaten böyle bir kanunu çıkarmasanız dahi iç hukuk mevzuatı gibi uygulamak zorundasınız ama kanundaki boşlukları doldurmak adına bunu çıkarmak bir gereklilikten kaynaklanmaktadır.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2007, Dönem:23, Cilt:5, Birleşim: 23, s. 427-430,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=427:430&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=5&v_birlesim=023).

Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; Suç ve ceza siyaseti ilkelerine uygun olarak ceza hükmü içeren kanunlarda tasarıyla yapılan değişikliklerde bazı temel ilkeler de esas alındığını değişen şartlar karşısında suç politikalarında bir değişim zorunlu hâle

geldiğini ve ayrıca adliyelerin iş yükünü de hafifletmek ve benzeri nedenlerle, bazı fiillerin yaptırımını idari yaptırım olarak değiştirilmiştir. Bazıları da kabahat nev'inden olan yaptırım çeşidinden çıkartılarak suç karşılığı olan bir ceza yaptırımına dönüştürülmüştür. Suç karşılığı uygulanacak yaptırımlarda cezaların alt ve üst hadleri arasındaki fark açık tutularak hâkime takdir yetkisini kullanma imkânı tanındığını söylemiştir.

“...Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan tasarıyla 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden sonra idari yaptırım kararı gerektiren fiiller ve suçlar açısından uygulama birliğinin sağlanması, ceza hükmü içeren kanunların uygulanmasından kaynaklanan tereddütlerin giderilmesi, Türk Ceza Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu ve Kabahatler Kanunu hükümleri dikkate alınmak suretiyle ceza hükmü içeren diğer kanunlarda yer alan hükümlerin bu kanunlarla uyumlu hâle getirilmesi ve ayrıca, bazı suçların unsurlarında 5237 sayılı Kanun'a uyum sağlanması amaçlanmıştır. Söz konusu tasarı alelacele gelmiş değil. Bu tasarı bir önceki dönemde, yani 22'nci Yasama Döneminde de Adalet Komisyonunda çokça görüşülmüş ve tartışılmıştır ve daha ayrıntılı bir çalışma ve tartışma ortamı için de alt komisyon kurulmuş ve yaptığımız çalışma neticesinde, alt komisyonda da yirmiden fazla toplantı yapıldığı belirlenmiştir. Alt komisyon toplantı raporunu komisyona sunduktan sonra, komisyon birçok kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum örgütlerinin katılımıyla 10'un üzerinde toplantı yapmış, rapor ve metni hazırlamıştır, ancak yasama dönemi sona erdiğinden hükümsüz kalmıştır. Bu vesileyle de herhalde İç Tüzük'ün 77'nci maddesi bu anlamda haklı olarak uygulanmış ve yeniden, yeni dönemde de gündeme gelmiş, şu anda da hep birlikte görüşüyoruz. Görüldüğü üzere, tasarıya ilişkin 22'nci Yasama Döneminde uzun süre tartışmalar olmuş, komisyon görüşmelerinde gerekli olan hususlarda konunun uzmanlarına başvurulmuş ve onların görüşlerine de yer verilmiştir. Kamuoyunda da artık bu tasarı kanun olarak beklenmektedir. Tasarının kanunlaşmaması veya geç kanunlaşması sebebiyle oldukça yüklü sayıda dava dosyasının Yargıtayda beklemekte olduğunu değerli konuşmacı arkadaşlarımız da ifade etti ve bu dava dosyalarının zaman aşımına uğrama ihtimali çok yükseliyor. Bu manada da, aynı zamanda, temel ceza kanunu prensiplerine aykırılık teşkil eden 170'ten fazla kanun bulunmakta ve bunların mümkün olan en kısa zamanda temel ceza kanunlarıyla uyumlu hâle getirilmesi gerekmektedir. Sayın Başkan, değerli üyeler; daha önceki dönemde de çokça tartışılan bu tasarı bir an önce yasalaşması gerekmektedir. Zira, Yargıtayda -az önce de ifade ettiğimiz üzere- yüklü, binlerce, on binlerce ve hatta yüz binlerce diye ifade edilen sayıda çok ciddi manada dosya bu kanunu beklemektedir. Bu nedenle, daha modern, çağdaş ve gelişen hukuk kurallarına göre ceza normlarının geliştirilmesi için tasarı kanunlaşacağına olan inancım, hepimizi saygıyla selamlıyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2007, Dönem:23, Cilt:11, Birleşim: 46, s. 477-478,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=477&sayfa_no_son=478&sayfa_no=478&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil i=&v_cilt=11&v_birlesim=046).

Vakıflar Kanunu ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; Görüşülmekte olan yasa tasarısı gerek amaç gerekse hukuki çerçevede Anayasa'mıza, anayasal değerlerde olan ve mütekabiliyet ilkesini esas alan Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası alandaki hukuki ve siyasi kurucu belgesi olan Lozan Anlaşması'nın ilgili hükümlerine ve Avrupa İnsan Hakları

Sözleşmesi'nin vakıflara atfen yer alan ilgili maddelerine ve aynı zamanda uluslararası teamüllere tamamen uygunluk teşkil ettiğini söylemiştir.

“Çok uzun zamandan beri tartıştığımız, istişare ettiğimiz bir kanun tasarısı. Hatta, bizden önceki hükümet dönemlerinde dahi tartışılmış ve en son 2002'de, en çok tartışılan konuyu da o dönemde getirmek kaydıyla, cemaat vakıflarının taşınmaz mal iktisapları o dönemde, 2002 tarihinde, zamanın iktidarı döneminde getirilmiş ve bugün de hâlen tartışıyoruz. Ancak şunun bir kere daha altını çizmek isterim ki: Muhalefet partilerinin sözcüleri her defasında aynı isnatlarda, haksız ve yersiz bir şekilde girmiş bulundular ve bizler de tabii ki bıkmadan, usanmadan bu isnatlara cevap vermek durumunda kaldık. Sadece halkımızı doğru bilgilendirme adına bunu yapıyoruz yoksa tekrar etmek kastımız olmaz kesinlikle. Değerli arkadaşlar, öncelikle yasanın 68'inci maddesinde "Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, I. Hukuk Müşaviri ile Bölge Müdürü ortak kararnameyle, Rehberlik ve Teftiş Başkanı ile Daire Başkanı Genel Müdürün teklifi, Başbakanın veya görevlendireceği Devlet Bakanının onayıyla, diğer personel ise Genel Müdür tarafından atanır." ibaresi yer almaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında çıkarılan her yasada olduğu gibi, yine üzerinde titizlikle çalışılarak, gerek Genel Kurul çalışmaları sırasında gerekse de Adalet Komisyonu çalışmaları sırasında son şeklini alan yasa tasarısında, özellikle ülke genelinde hizmet amacıyla çalışmalar yapmak isteyen ve çağdaş bir anlayış gereği, merkezlerinin bulunduğu yerler dışında...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt: 15, Birleşim: 67, s. 48-50, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=48&sayfa_no_son=50&sayfa_no=50&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_ciIt=15&v_birlesim=067).

Tütün üretimi, alım ve satımı ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; Tütün üretilen arazilerin yaklaşık yüzde 65'inin kır, yüzde 35'inin ise kır taban, genelde sulama imkânı bulunmayan kıraç, yamaç ve tepelik özellikleri haiz olduğu, bu arazilerde tütün kadar istihdam sağlayan ve gelir getiren ikame bir ürünün zor olduğu, bu arazilerin tütün tarımı yapılmadığı takdirde boş kalacağı, buna bağlı olarak erozyona açık hâle geleceği ve neticede ekolojik dengenin dahi bozulacağını ifade etmiştir.

“Değerli milletvekilleri, bugün görüşülmekte olan tasarı ve teklif hakikaten Türk insanının, özellikle de 800 bine yakın Türk çiftçisinin beklemiş olduğu bir tasarı. Yaklaşık dört yüz yıldır topraklarımızda, Anadolu insanının alın teri ve emeğiyle, sabırla işlenerek üretilen Türk tütününü, nefaseti, kokusu ve harmanları ıslah edici özellikleriyle dünya piyasalarında marka olmuş ve özel ürün konumuna konulmuştur. Ülkemizde tütün üretimi altı coğrafi bölgede yapılmakta olup ülkemiz Şark tipi tütün üretiminde dünya lideridir. 2007 yılı ihracatımız yaklaşık 113.945 ton ve bunun ekonomiye katkısı 449 milyon 753 bin Amerikan doları civarındadır. Son yıllarda üretici sayısında belli bir düşüş olmakla birlikte, bugün itibarıyla yaklaşık 200 bin üreticinin tütün tarımıyla iştigal ettiği, tütün tarımının aile ziraatı şeklinde yapılması nedeniyle de her ailede en az 4 kişinin, dolayısıyla tütün tarımında en az 800 bin kişinin çalıştığı göz önünde bulundurulursa bu kadar kişinin istihdamı söz konusu olacaktır. Tekel sadece Adıyaman'da, 342 köyde, 28.977 ekiciyle, 5 milyon 812 bin 200 kilogram tütün üretmeleri için 2007 yılında sözleşme imzalamıştır. Ortalama aile başına 4 kişi hesaplandığında, ilim Adıyaman'da bile bu kanun 100 bin kişiyi ilgilendirecek derecede, ehemmiyette bir kanun. Değerli milletvekilleri, tütün üretilen arazilerin yaklaşık yüzde 65'inin

kır, yüzde 35'inin ise kır taban, genelde sulama imkânı bulunmayan kıraç, yamaç ve tepelik özellikleri haiz olduğu, bu arazilerde tütün kadar istihdam sağlayan ve gelir getiren ikame bir ürünün zor olduğu, bu arazilerin tütün tarımı yapılmadığı takdirde boş kalacağı, buna bağlı olarak erozyona açık hâle geleceği ve neticede ekolojik dengenin dahi bozulacağı düşünülmektedir. Tütün üretimi devamlılık gerektiren bir aile ziraatıdır. Tütün üretiminden vazgeçen hiçbir aile tekrar tütün üretimine yanaşmamaktadır. Bu da, geçmişte kısıtlama yüzünden tütün üretiminden vazgeçen Ege üreticisinin, şu an tütün üretmemesinden dolayı, dünya sigaralarında yer alması gereken Ege tütününün siparişi dahi karşılayamayacak derecede düşmesine neden olmuştur.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:17, Birleşim: 82, s. 298-300, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=298:300&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=17&v_birlesim=082).

Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Yasasına Dair Kanun Tasarı ve teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; Adıyaman Üniversitesi yine tabela üniversitesi olmaktan iktidarımızla birlikte kurtulduğunu ifade etmiştir. Zira bugün itibarıyla hâlihazırda 5 fakültemiz var. İlaveten tıp fakültesi ile iktisadi ve idari bilimler fakültesi kuruldu. Yüksekokul sayımız 7'ye çıkarıldı. 2 enstitü, 1 konservatuvarıyla ve 4.423 öğrenci kapasitesiyle çalışmakta ki inşallah önümüzdeki yıl açılacak bölümlerle birlikte öğrenci sayısı 5.500'e çıkacaktır. Yine, fakültelerdeki bölüm sayısı 18'den 35'e, meslek yüksekokullarındaki program sayısı ise 26'dan 58'e çıkan üniversitemiz, 167 akademik ve 223 idari personeli ile de işleyişini yürütmektedir. İşte bu kanunla, şu anda görüşmekte olduğumuz kanunla da Adıyaman Üniversitesine 362 öğretim elemanı ile 498 idari personel olmak üzere yeni kadrolar ihdas edildiğini ifade etmiştir.

“...Değerli arkadaşlar, tabii, dünden beri hakikaten çok hayırlı işler yapıyoruz. "Her ile üniversite" sloganıyla yola çıktık ve inşallah bu kanunun bitiminden itibaren Türkiye'nin, her ilinde bir üniversitesi olacak. Dolayısıyla, özellikle ülkemizde son yıllarda ortaöğretimdeki okul sayısının yükselmesi genç nüfusun büyük bir oranda yükseköğrenime olan talebinin artışı da beraberinde getirmiş. Ortaöğretimde verilen bu yoğun mezun sayısı ve üniversitelere olan talep neticesinde yeni üniversitelerin kurulması kaçınılmaz bir hâl almıştır. Aksi takdirde, Anayasa'da da açık bir şekilde belirtildiği üzere, ülke genelinde üniversitelerin dengeli bir şekilde dağılımı sağlanamazsa üniversite kapılarındaki yığılmanın büyüerek devam etmesinin önüne de geçilemez. Üniversiteler, yapmış oldukları faaliyetler ve sağladıkları katkılarla eğitim-öğretim, araştırma geliştirme ve toplum hizmetleriyle ülkemiz sosyoekonomisine, kültürel, teknolojik gelişimine büyük katkılarda bulunmakta ve küreselleşen dünyada özellikle her geçen gün artarak devam eden uluslararası alanda artan rekabet ortamında rekabet gücü yüksek bilgi toplumunun yetişmesine imkân sağlamaktadır. Sayın Başkan, değerli üyeler; bizim üniversitemiz de, temsil ettiğimiz bölgede, özellikle Adıyaman'da henüz 17 Mart 2006 tarihinden bu yana kurulmuş ve "Adıyaman Üniversitesi" adıyla hizmet vermektedir. Kurulduğunda 3 fakültesi, 1 yüksekokulu, 4 meslek yüksekokuluyla başlayan eğitim-öğretim hayatına bugün çok daha güçlü bir şekilde devam etmektedir. Burada ifade etmeye çalışacağım bir husus var ki o da şudur: Doğru, belki eksiklikler olabilir, belki arzu edilen tüm fakülteler, yüksekokullar olmamış olabilir, halen kadro sıkıntısı olabilir ama bakın Adıyaman Üniversitesi bir yıl içerisinde, bir buçuk yıl içerisinde ne kadar başarı göstermiş, bir örnek vermek istiyorum. İktidarımızla birlikte kurulan Adıyaman Üniversitesi yine tabela üniversitesi

olmaktan iktidarımızla birlikte kurtulmuştur. Zira bugün itibarıyla hâlihazırda 5 fakültemiz var. İlaveten tıp fakültesi ile iktisadi ve idari bilimler fakültesi kuruldu. Yüksekokul sayımız 7'ye çıkarıldı. 2 enstitü, 1 konservatuvarıyla ve 4.423 öğrenci kapasitesiyle çalışmakta ki inşallah önümüzdeki yıl açılacak bölümlerle birlikte öğrenci sayısı 5.500'e çıkacaktır. Yine, fakültelerdeki bölüm sayısı 18'den 35'e, meslek yüksekokullarındaki program sayısı ise 26'dan 58'e çıkan üniversitemiz, 167 akademik ve 223 idari personeli ile de işleyişini yürütmektedir. İşte bu kanunla, şu anda görüşmekte olduğumuz kanunla da Adıyaman Üniversitesine 362 öğretim elemanı ile 498 idari personel olmak üzere yeni kadrolar ihdas edilmiştir. Buradan, tüm Adıyamanlı hemşehrilerim adına bir kez daha Sayın Başbakanımız ve özellikle de Sayın Millî Eğitim Bakanımız başta olmak üzere, Hükümetimize teşekkürü bir borç bilirim. Değerli arkadaşlar, yine Bakanlar Kurulunca 9/7/2007 tarihinde Adıyaman Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak kurulan Tıp Fakültesi ve diğer akademik birimlerimiz için büyük güç sağlayacak olan, yeni akademik ve idari kadroların tahsisi ile çok daha sağlam ve ayakları üzerinde duran, önemli katkılar sağlayacak olan bir Adıyaman Üniversitesinin oluşacağı da kaçınılmazdır. Muhakkak ki idari, teknik personel, öğretim görevlisi ile fiziki mekânlar açısından daha yapılacak çok işimiz var ancak bu kısa sürede dahi çok önemli gelişmeler sağlandı. Yeni kurulan fakülteler ve yüksekokullarla birlikte Adıyaman Üniversitesi büyümeye devam edecektir ki inşallah Hükümetimizin yardımıyla Adıyaman Üniversitesi eksikliklerini gidererek hak ettiği konuma çok daha kısa sürede gelecektir. Değerli milletvekilleri, kamu maliyesine fazla yük getirmeksizin üniversite bulunmayan dokuz ilimizde de yeni üniversite kurulması, ülkemizin bilimsel, akademik, kültürel, ekonomik hayatına büyük faydalar sağlayacaktır. Yine, kurulu olan üniversitelerimizde de oluşturulacak olan yeni akademik ve idari kadrolarla, daha da güçlü hâle gelmesi sağlanarak daha etkili, verimli ve çağdaş bir yapıya dönüştürülecektir. Bu duygu ve düşüncelerle, yeni kurulacak olan dokuz üniversite ile yeni kadroların ülkemize, bölgelerine hayırlı olmasını diliyor, Başbakanımız başta olmak üzere Millî Eğitim Bakanımıza, Komisyonumuza...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:21, Birleşim: 108, s. 524-525,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=524&sayfa_no_son=525&sayfa_no=525&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=21&v_birlesim=108.)

Tapu Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

“Sayın Başkan, değerli üyeler; 223 sıra sayılı Tapu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli arkadaşlar, görüşülmekte olan 2'nci maddeyle 2644 sayılı Tapu Kanunu'na geçici bir madde eklenmiş durumdadır. Bu maddeyle, Kanun'un 35'inci maddesinin yedinci fıkrası, yabancı uyruklu olan gerçek kişiler ve yabancı ülkelerde kendi ülkelerinin kanunlarına göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketlerinin taşınmaz ve sınırlı ayni hak edinemeyecekleri alanların yüzölçümleri ile bu yüz ölçümlerle ilgili kurum ve kuruluşlarca ve valiliklerce maddenin yürürlük tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde komisyona bildireceklerine dair bir fıkra hükmüdür, madde hükmüdür. Ve bu süre tespit edilinceye kadar da geçecek süre içerisinde yabancı uyruklu gerçek kişiler, bu Kanunun 35'inci maddesi hükümlerine göre merkez ilçe ve ilçeler bazında taşınmaz ve sınırlı ayni haklar edinebilirler. Burada tekrar yenilemekte ve hatırlatma fayda gördüğüm birkaç hususu sizlerle paylaşmak istiyorum. Değerli milletvekilleri, 1934 yılından AK Parti İktidarına kadar, yani bu süreye kadar geçen süre içerisinde Türkiye'de, özellikle 2005'e kadar 30 hektara kadar yabancı kişilere toprak zaten satılabiliyordu -bunu biz getirmedik- 30 hektardan daha fazla olan alanlar için de Bakanlar Kurulu kararıyla satış gerçekleştirilebiliyordu. Hatta bu 30 hektara kadar olan serbest satış -AK Parti İktidarıyla birlikte- 2,5 hektara yine bizler düşürdük. Bunun da göz ardı edilmeden ayrıca dikkat edilmesi gerektiği kanaatindeyim ki hassasiyetimizi anlamanız açısından bunu ifade ediyorum. Yine, bu satın almalar mütekabiliyet esasına göre gerçekleştirilmektedir yani karşılıklı, onlardan biz

nasıl alıyorsak, aynı şekilde satışla alakalı... Diğer ülkelerde vatandaşlarımıza taşınmaz mal edinme hakkı tanınıyorsa, ülkemizde de aynı haklar tanınmaktadır. Bu durum, her ülkede büyükelçiliklerimizde de takip edilmekte ve Dışişleri Bakanlığına bildirilmektedir. Değerli arkadaşlar, sadece konut ve iş yeri olabilen, planlı, programlı alanlarda yapılan satışlarda kati surette tarım alanları, köyler bulunmadığı gibi askerî güvenlik bölgeleri ve stratejik bölgelerin satışı da mümkün görülmemektedir, yani planı olmayan bir durum söz konusu değildir. Burada daha önce de tekrar tekrar bahsedildi ve bu kürsüden çok konuşuldu. Yapılan tüm bu satışlar, miktarları, alanları, yüz ölçümleri, nerede olduğu, hepsi kayıtlı ve resmî belgelerde mevcuttur. Benim de bölgem olan GAP bölgesinde İsraililere ve Yunanlılara satışlar yapıldığı söylendi maalesef. Ama bu gerçek dışıdır. Bu bölgede İsraililere ve Yunanlılara tek bir satışın yapılmadığı gayet açıktır. Diğer bölgedeki satışlar da hakeza böyle. Peki, yabancılara satışlar bu dönemde mi başladı, yeni mi başladı? Hayır. Bunlar cumhuriyetten önce de belki vardı ama yasal düzenleme olarak Atatürk döneminde 1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanunu ile karşılıklı olmak ve yasal sınırlamalara uymak kaydıyla yabancı gerçek kişiler mal satın alabiliyor ve miras yoluyla 30 hektara kadar mülk edinebiliyordu. Az önce de ifade ettiğim gibi, yine bu 30 hektarı biz 2,5 hektara düşürmüş bulunuyoruz. Yani, anlaşılan yetmiş dört yıldan beri yabancılara mülk satışı var ve AK Parti döneminde yapılan satışlar bu yetmiş dört yıllık ortalamanın dahi altındadır ve yine kaldı ki bu hektar sınırlamasını da getirmiş bulunuyoruz. Değerli arkadaşlar, nihayetinde, ülkemizin, vatanımızın, topraklarımızın menfaatini koruma hususunda en az muhalefetteki arkadaşlarımız kadar bizim de hassasiyetimiz en ciddi şekilde devam etmektedir ve edecektir. Bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın. Halkımız da bunu en iyi şekilde bilmektedir. Lütfen bu kürsüden halkımızı yanlış yönlendirmeyelim. Hamasetten vazgeçerek, istismarcılık da yapmayalım. Değerli milletvekilleri, bu duygu ve düşüncelerle, 223 sıra sayılı Tapu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın ülkemize ve milletimize hayırlara vesile olmasını diliyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:21, Birleşim: 117, s. 918-919,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=918&sayfa_no_son=919&sayfa_no=919&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=22&v_birlesim=117).

Kamu İhale Yasasına Dair Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; bütün arkadaşlarımıza çok rahat söyleyebiliriz ki söz konusu bu maddeyle yerel basının herhangi bir hakkı ortadan kalkmıyor. Belli limitler altında kalan, değerler altında kalan ihale ilanları aynı zamanda -mevcut düzenlemede olduğu gibi- yerel basında da ilan edilmeye devam edileceğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. 26'ncı maddeyle ilgili bir değişiklik önergesi üzerinde söz alarak huzurlarınızdayım. Hepinize saygılar sunuyorum. Değerli arkadaşlar, tabii, bu Kamu İhale Kanunu ile ilgili tartışmaların ta başladığı ilk günden bugüne kadar, bu ana kadar sürekli, bir şekilde bir tarafa çekilmeye çalışıldı, birtakım tartışmalar çıkartıldı. Az önce Sayın Bakanım da çok açık ve net bir şekilde ifade etmesine rağmen görüyoruz ki birtakım tereddütler bilerek veya bilmeyerek çıkartılmaya çalışılıyor. Zannediyorum, bu verilen önergeyle birlikte tereddüde mahal yok. Amacımız, mevcut düzenlemedeki 13'üncü maddenin de aynı zamanda muhafaza edilmesi. Zaten mevcut düzenlemede de, biliyorsunuz, yerel basına ilişkin çok güzel haklar verilmişti ve bu hakların da aynı şekilde devamı ve bununla birlikte... Getirdiğimiz önergeyle hem bu hakların devamını, öbür taraftan da, aynı zamanda elektronik kamu alımları platformunda da yayınlanmasını sağlamak. Bunu sağlarken, diğer taraftan, mevcut yerel basının kullanmış olduğu hakları da

ortadan kaldırmıyoruz. Zaten hem mevcut düzenlemeden hem de daha da sağlam olsun diye verilmiş olan bu önergeyle birlikte yerel basının mevcut Kamu İhale Kanunu'nun 13'üncü maddesinden istifadesini de sağlıyoruz. Zaten madde metnine Bu Kanunun 13'üncü madde hükümleri saklı olmak üzere. diye bir ibare konmasının da gerekçesi budur. Bu nedenden dolayı da bütün arkadaşlarımıza çok rahat söyleyebiliriz ki söz konusu bu maddeyle yerel basının herhangi bir hakkı ortadan kalkmıyor. Belli limitler altında kalan, değerler altında kalan ihale ilanları aynı zamanda -mevcut düzenlemede olduğu gibi- yerel basında da ilan edilmeye devam edecek. Ben, hem tüm yerel basınımız için hem de milletimiz için bu kanunun hayırlara vesile olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:11, Birleşim: 20, s. 466, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=466 &v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=31&v_birlesim=020).

Türk Ticaret Yasa Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; Türk Ticaret Kanunu'nun bu ikinci bölümünde getirilen yeniliklerle, doğabilecek olan sorunlara ve genel işleyişe dair çözümler yeniden ele alınarak değerlendirilmiş bulunmaktadır. Yanıltıcı, incitici, kötuleyici beyanlar, aşırı reklamlar ve rekabet bozucu satış yöntemleri engellenmiş olacağını söylemiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 96 sıra sayılı Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'nın ikinci bölümü üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli arkadaşlar, ayrıca bugün 3 Aralık Dünya Özürlüler Günü. Bu vesileyle, değerli engelli kardeşlerimin bu günlerini kutluyor ve inşallah bundan sonraki süreçte de yapmış olduğumuz yasal düzenlemelerle birlikte çok daha sağlıklı engelsiz günler yaşanacağı umuduyla, kendilerine bugünün başarı, sağlık ve mutluluk getirmesini diliyorum. Değerli milletvekilleri, söz almış olduğum bu ikinci bölüm 31 ile 60'inci maddeler arasında kapsamaktadır. Yaşayan bir sistem, âdeta bir organizma olan hukuk, çevrenin, yaşamın ve ilişkilerin gelişimi ve değişimi çerçevesinde kendini geliştirerek olaylara ve durumlara olan bakışını da yenilemektedir. Pek tabii ki, bu, tüm hukuk sistemlerinde olağan bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda ele almamız gereken ve yenilenen Türk Ticaret Kanunu'nda da gelişen ve değişen teknolojiyle beraber dünya ekonomik ve sosyal sistemi içerisinde sorunlara net, hızlı ve pürüzsüz bir şekilde cevap verebilecek şekilde ele alınması da kaçınılmazdır. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özellikle Avrupa Birliği katılım müzakereleri sürecinde ve uluslararası piyasalarla uyum çerçevesinde de konuya baktığımız zaman çağdaş standartlarda bir ticaret hukuku düzenlemesi gerekliliğini de görmekteyiz. Ticaret sicili, ticaret unvanı ve işletme adıyla haksız rekabete değinilen Türk Ticaret Kanunu'nun bu ikinci bölümünde getirilen yeniliklerle, biraz önce bahsettiğim gibi, doğabilecek olan sorunlara ve genel işleyişe dair çözümler yeniden ele alınarak değerlendirilmiş bulunmaktadır. Ticaret siciline ilişkin hükümlerde Avrupa Topluluğunun şirketlere ilişkin birinci yönergesine ve eklerine uygun gelişmelerin ve gereksinimlerin gerekli kıldığı şekilde de değişiklikler yapılmıştır. Bunların başında, tescil ve ilana tabi konuların düzenli olarak depolandığı ve elektronik ortamda kullanıcılara sunulabildiği bir bilgi bankasının Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği nezdinde kurulması gelmektedir. Bu yenilik, öncelikle elektronik ortamda çalışan yerel, daha sonra da tek merkezi ticaret sicile geçişi kolaylaştıracaktır. İkincisi, ticaret sicilinin tutulmasından doğan zararlardan devletin sorumluluğu hakkındaki hükümlerin yeniden sisteme alınmasıdır. Bir üçüncüsü de görünüşe güven ilkesinin kanuna güçlü bir şekilde yansımaları, hukuki işlemlerde sicil olumlu işlevinin kesin çizgilerle tanımlanmasıdır. Yine, 6762 sayılı Kanun'da yetersiz kalan ticaret unvanının tecavüze uğraması hâlinde açılacak davalar, istenebilecek tazminat ve zaman aşımı konuları açığa kavuşturulmuştur. Ayrıca, getirilen yeni kurullarla bu tasarının fikrî mülkiyete ilişkin kanun hükmünde kararnamele uyumu da sağlanmış bulunmaktadır. Genel olarak

6762 sayılı Ticaret Kanunu'nun ilgili maddeleri temel alınarak yapılan düzenlemede de, az önce değindiğim üzere, gerekli düzenlemeler ve yapılan eklemelerle günün şartlarına uygun bir hâle getirilmesi çalışılmıştır. Özellikle ekonomik değerlerin para miktarı gibi günümüz şartlarına uygun bir hâle getirilmesi sağlanmıştır. Avrupa Topluluğu şirketler hukukuna ilişkin yönerge de göz önünde bulundurularak mevcut kanunların revize edilmesi sağlanmış bulunmaktadır. Sayın Başkan, değerli üyeler; diğer taraftan 6762 sayılı Ticaret Kanunu'na baktığımız zaman haksız rekabete ilişkin ilgili hükümlerin kaynağının 1943 tarihli İsviçre'nin haksız rekabete dair kanunu olduğunu görmekteyiz. Zaman içerisinde ve değişen, gelişen şartlar göz önüne alındığında bu kanunda ilgili ülkede yani İsviçre'de 1986 yılında gerekli değişiklikler yapılmış ve güncelleştirilmiştir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:33, Birleşim: 25, s. 431-432,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=431:432&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=33&v_birlesim=025).

2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2007 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; Hükümetleri döneminde tesis edilen mali disiplin devam edeceğini, şu an dünyayı saran ekonomik kriz, küresel mali krizden ülkemiz asgari şekilde etkileniyorsa, bu altı yıldır AK Parti tarafından uygulanan piyasa önlemlerinin, uygulanan bütçe politikalarının ve mali disiplinin bir sonucu olduğunu ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2009 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı'nın 17. maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli milletvekilleri, bilindiği gibi, görüştüğümüz bu bütçe AK PARTİ İktidarının yedinci bütçesidir. Bundan önce kabul edilen bütün bütçeler gibi yine bu bütçemiz de milletimize hizmet anlamına en uygun hizmetin verilebileceği bir bütçe olacaktır ve bunu da A K PARTİ bugüne kadar başarıyla getirdi. AK PARTİ İktidarı bütçe disiplininden hiçbir zaman taviz de vermemiştir. Değerli milletvekilleri, AK PARTİ bütçelerinin millet için hazırlanan sosyal bütçeler olduğu hiçbir zaman unutulmamalıdır. Geçmişteki AK PARTİ bütçelerinde olduğu gibi, 2009 yılında da maliye politika hedeflerimiz aynı şekilde devam edecektir. Hükümetimiz döneminde tesis edilen mali disiplin devam edecektir. Bir konudan da kısaca bahsetmeden geçemeyeceğim. Şu an dünyayı saran ekonomik kriz malumunuz. Söz konusu küresel mali krizden ülkemiz asgari şekilde etkileniyorsa, bu, altı yıldır AK PARTİ tarafından uygulanan piyasa önlemlerinin, uygulanan bütçe politikalarının ve mali disiplinin bir sonucudur. Değerli arkadaşlar, işte bu politikalarladır ki AK PARTİ ile Türkiye çağ atlıyor, büyüyor ve gelişiyor...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:36, Birleşim: 37, s. 936-937,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=936&sayfa_no_son=937&sayfa_no=937&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=36&v_birlesim=037).

Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Devleti Arasında Yapılacak Mayın Temizleme Faaliyetleri Hakkında Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; Mayınlı alanları çok güzel bir şekilde tarıma kazandıracaklarını, önce Millî Savunma Bakanlığı, akabinde olmadığı takdirde hizmet satın alma yolu, o da olmadığı takdirde diğer bir usulle, yap-işlet-devret ile bunların ihale edileceğini ifade etmiştir.

“Değerli arkadaşlar, gözlerinizi açın, kulaklarınızı da açın. Bir kere, Ottawa Sözleşmesi'ni zaten biliyorsunuz, bunu temizlemek zorundayız. İkincisi: Bir güvenlik koridoru olacak mı? Olacak. Problem yok. Söz konusu ihale şartnamesini ve aynı zamanda ihalenin sonunda muayene ve kabul komisyonunda Genelkurmay, Millî Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Tarım Bakanlığı olacak mı? Olacak. Bu kuruluşlara güvenmeyip de kime güveneceksiniz değerli arkadaşlar? (CHP ve MHP sıralarından gürültüler) Aynı zamanda maden ve petrol haklarının saklı olduğu her keresinde söyleniyor, bir kısım arkadaşlar çıkıyor bu vehimleri dile getiriyor yine. Değerli arkadaşlar, bunlardan kurtulacağız, bu vehimlerle ülke idare edilemez. Birtakım spekülasyonlarla burada kanunlar da engellenemez. Bu alanları inşallah çok güzel bir şekilde tarıma kazandıracacağız. Şunu söylemeye çalışıyorum, bu endişelerin tamamı yersiz. Önce Millî Savunma Bakanlığı, akabinde olmadığı takdirde hizmet satın alma yolu, o da olmadığı takdirde diğer bir usulle, yap-işlet-devret ile bunlar ihale edilecek ama vicdanımız çok rahat, vicdanımız çok açık, kara vicdanlı değiliz. Hiçbir zaman burada ifade edildiği gibi "gaflet, dalalet ve hıyanet..." Ben hiçbir milletvekiline de yakıştırmıyorum bunları, konuşulmaması gereken şeyler”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:46, Birleşim: 98, s. 183-184,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=183&sayfa_no_son=184&sayfa_no=184&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=46&v_birlesim=098).

Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü bünyesinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin 5 Eylül 2009 tarihinden itibaren bir yıl daha UNIFIL Harekâtı'na iştirak etmesine izin verilmesine ilişkin Başbakanlık tezkeresi ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; Artık küresel bir aktör olan Türkiye, dünyada gündem belirleyen bir ülke konumuna gelmiştir. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyeliğimize paralel olarak Birleşmiş Milletler sistemi içinde küresel ölçekte daha aktif bir rol alarak sahip olduğu saygın konumun pekişmesini sağlamış ve dünyadaki gücümüzün artmasına da vesile olduğunu belirtmiştir.

“Sayın Başkan, değerli üyeler; görüşülmekte olan tezkereyle ilgili söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli milletvekilleri, Türkiye, Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü olan UNIFIL'e silahlı kuvvetler unsurlarıyla ciddi manada katkı sağlamaktadır. Türkiye, kara harekâtına ve deniz görev gücüne yaptığı bu katkılarla barışı koruma amacının etkin biçimde icrasına önemli bir görev üstlenmiş

durumdadır. Değerli milletvekilleri, artık küresel bir aktör olan Türkiye, dünyada gündem belirleyen bir ülke konumuna gelmiştir. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyeliğimize paralel olarak Birleşmiş Milletler sistemi içinde yine bölgesel ve küresel ölçekte daha aktif bir rol alarak sahip olduğu saygın konumun pekişmesini sağlamış ve dünyadaki gücümüzün artmasına da vesile olmuştur. Yine, değerli arkadaşlar, görüşülmekte olan söz konusu tezkereyle ilgili olarak şu anda hâlihazırdaki, Lübnan'daki mevcut siyasi ve güvenlik ortamı da ülkedeki askerî katkımızın sürdürülmesi bakımından uygun bir durumdadır. Bu nedenlerle, söz konusu tezkerenin kabulüyle 5 Eylül 2009 tarihinden itibaren bir yıl süreyle uzatılması gerekmektedir. Görüşülmekte olan tezkereyle ilgili değerli konuşmacılar çok değerli görüşler ifade ettiler diye düşünüyorum. Tüm bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:47, Birleşim: 108, s. 512-513,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=512&sayfa_no_son=513&sayfa_no=513&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=47&v_birlesim=108).

Çek Kanunu Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Tasarının 11 'inci maddesi hasebiyle söz aldım. Değerli arkadaşlar, tabii ki görüşmüş olduğumuz kanun tasarısı özellikle de vurgulandığı gibi alacaklı ve borçlu ilişkisinde menfaatler dengesine uygun bir çözüm getiriyor. Bu tasarı, sadece 3167'de olduğu gibi, çek hamillerini değil, çek hamilleriyle birlikte, aynı zamanda, genel anlamda, piyasayı, ticaret dünyasını ve aynı zamanda kamuyu da koruyan bir tasarı olacaktır. Değerli arkadaşlar, tabii, bu tasarının hem Komisyon görüşmeleri sırasında -ben Adalet Komisyonu üyesiyim aynı zamanda- hem de Genel Kurul görüşmeleri sırasında çokça haksız ve yersiz eleştirilerin olduğunu da burada ifade etmek istiyorum. Değerli arkadaşlarımız, özellikle muhalefet grubuna mensup olan arkadaşlarımız her kürsüye çıktığında, tasarının dışında, hatta tasarının da getiriliş amacını da sayarak, ekonominin çok kötü anlamda seyrettiğini, AK PARTİ İktidarının ekonomiyi batırdığını, bitirdiğini defaatle ifade etmişlerdir, haksız bir şekilde eleştirilerde bulunmuşlardır.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:54, Birleşim: 30, s. 1129-1130,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=1129:1130&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=54&v_birlesim=030).

Seçimlerin Temel Hükümleri Yasa ile Milletvekili Seçimi Yasası Kanun Teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; Bizim temel hedefimiz, bu seçimlerin, bu ülkede, bu vatandaşlara, herkese eşit bir şekilde uygulanmasını sağlamak. Özgür bir seçim ortamını oluşturmak ve daha adil, şaibesiz seçimleri geliştirmek adına getirilen birçok yeni düzenlemeler var ve bu düzenlemeler de gerçekten hem uygulamada sıkıntısı yaşanan birtakım hususların kanuna derç edilmesi hem de uygulamada YSK içtihatlarında var olup da kanunda olmayan birtakım hususların kanuna konmak suretiyle çok güzel seçimlerin yapılmasını düşündüklerini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 490 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli milletvekilleri, seçim bir ülkede yönetilenlerin yani vatandaşların kendilerini yönetecek ve temsil edecek kişileri seçip onları iktidara taşımalarıdır. Bu seçim sadece ve sadece iktidarla sınırlı kalmamakta, demokrasinin diğer vazgeçilmez unsurları olan parlamento yapısı içerisindeki diğer kanatları da, diğer siyasi partileri de belirlemektedir. Siyasi partiler de siyasal mücadele yoluyla mümkün olan en geniş onaya ulaşarak millî iradenin devlete egemen kılınmasını sağlayan hayati nitelikteki demokratik unsurlardır. Bu anlamda, siyasal partilerin de kuruluş ve çalışmalarının özgürlük içinde olması temel ilkedir. Demokratik sistemlerde esas olan, halkın yönetim yetkisinin bizzat kaynağı olmasıdır. Asıl olan da bir bütün olarak vatandaşların hepsinin katılacağı geniş katılımlı bir seçimdir. Gerçek demokrasinin varlığını işte ancak o zaman hissedebiliriz. Demokrasi tarihi boyunca seçimler pek çok aşamadan geçmiştir. Günümüz çağdaş demokrasilerine ulaşıncaya kadarki süreçte önemli değişimler, gelişmeler kaydedilmiştir. Günümüzde seçim artık belirli evrensel ilkelere ve değerlere sahip bir demokratik araç olarak karşımıza çıkmaktadır. Anayasa'nın 67'nci maddesinin 23.7.1995 tarihli ve 4121 sayılı Kanun'la değişik ikinci fıkrasında da bahsedildiği üzere seçimler serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılan bir eylem olarak tanımlanmaktadır. Değerli arkadaşlar, genel oy ilkesi, bir ülkedeki bütün vatandaşların dil, din ayrımı yapılmaksızın, yaş, cinsiyet ayrımı yapılmaksızın herkesin oy kullanabilmesidir. Serbest ve rekabetçi seçim ilkesi, seçime katılacak kişi ve partilere yasak getirilememesi, propaganda serbestliğinin olmasıdır. Eşitlik ilkesi, herkesin yalnızca bir oya sahip olmasıdır. Dağdaki çobandan tutun cumhurbaşkanına kadar herkesin yalnızca bir oyu olacak ve o oylar eşit sayılacak. Gizlilik ilkesi, oy vermenin gizli olması ve son olarak da serbest oy ilkesi de oy verecek kişinin her türlü baskı ve etkiden uzak olarak oy vermesidir. İşte bu evrensel kavramlar günümüzde demokrasinin vazgeçilmezi olan seçimlerin temel mantığıdır ve dinamikleridir aynı zamanda. Bu evrensel değerlere sahip olmamış bir seçim ise çok farklı yönetim yapılarında karşımıza çıkmaktadır. Bilindiği üzere uluslararası saygınlığı artırmaya ve rejimini meşrulaştırmaya çalışan çoğu totaliter rejimler de seçim sistemine başvurmaktadır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:65, Birleşim: 81, s. 472-475,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=472&sayfa_no_son=475&sayfa_no=475&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=65&v_birlesim=081).

Anayasanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yasa Teklifi ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; Demokratik yapıyı güçlendirmek suretiyle on yılların birikmiş tüm sorunlarını çözmeye çalışıyoruz ve çözüyoruz. Artık, devlet, korkularını bıraksın istiyoruz, siyaset ise korkular üzerinde yapılmasın, hepimizin ortak hassasiyetleri, siyasette istismar edilmesin istiyoruz ve bu ülkede yaşayan herkes eşit, özgür ve onurlu bir vatandaş olduğunu hissetsin istiyoruz; kendisine güvenilen bir devlet ve vatandaşını koruyan bir devlet olsun istiyoruz. Biz, tüm bu gelişmeleri sağlarken, istiyoruz ki, muhalefet de katkı sunsun, ülke insanlarının beklentileri doğrultusunda, hayat standartlarının geliştirilmesi hususunda, demokratikleşme konusunda her açıdan gayret sarf etsin, halkın yanında olduğunu icraatlarıyla göstereceğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan teklifin çerçeve 16’ncı maddesi üzerine söz almış bulunuyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli arkadaşlar, bu maddeyle Anayasa’nın mevcut 145’inci maddesi yeniden düzenlenmektedir. Dolayısıyla, askerî yargının görev alanı çağdaş bir hukuk anlayışıyla yeni bir yapıya kavuşturuluyor. Yapılan bu değişiklikle, askerî mahkemeler, asker kişiler tarafından işlenen askerî suçlar ile bunların asker kişiler aleyhine veya askerlik hizmet ve görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlendirilmektedir. Yine, diğer taraftan, devletin güvenliğine, anayasal düzene ve anayasal düzenin işleyişine karşı işlenen suçların yer aldığı davaların ise her hâlükârda, kim tarafından işlenirse işlensin, adliye mahkemelerinde görüşülmesi esas alınıyor. Yine bu hükümlerle birlikte, savaş durumu haricinde, asker olmayan kişilerin askerî mahkemelerde yargılanamayacağı ifade edilmiştir. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, modern dünyada askerî yargının görev alanı daralmakla birlikte gittikçe adli yargının denetimi altına girmiş ve hatta birçok ülkede askerî yargı tamamen kaldırılmıştır. Bugün ülkemizde de, dünyadaki diğer demokratik ülkelerde mevcut olan böyle bir askerî yargı sistemine ihtiyaç vardır. Burada önemli olan, demokratik, hukukun üstünlüğüne dayanan, yargı birliği çerçevesinde adil yargılanma hakkı ve doğal yargıç ilkelerinin oluşturulmasıdır. Yine bilindiği üzere, taraf olduğumuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile mevcuttaki bir kanun arasında çatışma çıktığı takdirde uluslararası sözleşme esas alınmaktadır. Bu sebeple, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de vermiş olduğu pek çok kararında, sivillerin askerî mahkemelerde yargılanmasını, bağımsızlıktan ve tarafsızlıktan yoksun bir mahkeme tarafından yargılandığı için, dolayısıyla, sözleşmenin 6’ncı maddesinde ifade edilen adil yargılanma hakkı ihlali olarak görmektedir. Ergin-Türkiye kararında olduğu gibi, Erikçi-Türkiye kararında olduğu gibi, sayabileceğimiz çok sayıda karar var Türkiye aleyhinde işlenmiş. Mahkemenin -bu özellikle çok önemlidir- bir diğer çarpıcı gerekçesi de, Türkiye'nin Avrupa Konseyi ülkeleri arasında, sivillerin barış zamanında askerî mahkemelerde yargılanabildiği tek ülke olarak yer almasıdır. Burası çok önemlidir değerli arkadaşlar, Avrupa Konseyi ülkeleri arasında bir tek Türkiye’de barış zamanında siviller askerî mahkemede yargılanabiliyor. Yine, öte yandan, mahkemeye göre demokratik ülkelerde ordunun asli görevinin ulusal güvenlikle sınırlı olması gerçeği yer almaktadır. Yargı gücünün ise sivil iradeye ait olması gereği tartışmasızdır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:68, Birleşim: 94, s. 68-71, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=68&sayfa_no_son=71&sayfa_no=70&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=68&v_birlesim=094).

Bazı Yasalarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; Yüksek yargının daire ve üye sayısının artırılmasını öngören bu tasarıyla yüksek mahkemelerin dosyalara daha fazla zaman ayırabilmesine imkân sağlıyoruz. Getirilen düzenlemeyle yüksek mahkemelerde dosyaların zaman aşımına uğraması önlenmiş olacaktır. 2010 rakamlarına baktığımız zaman sadece bir yıl içerisinde 18.586 dosya, zaman aşımına uğruyor incelenemediği için. Tahsis edilen yeni üye kadrosuyla da dairelerin heyetler hâlinde çalışması öngörülüyor. Yine, Yargıtay ve Danıştay’ın daha hızlı karar verebilmesi ve bir sonraki yıla daha az dosyanın devredilmesi amaçlanmaktadır. Yargıtay ellerindeki dosyaların yüzde 50 civarını neredeyse bir sonraki yıla incelenemediği için devrediyor. Danıştay, yine, yüzde 60 civarında dosyayı inceleyemediği için bir sonraki yıla devrediyor ve bu

katlanarak gidiyor. Yargıtay da her üye başına şu anda ortalama olarak 4.393 dosya bulunuyor. Danıştay da ise her üye başına şu anda 2.880 dosya düşmektedir. Tasarıyla yüksek mahkemelerin daire ve üye sayısı artırılmak suretiyle bunlara düşen iş yükünün azaltılması ve her dosyaya daha fazla inceleme süresi sağlanmasının amaçlandığını ifade etmiştir.

“Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan tasarının ikinci bölümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli arkadaşlar, mülkün temelini adalet olduğu anlayışıyla hareket eden AK PARTİ, gecikmiş adaletin adalet olmadığını şiddetle savunan bir parti ve bu manada, tam da bu anlamda adaletin zamanında ve gerçek manada tesisi için çalışıyoruz ve şu andaki tasarıdaki görüşmelerin temel dayanağı da bu. Değerli arkadaşlar, tasarıyla yargıdaki iş yükünün hafiflemesi, yüksek yargı organlarının önünde bekleyen dosyaların bir an önce bitirilmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde, makul süre aşıldığı gerekçesiyle ülkemizin mahkûm olmasının önüne geçilmesi hedeflenmektedir. Şu anda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde aleyhine dava açılan 2’nci ülke konumundayız. Yine aynı şekilde, en çok ihlal kararı çıkan 1’inci ülke konumundayız. İşte bu manada, bir nebze de olsa, en azından ülkemizin bu anlamda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine şikâyet edilmesinin de önüne geçilecektir. Böylece, toplumda da kaybolmakta olan yargıya güvenin yeniden tesisiyle, adalet duygusunun temini ve toplumsal huzurun sağlanması amaçlanmaktadır. Toplumun yargı organlarına olan güveninin korunabilmesi, hakkın gerçek sahibine bir an önce tesliminin sağlanması ve uyumsuzluğun taraflarının en kısa süre içinde tatmin edilebilmesi açısından, yargılamanın bu bahsettiğimiz makul süre çerçevesinde bitirilmesi son derece önemlidir. Değerli milletvekilleri, ilk derece mahkemelerince verilen aşağı yukarı tüm kararlar için, temyiz talebi üzerine, Yargıtaya veya Danıştaya temyiz incelemesi üzerine gidiliyor. Bu iki yüksek mahkemenin son yıllarda aşırı iş yüküyle uğraşmak zorunda olduğu herkes tarafından biliniyor. 2010 yılına baktığımızda, Yargıtayda bekleyen dosya sayısının 1 milyon 100 bin civarında, yine Danıştayda bekleyen dosya sayısının da 200 binlerin çok üzerinde, 270 bin civarında olduğu çok net bir şekilde açığa çıkıyor. Diğer taraftan, Yargıtay ve Danıştay başkanları da uzun yıllardan bu yana, adli yıl açılış konuşmalarında, iş yoğunluğunu gündeme getirmekte ve böylece, hata yapmanın kaçınılmaz bir hâl aldığını da ifade etmektedirler. Bu iş yükü sebebiyle dosyaların yeterince incelenmeden sonuçlandırıldığı gibi bir anlayış toplumda da hâkim olmaya başladı ki bu da adalet duygusunu son derece sarsmaya başladı. Yine, değerli arkadaşlar, üniversite çevrelerinde, hocalarda, daha önceki hükümetler döneminde, hatta, 57’nci Hükûmete dahi baktığımızda, bir önceki hükûmetin, AK PARTİ hükûmetlerinden bir önceki hükûmetin hükûmet programında dahi, 4 Haziran 1999 tarihinde TBMM Genel Kurulunda Başbakan Bülent Ecevit tarafından, rahmetli Ecevit tarafından sunulan hükûmet programında dahi yargı sisteminin hızlandırılmasından bahsediliyor. Yine, orada İdari yargı yeniden düzenlenecek, bölge idare mahkemelerinin görev alanları genişletilecek ve Danıştayın daire sayısı artırılabilecektir. diyor. Yine, 57’nci Hükûmetin Adalet Bakanı Sayın Hikmet Sami Türk de aynı şekilde Yargıtaydaki iş yükü sadece istinaf mahkemeleriyle çözülemez, yani yeni daireler derhâl faaliyete geçirilmelidir çünkü geciken adalet, adalet değildir. diyor. Şimdi, bütün bunlara baktığımız zaman, bütün çevrelerin ifadeleri bir vakıyı ortaya koyuyor. Evet, yargıda çok ciddi manada bir iş yükü var ve bu iş yükü altında, Yargıtayda bulunan işin ehli üyeler, tetkik hâkimleri ezilmekte ve çıkan sonuçlar da Ne derece doğru? diye tartışılmaktadır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:92, Birleşim: 62, s.453-455,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=453&sayfa_no_son=455&sayfa_no=455&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=92&v_birlesim=062).

Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Tasarı ve Teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; Daha önce bir gram ürün satılsa dahi 5 bin lira ceza kesiliyordu, şimdi 50 kilografa kadar 250 lira diyoruz, 50 kilogramdan 500 kilografa kadar 500 lira ceza diyoruz, 250 kilogramla 500 kilogram arası da 3 bin TL. Bu işin kayıt altına alınarak vergisel boyutuyla ilgili de bir çalışma yapıldığını belirtmiştir.

“Öncelikle bütün değerli arkadaşlara, ben, tahammül sınırları zorlanan bu saatte beni dinleme zahmetinde buldukları için teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kusurumuza bakmasınlar, hakikaten çok önemli, çok güzel, çok hayırlı bir iş yaptığımızı burada ben de ifade etmek üzere geldim. Özellikle önergede imzası olan bütün arkadaşlarımız, olmayan siz değerli bütün arkadaşlarımıza ben teşekkür ediyorum, çok yoğun gayret sarf ettiler. Grup başkan vekillerimiz bu konuda hakikaten çok yakın ilgi gösterdiler. Adıyaman’da, Bitlis’te, Muş’ta belki sayısı on binleri aşan çok küçük arazilerde teras şeklinde bir dönümde tütün eken üreticilerin ciddi sorunlarını çözüyoruz. Sadece Adıyaman’da Çelikhane ilçemizde 3 bin olmak üzere 6 bin üretici Adıyaman’da bu işi yapıyor ama hakikaten bugüne kadar çok ciddi sıkıntılarla karşılaştılar ve bu sıkıntıların aşılması adına biz bunu yapıyoruz. Bu bir dönümlük arazide tütün dışında da başka bir ekim mümkün değil, alternatif ürün kesinlikle olmuyor. Yine burada ekilen başka ürünlerle de bu aileler nafakalarını temin edemiyor, iklim şartları da müsait değil. Şimdi değerli arkadaşlar, binbir emek ve zahmetle üretilen bu ürünün bir şekilde ticari değerinin olması gerekiyordu ama ticaretten hâlen yasak bir ürün. Burada biz sadece ceza boyutunu düşürüyoruz ve bu manada da kademeli bir ceza getiriyoruz. İşte daha önce bir gram ürün satılsa dahi 5 bin lira ceza kesiliyordu, şimdi 50 kilografa kadar 250 lira diyoruz, 50 kilogramdan 500 kilografa kadar 500 lira ceza diyoruz, 250 kilogramla 500 kilogram arası da 3 bin TL. Değerli arkadaşlar, tabii ki 500 kilogramdan fazla da 5 bin TL. Ancak, şunu ifade edeyim değerli arkadaşlar, burada bu işin kayıt altına alınarak vergisel boyutuyla ilgili de bir çalışma yapılıyor. Bu sorunun kesinlikle tamamen çözümü için de bütün arkadaşlarla bu gayreti sarf ediyoruz. Bize destek veren, bu konuda, bütün herkese teşekkür ediyorum. Bu yasanın, bu tasarının hayırlara vesile olmasını diliyorum, teşekkür ediyorum...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:92, Birleşim: 63, s.809, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=809&v_mecelis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=92&v_birlesim=063).

BDP Grubu önerisi ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; Sosyolojik, psikolojik, ekonomik, birçok çeşitli sorun var ve bunlarla beslenen sorun alanları var, bütün bu alanlarla bir arada mücadele eden bir AK Parti var ve her şeyi göze alarak mücadele eden bir AK Parti ve gerektiğinde siyasi geleceğini de riske eden bir durumda Hükûmetin ilk kuruluşunda, partinin ilk kuruluşunda, 2001 tarihinde “Bölgesel milliyetçilik yapmayacağız.” dediklerini, “Etnik milliyetçilik yapmayacağız.” dediklerini, “Dinsel milliyetçilik yapmayacağız.” dediklerini ve “Bütün hizmetlerin temeline, merkezine insanı koyacağız.” dediklerini, “Kürt olsun, Türk olsun, Alevi olsun, Sünni olsun,

Güneydoğulu olsun, Trakyalı olsun fark etmez.” dediklerini ve politikalarını böyle geliştirdiklerini ifade etmiştir.

“Değerli arkadaşlar, tabii terör ve terörle mücadele konusu önümüze gelen yeni bir sorun değil. Maalesef ülkemizin uzun yıllarını meşgul etmiş, yaklaşık otuz senedir bizlere çok ciddi zararlar veren, sadece belli bir bölgeye değil, bütün Türkiye’ye ciddi zararlar veren bir konu. Bugüne kadar da çok çeşitli iktidarlar geldi geçti, çeşitli hükümetler kuruldu ve şu zamana kadar, AK PARTİ İktidarı dönemine kadar askerî tedbirlerin dışında da çok ciddi tedbirler alınmadı maalesef. Evet, değerli arkadaşlar, askerî tedbirler alınacak, alınmaya devam edilecek, o bir tarafa ama bu sorun sadece bununla hallolacak bir sorun mu? Bu ülke yaşadığı ve hallolmadığını da gördü. Sosyolojik, psikolojik, ekonomik, birçok çeşitli sorun var ve bunlarla beslenen sorun alanları var, bütün bu alanlarla bir arada mücadele eden bir AK PARTİ var ve her şeyi göze alarak mücadele eden bir AK PARTİ ve gerektiğinde siyasi geleceğini de riske eden bir durumda. Değerli arkadaşlar, bu sorun partiler üstü bir sorun, siyasete konu edilebilecek bir sorun da değil. Bu soruna aslında sadece partisel açıdan değil, hepimizin... Hani, biz bir millî birlik ve kardeşlik projesi başlatırken “bu, devletin sorunu” dedik, “hepimizin sorunu” dedik ve “bunun muhatabı da bütün millet olmalı” dedik, dolayısıyla herkesin şapkasını önüne koyması lazım. Barış ve Demokrasi Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi, bağımsızlar, Mecliste olsun olmasın bütün siyasi partiler, bütün sivil toplum kuruluşları, bütün halkın bu sorunun çözümü konusunda, siyasi ideolojilerini de bir tarafa bırakarak etkin bir şekilde el ele, omuz omuza mücadele etmesi lazım. Bu sorunda çok şeyler kaybettik, çok mücadeleler verdik ve bunun neticesinde birçok insanımızı kaybettik, 40 binlerle ifade ediliyor. Yine, değerli arkadaşlar, maddi zararlar bir tarafa -ölen bir kişinin yeri parayla telafi edilemez, onu biliyoruz- köyler boşaltıldı, gidilen şehirlerin dokusu bozuldu yeri geldiğinde, insanlar barındığı toprakları terk etmek durumunda kaldı, hayvancılık yapanlar hayvanlarını otlatamaz hâle geldi, yollarda yasaklar başladı, yaylalar yasaklandı, kontroller arttı, ciddi tedbirler, olağanüstü hâller geliştirildi, çok ciddi sıkıntılar geldi beraberinde. Bir taraftan terörle mücadeleyi sağlayalım derken çok sınırlamalar getirildi, öbür taraftan da farkında olmadan insanların hak ve hürriyetleri engellendi, kısıtlandı, özgürlükler sıkıntıya sokuldu; bunu kabul ediyoruz, bu, ülkenin gerçeği ve bu sorunu da kabul ediyoruz...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:92, Birleşim: 63, s.629-632,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=629:632&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=92&v_birlesim=063).

1 Mayıs Günü'ne ilişkin açıklaması:

“Dün 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü yurdumuzda büyük bir sağduyu ve sükûnet içerisinde kutlandı. 1977’leri, kanlı, çatışmalı, baskıcı devlet anlayışının kendini gösterdiği 1 Mayıslar tarihine bakarsak bugünün değerini daha iyi anlarız diye düşünüyorum. Geçmişteki bütün olumsuzlukların, üzücü olayların aksine, bayram tadında, huzur ve dayanışma içinde kutlanması demokrasimizin aldığı mesafeyi göstermesi bakımından da önemlidir. Tüm bunları AK PARTİ Hükûmetiyle birlikte ülkemizin normalleşmesi, demokratikleşmesinden ayrı değerlendiremeyiz. İşçinin refah seviyesi arttığı gibi, demokrasimiz ve siyaset kurumu güçlenmiştir. 2009 yılında 1 Mayısı resmî tatil ilan eden bu yüce Meclis ve AK PARTİ’dir. 1935’te 1 Mayıs resmî tatil ilan edilmiş ancak 1981’de darbeciler tarafından kaldırılmıştır. AK PARTİ, bu ülkede darbelerin izlerini silmek, ülkemizi tüm kurum ve yapısıyla birlikte demokratik, modern dünya devletleri içerisinde üst sıralara taşımak için çalışmaktadır.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:20, Birleşim: 101, s.212, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=212&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=20&v_birlesim=101).

10-17 Aralık Dünya İnsan Hakları Haftası'na ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Asgari müşterekte paylaşılması icap eden insan hakları, hiçbir şekilde dil, din, ırk, mezhep, cinsiyet, siyasal görüş, kültürel farklılık gözetmeksizin uğruna mücadele edilmesi gereken ortak bir ideal olarak algılanmalıdır. Bunun içindir ki AK PARTİ İktidarı döneminde bu amaca ulaşmak için insan hakları alanında çok ciddi ilerlemeler kaydedilmiş, yapılan düzenlemeler ve demokratik yaklaşımla insan hakları bilincinin ülkemizde yerleşmesi için çaba sarf edilmiştir. Günümüzde gerek küresel manada gerekse bölgesel manada baktığımızda evrensel değerlerden ve ideallerden yoksun olan toplumların içinde buldukları durum tüm insanlığa ibret olmalıdır. İnsan haklarından ve değerlerinden ayrı kalan milletler ne yazık ki eksikliklerini gideremedikleri sürece medeniyetlerini de ileri götürme noktasından uzak kalacaklardır. Bugün Türkiye’imizde özellikle son yıllarda yaşanan gelişmeler ve demokratik anlamda ciddi manada atılan adımlar neticesinde insanımız kendine olan özgüveniyle birlik ve beraberlik içerisinde, barıştan yana yarınlarmı inşa etmektedir.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:9, Birleşim: 39, s.361, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=361&v_mecelis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=9&v_birlesim=039).

Cumhuriyetin 88’inci kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Biz de AK PARTİ Grubu olarak, cumhuriyetimizin 88’inci kuruluş yıl dönümünü kutluyoruz. Tabii, kazanımlarıyla birlikte ve bu kazanımların AK PARTİ iktidarıyla birlikte güçlendiğini de görmekteyiz. Yine, Van’daki deprem nedeniyle hepimiz üzüntülüyüz. Ancak şunu söylemek istiyorum: Bu felaket üzerinde, bu elim felaket üzerinde ne olursunuz siyaset devşirmeyelim. Bakın, yaşanan bu deprem sonucunda ülkemiz bir kez daha birlik ve beraberliğini en iyi şekilde ortaya koymuştur. Aziz milletimiz bu ortak acımızı hafifletmek adına her zamanki gibi duyarlılığını yine göstermiş, maddi ve manevi tüm imkânlarını seferber etmiştir. Hükümetimizin azami gayretleriyle birlikte gönüllü tüm kuruluşlar, dernekler, STK’lar, siyasi partiler, yazılı ve görsel basın aktif bir şekilde katkı sunmaya çalışmaktadırlar. Biz de bu katkıdan dolayı teşekkür ediyoruz. Meclis olarak, hiç olmazsa bu birlikteliği ortaya koyup, oradaki depremedelere moral verelim diyoruz. Yine AK PARTİ Grubu olarak, cılız da olsa kardeşliğimize gölge düşürmeye yönelik Ağlama sırası onlarda gibi faşist tüm söylemleri lanetliyoruz, kınıyoruz. Bu acı hepimizin, 74 milyon insanımızın.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:3, Birleşim: 13, s.210, Tam

Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=210&v_mecelis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=3&v_birlesim=013).

Çanakkale Zaferi’ne ve Afganistan’da 12 Türk askerinin şehit olmasına ilişkin açıklaması:

“Yokluklarla mücadele eden bir milletin asrın en güçlü ve ihtişamlı ordularına karşı gösterdiği direniş destanı olan Çanakkale Savaşları, ecdadımızın bizlere bıraktığı en değerli hazinesi ve en onurlu mirasıdır. Bu destan ki,ilmek ilmek en yüksek manevi değerlerle, şevkle, kanla tarihe yazılmıştır. Çanakkale ruhu bizi biz yapmıştır. Bu vesileyle, Çanakkale Zaferi ve Şehitler Haftası vesilesiyle, başta bağımsızlığımız uğruna hayatlarını feda eden aziz şehitlerimizi ve ebediyete intikal eden kahraman gazilerimizi bir kez daha rahmet ve şükranla anıyorum. Yine aynı şekilde, “Yurtta sulh, cihanda sulh.” anlayışı temelinde uluslararası barışa katkı sunmak amacıyla Afganistan’da vazifesini ifa ederken şehit düşen tüm Mehmetçiklere Allah’tan rahmet diliyorum; ailelerine, yakınlarına ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:16, Birleşim: 80, s.601, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=601&v_mecelis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=16&v_birlesim=080).

İstihbarat Hizmetleri ve MIT Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile ilgili yaptığı konuşması:

“Bakın, siz bu ülkenizin geleceğini korumak durumundasınız; devletin bekası söz konusu. Bu ülkede birileri görevi gereği illegal örgütlerin içine sızıyorsa, adamı cepheye sürüyorsunuz... Bir personeli, bir MIT görevlisini cepheye sürüyorsunuz, “Gidin, o organize suç örgütünün içerisine girin, oradan bana bilgileri getirip devletin yetkili makamlarıyla paylaşın.” diyoruz. Tabii burada çok duygusal, çok da romantik ortamda âdeta bir şiir dinletisi gibi oldu ama hakikaten şöyle... (AK PARTİ sıralarından alkışlar) “Şöyle bir notlarımı alayım” yani “Nerede acaba doğru bir şey söyler?” dedim ama maalesef bir doğruyu bulamadım, yanlışları da artık yazmaktan vazgeçtim, gelip şöyle bir ben de sohbet etmek istedim. Değerli arkadaşlar, demokratik hukuk devletinde, demokratik hukuk devletinin unsurlarıyla ilgili bizim ders alacak durumumuz yok. Bazı arkadaşlar da kalkıp burada demokratik hukuk devletiyle ilgili bize ders vermeye kalkmasın. Bakın, demokratik hukuk devletinde darbe planları olmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Demokratik hukuk devletinde Ergenekonlar olmaz, balyozlar olmaz, çeteler ve mafyalarla idare edilemez. Demokratik hukuk devletinde militan yargı asla olmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Tam bağımsız, tam tarafsız bir yargı olur, yasama olur, yürütme olur, eşgüdüm ve koordinasyon olur ama militan yargı asla olmaz arkadaşlar.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:14, Birleşim: 67, s.332-335, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=332&sayfa_no_son=335&sayfa_no=335&v_mecelis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=14&v_birlesim=067).

Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Ahmet Aydın konuşmasında; Biz bu önergeyle eğitimde fırsat eşitliğini sağlamaya çalışıyoruz. Düz liseler, kolejler, meslek liseleri bütün bu okulların mezunları zaten temel eğitimi görüyorlar, zaten temel dersleri görüyorlar, ilave meslek dersleri görüyor olabiliyorlar ve mezun oldukları zaman da hepsi aynı sınava tabi tutuluyor. Aynı sınava tabi tutulduğuna göre de hiçbirinin lehine öbürünün aleyhine hak vermeyelim ya da öbürünün aleyhine imkân tanımayalım, fırsat vermeyelim diye eğitimde bir fırsat eşitliği olsun dediklerini ifade etmiştir.

“Çok teşekkür ediyorum Başkanım. Değerli Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; tabii, gecenin bu vaktinde çok daha hayırlı, çok güzel işler yapıyoruz. Bu önerge de gerçekten son derece hayırlı, son derece güzel işler getirecek olan bir önerge. Biz bu önergeyle eğitimde fırsat eşitliğini sağlamaya çalışıyoruz. Değerli arkadaşlar, bildiğiniz gibi şu anda mevcut olan Yüksek Öğretim Kanunu’nun 45’inci maddesinin bir (d) bendi var ve bu (d) bendine göre de bir mesleğe yönelik program uygulayan ortaöğretim kurumları mezunlarına diğer bölümlerin, diğer liselerin mezunlarına oranla kendi alanını seçtiği takdirde

ilave puan getiren -ki teklifte de bu yüzde 4'e kadar düşürülmüştür- yüzde 4 oranında ilave puan sağlayan bir düzenleme var Yüksek Öğretim Kanunu'nun 45'inci maddesinde. Şimdi biz, tabii, özellikle diğer bentlerine de baktığımızda, (e) bendinde, zaten bu okuldan mezun olanların sınavsız bir şekilde ön lisans programlara kaydolma hakkı var, getiriliyor. Yine aynı şekilde bir sonraki (f) bendinden de ön lisans mezunları için de yüzde 10'luk barajı aşmamak üzere lisans programlarına kaydolma şartı, imkânı getiriyoruz. Tabii birçok okul var, sağlık meslek liseleri, çok programlı liseler, endüstri meslek liseleri, meteoroloji liselerinden tutun da turizm otelcilik meslek liselerine kadar, imam hatip liselerine kadar birçok meslek okulu var ve bu meslek okullarından mezun olanların kendilerine ayrıca ilave bir puan tahsis ediliyor mevcut düzenlemede. Biz şunu diyoruz: Bütün bu okullarda okuyanlar -düz liseler, kolejler, meslek liseleri bütün bu okulların mezunları- zaten temel eğitimi görüyorlar, zaten temel dersleri görüyorlar, ilave meslek dersleri görüyor olabiliyorlar ve mezun oldukları zaman da hepsi aynı sınava tabi tutuluyor. Aynı sınava tabi tutulduğuna göre de hiçbirinin lehine öbürünün aleyhine hak vermeyelim ya da öbürünün aleyhine imkân tanımayalım, fırsat vermeyelim diye eğitimde bir fırsat eşitliği olsun diyoruz ve bütün bu mezunlar sınava girdiğinde eşit, adil bir şekilde bir yarışma usulü olsun, sınav sonucu aldığı puanlara göre hak ettikleri alanlara girebilsin. Farklı alanlara da girebilme imkânı getirebilelim yani sadece meslek liselerinden mezun olana sadece kendi alanlarına değil o alanlara da girebildiği gibi, başka alanlara da bir puan kaybı da olmadan girebilsin diye bütün meslek liseleri arasında bir eşitlik, sadece meslek liseleri arasında değil tüm liseler arasında ciddi bir eşitlik getiriyoruz ve bu manada da çok güzel, çok hayırlı bir iş görüyoruz. Yine, aynı şekilde, değerli arkadaşlar, tabii dış politikayla ilgili birtakım laflar söylendi bu kürsüde. Değerli arkadaşlar, Türkiye içeride istikrarın, itibarın, dışarıda da son derece dış politikada yükselişin adresi oldu. Bakın, değerli arkadaşlar, Türkiye, AK PARTİ İktidarı döneminde, 151 ülkenin oyuyla Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin geçici üyesi oldu. Yine Türkiye, aynı Türkiye, AK PARTİ İktidarı döneminde ilk kez İslam Konferansı Örgütü'nün Genel Sekreteri oldu.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:17, Birleşim: 85, s.989-990,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=989&sayfa_no_son=990&sayfa_no=990&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yil_i=&v_cilt=17&v_birlesim=085).

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denктаş'ın vefatına ilişkin açıklaması:

“Önemli bir devlet adamının, aynı zamanda siyaset adamının defnedildiği bir gün ve bu defin törenine Sayın Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız, Meclis Başkanımız, üst düzeyde temsilciler katıldılar, katılıyorlar, oradalar şu anda. Yine bugün burada, Parlamento da grubumuz adına bir arkadaşımız gündem dışı konuşacak. Aynı şekilde gündem dışına cevap olarak Sayın Başbakan Yardımcımız burada sizlere hitap edeceklerdir. Kıbrıs davamızın en önemli isimlerinden biri olan Rauf Denктаş, Hakk'ın rahmetine yürüyor. 27 Kasım 1948 tarihinde, Kıbrıs Türklerinin düzenlediği ilk mitingde, Doktor Fazıl Küçük ile beraber hatiplik yapmış olan merhum Denктаş, ömrünü Kıbrıs Türklüğü ve Kıbrıs'ın Türklüğüne adanmış bir adamdır. Başından beri, problemleri uzlaşma yoluyla ancak başı dik bir şekilde çözme yanlısı olan, ufku geniş bir hareket adamıydı, o kadar ki kendisini ilk hissettirdiği konuların başında, Kıbrıs Türk Cemaatinin 2 önemli ismi Faiz Kaymak ve Doktor Fazıl Küçük arasında ara bulucu rolünü üstlenmesi ve toplumun çıkarlarının takipçisi olması gelmektedir. Arkadaşlarıyla 1 Ağustos 1958'te Türk Mukavemet Teşkilatını kurarak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne giden yolun ilk taşlarını döşemiştir. Bildiğiniz gibi, 1958 yılında Rumlar Türk köylerine saldırınca, Türkler bu olayları protesto etmiş, Zürih ve Londra Antlaşması öncesinde, Doktor Fazıl Küçük ve Rauf Denктаş, Ankara'ya, Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu'yla görüşmeye gitmiştir. Bu görüşmede, Denктаş, Ada'ya Türk askeri gönderilmesi teklifini dile getirmiş ve bugünkü yapıyı aşağı yukarı kompoze etmiştir. 1959 Zürih ve Londra antlaşmaları ile 1960 antlaşmalarının, Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası'nın hazırlanmasında hiç unutulmayacak bir emek hissesi vardır. 16 Ağustos 1960 tarihinde, 650 kişilik Türk alayı Magosa Limanı'na ayak bastığında, merhum Denктаş, Türk Cemaat Meclisinin Başkanlığını yapıyordu. 1963

olaylarından sonra, Denктаş, temaslarda bulunmak üzere Ankara'ya geldi. Temaslarını tamamlayan Denктаş, bir sandalla Kıbrıs'a geçmiş ve Türk direnişini örgütlemeye başlamıştır. 13 Şubat 1975'te Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin ilan edilmesi, şayanı takdir olan mücadelesinin en kıymetli birinci ödülüdür. Merhum, Anayasa uyarınca 1976'da yapılan ilk genel seçimlerde Devlet Başkanlığına seçilmiş ve 81 yılında 2'nci kez yine Devlet Başkanlığı yapmıştır. 15 Kasım 1983'te Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ilanı, mücadelesinin en kıymetli ikinci ödülüdür. Bu kutlu ilandan sonra tekrar Cumhurbaşkanlığına seçilmiştir. 2005'te, 24 Nisanda görevi Mehmet Ali Talat'a devretmiştir. Merhum Denктаş, politika hayatı yanı sıra aynı zamanda yazar kimliğiyle de önemli bir şahsiyetti. Denктаş'ın "Gençlere Öğütler" isimli kitabını bir kuşak üzerinde de ciddi bir hukuku vardır. Merhumun mücadelecilik kimliğinin ve mücadele hayatının sahici bir fotoğrafının çekilip genç nesillere aktarılması, herhâlde hak ettiği bir armağan olacaktır."

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:11, Birleşim: 52, s.552-553,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=552:553&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=11&v_birlesim=052).

Türk kadınına seçme ve seçilme hakkı verilmesinin 78'inci yıl dönümüne ve Dünya Kadın Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması:

"Biz de AK PARTİ Grubu olarak, 5 Aralık kadınlarımıza seçme ve seçilme hakkının verilmesi ile Dünya Kadın Hakları Günü'nü kutluyoruz. Evet, 1934 yılında bu Parlamentoda ilk defa kadın milletvekilleri seçildi, o gün itibarıyla 18 kadın milletvekilimiz vardı. Bugün gelişmiş ülkeler arasında gösterilen Fransa, İtalya gibi ülkelerde bile kadınlara tanınan oy hakkı İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra başlamıştır. Çağdaş devlet olabilmenin en temel kurallarından birisi kadın-erkek fırsat eşitliğinin sağlanmasıdır. Demokratik, çağdaş bir hukuk devleti olabilmenin yolu bu anlayışın gerçekleşmesinden geçer. Bu anlayış, tüm insanlığın ortak davranış biçimlerinden birisi olmalıdır. Partimizin iktidarında kadınlarımızın daha fazla hak sahibi olması ve her alandaki durumlarının iyileştirilmesi için pek çok yasa çıkarılmış olup, bu konudaki çalışmalar kararlılıkla sürdürülmektedir. Şu anda ise Meclisimizin 79 kadın milletvekilinden 46'sı AK PARTİ milletvekilidir. AK PARTİ olarak sorumluluklarımızın bilincindeyiz; kadının istihdamını, okuma yazma oranını, sosyal statüsünü yükseltmek, siyasete olan ilgisini ve katılımını artırmak yönündeki çabalarımızı sürdürürken, bu konulardaki en büyük gücümüz, kadınlara vermiş olduğu değer ve destekten dolayı Başbakanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'dır. Bu duygu ve düşüncelerle kadınlarımızın ve dünya kadınlarının Kadın Hakları Günü'nü kutluyoruz. Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım."

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:36, Birleşim: 34, s.19, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=19&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=36&v_birlesim=034).

3.1.2 Ahmet Faruk Ünsal' ın Meclis Konuşmaları

Ahmet Faruk Ünsal'ın, Dünya Mülteciler Gününe dair gündem dışı konuşması:

Ahmet Faruk Ünsal Dünya Mülteciler Günü İle ilgili Konuşmasında şu noktaya vurgu yapmıştır. Türkiye' nin, mülteciler konusundaki tarihî liderliğini tekrar öne alması gerektiğini ifade etmiştir. Türkiye' nin 140 ülkeyle beraber çağdaş mülteci hukukunun meydana gelmesinde katkıda bulunması gerektiğini ifade etmiştir.

“Değerli arkadaşlar, 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü dolayısıyla, gündem dışı söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Geçtiğimiz pazar günü, 20 Haziran Dünya Mülteciler Günüydü. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 2000 yılında, dünya mültecileriyle dayanışmak ve onların hayatta kalabilme konusundaki inançlarını ve iradelerini kutlamak amacıyla, 20 Haziranı, Dünya Mülteciler Günü ilan etti. Amaç, yaklaşık 20 000 000 mültecinin -ki, bunun aşağı yukarı yüzde 45'i çocuklardan oluşmaktadır- hayatta kalabilme konusunda gösterdikleri cesaretleri kutlamak ve yaşama sevinçlerine katkıda bulunmaktır. Mültecilik deneyiminin bir parçası olarak, anayurtlarından kaçma, sosyal ve kültürel yerinden edilme, ölüm ve yıkıma tanık olma, trajik kişisel kayıplar gibi zorlukları yaşamak durumunda kalan... Mülteciler gününün tayin edilmesinde amaç, mültecilik deneyimini yaşamakta olan bu insanların, yurtlarından kaçmak, evlerinden kovulmak, kişisel trajik olayları yaşamak, cinsel istismara maruz kalmak gibi birtakım problemlerinde kendilerine destek olmaktır; bu insanların, yaklaşık 20 000 000 insanın yüzde 45'ini çocuklar oluşturmaktadır. Dünyanın birçok ülkesinde mülteciler günü, değişik tarihî olayları vesile kılarak farklı zamanlarda kutlanmaktaydı; fakat mültecilere ev sahipliği yapma konusunda, kıt imkânlarını kendileriyle paylaşan Afrika ülkelerine destek vermek amacıyla, 20 Haziran Afrika Mülteciler Günü'nü, Birleşmiş Milletler, Mültecilerle Dayanışma Günü ilan etmiştir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:54, Birleşim: 105, s.7, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=7:9&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=54&v_birlesim=105).

Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Yasası, Kanun Tasarısına dair konuşması:

Ahmet Faruk Ünsal Adıyaman' a üniversite kurulması ile ilgili olarak Üniversite kurmanın bir siyasî iş, bir siyasî karar olduğunu ve bunun meclisin işi olduğunu ifade etmiştir. Siyasî iradenin en yüksek düzeyde temsil edilmiş olduğu mecliste ve yasama organının içinden çıkan yürütme organının çok önemli, çok dirayetli ve ısrarlı siyasî tavrıyla bir karar aldığını ve Adıyaman ile birlikte 14 ile daha üniversite kurulduğunu ifade etmiştir.

“Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; sözlerime başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlıyorum. Adıyaman elli bir yıl önce il oldu; Ama Adıyaman siyasetinin son on beş yılının en önemli gündem maddesi, Adıyaman'ımıza bir üniversitenin kazandırılmasıydı. Gerçekten, gecenin bu saati, hem Adıyaman için hem de bizim dışımızda üniversitesine kavuşan 14 il için çok önemli ve tarihî bir an. Bu vesileyle, Adıyaman'a üniversiteyi kazandıran, başta Sayın Başbakanımız ve Bakanlar Kurulu üyelerimiz olmak üzere, bütün emeği geçenlere, milletvekillerimize, valimize, valilerimize, belediye başkanımıza, siyasî partilerin il teşkilatlarına ve şu anda, Adıyaman'da, meslekî teknik eğitim fakültesinin binasını yaptırmakta olan Sayın Mustafa Koç Beye teşekkürlerimizi, takdirlerimizi ve minnettarlığımızı bildirmek istiyorum. Değerli arkadaşlarım, 15 ile üniversitenin kurulmasına ilişkin tartışmaların kamuoyu gündemini meşgul ettiği dönemlerde, basında çıkan bazı haberler, hem bizim yüreğimizi ağzımıza getirmişti hem de Türkiye'nin ağzının tadını kaçırmıştı. O da, hükümetimize istişarî mahiyette görüş belirten YÖK'ün, sadece 4 ilin üniversiteyi hak ettiğini diğer illere üniversite kurulmaması gerektiğine ilişkin görüşüydü...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:107, Birleşim: 46, s.362, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=362&s

ayfa_no_son=363&sayfa_no=362&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=107&v_birlesim=046).

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Yasası, Yükseköğretim Kanunu, Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu ile ilgili şahsı adına söz alarak konuşması:

Ahmet Faruk Ünsal üniversitelere kurucu rektör atanması ile ilgili Cumhurbaşkanınca iade edilen Yasa'nın çıkartılarak üniversitelerin kurumsallaşması önündeki en büyük engelin ortadan kalkması gerektiğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; yeni kurulmakta olan üniversitelerin kurucu rektörlerinin nasıl atanacağına ilişkin prosedürü belirlemek üzere yazılmış olan bir kanun metninin ilgili maddesi üzere söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Geçmiş Kurban Bayramı ve yeni yılın hayırlara vesile olmasını ve bütün insanlığa hayır getirmesini temenni ediyorum. Bu arada, çok değerli, kıymetli milletvekili arkadaşımız, Konya Milletvekilimiz Nezir Bey'i ve Mustafa Taşar Bey'i ve bayramda hayatını kaybeden diğer vatandaşlarımızı ve ayrıca, geçtiğimiz gün Kuzey Irak'ta, uçak kazasında hayatını kaybeden vatandaşlarımızı rahmetle anıyorum ve ailelerine başsağlığı diliyorum. Değerli arkadaşlar, bu Kanun, benden önceki konuşmacıların da defalarca ifade ettiği gibi, dördüncü kez Meclisin gündemine gelmekte. Şimdi, tabii, kısa bir özet yapmak gerekir ise tıpkı, 1992'de, o günkü Hükümetin 22 üniversite kurmak üzere Meclise getirmiş olduğu yasada, rektörün nasıl atanacağına, kurucu rektörlerin nasıl atanacağına ilişkin prosedürün aynısını, bugünkü Hükümet de, 2005 yılının on ikinci ayında çıkartmış olduğu yasada, aynısıyla belirtmiş idi. Yani, bakın, ben şimdi 1992'de Meclisin kabul ettiği, Cumhurbaşkanının, o günkü Cumhurbaşkanının kabul ettiği yasa metnini okuyorum, diyor ki burada: "Kurulacak olan üniversitelerin kurucu rektörlerini on beş gün içerisinde iki yıllığına olmak üzere Millî Eğitim Bakanı ve Başbakan teklif eder ve Sayın Cumhurbaşkanı bunlardan birini atayarak göreve getirir." Şimdi değerli arkadaşlar, tabii ki, Anayasa Mahkemesinin kararını şu anda tartışmanın pratik hiçbir yararı yok. Sonuç itibarıyla, Anayasa Mahkemesinin bir kararı var ve bu karara dayalı olarak da Hükümet, bir uzlaşma metni getirmek suretiyle, rektör atamasında YÖK kurulunun da devreye girmesini sağlayacak bir düzenleme getirdi. Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanımız, bizim, şu anda üzerinde konuştuğumuz ve ikinci defa konuşmakta olduğumuz bu düzenlemeyi de doğrusu Anayasa'ya aykırı bulduğunu ifade ederek, 130'uncu ve 131 'inci maddesine aykırı bulduğunu ifade ederek, bunu da, tekrar, bir kez daha, Meclise, görüşülmek üzere gönderdi.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:107, Birleşim: 46, s.362, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=159&sayfa_no_son=160&sayfa_no=160&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=144&v_birlesim=049).

Ahmet Faruk Ünsal'ın Devlet Bakanı Kürşad TÜZMEN' e Yazılı Soru Önergesine çevrilen sözlü soru önergesi:

“1- Medyada yer alan haberlere göre; Türkiye'nin 35 noktasından petrol ve LPG girişi yapılmaktadır. Petrol ve LPG girişinin yapıldığı bu 35 nokta nerelerdedir? 2- Bu 35 noktada dağıtım şirketlerinin tapulu arazileri var mıdır? Varsa hangi dağıtım şirketinin hangi giriş noktasında tapulu arazisi vardır? Petrol yükleme boşaltma faaliyetlerinin dağıtım şirketlerinin söz konusu tapulu arazilerinde yapıldığı doğru mudur? Dağıtım şirketlerinin söz konusu

arazilerinin etraflarının dikenli tellerle çevrili olduğu, bu arazilere kimsenin alınmadığı doğru mudur? Dağıtım şirketleri bu arazileri hangi mevzuata göre kapatmakta ve petrol yükleme boşaltma faaliyetini buralardaki arazilerden yapmaktadır? Hangi dağıtım şirketi Türkiye'ye ne kadar petrol getirmektedir? 3-Bu arazilerde görev bu arazilerde görev yaban Gümrük personelinin lojmanını ve "fazla mesaisi"ni dağıtım şirketlerinin karşıladığı söylentisi doğru mudur? Dağıtım şirketleri hangi mevzuata göre bu Gümrük personelinin lojmanını temin etmekte, "fazla mesaisi"ni ödemektedir? 4-Dağıtım şirketlerinin bu arazilerinde petrol girişini kontrol edecek yeterlilikte kalite ve kantite ölçüm ekipmanı var mıdır? Bu ekipmanların periyodik kalibre muayeneleri yapılmakta mıdır? Eğer yapılıyorsa hangi kurum tarafından yapılmaktadır? Yeterli teknik ekipman yoksa dağıtım şirketinin ne kadar ve ne evsafa petrol'ürünü getirdiği nasıl ölçülüp kayıtlara geçmektedir? Eğer yeterli ölçüm yapılamıyor ve beyan esas alınıyorsa, Türkiye'ye bu yolla getirilen petrolün bir kısmının kayıt altına alınmamış olması riski oluşmaz mı? Bu riski önlemek için dağıtım yapan firmanın malı almış olduğu menş'eden kontrol amaçlı doküman alınıyor mu?"

Devlet Bakan Vekili Atilla Koç yöneltilen soruya yazılı olarak cevap vermiştir.

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:120, Birleşim: 102, s.170, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=170&sayfa_no_son=173&sayfa_no=170&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=120&v_birlesim=102).

3.1.3 Fehmi Hüsrev Kutlu' Nun Meclis Konuşmaları

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yasa Tasarısı ile ilgili yaptığı şahsı adına konuşması:

Fehmi Hüsrev Kutlu görüşülmekte olan kanun tasarısının 7. Maddesi ile ilgili siyasi partilere üye olmanın kolaylaştırılması gerektiğini ve siyasi partilere üye olmanın önündeki bütün engellerin kaldırılmasını istemiştir.

“Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan tasarının 7 nci maddesi hakkında şahsım adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Siyasî partiler, halk tarafından kurulan, yine, millet tarafından İktidara getirilen kurumlardır. Bu siyasî partilere üye olma koşullarını, partiler kendileri belirlemelidirler. Bu bakımdan, siyasî partilere üye olma koşullarının mümkün olduğu kadar kolaylaştırılması, hatta, kaldırılması gerektiği kanaatindeyim. Kanun tasarısının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde bu konuda bir değişiklik önergesi verileceği bildirildi ve bu değişiklik önergesinde ağır hapis veya taksirli suçlar hariç beş yıldan fazla hapis cezası getirilmesinin dil olarak daha doğru olduğu belirtildi. Ancak, böyle bir değişiklik yapıldığı zaman, 1 gün dahi ağır hapis cezası alınsa, kişinin siyasî partilere üye olması engellenmiş olacaktır ve siyasî partilere üye olmanın kolaylaştırılması amacından sapılmış olacaktır. Bu düşüncelerle, önümüzdeki kanun maddelerinin çokluğunu da nazara alarak, fazla uzatmıyorum ve siyasî partilere üye olmanın önündeki bütün engellerin kaldırılması dileğiyle saygılar sunuyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:1, Birleşim: 8, s.282, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=282&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=1&v_birlesim=008).

MGK ve MGK Genel Sekreterliği yasında Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Tasarısı ve Anayasa Komisyon Raporu ile ilgili yaptığı konuşması şahsı ve AKP gurubu adına konuşması:

Fehmi Hüsrev Kutlu yapmış olduğu konuşmada AK Parti gerekse muhalefeti oluşturan Cumhuriyet Halk Partisinin milletvekillerine hitaben Türkiye'nin Avrupa Birliğine girmesi konusunda gereken gayretleri göstermekte, yine, Avrupa Birliği bir yana, Türk insanının da insanca yaşaması, demokratik hak ve özgürlüklerden en az diğer ülkeler kadar istifade etmesi için gereken önemi vermektedirler. Böyle bir parlamentonun, Türkiye için bir şans olduğu ifade etmişlerdir.

“Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; sözlerime başlarken, şahsım ve AK Parti Grubu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Görüşülmekte olan Millî Güvenlik Kurulu ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununun 2 maddesinde değişiklik yapılmasına ilişkin tasarı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşan Sayın Atilla Kart'ın da izah ettiği gibi, Anayasada mevcut olan değişikliğin kanunî düzenlemesinin yapılması şeklindedir. Bilindiği gibi, Anayasamızın 118 inci maddesi, Millî Güvenlik Kurulunun ne şekilde oluşacağı ve çalışacağını belirlemiştir. Bu 118 inci maddede 3.10.2001 tarihinde yapılan değişiklikle, Millî Güvenlik Kuruluna, Başbakan yardımcılarının ve Adalet Bakanının katılması sağlanmıştır. Bu değişiklikten sonra, zaten, fiilen, Millî Güvenlik Kuruluna, başbakan yardımcılarımız ve Adalet Bakanımız iştirak etmektedirler; ancak, yine, bu anayasal dayanaktan esinlenerek düzenlenen kanunda, bugüne kadar herhangi bir değişiklik yapılmamış; geçen hükümet zamanında verilen tasarı da, maalesef, görüşülememiştir. Bugün yapılacak istenen değişiklikle, Millî Güvenlik Kurulu Kanunu, Anayasanın 2001 yılında yapılan değişikliğine uydurulmuş olacaktır. Bugün yapılan bu değişikliklerle, tıpkı Anayasanın 118 inci maddesinde olduğu gibi, Millî Güvenlik Kurulu Kanununun 3 üncü maddesine de - önceki şeklinde, Cumhurbaşkanının başkanlığında, Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Millî Savunma Bakanı, İçişleri, Dışişleri Bakanları ve diğer kuvvet komutanları vardı- başbakan yardımcıları ve Adalet Bakanı da eklenmiş olacaktır. Bu yapılan değişiklik, şüphesiz, Millî Güvenlik Kurulunun daha demokratik bir hale gelmesini sağlamıştır.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:3, Birleşim: 22, s.35-36, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=35&sayfa_no_son=36&sayfa_no=36&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=3&v_birlesim=022).

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair yasanın Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilmesi Üzerine Ak Parti gurubu adına konuşması:

Fehmi Hüsrev Kutlu konuşmasında istifade edilebilecekse, hizmetine ihtiyaç duyuluyorsa, yine 65 yaşına kadar çalıştırılabilecekler, verimli kamu yönetimi bu şekilde sağlanacaktır. Bugün, ülkemizde, üç dil bilen, iki dil bilen ve Avrupa'da, Amerika'da, dünyanın çeşitli yerlerinde kendini kabul ettirmiş nice beyinler var; fakat, önlerindeki daha yaşlı olanların yer boşaltmaması nedeniyle hak ettikleri yerlere

gelememişlerdir. Anayasa değişikliğinde, gençliğin öneminden bahsettik, Anayasa değişikliğinde 18 yaşında, 25 yaşında seçilme hakkının verilmesinden ve gençlere güvenilmesinden bahsettik. Türkiye'nin yönetiminde de gençlere güvenelim ve çok zorunlu olanlara da, yine süresini uzatarak bu hakkı verelim. Bu şekilde, verimli kamu hizmetinin daha iyi uygulayacağını ifade etmiştir.

“Sayın Başkanım, çok kıymetli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanunun ikinci kez görüşmelerinde Grubum adına söz almış bulunuyorum; sözlerime başlarken şahsım ve AK Parti Grubu adına hepinizi saygıyla selamlarım. Her nedense, bütün kanun görüşmelerinde, Cumhurbaşkanından tekrar geri dönenleri bir derece anlıyorum da, özellikle ilk görüşmelerde bu kanun Cumhurbaşkanından tekrar dönecek sözünü, Cumhuriyet Halk Partili sayın konuşmacılar sık sık telaffuz etmekte, kullanılmaktadırlar. Arkadaşlar, üç ayda, dört ayda, bu çıkacak kanunların Cumhurbaşkanından döneceği lafından, artık, ben, şahsen usandım; siz, söylemekten usanmadıysanız bilmiyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:11, Birleşim: 61, s.225-229, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=225&sayfa_no_son=229&sayfa_no=226&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yil=i=&v_cilt=11&v_birlesim=061).

İş yasası Tasarısı ile ilgili yaptığı şahsı adına konuşması:

Fehmi Hüsrev Kutlu, hem işçilerin hem de işverenlerin korunması gerektiğini ve işverenlerin sömürgeci olarak nitelendirilmesinin yanlış olacağını ifade etmiştir.

“Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; üç gündür bu kanun tasarısını görüşüyoruz ve vatandaş, televizyonun başında, bu kanunda ne yazdığını henüz öğrenemedi. Şimdi, bu maddede düzenlenen yapı, Sayın Cumhuriyet Halk Partisi Grubu konuşmacısının da belirttiği gibi, eski kanundaki düzenlemenin aynısıdır ve toplu iş sözleşmelerine ve sözleşmelere, kanuna aykırı şekilde hüküm konulamayacağını kapsamaktadır. Ayrıca, yine, kazanılmış hakları da saklı tutmaktadır. İşçilerin tamamen lehine olan böyle bir kanun maddesine de, büyük bir ihtimalle, Cumhuriyet Halk Partisi, muhalefet alışkanlığıyla, yine, ret oyu verecektir. Arkadaşlar, geçtiğimiz yıllarda, Adıyaman Barosu tarafından bir panel düzenlendi ve bu panele gelen konuşmacılardan birisi de Prof. Dr. Mehmet Altan idi. Sayın Altan, paneldeki konuşmasında bize "biz, yıllarca, işverenin işçiyi sömürdüğünü anlatık, şimdi, sömürecek işadamı arıyoruz. Keşke, işsiz insanlarımıza iş verseler de, sömürseler" demişti. Arkadaşlar, işvereni düşman olarak tanıyalım; zenginler düşmanımız olsun, işçiler de canımız, dostumuz, kardeşimiz olsun. Bu düşmanlarımız iş vermezse, bu canımız, dostumuz, kardeşimiz işçiler nerede çalışacaklar?”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:14, Birleşim: 77, s.95-96, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=95&sayfa_no_son=96&sayfa_no=96&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=14&v_birlesim=077).

Yasama dokunulmazlığı hakkında Meclis araştırması açılmasına ilişkin meclis araştırması komisyon başkanı sıfatıyla yaptığı konuşması:

Fehmi Hüsrev Kutlu, dokunulmazlığın kaldırılmamasını, yargı ve yürütme erklerinin yeterince güçlü olduğunu ancak, yasama erkinin Türkiye de güçsüz olduğunu ve yasamayı güçlendirmemiz gerektiğini söylemiştir.

“Bilindiği gibi, devlet yapımızda üç temel ayak vardır, erk vardır ve kuvvetler ayrılığı olduğu için, bu erklerin birbirine müdahalesi söz konusu değildir. Bunun ilk sırasında yasama, sonra yürütme, sonra yargı gelmektedir. Türkiye'deki devlet yapısını incelediğimizde, yürütmenin gücü bugüne kadar tartışılmamıştır. Bakanlar Kurulunun, hükümetin, çok büyük gücü vardır. Yürütmenin sadece icraatları tartışılmıştır. Yargının gücü ise, zaten gözler önündedir. Türkiye'de yargının bağımsızlığı zaman zaman tartışılmıştır; ama, gücü hiçbir zaman tartışılmamıştır; çünkü, Parlamentomuzda aldığımız kararların denetlenme mekanizması da, yapılan atamaların, icraatların denetlenmesi de yargının elindedir ve yargının da tartışılmaz bir gücü vardır. Türkiye'de tartışma konusu olan, yasamanın gücüdür arkadaşlar. Yasamanın yeteri kadar güçlü olduğunu, bugüne kadar, ne biz ne Avrupa, ne içeridekiler ne dışarıdakiler söyleyebildi; hiç kimse söyleyemedi. Türkiye'de biz milletvekilleri, paneller düzenleyip, sempozyumlar düzenleyip, yasamanın gücünü nasıl artırabiliriz, yasamayı nasıl daha güçlü kılabiliriz diye tartışmalar yapmak yerine, maalesef, yasamanın var olan güçlerini nasıl zayıflatırız; bunları konuşuyoruz. Arkadaşlar, yasama dokunulmazlığının -özellikle yasama dokunulmazlığı diyorum, milletvekili dokunulmazlığı demiyorum; çünkü, bu dokunulmazlık, kamu düzeniyle alakalı olan bir yasama dokunulmazlığıdır- bir şekilde sınırlandırılmasını, hemen hemen bütün partiler, bütün milletvekilleri kabul etmektedir. Planımızda, programımızda, mutlaka, bu binanın üzerine bir çatı yapmak vardır, olmalıdır; ama, bugün tartışma konusu olan şudur: Önce çatıyı yapıp sonra katları mı yükseltelim; yoksa, önce katları yapıp sonra çatıyı mı düzenleyelim. Arkadaşlar, yasamayı yeteri kadar güçlendirmeden, siz, milletvekillerinin ve yasama organının elindeki hakları aldığımız zaman, zayıflattığımız zaman, bir daha yasamayı güçlendirme şansınız olmaz. Zaman zaman, bizden başlayalım teorileri geliyor. Arkadaşlar, AK Parti grubunda lojmanların satılmasına tek karşı çıkan, muhalif olan, dili durmayan, ilk toplantıda, bendim. Arkadaşlarımız alkışladılar, CHP'li arkadaşlarımız da lojmana girmiyoruz dediler ve lojmanlardan vazgeçtik. Bunu kademe kademe her tarafa yayacaktık. Ne oldu; bizden başka hiç kimse lojmanından olmadı. Meclis Başkanımız, sağ olsunlar, yaptığı çalışmalar içerisinde tasarruf tedbirleri dedi, Meclis çalışanlarının servislerini kaldırdı. Ben mesai sonunda gittiğim zaman servislerden korkuyorum, etrafımda koca koca otobüsler, böyle, bütün trafiği işgal ediyorlar. Meclisin servislerini kaldırıp diğerlerini kaldıramıyorsak, Meclisin servisleri de devam etmeliydi.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:52, Birleşim: 98, s. 73-78, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=73&sayfa_no_son=78&sayfa_no=73&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=52&v_birlesim=098).

Türk Ceza Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu ile ilgili yaptığı şahsı adına konuşması:

Fehmi Hüsrev Kutlu, 312 maddenin kaldırılması gerektiğinden bahisle yaptığı konuşmasında: Türkiye'de hiçbir yargıcın, dünyada hiçbir yargıcın, ceza kanunu maddesini zorlayarak, yorumlayarak, genişletmesi, kaldırılan başka bir maddenin yerine uygulaması mümkün değildir. Dilerim ki, bundan sonra yargıçlarımız kanunun metnine, yasa koyucu olan bu yüce çatının altında toplanan siz yasa koyucuların

iradesine uygun hareket eder ve 312' nci maddeyi, fikirleri kısıtlayan, özgürlükleri törpüleyen bir madde olarak kullanmazlar demiştir.

“Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Türkiye'de, geçtiğimiz üç dört yıl içerisinde en fazla tartışılan madde, Türk Ceza Kanununun 312 nci maddesi olmuştur; âdeta, Türkiye'de hukukun bittiği, yargının siyasailaştığı iddialarının merkezi haline gelmiştir. Yeni bir ceza kanunu yaptığımız bir dönemde, bu maddenin çok daha iyi düzenlenerek fikir hürriyetlerini engellemeyecek bir hale getirilmesi temennimizdi; ancak, mevcut haliyle muhafaza edildi. Aslında, mevcut halinde de çok büyük sıkıntılar olmaması gerekirdi; çünkü, madde metni gayet açık ve sarıhtir. Ancak, maalesef, kanunlarımız, bazen kanun metinlerine göre değil de, mevcut siyasî konjoktüre göre uygulandığı için geçtiğimiz dönemlerde bu sıkıntıları yaşadık. Biz, Ceza Kanunumuza birtakım yeni hükümler getirdik, soykırımı cezalandırdık. Geçmiş dönemi incelediğimiz zaman, 312 nci madde uygulanarak bazı fikir soykırımlarının yapıldığını müşahede etmekteyiz. Bir gazetenin sahibi 312 nci maddeden cezalandırıldı. Yetmedi, bütün yazarları hakkında 312 nci maddeden dava açıldı. Bu mahkemeler karar verdikten sonra, geçen dönem Ceza Kanununda bir değişiklik yapıldı ve kamu düzenini bozma, artırıcı unsur olmaktan çıkarılıp aslî unsur haline getirildi. Bütün hukukçuların ittifak ettiği bir konu, daha önce kamu düzenini bozmaktan cezası artılmamış sanıklar, bu değişiklik uyarınca beraat etmesi gerekirken, maalesef, uygulamada yine aynı şekilde cezalandırıldılar ve iadei muhakeme talepleri reddedildi. 312 nci madde, şimdiki Ceza Kanunumuzda 206 ncı madde olarak Adalet Komisyonunda görüşülürken, Yargıtaydan gelen bir yargıcın veya savcının tutanağa geçen beyanları aynen şöyle: "Bu maddelerde yargıç yüzde 95, yasa metni yüzde 5 etkilidir."”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:60, Birleşim: 120, s. 94-95,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=94:95&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=60&v_birlesim=120)

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ile GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile ilgili yaptığı şahsı adına konuşması:

Fehmi Hüsrev Kutlu konuşmasında; GAP İdaresinin Ankara'da olmaması gerekir. GAP İdaresinin Güneydoğu Anadolu Bölgesinde olması lazım. Biz söylesek de söylemesek de, zaten, Adıyaman'a verilmez; Gaziantep, Şanlıurfa, ne olursa olsun... Verilirse, tabî, memnun kalırız; fakat bizde şu ana kadar, sadece bir bölge müdürlüğü vardır, o da Türkiye Petrolleri Bölge Müdürlüğüdür. Bunun da sebebi şudur: Bir ara Türkiye Petrollerinin üretiminin yüzde 60'ı Adıyaman'da idi, şimdi yüzde 36 civarında bir üretim vardır. Çalışma yapılırsa, yine, bu oranı yüzde 60'a çıkaracağız. Onun dışında, zaten, bölge müdürlüğümüz yok. Bir Orman Bölge Müdürlüğümüz vardı. Şanlıurfa'da 10 000 metrekarelik bir yeri orman yaptılar, bizim de ormanımız oldu diye, bölge müdürlüğümüzü, geçmiş hükümetler zamanında oraya götürdüklerini söylemiştir.

“Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; heyecanlanmayın, ben de GAP İdaresini Adıyaman'a götürmek istemiyorum. Yalnız, buradaki tartışmalarda da görüldüğü gibi, GAP denince, hemen, Urfalılar kaptırmamak için uğraştılar, Gaziantep'iler bütün ağırlıklarım koydular. İşte, Güneydoğu Anadolu Projesinin uygulanmasında da biz aynısını yaşıyoruz. Bir paylaşım olduğu zaman, Gaziantep'iler ile Urfalılar, sağ olsunlar, aralarında bölüşmeye çalışıyorlar, bir yük yükleneceği zaman da Adıyaman'ın üzerine yıkıyorlar. Şimdi, bana da, işte, burada -Adıyaman tabiriyle, kenarda kuncikte; normalde, bir yürürlük maddesinde söz alınmaz; ama- Urfalılardan, Antep'ilerden, ancak sıra geldi. Arkadaşlar, GAP'ın ve GAP'ın belkemiği olan Atatürk Barajının en büyük yükünü Adıyaman çekmiştir. Atatürk Barajının su tutma alanında, bizim, 1 ilçemiz ve 100'e yakın yerleşim birimimiz su altında kalmış ve Atatürk Barajının yüzde 60'ı bizim verimli topraklarımız üzerinde kurulmuştur -Türkiye için helal olsun, hoş olsun- ancak, bu Atatürk Barajından bütün iller istifade ederken, özellikle Şanlıurfa Harran Ovası -ki, çok gereklidir; onunla da gurur duyuyoruz; sulanması lazımdı sulanırken, Adıyaman, hikmeti ilahî, suyun kodunun üstünde kaldığı için, bir türlü sulanamamaktadır. Bizim 8 tane pompaj istasyonumuz projede var, bunlardan 1 tanesinde faaliyet görülmektedir; o da, Samsat sulaması. Ona da zar zor bir ödenek ayrılıyor; derken, o da DPT'de kırılıyor -hepsinin yüzde 10'u kırılırken, bizim yüzde 60'ımız kırılıyor- ve bizim o tarafta -Atatürk Barajı ayağımızın dibinde, suya bakıyoruz- hiçbir sulama çalışması yapılamıyor. Ben, bu konudaki hassasiyetine inandığım Başbakan Yardımcımız Sayın Abdülkadir Şener Bey de buradayken, GAP İdaresi yetkilileri de buradayken, bu konuda, gariban Adıyaman'a biraz daha önem verilmesini ve sırtımıza âdeta bir perçin gibi vurulan Atatürk Barajının sularıyla Adıyaman topraklarının da sulanması için birtakım çalışmaların hızlandırılmasını huzurlarınızda talep ediyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:63, Birleşim: 14, s. 182-183,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=182&sayfa_no_son=183&sayfa_no=183&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yil=i=&v_cilt=63&v_birlesim=014).

Kabahatler Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu ile ilgili yaptığı şahsı adına konuşması:

Fehmi Hüsrev Kutlu konuşmasında; Ama, ben, hükümetimizin çok iyi etüt edip, çok güzel çalıştığını ve bu şekilde, sigara içenlere 20 000 000, mütecaviz sarhoşa da 50 000 000 öngördüğünü görüyorum; fakat, komisyonumuzda, sigara içmeyen Başkanımız ve Sayın Bakanımızın teklifleriyle bu 50 000 000 olarak değiştirildi. Ben, bunu, adil bulmuyorum; tekrar 20 000 000'a dönülmesi, bunun uygulanabilir olması için bu önergeyi verdiğini söylemiştir.

“Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; tütünün zararlı olduğunu, içen içmeyen herkes kabul etmektedir; bu konuyu burada tartışacak değiliz; ancak, bunun bir alışkanlık olduğu ve bu alışkanlıktan kişilerin isteyerek de olsa vazgeçmekte çok zorlandıkları da bir gerçektir. Bu kanunda, diğerleriyle mukayese edildiğinde bir adalet terazisi ortaya koymamız lazım. Bu kanunun 35 inci maddesinde mütecaviz sarhoşluk maddesini ele aldık ve kabul ettik. İçki içmek bir kabahat değildir; ancak, bir kimse sarhoş olduktan sonra başkalarını rahatsız ediyorsa bu kişiye 50 Türk Lirası ceza öngördük. Bir yandan da bir kamu binasının kalorifer dairesinde gariban bir hizmetli firtresiz sigarasını yaktı, güvenlik görevlisi bunu gördü veya bir arkadaşı bunu gördü, ona da hemen 50 000 000 lira ceza. Arkadaşlar, hükümet tasarısındaki bütün maddeleri olduğu gibi geçirdik, komisyonda bunlar geçti.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:79, Birleşim: 76, s. 119-120,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=

119&sayfa_no_son=120&sayfa_no=119&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=79&v_birlesim=076).

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Yasa Tasarısı ile ilgili yaptığı şahsı adına konuşması:

Fehmi Hüsrev Kutlu konuşmasında; Ben, nezih bir ortamda devam eden tartışmalarda, sadece ve sadece Adıyaman Havaalanına uçak seferleri başlatan Ulaştırma Bakanımız Sayın Binali Yıldırım'a teşekkür etmek için söz aldığını ifade etmiştir.

(TBMM Tutanak Dergisi 2005, Dönem:22, Cilt:89, Birleşim: 117, s. 72-73, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=72&sayfa_no_son=73&sayfa_no=72&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=89&v_birlesim=117).

Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Tasarısının Cumhurbaşkanınca Geri Gönderme Tezkeresi üzerine AKP gurubu adına konuşması:

Fehmi Hüsrev Kutlu konuşmasında; “Anayasayı ihlal edecek herhangi bir değişiklik söz konusu değildir. Adam, okul açmak için her türlü çalışmayı yapmış, binasını yapmış, sıralarını koymuş, izin için müracaat etmiş, evraklarında bir eksiklikten dolayı izin geciktiği takdirde o nasıl olsa gelir diye eğitime başlamış; bu maddeye girer veya Adıyaman'da yaşıyoruz, kurs açmış, meğerse kurs açtığı binanın dördüncü katı fazladan atılmış; oturma izni verilmiyor; bu adamın ruhsatı çıkmıyor ve o adamın açtığı derslane de işte bu maddeye giriyor. Onun dışında, eğer terör örgütü, bir kurs açmışsa bunun yeri Terörle Mücadele Kanunundadır. Türk Ceza Kanununda ağırlaştırılmış müebbet kadar varan hükümleri vardır. Arkadaşlar, bu mesele, basında, maalesef, yanlış olarak başka bir yere çekildi. Nedir bu yanlışlık; kaçak Kur'an kursu... Arkadaşlar, Kur'an kursunun kaçağı olmaz” şeklinde konuşmuştur.

“Sayın Başkanım, çok kıymetli milletvekilleri; hepinizin bildiği gibi, ben, kürsüde sataşmaya karşı olan bir vekilim ve bugüne kadar da, mümkün olduğu kadar sataşmaya meydan vermedim; onun için, bu konuda kimsenin bir endişesi olmasın. Şimdi, arkadaşlar uzun uzadıya izahlarda bulundular. Sayın Cumhurbaşkanımız kanunu geri gönderme gerekçesini uzun uzadıya izah etmiş. Ben, Sayın Bozdağ'a bu konuda katılmıyorum; çok iyi incelemiş; ama, biraz değişik bir yoruma girmiş bence. Şimdi, Adıyaman'da Mehmet Amca komşusuyla kavga etmiş; gitmiş Dilekçeci Hasan Efendiye "bana bir dilekçe yaz" demiş. Dilekçeci, fazla para tutsun diye uzun uzadıya yazmış yazmış, sonra da "dinle bakalım bir, neler yazdım, okuyayım da sen dinle" demiş, okumaya başlamış. Komşusunun kendisini öldürmeye teşebbüs ettiğini, evini, ailesini, huzurunu, her şeyini bozacağını, işte, çok, böyle vahim sonuçlar doğuracağını falan anlatınca, adam "devamını okuma, kalsın; ben gidiyorum" demiş. "Yahu, nereye gidiyorsun, dilekçeni al" deyince "lazım değil; adam bana bu kadar şey yapmışsa, daha niye

orada duruyor ki ya, gider vururum onu" demiş. Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanının gerekçesini okudum: "Buradaki düzenlemeler -kâğıttan okumaya alışkın değilim de, burada metne bağlı kalmak zorundayım- hukuk devleti, eşitlik, laiklik, ülke ve ulus birliği, öğretim birliği ilkeleriyle, cumhuriyetin kuruluş felsefesiyle, çağdaş ve bilimsel eğitim anlayışıyla bağdaşmamakta, toplumun adalet duygularını incitecek nitelikte bulunmaktadır." Arkadaşlar, geriye ne kaldı ki?! Anayasamızın bütün temel kurallarını, biz, bilmeden ihlal etmişiz! Ne yapmışız: Seksen yıldır uygulanan 765 sayılı bir Ceza Kanunumuz var -hani geri devrim yaptık geri değiştirdik ya- şimdi, bu Ceza Kanunumuzda bu suça verilen ceza tanımlanmış, kanuna aykırı mektep ve dersane açanlar, altı aydan iki yıla kadar cezalandırılır demiş ve bu kurumlar da kapatılır demiş. Biz ne yapmışız; son düzenlemeyle, öncekini bir tarafa bırakalım; bu ihlal ettiğimiz düzenlemeyle kanuna aykırı eğitim kurumu açanlar demişiz, üç aydan bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır."

(TBMM Tutanak Dergisi 2005, Dönem:22, Cilt:90, Birleşim: 120, s. 105-107,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=105:107&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=90&v_birlesim=121).

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanun teklifi ilgili yaptığı şahsı adına konuşması:

Fehmi Hüsrev Kutlu konuşmasında; Adıyaman'da üniversitenin kurulması Adıyaman için çok önemli olduğunu, yöre halkının üniversiteden dolayı mutlu olduğunu, emeği geçen herkese teşekkür ettiğini ifade etmiştir.

"Sayın Başkanım, çok kıymetli milletvekilleri, bu saate kadar heyecanla bizi bekleyen Adıyaman'ın güzel insanları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Hayatımda ilk defa konuşmaya çıkarken, heyecanlanıyorum. Çünkü, bu heyecanı, biz, yıllardır taşıdık, ilk defa bir sona doğru yaklaştık. Hatta, heyecanımdan, Mardin Milletvekilimiz Muharrem Beyin ve Kırklareli Milletvekilimiz Mehmet Beyin konuşmalarını dinlerken "ya biraz acele edin Adıyaman geç kalsın" diye gayret sarf ettim. Bizim buralara kadar gelmemize sebep olan, Adıyaman Üniversitesinin açılması için büyük çalışmalar yapan, başta, Adıyaman Valimiz Halil Işıklı, önceki valilerimize, bütün imkânlarını seferber eden, üniversite çevresindeki yerleri tahsis eden Belediye Başkanımıza, sivil toplum örgütlerimize ve bizi ikide bir manşete çıkarıp "Adıyaman Üniversitesi yattı, Adıyaman Üniversitesi çıkmıyor, Adıyaman Üniversitesi hayal" diye başlık atıp bizi müteyakkız tutan yerel basınımıza buradan teşekkür ediyorum. Yine, üniversitemizin açılmasında temeli oluşturan, Adıyaman Eğitim Fakültesini inşa eden SANKO Holdingin Yönetim Kurulu Başkanı Abdulkadir Konukoğlu'na, meslekî ve teknik eğitim fakültemizin binasını üstlenen Koç Vakfı Başkanı Sayın Mustafa Koç'a; ayrıca, üniversitemizin temelini oluşturan, Fen-Edebiyat Fakültemizi esnafın kıt kanaat imkânlarıyla yapan Esnaf Kefalet Kooperatifi Başkanı Sayın Abuzer Aslantürk'ün şahsında bütün esnaflarımıza -ki bir bina yapmayı daha taahhüt ettiler- yine, Besni'de öğrenci yurdunu yaptırıp, ileride açılacak fakülteyi de yapmayı taahhüt eden Merinos Holdingin sahibi Sayın Mehmet Erdemoğlu'na teşekkür ediyorum. Adıyaman Üniversitesi tepeden pat diye düşmüş, bizim geçmiş hakkımız olan bir üniversite değil arkadaşlar. Bu üniversitenin kurulmasında, önce meslekî teknik eğitim fakültesini Adıyaman'da açtıran Sayın Millî Eğitim Bakanımıza buradan teşekkür ediyorum; çünkü, bu üçüncü fakültemiz oldu; tabî, hükümet kararıyla çıktı, Bakanlar Kurulu kararıyla çıktı, kanunla çıktı; yine, üniversitemizin açılmasında da emeklerini, gayretlerini çok iyi bildiğimiz, yine, başta, Millî Eğitim Bakanımız Sayın Hüseyin Çelik'e, bu konuda Adıyaman'ın durumunu görüp gerekli talimatı veren Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a çok çok teşekkür ediyorum. Tabî, bu arada, aslanlar gibi mücadele eden -bazıları oturmuş "bu zaten hakkımızdı, hükümet yapıyor" diyorlar; ama, durum öyle değil- ağırlığı nispetinde ağırlığını koyan çok kıymetli -ben de dahil- 5 milletvekilimize teşekkür ediyoruz."

(TBMM Tutanak Dergisi 2005, Dönem:22, Cilt:107, Birleşim: 46, s. 43, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=363&v_mecelis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=107&v_birlesim=046).

Çeşitli Yasalarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Teklifler ile ilgili yaptığı şahsı adına konuşması:

Fehmi Hüsrev Kutlu konuşmasında; Araç alım satımlarında noter harçlarının azaltılmasına vatandaşlar memnun olduğunu, halkımızın cebinden daha az para çıkacağı için vatandaşımız lehinde olan bu kanun teklifinin desteklenmesi gerektiğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 456 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin sonunda oyumun rengini belli etmek üzere söz almış bulunuyorum. Arkadaşlar, bu kanun ne getiriyor? Baktığımız zaman, araç alım satımlarında daha önceden bir taşıt alım vergisi vardı, bu kaldırıldı. Şimdi de noterde işlemler sırasında alınan harç, damga vergisi, değerli kâğıt parası, bunlann hepsini kaldırdığı gibi, noter ücretlerinde de hatın sayılır bir indirim yapıyor. Geçen hafta içerisinde bir araba satın aldım. Bu aldığım arabanın devir işlemlerini yaptırdığımda, noterde 370 milyon lira civarında, 370 YTL civarında bir para ödedim. ...300 lirası da devletin resim, harç, damga vergilerinden oluşuyordu. Bu getirdiğimiz kanunla Maliye kendi 300 lirasından vazgeçiyor, noterler de 70 lira yerine 20 lira gibi bir maktu ücretle bu işlemleri yapmış oluyorlar. Burada fedakârlıkta bulunan Hükümetimize, Maliyemize ve noterlere teşekkür etmek istiyorum. Vatandaşın lehine olan, hayırlı bir kanundur. Yalnız şunu ifade etmek istiyorum: Ben 23'üncü Dönemde ilk defa söz aldım, ilk defa bu kürsüye çıktım. Günde on defa bu kürsüye çıkıp "Beni konuşturuyorsunuz." diye feryat eden bir milletvekilimiz var ve buraya her çıktığında, ipe sapa gelmez, akla gelmez, hiçbir dayanağı olmayan, hiçbir ispat aracı olmayan çeşitli, abuk sabuk iddialarda bulunuyor.

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:22, Cilt:57, Birleşim: 41, s. 951-952, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=951&sayfa_no_son=952&sayfa_no=952&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=57&v_birlesim=041).

BDP Grubu önerisi ile ilgili yaptığı konuşması şahsı adına söz aldığı konuşmasında:

Fehmi Hüsrev Kutlu konuşmasında; İdare amirleri meclis içerisinde düzeni sağlarken idare amirlerine müdahale edilmemesi gerektiğini ifade etmiştir.

“Arkadaşlar, onun için, bizi sabırsızlıkla suçlamayın. Benim de içinde olduğum - herkes bilsin arkadaşlar- Orhan Erdem, Hüsrev Kutlu, Sırrı Sakık ve Ahmet Küçük beyler idare amiridir, kavgalarda aralarda bulunacaktır. Eğer, bundan sonra arkadaşlarımıza bir müdahale söz konusu olursa orantısız güç kullanmayacağız ama haklarımızı kamuoyu nezdinde de arayacağız.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:22, Cilt:60, Birleşim: 57, s. 136-140, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=136&sayfa_no_son=140&sayfa_no=140&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=60&v_birlesim=057).

Fehmi Hüsrev Kutlu 23. Dönemde Meclis idare amiri olmasından dolayı yalnızca üç konuşma yapmıştır. Bunlarda meclis düzeni ilgilidir.

3.1.4 Mahmut Göksu' Nun Meclis Konuşmaları

Adıyaman'ın Çelikhan ilçesinde meydana gelen depreme ilişkin konuşması:

Mahmut Göksu konuşmasında; Nasıl ki, Bingöl'de deprem oldu, onunla ilgili olarak 4864 sayılı Yasayı çıkardık. Bingöl'e 2016 tane konut yaptık; yine, Afyon'da olan depremden sonra, 4467 sayılı Yasayı çıkardık ve 3000 tane konut yaptık. Adıyaman'la ilgili olarak da, özellikle, olabilecek bir depremde çok büyük can kaybına uğrayabilecek Çelikhan'da konutların, mutlaka yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Aslında, ben, gündem dışı söz almak istemişim; ancak, arkadaşlarımız daha önce söz aldıkları için, söz alma imkânım olmadı. Çelikhan'da, son bir haftada iki sefer deprem oldu. Ben, geçen hafta sonu, depremden sonra, Adıyaman'daydım; Çelikhan'a da gittim. Orada, birsürü dökülme ve kırılmalar var. Bazı vatandaşlarımız evlerini terk etmek durumunda kalmış. Tabii, bu kış şartlarında -ki, Çelikhan'da kış çok da sert geçer- vatandaşlarımızın bir kısmı o sıcak yuvalarını terk etmek durumunda kalmıştır, bir kısmı da, taşınacak yer bulamadığı için, hasar görmüş o evlerde kalmak zorundadır. Dün, yine, 3,8 şiddetinde bir deprem oldu ve maalesef, 6 insanımız canından oldu. Ben, ölenlere rahmet diliyorum. Japonya'da 9 şiddetinde bir depremde, hatta, İran'da bile 5 şiddetinde bir depremde ancak can kaybı olurken, Türkiye'de, maalesef, 3,8 şiddetinde bir depremde can kaybı olabiliyor. Bu, bir kamyon sarsıntısı demektir. Demek ki, buradaki yapılar, daha yapılırken hasarlı olarak yapılmış. Özellikle bu bölgelerde yaşayan insanlarımız çok yoksul insanlardır. Burada yaşayan insanlar evlerde yaşamıyor, damlarda yaşıyor. Yetkililerin söylediğine göre, binalara, yapılırken, küçük çakıl taşları konulmuş, bunlar bilye görevi görüyor ve bir anda yere yığılıyor. Sayın Başkanım, Doğu Anadolu fay hattı, Kahramanmaraş-Türkoğlu, Adıyaman-Gölbaşı ve Çelikhan'dan geçiyor, diğer bir fay hattı da, Adıyaman-Sincik ve Palu'ya kadar uzanıyor. Bu, şunu gösteriyor: Doğu Anadolu fay hattı, bilim adamları tarafından 6 adet olarak gösteriliyor ve 2 tanesi de Adıyaman'dan geçiyor. Adıyaman, yakın gelecekte, deprem açısından riskli bir bölgedir.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:43, Birleşim: 62, s. 134-135,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=134&sayfa_no_son=135&sayfa_no=135&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yil_i=&v_cilt=43&v_birlesim=062).

Irak'ta yaşanan olaylara ilişkin konuşması:

Mahmut Göksu konuşmasında; Irak'ta büyük bir dram yaşandığını, Birleşmiş milletler ve uluslararası kuruluşlar ve devletler bu duruma sessiz kaldığını, ülkemiz ve hükümetimiz dışında dünya bu olaya kaygısız kaldığını, işgal kuvvetlerinin, ileri teknolojik güç kullanarak, ramazan, Kadir Gecesi, bayram demeden, çocukları, kadınları, yaşlıları, herkesi katlettiğini, camileri bastığını, evleri sakinlerine mezar ettiğini, yerde inleyen yaralıları infaz ettiğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Irak'ta yaşanan olaylarla ilgili gündem dışı söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Son iki haftadır Felluce'de bir insanlık dramı yaşanıyor. Ramazanda başlayıp bayramda devam eden bu savaştaki katliamlar,

hepimizin yüreğini yakmaktadır. Tarih, kültür ve inanç birliği olan komşumuz Irak'ta yaşanan bu insanlık trajedisine hiçbir insan kaygısız kalamaz. Nitekim, Sayın Başbakanımız ve Dışişleri Bakanımız da, halkımızın rahatsızlığını ve derin üzüntüsünü ilgili kişi ve kurumlara iletmişlerdir. Ben de, milletin bir vekili olarak, halkımızı derinden yaralayan bu durumu sizlerle paylaşmak istedim. Değerli arkadaşlar, insanlık tarihi savaşlarla doludur. Bu savaşlar, milyonlarca canın yitirilmesine ve milyonlarca masum kanın akmasına sebebiyet vermiştir; ancak, semavî dinler ve özellikle de Dinimiz, savaşta kadınlara, çocuklara, eli silah tutmayan yaşlılara, ibadethanelere sığınmış insanlara, hayvanlara, hatta, ağaçlara zarar verilmemesini telkin eder. Ne var ki, Irak'ta iki yıla yakın süredir devam eden işgalde, herhangi bir ayırım gözetmeksizin Irak Halkına reva görülen zulümler insanın kanını donduracak boyutlara ulaşmıştır. İşgal kuvvetleri, ileri teknolojik güç kullanarak, ramazan, Kadir Gecesi, bayram demeden, çocukları, kadınları, yaşlıları, herkesi katlediyor, camileri basıyor, evleri sakinlerine mezar ediyor, yerde inleyen yaralıları infaz ediyor. Bir yanda bu cinayetler işlenirken, öbür yanda bir yunus balığının yaralı kuyruğunu tedavi etmek için yüzbinlerce dolar harcayanlar, masum çocuklar, kadınlar ve ihtiyarlar bombalarla kolsuz kanatsız kalırken, görmezlikten gelebiliyorlar; buzula sıkışan balina için seferber olan süper dünya, kulaklarını tıkayıp, gözlerini kapatabiliyor.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:64, Birleşim: 20, s. 411-413,

Tam Erişim: (https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=411&sayfa_no_son=413&sayfa_no=412&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=64&v_birlesim=020).

Adıyaman'ın il oluşunun 50. yıldönümüne; İlin kaynaklarından yeterince istifade edemediğine, bu nedenle yapılması gerekenlere ilişkin konuşması:

Mahmut Göksu konuşmasında; Adıyaman, bir turizm ve kültür merkezi, sanayinin, tarımın önde olması gereken illerimizden bir tanesi olduğunu tarihin derinliklerinde bir kavşak noktası olan Adıyaman'ı, 21'inci Yüzyılda, modern bir sanayi, tarım, eğitim, kültür, bilim ve turizm merkezi yapmak için gereken projeler belli olduğunu, bu projeleri hayata geçirecek irade insanımızda ve hükümetimizde olduğunu bu projelerin hayata geçtiği gün, aydınlık bir Türkiye ve güzel bir Adıyaman bizi beklediğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adıyaman'ın il oluşunun 50 nci yılı ile ilgili yaptığı konuşması söz almış bulunmaktayım; sözlerime başlarken, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Adıyaman, eski adı Hısnı Mansur, daha önce Malatya Vilayetimize bağlı bir ilçeyken, 1 Aralık 1954 tarihinde il olmuştur. Adıyaman'ın il olmasını sağlayan dönemin Başbakanı Sayın Adnan Menderes'e, İçişleri Bakanı Sayın Namık Gedik'e, Meclis Başkanı Sayın Refik Koraltan'a ve hemşerimiz, Demokrat Parti Milletvekili Sayın Hüseyin Fırat'a buradan şükranlarımı sunuyorum; onları rahmetle yâd ediyorum. Değerli arkadaşlar, o dönemde, Adıyaman'ın il olmasına en iyi şekilde katkı sağlayan Adıyamanlı Cumhuriyet Halk Partilileri de buradan takdirle yâd ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Değerli arkadaşlar, İlimiz Adıyaman, Güneydoğu Anadolu Bölgesinin batısında, Akdeniz ile Doğu Anadoluyu birbirine bağlayan bir kavşak noktasındadır. Adıyaman, tarih boyunca birçok uygarlığa sahne olmuştur; bunlardan bazıları, Hitit, Asur, Büyük İskender, Kommagene Krallığı, Roma ve Selçuklular; bunlara evsahipliği yapmış, 1516 yılında da Yavuz Sultan Selim tarafından Osmanlı topraklarına katılmıştır. Adıyaman'ın öne çıkan birtakım özellikleri vardır; bunların bazılarını sizlerle paylaşmak istiyorum. Dünyanın sekizinci harikası olan Nemrut Dağı Adıyaman'dadır. Biliyorsunuz, Nemrut Dağı, UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası Listesine alınmış önemli bir kültür merkezi, önemli kalıntıların olduğu bir dağdır; etrafı millî parktır. Bu millî parktan dağa çıkabilmek için bir teleferik projemiz vardır; dileriz, kısa zamanda bu teleferik

projesi hayata geçirilirse, daha çok turistin dağa gelmesi söz konusu olacak. Özellikle son yıllarda gelen turistler sayesinde, Adıyaman ve özellikle Kahta'da büyük hareketlilik söz konusudur. Yine, dünyanın dördüncü büyük barajı Adıyaman'dadır; GAP çerçevesinde yapılan Atatürk Barajı göletinin yüzde 61'i Adıyaman topraklarındadır. Bu gölet, 1 ilçemizi ve 85 yerleşim birimimizi sular altında bırakmış ve yüzlerce hektar verimli toprağımız artık tarım yapılamaz hale gelmiştir. Değerli arkadaşlar, Adıyaman halkoyunları, dünya birinciliğine sahiptir.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:67, Birleşim: 30, s. 319-321, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.tutanak_sonuc?v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=&v_birlesim=&v_sayfa=&v_anabaslik=&v_altbaslik=&v_mv=MAHMUT%20G%20KSU&v_sb=&v_ozet=&v_bastarih=&v_bittarih=&v_kayit_sayisi=43&v_kullanici_id=14490952&v_gelecek_sayfa=1).

633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yasada Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile ilgili yaptığı konuşması:

Mahmut Göksu konuşmasında; Eski tarihî metinlerde "dini devlet, mülkü millet" sözünü çok duyarız. Bir milleti ayakta tutan 4 büyük unsur, din, devlet, vatan ve millettir. İşte, insanımıza bu duyguyu verdiğimiz zaman, millî güvenlik sorunu da yaşamayız diye düşünüyorum. Bunu da en başta yapacak olanların öğretmenlerimiz ve din görevlilerim olduğunu ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; 870 sıra sayılı, 633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin geneli üzerinde söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli milletvekilleri, dün, burada, Emniyet Teşkilatımıza yeni alınacak 10 000 yeni polisin yarasını görüştük. Yani, dün çıkan yasayla, Emniyet Teşkilatımıza 10 000 insanımız daha katılacak; bu teşkilata katılan insanlarımız, vatandaşımızın can ve mal emniyetini sağlayacaktır. Şimdi, o yasa görüşülürken...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:82, Birleşim: 90, s. 382-385, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=382&sayfa_no_son=385&sayfa_no=384&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=82&v_birlesim=090).

78 ve 190 Sayılı KHK da Değişiklik Yapılması Hakkında Yasa Tasarısı, benzer mahiyetteki Kanun teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Mahmut Göksu konuşmasında; Adıyaman da üniversitenin kurulması Adıyaman için çok önemli olduğunu yöre halkının üniversitenin kurulmasından dolayı mutlu olduğunu ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum. Adıyaman, GAP kapsamında olan bir ilimizdir. GAP Projesi, bölgenin sosyal ve ekonomik olarak kalkınmasına önemli katkı sağlayan bir projedir. Bu projeyi, bir bilim yuvasıyla taçlandırmak için, ben, bu önergeyi verdim. Tabii, ismi, GAP Üniversitesi olur veya olmaz, önemli olan Adıyaman'da böyle bir üniversitenin kurulmasıdır. Değerli arkadaşlar, ilimizde 3 fakülte, 5 tane yüksekokul vardı. Bunlar 3 ayrı üniversiteye bağlı; Gaziantep

Üniversitesi, İnönü Üniversitesi ve Harran Üniversitesi'di. Tabii, geçmişte, bu üniversitede görev yapan rektörlerin, öğretim üyelerinin çok büyük katkısı olmuştur. Buradan, özellikle, Gaziantep Üniversitesi eski ve yeni Rektörüne teşekkürlerimi ifade etmek istiyorum. Artık, kurulacak olan Adıyaman Üniversitesiyle, yeni bir bütçe, yeni bir kadro ve değişik imkânlarla üniversitemiz yoluna devam edecektir. Adıyaman'daki 3 fakültemizin binalarından 2'si Adıyamanlı olmayan şahıs tarafından yaptırılmıştır; birisi Sayın Abdülkadir Konukoğlu, diğeri Sayın Koç tarafından yaptırılmıştır; onlara da buradan şükranlarımı sunuyorum. Diğer bir fakültemizin binası esnaf kefalet kooperatifi tarafından yaptırılmıştır; bütün esnafımıza ve onun değerli Başkanı Abuzer Aslantürk'e yine buradan şükranlarımı sunuyorum. Değerli arkadaşlar, 15 ilde kurulan bu üniversiteler, tabii ki, bu illerde büyük bir coşkuyla karşılanmaktadır. Ben inanıyorum ki, bu illerin rüyaları bu gece gerçekleşiyor. Bu illerden bir tanesi de Adıyaman; çünkü Adıyaman'a her gittiğimizde bize sordukları soruların içerisinde en önemlisi üniversiteyi ne zaman kuracağız sorusu olmuştur. Çok şükür, bu dönemde, Adıyaman çok büyük yatırımlara kavuşmuş, çok büyük hizmetler gitmiştir. İşte, bugün kurulan Adıyaman Üniversitesiyle bu hizmetler taçlandırılmıştır. Adıyaman'a doğalgaz geliyor, Adıyaman'a toplu konut gitmiş, Adıyaman havaalanı uçak seferlerine açılmış, duble yollar başlamış; değerli arkadaşlar, Adıyaman çağ atlıyor. Aydınlık Adıyaman'ın habercisi de, yine bu kurulan üniversite olacaktır; çünkü, Adıyaman buna layıktır. Türkiye'de üretilen petrolün yüzde 40'ı Adıyaman'da çıkmaktadır. UNESCO tarafından dünya kültür mirasına alınan Nemrut Dağı Adıyaman'dadır. GAP'a en önemli fedakârlığı yapan Adıyaman İlimiz olmuştur; çünkü, GAP'ın en önemli projesi olan Atatürk Barajına topraklarının yüzde 65'ini veren Adıyaman İlidir.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:107, Birleşim: 46, s. 364-365,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=364&sayfa_no_son=365&sayfa_no=365&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yil_i=&v_cilt=107&v_birlesim=046).

Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ve Tütünün Alım ve Satımı hakkında konuşması:

Mahmut Göksu konuşmasında; Bu yasayla birlikte, 2006 ve 2007 yılında tütün üreten vatandaşlarımızın Tekelle üretim, alım ve satım sözleşme imkânı getirilmiş olacağını söylemiştir.

“Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; sözlerime başlamadan önce, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. Bugün, ülkemiz tütüncülüğünün geleceği açısından çok önemli olan bir yasayı, bir teklifi Meclisin huzuruna getirmiş bulunmaktayız. Bu teklifin buraya kadar gelmesine katkı sağlayan başta Maliye Bakanımıza, hükümetimize, muhalefet partilerimize ve emeği geçen bütün arkadaşlarımıza şükranlarımı sunuyorum. Değerli arkadaşlar, ülkemizin tütüncülüğünün geleceğini değerlendirirken, bu hususta öncelikle ekonomik ve sosyal boyutuyla olayı ele almakta fayda vardır. Halen ülkemizde tütün sektöründe sigara üreticisi olan Tekel dahil 6 tane firma vardır. Bu 6 firmanın 2005 yılında toplam olarak ürettiği sigara 106 603 tondur. Anılan bu firmalar, ürettikleri sigara harmanlarının yaklaşık yüzde 30 ile 35'ini yerli tütünden kullanmaktadırlar, kalan kısmını ise ithalatta karşılamaktadırlar. Buradaki değerlere baktığımız zaman, sigara üretiminde kullanılan harman yapılarının giderek oryantalardan -yani yerli tütünden- blended'a -yani yabancı tütüne- kaydığını görmekteyiz. Bu ise, ülkemiz tütüncülüğünü menfi yönde etkilemektedir. Değerli arkadaşlar, ülkemizde, 2005 yılı itibarıyla, yaklaşık 255 000 aile tütün ziraatıyla uğraşmaktadır. Söz konusu üreticilerden 156 000 tanesi, Tekel AŞ'yle, tütün üretim, alım ve satım sözleşmesi yapmaktadır. Sözleşme yapan bu üreticilerimiz, 2005 yılında üretmiş oldukları tütünleri Tekele teslim etmişler ve 47 000 ton tütün alınmış, bunların depolanması da mart ve mayıs ayları arasında yapılacaktır. Üreticilerimizin, 2006 yılı ürünleriyle ilgili olarak tarla hazırlıklarına şu günlerde başlaması tarımsal bir zorunluluktur. Şu günlerde başlayacağından dolayı, bu kanun teklifinin de bir an önce Genel Kuruldan geçerek yasalaşması gerekmektedir. Zira ekicilerimizin, tütün üretim

üretmeyecek- » lerine, ne kadar üretebileceklerine bir an önce karar vermeleri lazım. Onların bu karara ulaşmasında da, Tekelin, onlara bu bilgileri aktarması gerekiyor. Dolayısıyla, onlara da bu bilgi, ancak, böyle bir yasal düzenleme olduktan sonra olması söz konusu olabilecektir. Dolayısıyla, bu yasa tek- , lifinin, tütün üreticilerimizin tarlalarını gönül rahatlığıyla hazırlayabilmeleri için bir aciliyet olduğu gerçeğiyle karşı karşıyayız.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2006, Dönem:22, Cilt:114, Birleşim: 179, s. 527-556,
Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=511&sayfa_no_son=525&sayfa_no=515&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=114&v_birlesim=079).

Petrol Yasa Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Mahmut Göksu konuşmasında; Petrol çıkartılan illerde petrol gelirinun bir kısmının o ile bırakılmasının doğru bir adım olduğunu, çalışan şirketler, o ilin altyapısını kullandığını, yollarını kullandığını, çevreyi kirlettiğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Petrol Kanunu üzerinde, lehte konuşmak için söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli arkadaşlar, bu yasa Mecliste görüşülürken Meclis dışında olan bir partinin bu kanun hakkında açıklamaları oldu. Tam da benim o madde, o fıkra üzerinde Sayın Bakana ve ilgililere teşekkür etmek istediğim husustaydı bu açıklamalar. Tabii, açıklamayı yapan parti diyor ki: AKP'den DTP'ye petrol payı mı? Ve devam ediyor: Petrol gelirinun yarısının il özel idaresine bırakıldığını belirterek "devlet hissesinin yarısının petrolün çıktığı yer yönetimine bırakılmasının siyasi anlamı devletin hükümranlığını parçalamaktır.””

(TBMM Tutanak Dergisi 2006, Dönem:22, Cilt:144, Birleşim: 51, s. 430-432,
Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=430&sayfa_no_son=432&sayfa_no=431&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=144&v_birlesim=051).

Ankara Milletvekilleri Eyüp Sanay ve Nur Doğan Topaloğlu'nun, Doğal Gaz Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu ile ilgili yaptığı konuşması:

Mahmut Göksu konuşmasında; Üzerinde konuştuğumuz kanun teklifi, Ankara EGO'nun özelleştirilebilmesi için bir şirket kurulacak. Bu yasa bunun önünü açtığını Bir anlamda, bu yasanın Ankaralının menfaatine olduğunu çünkü Özelleştirme İdaresi eğer bunu özelleştirmiş olsa, bütün parayı hazineye aktaracağını, ama Ankara Belediyesi yaparsa, hazineye olan borcunu verdikten sonra kalanını Ankara'ya hizmet olarak döndüreceğini, metro yapımlarında kullanacağını bunun da Ankaralıya hizmet olduğunu ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Doğal Gaz Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi üzerinde kişisel söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli arkadaşlar, öncelikle, doğal gaz deyince, iktidarımız döneminde, sadece

ülkemizin büyük kentlerinde değil, Ankara, İstanbul, Eskişehir, Bursa'da değil, artık Anadolu kentlerinde de doğal gaz ulaşımının sağlandığını, dağıtım ihalelerinin yapıldığını, hatta ilçelerimize varıncaya kadar, birtakım beldelerimize varıncaya kadar Anadolu'nun da artık doğal gazla tanıştığını ifade etmek istiyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2007, Dönem:22, Cilt:159, Birleşim: 112, s. 37-39, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=37&sayfa_no_son=39&sayfa_no=38&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=159&v_birlesim=112).

Köy Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Mahmut Göksu konuşmasında; Güvenlik güçlerimizin mücadelesi çok önemli olduğunu, işin özünde birlik ve beraberlik olduğunu, bunun muhafaza edildiği takdirde terörün biteceğini bu yasanın köy korucusu arkadaşlarımıza, güvenlik güçlerimize ve yöre halkımıza hayırlar getireceğine inandığını söylemiştir.

“Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; geçici köy korucularının sosyal haklarını iyileştiren kanunun ilk maddesinde şahsım adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli arkadaşlar, çalıştığımız şu pazar günü, 57 bin köy korucusu, eş ve çocuklarıyla on binlere ulaşacak olan bir kitleyi sevindirecek bir kanun üzerinde çalışma yapıyoruz. Köy gezilerimizde, köy korucusu arkadaşlarımızın, her seferinde yanımıza gelerek Bizim statümüz nedir, durumumuz nedir? Bizim sosyal haklarımızda, diğer sağlık giderlerimizdeki iyileştirmeler ne zaman olacak? şeklindeki sorularıyla karşılaşmışsınız. Ben hep kendilerine şunu ifade ettim: Bugüne kadar, sizler, terörle canla başla mücadele ettiniz. Bundan tam yirmi iki yıl önce elinize silah verildi, terörle mücadelenin içinde kendinizi buldunuz. Ama, sizin sosyal haklarınız ve sağlık giderleriniz belki o günkü şartlar içerisinde düşünülemedi. Bu dönemde, ilk defa, 2006 yılında, yeşil kart uygulamasından istifade edebilecek bir düzenleme yapılarak, köy korucularımızın sağlık giderleri böylece o kalemde karşılanma imkânına kavuşmuş oldu. Maaşlarının azlığından sürekli yakınırlardı. Tabii, yine, AK Parti iktidara gelmeden önce 250 YTL maaş alan bu arkadaşlarımızın 2006 yılındaki bir artışla maaşları 395 YTL'ye ulaşmış oldu.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2007, Dönem:22, Cilt:159, Birleşim: 114, s. 302-303, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=302&sayfa_no_son=303&sayfa_no=303&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=159&v_birlesim=114)

3.1.5 Mehmet Erdoğan' ın Meclis Konuşmaları

Türk Kızılay'ının faaliyetlerine ilişkin gündem dışı konuşması:

Mehmet Erdoğan konuşmasında; Kızılay, ihtiyaç anında dayanışmanın, ıstırap anında şefkatin, farklılıklar karşısında hoşgörünün, savaşın en kızgın anında insanlığın, merhametin, tarafsızlığın ve barışın simgesi olduğunu ifade etmiştir. Bizim kültürümüzde dertlinin derdine derman olmak, kanayan yaralan sarmak, mutsuz

gönülleri sevindirmek var olmanın temeli olduğunu, Kızılay'ın milletimizin özünü, mayasını yansıtan bu durumun kurumsallaşmış hali olduğunu belirtmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün kaybettiğimiz bilim ve devlet adamı Sayın İnönü'ye Allah'tan rahmet, kederli ailesine sabırlar, milletimize başsağlığı diliyorum. Kızılay Haftası'nı idrak ettiğimiz bugünlerde, Türk Kızılay'ı konulu gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1868'de Hilali Ahmer Cemiyeti adıyla kurulan Türk Kızılay'ı, bugün tam yüz otuz dokuz yıllık bir yardım çınarı. Kızılay, ihtiyaç anında dayanışmanın, ıstırap anında şefkatin, farklılıklar karşısında hoşgörünün, savaşın en kızgın anında insanlığın, merhametin, tarafsızlığın ve barışın simgesidir. Milletimizin yardımlaşma ve dayanışma sorumluluğunun ifa edilmesinde her zaman ilk adres olmuştur. Bu adımlar, diğer yardım kuruluşlarımızla birlikte Türkiye'nin iftiharını olmak gibi ulvi bir amaca hizmet etmektedir. Çalışmaları ve projeleriyle uluslararası kamuoyunda büyük övgü alırken, Türk modeli olarak adlandırılan faaliyetleriyle diğer Kızılhaç, Kızılay derneklerine örnek teşkil etmiştir. Kızılay, milletimizin, Balkanlardan Orta Doğu'ya, Güney Asya'dan Afrika'ya kadar dünyanın dört bir yanına uzanan şefkat ve merhamet elidir. Herkesin yok olduğu, kaçtığı, kaçıştığı dönemde, o, ihtiyaç sahiplerinin hep yanında oldu. Gıda, ilaç, çadır, konut ve insani yardım çalışmalarını bü-yük bir heyecanla yerine getirdi. Uzak Doğu'da, Pakistan'da, Filistin'de, Sudan'daki trajediler ne kadar sarsıcıysa, yardımlar da o kadar etkileyici olmuştur. Değerli arkadaşlar, acılara, felaketselere, afetlere duyarsız kalamayız; çünkü bu, insanlığımızın, kardeşliğimizin, dostluğumuzun, sahip olduğumuz değerlerin ifadesidir. Bu millet, komşusu açken tok olmayı, yanındaki üşürken ısınmayı, karşısındaki kederliyi sevinmeyi içine sindiremeyen fertlerden oluşan bir millettir. Bu topraklar üzerinde inşa edilen adalet ve şefkat medeniyeti işte bu yüksek ruhla örülmüştür. Ne mutlu bize ki örnek bir vakıf medeniyeti kurmuş bir ecdadın torunları olarak bu ruhu bugün de koruyoruz. Bizim medeniyetimiz hayırseverliği ve paylaşmayı toplumsal hayatın merkezine almıştır. Biz, muhtaç olanın yardımına koşmayı ibadet biliriz. Bizim kültürümüzde dertlinin dertine derman olmak, kanayan yaralan sarmak, mutsuz gönülleri sevindirmek var olmanın temelidir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2007, Dönem:23, Cilt:3, Birleşim: 14, s. 401-402,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=401&sayfa_no_son=402&sayfa_no=401&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=3&v_birlesim=014).

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Yasa Tasarısı ve 2006 Bütçe Yılı Kesin Hesap Tasarısına Ait Genel Uygunluk Bildirimi ve Eki Raporlarının Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile ilgili yaptığı konuşması:

Mehmet Erdoğan konuşmasında; CHP söylediğini AK Parti'nin ise yaptığını ifade etmiştir. AK Partinin yaptığını, icraatlarını arkadaşlarının bütçe görüşmeleri boyunca ifade ettiklerine değinmiştir. AK Parti olarak anlayışlarının halkın refah seviyesini nasıl yükselteceklerini düşündüklerini ifade etmiştir. Siyasetin akıl ve basiret olduğunu, geleceği görmek olduğunu ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 19'uncu maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2008 yılı merkezî yönetim bütçesi, AK Parti hükümetlerinin hazırladığı diğer bütçeler gibi sosyal yönü güçlü bir bütçedir. 2007 yılı bütçesinde

eğitim ve sağlık hizmetleriyle sosyal guvenlik ve sosyal yardım hizmetlerinden oluşan sosyal harcamaların gayrisafi millı hasılaya oranı yüzde 10,7 iken 2008 bütçesinde yüzde 1,1'e çıkmaktadır. Sosyal politika halkın yanında olmayı gerektirir. Biz milletten aldığımız gücü milletimizin hizmetine sunuyoruz, çünkü millet eksenli bir siyaset yapıyoruz. Adalet ve kalkınma yolunda emin adımlarla ilerliyoruz. 2008 yılı maliye politikası çerçevesinde, sosyal politika ve programlarla, gelir düzeyi düşük olan kesimleri desteklemek ve eğitime daha fazla kaynak sağlamak açısından bütçede yapılanlara birkaç örnek vermek istiyorum: Üniversite öğrenci burs ve kredi tutarı 2008 yılında yüzde 6,7 oranında artışla 160 YTL'ye çıkmaktadır. Kredi alan öğrenci sayısının 567 bine, burs alan öğrenci sayısının 194 bine çıkması hedeflenmektedir. Özürlülerin eğitimi ve bakımı için 2007'de 661 milyon YTL ödenek konulmuş iken 2008 bütçesinde aynı amaçlar için 696 milyon YTL ödenek öngörülmüştür. Kimsesiz çocukların yuvalarda ve yurtlarda bakımı için 2008 yılı bütçesinde 294 milyon YTL ödenek öngörülmüştür. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2008 yılı bütçemizde, çocuklarına bakamayan ailelere aynı, nakdi yardım olarak 51 milyon YTL, yaşlıların bakımı için 95 milyon YTL ödenek konulmuştur. 232 milyon YTL tutarında ücretsiz kömür yardımı yapılacaktır. İlkokul ve liselerde ücretsiz kitap yardımı için toplam 290 milyon YTL, tarımsal desteklemeler için 5 milyar 400 milyon YTL ödenek öngörülmüştür. Esnafa verilecek düşük faizli kredinin finansmanı için Halk Bankasına aktarılan ödenek 2008 yılı bütçemizde 211 milyon YTL'dir. Ziraat Bankasına, çiftçilere verilecek düşük faizli kredinin finansmanı 173 milyon YTL'den 2008 yılında 400 milyon YTL'ye çıkartılmıştır. Sosyal güvenliği olmayanların sağlık giderleri için 3 milyar 850 milyon YTL ödenek öngörülmüştür. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüldüğü gibi verdiğimiz bu örnekler, AK Parti Hükümetinin yoksula, esnafa, çiftçiye, öğrenciye, sosyal güvenliği olmayanlara verdiği önemin en büyük göstergesidir. Çünkü, bizim anlayışımızda siyasi etik dediğimiz şey, tabutu kadar adam olmaya isyan etmek demektir. Ben bu yaşıma geldim, bir şey öğrendim: CHP söyler, AK Parti yapar. Deminden beri sizler söylüyorsunuz, AK Partinin yaptığını, icraatlarını arkadaşlarımız bütçe görüşmeleri boyunca ifade etmektedirler. AK Parti olarak anlayışımız, şartlar ne olursa olsun halkımızı nasıl sömürürüz anlayışıyla değil, halkımıza nasıl katkı yaparız, refah seviyesini nasıl yükseltiriz düşüncesiyle harekettir. Milleti sevmek, ben ülkem için şunu yaptım, bunu yaptım demeyi gerektirir, öneri gerektirir. Değerli arkadaşlar, siyaset akıldır, basirettir. İktidar olmak geleceği görmektir. Muhalefet olmak da ezberini değiştirmeyi gerektirir. Ne yazık ki, ezberini bozmayanları milletin sandıklara mahpus ettiği gibi bundan sonraki dönemlerde de aynı şeyi göreceğiz. Elli yedi yıldan beri aziz milletimizin iktidara getirmedeği bir anlayış, kendisini değiştirmedeği müddetçe, kaç elli yedi yıl geçse yine iktidara gelemeyecektir. Değerli arkadaşlar, bu millet, komşusu açken tok olmayı, yanındaki üşürken ısınmayı, karşısındaki kederliyen sevinmeyi içine sindiremeyen fertlerden oluşan bir millettir. Bizim medeniyetimiz hayırseverliği ve paylaşmayı toplumsal hayatın merkezine almıştır Biz, muhtaç olanın yardımına koşmayı ibadet biliriz. Bizim kültürümüzde dertlinin derdine derman olmak, kanayan yaralarını sarmak, mutsuz gönülleri sevindirmek var olmanın temelidir. Ak kadrolar şunu çok iyi bilir ki, bir insanın kıymeti himmeti nispetindedir. Kimin himmeti milleti ise o tek başına bir millettir. AK Parti Hükümetinin bugüne kadar samimiyetle yaptığı büyük hizmetler milletimizin gönlünde makes bulmuş ve dolayısıyla halkımızın teveccühü seçim sonuçlarında kendisini göstermiştir. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu duygu ve düşüncelerle sözlerime son verirken, 2008 yılı bütçesinin milletimize hayırlı olmasını diliyor, yaklaşan Kurban Bayramı'nızı tebrik ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2007, Dönem:23, Cilt:9, Birleşim: 38, s. 701-703,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=701&sayfa_no_son=703&sayfa_no=703&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=9&v_birlesim=038).

Dünya Veteriner Hekimleri Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması:

Mehmet Erdoğan konuşmasında; Veteriner hekimlik meşakkatli bir meslek olduğunu veteriner hekimlerin gece gündüz, yaz kış demeden hastanın ayağına gittiğini, kırsal kesimin en ücra köşelerinden, şehirlerin tüketim merkezlerine kadar ülkenin her yerinde görev yaptıklarını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dünya Veteriner Hekimleri Günü ile ilgili yaptığı konuşması gündem dışı söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dünya Veteriner Hekimleri Birliği'nin kararı doğrultusunda ilki 2001 yılında düzenlenen Dünya Veteriner Hekimleri Günü'nün sekizincisi bu yıl da nisan ayının son cumartesi günü olan 26 Nisan 2008 tarihinde tüm dünyada ve ülkemizde çeşitli etkinliklerle kutlanacaktır. İlk veteriner hekimlik eğitimi, ve öğretimi, Avrupa ülkelerinin büyük ekonomik ve sağlık sorunlarıyla karşılaştığı bir dönemde, 1762'de Fransa'da başlar. Ülkemizde ise Tanzimat sonrası 1842'de, veteriner okulu İstanbul'da kurulur. Özellikle salgın hayvan hastalıklarının yaygın olması nedeniyle 1889 yılında ilk sivil veteriner okulu açılır ve 1928'de Yüksek Baytar Mektebi adını alır. Günümüzde ise on yedi veteriner fakültesinin eğitim ve öğretim faaliyeti hâlen sürmektedir. 1980 yılı sonrası uygulanan hayvancılık politikası ve reorganizasyonla meslektaşlarımız ciddi sorunlarla karşılaşır. O dönemlerde önem verilmeyen hayvancılık kendini yenileyemeyen veteriner hekimlerin ve fakültelerin de çeşitli nedenlerle vizyonunu ve akademik kadrosunu geliştiremez. Reorganizasyon sonrası dönemde ülkemizde hayvan ve insan sağlığını tehdit eden sığır vebası, şap, şarbon, kuduz, bruselloz, tüberküloz gibi bulaşıcı ve zoonos hastalıklar yaygınlaşır ve ıslah çalışmaları yavaşlar. Son yıllarda dünya gündemine giren kuş gribi, deli dana, Kırım Kongo Kanamalı Ateşi gibi hastalıklar da veteriner hekimlik mesleğinin insan sağlığının korunması açısından önemini açıkça gösterir. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; veteriner hekimlik zor bir meslektir. Çalışma şartları ağırdır. Hele klinik veteriner hekimlerinin işi daha da zordur. Çoğunlukla hasta hekime değil, hekim hastanın ayağına gider. Yaz kış, gece gündüz fark etmez. Dünyada stratejik ürün olarak kabul edilen hayvanların yetiştirilmesinde ve hayvansal ürünlerin üretim ve işlemlerinden insanların sağlıklı şekilde tüketimine kadar olan bütün aşamalardan sorumlu olan veteriner hekimler, çalışma alanları itibarıyla kırsal kesimin en ücra köşelerinden metropollerdeki tüketim merkezlerine kadar çok geniş yelpazedeki sosyal gruplara hizmet verirler. Avrupa Birliği ülkelerinde hayvancılığın ve veteriner hekimlerin durumunu göz önüne alarak öncelikle ülkemiz için veteriner fakülteleri ve veteriner hekimliğin misyonunu ve vizyonunu geliştirici çalışmalara ihtiyaç vardır.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:19, Birleşim: 95, s. 171-172,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=171&sayfa_no_son=172&sayfa_no=172&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil i=&v_cilt=19&v_birlesim=095).

Vakıflar Haftası ile ilgili konuşması:

Mehmet Erdoğan konuşmasında; Ecdadımız vakıf medeniyeti sayesinde kalıcı eserlerin meydana getirilerek günümüze kadar ulaşmasını sağladıklarını, vakıflar ile ilgili hepimize sorumluluk düşüğünü, vakıf eserlerine sahip çıkarak bunları korumak ve vakıf medeniyetini insanlığa anlatmak ve inşasını sağlamak gerektiğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vakıflar Haftası ile ilgili yaptığı konuşması gündem dışı söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli milletvekilleri, bizim inancımızın bir ismi aynı zamanda vakıf medeniyetidir. Vakıflar Haftası etkinliklerinden farklı olarak vakıf medeniyeti çok şey ifade eder. Tarihimizi, kültürümüzü, inancımızı önümüze koyduğumuzda bunun ne kadar doğru olduğunu hepimiz görürüz. Bu, sadece Anadolu toprakları için değil, Orta Doğu'dan Balkanlara, Kuzey Afrika'ya varıncaya kadar İslam inancının öncelikle ortaya koyduğu çok hayırlı bir hizmettir. İlk örneğini Hazreti Peygamberden aldığını bildiğimiz vakıf kurumu yüz yıllar içerisinde gelişmiştir. İnsanlara Allah rızası için yararlı olabilme düşüncesi bugün bile heybetini, ihtişamını korumaktadır. Sadece böyle bir düşünce, insanlara yardımcı olmak, insanlara hizmet etmek, hatta eğer insanlara hizmette doyum noktasına ulaşmışsanız bütün canlıları içine alacak hayırlı hizmetleri vakıf adı altında yapmak, gerçekten inancımız, tarihimiz, milletimiz adına gurur vericidir. Vakıf, bir medeniyetin adıdır. Bu medeniyet, Yaradan, insan ve hizmet gibi üç kelime üzerinde vücut bulmuş ve âdeta doğudan batıya, kuzeyden güneye tüm dünyayı etkilemiştir. Farklılıkları olsa da dünya üzerindeki tüm kültürlerin, akımların, medeniyetlerin bir vakfetme erdeminden bahsettiğini söyleyebiliriz. Bu haliyle vakıf, evrensel, global, uluslararası bir değerdir, aynı zamanda hem gelenekseldir hem çağdaştır. Ecdadımızın, vakıf medeniyetinin zirveye çıkmasında ve onun kalıcı eserler ile nesilden nesile ulaşmasında öncü rol oynadığını da vurgulamak gerekir. Değerli milletvekilleri, vakıflar söz konusu olunca üzerimize önemli bir sorumluluk düşmektedir. Bu sorumluluk, insanlığın ortak değerleri olan, aynı zamanda İslam medeniyetinin insan ve hayat merkezli uygulamalarını ortaya koyan vakıf eserlerine sahip çıkmak, onları sonraki nesillere aktarmak, vakıf ruhunu yeniden ve çağın refleksine uygun olarak insanlığa anlatmak, kavratmak ve yeniden inşa etmektir. Eğer bir vakıf medeniyetinden söz ediyor ve bunun sahibi olduğumuzu da iddia ediyorsak bu sahiplik ve iddia, işte bize bu ödevi vermektedir çünkü insanlık ancak paylaşmak, fedakârlık, yardım, gözetmek, el ele vermek, canlıya ve çevreye hizmetle ayakta durur. Değerli milletvekilleri, çok zengin bir tarihin ve medeniyetin içinden geliyoruz. Biz, çektikleri zaman çıkan dağ başındaki otlardan değiliz, köklerimiz çok derinde. Büyük bir medeniyet ve devlet içerisinde geleneği olan, gücü olan bir ecdadın evlatlarıyız, torunlarıyız.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:20, Birleşim: 100, s. 215-216,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=215&sayfa_no_son=216&sayfa_no=216&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=20&v_birlesim=100).

Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Yasası ile Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Teşkilatı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Tasarı ve Teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Mehmet Erdoğan konuşmasında; Tarım-sanayi bütünleşmesinin sağlanması ve kırsal kesimde yaşayan insanların hayat şartlarının iyileştirilmesi şart olduğunu, 2006 yılında başlatılan kırsal kalkınma destekleri kapsamında tarımsal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi, ambalajlanması ve depolanması gibi ekonomik yatırımlar ve modern sulama yatırımları yüzde 50 hibe ile desteklendiğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, 229 sıra sayılı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanunu ile Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, 15/5/1957 tarihli ve 6968 sayılı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanunu ile zirai mücadele alet ve ilaçlarının ihracının kontrolü Tarım ve Köyişleri

Bakanlığına verilmişti. Zira mücadele alet ve ilaçlarının kontrolünün uygulamada bürokrasi ve kırtasiyeciliğe neden olduğu, ihracatın artırılmasının önünde engel oluşturduğu, sanayici ve ihracatçı firmalar tarafından Dış Ticaret Müsteşarlığına, Tarım ve Köyişleri Bakanlığımıza bildirilmişti. Bu sorunun çözümü için bu tasarı hazırlanmıştır. Tasarı ile Kanun'un 2, 38 ve 40'inci maddelerinde yer alan, ihracat yaparken bakanlıktan izin alınmasına ilişkin ihraç ibarelerinin ilgili maddelerden çıkarılması suretiyle ihracatçıya kolaylıklar sağlanması öngörülmektedir. Ayrıca, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'da da bazı değişiklikler yapılması zarureti hasıl olmuştur. Bilindiği üzere geçtiğimiz yıl 4 Mayıs 2007'de yüce Meclisimiz tarafından kabul edilen 5648 sayılı Tanım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun 18/5/2007 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmişti. Bu Kanun'un amacı: Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşlardan sağlanan kaynakların ülkemizde kırsal kalkınma programlarının uygulanmasına yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilmesini, kullanılmasını sağlamaktır. Ayrıca, bu Kanun ile tarım sektörümüzün gelişmişlik düzeyinin ve tarımsal nüfusumuzun refah seviyesinin yükseltilmesi ve Türkiye'nin Avrupa Birliğine uyumunun sağlanması hedeflenmektedir. Bu amaç ile kurulmakta olan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar da bu Kanun ile düzenlenmiştir. Bu Kanun 2005-2006 yıllarında hazırlık çalışmaları sırasında ve 2007 yılı Mayıs ayında yüce Mecliste görüşülürken Avrupa Birliği ile ülkemiz arasında imzalanacak olan ve IPA diye adlandırılan katılım öncesi yardım aracının çerçeve anlaşma taslağı henüz hazırlanmamıştı. Yine o sıralarda IPARD diye adlandırılan katılım öncesi iş birliği aracının beşinci bileşeni olan kırsal kalkınma bileşeninin sektörel anlaşmasına ilişkin taslak metinler henüz hazırlanmamış ve ülkemize sunulmamıştı. Dolayısıyla, anılan Kanun yüce Meclisimizden geçerken IPA uygulamalarının bazı kuralları henüz netleşmemişti. Söz ettiğimiz bu anlaşmaların bazı maddeleri üzerinde anlaşmaya varılmış olmakla birlikte müzakereler devam etti ve hızla ilerlemektedir. Bu çerçevede, ülkemizin IPARD fonlarının sağlayacağı hibe yardımlardan bir an önce yararlanmaya başlaması için Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun akredite olması gerekmektedir. Bu sürecin sağlıklı ve gecikmeden tamamlanması için 5648 sayılı Kanun'da, az önce sözünü ettiğimiz uluslararası anlaşma metinlerine göre akreditasyona engel teşkil edebileceği belirtilen bazı değişikliklerin yapılması önem arz etmektedir. Bu bağlamda neler yapılacak? Bu Kurumun birimlerinin iş tanımlarının netleştirilmesi, izleme komitesinin çalışma usul ve esasları, Kurumun yapacağı faaliyetlerin açıklığa kavuşturulmasını hedefleyen bazı değişikliklerin yapılması zorunlu hâle gelmişti. Mesela, Kurumun kendi kabul edeceği projelere danışmanlık yerine tanıtım ve bilgilendirme hizmeti yapabileceği hususunun hükme bağlanması gibi bazı teknik düzenlemelerin yapılması gereği ortaya çıkmıştır. Bu nedenlerle, çoğu teknik düzenlemeler içeren bu kanun teklifi yüce Meclisimize sunulmuştur. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarım sektöründe ve kırsal alanda faaliyet gösteren üreticilerimizin, özel sektörün ve potansiyel yatırımcıların, tarım ve kırsal kalkınma alanında desteklenmesi amacıyla Avrupa Birliği hibe fonları, kırsal kesimde yaşayan halkımıza, çiftçilere, üretici birliklerine ve tarım sektöründe faaliyet gösteren firmalara, projeler karşılığında ve sözleşmelerine uygun olarak kullanılacaktır. Kırsal alanda yaşayan vatandaşlarımızın gelir düzeyinin yükselmesi, gelir dağılımının iyileşmesi, doğal kaynakların korunarak kullanılması ve zenginliklerin tüm insanlarımıza yansıtılması en temel hedefimizdir. Bu kapsamda uygulanmakta olan program ve projelerin hedefleri şunlardır: Kırsal ekonominin rekabet gücünün yükseltilmesi, Gelir ve istihdam imkânlarının artırılması ve çeşitlendirilmesi, İnsan kaynaklarının ve örgütlenme düzeyinin geliştirilmesi, Fiziki ve sosyal altyapı hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve kırsal alanda refahın ve yaşam kalitesinin iyileştirilmesi, Kırsal çevrenin, doğal ve kültürel varlıkların korunmasıdır. Tarım-sanayi bütünleşmesinin sağlanması ve kırsal kesimde yaşayan insanlarımızın hayat şartlarının iyileştirilmesi şarttır. Bilindiği gibi 2006 yılında başlatılan kırsal kalkınma destekleri kapsamında tarımsal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi, ambalajlanması ve depolanması gibi ekonomik yatırımlar ve modern sulama yatırımları yüzde 50 hibe ile desteklenmiş, diğer yandan su kaynaklarımızın daha etkin ve ekonomik kullanımı amacıyla bazı çalışmalar başlatılmıştı..."

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:32, Birleşim: 22, s. 37-41, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=37&

sayfa_no_son=41&sayfa_no=41&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_ci
lt=32&v_birlesim=022).

Tapu Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Tasarısı ile ilgili gurubu adına konuşması:

Mehmet Erdoğan konuşmasında; Orman Kanunu'nun 2/B sahalarının özellikleri doğrultusunda değerlendirilmesi durumunda orman halk ilişkilerini olumsuz yönde etkileyen birçok mülkiyet sorunun çözülmüş olacağını. elde edilecek kaynaklar, öncelikle ağaçlandırma, orman köylülerinin kalkınmalarının desteklenmesi, yerinde kalkındırılmaları mümkün olmayan orman köylülerinin naklinde kullanılacağını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 218 sıra sayılı Tapu Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün Hazreti Hüseyin’in şehadetinin 1369’uncu yıl dönümüydü. 10 muharrem bir matem günüdür, 10 muharrem Kerbela günüdür. Kerbela’yı anlamak, mazlumu ve zalimi anlamaktır. Kerbela, mazlumlann ve mağdurların sembolüdür. Hazreti Hüseyin, zulme başkaldırının bayrağıdır. 10 muharrem aşure günüdür. Acı hepimizindir, feryat hepimizindir, Hazreti Hüseyin hepimizindir. Gözyaşlanmız bir daha Kerbela olmaması içindir. Hazreti Hüseyin’in bize öğrettiği şey her zaman adil olmaktır, onurlu olmaktır, asil olmaktır, asla zulme boyun eğmemektir. Onun için, Hazreti Hüseyin ve şehit olan ehlibeyt mazlumlarını yâd ederiz. Endonezya’dan Bosna’ya, Kınm’dan Sudan’a kadar her coğrafyada gözyaşı dökülür, ağıtlar yakılır, mersiyeler yakılır. Bizler Caferi’siyle, Alevi’siyle, Sünni’siyle bir arada yaşar, ehlibeyt için ağlar, mazlumları savunuruz ama bugün İslam coğrafyasında her yer Kerbela, her gün aşuredir neredeyse. Bugün Kerbela’ya çevrilen Filistin’in, mazlum ve mağdur Filistin halkının yanında olduğumuzu, zalim İsrail terörünü kınadığımızı, lanetlediğimizi tekrar haykırmak isterim. Değerli arkadaşlar, Anayasa’da teminat altına alınan mülkiyet hakkının tespiti ve kullanılmasına ilişkin devletin sorumluluğu altında yapılmakta olan tapu ve kadaströ hizmetleri, başta bayındırlık ve iskân, kamulaştırma, ulaşım, tarım reformu, belediye hizmetleri gibi taşınmazlara dair bütün yatırımların temel unsurunu oluşturmaktadır. Ülkemizde kadaströ çalışmaların sırasında özellikle çalışma alanında bulunan ormanların kadaströsüne ilişkin karşılaşılan sorunların çözümlenmesi ve 6831 sayılı Orman Kanunu hükümlerinin Kadaströ Kanunu’nda yapılan değişikliklerle uyumlu hâle getirilmesi zorunlu bir hâle gelmişti. Orman kadaströsuyla ormanların içinde ve bitişiğinde bulunan her türlü taşınmaz mallar ile müşterek sınırlan tespit edilmektedir. Orman sınırları içerisindeyken 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş yerlerin tarım arazisi, yerleşim yeri ve hayvancılıkta kullanılan otlak, yaylak ve kışlak hâline dönüştüğünün orman kadaströ komisyonlarınca tespit edilerek, uygulama yapılan alanın, devlet ormanı ise hazine adına, gerçek kişilere veya tüzel kişiliklere ait orman alanı ise bunlar adına orman sınırları dışına çıkarılması uygulaması, 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 2’nci maddesinin (B) bendi hükümlerine göre yapılmaktadır. Devlet ormanlarının tahdit/kadaströ edilmesine, 1937 yılında yürürlüğe giren 3116 sayılı Orman Kanunu kapsamında başlanmıştır. 1945 yılında yürürlüğe giren 4785 sayılı Kanun sonrasında ise gerek devlet ormanları gerekse hususi ormanların tahdit işlemleri orman tahdit komisyonları tarafından yürütülmüştür. Değerli milletvekilleri, Hükümetimiz tarafından 2003 yılından itibaren orman kadaströsüne gereken önem verilerek en kısa sürede orman kadaströsünün bitirilmesi planlanmıştır. 2003 yılına gelindiğinde ülkemiz ormanlarının ancak yüzde 75’inin kadaströsü yapılabiliştir. Orman kadaströsünün önemi gereği orman kadaströ komisyon sayısı artırılmış, teknik donanım ve eleman eksiklikleri giderilerek geçmiş yıllardaki gerçekleştirmelerin 3 katına çıkarılmıştır. Orman kadaströsünün Orman Genel Müdürlüğü ile Tapu ve Kadaströ Genel Müdürlüğüne müşterek yapılmasını sağlayan kanun değişikliği gerçekleştirilmiştir. Bu düzenlemeler sonucu, altmışaltı yılda yüzde

75'i yapılabilmiş olan orman kadastrounun son beş yılda yüzde 20'si daha yapılarak yüzde 95 seviyesine çıkarılmıştır. Ormanlarımızın yüzde 95'inde kadastro çalışmaları yapılmış olmasına rağmen, içinde 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2'nci maddesinin (B) bendi sahalarının da bulunduğu orman kadastrounun yüzde 75'i tescil ettirilememiştir..."

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:37, Birleşim: 42, s. 824-827,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=824&sayfa_no_son=827&sayfa_no=827&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=37&v_birlesim=042).

YÖK Teşkilat Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarıları ile ilgili yaptığı konuşması:

"Sayın Bakanım, 1 Kasım 1925, Türkiye Büyük Millet Meclisi 2'nci Dönem Üçüncü Toplantı Yılıni açarken Gazi Mustafa Kemal diyor ki: "Büyük Millet Meclisinin ve Cumhuriyet Hükümetinin büyük çalışma ve gayret gösterdiği bilinmekle birlikte bilim ve öğrenimin feyiz ve nuruna olan genel ilgiyi karşılamaktan henüz uzağız. Önümüzdeki sene için devletçe yapılabilecek büyük fedakârlığı rica ederken, varlıklı kişilerden olan vatandaşlarımıza da himayeye muhtaç olan çocuklarımızı özel girişimleriyle okutup yetiştirmelerini önemle tavsiye ederim." Sayın Bakanım, çağdaş medeniyetler seviyesinin üstüne çıkma yolundaki bu çalışmalar, Atatürkçülüğün sloganla değil icraatlarla yapılması gerektiğinin bir göstergesi midir? Konfüçyüs "Bir neslin kaderini bir önceki nesil belirler." diyor. Gelecek nesiller adına yaptığımız çalışmalar takdire şayandır. Seçim bölgelerimizde olumlu tepkileri bizzat yaşıyoruz. Sayın Bakanım, size de bu anlamda olumlu tepkiler yansıyor mu?"

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt: 39, Birleşim: 60, s. 1019-

1020,Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=1019&sayfa_no_son=1020&sayfa_no=1020&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=39&v_birlesim=060).

Ulusal Bayram ve Genel Tatiller ile İlgili Yasada Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarı ve Teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Mehmet Erdoğan konuşmasında; Ülkemizde 1 Mayısın resmî bayram olarak tanınması toplumsal ufkumuzun olmazsa olmaz belirleyicisi, toplumsal dayanışma ruhunun hak ettiği yere kavuşturulması sadece dayanışma ruhunu kazanmamıza neden olmakla kalmayacak aynı zamanda emeğin toplum hüviyetini kazanmamızdaki kurucu rolünü gelecek kuşaklara aktarmamızı sağlayacağını ifade etmiştir. 1 Mayısın dünyanın her yanında olduğu gibi Türkiye' de bayram ilan edilmesi çalışanların isteklerini, dertlerini, sıkıntılarını barış, sevgi, dostluk içinde birlik ve dayanışma duygularıyla dile getirmeleri sağlayacağını söylemiştir.

"Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2. maddesi

üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile 1 Mayıs günü tüm dünyada çalışanların birlik ve dayanışmasının simgesi olarak kabul gördüğünden, tasarıyla, anılan günün ülkemizde de Emek ve Dayanışma Günü adıyla tatil günü olarak belirlenmesi öngörülmektedir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:44, Birleşim: 80, s. 88, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=88&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=44&v_birlesim=080).

2010 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi ile 2008 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı 9’uncu tur görüşmeleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Mehmet Erdoğan konuşmasında; Tarım politikaları ve destekler çiftçimizin üretim yapabilmesi ve gelirini artırması bakımından oldukça önemli olduğunu Tarımda yapısal reform niteliğinde on iki temel kanun çıkardıklarını, tarımsal desteklemeler üretimle irtibatlandırıldığını, kalite, sağlık, verimlilik ve kırsal kalkınmayı esas alan destekler uygulamaya konulduğunu ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı bütçeleri üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli milletvekilleri, İktidarımız boyunca tarımın ve çiftçimizin hep yanında olduk. Tarım politikaları ve destekler çiftçimizin üretim yapabilmesi ve gelirini artırması bakımından oldukça önemlidir. Tarımda yapısal reform niteliğinde on iki temel kanun çıkardık. Tarımsal desteklemeler üretimle irtibatlandırıldı. Kalite, sağlık, verimlilik ve kırsal kalkınmayı esas alan destekler uygulamaya konuldu. Bu kapsamda yirmi üç yeni destek verildi. 2002’de 1 milyar 868 milyon TL olan destekleme ödemesi, 2010 bütçesinde 5 milyar 600 milyon TL oldu. Bu yılsonu itibarıyla çiftçilerimize AK PARTİ iktidarı döneminde toplam 30 milyar 800 milyon TL destekleme ödemesi tamamlanmış olacak. 2002’de 23,5 milyar dolar olan tarımsal gayrisafi yurt içi hasılamız, 2008 yılında 56,7 milyar dolara yükseldi. Tarım ürünleri ihracatımız, 2002 yılındaki 4 milyar dolar seviyesinden, 2008 yılında 11,5 milyar dolara ulaştı. Bu yılın ilk on ayında bu oran tam 9 milyar dolardır. Dünyanın tek çatı altında en çok tohumunu saklayabilen üçüncü büyük Gen Bankasının temelini Ankara’da attık. Beş yıl vadeli sıfır faizli krediler ve yüzde 50 hibe destekleriyle 2 milyar 236 bin dekar alan basınçlı sulamaya kavuştu. 2002 yılında hayvancılık destekleri 83 milyon TL iken, 2009 Kasım sonu itibarıyla 900 milyon TL’dir. 2002 yılında 550 bin çiftçimize yüzde 59 faizle 529 milyon TL kredi kullanılırken, 2009 Ekim ayı itibarıyla 1 milyon 121 bin çiftçimize yüzde 15, hatta bazı sübvansede edilen alanlarla yüzde 0-yüzde 11 aralığında tam 9 milyar tarımsal kredi kullanıldı. Muhalefet milletvekilleri söylediler "Hep bunu söylüyorsunuz." diye. Değerli arkadaşlar, tabii ki söyleyeceğiz. O günlerde bankaların içi boşaltılırken, Ziraat Bankamız 500 bin çiftçimize, 500 milyon TL yüzde 59 faizle kredi kullanılırken görev zararı tam 12 katrilyondu. İşte, AK PARTİ farkı bugün burada bir kez daha tescillenmiş oluyor; 2002 bir milattır; 2002’den sonra Ziraat Bankasının kâr olarak açıkladığı tam 14 katrilyondur. Tarım, hayvancılık, gıda konularında birçok yeniliklerle birlikte, havza bazlı ürün destekleme modeliyle tarımda yeni bir dönem başlatan Tarım Bakanımız Sayın Mehdi Eker ve ekibini yürekten kutluyorum. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çevre, ormancılık ve su konularında çevreyi ve insan sağlığını koruyan, hayat standardını yükseltmeyi hedef edinen Çevre ve Orman Bakanlığımız çok önemli hizmetlere imza atmıştır. 2003’ten sonra katı atık bertaraf tesisi sayısı artırılırken nüfusumuzun yüzde 67’sine atık su arıtma hizmeti verilmeye başlanmıştır. Ağaçlandırma ve erozyon kontrolü seferberliği devam ederken en fazla ağaçlandırma yapan ilk on ülke arasındayız. DSI’nin yaptığı çalışmalar milletin takdirine şayandır. Sayın Bakanımız Veysel

Eroğlu ve ekibini takdir ediyoruz, yürekten tebrik ediyoruz. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün zamanımızı, kaynaklarımızı, enerjimizi suistimal ederek geleceğimizi kaybetmeyi göze alamayız. "O ne veriyorsa 2 katını veriyorum" diyenleri, "Çamurun üstüne oturmam." diyenleri çok gördük, "Verdimse ben verdim." diyenleri çok gördük. Türkiye'de artık kendi menfaatlerini, kendi siyasi menfaatlerini ülkenin menfaatlerinin üzerinde gören siyasetçilerin son kullanma tarihi geçmiştir. Sizler AK PARTİ'nin başarılarını hazmedemiyorsunuz. Türkiye'nin ilerlemesi, kalkınması, büyümesinin önündeki engeller kalktıkça rahatsız oluyorsunuz.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:56, Birleşim: 36, s. 829-831, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=829&sayfa_no_son=831&sayfa_no=831&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=56&v_birlesim=036).

Biyogüvenlik Kanunu Tasarısı ile ilgili yaptığı şahsı adına konuşması:

Mehmet Erdoğan konuşmasında; Avrupa Birliği ve üye ülkelerin de GDO' ların çevreye salımı, piyasaya sürülmesi ithalat ve ihracatı, gıda ve yem olarak kullanımı, denetlenmesi, kontrolü kendi iç mevzuatları ile de düzenlenmiş bulunduğunu, bu teknolojidenden en yüksek seviyede yarar sağlanması, Cartagena Biyogüvenlik Protokolü ile Avrupa Birliği müktesebatına uyumun temini amacıyla Biyogüvenlik Kanun Tasarısı hazırlandığını söylemiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Biyogüvenlik Kanun Tasarısı'nın tümü üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli milletvekilleri, dünya hiç olmadığı kadar büyük bir hızla değişiyor, doğal varlıklar tükeniyor. Artan nüfus ve kontrol edilemeyen tüketim arzusunun meydana getirdiği baskı, gen kaynaklarının geleceğini tehlikeye atarak doğal dengeyi bozulmasını da beraberinde getiriyor. Bu nedenle, insanların başta gıda olmak üzere temel ihtiyaçlarını karşılamasında vazgeçilmez bir yeri olan gen kaynaklarının dengeli biyolojik çeşitliliğinin korunmasının önemi artık daha fazla biliniyor ve daha fazla önemseniyor. Biyoteknolojide süregelen hızlı ve yepyeni gelişmeler bu genetik kaynakların insanların yararına daha etkin olarak kullanılmasını sağlıyor. Yeryüzünde 500 binin üzerinde bitki türünün olduğu varsayılıyor. Bu türlerin 30 bini yenilebilir, yaklaşık 7 bin kadarı da kültüre alınmış ve hâlen üretimi yapılıyor. Ülkelerin sahip olduğu bitki genetik kaynakları dört yüz gen bankasında orta ve uzun vadede korunmaya alınmış durumda. Sahip olduğumuz olağanüstü zengin biyolojik çeşitlilikle ılıman iklim kuşağının en önemli ülkeleri arasında yer almaktayız. Dünyada toplam sekiz gen merkezi var ama bunların üçü Anadolu'da kesişiyor. Dolayısıyla Anadolu bu noktada çok kıymetli, çok değerli bir bölgeye sahip. Topraklarımızda şimdiye kadar tespit edilen yaklaşık 12 bin bitki türü var, bunun 3.900'ü endemik yani yalnızca ülkemizde bulunan türler. Avrupa'da bulunan toplam tür sayısı 12 binin üzerinde, bunların yalnızca 2.400'ü endemiktir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:64, Birleşim: 74, s. 51-53, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=51&sayfa_noson=53&sayfa_no=53&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=64&v_birlesim=074).

Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı Yasa Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Mehmet Erdoğan konuşmasında; Hayvansal ve bitkisel gıdaların sağlıklı bir şekilde üretimi, hazırlanması, işlenmesi, depolanması ve nakliyesi gerçekten büyük önem arz etmekte olduğunu ifade etmiştir. Çağdaş medeniyet anlayışıyla hazırlanmış olan bu kanun tasarısının hayata geçmesi ülkemizin yararına olacağını söylemiştir.

“ Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu Tasarısı üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gıda ve yem güvenilirliği, hasılı halk sağlığını ilgilendiren çok önemli bir tasarıyla karşı karşıyayız. Bu tasarının kanunlaşması ülkemizin menfaatinedir. Gıda ve yemdeki güvenilirlik, halk sağlığı, bitki sağlığı, hayvan sağlığı ile hayvan ıslahı ve refahı, tüketici menfaatleri ile çevrenin korunması da dikkate alındığında, bu tasarı beş yıllık bir çalışmayı, bir hazırlık aşamasını geçirerek nihai şeklini almıştır. Bu süreçte resmî ve özel kuruluşlar, sivil toplum kuruluşlarının görüşleri, birlikler, odalar ve ülke ihtiyaçlarının dikkate alınmasıyla, Avrupa Birliği müktesebatı da taranarak titiz bir çalışma neticesinde AB müktesebatına uyumlu bir tasarı hazırlanmıştır. Mevcut durum analiz edildiğinde, mevcut kanunların uygulanmasında yaşanan sorunların giderilmesi ve yeni ihtiyaçların karşılanması, yetki karmaşasının önlenmesi ile yetki ve sorumluluğun tek otoritede toplanması amaçlanmaktadır. Tarladan sofraya gıda güvenilirliğini sağlamak amacıyla, ilk üretim dâhil, gıdanın üretim ve dağıtımının tüm aşamalarıyla ilgili kuralların belirlenmesi, kontrolü ve izlenebilirliğin temini... Avrupa Birliği üyeliğini hedef alan ülkemizin veteriner hizmetleri, bitki sağlığı, veteriner sağlık ve bitki koruma ürünleri, gıda ve yem hijyen kuralları ve bu hususlardaki resmî kontroller ile ilgili ulusal mevzuatı AB mevzuatı ile de uyumlaştırıyoruz...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:71, Birleşim: 115, s. 757-760,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=757&sayfa_no_son=760&sayfa_no=760&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil=i=&v_cilt=71&v_birlesim=115).

Hayvancılık sektöründeki problemlerin araştırılması amacıyla MHP Grubu Meclis Araştırması önerisi ile ilgili yaptığı konuşması:

Mehmet Erdoğan konuşmasında; Tarım, üzerinde negatif anlamda en fazla popülizmin yapılabildiği bir alan ama son senelerde bu sektörde önemli iyileştirmeler yaşandığını hükümetimiz döneminde hayvancılık üvey evlat olmaktan çıkarıldığına ifade etmiştir.

“Değerli milletvekilleri, tarım çok önemli bir sektör. Tarım sektörü ülkemiz için Avrupa Birliği üyesi ülkelerin çoğundan daha önemli. Çünkü millî gelirin yüzde 10’una yakın bir bölümü hâlâ bu sektörde üretilir iken, nüfusumuzun dörtte 1’i, istihdamın beşte 1’i hâlâ bu sektörde. 2002 senesinde Türkiye dünyanın 11’inci tarımsal üretim yapan ülkesi ve üretim değeri yaklaşık 24 milyar dolar. 2008’de 58 milyar dolar, 2009’da 51 milyar dolar. ABD, Çin ve Hindistan gibi büyük tarımsal üretim yapan ülkeleri saymıyorum. Ama 2002 yılına göre Fransa 35 milyar, İtalya 28 milyar, İspanya 25 milyar dolar gibi oranlarla bizim önümüzdedir. 2008 senesine geldiğimizde Türkiye’nin tarımsal üretim değeri açısından dünyada 8’inci ülke konumuna yükseldiğini görüyoruz. Daha az tarım çalışanıyla tarımsal üretimde nispi bir ilerleme kaydediyor ve bu üç Avrupa Birliği ülkesini geride bırakıyoruz, AB’de 1’inci sıradayız. Tarım, üzerinde negatif anlamda en fazla popülizmin yapılabildiği bir alan ama son senelerde bu sektörde önemli iyileştirmeler yaşanıyor. Dolar kuruyla mukayese ederse, Türkiye’nin tarımsal üretim değerinde Fransa, İspanya, İtalya’yı sollaması önemli bir

gelişmedir. Teknoloji ne kadar gelişirse gelişsin, insanların beslenme, barınma, giyinme gibi zorunlu temel ihtiyaçlarının kaynağı olan tarım sektörünün önemi azalmayacaktır. Tarım, ekonominin de halkın sağlıklı ve dengeli beslenmesinin de temelidir. Et için de ekmeğin için de süt için de halkımızın yeterli ve dengeli beslenmesi, gıda güvenliğiyle makul bir fiyatla besin temin edebilmesi için de isabetli, sürekli, etkili tarım politikalarının olması ve mutlaka tarımın desteklenmesi şarttır. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle koyun ve keçide olmak üzere hayvan sayısını artıracak önlemler alınmalı. Çünkü kırmızı et üretimi hızının artırılması gerekmektedir. Koyun, keçi, sığır sayısını artırmak kadar aynı zamanda karkas ağırlığı ve verimliliği artırmak da önemlidir. Piyasa istikrarı sağlamanın üretim artışına katkısı kısa süreli fiyat artışlarından daha yüksektir. Et ve süt piyasasında istikrar sağlayacak önlemler sadece hayvan sayısındaki erozyonu durdurmuyacak, üretim ve sayı artışına da imkân verecektir. Üretim artış hızına bağlı olarak bir müddet sonra da fiyatlar makul seviyeye inecektir çünkü küçük ölçekli işletmelerin varlığını koruyacak politikalar Türkiye kırmızı et üretiminde istihdama katkı sağlayacaktır. 73 milyon vatandaşımızın hayvansal protein ihtiyacını giderirken üreticiyi de tüketiciyi de korumak bizim temel amacımızdır. Hedefimiz üretimi kolaylaştırmak, verimli, kârlı hâle getirmektir. Son dönemde yaşananlardan da kısmen size bahsetmek istiyorum. Değerli milletvekilleri, Hükümetimiz döneminde hayvancılık üvey evlat olmaktan çıkarılmıştır. Evet Nereden nereye geldi şarkılarını hep söylüyorsunuz. diyorlar. Herhâlde yapılan hizmetleri, güzel çalışmaları anlatmak kadar olgunluk, kâmillik olmaz diye düşünürüm ama sabırlı olun siz millete sırtınızı döndüğünüz sürece zaten yüzde 58’le millet size bunu bir daha hatırlatmış oldu.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:79, Birleşim: 6, s. 26-28, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=26&sayfa_no_son=28&sayfa_no=28&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_ci lt=79&v_birlesim=006).

2012 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2010 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı; 5’inci tur görüşmeleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Mehmet Erdoğan konuşmasında; Et üretiminden süt üretimine, arıcılıktan seracılığa kadar otuz yedi tip projeye, üretim için tarımsal kalkınma kooperatifleri desteklendiğini, tarım sektöründe yapısal sorunların başında yer alan işletmelerin ölçek küçüklüğü ve parçacılık sorununa karşı arazi toplulaştırma çalışmalarına önem verildiğini, tarladan sofraya, çiftlikten çatala güvenilir gıda elde edilmesine yönelik kayıt ve izleme çalışmalarına başladığını ifade etmiştir.

“Tarım, stratejik, ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan önemli bir sektör. Tarımsal üretimde kendi kendine yeterli olma kaygısı artık yerini dünya için üretim ve pazarlama yaklaşımına bırakmıştır. Sektörde rekabetçilik ve sürdürülebilirlik ön plana çıkarken küresel iklim değişikliği, gıda fiyatlarındaki artış, artan nüfus ve uluslararası organizasyonların etkinliğinin artması sektöre yön veren temel dinamiklerdendir. AK PARTİ ile tarımda gündelik kararlardan stratejik planlamaya geçen bir süreç başlar; tarımsal potansiyel üretime kazandırılır, tarımsal kaynaklarımız korunur ve geliştirilir; bilimsel ve teknolojik gelişmelere önem verilir; verimli bir tarım sektörü için sürdürülebilir doğru politikalar ortaya konur; çıkarılan yasal düzenlemelerle kırsal kalkınmanın sağlanması, biyoçeşitliliğin, tarımsal çevre ve ekolojinin korunması, tarımsal ürünlerin katma değerinin artırılması ve sosyal gelişmeler konusunda önemli mesafeler alınır. 74 milyon insanımızın, 30 milyon turistimizin gıda ihtiyacını karşılayan, küresel ekonomik krize rağmen son altı yılın beşinde büyüyerek Türkiye’de ön plana çıkan sektörlerden biri olan tarım, dünyanın 7’nci büyük tarımsal ekonomisi olan ülkemizin yirmiden fazla ürünün üretiminde dünyada ilk 5’te yer alması, 184

ülkeye 1.525 çeşit ile 12,7 milyar dolar tarım ürünleri ihracatı yapması ile dünya tarımında söz sahibi, küresel ölçekte rekabet edebilecek bir sektör konumundadır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:8, Birleşim: 34, s. 479-480,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=479:480&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=8&v_birlesim=034).

MHP Grubu önerisi ile ilgili yaptığı konuşması:

Mehmet Erdoğan konuşmasında; Tarımda uluslararası bir başarı tablomuzun olduğunu söylemiştir. Nüfusun yüzde 25’ini bünyesinde barındıran tarım sektörü, gayrisafi yurt içi hâsıla içindeki yüzde 8’lik payıyla, ihracattaki yüzde 11’lik payıyla istihdamda da yüzde 25’lik bir payı oluşturduğunu, yirmiden fazla temel tarım ürününün üretiminde dünyadaki ilk 5 ülke içerisinde olduğuna değinmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisinin araştırma önergesi aleyhinde söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli milletvekilleri, tarımda uluslararası bir başarı tablomuz var. Nüfusun yüzde 25’ini bünyesinde barındıran tarım sektörü, gayrisafi yurt içi hasıla içindeki yüzde 8’lik payıyla, ihracattaki yüzde 11’lik payıyla istihdamda da yüzde 25’lik bir payı oluşturmaktadır. Yirmiden fazla temel tarım ürününün üretiminde dünyadaki ilk 5 ülke içerisindeyiz. 184 ülkeye 1.525 çeşit tarım ürününün ihracatını yapıyoruz. Değerli milletvekilleri, tarımsal üretim değeri açısından Türkiye 11’inci sıradan 7’nci sıraya gelmiştir. Avrupa Birliği ülkeleri içerisinde Fransa, İspanya, İtalya’yı da geride bırakarak Avrupa Birliğinde 1’inci sıradayız. Tarımsal üretim değerimiz 2002 yılından 2011 yılına gelinceye dek farklılıklar arz etmektedir. Tarımla hayvancılık arasındaki fark nedir? Aradaki bağlantı nedir? Değerli milletvekilleri, tarımsal işletmelerin yüzde 37’sinde bitkisel üretim yapılmaktayken yüzde 62’sinde hem bitkisel hem de hayvansal üretim bir arada yapılmaktadır. Hayvancılık sektöründeki temel amacımız, 70 milyon vatandaşımızın, 30 milyon misafir turistimizin hayvansal protein ihtiyacını giderirken üreticimizin de tüketicimizin de korunmasını sağlamaktır. Hedefimiz, üretimi kolaylaştırmak, verimli, kârlı hâle getirmektir.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:3, Birleşim: 14, s. 357-360,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=357&sayfa_no_son=360&sayfa_no=360&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=3&v_birlesim=014).

2013 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2011 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı; 5’inci tur görüşmeleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Mehmet Erdoğan konuşmasında; AK Parti ile seksen üç yıldır beklenen Tarım Kanunu’nun da içinde bulunduğu 14 temel kanun hayata geçirildiğini, tarım havzaları, kırsal kalkınma hamlesi, sulama yatırımlarına hibe desteği, arazi toplulaştırması, yem bitkileri, tohumculuk destekleri ile ilgili çalışmaların yapıldığını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının 2013 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri saygıyla

selamlarım. Dün, başkent Ankara'nın köylerine yol götüremeyen bir Türkiye vardı; bugün, Ankara'nın da, Hakkâri'nin de, Edirne'nin de köylerine yol götürmüş, su götürmüş bir Türkiye var. Dün, yardım alan, IMF kapılarında bekleyen bir Türkiye vardı; bugün, dünyanın her yerine merhamet elini uzatan, yaraları saran bir Türkiye var. Dün, seçim ekonomisi diyerek popülizm yaptılar, milletin kaynaklarını çarçur ettiler, milletin emanetine haksızlık ettiler. Merkez Bankasına talimat verildi, karşılıksız para basıldı. Bedeli, sonuçları, faturası hiç hesaba katılmadan bol keseden dağıtıldı. Vaatler havada uçtu. Enflasyon bu ülkede 3 haneli rakamlara yükseldi. Bütçe açığında rekorlar kırıldı. - Faizler astronomik seviyelere tırmandı. Zamlar ardı ardına geldi, kaşıkla verilen kepçeyle geri alındı. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hazreti Mevlânâ der ki: Hangi tohum toprağa atıldı da toprak onu kabul etmedi ki? Her an iyilik tohumu ekdir, ekmedikçe hiçbir şey biçemezsin." 2002 yılından beri, artık bu topraklarda AK PARTİ ile Hazreti Mevlânâ'nın gönül zenginliğini, Yunus'un hoşgörüsünü birbirimize aktarıyor, Hacı Bektaşî Veli'nin diliyle, gönül diliyle konuşuyoruz. Âkif'in irfanıyla var olacak Asım'ın neslini inşa ediyoruz. Biz barış ve kardeşlik tohumları ekerken muhalefet rüzgâr ekmeye devam ediyor ama bilmeliler ki rüzgâr eken fırtına biçer. Yanlış yapanlara, hortumlanan yüzlerce milyar dolara, batırılan bankalara göz yumanlar, ses çıkarmayanlar, millete rağmen vesayetçi sistemi alkışlayanlara millet en güzel cevabı verdi. Evet, rüzgâr ekmişsiniz, fırtına biçecektiniz..."

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:23, Cilt:37, Birleşim: 39, s. 530-532,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=30&sayfa_no_son=532&sayfa_no=532&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=37&v_birlesim=039).

3.1.6 Mehmet Metiner' in Meclis Konuşmaları

1/11/2011 tarihli 14'üncü Birleşim Tutanak Dergisi'nde yer alan, "Ebedî Şef, Millî Şef faşizmi vardır" şeklindeki ifadesine ilişkin geçen tutanak hakkında konuşması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Cumhuriyetle bir sorunu olmadığını, hür ve eşit vatandaşları olan demokratik bir cumhuriyetten yana olduğunu, her türlü faşizme de karşı olduğunu ifade etmiştir.

"Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; demin ben sözüme açıklık getirmek isterken CHP Grubundan milletvekili arkadaşlarımız "kutsal" diye tanımladıkları Meclisin kürsüsüne doğru hareketlendiler. Şahsıma hakaretlerde bulundular, "düşman" dediler, "hain" dediler. Faşizm budur işte, ben bu faşizmden bahsettim..."

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:3, Birleşim: 15, s.608-609,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=608&sayfa_no_son=609&sayfa_no=609&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yil i=&v_cilt=3&v_birlesim=015).

2012 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2010 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı; Maddeleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Demokrasinin bir ideoloji olmadığını, demokrasinin, tıpkı laiklik gibi tapınmamız gereken bir siyasal sistem olmadığını, laikliğin tıpkı din gibi bir amaç olmadığını, amacın insanın özgürlüğü ve mutluluğu olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca amaç-araç ilişkisi konusunda yanlış çıkarımlarda bulunursak özgürlük anlayışımızda giderek kapanması mümkün olmayan uçurumlar açılabilceğine değinmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. Dikkatinize çok önemli bir raporu sunmak istiyorum. Dünyanın sayılı saygın kuruluşlarından biri olan Özgürlük Evi'nin 2011 yılı Dünya Özgürlük Raporu. Bu raporda Türkiye'yle ilgili ilginç, her birimizin üzerinde mutlaka konuşması, tartışması gereken saptamalar var. 2002'den sonra, yani AK PARTİ iktidara geldikten sonraki süreçlerde Türkiye'nin politik haklar ve sivil özgürlükler alanında çok önemli mesafeler katettiğini bu rapor tespit ediyor ama hemen sonrasında yine özgürlüklerin statüsü konusunda Türkiye'yi kısmen özgür ülkeler kategorisine yerleştiriyor. Bu, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşları olarak aslında hepimizi üzmesi gereken bir konu. Elbette, demokrasi alanında geçmişle kıyaslanmayacak ölçüde ileri bir noktadayız ama henüz istenen bir noktada mıyız? Hiç kuşkusuz, hayır. O yüzden, Türkiye'nin demokrasi çitasını yükseltmemiz gerekiyor. Yeni bir anayasa talebi, Türkiye toplumunun yeni anayasa talebi tam da bu noktada büyük bir önem arz ediyor değerli arkadaşlar. Herkes için özgürlük isteyen bir anlayışla yeni bir anayasa yaparsak yeni Türkiye'nin temellerini de hep birlikte atmış oluruz. Özgürlüklerin sınırı nedir diye soracak olursanız bir tek cümleyle ifade edeyim: Kendimiz için nereye kadar ve ne kadar özgürlük istiyorsak değerli arkadaşlar, herkes için o kadar ve oraya kadar özgürlük istemeliyiz. Hiç kimsenin dininden, ırkından, mezhebinden, yaşam tarzından dolayı dışlanmadığı ve herkesin sonuna kadar, hiçbir “ama”nın arkasına yaslanmadan sonuna kadar özgür olabildiği bir anlayışla hazırlanacak olan bir anayasa, ancak o zaman Türkiye'nin demokrasi çitasını en üst seviyeye tırmandırır. Değerli arkadaşlar, bizim özgürlük anlayışımız şudur, çok açık ve net bir biçimde söylüyorum: Kendimiz için ne istiyorsak başkaları için de onu istiyoruz. Bize yapılmasını istemediğimiz hiçbir şeyin başkalarına da yapılmaması gerektiğine inanıyoruz. Bu cümleden olarak, dikkatinizi bir konuya daha çekmek istiyorum. Amaç-araçsallık ilişkisini doğru okumalıyız arkadaşlar. Neyin amaç olduğunu, neyin de araç olduğunu eğer doğru bir biçimde saptayamazsak demokrasiye doğru olan yürüyüşümüzde sekteye uğrayabiliriz. Siyasal sistemler, adı ne olursa olsun, birer araçtır arkadaşlar, hatta dinin bizatihi kendisi de bir araçtır. Peki, amaç nedir? Amaç; bireyin, toplumun özgürlüğüdür ve mutluluğudur. (AK PARTİsıralarından alkışlar) Bireyin her anlamda özgürlüğünü, toplumun her anlamda koşulsuz özgürlüğünü sağlamayan hiçbir araç amaca hizmet etmiyor demektir arkadaşlar...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:9, Birleşim: 40, s.544-545, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=544&sayfa_no_son=545&sayfa_no=545&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yil=i=&v_cilt=9&v_birlesim=040).

21 Şubat Dünya Ana Dil Günü'ne ilişkin açıklaması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Hiçbir ana dilin bir diğerinden üstünlüğü olmayacağını, devletlerin resmî dili olabileceğini, devletin dili olmayacağını ifade

etmiştir. Devlet denen siyasal aygıtın farklı olan bütün yurttaşların yani ana dilleri farklı olan bütün yurttaşların devleti olduğunu vurgulamıştır.

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Ben de 21 Şubat Dünya Ana Dil Günü dolayısıyla diller konusundaki mülahazalarımı paylaşmak istiyorum: Kutsal Kitabımız der ki, Rûm Suresi ayet 22: “Dillerinizin ve renklerinizin farklı olması Allah’ın ayetlerindedir.” Kim ki, farklılıkları ortadan kaldırmak adına bazı dillere ayrıcalık tanıyıp, bazı dilleri yok varsayarsa, o dilin kendini özgürce geliştirmesi önünde engeller koyarsa, bu, insanlık adına da demokrasi bakımından da dinen de kabul edilebilir bir husus değildir. Bu toprakların bütün ana dilleri bizim için saygıdeğerdir. Hiçbir ana dilin bir diğerinden üstünlüğü olamaz. Devletlerin resmî dili olabilir, devletin dili olmaz. Çünkü “devlet” dediğimiz siyasal aygıt farklı olan bütün yurttaşların yani ana dilleri farklı olan bütün yurttaşların devletidir.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:14, Birleşim: 69, s.788-789, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=788&sayfa_no_son=788&sayfa_no=789&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=14&v_birlesim=069).

8 Mart Dünya Kadınlar Günü’ne dair konuşması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Bir ülkede bir kısım kadınlar farklı yaşam tarzlarından veya giyim kuşamlarından dolayı eğitim haklarından yoksun bırakılıyorsa, dahası ve en fenası, kamusal alanlardan sürülüyorlarsa orada ne eşitlikten söz etmenin ne de özgürlükten söz etmenin mümkün olacağını söylemiştir.

“Teşekkürler Sayın Başkan. Bugün Dünya Kadınlar Günü. Ben de tüm kadınlarımızın bu gününü kutluyorum. Kadına ilişkin bakış açımızı her birimizin bugün dolayısıyla yeniden gözden geçirmesi gerektiğine inanıyorum. Eşitlik ve özgürlük bahsinde söz söyleyenlerin özellikle kadına yönelik ayrımcı anlayış ve pratiklere de karşı çıkmaları gerekir. Aksi takdirde, eşitlik ve özgürlük söylemleri sadece retorikten ibaret kalır. Eğer bir ülkede bir kısım kadınlar farklı yaşam tarzlarından veya giyim kuşamlarından dolayı eğitim haklarından yoksun bırakılıyorsa, dahası ve en fenası, kamusal alanlardan sürülüyorlarsa orada ne eşitlikten söz etmek ne de özgürlükten söz etmek mümkündür. Bakınız, Türkiye'nin Parlamentosunda bile bir kısım kadınlarımız yasaklı konumunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi âdeta onlar için memnu bir alan çünkü o kadınlarımızın hâlâ seçilme hakları bile yok. Bırakınız kadın-erkek eşitliğini, kadın-kadın eşitliğini bile henüz sağlamış değiliz. Ama üzülerek görüyorum ki bazı kadınlarımıza yönelik bu utanç verici ayrımcı...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:15, Birleşim: 76, s.1147, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=1147&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=15&v_birlesim=076).

Adıyaman’ın Karapınar Mahallesi’nde bazı Alevi vatandaşların evlerinin işaretlemeğine ilişkin açıklaması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Provokasyonlara karşı hepimizin duyarlı olması gerektiğini, Alevi kardeşlerimizin endişe duymasını gerektirecek bir durum olmadığını, onlara yapılanın bize yapılmış olacağını ifade etmiştir.

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. CHP’li Adıyaman Milletvekili arkadaşımızın da belirttiği üzere, Adıyaman merkezde Karapınar Mahallemizde Alevi kardeşlerimizin evlerine çarpı işaretleri konulduğuna dair bir haber bize de ulaştı. Haberi araştırıyoruz. Adıyaman, huzurun, barışın kentidir. Adıyaman’ın geçmişinde bir Kahramanmaraş, Sivas yoktur; hepimiz canız, bir ve beraberiz. Alevi kardeşlerimizin turnağına halel gelirse, hiç kimsenin kuşkusu olmasın ki Adıyaman halkı, hepimiz, gök kubbeyi aşağıya indiririz. Hiç kimsenin kuşkusu olmasın. Provokasyonlara karşı hepimizin duyarlı olması gerekiyor. Bu işin takipçisiyiz. Hiç kimsenin, Alevi kardeşlerimizin endişe duymasını gerektirecek bir durum yok. Hep beraberiz. Onlara yapılan bize yapılmıştır. Bu duygu ve düşüncelerle, bu provokasyonu tertipleyenleri lanetliyorum, kınıyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:15, Birleşim: 72, s.212, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=212&v_mecelis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=15&v_birlesim=072).

Almanya’da yaşayan vatandaşlarımızın can güvenliğine ilişkin gündem dışı konuşması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Almanya da Türkiyeli kardeşlerimiz derin bir korku içinde olduğunu, geleceklerine dair ciddi bir kaygı taşıdıklarını, ciddi bir can güvenliği sorunuyla karşı karşıya bulduklarını ifade etmiştir. Neonazilerin, Türkiyeli kardeşlerimizin iş yerlerine bıraktıkları bildirimleri okuduğunda irkildiğini söylemiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçen hafta, beş günlük bir Almanya seyahatinde bulundum Bavyera eyaletine. Orada, Erzurumlu başarılı iş adamlarımızdan değerli dostum Fevzi Aslan’ın iş yerinin açılışına katıldıktan sonra, Nürnberg başta olmak üzere, Augsburg ve Münih şehirlerinde Türkiyeli vatandaşlarımızla çeşitli görüşmeler yaptım. Orada gördüğüm o ki Türkiye’den oraya giden kardeşlerimiz, Türkiyeli kardeşlerimiz derin bir korku içindeler, geleceklerine dair ciddi bir kaygı taşıyorlar ve ciddi bir can güvenliği sorunuyla karşı karşıya bulunuyorlar. Almanya’daki kardeşlerimizde gördüğüm bu korku ve kaygı, bir o kadar da yalnızlık duygusu doğrusu beni derinden üzdü. Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere Bavyera eyaleti Neonazi saldırıların ve ırkçı, faşist eğilimlerin en güçlü olduğu yerlerden biri. Bu saldırıların arkasında olduğu bilinen bir parti var. İlginçtir, bu partinin adını dikkatlerinize sunuyorum: Alman Nasyonal Parti, “NPD” diye kısaltılmış hâli. Bu ulusalcı partinin Nazi Partisinin devamcısı bir parti olduğu biliniyor. Bavyera eyaletinde özellikle de gençlik kesimi üzerinde bu ırkçı, faşist, ulusalcı partinin etkili olduğu biliniyor. Nazi Partisinin de geçmişte en güçlü olduğu yerlerden birinin Nürnberg olduğu biliniyor.

Değerli milletvekilleri, Neonazilerin, Türkiyeli kardeşlerimizin iş yerlerine bıraktıkları bildirimleri okudum, gördüm, irkildim. Orada aynen şunlar yazılı: “Tayyip Erdoğan, Arapları ve Türkleri al git!” Evet, boy hedefi hâline getirilen Başbakanımız Tayyip Erdoğan. Bu câlibi dikkat bir husus. Türkiye toplumunun da dikkatine sunuyorum. Almanya’daki ırkçı, ulusalcı partilerin de Başbakanımızı bu şekilde boy hedefi hâline getirmeleri bence düşündürücüdür, her birimizin üzerinde durması gereken bir konudur. Bu bildirimler elbette ki genel anlamda yabancı düşmanlığını yansıtıyorlar ama özelde de İslamofobianın Avrupa

toplumunda nasıl kök salmaya başladığının da bir göstergesidir. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;şimdi, dikkatlerinize birkaç hususu önemle arz etmek istiyorum. Bir: Irkçı, faşist bir partinin demokrasi kisvesine bürünmesi; Alman Nasyonal Demokrat Parti. Biz biliyoruz ki ırkçılık lanetli bir ideolojidir, biz biliyoruz ki ırkçılık, yabancı düşmanlığı, nefret içeren her anlayış bir insanlık suçudur. Irkçılıkla, ulusalcılıkla, faşizmle demokrasiyi yan yana iliştiirmek...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:12, Birleşim: 54, s.7-8, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=7&sayfa_no_son=8&sayfa_no=8&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=12&v_birlesim=054).

Başörtülü kızların eğitim öğretim haklarından yoksun bırakıldıklarına, sisteme muhalif oldukları için tutuklananlar varsa AK PARTİ olarak karşı çıktıklarına, YÖK’ün yeni dönemde mutlaka değiştirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması:

Mehmet Metiner konuşmasında; YÖK’ün, yeni dönemde, mutlaka değiştirilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Üniversiteler üzerinde bir vesayet organı olarak işlev görmesine karşı olduklarını ifade etmiştir.

“Benim de kızlarımdan biri imam-hatip mezunu. Başörtülü olduğu için üniversitelerde ne tür sıkıntılar çektiğini biliyorum. Ama biz rövanşist duygular içinde değiliz. Sabahlara kadar nasıl ağladığımı bir baba olarak bilirim. Milyonlarca, binlerce kızımız, evladımız bu şekilde eğitim öğretim haklarından yoksun bırakıldılar. Tabii ki, bugün, sadece ve yalnızca sisteme muhalif oldukları için tutuklananlar varsa, biz AK PARTİ olarak buna şiddetle karşı çıkarız. Şimdi, biz de adaletsiz sistemin kendisine karşıyız. YÖK’ün hâlâ bir vesayet organı olduğuna inananlardanız. YÖK’ün de, yeni dönemde, mutlaka değiştirilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Üniversiteler üzerinde bir vesayet organı olarak işlev görmesine karşıyız ama milyonlarca kızımız, evladımız eğitim öğretim hakkından yoksun bırakılırken, buna sebep olanların bugün başkaca sözler söylemesini de samimiyetle bağdaştırmıyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:13, Birleşim: 68, s.518, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=518&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=13&v_birlesim=063).

BDP Grubu önerisi ile ilgili yaptığı konuşması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Demokrasilerde sorun çözücü yöntem diyalog olduğunu, siyasal, yasal bir partinin herkesten daha fazla diline dikkat etmesi gerektiğini, teröre karşı herkesin ilkeli bir biçimde karşı durması gerektiğini, silahlı mücadele ile siyasal mücadelenin artık birbirinden ayırt edilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

“Şiddet, terör, hiç kuşkusuz hiç kimsenin tasvip edemeyeceği bir şey ama eğer biz şiddete, teröre bir bütün olarak, ilkeli olarak karşı çıkmazsak asla inandırıcı olamayız. Şiddet nereden gelirse gelsin, terör nereden gelirse gelsin ve kime yapılırsa yapılsın hiçbir şekilde kabul edilemez, caizdir diye savunulamaz arkadaşlar. Hiçbir talep üzerinden gelişen şiddet eylemselliği asla kabul edilmemesi gereken bir durumdur. Sevgili arkadaşlar, burada konuşan BDP sözcüsü birtakım iddialarda bulundular. Tabii ki medyanın kendi diline dikkat etmesi gerekiyor. Çatışmayı derinleştiren, toplumsal barışı bozan her türlü üsluptan herkesin kaçınması gerekiyor. Bu toplumda daha fazla acıların yaşanmasına gerek yok, daha çok kanın dökülmesine, gözyaşının akmasına gerek yok. Eğer ortada bir sorun varsa, birbirimizi kırmadan, dökmeden de konuşarak, müzakereler yaparak çözebiliriz ama burada dikkat etmemiz gereken bir konu var. Ortada çözülmemiş bir sorun var diye ki bu bir iddiadır, bunu da enikonu tartışmamız gerekiyor. Ortada çözülmemiş bir sorunun varlığına göndermede bulunarak terörü, şiddeti şu ve bu şekilde meşrulaştırıcı argümanları siyasetin diline taşıyamazsınız. Şiddete, teröre hiçbir şekilde arka çıkamazsınız. Sayın BDP sözcüsü dediler ki: “Bizden, seçmenlerimize, tabanımıza, toplumsal tabanımıza sırt çevirmemizi istiyorlar.” Hayır, hiç kimsenin, herhangi bir partinin seçmenine sırt çevirme çağrısı yok. Ama burada söylenen şey şudur, açık ve net bir biçimde söylüyoruz, AK PARTİ adına söylüyoruz: Teröre, şiddete kesinkes tavır koymak mecburiyetindeyiz. Siyaseten çözümün önünü açmak istiyorsak “ama”ların arkasına sığınmadan, terörü meşrulaştırma anlamına gelebilecek hiçbir argüman arkasına sığınmadan terör eylemselliklerini mahkûm etmemiz lazım.

Demokrasilerde sorun çözücü yöntem diyalogtur arkadaşlar. Siyasal, yasal bir partinin herkesten daha fazla diline dikkat etmesi gerekiyor. Yasallığın, siyasallığın zeminini tahrip etmeden topyekûn sorunu birlikte çözmek istiyorsak o zaman seçmenlerinize karşı sırtınızı dönmeyi değil ama teröre karşı, bir yöntem olarak teröre karşı, sorun çözücü bir yöntem olarak teröre karşı herkesin ilkeli bir biçimde karşı durmasını talep etmek hiç de yanlış değil. Şimdi, arkadaşlar, biz, Türkiye’de vatandaşlarını düşman ilan eden, imha edilmesi gereken düşman ilan eden bir anlayışı yok etmek isterken, süregiden bir trajediyi tanımlarken “savaş” tabirini kullanmamız hiç de yakışık değil. Savaş iki düşman taraf arasında yapılır. Eğer iki düşman taraf varsa o zaman size tarafınızı tercih edin diye sorulur. İki düşmandan söz etmeyelim...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:4, Birleşim: 19, s.551-554,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=551&sayfa_no_son=554&sayfa_no=554&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=4&v_birlesim=019).

CHP’li bir vekilin, cemaat mensuplarının herhangi bir göreve gelmemeleri gerektiği görüşünün özgürlük anlayışına ters olduğuna ilişkin açıklaması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Bu ülkenin herhangi bir yurttaşı herhangi bir cemaate mensup olabileceğini, o vekil arkadaşımız bu mensubiyeti herhangi bir göreve gelmemek için yeter sebep olarak kabul edilemeyeceğini ifade etmiştir.

“Değerli milletvekili arkadaşlarım, biz özgürlükler söz konusu olduğunda “ama”ları olan bir anlayışın mensupları değiliz. Eski Türkiye’ye ait ne kadar antidemokratik yasa varsa, yasaklar varsa buyurun Mecliste hepsini birlikte düzeltilim. Askerî vesayet yerine cemaatlerin vesayetinden bahsetti CHP’li vekil arkadaşımız. Bu ülkenin herhangi bir yurttaşı herhangi bir cemaate mensup olabilir. O vekil arkadaşımız bu mensubiyeti herhangi bir göreve gelmemek için yeter sebep olarak kabul ediyorsa bence özgürlük anlayışını gözden geçirmelidir. Herkes için özgürlük isteyen bir anlayışın mensubuyuz.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:4, Birleşim: 19, s.535-536, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=535&sayfa_no_son=536&sayfa_no=536&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yil=i=&v_cilt=4&v_birlesim=019).

Düşünce ve ifade özgürlüğünün demokrasinin gereği olduğuna ilişkin açıklaması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Hakaret ve şiddet içermeyen her türlü düşünce özgürce ifade edilebilmesi gerektiğini, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu çok daha özgür bir biçimde dile getirilebilmesi, tabuları olan bir ülke, eleştirilemez, tartışılmaz dogmaları olan bir ülkenin demokratik bir ülke olarak addedilemeyeceğini ifade etmiştir.

“Düşünce ve ifade özgürlüğü hepimizin bildiği gibi demokrasinin olmazsa olmaz bir özelliğidir. Eğer bir ülkede her türlü düşünce ve kanaat en açık, en özgür ve dolaysız bir biçimde ifade edilemiyorsa o ülkede tanımına uygun bir demokrasinin var olduğunu söylemek mümkün değildir. Düşünce ve ifade özgürlüğü hoşumuza giden düşüncelerin ifade edilmesi anlamına gelmez, gelmemektedir. Tam tersine resmî ideolojiye ters düşen, belki de hepimizi şoke edecek düşüncelerin ifade edilebilmesidir. Hakaret ve şiddet içermeyen her türlü düşünce özgürce ifade edilebilmelidir. Hele hele Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu çok daha özgür bir biçimde dile getirilebilmelidir. Tabuları olan bir ülke, eleştirilemez, tartışılmaz dogmaları olan bir ülke demokratik bir ülke olarak addedilemez. “Söyletmen, vurun” mantığını hepimizin terk etmesi gerekiyor.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:15, Birleşim: 73, s.324-325, TamErişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=324&sayfa_no_son=325&sayfa_no=325&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yil=i=&v_cilt=15&v_birlesim=073).

Faali meçhul cinayetlere ilişkin gündem dışı konuşması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Faaili meçhul cinayetlerle ilgili demokratik ve hukuksal hesaplaşma sürecini kararlılıkla sonuna kadar götürmeleri gerektiğini, devletin içindeki güç odaklarının cinayetleri konusunda seslerini yükseltenlerin, PKK'nın faili meçhul ve faili belli cinayetleri konusunda da ses yükseltmeleri gerektiği ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kutsal kitabımız der ki: “Bir insanı öldüren bütün bir insanlığı öldürmüş gibidir.” Bir değil dostlar, binlerce insanımızın ölümüne tanık olduk bu ülkede. Dile kolay, 17 bin insanımızı faili meçhul veya faili belli cinayetlere kurban verdik. Nereyi kazarsanız orada insanlarımızın kemikleri ve kafatasları çıkıyor. Ne yaman bir trajedidir bu dostlar; ölen de bu ülkenin çocukları öldürülenler de, bundan daha üzücü, daha utanç verici bir durum olabilir mi? İnsanlığımızın yerle yeksan olduğunun resmidir bu dostlar. O yüzden, hepimizin hep birlikte “Yeter artık” demesi gerekiyor, savaş tanrılarına, savaş

baronlarına isyan etmesi gerekiyor. İnsanlığımızı kuşanarak hesap sormalıyız dostlar tüm zalimlerden ve canilerden, belki o zaman arınabiliriz. Değerli milletvekilleri, Türkiye, çok şükür, artık o karanlık günlerin Türkiye'si değil. Devlet adına malum güç odaklarının rutin dışına, hukuk dışına, insanlık dışına çıkararak pervasızca cinayetler işleyebildiği bir Türkiye değil artık; çok şükür, onlardan hesap sorabilen bir Türkiye var. Gecenin kör bir vaktinde evlerinden alınıp köprü altlarına bırakılan veya izbe yerlere cesetleri bırakılan insanlarımızın hukukunu savunan bir Türkiye var. Onlara o işlemi reva gören zalimlerden hesap soran bir Türkiye var çok şükür. Bu insanlık dışı cinayetlerin failleri ve amirleri konumunda olanlardan hesap sorulabildiği bir Türkiye var arkadaşlar, bu gerçekliği görmemiz gerekiyor. Bu sorgu ve hesaplaşma süreci başladı, kararlılıkla devam edecektir. Şehirlerin ve dağların kuytuluk yerlerine ve toprakların altlarına bırakılarak unutturulmak istenen kanlı geçmişi unutturmaya kimsenin gücü yetmeyecektir. Hele hele, İktidarımız döneminde buna asla izin vermeyeceğimizi Türkiye toplumunun bilmesi gerekiyor. Mazlumların ahı zalimlerin sonunu getirecektir elbet. Buna dair inancımız sonsuzdur. Değerli arkadaşlar, bizzat kendimin tanık olduğu iki olayı sizlerle paylaşmak istiyorum. Birisi 2000 yılında Şırnak'ın Silopi ilçesinde gerçekleşti. 2 genç insan, Serdar Tanış ve Ebubekir Deniz ifade için çağrıldıkları o yerden bir daha dönmediler. Akıbetleri hâlâ meçhul. İnşallah o cesur yargıçlarımız bu 2 gencimizin akıbetini de sorgularlar ve faillerinden hesap sorarlar. Diğer bir olay, Şırnak'ın Güçlükonak ilçesine bağlı bir mevkide gerçekleştirilmişti, o tarihte bizzat kendim o bölgeye gitmiştim. Devletin içindeki güç odaklarının işlemiş olduğu bir katliamdı ve orada da ciddi bir hesaplaşma sürecinin artık yapılması gerekiyor, o olayın faillerinin de bulunması gerekiyor arkadaşlar. Değerli arkadaşlar, bu ülkede nice canlarımızı topraklara verdik, İzzettin Yıldırımlar, Hikmet Fidanlar, Vedat Aydınlar, Savaş Buldanlar, Hrant Dinkler, Uğur Mumcular, Abdi İpekçiler, Kemal Türkler... Sayamayacağım kadar çok isim var ki hangi birisini sayayım dostlar, hangi birisini? Utanç duymak için bunlar yeterli değil mi? İnsanlığımızı kurtarmak istiyorsak bu demokratik ve hukuksal hesaplaşma sürecini kararlılıkla sonuna kadar götürmeliyiz diyorum. Değerli arkadaşlar, burada önemli bir noktanın altını çizmek istiyorum. Devletin içindeki güç odaklarının cinayetleri konusunda seslerini yükseltenlerin, PKK'nın faili meçhul ve faili belli cinayetleri konusunda da ses yükseltmeleri gerektiğine inanıyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:13, Birleşim: 61, s.184-185,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=184&sayfa_no_son=185&sayfa_no=185&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yil i=&v_cilt=13&v_birlesim=061).

Fransa Ulusal Meclisinde görüşülen sözde soykırım iddialarının inkârı ile ilgili yasaya ilişkin açıklaması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Dersim'de bir katliamın olduğunu söylemek, Dersim'de bir soykırımın olduğunu söylemekle eş anlamlı olmadığını ifade etmiştir.

“Öncelikle şunu belirtmek isterim: Dersim'de bir katliamın olduğunu söylemek, Dersim'de bir soykırımın olduğunu söylemekle eş anlamlı değildir. Bunu bu şekilde terennüm etmek bence bir iç politika malzemesi yapmaktır. Fransa'nın bu tutumu insanlık adına utanç vericidir; düşünce, ifade özgürlüğü adına utanç vericidir. Fransa soykırım olduğuna inanabilir ama inanmayanlara hapis ve para cezası öngörmesi demokrasi ve evrensel hukuk normları adına utanç vericidir. Aziz milletimiz bir karıncayı bile incitmeyi günah olarak kabul eden bir inancın mensubudur. Bir kıtal olduğu biliniyor, savaş koşullarında ihanet ve cinayet şebekesi olarak çalışan, iş gören, Ruslarla iş birliği yaparak kendi devletine ve beraber çalıştığı aziz milletimize ihanet eden...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:10, Birleşim: 45, s.18-19, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=18&s

ayfa_no_son=19&sayfa_no=19&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=10&v_birlesim=045).

Hocalı katliamına ilişkin açıklaması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Hocalı katliamı içimizde kanayan bir yara olduğunu, bundan on yıl önce Hocalı kasabasında bir katliamın gerçekleştiğini, Rus askerlerinin desteğiyle Ermeni çeteler binlerce Azeri kardeşimizi, çoluk çocuk, kadın, yaşlı demeden katlettiklerini ifade etmiştir.

“Bundan on yıl önce Hocalı kasabasında bir katliam gerçekleşti. Rus askerlerinin desteğiyle Ermeni çeteler binlerce Azeri kardeşimizi, çoluk çocuk, kadın, yaşlı demeden katletmişlerdir; korkunç bir terör eylemidir. Tıpkı Hama gibi, Humus gibi, Gazze gibi Karabağ da bizim bir parçamızdır. Hocalı katliamı içimizde kanayan bir yaradır elbette. Bu katliamda yaşamını yitiren Azerbaycanlı kardeşlerimize Allah’tan rahmet diliyorum. Azerbaycanlı kardeşlerimize başsağlığı diliyorum, Allah’tan rahmet diliyorum. Biz şehirlerimiz arasında elbette ki ayırım yapamayız, bizim için Gazze neyse Karabağ da odur. Yeryüzünün neresinde olursa olsun, sadece din kardeşlerimize değil, insan kardeşlerimize yapılan her türlü mezalime karşı çıkmak zorundayız. Aziz milletimize yakışan duruş da budur. Bunun üzerinden siyaset üretmenin aziz milletimizin büyüklüğüne yakışmayacağını söylemek istiyorum. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:14, Birleşim: 68, s.578-579, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=578:579&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=14&v_birlesim=068).

İdeolojik Devletten Demokratik Devlete adlı kitabındaki demokrasi ve özgürlük anlayışına ilişkin açıklaması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Türkiye’de ideolojik vesayetçi bir rejimin olduğunu, dolayısıyla devletin ideolojisine uygun düşünmeyen ve hareket etmeyen vatandaşlar düşman kabul edilip ötekileştirildiğini, demokrasinin, özü itibarıyla ideolojisiz olduğunu, devleti demokratikleştirmek için ideolojiden arındırmanın gerektiğini ifade etmiştir.

“Teşekkürler Sayın Başkan. Zabıtlara geçsin diye küçük bir açıklama yapacağım. Dün burada Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Akif Hamzaçebi, “İdeolojik Devletten Demokratik Devlete” adlı kitabıma göndermede bulunarak kitapta demokrasi ve özgürlük adına söylediklerimle Meclisteki söylemlerimin uyuşmadığını söyledi. O yüzden, o kitabımda savunduğum demokrasi ve özgürlük anlayışımı bir kez daha dikkatinize sunmak istiyorum. Türkiye’de ideolojik vesayetçi bir rejim var, dolayısıyla devletin ideolojisine uygun düşünmeyen ve hareket etmeyen vatandaşlar düşman kabul edilip ötekileştiriliyor. Demokrasi, özü itibarıyla ideolojisizdir. Devleti demokratikleştirmek için ideolojiden arındırmak lazım. Ayrıcalıkları olan beyaz adamın rejimi değildir; askerî, bürokratik elitin vesayetindeki bir rejimin adı değildir demokrasi. Herkesin kendisini farklılıklarıyla özgürce geliştirebildiği bir demokratik cumhuriyet, herkes için demokrasi ve herkes için özgürlük isteyen temada kaleme alınmış bir kitaptır. Bugün de bu anlayışı savunuyorum, ne bir eksik ne bir fazla. Kesintisiz sekiz yıllık eğitim ve üniversitelere girişte katsayılarla ilgili...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:16, Birleşim: 78, s.261, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=261&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=16&v_birlesim=078).

Mehmet Akif Ersoy ve CHP İktidarı dönemine ilişkin açıklaması:

Mehmet Metiner konuşmasında; İstiklal Marşı kabul edildiğinde cumhuriyet henüz ilan edilmemişti ama Cumhuriyet Halk Partisinin devri iktidarında Mehmet Akif zihniyetinin nasıl irticayla anılarak yurt dışına sürgüne gönderildiğini de hiç kimsenin unutmaması gerektiğini ifade etmiştir.

“Teşekkürler Sayın Başkan. Eskiler ne güzel demişler: “Dinime dahleden bari Müslüman olsa.” Sayın Ekşi’yi dinlerken bu söz aklıma geldi, başışlasınlar. Aramızdaki dostluğa halel gelsin de istemem ama darbe süreçlerinin, en son da 28 Şubatın medyadaki başaktörlerinden biri olan Sayın Ekşi’nin demokrasi ve özgürlük bahsinde konuşacak en son kişi olduğuna inanıyorum. Karanlık çağ ve baskı edebiyatı yapmadan önce kendi geçmişini ve duruşunu gözden geçirmesi gerektiğine inanıyorum. Mehmet Akif Ersoy ve İstiklal Marşı’yla ilgili olarak da bir çift söz söylemek istiyorum. İstiklal Marşı kabul edildiğinde biliyorsunuz cumhuriyet henüz ilan edilmemişti ama Cumhuriyet Halk Partisinin devri iktidarında Mehmet Akif zihniyetinin nasıl irticayla anılarak yurt dışına sürgüne gönderildiğini de hiç kimsenin unutmaması gerekiyor. Eğer İstiklal Marşı’nın dizeleri okunursa CHP’nin devri iktidarında yaptığı şeylerin, bu İstiklal Marşı’mızın ruhuyla ve anlamıyla bağdaşır olmadığını görürler. CHP’nin muktedir ideoloğu ve Genel Sekreteri Recep Peker’in dini sadece devlet hayatından değil memleket ve toplum hayatından söküp atmasını amaçlayan laikçilik anlayışını, laisizm anlayışını da yeniden okurlarsa, Mehmet Akif nesline yapılan zulümleri, mezalimleri hatırlarlarsa buradaki çifte standardı da sanıyorum herkes bir şekilde gözden geçirir. Evet, kitaplar yakılmıştır, elifbalar toplatılmıştır, ilmihaller toplatılmıştır ve meydanlarda yakılmıştır. CHP’nin devri iktidarında bütün bunlar yaşanmıştır. Karanlık çağ edebiyatı yapmadan önce kendi geçmişine övünçle sahip çıktığını söyleyen CHP’li arkadaşların bunları da unutmamaları gerektiğini hatırlatırım.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:16, Birleşim: 77, s.34, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=34&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=16&v_birlesim=077).

MHP Grubu önerisi ile ilgili yaptığı konuşması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Saltanatın bir kurum olarak kaldırılmış olması yerinde olmuştur ama saltanatçı anlayışın saltanat kurumu ortadan kaldırıldıktan sonra da tek parti yönetimi ile sürdürüldüğünü, hanedan yönetimine son verildiğini ancak tek parti yönetimiyle saltanatçı anlayışın devam ettirildiğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, sevgili milletvekilleri; bugün 1 Kasım, saltanatın kaldırılmasının 89’uncu yıl dönümü. Evet, saltanatın bir kurum olarak kaldırılmış olması yerinde olmuştur ama biliniyor ki saltanatçı anlayış saltanat kurumu ortadan kaldırıldıktan sonra da tek parti yönetimi anlayışıyla sürdürülmüştür. Evet, hanedan yönetimine son verilmiştir ama tek parti yönetimiyle saltanatçı anlayış devam ettirilmiştir. Türkiye’nin bugünkü anlayışında tek adam yönetimi

yoktur. Seçimle iş başına gelip seçimle iş başından giden idarecilerimiz vardır ama Türkiye'nin geçmişinde tek adam yönetimi vardır, Ebedî Şef, Millî Şef faşizmi vardır(x), bugün demokrasi vardır, halk kimi isterse o iktidara geliyor, tek adam yönetimi de Millî Şef dönemi de...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:3, Birleşim: 14, s.369-370, TamErişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=369:370&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=3&v_birlesim=014).

Nevruz Bayramı'na ve kutlamalardaki şiddet olaylarının üzüntü verici olduğuna ilişkin açıklaması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Nevruzun PKK'nın kalkışmasının ve güç gösterisinin bir bahanesi olarak kullanılması, dahası ve en kötüsü nevruz sevincinin kan ve şiddetle bir mateme dönüştürülmesi, hepimizi derinden üzdüğünü ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, bugün nevruz. Ne yazık ki, baharın müjdeleyicisi olan nevruz kan ağlıyor, sevincimiz bir kez daha mateme dönüştürülmüş bulunmaktadır. Çok yazık! Nevruzun PKK'nın kalkışmasının ve güç gösterisinin bir bahanesi olarak kullanılması, dahası ve en kötüsü nevruz sevincinin kan ve şiddetle bir mateme dönüştürülmesi, hepimizi derinden üzmüştür. Nevruz kan gölüne çevireceğiz türünden demeçler verildikten sonra, Mecliste grubu bulunan bir partimizin, yasal ve barışçıl amaçlarla bağdaşmayan bir tarzda kitleleri provoke etmesi düşündürücü ve üzücüdür. Nevruz, sadece Kürtlerin bayramı değildir, Balkanlardan Orta Asya'ya kadar uzanan geniş, ortak kültür coğrafyamızda yaşayan bütün halkların bayramıdır. Bir bayramı kanla kutlamak, sevinç günlerimize kan bulaştırmak, nevruz anlamından kopartarak kör ve bağnaz örgüt politikalarının kullanım nesnesi hâline dönüştürmek demektir. Nevruz etnik bir ideolojinin malzemesi yapmak bu ülkenin bekasına ve toplumsal barışına yöneltmiş bir tehdittir diyorum, hepinizin nevruzunu kutluyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:16, Birleşim: 81, s.818, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=818&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=16&v_birlesim=081).

Sivas davası kararına ilişkin açıklaması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Sivas katliamı hepimizin yüreğini paramparça ettiğini, 5 firari sanığın zaman aşımı kararıyla işlem dışı bırakılmış olmasının adalet duygumuzu rencide ettiğini henüz yargı süreci bitmediğini, Yargıtay'ımız bu konuda vereceği kararla adalet duygumuzu teskin etmelerini beklediğini ifade etmiştir.

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Bildiğiniz üzere, Gazeteci Nedim Şener ve Ahmet Şık serbest bırakıldılar. Kendilerine geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Bu yargısal işlemin diğer gazeteci arkadaşlarımız için de emsal oluşturmasını diliyorum. Sivas olaylarına yönelik bir çift söz söylemek isterim ben de. Sivas katliamı hepimizin yüreğini paramparça etmiştir. 5 firari sanığın zaman aşımı kararıyla işlem dışı bırakılmış olması elbette adalet duygumuzu rencide etmiştir. Henüz yargı süreci bitmiş değildir. Umarız ve dileriz ki Yargıtay'ımız bu konuda vereceği kararla adalet duygumuzu teskin etsin. Bu arada, yanlış bilgilendirmeler

yaparak Hükümetimizi suçlamaya dönük tavırları da iyi niyetle bağdaştırmak mümkün değil diye düşünüyorum. Sanki bu davada hiç kimse ceza almamış ve sanıkların tümü salıverilmiş gibi bir algı yaratılmak istenmektedir. Bunun bir siyasi istismar aracına dönüştürülmesi düşündürücüdür.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:16, Birleşim: 79, s.434, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=434&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=16&v_birlesim=079).

Suriye’de yapılan katliam nedeniyle Cumhuriyet Halk Partisinin bu konuda gerekli demokratik tepkiyi koymak yerine AK PARTİ Hükümetini eleştirdiğine, bunun Baas kardeşliği olarak değerlendirilmesi gerektiğine, BDP’lilerin Ergenekon davası konusunda gerekli duyarlılığı göstermediklerine ilişkin açıklaması:

Mehmet Metiner konuşmasında; Suriye’de bir katliam yapıldığını, Cumhuriyet Halk Partisinin bu konuda gerekli demokratik tepkiyi koymak yerine AK Parti Hükümetini eleştirmeye devam ettiğini, BDP’li arkadaşlarımızın da Ergenekon davası konusunda niye gerekli duyarlılığı göstermediğini Türkiye toplumunun soracağını ifade etmiştir.

“Suriye’de bir katliam yapılıyor, Humus kentinde bir katliam yapılıyor. Ne yazık ki Cumhuriyet Halk Partisi bu konuda gerekli demokratik tepkiyi koymak yerine AK PARTİ Hükümetini eleştirmeye devam ediyor. Bu Baas kardeşliğinin tarihe bir not olarak düşülmesi gerektiğine inanıyorum.

Faili meçhullerle ilgili ciddi bir hesaplaşma başlamıştır ama Ergenekon’a “fasa fiso” diyeceksiniz, “Faili meçhullerle hesaplaşıyoruz.” diyeceksiniz. Bu samimiyetsizliğinize hiç kimse inanmaz. BDP’li arkadaşlarımızın da Ergenekon davası konusunda niye gerekli duyarlılığı göstermediğini sanıyorum Türkiye toplumu soracaktır. Hikmet Fidan’ın öldürülmesi konusunda Sayın Sakık’ın da diğer arkadaşların da bu cinayeti kimlerin işlediğini araştırmak yerine bir eleştiride bulunmasını beklerdik. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:13, Birleşim: 63, s.483, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=483&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=13&v_birlesim=063).

Şahsına yönelik olarak “Mahalle karısı gibi car car konuşuyor.” şeklinde günlük bir gazetede çıkan haber üzerine, Yalova Milletvekili Muharrem İnce’nin böyle bir söz söyleyip söylemediği konusunda açıklama yapması gerektiğine ilişkin açıklaması:

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün günlük bir gazetede çıkan bir haber var. Bu haberin mahreci Anadolu Ajansı. Anadolu Ajansı biliyorsunuz bir devlet ajansı, saygınlığından hiçbirimizin kuşku duymayacağı bir haber ajansı. Burada CHP Grup Başkan Vekilinin şahsına yönelik olarak “Mahalle karısı gibi car car konuşuyor.” dediği söyleniyor.

Bu haberin doğru olup olmadığını, böyle bir ifadenin doğru olup olmadığını bilmiyorum ama bu son derece kaba, yaralayıcı, yakışsız, ancak bir sokak çocuğunun söyleyebileceği tarzda terbiyesizce bir sözün bir grup başkan vekili tarafından söylenmiş olabileceğine ihtimal vermiyorum. Bu yüzden, Sayın İnce'yi... Böyle bir söz söyleyip söylemediği konusunda açıklamaya çağırıyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:8, Birleşim: 33, s.330-331, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=330&sayfa_no_son=331&sayfa_no=331&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=8&v_birlesim=033).

Türkiye-Azerbaycan Uzun Vadeli Ekonomik ve Ticari İşbirliği Programı ve İcra Planının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumhuriyetimizin 88’inci yıl dönümünü yürekten kutluyorum. Cumhuriyetimizin demokrasiyle taçlandırılmak istendiği bir dönemde hâlâ CHP’li bir vekil arkadaşımızın “karşı devrim” argümanını kullanıyor olmasını esefle kınıyorum. Baas tipi bir cumhuriyet anlayışı miadını doldurmuştur. “Karşı devrim” argümanı bile bildiğim kadariyle eski CHP’ye ait bir argümandır. Suriye’nin diktatoryal Baas’çı rejimini savunuyor olmaları da bir kez daha gösterdi ki hâlâ Cumhuriyet Halk Partisi zihniyeti demokrasiyle taçlandırmak istediğimiz cumhuriyetimizin...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:3, Birleşim: 13, s.270, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=270&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=3&v_birlesim=013).

3.1.4 Mehmet Özyol’ Un Meclis Konuşmaları

Adıyaman Milletvekili Mehmet Özyol 22. Dönem milletvekilliği yapmış sonrasında kendi isteğiyle milletvekili adayı olmamıştır. 22. Dönem boyunca meclis kürsüsünden hiç konuşma yapmamıştır. Kura usulüyle görevlendirildiği Meclis soruşturma komisyon üyeliğinden çekildiğine dair talepte bulunmuştur.

(9/9) Esas Sıra Sayılı Meclis Soruşturması Komisyonundan çekildiği ile ilgili talebi:

“13.4.2004 günü Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda Bayındırlık eski Bakanı Yaşar Topçu hakkında kurulan (9/9) esas sıra sayılı Meclis Soruşturması Komisyonuna, çekilen kurada seçilmiş bulunmaktayım, ancak, mazeretim sebebiyle söz konusu komisyon üyeliğinden istifa etmek istiyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2007, Dönem:22, Cilt:46, Birleşim: 73, s. 25, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=25&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=46&v_birlesim=073).

3.1.8 Muhammed Murtaza Yetiş’ in Meclis Konuşmaları

Srebrenica katliamının yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması:

Muhammed Murtaza Yetiş konuşmasında; Bosna-Hersek olaylarının cereyan ettiği dönemlerde de ortaya koyduğu tavrı, güçlü bir Türkiye'nin Balkanlarda, Orta Doğu'da, yeryüzünün bütün kriz noktalarında ihtiyacının ne kadar önemli olduğunu gördüklerini, önümüzdeki yüzyılın, geleceğin, güçlü bir Türkiye'yle birlikte istikrarın, medeniyetin ve gerçek anlamda insanlığın huzurunun teminatı olmasını dilediğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisinizi saygılarımla selamlıyorum. Bugün 11 Temmuz, Srebrenica katliamının yıl dönümü. Hepimizin acıyla hatırladığı bir dönem ve bu hadiseler de uygar ülkenin gözü önünde, Avrupa'nın tam ortasında, Bosna Hersek'te hepimizin bildiği menfur bir olay yaşanmıştır. Bu hadisenin bizim için en temel önemi, insanlığın medeniyetini temsil ettiğini iddia eden bir coğrafyada gerçekleşmiş olması ve bu coğrafyada yaşanan hadiselerin 21'inci yüzyılın hemen eşiğinde yaşanmış olmasıdır. Bu sebeple, artık yeni dünyada bu ve benzeri hadiselerin tekrarlanmaması açısından ülkemizin Bosna-Hersek olaylarının cereyan ettiği dönemlerde de ortaya koyduğu tavrı, güçlü bir Türkiye'nin Balkanlarda, Orta Doğu'da, yeryüzünün bütün kriz noktalarında ihtiyacının ne kadar önemli olduğunu gördüğümüz gibi, bundan sonrasında da benzeri hadiselerin tekrarlanmaması noktasında yine güçlü bir Türkiye'nin önemini de bu hadiseyle birlikte görmekteyiz. Bu sebeple, geçtiğimiz günlerde, hemen sol yakamda gördüğümüz, Bosna annelerinin bizlere gönderdiği umut çiçekleriyle ve Srebrenica katliamında şu ana kadar tespit edilen 8.273 kurbanın hatırasına binaen “8.273 ayakkabı” ismiyle bir etkinlik düzenlenmiştir. Bu umut çiçeği 11 haneli bir çiçek ve 11 Temmuz simgelemekte; beyaz renk barışı, yeşil ise umudu simgelemekte. Bu menfur hadiseyi tekrar yüce Meclisimizin huzurunda bütün insanlık ailesi namına kınıyorum ve bu hadiselerde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum. Önümüzdeki yüzyılın, geleceğin, güçlü bir Türkiye'yle birlikte istikrarın, medeniyetin ve gerçek anlamda insanlığın huzurunun teminatı olması adına da hepimize saygılarımı sunuyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:1, Birleşim: 7, s.105, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=105&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=1&v_birlesim=007).

14 Mart Tıp Bayramı'na dair konuşması:

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 14 Mart 2012. Yüz seksen beş yıl önce, 14 Mart 1827'de ülkemizde modern anlamda ilk tıp fakültesi kuruldu. İlk tıp bayramı ise 14 Mart 1919'da, Birinci Dünya Savaşı sonrası, işgal altındaki İstanbul'da işgal kuvvetlerine karşı tepki gösteren tıp öğrencileri tarafından kutlanmıştır. Cumhuriyetimizin kuruluşunu izleyen yıllar içinde yeni tıp fakülteleri kuruldu ve yeni nesil tıbbiyeliler eliyle ülkemiz, sağlık hizmetlerinin yaygınlığı ve kalitesi açısından dünya standartlarına ulaştı. Ülkemiz son on yılda, sağlık hizmetlerinin daha planlı, daha kaliteli, daha ulaşılabilir, daha insan odaklı olması yolunda ciddi mesafeler kat etti. Hasta memnuniyeti geçmiş dönemlerle kıyaslanamayacak düzeyde yükseldi. Memnuniyetle birlikte doğal olarak beklentiler de yükselmiş, hasta yoğunluğundan kaynaklanan anksiyete ve gerilimler de artmıştır. Maalesef, hastalarla sağlık personeli arasındaki iletişimde yaşanan olumsuzluklar zaman zaman sağlık personelimizin şiddete maruz kalması ile sonuçlanmaktadır. Bakanlığımızın sağlıkta şiddete yönelik olarak duyarlılık geliştirici kampanyalarının ve aldığı önlemlerin sonuç vereceğine inanıyoruz...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:16, Birleşim: 78, s.255-256, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=

255&sayfa_no_son=256&sayfa_no=256&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yil i=&v_cilt=16&v_birlesim=078).

2012 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2010 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı; 6'ncı tur görüşmeleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Muhammed Murtaza Yetiş konuşmasında; Yaklaşık on dört yıl önce faaliyetine başlayan Rekabet Kurumunun kısa sayılabilecek bir zaman diliminde hem ülke içinde hem de özellikle Avrupa Birliği uyum süreci bağlamında bu başarıyı yakalamış olmasının gurur verici ve ülke ekonomisinin istikrarı açısından da önemli olduğunu belirtmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2012 mali yılı Rekabet Kurumu bütçesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bilindiği üzere 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’u uygulamakla yükümlü olan Rekabet Kurumu ülkemiz ekonomisi açısından önemli görevler ifa etmektedir. Kurumun uygulama alanında iki temel fonksiyonu var: Birincisi, karteller gibi teşebbüsler arası rekabeti sınırlayıcı anlaşmalar, uyumlu eylemler ve kararlarla hâkim durumun kötüye kullanılmasının önlenmesi şeklinde ortaya çıkan rekabet ihlallerini önleme; diğeri ise birleşme, devralmaların kontrolü yoluyla ekonomi piyasalarındaki yoğunlaşmanın denetim altında tutulmasıdır. 2011 yılı içerisindeki faaliyetlerine baktığımızda, Rekabet Kurumunun önemli kararların altına imza attığını görmekteyiz. Nitekim bu dönemde özellikle mobil telefon işletmeciliği, bankacılık hizmetleri, günlük gazete reklam yeri ve otomotiv gibi sektörlerle yönelik tamamladığı soruşturmalarda adından sıklıkla bahsettirmiştir. Kendisine intikal ettirilen mevzuat taslaklarına dair görüş verme, piyasaların daha iyi anlaşılabilmesi, piyasalardaki aksaklıkların ve çözüm önerilerinin daha iyi ortaya konabilmesi gibi amaçlarla çeşitli sektörlerle yönelik araştırmalar yapma ve buna benzer bazı hususlar da Rekabet Kurumunun önemli faaliyet alanları arasındadır. Rekabet savunuculuğu kapsamında yapılan bu faaliyetler yoluyla, Kurum, salt bir denetim işlevi görmeyen ötesine geçerek kamuoyunu daha rekabetçi bir ülke ekonomisine doğru yönlendirmekte ve olası rekabet ihlallerini önceden engelleme gibi önemli bir vazife üstlenmiş olmaktadır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:8, Birleşim: 35, s.674-675,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=674&sayfa_no_son=675&sayfa_no=675&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yil i=&v_cilt=8&v_birlesim=035).

21 Mart İrkçılıkla Mücadele Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması:

Muhammed Murtaza Yetiş konuşmasında; Avrupa’da yükselen İslamofobi ve yabancı düşmanlığı her geçen gün daha çok can yakmaya devam ettiğini, bu laneti insanlığın üzerinden temizlemek için hepimizin ortak bir mücadele geliştirmesi gerektiğini, ırkçılığın sonu olmayan bir girdap olduğunu ifade etmiştir.

“Öncelikle Afganistan’da kaybettiğimiz şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum, Cenabıhak milletimize ve bütün halklara böyle bir acı göstermesin. Değerli arkadaşlar, tarih

boyunca insanlığa en büyük acıları yaşatan ırkçılık hepimizin mücadele etmesi gereken bir hastalıktır. Bu hastalık insanlığın vicdanının kaybolmasına yol açmıştır. İrkçilik, Filistin’de ırkçı siyonist politikalarına baş kaldıran, vicdanıyla insanlığa örnek olan Rachel Corrie’leri yok eden bir lanettir; Norveç’te daha gençliğinin baharında onlarca genci hayallerinden koparan acıdır; Almanya’da Arslan ailesini yakan ateştir; Cezayir’de, Ruanda’da binlerce masum insanı katleden zulümdür. Bugün Avrupa’da yükselen İslamofobi ve yabancı düşmanlığı her geçen gün daha çok can yakmaya devam ediyor. Bu laneti insanlığın üzerinden temizlemek için hepimizin ortak bir mücadele geliştirmesi gerekiyor. Değerli milletvekilleri, ırkçılık hastalığı yeryüzünün her yerinde, insanlığın olgunluğunu kaybettiği, insan olmanın ontolojik anlamını unuttuğumuz her coğrafyada canlanıyor, acılara sebep oluyor. İrkçilik farklı bir ırkı aşağılayıcı konuşmak değildir sadece, farklı bir etnik kökene, bir dine, bir renge sahip olduğu için insanları haklarından mahrum etmek, insanları ırkından dolayı daha az zeki, daha az medeni ve daha az değerli görmektir. Tarih boyunca kendilerini daha üstün ırk olarak gören milletler ırkçılığı diğer milletler üzerinde bir sömürü ve egemenlik kurma aracı olarak görmüşlerdir. Başkasının kültürünü, giyimini ve dilini doğrudan veya ima yoluyla aşağılamak da ırkçılıktır. Bir grubu, bir etnik yapıyı potansiyel suçlu görmeye sebep olan şaşkınlık bakış yine ırkçılıktır. İslam Peygamberi, insanlığı yok eden bu ateşi gördüğü için bakın yıllar sonrasına şöyle sesleniyor: “İrkçilik yapan da, ırkçılık için savaşan da, ırkçılık için ölen de bizden değildir.” Değerli arkadaşlar, ırkçılık farklı yüzleriyle aramızda varlığını sürdürmeye devam ediyor. Bazen kadına ayrımcılık oluyor, bazen laiklik adına dindarları gerici diye aşağılamak, dindarlık ve baş örtüsü düşmanlığı oluyor, bazen Kürt’e düşmanlık, bazen de Alevi düşmanlığı oluyor. İrkçilik, Nişantaşının oyuyla dağdaki çobanın oyunu bir görmemek, "Yüzde 90 oy alsanız da iktidar olamazsınız." demektir. İrkçilik bir halkı "göbeğini kaşıyanlar" diye aşağılamaktır. Türkleri "Etraki biidrak", Kürtleri "Ekradı vahşi" ve Ermenileri küçümseyerek "Ermeni çocuğu" şeklinde tanımlamak da aşağılık bir ırkçı ahlaki değil midir? ...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:16, Birleşim: 80, s.595-596,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=595&sayfa_no_son=596&sayfa_no=596&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yil_i=&v_cilt=16&v_birlesim=080).

Adıyaman ilinin turizm potansiyeline ilişkin gündem dışı konuşması:

Muhammed Murtaza Yetiş konuşmasında; Birçok turistik eseri bulunan Adıyaman dünyada eşine az rastlanılan bir şehir olduğunu, Adıyaman’ın turizm potansiyeli harekete geçirilirse bölgeye ve ülkemize çok büyük katkılar sağlayacağını vurgulamıştır.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, tarihî ve kültürel dokusuyla Güneydoğu’nun incisi olan Adıyaman’ın turizm potansiyeli hakkında söz almış bulunmaktayım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Adıyaman’daki Palanlı Mağarası’nda yapılan incelemelerde kent tarihinin milattan önce kırk binli yıllara dayandığı belgelenmiştir. On altı değişik medeniyete ev sahipliği yapmış, onlara yurt olmuş Adıyaman, hepsinden tarihî kalıntılar ve kültürel birikimler devralmıştır. Bu özelliğiyle Adıyaman, kültür turizmi açısından sadece Türkiye’nin değil dünyanın en önemli merkezlerinden biri olmaya adaydır. Türkiye’deki dünya kültür mirasına kayıtlı 10 yerden 1’i olan Nemrut Dağı ve Kommagene Krallığı’nın tamamı Adıyaman sınırları içerisinde yer almaktadır. Kommagene Krallığı’na ait kalıntılar eşsiz bir medeniyeti sembolize ettiğinden, FIJET tarafından, dünya turizm Oscar’ı olarak bilinen Altın Elma Ödülü’ne layık görülmüştür. Kommagene Krallığı bu topraklarda hükmetmiş, krallığın tarihsel kolları Adıyaman’ın şu anki merkezine kadar uzanmıştır. Dünyada topraktan yapılan ilk düdüğü, bin beş yüz yıl önce ilk kez çarkla yapıldığı belgelene çömlekleri ve otuz bin eseri ile zengin Adıyaman Müzesi de ziyaretçilerini beklemektedir. Adıyaman merkezindeki Perre antik kentinden Nemrut Dağı’ndaki tümüslere giderken tam anlamıyla tarihin içinde bir zaman yolculuğu yapılmaktadır. Yolculuk esnasında Romalıların yaklaşık iki bin yıl önce

yaptırıldığı dünyadaki ikinci büyük köprü olan Cendere Köprüsü, kraliçelerin mezarı Karakuş Tümülsü, medeniyetin yazlık yönetim merkezi Arsemia ve krallığa ait eski Kâhta Kalesi ve onlarca eşsiz yapıt misafirlerini beklemektedir. Adıyaman, içinde barındırdığı tarihî ve kültürel zenginlikler doğrultusunda bir marka şehir olmayı hak edecek kültürel mirasa ve tarihî zenginliklere sahiptir. Bu nedenle, Hükümetimizce hazırlanan 2023 hedefleri doğrultusunda Adıyaman ilimiz marka şehirler kapsamına alınmıştır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:13, Birleşim: 62, s.280-281,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=280&sayfa_no_son=281&sayfa_no=281&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yil_i=&v_cilt=13&v_birlesim=062).

Dünya Hasta Hakları Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması:

Muhammed Murtaza Yetiş konuşmasında; Sağlıkta Dönüşüm Programı’yla vatandaş memnuniyet oranı yüzde 39’lardan yüzde 73’lere ulaştığını, fert ve toplum sağlığının en üst düzeyde korunduğu, sağlık sorunlarına en hızlı ve etkili çözüm sunulan bir Türkiye oluştuğunu ifade etmiştir.

“Hasta hakları konusunda üst düzeyde hassasiyet gösteren bir gelenekten geliyoruz. Tarihimizde bimarhane ve şifahane denilen hastanelerde çiçek bahçeleri oluşturulur, müzik dinletisi yapılır, özel beslenme programları uygulanırdı. Hastanelerde hastalara ücretsiz hizmet verilmekle kalmaz, aynı zamanda cep harçlığı ve yol parası da verilirdi. Bu anlamda, hasta hakları bize yabancı bir konu değil. Anayasa’ımızda yer alan “Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.” ilkesi doğrultusunda hasta hakları yönetmeliği yayımlanmış ve yönetmeliğin işlerlik kazanması amacıyla 2003 yılında aktif çalışmalar başlatılmıştır. Değerli milletvekilleri, hastanın yararını, zarar görmemesini, özerkliğini ve hakça bir sağlık hizmeti alabilmesini hedefleyen hasta hakları sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkı, bilgilendirme ve bilgi alma hakkı, sağlık kurumunu ve personeli seçme hakkı, mahremiyet hakkı, tıptaki yeniliklerden yararlanma, dinî vecibelerini yerine getirme, şikâyet ve tazminat hakkı gibi haklar içermektedir. Bu hakların azami derecede karşılanması amacıyla birçok çalışma yapılmıştır. Öncelikle hasta hakları uygulamalarının kurumsallaşmasına yönelik olarak Sağlık Bakanlığımız bünyesinde hasta hakları şubesi kurulmuş ve bütün hastanelerde hasta hakları birimleri ihdas edilmiştir. Yine mevzuat düzenlemeleriyle birlikte hastaların ve sağlık çalışanlarının hasta hakları konusunda eğitimi ve bilinçlendirilmesi için çalışmalar yürütülmüştür. Şunu ifade etmek gerekir ki bu çalışmalar semeresini vermektedir. Nitekim 2004 yılında hasta hakları birimlerine başvuru sayısı 35 bin civarındayken 2010 yılında bu sayı 140 bine yükselmiştir. Toplamda 2004-2010 yılı arasında 433 bin başvuru yerinde, 86 bin başvuru da hasta hakları kurullarında değerlendirilerek sonuçlandırılmıştır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:3, Birleşim: 16, s.741-742,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=741&sayfa_no_son=742&sayfa_no=742&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yil_i=&v_cilt=3&v_birlesim=016).

Dünya Mülteciler Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması:

Muhammed Murtaza Yetiş konuşmasında; Esad zulmünden kaçarak ülkemize sığınan Suriyeli mültecilere gösterdiğimiz misafirperverliği bu yasal düzenlemeden

sonra diğer mülteciler için de göstereceklerini, yıllardır yaşadığı topraktan sökülen bir ağacın başka bir coğrafyada, bambaşka bir iklimde ve alışık olmadığı bir ormanda yeniden dikilerek yaşamak zorunda kalmasına benzetebileceğimiz mültecilik, bir insanın, bir toplumun karşılaşılabileceği en trajik durumlardan biri olduğunu ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarih boyunca insanlığın en büyük problemlerinden biri, insanların çeşitli nedenlerle, doğdukları, büyüdükleri, emek verdikleri topraklarından çıkmak, vatanlarını terk etmek zorunda kalmalarıdır. Savaşlar, kıtlıklar, afetler, zulümler, baskıcı rejimler yüzünden insanların özgürlüklerinin kısıtlanması nedeniyle barış ve güvenlik içinde olabilecekleri yeni yurt arama umidi her zaman olagelmıştır. Özellikle devletler arası savaş mülteciliğinin daha da yoğunlaşmasına neden olmaktadır. Yaşadığı toprağı terk eden insanların çoğu, yeryüzünde artık yaşanılmayacak boyuta gelen yaşamları için bu yolu tercih ediyorlar. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliğine göre, dünyada yerlerinden zorla uzaklaştırılmış 42 milyon insan yaşamaktadır. 2050’ye kadar 200 milyon civarında insanın mülteci olacağı öngörülmekte. Öyle ki artık adı mültecilikle özdeşleşen halklar oluştu; Filistin, Somali, Afganistan, Afrika halkları gibi. Değerli arkadaşlar, dünyada keyfi uygulamalar mültecilik sorununun daha da derinleşmesine yol açıyor. Örneğin, Uluslararası Af Örgütünün 2012 raporuna göre İsrail yetkilileri Eritreli ve Sudanlı sığınmacıların mülteci belirleme mekanizmalarına ulaşmalarını engelliyor. Bu engelleme resmî bir yasayla da Meclisten geçiyor ve şu anda, mülteci olabilen bütün insanlar üç yıl hapis cezasıyla cezalandırılıyor. Yani yaşamak için cezaevini seçmek zorundalar. Yine aynı rapora göre, Kuzey Afrika ve Orta Doğu’daki siyasi karışıklıklardan dolayı binlerce mülteci, güvenlikleri ve gelecekleri adına, güvenli olmayan botlarla, ciddi boyutlarda tehlikeli deniz yolculuğu yaparak Avrupa’ya geçiş yolunu deniyor. Aralarında hamile kadınların ve çocukların da bulunduğu en az 1.500 kişi sadece 2012 yılında bu yolculuklarda boğularak hayatını kaybetti. Avrupa Birliğinin tepkisi arama kurtarma çalışmalarını artırarak denizde güvenliği almak yerine, Avrupa Dış Sınırlar Ajansı Frontex’in yetkilerini artırmak ve mültecilerin maruz kaldığı ayrımcılığın daha da artmasına yol açmak oldu. Ülkeler ekonomik gerekçelerle mültecileri ülkelerinden kovmakta...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:24, Birleşim: 122, s.399-400,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=399&sayfa_no_son=400&sayfa_no=400&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yil=i=&v_cilt=24&v_birlesim=122).

Dünya Yoksullukla Mücadele Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması:

Muhammed Murtaza Yetiş konuşmasında; Toplumlar mümkün olduğu kadar pasivize edilmekte ve sadece tüketici konumunda bırakılmaktadır. Artık, muhafazakârlar uslu bir tüketici, solcular itirazsız alıcılar olduğunu söylemiştir. Bunun, devletlerin değil, insanlığın iflası olduğunu Fransız filozof Sartre 20’nci yüzyıl toplumu için "Gazete okur ve nazlarını giderirlerdi." Dediğini, 21 'inci yüzyıl için de muhtemelen "Onlar iyi bir tüketiciydi." deneceğini vurgulamıştır.

“Birleşmiş Milletler 1993 yılında yoksulluğa dikkat çekmek üzere 17 ekimi Yoksullukla Mücadele Günü ilan etti. Değerli milletvekilleri, yakın zamanda Somali’deyim. Somali’de her gün kadın, genç, çocuk, onlarca masum insanın açlık nedeniyle hayatını kaybettiğini gördüm. Orada insanların sefaletle mahkûm bırakıldıklarına şahitlik ettim. Şunu

çok iyi bilmemiz gerekiyor ki, yoksulluğun nedeni, bugün açlık sınırında yaşayan insanların tembelliği değildir. Emperyalist güçler, yüzyıllardır, bu topraklarda iç savaşlar çıkarmış, doğal kaynakları, emekleri ve bedenleri sömürmüştür. Bu topraklarda, yoksulluk kalıcı hâle getirilmiştir. Bugün sahip olduğumuz hiçbir değer sistemi dünya nüfusunun yarıya yakınının açlıkla pençeleşir bir durumda kalmasına göz yumamaz. Ülkemiz, devletiyle, milletiyle Somali’de insani bir duruş sergilemiştir. UNICEF verilerine göre, dünyada yoksulluk ve açlık yüzünden her gün 30 bin çocuk ölmektedir. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında, tarihe baktığımızda yoksulluktan çok yoksullaştırma süreciyle karşı karşıyayız. Bu süreç, çağımızda, farklı enstrüman ve yöntemlerle yürümekte. Bu yöntemler, Afrika’daki fil avcılığı yöntemlerini hatırlatmakta. Afrika’da fil avcıları, fillerin her gün kullandıkları yol üzerine bir çukur kazar, üzerini ince bir tabakayla örterek en önde yürüyen filin bu çukura düşmesini sağlarlar. Sonrasında, fil avcıları yüzleri maskeli ve siyah elbiseler giyerek gelir, çukur içerisindeki fili dövüp kırbaçlar ve onu birkaç gün aç bırakırlar. Sonraki gün aynı avcılar bu defa beyaz elbiseler giyerek gelirler ve aynı filin karnını doyurur, sevip okşar. İşte bu döngü ta ki fil beyaz giysili avcılara alışınca kadar sürüp gider. En son, fil bu bembeyaz giysili adamları kurtarıcı zannederek ömür boyu onlara hizmet eder. Küresel aktörler, insanlığı kendine hizmet ettirme aracı olarak bu yöntemi uyguladı ve uygulamaya devam ediyor. Çok şükür ki ülkemizde bu tehlikeli enstrümanın uygulama biçimlerini gören ve bununla mücadele eden AK PARTİ var. TÜİK verilerine göre Türkiye’de gıda artı gıda dışı yoksullukta fert başı yoksulluk oranı 2002’de yüzde 27 iken bu oran 2009’da yüzde 18’e gerilemiştir. Yine değerli arkadaşlar, ülkemizdeki zengin-fakir arasındaki uçurum 2002’de 18 kat iken şu anda 2009’a göre 13 kata inmiştir. Bu iyileştirmeler elbette yeterli değildir. Bu nedenle, AK PARTİ kadroları tablonun daha da iyileştirilmesi adına yeni sosyoekonomik projeler üzerinde çalışmaya devam etmektedir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:2, Birleşim: 8, s.456-457,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=456&sayfa_no_son=457&sayfa_no=457&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yil_i=&v_cilt=2&v_birlesim=0089.

Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarına ilişkin gündem dışı konuşması:

Muhammed Murtaza Yetiş konuşmasında; Toplumsal şiddet olgusu ve buna bağlı gelişen sağlık çalışanlarına yönelik şiddet karşısında siyasetçiler, yöneticiler, STK’lar ve kanaat önderleri yüksek dille tepkilerini ortaya koymaları gerektiğini. Hekim-hasta arasındaki derin dostluk, hekimliğin onuru ve toplumsal saygınlığı korunması gerektiğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bülbüller bizi mutlu edecek şarkılar söylemekten başka bir şey yapmazlar. İnsanların bahçelerinde yetiştirdiği şeyleri yemez, mısır tarlalarına girmezler. Tek yaptıkları şey, tüm kalpleriyle bize şarkı söylemektir. Değerli arkadaşlar, hekimler de tıpkı bülbüller gibi, ilacın diliyle acınızı dindirecek ve sizi mutlu kılacak sözler söylerler. Zor şartlarda mesleklerini yaparlar. Cephelerde savaşır ama insanı öldürmek için değil, taşıdıkları bilgiyle acıyı dindirmek ve insanı şifa ile buluşturmak için. Bazen kol gezen ölümün arasında, kimi zaman salgın hastalıkların ortasındadırlar. Şifanın dağıtıcı eli olan hekimler dokunulmazdır. Hiç kimseyle paylaşmadığınız mahreminizi paylaşır, en zor anlarınızda onların yardımını istersiniz. Bu ülkenin insanları, şifanın vesilesi olarak hekimi, derin bir dostluk bağıyla, çok özel bir yerde tutar. Bu derin dostluğu modern kültürün seküler, çatışmacı ve bencil anlayışıyla kuşanmış ruhların yıkmasına izin vermemeliyiz. Değerli arkadaşlar, insanların sağlık hakkı, yaşam hakkı her şeyden kutsaldır. İnsanlara bu hizmeti verebilmek için çocukluğunu, gençliğini tüketen Doktor Ersin Arslan

kardeşimiz elim bir hadise sonucu hunharca öldürülmüştür. Bu hadiseyi nefretle kınıyor, görevi başında öldürülen kardeşimize Allah'tan rahmet, babası Ramazan amcaya, annesi Fatma teyze, eşi Doktor Sibel Hanım'a, onu yetiştiren hocalarına, çalışma arkadaşlarına, riyasetinde çalıştığı Çocuk Hekimi Sayın Bakanımız Recep Akdağ'a ve tüm sağlık camiasına başsağlığı diliyorum. Öte yandan, bir milletvekilinin Van Bölge Hastanesinde görev yapan Doktor Oğuz Eroğlu'nu dövmesi vahamet kavramıyla açıklanamayacak ölçüde korkunç bir olaydır. Olayın akabinde özür dilenmesi gerekirken, pervasız bir şekilde "Bir daha olsa yine döverim." yaklaşımının ifade edilmesi ise milletvekili aklıyla izah edilmeyecek bir tavrıdır. Bu milletvekilinin, sağlık emekçilerinden, 1 defa değil, 2 defa özür dilemesi gerekmektedir. Usulen açılmış ve kamuoyunun tepkisini azaltmayı amaçlar bir görüntü veren şekli bir parti içi soruşturmayla da bu konu geçiştirilmemelidir..."

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:19, Birleşim:99, s.983-984,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=983&sayfa_no_son=984&sayfa_no=984&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=19&v_birlesim=0999).

14 Mart Tıp Bayramı'nı kutladığına, 16 Martta Halepçe'de katledilen Kürt halkını andığına ve bu katliamın sorumlularını lanetlediğine ilişkin açıklaması:

"Sayın Başkan, Edirne'den Kars'a, Adıyaman'dan Rize'ye, ülkemizin en ücra köşelerinde halkımıza hizmet veren meslektaşlarımın, üyesi olmaktan onur duyduğum tüm sağlık çalışanlarının Tıp Bayramı'nı gönülden kutluyorum. Bu vesileyle, 16 Mart tarihinde, Halepçe'de katledilen Kürt halkımızın da bu gününü anmadan geçemeyeceğim. Ümmetin yetimi olan Müslüman Kürt halkı, bir 16 Mart günü Halepçe'de katledilmiştir, korumasız 5 bin insan katledilmiştir burada. Bu katliamın sorumlularını da lanetliyoruz."

(TBMM Tutanak Dergisi 2013, Dönem:24, Cilt:46, Birleşim:78, s.34-35, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=34&sayfa_no_son=35&sayfa_no=35&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=46&v_birlesim=078).

3.1.9 Salih Fırat' in Meclis Konuşmaları

2012 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2010 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı; 6'ncı tur görüşmeleri ile ilgili yaptığı konuşması, Maddeleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Salih Fırat konuşmasında; iktidara geldiğimizde Adıyaman'da sulamayı bitireceğiz, Koçali Barajı'nı bitireceğiz, Çamyurdu Barajı'nı bitireceğiz, Bebek Sulama Projesi'ni bitireceğiz, Aslanlı sulama..." Hiçbiri bitirilemedi, hâlâ başlanamadı; bitirmeyi boşverin, projeleri bile daha yok ama insanlarımız bununla avutulduğunu, bununla kandırıldığını söylemiştir. Adıyaman bölgesinde, Güneydoğu'nun bazı bölgelerinde vatandaşlarımız tütünle geçimini sağladığını.

Tütünün o bölgenin can damarı olduğunu, tütünün yasaklandığını, yerine sulama projesi de gerçekleşmeyince, insanlarımızın aç kaldığını vurgulamıştır.

“Teşekkürler Sayın Başkan. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; GAP, DAP, KOP Kalkınma İdaresi Başkanlıkları bütçeleri üzerinde söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlamadan önce GAP’la ilgili bir anımı hatırlatmak istiyorum ki, burada bizi izleyen vatandaşlarımız ve sevgili milletvekili arkadaşlarım bu konuda bir yoruma varsınlar. 1965 ile 1970 yılları arasında -ben o zaman beş yaşındaydım- rahmetli dedem bana “Oğlum Salih, şu Karababa Dağı’nın orada Atatürk Barajı yapılacak, baraj gölünde su birikecek, bizim ovalar, bizim köyler sulanacak, hepimiz rahat edeceğiz.” diyordu. Aradan kırk beş yıl geçti, Atatürk Barajı bitti, yirmi yıl oldu, yirmi iki yıl oldu, o baraj gölünde su birikmiş ama hâlâ o ovalarda, Turuş Ovası’nda, Bebek Ovası’nda, Akpınar Ovası’nda sulanan tarla yok. Ben, o zaman o şantiye mühendislerine peynir götürüp veriyordum ki “Baraj çabuk bitsin de biz bu suya kavuşalım.” diye. İşte, GAP projesinin bitmemesinin nedeni budur.

Urfa Milletvekilimiz dedi ki: “GAP projesi tamamlanırsa şöyle şöyle olacak.” Evet, çok güzel hayaller kuruyoruz “Proje biterse Türkiye böyle olacak, şöyle olacak.” Ama işte, gördüğünüz gibi, kırk beş yıldır hâlâ bitirilemedi. Sulama da yüzde 15-16 tamamlandı, yüzde 85’i hâlâ sulanamadı. Tarım desen öyle, hayvancılık desen öyle, turizm desen öyle. Enerji kısmı tamamlandı yüzde 80 oranında ama enerjiyi de diğer hükümetler yaptı, AKP Hükümeti yapmadı. Son dokuz yılda, seçim meydanlarında hep söylenir “İşte, iktidara geldiğimizde Adıyaman’da sulamayı bitireceğiz, Koçalı Barajı’nı bitireceğiz, Çamyurdu Barajı’nı bitireceğiz, Bebek Sulama Projesi’ni bitireceğiz, Aslanlı sulama...” Hiçbiri bitirilemedi, hâlâ başlamadı; bitirmeyi boşverin, projeleri bile daha yok ama insanlarımız bununla avutuluyor, bununla kandırılıyor. Biz diyorduk seçim propagandasında...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:8, Birleşim:35, s.692-694,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=692&sayfa_no_son=694&sayfa_no=693&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=8&v_birlesim=035).

5 Nisan Avukatlar Günü’ne ilişkin açıklaması:

“5 Nisan Avukatlar Günü’nü kutluyorum. Bu vesileyle, tarafsız, bağımsız ve adaletli bir yargı sisteminin olduğu, hukukun üstünlüğünün tanındığı bir Türkiye özlemiyle saygılar sunuyorum. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:18, Birleşim:91, s.697, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=697&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=18&v_birlesim=091).

Adıyaman, Gaziantep, İzmir ve Erzincan’da yaşanan işaretleme olaylarının faillerinin bulunamamasının düşündürücü olduğuna ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Evet, yaklaşık otuz beş gün önce Adıyaman’da, sonrasında Gaziantep’te, İzmir’de ve nihayetinde Erzincan’daki işaretleme, Türkiye’de bir sıkıntının yaşandığının, provokatif eylemlerin yapılmaya başlandığının göstergesidir. Ancak, Hükümet ve İçişleri Bakanı nedense bu konuda bir türlü bir açıklama getiremiyor veya failleri bulamıyor. Neredeyse hepimizin yatak odasını bile gözetleyip dinleyebilen teknolojiye

sahipken, nedense sokak ortasında yapılan olayların failleri bulunamıyor. Bu düşündürücüdür. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:18, Birleşim:89, s.411, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=411&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=18&v_birlesim=089).

Adıyaman’da başlayan göç sezonuna ve gerçekleştirilmeyen sulama projelerine ilişkin açıklaması:

“Adıyaman ilinde yine göç sezonu, ırgat sezonu başladı. Dört yanı suyla çevrili olan Adıyaman’da sulanabilir arazilerin yüzde 15’i ancak sulanabilmektedir. Son on yıldır iktidarda olan AKP Hükûmeti her seçim öncesi Adıyaman’a sulama projesi müjdesi vermektedir ancak henüz bir tanesi gerçekleşmemiştir. Bebek 1, Aslanoğlu, Koçalı Barajı, Çamyurdu Barajı, Kâhta Çayı barajları henüz yapılmamıştır. Adıyamanlı yurttaşlarımız yine Türkiye’nin bütün bölgelerine ırgat ihraç etmeye başlamışlardır, yol ıstırapları başlamıştır. Adıyaman bu ıstıraplardan ne zaman kurtulacaktır? Teşekkür ediyorum...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:26, Birleşim:129, s.248, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=248&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=26&v_birlesim=129).

Adıyaman’da okula gitmek isteyip de gidemeyen binlerce çocuğun Ege’de, Akdeniz’de ve Güneydoğu’da pamuk tarlalarında çalıştığına ilişkin açıklaması:

“Değerli milletvekilleri, okullar açılalı yaklaşık kırk gün oldu ancak Adıyaman’da okula gitmeyi isteyip de gidemeyen binlerce çocuk, okula gitmiyor, yok! Neredeler biliyor musunuz? Ege’de, Akdeniz’de, Güneydoğu’da pamuk tarlalarında pamuk topluyorlar. Bu çocuklar okula gitmesi gerekiyor ama gidemiyorlar. Neden mi? Çünkü dokuz yıllık AKP İktidarı Adıyaman’ı giderek fakirleştirdi, yoksullaştırdı. Adıyaman’ı Türkiye’de bir marka yaptı. Türkiye’de ilk işsizler derneği, ilk mevsimlik işçiler derneği kuruldu Adıyaman’da. Dolayısıyla, Adıyaman Türkiye’nin her bölgesine ırgat ihraç eden bir il oldu ve şu anda dokuz yıllık iktidarın Adıyaman’a verdiği hediye binlerce öğrencisinin okumayı isteyip de okula gidememesine yol açmıştır. Bunun sorumluluğu mevcut Hükûmettedir. Hükûmetin hiç vicdanı sızlamıyor mu?”

(TBMM Tutanak Dergisi 201, Dönem:24, Cilt:2, Birleşim:8, s.505, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=505&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=2&v_birlesim=008).

Adıyaman’ın Gerger ilçesi Gölyurt köyünde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin açıklaması:

“Son günlerde Adıyaman Gerger ilçesi Tillo köyü, Türkçe adıyla Gölyurt köyünden vatandaşlarımız sık sık aramaktadırlar. Her yaz olduğu gibi bu yaz da yine içme suyu sıkıntısı çekiyorlar. Katırlarla sağlıklı olmayan kaynaklardan içme suyu taşımak zorunda kalıyorlar. Ayrıca, 33 kilometrelik yolu var Gerger’le, araçla iki buçuk saatte zor gidiliyor. Kışın da uzun süre kapalıdır. Hazır, fahri hemşehrimiz, bakanımız da burada iken Gölyurt’un yani Tillo’nun bu sorununun çözülmesi için gereğini yapmalarını arz ediyorum. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:22, Birleşim:116, s.997, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=997&v_mec lis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=22&v_birlesim=116).

Adıyaman'ın Karapınar Mahallesi'nde bazı Alevi ve Kürt vatandaşların evlerinin işaretlenmesine ilişkin açıklaması:

“Genel Kurula bir konuda bilgi vermek istiyorum: Adıyaman'da, dün gece, Karapınar Mahallemizde özellikle Alevi ve Kürt vatandaşlarımızdan yaklaşık 28 ailenin kapısına spreyci boyayla işaret konulmuş. Tabii, daha önce yaşadığımız örnekler olduğu için -özellikle Kahramanmaraş katliamında da hatırladığımız üzere- Adıyaman'da da böyle bir talihsiz olayın yaşanmaması için özellikle Hükümetin ve İçişleri Bakanının bu konuya el atması ve incelemesini istiyorum. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:15, Birleşim:72, s.211, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=211&v_mec lis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=15&v_birlesim=072).

Adıyaman'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması:

Salih Fırat konuşmasında; Adıyaman Türkiye'nin her tarafına, Karadeniz'e fındığa, İç Anadolu'ya patatese, Çukurova'ya pamuğa, yine, GAP'tan sonra Şanlıurfa'ya pamuğa işçi gönderir hâle geldiğini, Adıyaman'da tütün ekimi yasaklandıktan sonra henüz alternatif bir ürün ekimi geliştirilmediğinden Adıyaman'da işsiz nüfus Türkiye ortalamasının 3 katı olduğunu, yaklaşık yüzde 30 oranında işsizlik oranının olduğunu. Nissibi köprüsü ve duble yollarımız hala yapılmadığını, turizm alanlarının tanıtımının yapılmadığını ifade etmiştir.

“Adıyaman, 1954 yılında Malatya ilinden ayrılarak il olmuştur ancak geçen süreç içinde Adıyaman çevre iller arasına sıkışmış, güdük kalmış, çıkmaz sokak olan bir il hâline gelmiştir. Bildiğiniz gibi, Atatürk Barajı yapıldıktan sonra Adıyaman'ın doğuyla olan irtibatı kesilmiş, yıllardır “Adıyaman'da Nissibi Köprüsü yapılacak.” diye vaatlerde bulunuluyor ancak hâlâ Adıyaman doğu ve güneydoğuyla olan irtibatını sağlayamıyor. Yine, Adıyaman ilimizin yüzde 60'ı çiftçilikle, tarımla uğraşmaktadır. Sulanabilir arazilerin ancak yüzde 16'sı sulanabilmektedir. Adıyaman ilimizin en büyük geçim kaynağı, bu tarımla uğraşırken tütün ekmektir. Bilindiği gibi tütün 2000 yılından beri yasaklandı, ekilmiyor ancak sulu tarıma da geçilmediği için yurttaşlarımız, Adıyaman vatandaşları Türkiye'nin her tarafına ırgat ihraç eden kent hâline getirildi. Türkiye'nin ilk mevsimlik işçiler derneği, Türkiye'nin ilk işsizler derneği Adıyaman'da kurulmuştur.

“Adıyaman Türkiye'nin her tarafına, Karadeniz'e fındığa, İç Anadolu'ya patatese, Çukurova'ya pamuğa, yine, GAP'tan sonra Şanlıurfa'ya pamuğa işçi gönderir hâle gelmiştir. Adıyaman'da tütün ekimi yasaklandıktan sonra henüz alternatif bir ürün ekimi geliştirilmediğinden Adıyaman'da işsiz nüfus Türkiye ortalamasının 3 katıdır, yaklaşık yüzde 30 oranında işsizlik oranı vardır; yine bundan dolayı Adıyaman yoksullaşmıştır. Adıyaman'da yeşil kartlı oranı yüzde 52'dir yani nüfusunun yüzde 52'si yoksulluk, açlık sınırının altında geçmektedir. Yine Adıyaman'da, biliyorsunuz, Türkiye ham petrolünün yüzde 30'u çıkarılmaktadır. Külfetini Adıyaman çekmekte ancak Adıyaman'da bir rafineri yapılmadığı için yine işsizlik oranı devam etmektedir. Adıyaman'da aslında çok iyi turizm alanları vardır:

Nemrut, Perre mağaraları, Turuş mağaraları, Gümüşkaya mağaraları, Sofraz anıtları. Ancak tanıtım yapılmadığı için turizmde de geri kalmıştır. Elimizde kala kala bir Nemrut kalmıştır, onu da son zamanlarda Malatya ilimize vermek üzere çalışmalar devam etmektedir. Yani Adıyaman'ın bütün mal varlığına, bütün hazinelerine, her şeyine komşu iller göz koymuş, talan etmektedir; bunun da önüne geçilmemektedir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:17, Birleşim:84, s.673-624,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=673&sayfa_no_son=674&sayfa_no=674&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yil_i=&v_cilt=17&v_birlesim=084).

Adıyaman'da çiftçilerin sulama sorunlarına ilişkin açıklaması:

“1 Mayıs Emek Bayramı'nı kutluyorum, tüm emekçi kardeşlerime saygılar sunuyorum. Ayrıca, yıllardır hükümetler Adıyaman'da sulama projelerini bitiremediler. Çiftçi kardeşlerimiz kendi imkânlarıyla sondaj kuyuları açtılar, bu sondaj kuyularından tarlalarını sulamaya başladılar ancak elektrik ücretlerini ödeyemediklerinden dolayı şu an Adıyaman'da yaklaşık 400-500 kişi tarlasını sulayamıyor. Yaklaşık 300-400 bin dönüm arazi kuraklıkla karşı karşıya. Hükümetin, özellikle çiftçilerin tarımsal sulamada kullandığı elektriğe bir çare bulması gerekiyor, sübvansiyonda bulunması gerekiyor. Aksi takdirde çiftçilerimiz aç ve sefalet içindedirler.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:16, Birleşim:78, s.210, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=210&v_mec_lis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=20&v_birlesim=101).

Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun ile Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

“12 Mayıs 2012 tarihinde Adıyaman'da inşaatı devam eden 400 yataklı araştırma hastanesinde bir partimiz, ne yazık ki, inşaattan düşerek hayatını kaybetmiştir, kendisine Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır diliyorum. Bu nedenle belirtmek istiyorum ki, nasıl ki bu Eczacılık Kanunu'nda bütün partiler birleşip oy birliğiyle bir yasa çıkarıyorlarsa şu an görüşülmekte olan İş Güvenliği Yasası'nın da çok kısa sürede Türkiye'de geniş şekilde çıkarılması gerekiyor. Bundan sonra iş kazalarından dolayı ölen insanların sayısının azalması gerekiyor. Türkiye, biliyorsunuz, bu konuda sicili kötü olan bir ülkedir. Şu an alt komisyonda görüşülmekte olan İş Güvenliği Yasası'nda da dört partinin birlikte güzel bir yasa çıkarması umuduyla teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:21, Birleşim:108, s.310, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=310&v_mec_lis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=21&v_birlesim=108).

Faili meçhul cinayetlerin aydınlatılması için verilen Meclis araştırması önergelerine onay verilmesine ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Tüm İslam âleminin Mevlit Kandili'ni kutluyorum. Faili meçhullerle ilgili bir iki cümle söylemek istiyorum. Mecliste grubu bulunan

bütün partiler ve hatipleri konuştuıkları zaman faili meçhullerin aydınlatılması gerektiğini belirtirler ancak ne yazık ki defalarca bu konuda Meclis araştırma önermeleri verildiği hâlde, iktidar partisinin oylarıyla bu araştırma önermeleri geri çekilmektedir, onay verilmemektedir. Eğer bu konuda samimi isek, ölen 10 binlerce faili meçhulün aydınlatılmasını istiyorsak lütfen bu Meclis araştırma önermelerine “Evet” oyu verelim. Yine, faili belli olaylar da oluyor Türkiye’de. Bugün Uludere olayının faili belli olmasına rağmen, üstünden aylar geçmesine rağmen hâlâ Hükûmetten “Bu olayın istihbaratını kim verdi, istihbarat kimden alındı?” sorularımıza cevap alamadık. Teşekkür ediyorum efendim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:13, Birleşim:61, s.189, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=189&v_mec lis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=13&v_birlesim=061).

GAP kapsamındaki barajların pompaj istasyonlarının tamamlanamamasının tarım üzerindeki olumsuz etkilerine ilişkin açıklaması:

Salih Fırat konuşmasında; GAP projesi içinde olan Koçali, Çamyurdu barajları ve Bebek 1 sulama pompaj istasyonu ne zaman tamamlanacağını sormuştur. Adıyaman’da tütün ekimi yasaklandığından, sulu tarıma da geçilmediğinden dolayı her yıl yüz binlerce insanımız Türkiye’nin değişik bölgelerine ırgat olarak gönderildiğini işsizliğin giderek arttığını, yeşil kart sayısı nüfusun yüzde 50’sinden fazla olduğunu, yoksullukta Türkiye’de sondan 3. olduğunu ifade etmiştir.

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Bilindiği gibi Güneydoğu Anadolu Projesi’nin en büyük inşaatı Atatürk Barajı’dır. Atatürk Barajı bundan önceki hükûmetler döneminde tamamlanmıştır. Atatürk Barajı’na Adıyaman ili yetmiş köyü ve bir ilçesini vermiştir. Atatürk Baraj, gölünden sulanabilir arazilerin büyük bir kısmı sulanmamaktadır. 6 adet pompaj istasyonu vardır, bunların çoğu tamamlanmamıştır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:2, Birleşim:4, s.196-197, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=196& sayfa_no_son=197&sayfa_no=197&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v _cilt=2&v_birlesim=004).

Hükûmetin çiftçinin, işçinin, memurun sesini duymadığına ve Adıyaman’ın bazı ilçelerinde ve merkezinde borçlarından dolayı elektrikleri kesilen çiftçilerin mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Türkiye'nin her tarafında çiftçilerimiz ağlıyor, Hükûmet duymuyor; işçiler ağlıyor, Hükûmet duymuyor; grevler yapılıyor, Hükûmet duymuyor; memur ağlıyor, duymuyor. Adıyaman’ın da Samsat ilçesinde, Kâhta ilçesinde, Besni ilçesinde ve Merkez’inde tarlalarını sulamak için elektrik kullanan çiftçilerimiz, elektrik borçlarından dolayı elektrikleri kesildiği için kuraklıkla karşı karşıyalar. Acil olarak çiftçilerimizin bu mağduriyetinin giderilmesi gerekmektedir. Ancak ne yazık ki Hükûmet duymuyor. Hükûmeti tekrar duymaya davet ediyorum. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:22, Birleşim:113, s.302, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=302&v_mec lis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=22&v_birlesim=113).

İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin'in medyaya yansıyan bazı davranış ve ifadelerine ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Vatandaşa takla attıran, ölenleri adetle sayan, “barış” kelimesini kullanmayan, 75 bin kişiyi hain diye fişleyip “Tükürükle boğacağım.” diyen, eksi 20 derecede çadırda yaşayanlara “Sarayda yaşıyorsunuz.” diyen bir Bakan Türkiye'nin kaderi olmamalıdır. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:19, Birleşim:95, s.324, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=324&v_mec lis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=19&v_birlesim=095).

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Tasarı ve Teklifi ile ilgili yaptığı konuşması:

Salih Fırat konuşmasında; Bu yasa da yürürlük maddelerinde belirtildiği üzere bir kısmı bir yıl sonra, bir kısmı iki yıl sonra yürürlüğe girecek. Hâl böyleyken gecenin bu saatinde sıkıştırarak, hızlıca, yanlışlarla dolu, içi doldurulmayan bir yasa geçirildiğini, belki iki üç ay sonra, daha yürürlüğe girmeden bazı hataları göreceklarini yeniden bu yasa karşımıza geleceğini ifade etmiştir.

“Biz bu önergede tabii, “işçi” kelimesinin kalmasını istiyoruz. Yani Sayın Bakanımız da işçilikten gelmiştir, içimizde çoğu arkadaşımız işçi olarak çalışmıştır. “İşçi” kelimesinin anlamına bence hepimizin saygı duyması gerekir. “İşçi” kelimesi orada kalmalıydı. Ha, “işçi” kelimesi eğer dar kapsamlıysa “çalışan” kelimesi kullanılabilirdi. Yine, iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili bir yasa çıkarıyoruz ancak ne yazık ki Komisyon Başkanımız da dâhil, içimizde çoğu hekim arkadaş... Şu anki ortamımız bile iş sağlığına ters düşmektedir. Sağlık şartlarının uygun olmadığı bir ortamda, uygun olmadığı bir zamanda sağlıkla ilgili bir kanun çıkarmaya çalışıyoruz. Bu kesinlikle yanlıştır. Komisyon Başkanımız kardiyolog kendisi, Hocamıza saygı duyuyorum, özellikle koroner kalp hastalıklarının hangi zamanda, hangi saatlerde görülme oranının yükseldiğini kendileri bize belki açıklayacaklardır. Gecenin bu saatinden sonra böyle çalışmalar yapılırken, yorgun argın, dikkatin dağıldığı bir ortamda çalışma yapılırken kalp hastalığı, koroner kalp hastalığı veya kalp krizi geçirme riski çoğumuzda artacaktır çünkü çoğumuzun yaşı otuz beşin üstüdür, kalp hastalığı görülme riski artmaktadır. O yüzden, zaten, bu yasa da yürürlük maddelerinde belirtilmiştir, bir kısmı bir yıl sonra, bir kısmı iki yıl sonra yürürlüğe girecek. Hâl böyleyken gecenin bu saatinde sıkıştırarak, hızlıca, yanlışlarla dolu, içi doldurulmayan bir yasa geçiriyoruz, belki iki üç ay sonra, daha yürürlüğe girmeden bazı hataları göreceğiz ve yeniden bu yasa karşımıza gelecektir diye düşünüyorum, inşallah böyle olmaz. Niye böyle diyoruz? Bakın, özellikle 6'ncı maddede şu söyleniyor: “İşveren, eğer yetki belgesi varsa iş yeri hekimliği ve iş güvenliği uzmanı görevini kendisi üstlenebilir.” Ayrıca, 8'inci maddede şunu söylüyor: “İş yeri hekimi ya da iş güvenliği uzmanı, o iş ortamında çalışma koşulları uygun değilse, şartlar kötüyse işvereni uyarır. İşveren o şartları düzeltmezse Bakanlığa şikâyet eder.” diyoruz...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:24, Birleşim:121, s.180, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=180&v_mec lis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=24&v_birlesim=121).

Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sayın Bakanım, tabii, grevsiz toplu sözleşme, aslında, bir bakıma, hem halkı hem de bizi kandırmaktır; grevsiz toplu sözleşme olmaz. Kaldı ki şu an kamuda çalışanların çoğu taşeron işçisi oldu. Kamuda ne kadar taşeron işçisi çalışıyor? Zaten bunların sendika hakkı yoktur. Yakın bir gelecekte kamuda çalışan memurların çoğu da taşeronlaşacaktır. Örneğin, Sağlık Bakanlığına bağlı çalışanların çoğu bu kamu hastaneler birliği yasası geçtiğinde, yürürlüğe girdiğinde sözleşmeli olacaktır, dolayısıyla sendikal haklarını da kaybedeceklerdir. Yani burada artık vatandaşı kandırmaktan vazgeçin. Sizin bu dönemin sonunda muhtemelen grevli, daha doğrusu sendika hakkı elde edecek olan kamu çalışanı kalmayacaktır. Yine, bölgeniz olan Siverek’te, biliyorsunuz, nevruda yaşları yetmiş olan insanların çoğu tutuklandı...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:18, Birleşim:88, s.297, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=297&v_mec lis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=18&v_birlesim=088).

Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanunda ve Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile ilgili yaptığı konuşması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sayın Bakanım, hava yolu ulaşımı ve duble yol ulaşımı konusundaki çalışmalarınızı takdir ediyoruz ancak Adıyaman bu konuda hep üvey evlat olarak görülmüştür. Anadolujet adı altında Borajet uçakları kiralanmıştır. Bu Borajet uçakları kime aittir? Kiralanırken yolcu garantisi verilmiş midir? Adıyaman bu konuda kendisini ötekileştirilmiş hissediyor. Yine, diğer taraftan Adıyaman-Malatya, Adıyaman-Gaziantep, Adıyaman-Urfa arasındaki duble yollarda sınırlarımızda olan diğer illerin yolları tamamlanmıştır ama Adıyaman-Gölbaşı, AdıyamanKâhta, Adıyaman-Besni arasındaki duble yollar tamamlanmamıştır. Bunlar ne zaman tamamlanacaktır? Bir de Çelikhane-Yeşilyurt arası yol ne zaman tamamlanacaktır? Teşekkür ediyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:16, Birleşim:81, s.861, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=861&v_mec lis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=16&v_birlesim=081).

Köylere hizmet götürme birliklerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması:

Salih Fırat konuşmasında; diğer kurumların aksine ülke kalkınmasında önemli desteği olan, köylü ile içli dışlı ve bire bir onların sorunları ile karşı karşıya olan ve

samimi olarak köylülerin sorunlarıyla ilgilenen, köylere hizmet götürme birliklerinde çalışan personelin de kadroya kavuşturulmasının gerektiğini ifade etmiştir.

“Köylere hizmet götürme birlikleri, tek başına gereksinimlerini göremeyen köylerin birleşerek kendi gereksinimlerini karşılamaları için, Anayasa’nın 127’nci maddesiyle, 5355 sayılı Mahallî İdare Birlikleri Kanunu’nun 18’inci maddesi gereğince İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu izniyle kurulan kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlardır. Köylere hizmet götürme birliklerinin yönetimi illerde valilere, ilçelerde kaymakamlara verilmiştir. Yönetimi devlet tarafından yürütülen ve son yıllarda Hükûmetin öncü projelerinden olan KÖYDES projeleriyle de etkin hâle getirilen bu birliklerin çalışanları ise işçi statüsünde hizmet akdiyle sürekli çalışan ama geçici olarak adlandırılan personellerdir. Güvencesiz, yarını görme kaygısı olan, her an işten çıkarılma korkusu içerisinde yaşayarak, karın tokluğuna, zor şartlarda, altyapıda, içme suyu projelerinde ve en önemlisi de idari hizmetlerde görev yaparak, yıllık binlerce Türk lirasına ihale edilen işlerin teknik hizmetlerinde ve idari hizmetlerinde de görev yapmaktadırlar. İşlerini de tam ve eksiksiz olarak yapmakta, mesai gözetmeksizin hem bürokratik işlerde hem de arazi şartlarında hizmet vermektedirler. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; diğer kurumların aksine ülke kalkınmasında önemli desteği olan, köylü ile içli dışlı ve bire bir onların sorunları ile karşı karşıya olan ve samimi olarak köylülerin sorunlarıyla ilgilenen, köylere hizmet götürme birliklerinde çalışan personelin de kadroya kavuşturulmasında yarar görmekteyim. Öyle ki köylere hizmet götürme birlikleri, ülkemiz genelinde mahallî idare birlikleri içerisinde en fazla üyeyle -yaklaşık 909 üyesi vardır- ilk sırada yer almaktadır. İlçeye ait tüm köylere hizmet vermesine rağmen ne hikmetse sadece ilçe merkezlerinde hizmet eden belediyeler ya da diğer kurumlarda çalışan, Tarım, Diyanet, Sağlık Bakanlığında çalışan sözleşmeli 4/B’li personel, 2 Kasım 2011 tarihli mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan 663 sayılı Kanun Hükümünde Kararname’yle Sağlık Bakanlığında bir yıldır çalışan vekil ebe ve hemşireler 4/B’li statüsüne alınmışlardır. Bu arkadaşlarımız hangi gerekçeyle böyle bir statüye kavuşturulmuyorlar, anlamış değilim...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:15, Birleşim:73, s.321-322,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=321&sayfa_no_son=322&sayfa_no=322&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yil_i=&v_cilt=15&v_birlesim=073).

20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü’ne ilişkin açıklaması:

“Evet, bugün Dünya Çocuk Hakları Günü. Çocuk haklarından biri de eğitim hakkıdır ama ne yazık ki Adıyamanlı çocuklar Hükûmetin yanlış politikaları yüzünden Adıyaman’da yatırım yapılmamasından dolayı çevre illere ve bölgelere ırgat olarak gidiyorlar. Hâlâ Erzincan’da pancar sökülümünde bulunup da okula gitmeyen çocuklarımız var. İki buçuk ay geçti okulun açılışından, eğitim hakları hâlâ kendilerine verilmemiştir. Bu konunun ivedilikle düzeltilmesi gerekir.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:34, Birleşim: 26, s.548, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=548&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=34&v_birlesim=026).

Kütahya Emet’te işçilere yönelik saldırıya ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Van depreminin gerçek artçı sarsıntıları şimdi hissedilmeye başlanmıştır. Nitekim, dün Kütahya’nın Emet ilçesinde çalışmaya giden deprem

mağdurlarının çadır ve konteynerleri yakılmıştır. Bu, kabul edilemezdir. Ancak Hükümet ve hükümetler, on dokuz yıl önce Sivas'ta otelin yakılmasını, dün de Kütahya'da çadır ve konteynerlerin yakılmasını seyrederken, o karanlık zaman aşımı kararını protesto etmek isteyen göstericilerin üstüne gaz bombası atmaktan çekinmemiştir. Bunu şiddetle kınıyorum. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:16, Birleşim: 79, s.435, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=435&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=16&v_birlesim=079).

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Nemrut'un dünya mirası olduğuna ve yıkılan Ermeni Mezarlığı'na ilişkin açıklaması üzerine konuşması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Evet, son zamanlarda Nemrut'un Malatya'ya ilhakı düşünülüyor, ancak biz artık Adıyaman ili olarak Adıyaman'ın varlıklarının sömürülmesini istemiyoruz. Atatürk Baraj Gölü'nün suyu Şanlıurfa'ya, Göksu'nun suyu Maraş ve Antep'e, Çat Barajı'nın suyu Malatya'ya... Artık Nemrut'u da lütfen bırakınlar, Adıyaman'la özdeşleşen bir tarihî eserdir, Adıyaman'a kalsın. Teşekkür ederim tekrar.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:14, Birleşim: 69, s.801, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=801&sayfa_no_son=801&sayfa_no=802&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=14&v_birlesim=069).

Nevruz Bayramı'na ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Bugün 21 Mart, Nevruz Bayramı. Tüm halkımızın Nevruz Bayramı'nı kutluyorum. Evet, son dört gündür Türkiye'de kutlanan nevrüz etkinliklerinde yaşananları hakikaten endişeyle izliyoruz. İçişleri Bakanının görevi Türkiye'de insanların huzur ve refah içinde bayramlarını kutlamasının güvencesini sağlamaktır ama ne yazık ki dönemin İçişleri Bakanı Türkiye'yi özellikle gerginliğe sokan bir karar almıştır. Barışın, huzurun ve kardeşliğin olduğu, gaz bombalarının olmadığı, polis yumruklarının olmadığı, camların kırılmadığı, milletvekillerine yumrukların atılmadığı bir bayram özlemiyle tüm halklarımızın Nevruz Bayramı'nı kutluyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:16, Birleşim: 81, s.820, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=820&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=16&v_birlesim=081).

Sporla Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile ilgili yaptığı konuşması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sayın Bakanımın şu bilgiyi almak istiyorum: Adıyaman ili, 1975 yılında nüfusu yaklaşık 30 bin iken bir kapalı spor salonuna, bir yüzme havuzuna sahipti; bugün nüfusu 200 bin, hâlâ aynı spor salonu ve aynı yüzme havuzu var. Bu konuda bir çalışmaları var mı? Adıyaman'a bir şey verecekler mi? Teşekkür ederim”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:5, Birleşim: 23, s.94, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=94&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=5&v_birlesim=023).

Şırnak ilinin Uludere ilçesinin sınır kesiminde yapılan hava operasyonu sonucunda 35 vatandaşımızın hayatını kaybetmesi nedeniyle Hükûmetin gereğini yapmasına ilişkin gündem dışı konuşması:

Salih Fırat konuşmasında; ekmek parası için, yılbaşı hediyesi için, yolculuk ücreti için, otobüs ücreti için, gidip katırlarla mazotu, şekeri getirecek olan çocuklardan devletin haberi olduğunu, ikisinin yaşı yirminin üstünde, geriye kalan, diğerlerinin tamamının yaşı yirminin altında olan 35 vatandaşın hayatını kaybettiğini devletin olayı aydınlatması gerektiğini ifade etmiştir.

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Değerli milletvekilleri, ben burada siyasi kimliğimi bir tarafa bırakarak Uludere’de yaptığımız gözlemi anlatmak istiyorum. 5 milletvekili arkadaşım, Tunceli Milletvekili Hüseyin Aygün, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, Muğla Milletvekili Nurettin Demir, Manisa Milletvekili Hasan Ören’le birlikte, bir de Ordu Milletvekilimiz İdris Yıldız’la birlikte dün Uludere’deydik ve Gülyazı köyündeydik. Yola çıktığımızda, gece, Şırnak’ta bir otelde konakladık. Otelde, darp edilen Uludere Kaymakamı da vardı. Ziyaret ettik, “Geçmiş olsun.” dedik ve kendisini dinledik. Kendisi, aynen, bize şunu söyledi: “Bu çocuklar için iki gündür ağlıyorum. Ben bunlara bir hafta önce bir halı saha yapmıştım, orada beraber top oynamıştık. Bölgenin, yıllardır işsizlikle, yoksullukla baş başa olduğundan dolayı, o bölgedeki insanların, devletin resmî ve mülki amirlerinin de, askerî amirlerinin de bilgisi dâhilinde, göz yummaları dâhilinde, geçimlerini sağlamak için kaçakçılık yaptıkları biliniyor ve buna izin veriliyor.” Bu, kaymakamın ağzından duyduğumuz laflardır. Aynı şekilde -öyle olduğunu biliyoruz çünkü ben de orada askerlik yaptım 90 yılında- orada, sınıra giden kuştan bile askerinin ve oradaki yetkililerin haberi olur; kim nereye gidiyor, kime gidiyor, hangi eve misafirlğe gidiyor, haberi olur. Dolayısıyla o gün orada, ekmek parası için, yılbaşı hediyesi için, yolculuk ücreti için, otobüs ücreti için, gidip katırlarla mazotu, şekeri getirecek olan çocuklardan da devletin haberi vardı çünkü oradaki her nefesten devletin haberi var. 2’sinin yaşı yirminin üstünde, geriye kalan, diğerlerinin tamamının yaşı yirminin altında; on üç yaşına kadar çocuklar var, ilköğretimde okuyorlar, lisede okuyorlar. Öğrenci arkadaşlarından birisi geldi, bize dedi ki: “Falanca çocuk okul çantasını bıraktı, ‘Ben gideyim, kendime yılbaşında ayakkabı almak için, bu gece gideyim, mazot getireyim.’ dedi.” Düşünebiliyor musunuz, hiçbir anne, hiçbir baba, eğer o bölgede tehlike varsa, o bölgede ateş varsa, o bölgede ölüm olacaksa on üç yaşındaki çocuğunu o sınıra gönderir mi? Siz gönderir misiniz? Elbette ki gönderilmez. Bu olaya insan gözüyle bakmak gerekiyor, insani gözle bakmak gerekiyor. Orada, kurtulanlarla görüştük. Aynen söyledikleri şu: “Biz bile bile bombalandık.” Niye diye sordüğümüzde “Çünkü burada biz her gün gidiyoruz, son bir aydır, son on beş gündür daha da önümüz açıldı, bu son grup en az gruptu, 100 kişi gidiyorduk, 150 kişi gidiyorduk, 70 kişi gidiyorduk ve gittiğimizde de insan sayısından katbekat katır sayısı vardır. O şekilde gideriz, karşı tarafta Irak sınırında evet, yerleşim yeri yok ama arabalarla, ciplerle sigaralar veya mazot veya şeker getirilir, biz orada katırlarımıza yükleyip getiririz, asker de geçişimize göz yumar. Çünkü geçinecek kaynağımız yok, geçinecek bir şeyimiz yok.” dediler. O günde o şekilde saat 16.00’da köyden ayrılıyorlar 40 arkadaşı, yaklaşık 70 katırla gidiyorlar. Orada yüklerini yükleyerek, beşerli, altışarlı gruplar hâlinde Türkiye sınırına geri dönüyorlar ve orada karşılarında geçiş yollarının askerler tarafından tıkanıp gözetiliyorlar, bekliyorlar ki yol açılsın, köye geri dönelim, köydekileri arıyorlar: “Önümüz kesilmiş, gelemiyoruz.” diye. Bu arada, diğer gruplar da gelip yetişiyor, orada yirmişerli, otuzarlı gruplar hâlinde birikiyorlar ve bir aydınlanma mermisi atılıyor, arkasından obüs topu atılıyor. O aydınlanma mermisinden sonra, yaklaşık on dakika sonra uçaklar gelip bombalıyor ve o

bombalamadan önce yolu tutan askerlerin -o aydınlanma mermisinden sonra- yavaş yavaş arabalarıyla geri çekildiğini söylüyorlar. Olay bu. Gidip göreceşin, gördüğünü de doğru söyleyeceşin, gördüğünü saklamayacaksın eğer ölmek istiyorsan veya gözlemci olarak gidiyorsan. Biz böyle gördük yani tablo bu. Oradaki vatandaşlarımız devleti burada suçlu görüyor, “Devlet bizden özür dilemeli.” diyor, “Devlet bu olayı mutlaka açığa çıkarmalı.” diyorlar, “Kim emri verdi? Kim istihbaratı verdi? Kim bombayı attırdı? Biz bile bile öldürüldük.” diyorlar, “Öldürülmek istemiyoruz.” diyorlar, “Yeter artık.” diyorlar, “Karnı tokluğu için gidiyoruz.” diyorlar. Olay bu arkadaşlar, olaya bu gözle bakalım. Teröristtir, şudur, budur... Vele ki terörist, terörist de öldürülmeyi gerektirmez, yakalarsın cezaevine atarsın, pusu atarsın, ateş edersin. Bir uyarı yok, bir ateş yok, herhangi hiçbir şey yok, durup dururken tepeye bomba yağıyor arkadaşlar. Olayın özü bu. O yüzden, siyaset üstü düşünelim, insan hakları düzeyinde düşünelim, bu olayı çözelim. Lütfen, Hükümetin bu olayı açıklamasını, gerekeni yapmasını istiyorum. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:10, Birleşim: 46, s.226-227,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=226&sayfa_no_son=227&sayfa_no=227&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=10&v_birlesim=046).

Tutuklu bulunan 8 milletvekiliyle ilgili yasal düzenlemelerin yapılp millet iradesine saygı gösterilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Son on yıldır sürekli Hükümetin ve Başbakanın dilinden “milletin iradesi” kelimesi düşmez. Ancak ne yazık ki on bir aydır milletin iradesiyle, milletin oylarıyla seçilen 8 tane milletvekilimiz cezaevlerinde tutuklu bulunmaktadır. Bununla ilgili yapılmak istenen yasal düzenlemeler yapılırken de bu yasal düzenlemeden dolayı bazı insanların bundan yararlanacağı korkusu mevcuttur. Türkiye’de yasalar çıkarılırken halkın tamamı düşünülmelidir, yasalar bireylere göre çıkarılmaz, korkularla yasa çıkarılmaz. O yüzden korkmadan, düşünmeden direkt olarak Türkiye’de Terörle Mücadele Yasası, CMK’nın 250’nci maddesi, Anayasa hızla değiştirilip bu millî iradenin tutukluluğuna son verilmesi gerekir. Korkuyla bir yere varılmaz. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2012, Dönem:24, Cilt:20, Birleşim:104, s.857, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=857&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=20&v_birlesim=104).

Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının, Irak’ın kuzeyinden ülkemize yönelik terör tehdidinin ve saldırılarının bertaraf edilmesi amacıyla sınır ötesi harekât ve müdahalede bulunmak üzere Irak’ın PKK teröristlerinin yuvalandıkları kuzey bölgesi ile mücavir alanlara gönderilmesi ve görevlendirilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17/10/2007 tarihli ve 903 sayılı Kararıyla Hükûmete verilen ve son olarak 12/10/2010 tarihli ve 975 sayılı Kararı ile bir yıl uzatılan izin süresinin, 17/10/2011 tarihinden itibaren bir yıl daha uzatılmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/539) ile ilgili yaptığı konuşması:

“Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlar; bugün sayısını unuttuğum Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurt dışına çıkış tezkeresi iznini tekrar görüşüyoruz. Hepimiz gördük ki yıllardır,

yaklaşık yirmi yedi yıldır, yirmi sekiz yıldır Türkiye’de bir iç çatışma, iç savaş, terör olayı var. Bunun çözüm yerinin de Türkiye Büyük Millet Meclisi olduğunu hepimiz, her zaman, her oturumda açıklayıp söylüyoruz. Ama buna rağmen, hâlâ, Türkiye’de kan dökerek barışın sağlanacağı söyleniyor. Ben Hükûmetten şunu beklerdim: “Evet, biz Türkiye’de barışı sağlamak için herkesle her zeminde gerekirse müzakere yaparız, gerekirse tartışırız, gerekirse mücadele ederiz.” Hükûmetin bundan korkmaması gerekir. Türkiye’de kardeş kanının dökülmemesi için bu cesareti göstermesi gerekir. Hükûmetten bu cesareti istiyorum. Teşekkür ederim efendim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:2, Birleşim:3, s.146, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=146&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=2&v_birlesim=003).

Ülkemizde meydana gelen sel felaketine ve Adıyaman’daki binaların depreme dayanıklılık testlerinin yapılması konusunda alınması gereken tedbirlere ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Devlet olmanın gereği, vatandaşlarının can ve mal güvenliğini sağlamak ve korumaktır. Bu sel felaketinden dolayı izliyor ve gözlüyorum ki Hükûmet sanki bu hizmetler bir lütufmuş gibi halkımıza sunuyor. Bunu üzüntüyle karşılıyorum. Diğer taraftan, Adıyaman ilimiz depremde riskli olan, birinci derece bir kuşak üzerindedir. Sayın Bakanımızdan özellikle rica ediyorum: Adıyaman’daki binaların acilen statik ve depreme dayanıklılık testlerinin yapılmasını ve bunların tadilatlarının yapılması için gerekenin yapılmasını arz ediyorum. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:2, Birleşim:7, s.404-405, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=404&sayfa_no_son=405&sayfa_no=405&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=2&v_birlesim=007).

Van’da vatandaşların hâlâ yazlık çadırlarda yaşadıklarına, konteynerlere yerleştirilmediklerine ilişkin açıklaması:

“21 Aralıkta Van’a ziyarete gittiğimizde arkadaşlarımızla birlikte orada Van Valisiyle görüşmüştük. 15 Ocakta çadırda yaşayan bütün insanların konteynerlere yerleştirileceğini söylemişti bize. Onun üstünden yaklaşık olarak kırk beş gün geçti ama hâlâ yaklaşık 30 bin insanımız, yurttaşımız yazlık çadırlarda yaşıyor, yangınlarda çocukları ölüyor. Ben Hükûmetten şunu istiyorum: Lütfen bu konteynerleri çabuk bitirin, bir. Bir de bir gece sadece oturduğunuz apartmanlarda kaloriferi yakmayın, o çadırda yaşayan insanların dramını bir hatırlayın. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:24, Cilt:12, Birleşim:58, s.835, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=835&v_meclis=1&v_donem=24&v_yasama_yili=&v_cilt=12&v_birlesim=058).

3.1.10 Şevket Gürsoy' Un Meclis Konuşmaları

Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın Bazı Belediyelerin Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu ile ilgili yaptığı konuşması CHP gurubu adına konuşması:

Şevket Gürsoy konuşmasında; belde belediyelerinde çalışanların çoğu, bu beldelerde oturan insanlardır; bunların orada evleri var, küçük bir bağları, bahçeleri var, akrabaları var. Bu işin Sosyal yönünü de düşünülmesi gerektiğini, bu belediyeleri iyileştirmenin, bu belediyelere katkıda bulunmanın en doğrusu olacağını ifade etmiştir.

“Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan'ın Bazı Belediyelerin Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi üzerinde Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Sayın milletvekilleri, halkımızın mutluluk ve huzur içerisinde yaşayabilmesi için sizler tarafından getirilen her yasaya, ben, şahsen, samimî olarak yardımcı olmak istiyorum. Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun da, geçmişte yardımcı olduğunu, bundan sonra da yardımcı olacağını hepiniz gördünüz. Yalnız, bizler, bu kürsüden konuşurken, sizlerin getirdiği bu kanun tekliflerindeki eksiklikleri anlatırken, sizler anlamak istemediniz; dolayısıyla, zaman zaman Cumhurbaşkanından geri döndü. bizler haklı çıktık; Anayasa Mahkemesinden geri döndü, bizler haklı çıktık. İyiniyetle getirilen bu teklifi, gerçekten, şu anda incelediğimiz zaman, her tarafında yanlışlıklar var. Bir kere, komisyona getirilme şekli yanlıştır. Bizler, komisyon üyesi olarak, komisyon toplantısının olduğu saatte bu kanun teklifiyle karşılaştık. Etik olarak bu teklifin 48 saat önceden getirilmesi gerekirdi. 2 000 nüfuslu belediyelerin kaldırılması olayı... Hâlâ, geçmişteki sayımın şaibeli olduğu söylenir. Bu küçük belediyeler devletin sırtında yük gibi gösteriliyor, bu belediyelerin çalışmadığı söyleniyor. Sayın milletvekilleri, bence, doğrusu, bu belediyeler çok çalışıyor. Sizler, bu ülkenin insanların mutluluğunu; eğitimden, sağlıktan, adaletten, din hizmetlerinden faydalanmasını istemiyor musunuz? Bu toplumun aydınlık bir seviyeye gelmesi için gayret göstermiyor musunuz? Bu küçük belediyeler gençlerin spor yapması için saha yapar, camiyle ilgili işlere bakar, temizlik işlerine bakar, eğitime katkıda bulunur; hepsi de büyük bir yarış içerisinde. Geçmişte belediye başkanlığı yapmış biri olarak benden de, sık sık "Sayın Başkanım, sizin kullanmadığımız araçları bize verin, biz çalıştırırız; çöplüğe atacağımız çöp bidonlarını bize verin, biz orada değerlendiririz" taleplerinde bulunuluyordu. Gerçekten de, bu konuda son derece başarılılar ve bir yarış içerisinde.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2003, Dönem:22, Cilt:35, Birleşim: 32, s. 346-347,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=346&sayfa_no_son=347&sayfa_no=347&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yil_i=&v_cilt=35&v_birlesim=032).

Emniyet Teşkilat Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Gürsoy konuşmasında; bu tasarının ardından, Emniyet Teşkilatı personelimizin özlük haklarının ekonomik, sosyal ve kültürel açılımlarını içeren yeni tasarılar getirilmesini beklediklerini, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak tasarıyı desteklediklerini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Emniyet Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini bildirmek üzere söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bilindiği üzere, 2001 yılında, Emniyet Teşkilatı Kanununda 4638 sayılı Yasayla bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu yönde kanuna eklenen ek 23 üncü maddeyle, kadrosuzluk nedeniyle emeklilik sistemi düzenlenmiş ve 1 inci sınıf emniyet müdürü kadrosu 500, 2 nci sınıf emniyet müdürü kadrosu 800 ile sınırlandırılmıştır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin 11 Haziran 2003 tarihli kararıyla, ek 23 üncü maddenin ikinci fıkrası iptal edilmiştir. Yasa bir bütünlük oluşturduğu için, bazı hükümlerinin iptaliyle bu bütünlük bozulmuş, iptal edilmeyen hükümleri uygulama imkânı kalmamıştır; uygulanması halinde de genç ve başarılı personelin, erken emekli edilerek, mağduriyetine yol açılacak ve hizmet olumsuz etkilenecektir. Dolayısıyla, bu alanda yasal düzenleme yapılması kaçınılmazdır. Öte yandan, konu hakkında Danıştay İdarî İşler Kurulunun sorunun ancak yasal düzenlemeyle aşılabileceği yönündeki görüşü düşüncemizi destekler niteliktedir. Değişiklik yapılmazsa, 2009 yılına kadar, 2 nci sınıftaki hiçbir personelimiz 1 inci sınıfa terfi edemeyecek; dolayısıyla, düşük maaşla ve 40-45 yaş gibi erken bir yaşta emekli olmak zorunda kalacaklardır. Sadece 1 ve 2 nci sınıflarda değil, diğer alt rütbelerde bekleme süresi açısından da sıkıntı ortaya çıkacak; dolayısıyla, teşkilat içerisinde huzursuzluğa ve adaletsizliğe yol açılacaktır.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:47, Birleşim: 26, s. 275, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=265&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=47&v_birlesim=076).

Adıyaman’ın problemleri ve alınması gereken önlemler ile ilgili gündem dışı konuşması:

Şevket Gürsoy konuşmasında hükümet yetkililerine seslenerek Adıyaman sorunları ve çözüm önerileri ile ilgili bilgi vermiştir. Hükümetin izlediği bütün politikasının yanlış olduğunu ve bundan dolayı Adıyaman halkının huzursuz ve mutsuz olduğunu söylemiştir. Konuşmasında hükümet yetkililerine hitaben: “Turizmle ilgili, olumlu hiçbir uygulama yapmış değilsiniz. Sulama ve göletlerle ilgili hiçbir katkı sağlamadınız; devam eden birkaç çalışma da kaplumbağa hızıyla sürmektedir. Hayvancılığı bitirdiniz. Gerek il yolları gerekse köy yolları konusunda en küçük bir iyileşme yok. Üniversitemizin kurulmasıyla ilgili bir çalışmanız yok. İlk ve ortaöğretimdeki çocuklarımızı, yıkılma kararı olan okullarda okumaya mahkûm etmiş durumdasınız.” demiştir.

“Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekillerini; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün, seçim bölgem olan Adıyaman’ın sorunları ve bunların çözümleriyle ilgili bazı bilgileri sizlerle paylaşmak istedim. Adıyaman, ülkemizin en yoksul illeri arasında yer almaktadır. İlimizde sanayi gelişmemiştir. Hayvancılık açısından da şanssız bir noktada olan ilimiz, son politikalarla, bu alandaki kimi olumlu sayılabilecek değerleri de yitirmiş bulunmaktadır. Ülkemizin en büyük barajı olan Atatürk Barajı Türkiye’ye nimet saçarken, Adıyaman, bu konudan ciddi etkilenmiştir; oysa, Adıyaman olarak, barajın nimetlerinden hiç yararlanamıyoruz. İlimizde, çok ciddi oranda petrol çıkarılmasına rağmen -Türkiye’de üretilen petrolün en fazla üretildiği il Adıyaman’dır- yine, kabul edilemez bir çelişki şeklinde, bu petrolden de bir hak alamamaktadır. Okullarımızın ödenekleri kısıtlandığı için, fizikî koşulları düzeltilmemekte, bu durum, eğitim ve öğretimimizi olumsuz yönde etkilemektedir. 16 adet ilköğretim okulumuzun, ancak onarıldığı takdirde eğitim ve öğretime hizmet verebileceği, 26 adet okulumuzun ise, hayatî tehlike arz ettiğinden, mutlaka yıkılarak yerine yenilerinin

yapılması gerektiği hususu Millî Eğitimin raporlarıyla sabittir. Ayrıca, ilçelerimizden, Sincik, Çelikhan, Gerger, Tut ve Gölbaşı İlçelerimiz, birinci derece deprem kuşağında yer almaktadır. Dolayısıyla, bu kuşakta yer alan ilçelerimizde, başta okullarımız olmak üzere, gerekli önlemler alınmazsa, ciddi tehlikelerle karşı karşıya kalacağımız konusunda kaygılanmaktayız. İlimizdeki yüksekokul ve fakülteler, yedi kocalı hürmüz gibidir. Bir bölümü İnönü Üniversitesine, bir bölümü Gaziantep Üniversitesine, biri de Harran Üniversitesine bağlıdır. Bu üniversitelerin yönetimleri, iyi niyetlerine rağmen, ilimizdeki öğrenim kalitesini yükseltme noktasında yetersiz kalmaktadır. Dolayısıyla, bu dağılımın ortadan kaldırılması gerekmektedir. Çok şey istemiyor Adıyamanlılar; her ilde olan üniversitenin, Adıyaman'da da GAP Üniversitesi adı altında açılmasını istiyor. Son birkaç yıla kadar, ilimizin en önemli gelir kaynağı tütüncülüktü. Ancak, çıkarılan yasalarla tütüne kota getirilmesi üzerine, halkımızın yoksulluğu katlanılmaz bir hal almıştır. Halen, 200 kilogram olan tütün kotası, çiftçimizi çaresizliğe ve kararsızlığa sevk etmiştir. Çiftçi, bu düşük kotayla, ekim yapsa masraflarını çıkaramamakta, geçimini sağlayamamakta, yapmasa, geçinecek başka bir uğraşı bulunmamaktadır. Çelikhan İlçemizin tütünlerinin de, ayrıyeten yüzde 80'i su çürüğü olarak devre dışı bırakılmış, tütün üreticimiz son derece mağdur duruma düşmüştür. Karadeniz'in kimi yörelerinde bir çiftçi ailesi ortalama 700 - 1 000 kilogram tütün kotasıyla ödüllendirilirken -bu konuda çok da iyi yapılıyor- üstelik, buradaki çiftçimizin tütününü özel sektörü satma şansı da varken, özel sektöre satış yapma imkânı olmayan Adıyaman'daki çiftçimize 200 kilogram tütün kotası verilmesi ne derece adildir, bunu Yüce Meclisin takdirine sunuyorum. Bu koşullar altında, hiç değilse Adıyaman'daki çiftçimiz için, kotanın ortalama en az 600 kilograma çıkarılması kaçınılmaz bir zorunluluktur. Sayın Başbakanımızın seçim öncesi kotanın yükseltileceği yönündeki vaadi de unutulmuş görünmektedir. Öte yandan, sulamada çok ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Bir an önce, Koçali, Gömükan barajlarının projelendirilmesi bitirilmeli, Çamgazi barajının kanalları tamamlanmalıdır. Sanayi için 60 000 liraya kullandığı elektrik enerjisi, çiftçiye 120 000 liraya satılmakta, bu yüzden çiftçimiz sulama yapamamaktadır. Çiftçimizin kendi imkânlarıyla yaptığı 784 adet pompaj istasyonu, enerji fiyatlarındaki yükseklik nedeniyle kapatılma aşamasındadır. Dut ve Mülk göletleri bitirilmiş olmasına rağmen, onaltı yıldır kanaletleri tamamlanamamıştır. Kâhta ve Samsat sulama projelerinin ödenekleri sembolik rakamlardan kurtarılıp gerçekçi seviyeye çekilmelidir.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2004, Dönem:22, Cilt:49, Birleşim: 90, s. 338-340,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=338&sayfa_no_son=340&sayfa_no=340&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yil i=&v_cilt=49&v_birlesim=090).

YÖK Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı KHK da Değişiklik Yapılması Hakkında Yasa Tasarısı, Benzer Mahiyetteki Kanun teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Gürsoy konuşmasında hükümet yetkililerini Adıyaman Üniversitesinin kurulmasından dolayı Başbakana, Milli Eğitim Bakanına, emeği geçenlere teşekkür etmiştir. Adıyaman Üniversitesinin kurulmasından dolayı mutluluğunu ifade etmiştir.

“Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; hepinize sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum. Hükümetimizin aldığı 15 yeni üniversite, ülkemize ve kurulacak o illere, inşallah, hayırlı hizmetler verecektir. Hükümetimize bu konuda tebriklerimi sunuyorum. Yıllardır şehrimizde, Adıyaman'da hasretle beklenen, daha önce milletvekili arkadaşlarımın söylediği gibi, valimizden, belediye başkanlarımızdan, tüm sivil toplum örgütlerimizin büyük bir hasretle beklediği Adıyaman Üniversitesinin de bu 15 ilin içerisinde yer alması bizleri son derece mutlu etmiştir. Tüm Adıyaman halkı adına ve şahsım adına, hepinize, sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum. Tabii ki, bu üniversitelerin oluşumunda en büyük irade sahibi Sayın Başbakanımıza ve gerçekten, her zaman samimî hareketleri ve davranışlarıyla bize katkıda

bulunan Millî Eğitim Bakanımıza ve komisyon üyelerine, siz saygıdeğer milletvekillerine en derin şükranlarımı arz ediyorum; Allah hepinizden razı olsun, hayırlı ve uğurlu olsun diyorum efendim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2005, Dönem:22, Cilt:107, Birleşim: 46, s. 369, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=369&v_meclis=1&v_donem=22&v_yasama_yili=&v_cilt=107&v_birlesim=046).

2010 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Yasa Tasarısı ile 2008 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Yasa Tasarısı maddeleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Gürsoy konuşmasında; Barışın ve kardeşliğin hâkim olduğu memleketimde en önemli yatırımlardan bir tanesi de Hükümetimizin bütün illere yaptırdığı üniversiteler olduğunu, Adıyaman Üniversitesi 2006 yılında kurulduğunu, bugün 10 bin öğrencileri olduğunu, illerinin ulaşım alanında da çok önemli mesafeler katettiğini, Adıyaman Ağız ve Diş Sağlığı Hastanemiz faaliyete geçtiğini, Adıyaman Üniversitesi Araştırma Hastanesi de hizmete girdiğini, Doğal gazın geldiğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2010 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı hakkında söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. Değerli milletvekilleri, 2009 yılını, ülkemizden kaynaklı olmayan ve dünya çapında yaşanan bir ekonomik krizin sıkıntılarıyla tamamlıyoruz. Daha önceleri, sadece ülkemizde meydana gelen ekonomik krizlerde vatandaşımızın yaşadığı sıkıntıları hatırlayacak olursak, dünya çapında yaşanan bu krizle kıyasladığımızda krizin ne kadar iyi bir şekilde yönetilebildiğini görmüş oluruz. Hükümetimiz, krizle beraber yaşanabilecek işsizlikleri asgari seviyeye indirebilmek, bankacılık ve finans sektöründe istikrar ve güveni artırmak, ekonomik faaliyetleri canlandırmak için bazı tedbirler almıştır. Alınan tedbirler sonucunda, bu dönemde 22 ülke IMF'yle anlaşmak zorunda kalırken biz kendi ayaklarımız üzerinde kalmayı başardık. Yine bu dönemde, 52 ülkenin kredi notu düşürüldü, 13 ülkenin kredi notu yükseltildi. Kredi notu yükseltilen ülkeler arasında ülkemizin oluşu bu krizin iyi yönetildiğinin en iyi göstergelerinden birisidir. Değerli milletvekili arkadaşlarım, ülkemizde bu gelişmeler yaşanırken, ilimizde, Adıyaman'da da önemli gelişmelerden bahsetmek istiyorum. Bansın ve kardeşliğin hâkim olduğu memleketimde en önemli yatırımlardan bir tanesi de Hükümetimizin bütün illere yaptırdığı üniversitelerdir. Üniversite 2006 yılında kuruldu, bugün 10 bin öğrencimiz var. Tıp fakültemizi kurmuş olduk. Yine, ilimiz ulaşım alanında da çok önemli mesafeler katetti. İlimizde duble yollardaki çalışmalarda Besni-Gölbaşı ilçelerimiz arasındaki duble yolun gelecek yıl tamamlanmasıyla, Adıyaman-Ankara ve Adıyaman-İstanbul arasındaki yollar tamamen duble yollar ve otoyollardan meydana gelmiş olacak. Daha önce, örnek olarak Adıyaman-Ankara arasını on iki saatte tamamlarken, şimdi sekiz saatte tamamlıyoruz. Daha önce, yine Adıyaman'da havaalanı varken uçak seferleri yok denecek kadar azdı ama bugün, her gün İstanbul, haftada dört gün Ankara uçak seferleri düzenli yapılmaktadır. Sağlık alanında çok önemli gelişmeler oldu. Adıyaman Ağız ve Diş Sağlığı Hastanemiz faaliyete geçti. Geçen hafta, doğum hastanemizin ek bina temel atma töreni yapıldı, hızla çalışmalara başlandı. Bunun yanı sıra, 400 yataklı hastanemizin ihalesi yapıldı ve çalışmalara başlandı. Tüm bunların yanı sıra, Adıyaman Üniversitesi Araştırma Hastanesi de hizmete girdiğinde Adıyaman'ın sağlık alanındaki tüm problemlerini çözüme kavuşturmuş olacağız. Doğal gazımız geldi. Doğal gaz, Adıyaman için bir milattır. Havşeri-Zerban içme suyunun temeli atılmıştır. Bir yıl içerisinde şehrimin elli yıllık su sorunu çözümlenmiş olacaktır. GAP Eylem Planı'yla beraber, Sayın Başbakanımızın talimatıyla 35 milyon ek ödenek gönderilerek Çamgazi Barajı'mız tamamlanma noktasına gelmiştir. YURTKUR, bin kişilik yurt temelini atmış, bir yıl içerisinde gerçekleşecek. Toplu Konut İdaresi, şu andaki

faaliyetleriyle birlikte, 3.629 konut, 4 ilköğretim okulu, 5 lise, 4 spor salonu, 4 ticaret merkezi, 5 cami; 150 yataklı, 400 yataklı ve 75 yataklı 3 hastane; 1 sağlık ocağı, 4 pansiyon, 6 atölye, 1 konser salonu ve 1 toplum merkezi yapmış olacaktır. Değerli milletvekilleri, süreçle de ilgili şunu belirtmek istiyorum: Ülkemiz bugün her günden daha fazla birlik beraberliğe, kardeşliğe ihtiyaç duymaktadır. Bu konuda herkese düşen sorumluluğun da bilincinde olmamız gerekir. İnşallah önümüzdeki yıl 2011 yılı bütçemiz konuşulurken barış ve kardeşliğin hâkim olduğu, terörle mücadele için ayrılan bütçeyi ülkemizin kalkınmasında kullandığımız bir bütçe olması temennisiyle 2010 yılı bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum, hayırlı günler diliyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:57, Birleşim: 39, s. 415-416,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=415&sayfa_no_son=416&sayfa_no=416&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=57&v_birlesim=039).

2011 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2009 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı;2'nci tur görüşmeleri ile ilgili yaptığı konuşması AKP gurubu adına konuşması:

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunun 2011 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Sözlerime tütün ve alkol mamullerinin insan ve toplum sağlığına zararlı olduğunu hatırlatmakla başlamak istiyorum. Sektörün kişi ve toplum sağlığını yakından ilgilendirmesi, kayıt dışı ticarete konu olması sebebiyle özel düzenlemelere ihtiyaç duyulmuş, bu kapsamda yapılan düzenlemelerle 2008 yılında faaliyete başlayan Kurul, kuruluş kanunuyla kendine verilen görevleri bütçe imkânları çerçevesinde yerine getirmeye çalışmaktadır. Tütün, tütün mamulleri, alkol ve alkollü içkiler piyasası toplam 27 milyar civarında ekonomik bir büyüklüğe ulaşmıştır. Tütün üretimi 6 coğrafi bölgede yapılmakta olup, ülkemizde şark tipi tütün dediğimiz oryantal tütün üretimi ihracatında da dünya birincisiyiz. 2009 yılında 77.411 üretici tarafından üretilen 81.053 ton tütünün 2010 yılında 17 firma tarafından satın alınarak üreticiye 551 milyon 568 bin lira bedeli ödenmiştir. 2010 yılında yine 18 firma tarafından 65.339 üreticiyle 63.975 ton tütün üretmek için sözleşme yapılmış, bu tütünler 2011 yılının Ocak-Şubat aylarında satın alınacaktır. 2010 yılının ilk dokuz ayında 83,5 milyar adet sigara üretilmiş, 69 milyar adet sigara tüketimi gerçekleşmiş, 17 milyar 900 milyon tutarındaki satış hasılatından yaklaşık olarak 11,2 milyar TL sadece ÖTV geliri tahsil edilmiş, bunda KDV dâhil diğer vergi gelirleri mevcuttur. 24 Temmuz 2007 tarihi itibarıyla, Gelir İdaresi Başkanlığımızın uhdesinde yürüten bandrollü ürün izleme sistemi ile bu alanda ürün takip sistemi geliştirilmiş, 15 Mayıs 2008 tarihi itibarıyla da bandrollü ürün izleme sistemine güç verebilmek için, 5752 sayılı Kanun’umuzda bandrole ait suçlar adli suç niteliğinde tanımlanarak bandrolün daha etkin bir şekilde uygulanabilmesi bağlamında gerekli cezai müeyyideler düzenlenmiştir.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:86, Birleşim: 32, s. 155-157,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=155&sayfa_no_son=157&sayfa_no=157&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=86&v_birlesim=032).

3.1.11 Şevket Köse'nin Meclis Konuşmaları

Türk Silahlı Kuvvetleri Hasta Beslenme (Besleme) Kanunu Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; tasarının genel olarak iki noktada somut ve ciddi katkılarıyla göze çarptığını ifade etmiştir. Bunlardan ilkinin, günümüz şartlarına göre düzenlenmiş çağdaş içeriği ve biçimi olduğunu; ikincisinin ise hastalar lehine düzenlenmiş olması olduğunu vurgulamıştır.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum. Türk Silahlı Kuvvetleri Hasta Beslenme Kanunu Tasarısı'nın 1. maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yalnız, bu konuya geçmeden önce, büyük insan Hazreti Ali'nin dediği gibi Bana bir harf öğretmenin kırk yıl kölesi olurum söyleminden hareketle, Hacı Bektaş Veli'nin de İlimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır sözünden yola çıkarak, karanlıkları aydınlatan tüm eğitim emekçilerinin cumartesi günü kutlanacak olan 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutluyor ve tüm öğretmenlerin önünde saygıyla eğiliyorum. Sayın milletvekilleri, bildiğiniz gibi, 24 Mayıs 2007 tarih ve 5668 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Beslenme Kanunu Genel Kurulumuzca kabul edilerek, Türk Silahlı Kuvvetlerinin personeline dönük düzenleme yapılmıştır. Üzerinde görüşlerimi belirttiğim tasarı ise bu Kanun'la tamamlayıcı bir özellik taşımaktadır. Tasarı genel olarak iki noktada somut ve ciddi katkılarıyla göze çarpmaktadır: Bunlardan ilki, günümüz şartlarına göre düzenlenmiş çağdaş içeriği ve biçimidir; ikincisi ise hastalar lehine düzenlenmiş olmasıdır. Bu iki katkı, az sonra da belirteceğim gibi, iç içe geçmiş olmakla birlikte, yeni olumlu etkilerin de önünü açmaktadır. Tasarının yürürlükten kaldırdığı kanunlara baktığımızda, ilgili tasarının günümüz şartlarına göre hazırlandığı hemen fark edilecektir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2007, Dönem:23, Cilt:5, Birleşim: 23, s.389-390,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=389&sayfa_no_son=390&sayfa_no=390&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil=i=&v_cilt=5&v_birlesim=023).

Ağız ve Diş Sağlığı Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Türkiye'deki diş hekimliği, çağdaş bilgi ve teknolojiyi uygulamada yüz ağartıcı bir yerde olduğunu, toplumun ağız ve diş sağlığı verilerine bakıldığında bu durumun tam tersi veriler görülmekte olduğunu, sağlık sisteminin bütün aktörlerini dikkate alarak ve fotoğrafın bütününe bakarak politika geliştirmeye ihtiyaç olduğunu ifade etmiştir.

“İçerisinde bulunduğumuz haftanın Ağız ve Diş Sağlığı Haftası olması nedeniyle söz almış bulunmaktayım. 1908 yılında askerî tıp kökenli Doktor Cemil Topuzlu ve Doktor Halit Şazi Bey'in dişçilik mektebi kurmakla görevlendirilmeleri ile diş hekimi eğitimi okullarda verildiği yeni bir dönem başlamıştır. 28 Ekim 1909'da fiilen öğretime başlamış olan okul ilk mezunlarını 30 Temmuz 1911'de vermiştir. Yüzyüncü yılında, yani bugün ülkemizde diş hekimi eğitimi dünya standartlarının altında değildir. Dünyadaki bilimsel gelişmelere paralel olarak Türkiye'deki diş hekimliği, çağdaş bilgi ve teknolojiyi uygulamada yüz ağartıcı bir yerdedir. Ancak, toplumun ağız ve diş sağlığı verilerine bakıldığında bu durumun tam tersi veriler görülmektedir. Bildiğimiz gibi, tüm vatandaşlara uygun ortamlarda eşit sağlık hizmetleri sunmak devletin anayasal görevidir. Bu, ayrıca, sosyal devlet olmanın da temel ilkelerinden biridir. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vücudun en önemli giriş kapısı olan ağız ve bununla beraber dişlerin insan sağlığının genel bir parçası olduğu göz ardı edilmemelidir. Ağız ve diş sağlığı bireyin vücut sağlığını doğrudan etkileyen bir faktördür...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2007, Dönem:23, Cilt:5, Birleşim: 24, s.455-456, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=455:456&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=5&v_birlesim=024).

Maliye Bakanlığı, Kamu İhale Kurumu, Gelir İdaresi Başkanlığı ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi ile 2006 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı ve Gelir Bütçesi ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Adıyaman'ın nüfusu yaklaşık olarak 700 bin civarında olduğunu, burada yaşayan insanların yüzde 60'ı tütüncülükle geçimini sağladığını ifade etmiştir. Nemrut Dağı'na ulaşım için yol yapılmaktadır, ama turistik cazibeyi artıracak daha farklı bir şey düşünmenin gerektiğini, bacasız bir fabrika olan Nemrut Dağı'nın tanıtımı konusunda yeterince eğilmeden ödenek devrini düşünmenin mantıklı olmayacağına dikkat çekmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekillerini; sözlerime başlarken hepinizi saygı ve sevgiyle selamlarım. 2008 yılı Merkezi Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 12'nci maddesi olan "Ödenek devir ve iptal işlemleri" hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. 12'nci maddede geçen ödenek devri işlemi, bütçenin yıllık olma ilkesinin istisnası görünümündedir. Bu istisna özel durumları kapsayacak şekilde kullanılmaktadır. Her ne kadar bir istisna olsa da bu, işlem hizmeti niteliğine ve gereğine, bütçeye kaydedilen gelirin niteliğine göre kurumlara esneklik tanımaktadır. Böyle bir esnekliği tanıması, eğer özel bir durum varsa oldukça yerindedir. Ancak, ödenek devri işlemlerini dikkatle incelemek gerekiyor. Eğer Hükümet faiz dışı fazlayı artırmak amacıyla harcamaları kısma yoluna gidiyorsa ve bunları da diğer yıla ödenek olarak devrediyorsa, burada şişirilmiş bir ekonomi yaratılmaktadır. Kalkınmaya çalışan, büyümek için çırpınan bir ülke ekonomisinde kimi ödenek devirlerini anlamakta güçlük çekmekteyiz. Üstelik bu devir işlemlerini tek başına düşünmemek gerekir. Büyüme ve enflasyon hedeflerini tutturamayan, büyüdüğü belirtilen yıllarda bu büyümenin istihdama katkısı çok az olan yatırım harcamalarının yerine bütçe aracını kısan, bütçe dengesi sürekli bozulan bir makroekonomi içerisinde bu durumu düşünmek ayrıca gerekmektedir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2007, Dönem:23, Cilt:9, Birleşim: 37, s.505-507, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=505&sayfa_no_son=507&sayfa_no=507&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=9&v_birlesim=037).

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı; 2006 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; TÜİK rakamlarına göre, ülkemizde 3 milyon civarında kamu personeli istihdam edildiğini, yaklaşık olarak yedi sekiz yıldır hizmetli personel Millî Eğitim Müdürlüğü bünyesinde alınmamakta olduğunu, AKP

hükümetleri dönemine baktığımızda, çalışanların daha çok sözleşmeli ya da geçici statüde çalıştırıldığını gördüklerini, güvencesiz, düşük ücretli kamu personeli sayısı her geçen gün arttığını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlarken hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. 2008 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın Sözleşmeli personele ilişkin esaslar başlıklı 23'üncü maddesi hakkında, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sözleşmeli personele ilişkin düzenleme denildiğinde, akla hemen 657 sayılı Yasa'nın 4'üncü maddesinin (B) fıkrası gelmektedir. Yasal düzenlemeye göre sözleşmeli personel istisnadır. Yani, özel durumlara dönük bir düzenleme olarak öngörülmüştür. Bu takdirde kadrolu personel asli, sözleşmeli personel ise istisnai bir durumdur. Uygulama pek de öyle söylememektedir. Günümüzde uygulanan politika, sözleşmeli personeli asli, kadrolu personeli ise istisnai yapmaktadır. Yerel yönetimlerde çalışanlardan öğretmenlere kadar uzanan geniş bir personel kesimi bu anlayışla yönetilmektedir. TÜİK rakamlarına göre, ülkemizde 3 milyon civarında kamu personeli istihdam edilmektedir. Değerli milletvekilleri, bu arada, kendi ilim olan Adıyaman'dan bir örnek vermek istiyorum: Yaklaşık olarak yedi sekiz yıldır hizmetli personel alınmamaktadır, yani Millî Eğitim Müdürlüğü bünyesinde alınmamakta. Tabii, bu Türkiye'nin genelinde de geçerlidir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2007, Dönem:23, Cilt:9, Birleşim: 38, s.745-746,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=745&sayfa_no_son=746&sayfa_no=746&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=9&v_birlesim=038).

Tütünün Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Yasa Teklifi ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Adıyaman köylüsü tütünden geçimini sağladığını, tütün üretimi izninin çıkmamış olması üreticileri tedirgin ettiğini, bu iznin acilen çıkması en büyük dileği olduğunu ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlere başlarken hepinizi en içten saygı ve sevgilerimle selamlıyorum. Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin 5'inci maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Tam on üç fıkradan oluşan 5'inci maddenin genel içeriği, tütün mamullerinin zararlarından insanları koruyan uyarıları ayrıntılı olarak yasa güvencesine bağlamaktadır. Bu uyarılar, yasada oldukça geniş bir çerçevede değerlendirilmektedir. Sigara paketlerinin üzerindeki yazılardan kamuya açık alanlardaki yazılara ve hatta radyo-televizyon yayınlarına kadar geniş bir alanda, tütün mamullerinin olumsuz etkilerini uyarı yoluyla topluma anlatmak oldukça etkili bir yoldur, ancak bu uyarılar tek başına yeterli değildir. Tütün mamullerinin zararlarının anlatılması daha geniş kapsamlı bir çalışmayla yapılabilir. Bunun sonuçları gelecek kuşakları ilgilendirdiğinden konu daha da önem kazanmaktadır. Sigara içmek öldürür uyarısını hepimiz yakından bilmekteyiz. Fakat, ülkemizde ise, sigara ya da tütün mamulleri sadece içenleri değil tütün üreticilerini de öldürmektedir. Şüphesiz, tütün mamullerinin yan etkileri topluma anlatılmalı, bunun kullanımının azaltılması ve sağlıklı kuşakların yetiştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Bu konudaki çalışmalar yalnız halk sağlığı ile ilgili düzenlemeler değil, bu aynı zamanda ülkemiz tütününü yabancı firmaların kullanım alanına terk eden düzenlemelerdir, buna da dikkat etmek gerekir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:11, Birleşim: 44, s.228-230, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=228&sayfa_no_son=230&sayfa_no=230&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil=i=&v_cilt=11&v_birlesim=044).

GAP ve sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; GAP'ın bölgesel kalkınma için çok önemli olduğunu, GAP'ın bölgede ekonomiyi canlandıracağını, güvenliği arttıracığını, Hükümetin projeye ayırdığı ödenekle GAP'ın bitirilemeyeceğini ifade etmiştir.

“Türkiye için önemli bir proje olan GAP ve sorunları hakkında konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Temel hedefi, Güneydoğu Anadolu Bölgesi halkının gelir düzeyini veya hayat standardını yükseltmek, bu bölge ile diğer bölgeler arasındaki gelişmişlik farkını ortadan kaldırmak, kırsal alandaki verimliliği ve istihdam imkânlarını artırarak sosyal istikrar, ekonomik büyüme gibi ulusal kalkınma hedeflerine katkıda bulunacak olan GAP, çok sektörlü, bütünleşmiş ve sürdürülebilir bir kalkınma anlayışıyla ele alınan bir bölgesel kalkınma projesi olarak tanımlanmaktadır. Verimli Hilal veya Yukarı Mezopotamya olarak da adlandırılan bölgede; Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak olmak üzere toplam dokuz il bulunmaktadır. Ayrıca GAP bölgesi, insanlık tarihinde medeniyetin beşiği olarak da bilinmektedir. GAP, Türkiye yüzölçümünün yaklaşık yüzde 10'u kadar bir bölgeyi kapsamakla birlikte, sonuçları itibarıyla sadece bu bölge değil, tüm Türkiye'yi ilgilendirmektedir ...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:11, Birleşim: 47, s.678-679, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=678&sayfa_no_son=679&sayfa_no=679&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil=i=&v_cilt=11&v_birlesim=047).

Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlar ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Temel ceza kanunlarına uyum amaçlı olarak torba kanun biçiminde düzenlenen bu tasarının, geçici maddeler hariç altı yüz kırk dokuz maddesiyle torba kanunun ötesinde bir tasarı olduğunu, On sekizinci bölüm yirmi dokuz madde içermekle birlikte, tam on dört farklı yasada düzenlemeyi kapsadığını, Hükümetin, düzenlemeleriyle sosyal güvenlik alanını daralttığını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken hepinizi sevgi ve saygıyla selamlarım. Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasansı'nın 511 ve 540'ıncı maddelerini kapsayan on sekizinci bölüm üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Temel ceza kanunlarına uyum amaçlı olarak torba kanun biçiminde düzenlenen bu tasarı, geçici maddeler hariç altı yüz kırk dokuz maddesiyle torba kanunun ötesinde bir tasarı olmuştur. Bu açıdan tarihe geçecek bir tasarıdır. On sekizinci bölüm yirmi dokuz madde içermekle birlikte, tam on dört farklı yasada düzenlemeyi kapsamaktadır. Takdir edeceğimiz gibi bütün bu maddeler üzerine söz söyleyecek zamanım bulunmamakla birlikte, önemli gördüğüm kimi maddeler

üzerine görüşlerimi dile getireceğim. 511 'inci madde, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun 54'üncü maddesindeki ceza oranlarında değişiklik öngörmektedir. Bu değişikliklerde asgari ücret oranında belirlenen cezalar bu kapsamdan çıkarılmış ve ceza miktarı net olarak yazılmıştır. Hükümet, ceza miktarlarındaki bu değişikliği asgari ücretin düşük olduğunu kabul ederek mi yaptı acaba, onu da bilemiyorum. Yine on sekizinci bölümde yer alan 518 ve 521 'inci maddeler ile Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nda değişiklik yapılmaktadır. Hemen şunu söyleyeyim: Kimi kanunlarda uyumlaştırma gerekiyordu. Örneğin, cezalardaki eski Türk lirası olan miktarlar yeni Türk lirasına çevrilmeliydi. Tasarıyla bu sağlanmaktadır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:12, Birleşim: 50, s.412-414, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=412&sayfa_no_son=414&sayfa_no=414&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=12&v_birlesim=050).

Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Yerel yönetimler, demokrasinin gelişmesi konusunda önemli bir yere sahip olduğunu, yasaya baktığımızda, İktidarın, yerel yönetimleri geliştirmek yerine geriletliğini, hükümetin Anayasa'nın 127'nci maddesi gereğince yerel yönetimlere yeteri kadar gelir sağlamadığını, tekeli özelleştirerek, belediyeleri kapatarak, geçmişte de olduğu gibi adliye binalarını kapatarak bu ülkeyi düzlüğe, refaha çıkaramayacaklarını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Yasa Tasarısı'nın geçici 1 'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlarım. Sayın Başkan, Değerli Başbakanım; burada sizi bulmuşken, yıllar önce Adıyaman'da -Adıyamanlı milletvekili arkadaşlarım da buradadırlar, bilirler- tütün kotası 200 iken Bunu 400'e çıkaracağım. diye, bize, Adıyaman halkına söz vermiştiniz. Bu sözü bir an önce yerine getirmenizi, Adıyaman halkı adına öncelikle rica ediyorum ve dört gözle bekliyorum efendim. Bugün, Türkiye'nin geleceği açısından gerçekten çok önemli bir konuyu görüşmekteyiz. Daha da önemlisi, hukuki ya da ekonomik gerçeklerle değil siyasi gerekçelerle hazırlanmış bir yasa tasarısı için burada tartışmaktayız. Bu yasa tasarısının genel gerekçesinde de belirtildiği gibi, ülkemizde yerel yönetimlerin tarihi oldukça eskidir. Yerel yönetimler, demokrasinin gelişmesi konusunda ise önemli bir yere sahiptir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:15, Birleşim: 73, s.1023-1025, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=1023&sayfa_no_son=1025&sayfa_no=1025&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=15&v_birlesim=073).

Türk dünyasında nevrüz ve önemine ilişkin gündem dışı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Nevruz binlerce yıldır kutlanan bir bayram olduğunu, bu bayramın şenliklerle kutlandığını, en önemli özelliği ise kardeşliğin pekiştiği gün olarak kabul edilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk dünyasında nevrüz ve önemini konuşmak üzere gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Konuşmama başlarken hepinizi en içten sevgilerimle selamlarım. Yeni gün anlamına gelen nevrüz, Asya'nın bir ucundan Balkanlara kadar geniş bir coğrafyada doğanın dirilişi, baharın gelişi anlamında bir bayram havasında kutlanmaktadır. Nevruz binlerce yıldır kutlanan bir bayramdır. Bu bayram şenliklerle kutlanır ve en önemli özelliği ise kardeşliğin pekiştiği gün olarak kabul edilmesidir. Eskiden, devlet yöneticileri Nevruz Bayramı'nda ihtiyaç sahiplerinin ihtiyaçlarını karşılar, mahkûmları serbest bırakır ve şenlikler düzenlerdi. Halk ise bugüne özgü yemekler yapar, şenliklere katılıp eğlenirdi. Bahar ile yeni renklerine boyanan doğa insanların ümitlerini yeşertirdi. Dolayısıyla insanlar o an için sıkıntılarını, yokluklarını bir kenara bırakırdı. Dargınlar barışı, öfkenin yerini sevgi alırdı. Yani insan nevrüz ile kendini yenilerdi. Birçok ülkede nevrüzün yılbaşı olması da bunun bir göstergesidir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:17, Birleşim: 81, s.15-16, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_noilk=15&sayfa_no_son=16&sayfa_no=16&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=17&v_birlesim=081).

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarı ve Teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Bu yasanın sosyal güvenlik sistemi tıkadığı için önümüzde olmadığını, bu yasanın IMF istediği için önümüzde olduğunu, bu yasanın teslimiyetçi olduğunu, hükümetin anlayışında, sosyal güvenlik kurumlarının birer birer işletmeye dönüştürülmesi, sağlık hakkının piyasanın insafına bırakılması, sosyal hukuk devletinin güvencesinde olan hak anlayışını ortadan kaldırması olduğunu ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüştüğümüz kanun tasarısının 48'inci maddesi hakkında söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. Değerli arkadaşlar, sağlıkla ilgili kurumları işlemez hâle getiren siyasi iktidarın IMF istekleri doğrultusunda hazırladığı, ülkenin sosyal gerçekliğinden uzak, âdeta halkla dalga geçer nitelikteki bu yasa tasarısının yaşama geçirilemeyeceği geç de olsa görülecektir. Ülkemizde sosyal güvenlik sisteminin finansmanında sorunlar olduğu doğrudur ancak finansmandaki en temel sorun işsizlik ve kayıt dışı istihdamdır. Kayıt dışı istihdamın toplam istihdama oranı yüzde 46,9'dur. Yani ülkemizde çalışan her 2 kişiden 1 'i kayıt altında değildir. Hükümet bu kayıt dışı istihdamı kayıt altına almak yerine sosyal güvenlik harcamalarını kısma yoluna gitmektedir. Sosyal güvenlik sistemine bütçeden yapılan transferlerin oranı yıllar itibarıyla gayrisafı yurt içi hasılanın yüzde 4'ü civarında gerçekleşmektedir. Söz konusu açığı kapatmak için insanlarımızı mezarda emekli etmeye hiç kimsenin hakkı yoktur. Değerli arkadaşlar, gerçekçi olalım. Bu yasa sosyal güvenlik sistemi tıkadığı için önümüzde değildir, bu yasa IMF istediği için önümüzdedir. Bu yasa teslimiyetçidir. Sosyal güvenlik sisteminin finansman sıkıntısına düşmesinde, geçmişte bu kaynakların değerlendirilmesi yerine devletçe başka harcamalar için kullanılmasının rolü büyüktür...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:18, Birleşim: 88, s.279-280, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=279&sayfa_no_son=280&sayfa_no=280&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil=i=&v_cilt=18&v_birlesim=088).

Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarı ve Teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Karadeniz'de Rize'deki çay üreticisi neyse, Malatya'daki kayısı üreticisi neyse, Konya Ovası'ndaki tahıl üreticisi neyse Adıyaman'da da tütün üreticisi o olduğunu, bu durumu göz önünde bulundurulması gerektiğini, bu önergeyin destekleyerek en az beş yıl, tütünün devlet tarafından desteklenmesi istediğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 125 sıra sayılı yasa tasarısının 5'inci maddesinin geçici 6'ncı maddesinde değişiklik yapılmasına ilişkin verdiğimiz önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım. Hepinize saygılar, selamlar. Sayın milletvekilleri, sadece bir yıl için tütün alımı yapmanın tütün üreticimize, köylümüze yararı olmayacağını herkes bilmektedir. Peki, bir yıl sonra ne olacaktır? Benim aklıma hemen şu geliyor: Bir yıl sonra yerel seçimler var. Siz bunu bir rüşvet olarak ileri sürdünüz ve oy çokluğuyla bunu kabul ettiniz. Bu hangi vicdana sığar? Eğer yüreğiniz yetiyorsa, içinizden geliyorsa, gerçekten samimi iseniz, her şeyden önce alternatif ürünün yetişmeyeceği yerlerde olmakla birlikte gelin bunu en az beş yıl veyahut da hiç ürünün yetişmeyeceği yerlere bunu süresiz olarak oylarınıza sunarak kabul edelim. Tütün üreticimiz zaten Tekel'in satışından sonra mağdur durumda kalmaya başlamıştır. Bu mağduriyetin önüne geçmek için... Bu da bizim görevimizdir. Özelleştirme mağdurlarının ağzına bir parça bal çalarak onları ömür boyu asgari ücrete mahkûm ettiniz. Bu acaba sizce insan haklarına aykırı değil midir? Mademki hepimiz insanız, vicdanımızın sesine kulak verelim, buna iyice destek verelim...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:17, Birleşim: 86, s.959-960, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=959&sayfa_no_son=960&sayfa_no=960&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil=i=&v_cilt=17&v_birlesim=086).

Adıyaman'ın ekonomik sorunları ile alınması gereken önlemlere ilişkin gündem dışı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Adıyaman'ın yaşadığı ekonomik sorunların başında, ülkemizde olduğu gibi, işsizlik geldiğini, işsizliğin, doğal olarak şehrin ekonomisini de derinden yaraladığını vurgulamıştır. Adıyaman'ın diğer bir sorunun ise tarımdoğunu, Adıyamanlı çiftçilerin topraklarını sulayamadığını, hükümetlerin ve

iktidarın uyguladığı yanlış ekonomi politikaları neticesinde Sümerbank, yem, çimento ve süt fabrikaları Adıyamanlıların elinden alındığını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adıyaman'ın ekonomik sorunlarını konuşmak amacıyla gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum. Değerli arkadaşlarım, sözlerime başlamadan önce 1 Mayıs'ta yaşanan olayları şiddetle kınıyor, 6 Mayıs'a Tam bağımsız demokratik Türkiye diyerek darağacına giden Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan'ı da rahmetle anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Değerli arkadaşlarım, Adıyaman'ın yaşadığı ekonomik sorunların başında, ülkemizde olduğu gibi, işsizlik gelmektedir. İşsizlik, doğal olarak şehrin ekonomisini de derinden yaralamaktadır. Esnaf alışıveriş yapacak insan bulamadığında ayakta durabilmek için dışlarını sıklamaktadırlar. Adıyaman'da esnafımızın büyük bir kısmı kiracı olanlar kiralarnı ödeyemiyor, senetleri olan senetlerini ödeyemiyor, banka faizlerinin karşısında hacizli duruma düşmüş vaziyettedirler. Değerli arkadaşlar, Adıyaman'ın diğer bir sorunu ise tarımdır, tarımdaki sıkıntılardır. Çünkü Adıyamanlı hemşerilerimiz, Adıyamanlı çiftçi kardeşlerimiz topraklarını sulayamıyorlar. Adıyaman'ın ekilebilir tarım arazisinin neredeyse yarısı Atatürk Barajı yapılırken feda edilmiştir, ancak bu fedakârlığa iktidarlar aynı şekilde yanıt verememiştir. Üstelik, topraklarını sulayamayan çiftçiler bu sene bir de kuraklık yaşamaktadırlar. Bu kuraklıkla ilgili, Türkiye Büyük Millet Meclisine bir yasa teklifi vermiştim, inşallah zamanı geldiğinde desteğinizi rica edeceğim...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:20, Birleşim: 101, s.403-404, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=403&sayfa_no_son=404&sayfa_no=404&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=20&v_birlesim=101).

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda ve Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarı ve teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Üniversiteler yeni alışkanlıkların ve yeni açılımların peşinden geleceği birer kurum olduğunu, kentleşmenin önünü açacak olan kurumlardan birinin üniversite olduğunu, şehir yaşantısının her türlü olanaklarının üniversite sayesinde artacağını, Hakkâri'ye yapılacak olan bir üniversite kentin ekonomik olanaklarının daha iyi olanaklara kavuşmasıyla birlikte sosyal anlamda atılımlar sağlanmasına vesile olacağını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kurulacak olan Hakkâri Üniversitesi hakkında görüşlerimi dile getirmek üzere söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlarım. Değerli arkadaşlar, ülkemiz ekonomik olanakları, tarihsel geçmişi, doğal varlıkları, kültürel zenginlikleri ve insan nüfusu ile kıskanılacak bir potansiyele sahiptir. Maalesef bu potansiyel yeterince değerlendirilememiş ve bölgesel gelişmişlik düzeyleri arasında derin farklar doğmuştur. Devletin ekonomiye müdahale araçları iyi seçilmeli ve bölgesel dengesizliklerin ortadan kaldırılması için en etkin yöntemler kullanılmalıdır. Devletler bazı alanları mutlaka doğrudan destekler. Bu alanların başında ise eğitim gelmektedir. Her ne kadar eğitime devlet desteği tartışılsa da sosyoekonomik, siyasal ve kültürel birçok unsura bağlı olarak devletin eğitime katkısı beklenmektedir. Bu katkı içerisinde

yükseköğretim kurumları ayrıcalıklı bir yere sahiptir. Eğitime yapılan yatırımlar ekonomik yatırımlardan farklılık göstermektedir. Eğitim uzun vadede sonuç alınan bir alandır. Ayrıca eğitim nicel göstergelere dayalı olarak değerlendirilmeyecek bir alandır. Toplumun tüm kesimleri eğitimin yararlarını uzun vadede de olsa mutlaka görür ve gelişmişlik düzeyleri içerisinde eğitimin ne derece önemli olduğunu hisseder. Bu nedenler eğitimin başlıca yatırım alanı olması için gerektirir ve Hükümet genel bütçeden eğitime ayırdığı payı artırmalıdır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:21, Birleşim: 107, s.335-337,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=335&sayfa_no_son=337&sayfa_no=337&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=21&v_birlesim=107).

İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Yerel yönetimlere ilişkin yasal bir düzenleme yapılacağı zaman dikkatli davranmanın gerektiğini, yerel yönetimlerin yurttaşlarımızın yönetime katıldığı ve sorunların çözüldüğü kendisine en yakın yerler olduğunu, eğer yerel yönetimleri güçlendirmezlerse, halkın yönetime katılımını da engellenmiş olacağını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin (5) numaralı fıkrasında değişiklik yapmak üzere verilen önerge hakkında konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinize saygılarımı sunarım. Değerli milletvekilleri, yerel yönetimlere ilişkin yasal bir düzenleme yapılacağı zaman dikkatli davranmak gerekir, çünkü yerel yönetimler yurttaşlarımızın yönetime katıldığı ve sorunlarının çözüldüğü kendisine en yakın yerlerdir. Eğer yerel yönetimleri güçlendirmezsek, halkın yönetime katılımını da engellemiş oluruz. Üzerinde konuştuğumuz yasa teklifinin 7'nci maddesinde, kamu alacakları, vergi hükmünde olan kesintilerle ilgili düzenleme bulunmaktadır. Maddenin beşinci fıkrasına göre, kesintilerin oranlarını, alacakların çeşidine göre ayrı ayrı ya da topluca belirlemeye, kesinti ve mahsup işlemlerine ilişkin diğer usul ve esasları tespit etmeye Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu bakan yetkilidir. Oysa vergi borçları da dâhil olmak üzere devlete ait olup zamanında ödenmeyen kamu alacaklarının takip ve tahsilinde yetkili kuruluş Maliye Bakanlığına bağlı vergi daireleridir. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre yetkili olan kurum yine vergi daireleridir. Teklifte ise nedeni anlaşılmasın bir şekilde bu yetki Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu bakana verilmiştir. Bu yanlışlık düzeltilmelidir. Verdiğimiz önergenin Hükümet tarafından dikkate alınması gerekir diye düşünüyorum...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:23, Birleşim: 123, s.850-851,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=850&sayfa_no_son=851&sayfa_no=850&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=23&v_birlesim=123).

Elektrik Piyasası Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; ekonomide yaşanan kötü gidişin nedenlerinden biri enerji piyasasında yaşanan sorunlar olduğunu, arz eksikliği nedeniyle yaşanan ve içinde olduğumuz temmuzda başlayan otomatik fiyatlandırma ile tüketici mağdur duruma düşeceğini, otomatiğe bağlanan zamlar elektrik dışında kömür ve doğal gazda da yaşanacağını, enerji piyasasındaki kötü gidişin ne derece önemli boyutta olduğunu görmemiz gerektiğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; verdiğim önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinize saygılarımı sunarım. Değerli arkadaşlar, ülkemiz enerji kaynaklarına yakınlık açısından dünyadaki en şanslı yerlerden biridir. Sadece yer altı kaynakları açısından değil, su, rüzgâr ve güneş gibi enerji kaynakları açısından da zengin bir coğrafyanın ortasında bulunmaktayız. Maalesef bu kaynaklardan yeteri kadar yararlanamamaktayız. Değerli milletvekilleri, enerjimiz de tıpkı ekonomimiz gibi dışa bağımlı durumdadır. Yabancı bir ülke "Vanayı kısıyorum." dediği zaman ne yapacağımızı bilemiyoruz. Oysa rüzgârımız var, güneşimiz, suyumuz var. Bunlardan neden yeterince yararlanamıyoruz? Su, güneş ya da rüzgâr gibi enerji kaynaklarını kullansaydık bugün nükleer enerjiyi tartışmazdık, insanlarımızın yaşamını tehlikeye atan sistemleri konuşmazdık. Değerli milletvekilleri, son günlerde ekonomide yaşanan kötü gidişin nedenlerinden biri enerji piyasasında yaşanan sorunlardır. Arz eksikliği nedeniyle yaşanan ve içinde olduğumuz temmuzda başlayan otomatik fiyatlandırma ile tüketici mağdur duruma düşecektir. Otomatiğe bağlanan zamlar elektrik dışında kömür ve doğal gazda da yaşanacaktır. Yani enerji piyasasındaki kötü gidişin ne derece önemli boyutta olduğunu görmekteyiz. Son altı yılda kamunun enerji alanına yatırım yapmaması arzın kısıtlı kalmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda kâr garantili elektrik üretimi dayatmasına teslim olunmuştur. Dolayısıyla devlet denetimi olmayan piyasa koşulları yaratılmıştır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:24, Birleşim: 128, s.497-498,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=497&sayfa_no_son=498&sayfa_no=498&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=24&v_birlesim=128).

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Bilim ve teknoloji konusu tarımdan sanayiye, savunmadan eğitime kadar çok geniş bir alanda etkin olduğunu, bir ülkenin gelişmesi ve kalkınmasında çok önemli yere sahip olduğunu, bu gerçeği göz ardı etmeden, siyasi iktidarın bilim ve teknik konusunda daha hassas davranması ülkenin menfaatine olacağını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 234 sıra sayılı Yasa Tasarısı'nın 4'üncü maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinize saygılarımı sunarım. Sayın milletvekilleri, yapılmak istenen düzenleme, günümüzün en önemli gelişme aracı olan bilim ve teknolojinin ilerlemesi için iyi bir adım olarak düşünülebilir. Yalnız, tek başına birim oluşturmak ya da kumma organ eklemek bu gelişme için yeterli olmayacaktır. Bilim ve teknoloji konusu tarımdan sanayiye, savunmadan

eğitime kadar çok geniş bir alanda etkin olmaktadır. Kısacası, bir ülkenin gelişmesi ve kalkınmasında çok önemli yere sahiptir. Bu gerçeği göz ardı etmeden, siyasi iktidarın bilim ve teknik konusunda daha hassas davranması ülkenin menfaatine olacaktır. Maalesef, Hkmetin TÜBİTAK'ta yaptıkları hâlâ hafızamızda yerini korumaktadır. Yönetim Kumulu üyelerini bir kereye mahsus seçmek üzere Başbakana yetki tanınması gibi bilim dışı bir yaklaşım, yine Cumhuriyet Halk Partisinin girişimleriyle engellenmiştir. Anayasa Mahkemesi bu maddeyi iptal ettiği gibi, idare mahkemesi de atamaları iptal etmiştir. Değerli milletvekilleri, TÜBİTAK gibi özerk bir kumma siyasi müdahale yapılması ne kadar anlamlıdır! Siyasi iktidar, bilim ve teknoloji yuvası olması gereken bir yere sırf benim görüşlerimi savunsun diye atama yaparsa, orada özerklikten bahsedilebilir mi? Keşke Hkmet bu kadrolaşma performansını bilim ve teknolojiyi desteklemekte kullansaydı. Bakınız, niversiteler kan ağlıyor...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:26, Birleşim: 138, s.475-476, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=475&sayfa_no_son=476&sayfa_no=476&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=26&v_birlesim=138).

Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değerlik Yapılması Hakkında Kanun Tasarı ve Teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

şevket Köse konuşmasında; 222 sıra sayılı Yasa Tasarısı'nın 5'inci maddesiyle tarım ve sanayi sektörünün bütünleşmesi amaçlandığını, bu madde ile yerel girişimciliğin harekete geçirilmesi, istihdam açısından önem taşıyan yatırımların yaygınlaştırılması istendiğini, şimdiye kadar tarıma dayalı organize sanayi bölgesi kurulması için 52 başvurunun olduğunu, bu başvurulardan sadece 10 tanesi yer bulabildiğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olduğumuz 222 sıra sayılı Yasa Tasarısının 5'inci maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlamadan önce hepinize saygılar sunarım. Değerli milletvekilleri, 222 sıra sayılı Yasa Tasarısının 5'inci maddesiyle tarım ve sanayi sektörünün bütünleşmesi amaçlanmıştır. Bu madde ile yerel girişimciliğin harekete geçirilmesi, istihdam açısından önem taşıyan yatırımların yaygınlaştırılması istenmektedir. Yalnız bu organize sanayi bölgeleri diğer uygulamalara örnek olması amacıyla pilot projeler bazında uygulanacaktır. Değerli arkadaşlar, tarıma dayalı organize sanayi bölgesi uygulaması besicilik, sut sığırcılığı, seracılık...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:29, Birleşim: 7, s.526-528, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=526&sayfa_no_son=528&sayfa_no=528&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=29&v_birlesim=007).

Bazı Varlıkların Millî Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

şevket Köse konuşmasında; temmuz ayı itibarıyla Türkiye genelinde işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 202 bin kişi arttığını, 4 kişilik bir ailede açlık

sınırı 812 YTL, yoksulluk sınırı 2.180 YTL olduğunu, ülkemizin çoğunun yoksulluk sınırının altında yaşadığını, asgari ücret alan bir kişi açlık sınırının altında yaşadığını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 302 sıra sayılı Yasa Tasarısı'nın 5'inci maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Hepinize saygılar sunarım. Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz Sayın Başbakan krize "hamdolsun" diyerek bir çözüm buldu ve krizin bizi etkilemeyeceğini "teğet geçer" sözleriyle özetledi. Yine Sayın Başbakan, kısa bir süre sonra, krizden elbette etkileneceğimizi, işsizliğin, reel sektörde durgunluğun olacağını belirtti. Şimdi biz Başbakanın hangi sözüne inanalım? "Kriz bizi teğet geçti." diyoruz, Trabzon'da Sayın Başbakanın açılışını yaptığı yerde isyan çıktı, iki gün kepenkler kapatıldı. Bu durum, üstelik Ankara ve İstanbul'a da sıçradı. Esnaflar zor durumda, resmen bitkisel hayat yaşıyorlar. Sadece esnaflar kan ağlamıyor, Türkiye'nin ihracatta lokomotif sektörü olan otomotivde de zor günler yaşıyoruz. Üretim yüzde 24,2, ihracat ise yüzde 32,5 oranında azaldı. Adıyaman'da SANKO Holding 1.050 işçiyi işten çıkartmak zorunda kaldı. Philips Gebze'de fabrikasını kapattı, 150 kişi işsiz kaldı. EDİP İplikte iş akdi feshedilen 378 işçi... Oto boya sanayi fabrikasının aldığı yüzde 20'lik küçülme kararının üzerine...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:31, Birleşim: 17, s.36-37, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=36&sayfa_no_son=37&sayfa_no=37&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=31&v_birlesim=017).

Ağız ve Diş Sağlığı Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Sağlığın, insanın en önemli ve kutsal hakkı olduğunu, sindirim sisteminde vücudun en önemli giriş yolu olan ağız ve dişlerin sağlığı, genel sağlığın, yaşam fonksiyonlarının, yaşam kalitesinin önemli bir parçası olduğunu, bundan dolayı diş hekimleri insan sağlığının korunmasında çok önemli bir role sahip olduğunu, devletin, kamu kaynaklarını en iyi biçimde kullanması açısından, tam bir otomasyon ile başta muayenehaneler olmak üzere serbest çalışan diş hekimlerinden hizmet satın alması, halkın ve diş hekimlerinin talepleri ile örtüştüğünü ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekillerini; her yıl 22-27 Kasım arasında kutlanan Ağız ve Diş Sağlığı Haftası dolayısıyla gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinize saygılarımı sunarım. Değerli milletvekilleri, bilimsel diş hekimliğinin 100'üncü yılını kutlaması nedeniyle Ağız ve Diş Sağlığı Haftası büyük önem taşımaktadır. Diş hekimliği bilimsel olarak ülkemizde oldukça iyi bir konumdadır. Bundan da büyük bir mutluluk duyuyoruz. Değerli üyeler, sağlık, insanın en önemli ve kutsal hakkıdır. Sindirim sisteminde vücudun en önemli giriş yolu olan ağız ve dişlerin sağlığı, genel sağlığın, yaşam fonksiyonlarının, yaşam kalitesinin önemli bir parçasıdır. Bundan dolayı diş hekimleri insan sağlığının korunmasında çok önemli bir role sahiptirler. Sayın milletvekillerini, 5-17 yaş grubu çocukların yüzde 60'mda diş ve diş eti enfeksiyonu nedeniyle büyüme ve gelişim yetersizliği görülmektedir. Yine diş ve dişeti hastalığı olan 39-49 yaş grubunda koroner kalp hastalığı görülme riskinin 3 ila 7 kat fazla olduğu ve kötü ağız hijyenine sahip bireylerde kronik sindirim sistemi hastalıklarına yakalanma riskinin 4-5 kat fazla olduğu bilimsel olarak tespit edilmiştir Sayın milletvekilleri, görüldüğü gibi ağız ve diş sağlığı konusu önemle ele alınmalı ve incelenmelidir. Sağlık Bakanlığının istihdam ettiği diş hekimi sayısı 5.500 kişidir. Kamu

kuruluşlarımızda çalışan meslektaşlarımızın halkın dış ve dış eti hastalıkları ile ilgili talebini karşılama olanağı yoktur...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:31, Birleşim: 18, s.152-153, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=152&sayfa_no_son=153&sayfa_no=153&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yil_i=&v_cilt=31&v_birlesim=018).

Hazine Müsteşarlığı: Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı: Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı: Sermaye Piyasası Kurulu: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu: GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı: 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi ile 2007 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; GAP, cumhuriyet tarihimizin en kapsamlı, en önemli bölgesel kalkınma projesi olduğunu, GAP, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sahip olduğu kaynaklar değerlendirilerek o yörede yaşayan insanlarımızın gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmeyi, bölgelerarası farklılıkları gidermeyi, ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmayı amaçladığını, GAP konusunda ayrılan ödenekler yetersiz olduğunu projeye sadece enerji projesi olarak bakılmaması gerektiğini ifade etmiştir.

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının bütçesi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinize saygılarımı sunarım. GAP, cumhuriyet tarihimizin en kapsamlı, en önemli bölgesel kalkınma projesidir. GAP, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sahip olduğu kaynaklar değerlendirilerek o yörede yaşayan insanlarımızın gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmeyi, bölgelerarası farklılıkları gidermeyi, ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Değerli milletvekilleri, GAP'ın tamamlanmasıyla 1,82 milyon hektar alan sulamaya açılacak, yılda 27 milyar kilovat/saat hidroelektrik enerji üretimiyle ülke enerji ihtiyacının büyük bir bölümü karşılanacaktır. 3,8 milyon kişiye iş olanağı sağlanacak, bölge halkının yaşam kalitesi ve refah düzeyi yükseltilecektir. Dolayısıyla, bölgeye kültürel, ekonomik ve siyasal barış gelecektir. Bu anlamda da büyük bir sosyal barış projesidir. Değerli arkadaşlar, her şeyden önce GAP'ın kurulmasında bugüne kadar şu ve bu şekilde emeği geçen herkese yürekten teşekkür etmek, bölge milletvekili olarak boynumun borcudur...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2008, Dönem:23, Cilt:35, Birleşim: 30, s.363-365, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=63&sayfa_no_son=365&sayfa_no=365&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=35&v_birlesim=030).

Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat Yasası, 657 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Hükümetin sunduğu tasarıda 100 olarak belirlediği yeni ihdas edilen kadro sayısı Komisyonda 250'ye çıkarıldığını, kadro sayısının 100'den 250'ye çıkarılmasının gerekçeleri ortaya konulmadığını, bu durum şüphelere neden olduğunu belirtmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 236 sıra sayılı Yasa Tasarısı'nın 4'üncü maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlarım. Değerli arkadaşlar, Hükümetin sunduğu tasarıda 100 olarak belirlediği yeni ihdas edilen kadro sayısı Komisyonda 250'ye çıkarılmıştır. Öncelikle belirtmeliyim ki uzman istihdamının yarannı görmekteyiz ancak kadro sayısının 100'den 250'ye çıkarılmasının gerekçeleri maalesef ortaya konmamıştır. Bu-durum şüphelere neden olmaktadır. Hükümetin kadrolaşmaya dönük uygulamalarıyla -burada da görüleceği gibiolumsuz bir düşünce hepimizin kafasında yer etmiştir. İnşallah Hükümet böyle bir yanlış uygulamaya bu kurumda girişmez ve işin ehli insanlar eliyle kaliteli hizmet halkımıza ulaşır. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İslam tarihinin en acılı günlerinden biri, Peygamber Efendimiz'in torunu ve Hazreti Ali'nin oğlu Hazreti Hüseyin ve 72 can yoldaşının katledildiği gün, hicri takvime göre muharcem ayının onuncu gününe denk gelmektedir. Bu yaşlı muhanem günü nedeniyle de bir şeyler söylemek istiyorum. -6 yın milletvekilleri, barış içerisinde yaşamak, herkesin birbirini sevdiği ve saydığı bireylerin oluşturduğu bir toplum olmak hepimizin arzusudur...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:37, Birleşim: 41, s.689-691,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=689&sayfa_no_son=691&sayfa_no=691&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=37&v_birlesim=041).

T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullandırılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin (2/235) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/113) ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; vermiş olduğum yasa teklifinde yapılmasını istediğimiz düzenlemede, çiftçi borçlarının yaşadıkları doğal afetin üzerine ayrıca yük olmasını engelleme amacı taşıdığını, düzenlemeye göre, kanunun yayımlandığı yılın ekim ayında toplam borç miktarının yüzde 10'u, kalanı ise kanunun yayımı tarihinden bir sonraki yılın ekim ayından başlamak üzere ekim ayında ödenmek üzere üç taksitle alınmasının hükme bağlanacağını ifade etmiştir.

“...Değerli arkadaşlar, 2008 yılında küresel ısınma ve mevsimsel sıcaklıkların olağan dışı seyretmesi nedeniyle oluşan kuraklıktan etkilenen sektörlerin başında tarım sektörü gelmektedir. Hâlâ tarım sektörü üreticilerinin kuraklık nedeniyle yaşadıkları sıkıntılar giderilmiş değildir. Dolayısıyla gıda ürünlerinde yaşanan sıkıntılar tüketicilere de yansımıştır. 2008 yılı içerisinde yaşanan bu durumun sonuçları özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde kendini göstermiş ve çiftçi çok büyük oranda maddi zarara uğramıştır. Yine aynı yıl içerisinde girdi fiyatlarının ulusal ve uluslararası krizin etkisiyle yükselmesi çiftçinin zararının

katlanmasına yol açmıştır. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vermiş olduğum yasa teklifinde yapılmasını istediğimiz düzenlemede, çiftçi borçlarının yaşadıkları doğal afetin üzerine ayrıca yük olmasını engelleme amacı taşımaktayım...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:38, Birleşim: 49, s.711-712, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=711&sayfa_no_son=712&sayfa_no=712&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=38&v_birlesim=049).

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Tabiat ve kültür varlıklarının korunması politik, ekonomik ve hukuki araçlarla mümkün olacağını, yalnızca hukuki düzenlemeler yapmak ya da parasal kaynaklar sağlamak yeterli olmadığını her şeyden önce ciddi ve donanımlı bir siyasi irade gerektiğini vurgulamıştır.

“...Değerli arkadaşlar, bir ülkenin kimliği tarihsel değerlerle ve onlara verdiği önemle oluşur. Anadolu, tarihin başlangıcından bu yana onlarca uygarlığa ev sahipliği yapmış, bu alanda dünyanın en zengin mirasına sahip topraklardan birisidir. Aynı topraklarda yaşamış olan medeniyetlerin değerlerine ne kadar sahip çıkıldığı ve onları koruduğu, bir ülkenin uygar olmasının en temel ölçütlerinden birisidir. Kültür varlıklarını korumak ve sahip çıkmak, insanlığa ve gelecek kuşaklara olan borcumuzdur. Sayın milletvekilleri, gelişmek için üç "t"ye ihtiyacımız var: Birinci "t" tarım ve hayvancılık, ikinci "t" ticaret, üçüncü "t" ise turizmdir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin kalkınması için en önemli potansiyelinden birisi turizmdir. Adıyaman, Şanlıurfa, Mardin, Diyarbakır gibi illerimiz çok önemli kültür ve inanç turizmi potansiyellerine sahiptir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:39, Birleşim: 53, s.49-51, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=49&sayfa_no_son=51&sayfa_no=51&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=39&v_birlesim=053).

BM İklim Değişikliği Çerçeve Anlaşması ile İlgili Kyoto Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Yasa Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Geçtiğimiz yıl küresel ısınma diye bir afet yaşandığını, tarım ve ona bağlı olarak sanayi sektörü büyük bir vurgun yediğini, iklim değişikliğinin, havaya salınan zararlı gazların en çok kötülüğünü gören ülkelerin başında geldiğimizi, bu nedenle Kyoto Protokolü'nün imzalanması olumlu bir gelişme olacağını ifade etmiştir.

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun tasarısı hakkında söz almış bulunmaktayım. Hepinizi en içten duygularıyla selamlıyorum. Değerli üyeler, Kyoto Protokolü, küresel ısınma ve iklim değişikliği konusunda mücadeleyi sağlamaya yönelik uluslararası tek çerçeve, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi içinde imzalanmıştır. Bu protokolü imzalayan ülkeler, karbondioksit ve sera etkisine neden olan diğer beş gazın şahtını azaltmaya veya bunu yapamıyorlarsa salım ticareti yoluyla haklarını artırmaya söz vermişlerdir. Protokol, ülkelerin atmosfere saldıkları karbon miktarını 1990 yılındaki düzeylere düşürmelerini gerekli kılmaktadır. 1997’de imzalanan protokol 2005 yılında da yürürlüğe girmiştir. Çünkü protokolün yürürlüğe girebilmesi için, onaylayan ülkelerin 1990’daki atmosfere saldıkları karbon miktarının yeryüzündeki toplam emisyonun yüzde 55’ini bulması gerekmektedir ve bu orana ancak sekiz yılın sonunda Rusya’nın katılımıyla ulaşılabilmektedir. Değerli arkadaşlar, Kyoto Protokolü devletlerarasında desteklenir ve Birleşmiş Milletler şemsiyesi altında küresel kurallarla belirlenir. Kyoto Protokolü’ndeki amaç, atmosferdeki sera gazı yoğunluğunun iklime tehlikeli etki yapmayacak seviyelerde dengede kalmasını sağlamaktır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:39, Birleşim: 54, s.137-138,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=137&sayfa_no_son=138&sayfa_no=138&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=39&v_birlesim=054).

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Kanun Teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Kadının siyasete girmede, iş yaşamında rahat ve etkin olmada ve hatta çok zaman kendini ifade etmekte yaşadığı sorunlardan birçoğu hâlâ devam ettiğini, 21. yüzyılın içinde bunların yaşandığını konuşuyor olmak bile insana üzüntü verdiğini, 2004 yılında Anayasa'nın 10. maddesine bir fıkra eklendiğini, bu fıkra "Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür." hükmü anayasal statüye kavuşturulduğunu ifade etmiştir.

“... Değerli milletvekilleri, kadının aile yaşamının yanında toplumsal yaşamdaki yerini uzun zamandır tartışmaktayız. Bu konuda net çözümlere ulaşıldığını söylemek yanıltıcı olacaktır. Kadının siyasete girmede, iş yaşamında rahat ve etkin olmada ve hatta çok zaman kendini ifade etmekte yaşadığı sorunlardan birçoğu hâlâ devam etmektedir. 21'inci yüzyılın içinde bunların yaşandığını konuşuyor olmak bile insana üzüntü vermektedir. Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz 2004 yılında Anayasa'nın 10'uncu maddesine bir fıkra eklendi. Bu fıkra "Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür." hükmü anayasal statüye kavuştu. Yalnız bu Anayasa maddesinin yerine getirilebilmesi için herhangi bir girişimde bulunulmadı. İşte, kurulacak olan bu Komisyon birçok yeniliğin ve hareketin de başlangıcını sağlayabilir. Sayın milletvekilleri, ülkemizde kadının eşit statüye gelebilmesi için sadece Komisyon kurulması yetmeyecektir. Her şeyden önce, ülkemiz bireylerinin yeterli ekonomik refaha ulaşması gerekmektedir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:40, Birleşim: 62, s.152-155,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=152

52&sayfa_no_son=155&sayfa_no=155&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=40&v_birlesim=062).

Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Türkiye'de ekonomik büyümenin en önemli lokomotiflerinden birisi KOBİ'lerin olduğunu, ülkemizde dengeli ve sürdürülebilir ekonomik ve sosyal kalkınmanın sağlanması açısından KOBİ'ler hayati rol oynadığını, yaşadığımız ekonomik krizin en olumsuz etkilediği kesimlerin başında, büyük sermayeye sahip olmayan, uluslararası tekellerle yarışamayan küçük ve orta ölçekli sanayicilerimiz gelmekte olduğunu ifade etmiştir.

“... Sayın milletvekilleri, KOSGEB kuruluş yasaasının 1990 yılında Resmî Gazete ‘de yayınlanarak yürürlüğe girmesinden bugüne kadar bu kurum KOBİ'lere çeşitli hizmetler vermiştir. Hepinizin bildiği gibi, Türkiye'de ekonomik büyümenin en önemli lokomotiflerinden birisi KOBİ'lerdir. Ülkemizde dengeli ve sürdürülebilir ekonomik ve sosyal kalkınmanın sağlanması açısından KOBİ'ler hayati rol oynamaktadır. Zira yaşadığımız ekonomik krizin en olumsuz etkilediği kesimlerin başında, büyük sermayeye sahip olmayan, uluslararası tekellerle yarışamayan küçük ve orta ölçekli sanayicilerimiz gelmektedir. Bu anlamda, ekonominin darboğaza girdiği zamanlarda KOSGEB'in verdiği destekler üreticinin daha da rahat nefes almasına katkıda bulunmuştur. Yakın zamanda gördüğümüz can suyu kredisi bunun örneklerinden biridir. Can suyu kredisi, ülkemizde büyük bir heyecanla beklenmiş, KOBİ'lerin ve ekonominin az da olsa rahatlaması için bir umut olmuştur. Şüphesiz KOSGEB'in yaptığı yardımlar tek başına ekonominin rahatlamasını ya da ekonomik krizden kurtuluşu sağlamayacaktır. Aynı zamanda bu gibi krediler, tarım gibi, ekonominin diğer sektörlerinde de uygulanmalı ve ekonominin tüm alanlarında canlanma sağlanmalıdır. Sayın milletvekilleri, taşıdıkları önem nedeniyle başta gelişmiş ülkeler olmak üzere, hemen hemen bütün ülkelerde KOBİ'lerin gelişmesi, desteklenmesi ve korunması için uygun ortamı hazırlayacak politikaları uygulama zorunluluğu vardır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:43, Birleşim: 78, s.867-869,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=867&sayfa_no_son=869&sayfa_no=869&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=43&v_birlesim=078).

Uçucu Maddelerin Zararlarından İnsan Sağlığının Korunmasına Dair Kanun Teklifi ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; son yıllarda petrokimya sanayisi çok geliştiğini, sanayide kullanılan birçok uçucu madde üretildiğini, kolay ele geçirilmesi nedeniyle on iki-on yedi yaş arası dönemde sokakta yaşayan çocuklarca sıkça kullandığını, Uçucu Organik Bileşiklerin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun Teklifinin ilk olarak ismi Çocukların Uçucu Maddelerin Zararından Korunmasına Dair Kanun

Teklifi olduğunu, 22. Dönemde verilmiş bu teklif, çok daha yerinde bir düzenlemeyle, yalnızca çocuk kapsamından çıkarıldığını, çeşitli yerlerinde özellikle "çocuklar" diye belirtilmesi ise teklifin çocuklara özel bir önem verdiğinin göstergesi olduğunu ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 89 sıra sayılı Uçucu Organik Bileşiklerin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun Teklifinin 4'üncü maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinize en içten sevgi ve saygılarımı sunarım. Sayın milletvekilleri, yasa teklifiyle ilgili görüşlerime geçmeden önce Mardin'de yaşadığımız insanlık dışı olayla ilgili birkaç söz etmek istiyorum. Partimiz adına Mardin'e gönderilen heyet içerisinde ben de vardım. Yaşanan vahşetin izlerini gözlerimle görme şansım oldu. Düğünde eğlenen ya da dinî vazifesini yerine getiren çoluk çocuk, kadın-erkek, genç-yaşlı dinlemeden, onlarca insanı öldürmek insanlıkla bağdaşmayacak bir durumdur. Ne gelenek ne görenek ne töre ne de yasa böylesi bir katliamı mazur gösteremez. Katliamdan birkaç saat geçtikten sonra gitmeme rağmen gördüğüm manzara tüyler ürperticiydi. Sayın milletvekilleri, bu durum, bölgeye yeterince sosyoekonomik bir yatırım yapmamanın sonucudur ve bu Türkiye'nin bir ayıbıdır ve bu konuyu Türkiye'de herkesin ama herkesin, tüm siyasi düşüncede olan insanların enine boyuna düşünüp taşınması gerekir ve araştırılması gerekir diye düşünüyorum. Buradan, yaşamlarını kaybeden yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, geri kalanlara da sabır diliyorum. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son elli yıldır petrokimya sanayisi çok hızlı gelişti, çok sayıda uçucu madde üretildi. Benzin, tolüen gibi bu maddeler yapıştırıcı ve boya inceltici olarak kullanılmaktadır, kolay elde edilebilmesi nedeniyle on iki-on yedi yaş arası dönemde sokakta yaşayan çocuklarca sıkça kullanılmaktadır. Bu maddeleri kullananlarda öfkellik hâli ya da neşelilik ve hayal görme gibi özellikler ortaya çıkmaktadır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:44, Birleşim: 87, s.1070-1072, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=1070&sayfa_no_son=1072&sayfa_no=1072&v_mecelis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=44&v_birlesim=087).

Mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; günlük yaklaşık 20 lira kazanabilmek için yerlerinden yurtlarından kalkıp ülkemizin bir ucundan diğer ucuna giden mevsimlik tarım işçileri, ekmek peşinde, canlarını kaybetme uğruna yola çıkmaya başladığını, yurttaşlarımız artık trafik kazaları ile anılmak istenmediğini, bu insanlarımız büyük sorunlarla boğuştuğunu, ama bu sorunların çözümüne dair Hükümetten destek görmedikleri için perişan olduklarını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mayıs ayı içerisinde canlan pahasına göç etmeye başlayan mevsimlik tarım işçileriyle ilgili gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. Konuşmama başlarken, önceki gün kaybettiğimiz, yaşamını bilim ve çağdaşlık yoluna adayan Çok Değerli Profesör Doktor Türkân Seylân’ı saygıyla anıyorum. Değerli milletvekilleri, günlük yaklaşık 20 lira kazanabilmek için yerlerinden yurtlarından kalkıp ülkemizin bir ucundan diğer ucuna giden mevsimlik tarım işçileri, ekmek peşinde, canlarını kaybetme uğruna yola çıkmaya başladılar. Yurttaşlarımız artık trafik kazaları ile anılmak istemiyor. Bu insanlarımız büyük sorunlarla boğuşuyorlar ama bu sorunların çözümüne dair Hükümetten destek görmedikleri için perişan oluyorlar. Bu kürsüden mevsimlik tarım işçisi kardeşlerimizin sorunlarını ve bunlara dair kimi çözüm önerilerini sunmak istiyorum: Bu sorunları yani işçi kardeşlerimizin sorunlarını, yola çıkmadan, yolda ve çalışma yerinde yaşanan sorunlar olarak üç başlığa ayırmak olanaklıdır. Birinci sorun şu: Sorunlar daha yola çıkmadan başlıyor. Okulların açık olduğu dönemlerde ailecek göç eden tarım işçileri, çocuklarını okullarından alıp yanlarında götürmek zorunda kalıyorlar. Zaten eğitim seviyesi düşük olan bölgelerimizde eğitimsizlik sorunu iyice büyümektedir. Oysa çocukların göç etmeyeceği bir seçenek sağlamak, her şeyden önce Millî Eğitim Bakanlığınca araştırılmalıdır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:45, Birleşim: 91, s.203-205,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=203&sayfa_no_son=205&sayfa_no=205&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=45&v_birlesim=091).

Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Ülkemizin çalışanlarından ve iş yeri sahiplerinden alınan vergilerin hassasiyetle belirlenmesi ve ele alınması gerektiğini, dolaylı vergiler yüzde 70 civarında olduğunu, bunun da Avrupa Birliği üye ülkelerinin iki katı olduğunu vurgulamıştır.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun tasarısının 1'inci maddesi hakkında verdiğimiz önerge üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyeti saygıyla selamlarım. Değerli arkadaşlar, sözlerime başlarken, ülkemizde yaşanan çevre sorunlarının araştırılarak sürdürülebilir çevre politikası için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis araştırma komisyonunun bir üyesi olarak Dünya Çevre Günü'nü kutluyorum. Dileğim, ülkemizde yaşanan çevre sorunlarının çözülmesi için bir an önce girişimlere başlanması ve gelecek kuşaklara yaşanılabilir bir ülke bırakılmasıdır. Sayın arkadaşlar, ülkemiz çalışanlarının ve iş yeri sahiplerinin en çok şikâyet ettiği konulardan biri olan vergilerin hassasiyetle ele alınması gerekmektedir. İktisaden eşitsizlik yaratan dolaylı vergilerin bütün vergiler içindeki payının yüzde 70'lere geldiği bir ülkedeyiz. Bu rakam Avrupa Birliği üyesi ülkelerin ortalamasının yaklaşık 2 katıdır. Yani çok kazananın çok, az kazananın az vergi alma özelliğini maalesef taşıyoruz. Yoksul bir yurttaşımız da gelir düzeyi yüksek olan bir yurttaşımız da deterjana ya da iletişime aynı vergiyi ödüyor. Sayın milletvekilleri, bu duruma hangimiz adalet diyebiliriz? Hükümet asıl bu konuda düzenlemeler yapmalıdır. Yurttaşlarımız lehine sosyal devlet ilkesini düşünerek düzenleme yapmasını beklediğimiz Hükümetin maalesef nasıl düzenlemeler yaptığını görmekteyiz. Hepimiz iyi bilmekteyiz ki temel gıda maddelerinden vergi alan ama pırlanta, elmas gibi değerli taşlardan vergiyi kaldıran bir Hükümet tarafından yönetilmekteyiz...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:46, Birleşim: 99, s.304-305,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=3

04&sayfa_no_son=305&sayfa_no=305&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=46&v_birlesim=099).

Adıyaman'ın turizm ve problemlerine ilişkin gündem dışı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; dünyada, güneşin doğuşunun en güzel biçimde izlendiği Nemrut'u bağrında taşıyan Adıyaman ilimiz, maalesef turizme yapılan yatırım ve turizmin geliştirilmesi konusunda yeterli ilgiyi göremediğini, oysa Adıyaman coğrafyası çeşitli medeniyetlere sahne olmuş, birçok kültüre ev sahipliği yapmış nadir bir il olduğunu ifade etmiştir.

“... Değerli milletvekilleri, dünyada, güneşin doğuşunun en güzel biçimde izlendiği Nemrut'u bağrında taşıyan Adıyaman ilimiz, maalesef turizme yapılan yatırım ve turizmin geliştirilmesi konusunda yeterli ilgiyi görememektedir. Oysa Adıyaman coğrafyası çeşitli medeniyetlere sahne olmuş, birçok kültüre ev sahipliği yapmış nadir illerimizdendir. Giyimikuşamı, oyunu, düşünüyü, geleneği-göreneği, misafirperverliği, halısı, kilimi ve heybesiyle zengin kültürel değerlere sahiptir. Efsanesi, türküsü, halk oyunları Adıyaman'ı dünyanın tanıdığı bir il hâline getirmiştir. Binlerce yıllık zengin Adıyaman kültürünün bir ifadesi olan halk oyunlarımız ilimizi temsil etmiş, birçok başarıya imza atmıştır. Değerli arkadaşlar, turizm potansiyeli açısından çok büyük öneme sahip Adıyaman ilimiz, Nemrut Dağı'ndan Perre antik kentine, Sen Pol Kilisesi'ne kadar çok sayıda esere ev sahipliği yapmaktadır. Perre antik kent o kadar başıboş bırakılmış ki orayı gezmeye giden insanların hiçbir can güvenliği bulunmamaktadır. Perre'deki çalışmalar için ödenekler oldukça az verilmektedir. Kazı çalışmalarının devam edebilmesi için buraya özel önem verilmelidir. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Nemrut Dağı dünyanın sekizinci harikası olarak bilinmektedir. Doğu ve Batı medeniyetlerinin birleştiği Yukarı Mezopotamya'da yer alan en yüksek açık hava müzesidir. Bu dağın zirvesinde Kommagene Krallığı'na ait iki bin yıllık Tümlüs, devasa heykeller ve kitabeler yer almaktadır. Aynı zamanda 1987 yılında UNESCO tarafından da dünya kültür mirası listesine de alınmıştır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:46, Birleşim: 103, s.724-726,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=724&sayfa_no_son=726&sayfa_no=726&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=46&v_birlesim=103).

Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarı ve Teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; insanın olmazsa olmaz ihtiyaçlarının karşılanması insan olmasının bir gereği olduğunu kişiler barınma, yiyecek ve giyecek ihtiyaçlarını karşılamak zorunda olduğunu, işsizliğin bu denli yüksek olduğu bir ülkede insanların kredi kartlarına ilişkin sorun yaşamaması olanaksız olduğunu ifade etmiştir.

“...Değerli milletvekilleri, konuştuğumuz konu, ülkemizin en hassas olduğu konulardan biridir. Yurttaşlarımızın gözünde bir silah olarak görülen kredi kartlarına çözüm bulabilmek amacıyla Meclisimiz bir süredir çalışmalarını sürdürmektedir. Bu çalışmalar esnasında, diğer milletvekili arkadaşlarım gibi ben de çok sayıda telefon, faks ve mektup aldım. Yurttaşlarımız kan ağlıyor. Kredi kartı konusunda yapılacak olumlu düzenlemeyle büyük bir

nefes alacaklarını söylüyorlar. Değerli arkadaşlar, vatandaşlarımız nasıl bu hâle geldi? Bir şeyi unutmamak gerekiyor. Kredi kartlarından bu kadar çok sayıda vatandaşımızın mağdur olmasının esas nedeni, bu insanların kredi kartlarına mecbur bırakılmış olmalarıdır. Yani kredi kartı mağduriyeti yaşayanlar, keyfi ve rahatlıktan ya da yalnızca kredi kartını kullanmayı bilmekten ötürü bu duruma gelmediler. Ekonomi tepetaklak olmuş, işsizlik rekor kırıyor, dış borcun hâli ortada, maaşlar eriyor, yoksulluk sınırında yaşayan milyonların sayısına her gün yenisi ekleniyor. Bu duruma "dur" denecek gerekli önlemler alınamıyor..."

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:47, Birleşim: 109, s.726-727,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=726&sayfa_no_son=727&sayfa_no=727&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=47&v_birlesim=109).

Adıyaman'ın ekonomik ve sosyal problemlerine ilişkin gündem dışı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; ülkemizin yaşadığı genel sıkıntıların Adıyaman'da da yaşandığını, illerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında 65'inci sırada yer alan Adıyaman'ın kendinden daha iyi şartlara sahip illerle birlikte üçüncü bölgede yer alması haksızlık olduğunu yeni teşvik paketi Adıyaman için ceza paketi olduğunu, bu konuda önerilerinin, en azından, teşvik yasasının bir yıl daha yürürlükte kalması olduğunu ifade etmiştir.

"Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adıyaman'ın ekonomik sorunları üzerine gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlıyorum. Yeni yasama yılının ülkemize ve yüce Meclisimize hayırlı olmasını diliyorum. Değerli milletvekilleri, Meclis tatilini fırsat bilerek bu süreçte Adıyaman'ı karış karış dolaştım ve halkın sorunlarını yerinde, yüz yüze dinleme olanağı buldum. Toplam dokuz ilçemizde yüz otuza yakın köyü, il ve ilçemizin merkezlerini gezdim. Basın-yayın organı temsilcileri, oda yöneticileri, dernek ve demokratik kitle örgütleri, köy muhtarları ile bire bir görüşmeler yaptım. Ülkemizin yaşadığı genel sıkıntılar şüphesiz Adıyaman'da da yaşanmaktadır. Sayın milletvekilleri, ilk olarak, Adıyaman'daki sanayicilerimiz ve iş adamlarımız, özellikle Hükümetin son teşvik paketiyle ilimizin büyük bir haksızlığa uğradığını düşünmektedirler. İllerin sosyoekonomik gelişmişlik sıralamasında 65'inci sırada yer alan Adıyaman'ın kendinden daha iyi şartlara sahip illerle birlikte üçüncü bölgede yer alması haksızlık değil de nedir? Yeni teşvik paketi Adıyaman için ceza paketi olmuştur. Bu konuda önerimiz, en azından, teşvik yasasının bir yıl daha yürürlükte kalmasıdır. İkinci olarak, yalnızca teşvik konusunda değil, özel sektörün özendirilmesine dönük olarak çalışmalar yapılmasıdır. Yatırımların cazibeli hâle gelmesi için altyapı yatırımları geliştirilmelidir..."

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:50, Birleşim: 4, s.396-397,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=396&sayfa_no_son=397&sayfa_no=397&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=50&v_birlesim=004).

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kuveyt Devleti Hükûmeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; ülkemiz ile Kuveyt arasında sağlık alanında bir anlaşma imzalandığını, bununla birlikte, Kuveyt ile ciddi oranlarda ticari ilişkimiz mevcut olduğunu, ülkemiz ile Kuveyt arasındaki ticari ilişkiler, 1982 yılında imzalanan Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşması çerçevesinde yürütülmekte olduğunu ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlarken sizlerin ve ulusumuzun geçmiş Kurban Bayramı'nı kutlar, saygılarımı sunarım. Değerli milletvekilleri, ülkemiz ile Kuveyt arasında sağlık alanında bir anlaşma imzalanmıştır. Bununla birlikte, Kuveyt ile ciddi oranlarda ticari ilişkimiz mevcuttur. Ülkemiz ile Kuveyt arasındaki ticari ilişkiler, 1982 yılında imzalanan Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşması çerçevesinde yürütülmektedir. Ülkemizin Kuveyt'e yaptığı ihracatın son yıllarda arttığı gözlenmektedir. Sanayi ürünleri olarak ithalatımızda kimyasallar ile plastikler iki önemli kalemi oluşturmaktadır. İhracatımızdaki başlıca kalemler ise demir, çelik, tekstil, sebze, meyve ve bunların mamulleri ile kara ulaşım araçlarıdır. Aslında son dönemde Kuveyt'e ihracatımız madde bazında da zenginleşmektedir ve bunun karşılığında Kuveyt'ten az miktarda tarımsal ürün ithalatı yapılmaktadır. Değerli arkadaşlar, iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerde tarım, su, tekstil, beyaz eşya, mobilya ve gıda yatırım yapılabilecek alanlar olarak dikkat çekmektedir. Ayrıca inşaat ve taşeronluk sektörlerinde firmalarımızın daha etkin bir rol üstlenmesi beklenmektedir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:54, Birleşim: 25, s.79-82, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=79&sayfa_no_son=82&sayfa_no=82&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=54&v_birlesim=025).

Çek Kanunu Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Bu teklifin sorunu çözmekten son derece uzak olduğunu evrensel ve temel hukuk normlarıyla, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Ek 4. protokolü'nün 1. maddesiyle, Ticaret Kanunu Tasarısı'yla bağdaşmadığını, bu tasarısına Anayasa'ya da aykırı olduğunu söylemiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 445 sıra sayılı Çek Kanunu Tasarısı'nın 8'inci maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlarken hepimize en içten saygılarımı sunarım. Değerli arkadaşlar, dün Bursa'da yitirdiğimiz maden emekçilerini rahmetle anıyorum, ailelerine sabır ve ülkemize başsağlığı diliyorum. Değerli arkadaşlar, görüşmekte olduğumuz tasarı kamu hukuku nitelikli hükümler içermektedir. Bu hükümlerin gereği gibi işleyebilmesi, bir taraftan çek hesabı açma yetkisini haiz bankalara, diğer taraftan da Merkez Bankasına bağlıdır. Bu çek tasarısını uzun zamandan beri takip etmekteyim. Bu tasarı, bu haliyle sorunu çözmekten son derece uzak bir tasarıdır. Evrensel ve temel hukuk normlarıyla, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Ek 4'üncü Protokolü'nün 1 'inci maddesiyle, Ticaret Kanunu Tasarısı'yla bağdaşmamaktadır. Bu tasarı aynı zamanda Anayasa'ya da aykırıdır, aynı zamanda Ticaret Kanunu'yla da çelişmektedir ve ticari ilişkiye yönelik olarak ceza kanunlarında öngörülmemiş suç tipi yaratılmıştır. Sayın milletvekilleri, iktidar çek nedeniyle bazı mağduriyetlerin yaşandığını sık sık dile getiriyor. Unutmamalıyız ki asıl mağduriyet çekten doğmamaktadır, mağduriyetin temel nedeni ekonominin kötüye gidişindedir. Bakınız, esnaflar kepenk kapatıyor, kredi borçları geri ödenmiyor, doğal olarak çek kullanan kişiler de mağdur oluyor...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2009, Dönem:23, Cilt:54, Birleşim: 30, s.1093-1095,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=1093&sayfa_no_son=1095&sayfa_no=1095&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=54&v_birlesim=030).

Muharrem ayı ve aşure gününe ilişkin konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Kerbela'da yaşanan olayı anmak için aşure yapıldığını Aşure yapılırken ya da yenirken Alevi-Sünni, Türk-Kürt, Müslüman-Hristiyan ayrımı olmadığını aşurede bolluk, aşurede bereket, aşurede kardeşlik, kısacası insani değerler olduğunu ifade etmiştir.

“...Değerli arkadaşlar, ne yazık ki tarihimizde acı ve ıstıraplı günler çok fazladır. Hazreti Hüseyin ile ehlibeyt üyeleri, zalimin iktidarı için sözde din uğruna şehit edilmişlerdir. Tarihte bu olay "Kerbela olayı" ve bugün ise "aşure günü" olarak anılmaktadır. Sayın milletvekilleri, Kerbela olayı büyük bir acının tablosudur. Hazreti Muhammed'in ailesi, zalimin ve haksızın karşısında teslim olmaksızın direnmeyi ve sonuçta da şehit olmayı yeğlemişlerdir, haksızlığı hak hâline, yanlışlığı doğru hâline dönüştürmeye çalışan Yezidin ordusuna karşı aç susuz göğüs germişlerdir. İslam dünyasında ve özellikle Alevilerde Hazreti Hüseyin'in Kerbela acısını anmak ve anlamak için muharrem yası tutulur. Bu yastaki amaç, bu acıların tekrarlamamak ya da öç duygularını körüklemek değildir. Muharrem mateminin amacı, bu acıların bir daha yaşanmaması için gerekli olan insanlık değerlerini görmektir. Başka bir deyişle, yas tutanlar, bu kadar büyük acının, ihanetin karşısında aşkla, insan sevgisiyle hareket etmektedirler. Değerli milletvekilleri, hepimizin bildiği gibi, Kerbela'da yaşanan olayı anmak için aşure yapılır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:58, Birleşim: 44, s.477-479,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=477&sayfa_no_son=479&sayfa_no=479&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=58&v_birlesim=044).

Milletvekili Ensar Öğüt'ün, (2/2) esas numaralı Yasa Teklifinin gündeme alınmasına ilişkin önergesine dair yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Ekonomimizin büyük bir kriz yaşadığını bu krizin etkilediği kesimlerin başında üreticilerimiz geldiğini, üreticinin kötü etkilenmesi, bir başka deyişle, bütün toplumun kötü etkilenmesi anlamına geleceğini, tarım, beslenmemiz için, ihracatımız için, sanayimizin gelişmesi ve kalkınmamız için vazgeçilemez olduğunu bu nedenlerden dolayı Hükümet tarıma gereken önemi vermesi gerektiğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üreticilerin borçlarının yeniden yapılandırılması amacıyla Ardahan Milletvekili Sayın Ensar Öğüt’ün verdiği yasa teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi en içten saygılarımla selamlarım. Değerli arkadaşlarım, hepimizin bildiği gibi ekonomimiz büyük bir kriz yaşamaktadır. Bu krizin etkilediği kesimlerin başında üreticilerimiz gelmektedir. Üreticinin kötü etkilenmesi, bir başka deyişle, bütün toplumun kötü etkilenmesi manasındadır. Tarım, beslenmemiz için, ihracatımız için, sanayimizin gelişmesi ve kalkınmamız için olmazsa olmazdır. Bu nedenlerden dolayı Hükümet tarıma gereken önemi vermelidir. Mazot, gübre, elektrik fiyatları sürekli artmaktadır. Bunun yanında, Hükümetin verdiği destekler erimiştir. Üstelik Hükümetin verdiği desteklerin kimileri, zamanında ödenmediği için anlamını da kaybetmektedir. Değerli arkadaşlarım, dünyada tarıma verilen önem her geçen gün artmakta iken ülkemizde ise geriye doğru bir gidiş vardır. Örnek vermek gerekirse: Amerika Birleşik Devletleri’nde 2008 mali yılı tarımsal bütçesinde kişi başına tarımsal destek 15 bin dolardır. Aynı rakam Avrupa Birliğinde yaklaşık olarak 2.700 dolardır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:58, Birleşim: 46, s.732-733, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=732&sayfa_no_son=733&sayfa_no=733&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=58&v_birlesim=046).

Üniversite ve Sağlık Personelinin Tam Gün Çalışması İle İlgili Yasa Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; tasarıda nöbet ücretleri üzerinden yapılan düzenlemenin sağlık personeli arasında olumlu bir gelişme olarak karşılandığını ancak yine de belirlenen oranların yetersiz olduğunu vurgulamıştır.

“...Değerli arkadaşlar, bundan önceki bir değişiklik önergemizde tam gün yasasına karşı olmadığımızı, yalnızca doğabilecek kimi sorunları belirttiğimizi söylemiştim. Tasarının 15’inci maddesi de böyle bir düzenlemeyi içermektedir. Sayın arkadaşlar, diş hekimi bir milletvekili olarak, diş hekimlerinin yasada uğradığı bir mağduriyeti dile getirmek istiyorum. Aslında bu mağduriyet yalnızca diş hekimlerini değil, eczacıları da etkilemektedir. Biliyorsunuz, tasan, kamu kurum ve kuruluşlarında memur statüsünde çalışmakta iken 1999 ile 2009 tarihleri arasında görevinden ayrılmış olan ve ayrılmış sayılan hekimlerin geri dönüşü için bir düzenleme yapmaktadır.Yani bu kişiler görevden ayrıldıkları ildeki Sağlık Bakanlığına ait kurum ve kuruluşlara, bu yerlerde ihtiyaç olmaması hâlinde ihtiyaç bulunan yerlere açıktan atanabilirler...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:59, Birleşim: 50, s.276-277, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=276).

76&sayfa_no_son=277&sayfa_no=277&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=59&v_birlesim=050).

Arsa Üretimi ve Değerlendirilmesi Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Teklifi ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Son yılların kamuoyunda en çok konuşulan kurumlarından biri de TOKİ'nin olduğu hakkındaki iddialar, usulsüz yapıldığı iddia edilen ihaleler, yaptığı işler, ucuza alıp pahalıya sattığı arsalar, dökülen konutlar gibi çok sayıda konu TOKİ'nin isminin sürekli anılmasına neden olduğunu söylemiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 455 sıra sayılı Yasa Tasarısı'nın 3'üncü maddesi için verdiğimiz değişiklik önergesiyle ilgili söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle sizleri sevgi ve saygıyla selamlarım. Değerli milletvekilleri, son yılların kamuoyunda en çok konuşulan kurumlarından biri TOKİ'dir. Hakkındaki iddialar, usulsüz yapıldığı iddia edilen ihaleler, yaptığı işler, ucuza alıp pahalıya sattığı arsalar, dökülen konutlar gibi çok sayıda konu TOKİ'nin isminin sürekli anılmasına neden olmaktadır. Her ilden TOKİ ile ilgili olumsuz haberler gelmektedir. Konut ve kentleşme sorununu çözmek, işsizliği azaltmak, alt ve orta gelir grubunda olanların konut sahibi olmasını sağlamak TOKİ'nin amaçlarıdır. Başka bir ifadeyle, TOKİ'nin sosyal bir görevi vardır, maalesef, AKP İktidarı döneminde TOKİ sosyal devletin gereği olan uygulamaları azaltmıştır. Şöyle ki: TOKİ lüks konut yapmak ve araziden para kazanmak gibi ticari şirket mantığıyla hareket etmektedir. Ne yazık ki Hükümet de bunun yolunu açmıştır. Bakınız, 2005 yılında yapılan bir düzenlemeyle TOKİ'nin bütçesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından denetlenmesinin önü kapatılmıştır. Değerli arkadaşlar, bu durum demokrasiye ve şeffaflığa aykırıdır. Şimdi soruyorum: TOKİ bedelsiz ya da ucuz aldığı arsaları amacına uygun olarak kullanıyor mu? Bunun denetimini Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkisi dışına neden çıkardınız? Milletten ve Meclisten ne kaçırıyorsunuz? Sayın milletvekilleri, ülkemizin her ilinde TOKİ'yle ilgili şikâyetler yükselmektedir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:61, Birleşim: 64, s.376-378,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=376&sayfa_no_son=378&sayfa_no=378&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=61&v_birlesim=064).

Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ile İlgili Yasa Tasarısı Hakkında yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Ülkemizde sebze ve meyvenin toptan ticaretini bugüne kadar düzenleyen 552 sayılı KHK istenen gelişmeyi sağlayamadığını, sebze ve meyve ticaretinin kaliteli standartlara ve gıda güvenirlğine uygun tedarikinin, dağıtımının ve satışının sağlanması gerektiğini, ayrıca, üretici ve tüketicilerin menfaatlerinin korunması, üretici ve tüketicilerin faaliyetlerinin düzenlenmesi, toptancı halleri ile pazar yerlerinin çağdaş bir sisteme kavuşturulması gerektiğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 471 sıra sayılı, Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın 19'uncu maddesi üzerine verdiğimiz önerge hakkında söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum. Sözlerime başlarken, yaşanan deprem nedeniyle Elâzığ'da kaybettiğimiz vatandaşlarımızı rahmetle anmak istiyorum. Değerli arkadaşlar, görüştüğümüz tasarının gerekçesinde hepimizin dikkatini çeken bir rakam bulunmaktadır. Buna göre ülkemizde 2008 yılında sebze üretim miktarı yaklaşık 27 milyon ton, meyve üretim miktarı ise yaklaşık 15,6 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Üretilen sebze ve meyvenin yüzde 95'i ülke içinde kalmaktadır; başka bir ifadeyle, ihraç oranı yüzde 5 olmuştur. Türkiye gibi sebze ve meyveciliğe uygun bir ülke için bu rakam oldukça düşüktür. Ayrıca, ülke içinde kalan sebze ve meyvenin yaklaşık yüzde 25'i, tüketim merkezlerine ulaşmadan pazarlama sürecinde zayi olmaktadır. İç pazara sürüklenen sebze ve meyvenin yaklaşık yüzde 30'u toptancı hallerinde işlem görmekte, kalan kısmı ise hiçbir kayda girmeksizin pazarlanmaktadır. Rakamlara dikkat edecek olursak, iç pazara giren meyve ve sebzenin yüzde 70'i kayıtsız olarak satışa sunulmaktadır. Yani ülkemizde sebze ve meyvenin toptan ticaretini bugüne kadar düzenleyen 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararname istenen gelişmeyi sağlayamamıştır. Sayın milletvekilleri, üzerinde görüşlerimizi belirttiğimiz 471 sıra sayılı Yasa Tasarısı ise mevcut sorunu çözmekten uzak bir görüntü çizmektedir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:63, Birleşim: 72, s.670-671,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=670&sayfa_no_son=671&sayfa_no=671&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=63&v_birlesim=072).

21 Mart Nevruz Bayramı ve önemine ilişkin gündem dışı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Nevruz sadece belli bir gurup veya düşünceye mal edilmeyecek kadar kapsamlı bir bayram olduğunu dünyanın bir çok yerinde nevrüz bayram olarak kutlandığını, ülkemizde ise nevrüz farklı din, etnik köken ve mezhepler arasında kardeşlik duyguları geliştiren bayram olarak çeşitli etkinlikler ile kutlandığını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, 21 Mart Nevruz Bayramı ve önemi üzerine gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlarken, yüce heyetinizi sevgi ve saygıyla selamlarım. Değerli milletvekilleri, ben de başta Malatya olmak üzere Elâzığ ve çevre illerde don nedeniyle zarar gören kayısı üreticilerimize geçmiş olsun diyor, Hükümetin acilen bu çiftçilerimize destek olmasını, Malatya ve Elazığlılar adına önemle rica ediyorum. Değerli arkadaşlar, yeni gün anlamına gelen nevrüz dünya tarihinde çok önemli bir yere sahiptir. Nevruz sadece bir emik kökene, dine, mezhebe ve millete mal edilmeyecek kadar geniş kapsamlı bir bayramdır. Asya'dan Balkanlara kadar çok geniş bir coğrafyada nevrüz bayram havasında kutlanmaktadır. Ülkemizde nevrüz, Müslüman-Hristiyan, Alevi-Sünni, Kürt-Türk ayrımını ve kültürler arasında ön yargıları ortadan kaldırıp dostlukları kuran, kardeşlik duygularını geliştiren bayram olarak kutlanmaktadır. Nevruz, sosyal barışa katkı sağlamaktadır. Bundan dolayıdır ki, nevrüz ateşi, bütün kötülükleri ve düşmanlıkları yok etmek anlamındadır. Bu ateş, barış, dostluk ve kardeşlik için yakılmaktadır. Değerli arkadaşlar, nevrüz, tarihsel kökleri geçmişe dayanan bir gelenektir. Eski tarihlerde nevrüzde hükümdarlar tarafından ihtiyaç sahiplerine yardım edilirdi ve nevrüzü bayram havasında kutlamak için şenlikler düzenlerlerdi. Hükümdarlar gibi halk da nevrüzü büyük coşkuyla kutlardı...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:64, Birleşim: 76, s.371-373,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=371

71&sayfa_no_son=373&sayfa_no=373&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=64&v_birlesim=076).

YÖK Teşkilat Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Yükseköğrenim kurulu tarafından araştırma görevlilerinin iş güvencesini ortadan kaldıran bir sistem getirildiğini, nitelikli kadroların yetiştirilmesi gerektiğini ancak bu, tasarruf etmek adına üniversitelerde ana bilim dallarının kapatılmasıyla olacak bir şey olmadığını hedeflerinin, problemlere doğru çözümler üretecek, nitelikli, eğitilmiş kuşaklar yetiştirmek olduğunu ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vermiş olduğumuz değişiklik teklifi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli arkadaşlar, bildiğiniz gibi, vakıf üniversiteleri akademik kadro ihtiyacını devlet üniversitelerinin akademik kadrolarından karşılamaktadır ancak akademik kadrolarda da bir dizi sorun yaşanmaktadır. Özellikle asistan kadrolarında, geçtiğimiz yıl YÖK'ün çıkardığı yönetmelikle tam bir kıyım yaşanmaktadır. YÖK tarafından, üniversite araştırma görevlilerinin iş güvencesini ortadan kaldıran ve onları sözleşmeli hâle getiren bir sistem ortaya konuldu. Yani yapılan düzenlemeyle, doktora çalışmalarının bitiminde asistanların üniversiteyle ilişkileri kesilmektedir. Daha önce gerekli akademik ölçütlere sahip oldukları sürece yükselme yolları açıktı. Bu düzenlemeyle, doktora bitiren asistanlar kapının önüne konulmaktadır. Üzüntüyle belirtmeliyim ki bütün bunlar reform adı altında gerçekleştirilmektedir. Değerli arkadaşlar, ülkemizde 3 milyona yakın öğrenciye hizmet eden 100 bin öğretim üyesi bulunmaktadır. Eğitim sistemimizin kalitesi, üniversitelilik oranımız, üretilen bilimsel eser sayımız ortadadır. Siyasi yatırım olsun diye gerekli ölçütleri yerine getirmeyen her yere üniversite kurulması yeni tabela üniversiteleri oluşturmaktan başka bir işe yaramayacaktır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:66, Birleşim: 85, s.260-261,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=260&sayfa_no_son=261&sayfa_no=261&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=66&v_birlesim=085).

Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yasa Teklifi ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Bu değişiklik teklifinde hedeflenenin, yargı bağımsızlığını ortadan kaldırmak, yargıyı denetim yapamayacak duruma getirmek olduğunu, bu teklifle yapılmak istenenin, yargıyı kuşatmak ve kuvvetler ayrılığını ortadan kaldırmak olduğunu ifade etmiştir.

“Değerli arkadaşlar, AKP, ülkemizin işsizlik, yoksulluk ve yolsuzluk problemlerini yok sayıp iki aydır Anayasa'yı kendi önceliklerine göre değiştirmek için ülke gündemini işgal etmektedir. Cumhuriyet Halk Partisinin bu Anayasa Değişiklik Teklifi 'ne ilişkin temel bazı itirazları bulunmaktadır. Bu değişiklik teklifi, her şeyden önce, yöntemi bakımından yanlıştır.

Hemen herkesin bildiği gibi, anayasalar, birer toplumsal uzlaşma metnidir. Bu teklif hazırlanırken uzlaşma aranmamış, muhalefetin eleştirilerine kulak asılmamış ve sivil toplumun talepleri görmezden gelinmiştir, yapısı değiştirilmek istenilen kurumların görüşleri bile sorulmamıştır. Neticede, bu teklif, AKP mutfağında hazırlanıp Meclise getirilmiştir. Değerli arkadaşlar, bu değişiklik teklifinde hedeflenen, yargı bağımsızlığını ortadan kaldırmak, yargıyı denetim yapamayacak duruma getirmektir. Bu teklifle yapılmak istenen, yargıyı kuşatmak ve kuvvetler ayrılığını ortadan kaldırmaktır. Esas amacı ise Sayın Erdoğan'ı Yüce Divandan kurtarmaktır. Bu yapılırken hiçbir yerde rastlanmayacak bir biçimde temel hak ve özgürlüklere ilişkin hükümler de bu pakete dâhil edilmemiştir. Antidemokratik maddeleri değiştirmek konusunda samimi olan bir iktidar “Paketin tamamı referandumuna gitmeli.” diye dayatamaz...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:69, Birleşim: 100, s.103-104,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=103&sayfa_no_son=104&sayfa_no=104&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=69&v_birlesim=100).

İthal et ve et üreticilerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; etin ithal edilmesi ülkemizde hayvancılığa çok büyük zarar vereceğini et ve balık kurumunun özelleştirilmesi hayvan üreticilerine çok büyük zarar vereceğini, ülkemizin doğu bölgeleri hayvancılığa çok uygun olduğunu, bu bölgedeki insanımızın desteklenmesi durumunda et ithalatına gerek kalmayacağını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ithal et ve et üreticilerinin sorunları hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. Hayvancılığımızı geliştirecek köklü çözümler üretmek yerine popülist bir yaklaşımla en üst düzeyde et ithalatının tekrar gündeme getirilmesi, tüm üreticilerle birlikte Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizleri de endişeye sevk etmiş ve hayal kırıklığına uğratmıştır. Sayın milletvekilleri, et ithalatı hayvancılığımızın gelişmesine telafisi mümkün olmayan zararlar verecektir. Bu ithalatla, yıllardan beri büyük bir özveriyle, soğuk-sıcak demeden, kendi yemeyip hayvanına yediren, kendisi doktora gitmeyip hayvanını düzenli olarak veteriner hekime götürerek, satıp da üç beş kuruş para kazanıp geçimimi sürdüreceğim diye çabalayan cefakâr Türk çiftçisini ne hâlê düşüreceğinizin farkında mısınız? Benim çiftçim, üreticim hayatı pahasına bin bir güçlkle üretecek, ama para kazanamayacak, mahkeme kapılarında, icra dairelerinde sürünecek, birileri de yaldızlı ofisinde maroken koltuğunda otururken bir telefonla talimat verecek, etler gemilere yüklenecek, paraları bankaya yatacak. Değerli milletvekilleri, yok böyle bir düzen. Şimdi, böyle bir şey mümkün mü acaba? Şimdi varsa, en azından Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında olmayacak...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:71, Birleşim: 112, s.9-10,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=9:10&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=71&v_birlesim=112).

MEB Teşkilat Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Eğitim sisteminin çok iyi tasarlanması gerektiği, aksi halde karanlığa sürükleneceğimizi eğitim sistemini çağın gereklerinin ötesine taşıyamazsak geri kalacağımızı, eğitim sistemimizin ülkemize yakışmayacak şekilde geride olduğunu vurgulamıştır.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 488 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 4’üncü maddesi hakkında söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli arkadaşlar, eğitim sistemi, bir ülkenin geleceğini tasarladığı, insanların yarınlarını biçimlendirdiği bir yapıdır. Eğer bu sistem iyi kurgulanmazsa, iyi düzenlenmezse alınan sonuçlar ülkeyi bir karanlığa sürükleyebilir. Eğer eğitim sistemini çağın gereklerine hatta çağın gereklerinin ötesine taşıyamazsanız geri kalmanız kaçınılmazdır. Günü kurtarmak ve sorunların üzerini örtmek anlayışı ülkenin geleceğiyle oynamak anlamını taşır. İşte millî eğitim sistemimizde görünen durum da budur. Bugünkü millî eğitim sistemi, dünyanın ilk 20 ekonomisi içinde yer almakla övünen bir ülkeye yakışmayacak kadar geridedir. Öğretmenlerin durumundan tutun eğitimin kalitesine, derslik sayısından araç, gereç miktarına, neye elinizi atsanız elinizde kalmaktadır. Millî eğitimde yapısal sorunlar yıllardır çözüm beklemektedir. Her yıl öğrenim çağına gelen 100 binlerce çocuğumuza sağlam, gerekli ve nitelikli eğitim verilmesi zorunluluğu vardır. Büyüyen nüfusa, göç eden insanlara eğitim olanakları sağlanması gerekmektedir. Görüyoruz ki bugün için yapılanlar sadece günü kurtarmaktadır. Değerli arkadaşlar, yetişmiş insan gücü bir ülkenin geleceğinin teminatıdır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:71, Birleşim: 112, s.32-34,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=32&sayfa_no_son=34&sayfa_no=34&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=71&v_birlesim=112).

Karayolları Genel Müdürlüğü Teşkilat Yasa Tasarı ve Teklifi ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; ülkemizde kara yoluyla yapılan yolcu ve yük taşımacılığının ulaşımda bu denli büyük yer tutmasına rağmen bu sektörlerde bazı sorunlar yaşandığı, ülkemizde şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapan 10 binin üzerinde otobüs bulunmasına rağmen kapasite kullanımı yüzde 50’yi bile bulmadığını, bunun temel nedenin, akaryakıt fiyatlarının aşırı yüksek olmasından kaynaklandığı, taşıma maliyetlerinin ciddi biçimde azaltılması gerektiğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüştüğümüz kanun tasarısı hakkında söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli arkadaşlar, Türkiye’de, yolcu taşımacılığının yüzde 90’ından fazlası, yük taşımacılığının da yüzde 80’den fazlası kara yoluyla yapılmaktadır. Bu oran, Avrupa Birliği ülkelerinde yüzde 60’lar civarındadır. Ancak, ülkemizde kara yoluyla yapılan yolcu ve yük taşımacılığının ulaşımda bu denli büyük yer tutmasına rağmen bu sektörlerde bazı sorunlar yaşandığı da ortadadır. Kara yoluyla taşımacılık yapan kamyon sahiplerinin yüzde 50’den fazlası vergi ve harçlarını ödeyemez durumdadır. Ülkemizde şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapan 10 binin üzerinde otobüs bulunmasına rağmen kapasite kullanımı yüzde 50’yi bile bulmamaktadır. Bunun temel nedeni, akaryakıt fiyatlarının aşırı yüksek oluşudur. Onun için, taşıma maliyetlerinin ciddi biçimde azaltılması zorunludur. Eğer insanları ve ürünleri bir yerden bir yere pahalı taşıyorsanız bunun topluma yansması da kaçınılmaz olacaktır. Bu, hem ürün ve ham maddelerin taşınmasında hem de yolcu taşınmasında önemli bir faktördür. Sayın milletvekilleri, hava yolu ve deniz yoluyla

yapılan taşımacılıkta akaryakıtta avantaj sağlanırken kara yolu ile yapılan yük ve insan taşımacılığında herhangi bir kolaylık sağlanmamaktadır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:73, Birleşim: 122, s.105-107, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=105&sayfa_no_son=107&sayfa_no=107&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=73&v_birlesim=122).

Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yasa Teklifi ve Tasarıları ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; bin yıldır baskıya uğrayan, zulüm gören, katledilen ve yakılan Aleviler hâlâ Osmanlı kafasıyla düşünen birileri tarafından Sünnileştirilmek istendiğini, Alevilerin ibadet yerleri, ibadet biçimleri, ibadet anlayışları değiştirilmek istendiğini, Alevi inancının, Diyanet İşleri Başkanlığınca hâlâ yok sayıldığını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli arkadaşlar, Anayasa’mızın 136’ncı maddesinde Diyanet İşleri Başkanlığının bütün siyasi görüş ve düşüncelerin dışında kalması gerekliliği vurgulanmıştır ancak uygulamada bunun böyle olmadığı görülmektedir. Yıllardır uygulanan kadrolaşma, Diyanet İşleri Başkanlığına bir siyasi görüşün arka bahçesi hâline getirmiştir. Diyanet, temelde İslam’ın Sünni yorumunun dışına çıkmamıştır, Sünni yorumu sahiplenmeyen, kendini bu inançta görmeyen tüm kesimleri dışlamıştır. Sayın milletvekilleri, bugün, Alevi inancı, Diyanet İşleri Başkanlığınca hâlâ yok sayılmaktadır. Toplumun önemli bir kısmının sahip olduğu anlayışı yok saymayı, hele görmezden gelmeyi açıklamak asla mümkün değildir. Alevi sözcüğü -ki bu sözcüğün içerisine Nusayriler ve Bektaşiler de dâhildir- dahi Diyanet İşleri Başkanlığının tüylerini diken diken etmektedir. Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde Alevilere çaycılığı bile çok gören bir zihniyetten Alevi kimliğini tanımasını beklemek aslında çok da anlamlı görünmemektedir. Değerli arkadaşlar, Hükümetin eline yüzüne bulaştırdığı açılımlardan birisi de Alevi açılımıdır. Çünkü sekiz yıllık AKP İktidarı din derslerini zorunlu ders olmaktan çıkarmamıştır, Cem evlerini ibadethane olarak kabul etmemiştir, Madımak Otel’ni kamulaştırmış ancak hâlâ müze yapmamıştır ve ne yazık ki ayrımcılık hâlâ devam etmektedir. Her ne kadar sözde kalmış olsa da bu açılıma en büyük direnç Diyanet İşleri Başkanlığından gelmektedir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:73, Birleşim: 126, s.799-800, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=799&sayfa_no_son=800&sayfa_no=800&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=73&v_birlesim=126).

Mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; doğduğu yerde doyuramadığımız insanlarımız geçimlerini sağlamak için yine yollara düştüğünü bunun kölelik düzeni olduğunu, Adıyaman da çok sayıda mevsimlik tarım işçisi olduğunu tütün yasaklanır ve bölgede

istihdam sağlayan kamu yatırımları yapılmaz ise bu düzenin değişmeyeceğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, mevsimlik tarım işçilerinin sorunları üzerine gündem dışı söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli milletvekilleri, buraya gelmeden iki saat önce Güvenpark'ta, ülkemizde, yaklaşık olarak, hiçbir sosyal güvencesi olmadan çalışan 10 bin civarında usta öğreticisinin sorunları vardı, eylemleri vardı. Ben de bir grup milletvekili arkadaşımınla birlikte onların yanındaydım. Sayın Başbakanımızın ve iktidarın vermiş olduğu sözü bir an önce yerine getirmesini kendilerinden rica ediyorum. Değerli arkadaşlar, sayıları 1,5 milyonu aşan mevsimlik tarım işçileri hangi ürünün hasat zamanıysa o bölgeye gidip, sosyal güvenceden yoksun, çok düşük ücretlere talim ederek, sağlık koşullarından uzak bir şekilde çalışmak zorunda kalmaktadırlar. Doğduğu yerde, yaşadığı yerde doyuramadığınız, topraksız ya da çok az toprağa sahip bu insanlarımız üç kuruş ekmek parası kazanabilmek için bugünlerde yine yollara düştüler. Şüphesiz, mevsimlik tarım işçiliği, özellikle yoksulluğun fazla olduğu Güneydoğu Anadolu Bölgemizde yoğunlaşmaktadır. Her yıl kamyon kasalarına doldurularak Ege'ye üzüm ve zeytin, Çukurova'ya pamuk, Karadeniz'e fındık ve çay toplamaya giden bu insanlarımız âdeta karın tokluğuna gün doğumundan gün batımına kadar çalıştırılmaktadırlar. Bu durum modern dünyaya ve Türkiye'ye uyarlanmamış bir kölelik düzenidir. Ne yazık ki, iktidar bu kölelik düzenini, mevsimlik tarım işçilerini görmezden gelmektedir. İktidar ne çalışma saatleri ne sosyal güvence ne ücret politikası ne de güvenlik konusunda kılını bile kıpırdatmamaktadır. AKP İktidarı bu insanların barınma, temiz suya ulaşma, yol güvenliği gibi sorunları yokmuş gibi davranmaktadır. Gittikleri yerlerde ikinci sınıf insan muamelesi görmelerine, potansiyel terörist gibi algılanmalarına seslerini çıkarmamaktadırlar, hatta kimi yerlerde devlet güçlerince etnik kökenleri nedeniyle güvenlik sorunu olarak sınıflandırılmakta, kent sınırlarından içeri bile sokulmamaktadırlar. Unutmamalıyız ki bu muameleye maruz bırakılan insanlar bizim insanlarımızdır, bu ülkenin yoksul bırakılmış insanlarıdır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:73, Birleşim: 125, s.495-496,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=495&sayfa_no_son=496&sayfa_no=496&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=73&v_birlesim=125).

Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı KHK' larda Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Tasarı ve Teklifleri ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Görüştüğümüz bu tasarıda yatırım olamadığını, istihdamın olmadığını ve en önemlisi ekonomik düzenlemelerin olmadığını, halk yararına, ülke menfaatine uygun hiçbir şeyin olmadığını ifade etmiştir.

“Sayın milletvekilleri, görüştüğümüz bu tasarı, birçok vergi kanunu ile diğer bazı kanunlarda değişikliklerin yapılmasını düzenlemektedir. Aslında hiç de sık olmayan bir torba yasasını görüşmekteyiz. Yine bir AKP klasiğiyle karşı karşıyayız. Yani birbiriyle ilgisiz, alakasız birçok madde ilavesi yapılarak meydana getirilmiş bir torba yasasını görüşmekteyiz. Sayın Bakan, halk arasında şöyle bir söz vardır. Denilir ki: “İkrar verirken ikrarından dönme.” Sorarım size: Hani söz vermişsiniz, özel iletişim vergisini kaldıracağım diye söylemişsiniz, ne oldu? Damga vergisini kaldıracaktınız, ne oldu? Yine akaryakıttaki vergileri de kaldıracaktınız, ne oldu? O da boş çıktı. Bir de sabit telefon ve benzeri haberleşme üzerindeki vergilerin kaldırılması sözü de vermişsiniz, o ne oldu peki? Yani dediğim gibi sözde durmadınız. Sayın Bakan, halk size Allah aşkına ne zaman güvencenecektir? Doğrusunu isterseniz ben de merak ediyorum. Değerli arkadaşlar, 2002 yılına kadar gelir idaresinde var olan çalışma düzeni sekiz yıllık AKP İktidarı döneminde maalesef ortadan kalkmıştır. Yani yöneticiler ile diğer personel arasında önemli bir dengesizlik ortaya çıkmıştır. Onun için, hem uzman personelin özlük

hakları hem de yönetici konumundaki personelin durumu tekrar gözden geçirilmeli ve acilen bir düzenleme yapılmalıdır ve yeterli sınavında başarılı olanlar mutlaka kadrolu yapılmalıdır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:75, Birleşim: 135, s.832-833, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=832&sayfa_no_son=833&sayfa_no=833&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=75&v_birlesim=135).

Adıyaman’ın Besni ve Gölbaşı ilçelerindeki üzüm üreticilerinin desteklenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması:

Şevket Köse konuşmasında; Adıyaman’ın Besni ve Gölbaşı ilçelerinde üzüm üreticileri desteklenme amacıyla bilgi ve maddi yönden desteklenmesi gerektiğini Bilhassa, küçük de olsa kooperatifler kurulup dışarıda tanıtımı için devletin desteğine büyük ihtiyaç olduğunu vurgulamıştır.

“Teşekkür ederim Sayın Başkanım. Üzüm, tarım sektörümüzün çok değerli bir ürünü ve beslenmemiz için de gerçekten değerli bir meyvedir. Değerli milletvekilleri, üzümün faydaları şudur: Bilhassa çekirdekli üzümün, çekirdeğinin üzerindeki jelatinimsi tabaka sayesinde anti kanserojen özelliği olduğu ve üzümün aynı zamanda kalp hastalıklarına çok iyi geldiği bilinmektedir. Adıyaman’ın Besni ilçesi dediğimiz zaman, herkesin aklına Besni üzümü gelir ve üzümün aynı zamanda pekmez ve pestil gibi ürünler de elde edilir. Bunlar beslenme için çok önemlidir. Kansız insanlar için de içinde bulundurduğu demirden dolayı mutlaka alınması gerekir. Sayın Bakanım, ben şunu söylemek istiyorum: Adıyaman’ın Besni ve Gölbaşı ilçelerinde üzüm üreticileri desteklenme amacıyla bilgi ve maddi yönden desteklenmelidir. Bilhassa, küçük de olsa kooperatifler kurulup dışarıda tanıtımı için devletin desteğine büyük ihtiyaç vardır. Bu konuda bir eğiliminiz olsa çok sevinirim. Teşekkür ederim...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:75, Birleşim: 136, s.928, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=928&v_mecelis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=75&v_birlesim=136).

Tütün üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkanım. Ben de Sayın Bakan gelmişken katkı anlamında bir iki şey söylemek istiyorum. Sayın Sakık çok güzel dile getirdi. Gerçekten alternatif ürün yetiştirilmediği için bölge halkı çok sıkıntı çekmektedir. Geçmiş zamanda, geçen sene yanılmıyorsa, bir yasa çıkarılmıştı. 50 kilo kıyılmış tütün yani vatandaş yetiştirdiği tütünü, içeceği kadar, 50 kilografa kadar serbest edilmişti. Sayın Bakanım, vatandaş bunu ektiği için çevre illere götürüp satıyor. Haklı olarak 50 kilo değil de 100-150 kilo götürüyor. Sayın Mevlüt Aslanoğlu’yla birlikte yasa teklifimiz var, bu kilonun 150’ye çıkarılması için. Yani bölge halkının tek geçim kaynağı budur. Bu konuda bir genelgeyle eğer mümkün olursa, serbest bırakılırsa inanıyorum ki vatandaş ekmeğini bu şekilde kazanır. Hem bölgenin sosyal barışı için, huzuru için, ekonominin canlanması için büyük bir katkı olacağını düşünüyorum. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:75, Birleşim: 136, s.925, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=925&v_mecelis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=75&v_birlesim=136).

Hükûmetin Alevi açılımına ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Yeni yasama yılımızın hayırlı uğurlu olmasını dilerken, öncelikle Camiler ve Din Görevlileri Haftası’nı tüm samimiyetimle kutlamak istiyorum. Sayın Başkan, biliyorsunuz Hükûmet Alevi açılımı yapmak üzere birtakım işler yapmaya çalıştı ama ne yazık ki somut bir adım atılmadı. Önceden defalarca kez bu konuda yasa teklifleri verdik, Meclis kürsüsünden konuşmalar yaptık. Eğer Hükûmetin bu konuyu çözmek gibi bir niyeti varsa önerilere destek olsun dedik ya da Hükûmet samimiye, Alevi yurttaşlarımızın taleplerini dile getirecek biçimde bir düzenleme yapsın, biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak destek olalım. Bu düşüncelerimi iletmek istedim. Saygılar sunuyorum, teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:78, Birleşim: 2, s.50, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=50&v_mecelis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=78&v_birlesim=002).

GAP projesine ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. GAP projesi kapsamında konuşma yapan Sayın Milletvekilime katkı vermek istiyorum. O Milletvekilimiz, 2002 ve 2010 yılı arasındaki sekiz yıllık bir AKP İktidarı süresinde GAP’ın Adıyaman ayağında millî bir ürün olan tütün alternatifsiz bir şekilde yok edildi ancak, bu projelerden sekiz yıl içerisinde Koçali ve Gömüken barajları hâlâ proje aşamasındadır, arpa boyu kadar bir ilerleme kaydedilmemiştir, keşke bunları dile getirmiş olsaydı. Ayrıca, ithal canlı hayvanla ilgili Sayın Tarım Bakanımız IBR, Tüberküloz ve Brusellayla ilgili kontrolleri niye kaldırdı? Bir açıklama yapmadı. Bu da büyük bir eksikliktir. Bunu duyurmak istedim. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:79, Birleşim: 8, s.214, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=214&v_mecelis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=79&v_birlesim=008).

2010 Avrupa Yoksulluk ve Sosyal Dışlanmışlıkla Mücadele Yılı’na ilişkin gündem dışı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Avrupa, yoksulluk ve sosyal dışlanmışlıkla mücadeleyi bu kadar önemli bir konu olarak ele almış iken ülkemizde bu durumun göz ardı edilmesinin doğru olmadığını bir meclis araştırması komisyonu kurup bu konuda çalışmalar yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

“Değerli milletvekilleri, Avrupa için 2010 yılının özel bir anlamı oldu. Yoksulluk ve sosyal dışlanmışlıkla mücadele ön plana alınmıştır. Maalesef, ülkemizde, bu konuda ciddi çalışmalar yapılmamıştır. Aksine, bu yılın anlamının ve öneminin vurgulanacağı çalışmalara da rastlayamadık. Üstelik yoksulluk ve sosyal dışlanma ülkemizde önemli boyutlarda olmasına rağmen çalışmaların olmaması ayrıca manidar bir durumdur. Değerli arkadaşlar, rakamlara fazla girmek istemiyorum ancak konuşmama temel olacak şu rakamları duymamız da yararlı

olacaktır: Türkiye İstatistik Kurumu gelir ve yaşam koşulları araştırması yapmıştır. Buradaki rakamlar içimizi karartmaktadır. Bu araştırmaya göre, yoksulluk sınırı 3 bin liranın üzerine çıkmıştır, yoksulluk riski altında olanların sayısı 11 milyonu aşmıştır. Bu rakamlar resmî olanlardır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:79, Birleşim: 10, s.510-512, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=510&sayfa_no_son=512&sayfa_no=512&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=79&v_birlesim=010).

Sayıştay Kanunu Teklifi ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; , AKP İktidarı yaptığı son değişiklikle Sayıştay’ın başına çuval geçirdiğini, Bunun üzüntü verici bir durum olduğunu, böylelikle yolsuzlukların ve israfın önü açıldığını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüştüğümüz yasa tasarısının 10’uncu maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlamadan önce yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli arkadaşlar, emperyalizmin zulmüne karşı başkaldırmanın, ülkemizde yaşayan herkesin güvencesi olan ve bilhassa kimsesizlerin kimsesi olan cumhuriyetimizin, cumhuriyetin bayramını en içten duygularıyla kutluyor ve cumhuriyeti kuranların mücadelesi önünde saygıyla eğiliyorum. Değerli arkadaşlar, bildiğiniz gibi Sayıştay, Anayasa’da 160’ıncı maddede düzenlenmiş ve yüksek mahkemelerin içinde sayılmıştır. Oysa Sayıştay’ın nitelikleri itibarıyla bir mahkeme görevi görmediği genel olarak kabul edilmektedir. Anayasa’da Sayıştay’ın görevleri şöyle sıralanmıştır: 1) Merkezî yönetim bütçesi kapsamında kamu idareleriyle sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleriyle mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek. 2) Sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak. 3) Kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:80, Birleşim: 12, s.319-320, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=319&sayfa_no_son=320&sayfa_no=320&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=80&v_birlesim=012).

24 Kasım Öğretmenler Günü’ne ilişkin açıklaması:

Şevket Köse konuşmasında; öğretmenlik mesleğini kutsal bir meslek olduğunu, insan yetiştirmenin zor ve ince bir sanat olduğunu, sevgiyi, saygıyı ve sabrı gerektiren bir meslek olduğunu, bu denli önemli ve kutsal meslek ülkemizde hak ettiği yeri bulamadığını ifade etmiştir. Binlerce öğretmen açığı varken binlerce öğretmenimiz işsiz olduğunu, hükûmetin öğretmenler üzerinden yürüttüğü politika yanlış olduğunu, öğretmenlerin yaşam standartları mutlaka yükseltilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

“Teşekkür ederim Sayın Başkanım. İnsanı diğer canlılardan ayıran en önemli farklılık düşünme yeteneğinin olmasıdır. İnsanın bu yeteneğini geliştirmesinin, aklını kullanarak dünyayı değiştirmesinin, içinde yaşadığı toplumu sosyal, ekonomik olarak geliştirmesinin yolu eğitimden geçmektedir. Eğitimin en temel ögesi ise öğretmendir. Eğitimde öğretmenin rolünün ne kadar önemli olduğunu bilen Atatürk “Öğretmenler yeni nesil sizlerin eseri olacaktır.” demiştir. Öğretmenlik kutsaldır çünkü insan yetiştirmek zor ve ince bir sanattır, sevgiyi, saygıyı ve sabrı gerektirir. Ancak bu denli önemli ve kutsal meslek ülkemizde hak ettiği yeri bulamamaktadır. Binlerce öğretmen açığı varken binlerce öğretmenimiz işsizdir. Hükûmetin öğretmenler üzerinden yürüttüğü politika yanlıştır. Öğretmenlerin yaşam standartları mutlaka yükseltilmelidir. Cumhuriyet Halk Partisi olarak 24 Kasım Öğretmenler Günü’nü kutluyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:82, Birleşim: 20, s.332-333,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=332&sayfa_no_son=333&sayfa_no=333&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=82&v_birlesim=020).

Ağız ve Diş Sağlığı Haftası ve Diş Hekimleri Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; diş hekimlerinin uzmanlıkları konusu, yeni diş hekimi fakültelerinin kurulması, insan gücü planlaması, asgari muayene ve ücret tarifesi sorunları önemli olduğunu, hükûmetin, Türk Diş hekimleri Birliğinin görüşlerini mutlaka nazarı dikkate alması gerektiğini vurgulamıştır.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her yıl 22 Kasım-27 Kasım arasında kutlanan Ağız ve Diş Sağlığı Haftası ve Diş Hekimleri Günü üzerinde söz almış bulunmaktayım. Yine, bugünün Kadına Yönelik Şiddet Günü olması nedeniyle, kadınlara şiddetin son bulduğu ve kadınların bu tür şiddetlere uğramadığı, hor görülmediği ve töre cinayetlerine kurban gitmediği bir dünya özlemiyle sözlerime başlamak istiyorum. Değerli arkadaşlar, gönül isterdi ki, 2010 yılı Ağız ve Diş Sağlığı Haftası sorunsuz kutlansın, çıkıp bu kürsüden Hükûmete teşekkür etseydim ama olmadı. Maalesef, dünyada bilimsel olarak iyi bir durumda olduğumuz diş hekimliği ve diş hekimlerinin sorunları buruk kutlamaya neden olmaktadır. Süremin darlığı nedeniyle, ağız ve diş sağlığı konusunda ülkemizin belli başlı eksik ve bazı sorunlarını dile getirmek istiyorum. Ne yazık ki, günümüzde henüz ulusal ağız ve diş sağlığı politikası oluşturulmamıştır. Bunun doğal sonucu olarak koruyucu programlara önem verilmemiş ve halkın ağız diş sağlığı hizmetlerine ulaşmasına yönelik ciddi ve sürdürülebilir programlar yapılmamıştır. Bunun sonucunda halkımızın yüzde 90’a varan oranda çürük ve diş eti hastalıkları oluşmuştur. Yine diş hekimleri, bireysel olarak açtıkları muayenehaneler için yaptıkları yatırımlarla ekonomimize artı değer katarken, yarattıkları istihdamla da ülkemizde işsizlik sorununun çözümüne pozitif bir katkısı olmuştur. Yalnız, Hükûmetten bu konuda yeterli destek görememektedirler...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:82, Birleşim: 21, s.474-475,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=74&sayfa_no_son=475&sayfa_no=475&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=82&v_birlesim=021).

4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Yasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin, doğrudan gündeme alınmasına dair önerge ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Hükûmet sosyal devletin gereğini yerine getirmek ve ülkemizdeki işsizlerin durumunu düzeltmek istiyorsa, sunduğum yasa teklifine destek vermesi gerektiğini, bu yasa teklifiyle ülkemizdeki milyonlarca işsize yardımcı olacaklarını, ülkemizdeki işsizlerin yaşam koşullarını iyileştirirsek, toplumun psikolojisine olumlu katkı sağlamış olacaklarını ifade etmiştir.

“Değerli arkadaşlar, “Ülkemizin en önemli sorunları nedir?” diye halkımıza sorduğumuzda şüphesiz aklımıza ilk gelen yanıt ise işsizliktir. Gerçekten, Türkiye’nin dört bir yanında işsizlik, yoksulluk ve yolsuzluk manzaraları yaşanmaktadır. Hemen hemen her evde bir işsiz bulunmaktadır. Hükûmetin çözemediği ya da çözmek istediğimiz sorunlar da zaten bunlardan ibarettir. Sayın milletvekilleri, ben bu kanun teklifini Nisan 2009’da Meclis Başkanlığına sundum ve ne yazık ki geçen bir buçuk yılda işsizlik konusunda ülkemiz geri gitmeye devam etmektedir. Hatırlayacağımız gibi 2009 yılının ilk üç ayında işsizlik rekor boyutlara ulaşmıştı. Üstelik bu rakamlar TÜİK rakamlarıydı. Başka bir ifadeyle, rakamlar düzeltilindiğinde ortaya daha da kötü bir tablo çıkmaktadır. Örneğin TÜİK rakamlarına göre 2006 yılında işsiz sayısı 2 milyon 442 bindir. Oysa bu rakam düzeltilindiğinde 5 milyon 414 bin kişinin işsiz olduğu görülmektedir. Maalesef Hükûmetimiz böyle rakam oyunlarını da çok sevmektedir. Geçtiğimiz günlerde bir gecede zenginleştirmeyi unutmayalım. Bir gecede Bakanlar Kurulu kararıyla zenginleşen ama işsiz sayısı artan, hemen hemen her alanda dışa bağımlı olan bir ülke görüntüsü inandırıcı olabilir mi? Değerli milletvekilleri, bildiğiniz gibi işsizlik sigortası Mart 2002’den bu yana uygulanan bir sistemdir. Ancak Eylül 2007’ye geldiğimizde bu sigortadan sadece 872 bin kişi yararlanmıştı. Bu rakamla bile İşsizlik Fonundan yararlananların sayısının ne kadar az olduğunu görmekteyiz. Çünkü işsizlik sigortasından yararlanabilmenin koşulları oldukça ağırdır. Bilindiği üzere işsizlik sigortası için kesintiler 2000 yılından itibaren yapılmış, ödemeler ise 2002 yılında başlamıştır. Başka bir ifadeyle İşsizlik Fonunda çok ciddi miktarda para birikmiştir. Bu para bugün 40 milyar lirayı aşmıştır. Eski deyimiyse 40 katrilyonun üzerinde bir rakamdan bahsetmekteyiz. Toplanan primler ise işsizlere sigorta olarak dağıtılmamaktadır. Bu sigortayı hak edebilmek için yerine getirilmesi gereken şartlar sosyal devlet ilkesiyle çelişmektedir...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:83, Birleşim: 23, s.64-66, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=64&sayfa_no_son=66&sayfa_no=66&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=83&v_birlesim=023).

Hazreti Mevlânâ’ya ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Yaşadığı çağda Hacı Bektaş Veliler, Yunus Emreler gibi Anadolu’ya aydınlık bir kişilik sergileyen Hazreti Mevlânâ, gerçekten günümüzde ise yalnız Anadolu’ya değil, dünyaya örnek olmuş büyük bir şahsiyettir. Şöyle ki yanlışla, çirkine, kötüye karşı iyiliği, güzeli, doğruluğu savunmuştur. Sevgide güneş gibi olmayı, kötülüklerle karşı ölü gibi olmayı ve her zaman insanlara güzellik yönünden, doğruluk yönünden örnek olan bu güzel insanı unutmak mümkün değildir. Dolayısıyla, çağımızda tüm insanlık bu güzel insandan örnek almalıdır. Saygılarımı sunuyorum. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:83, Birleşim: 23, s.28, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=28&v_mecelis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=83&v_birlesim=023).

Kadına seçme ve seçilme hakkı verililişinin 76'ncı, Adıyaman'ın il oluşunun 56'ncı yılını kutladığına ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Türk kadınına seçme ve seçilme hakkı verililişinin 76'ncı yılı kutlu olsun. Bu hakkın dünyada birçok ülkeden önce ülkemizde uygulanması bir ayrılmaktır. Bunun önemini belirtmekte yarar vardır. Sayın Başkanım, yine, bugün, Adıyaman'ımızın il oluşunun 56'ncı yılı tüm Adıyaman hemşerilerime kutlu olsun. Adıyaman'ımız, ülkemiz ve dünyamızın en önemli yerlerinden biridir. Yarım yüzyıldan fazla bir süredir il olan Adıyaman'ın sosyoekonomik koşullarıyla daha iyi bir konumda olması gerekmektedir ama ne yazık ki tütünden alternatif ürün projesine, eğitimden teşvike kadar birçok alanda Adıyaman'ımız hak ettiği yerde değildir. Adıyaman'ın gün gelip hak ettiği yere ulaşacağına zerre kadar kuşum yoktur. Bu duygu ve düşüncelerle, Adıyaman'ın il oluşunun 56'ncı yılını kutlar, tüm hemşerilerime sevgi ve saygılarımı sunuyorum. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:83, Birleşim: 24, s.231, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=231&v_mecelis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=83&v_birlesim=024).

Muharrem ayına ve önemine ilişkin gündem dışı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Kerbela olayını anmak için sadece Alevi olmanın yeterli olmadığını iyiliğin ve erdemin savunucusu, şefkatli ve merhametli olan, yaşamın duygusallığını yüreğinin en derinliklerinde hisseden, kötülükleri unutan ve affeden, barışçı olan ve sözünde duran, öfkeli olmayan, öfkesini yenen ve eline, beline, diline sahip olan herkes ve yine aynı coğrafyada farklı din, farklı dil, etnik ve kökten ve kültürde yaşayan kitlelere eşit mesafede sevgi saygı ve şefkat dolu bir tutum izleyen herkes deşti Kerbela'yı anlamış olacağını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; muharrem ayı ve önemi üzerine gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlamadan önce yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. Değerli arkadaşlar, bildiğimiz gibi, Peygamberimiz Hazreti Muhammed'in torunu ve Hazreti Ali'nin oğlu Hazreti Hüseyin'in Kerbela'da şehit edilmesi olayını anmak üzere her yıl tüm İslam âlemi ama özellikle de Aleviler bir mateme bürünür. Bu matemdeki amaç yaşanan acıları tekrarlamak ve öç duygularını körüklemek değildir. Değerli milletvekilleri, Kerbela olayını anmak için sadece Alevi olmak yeterli değildir. İyiliğin ve erdemin savunucusu, şefkatli ve merhametli olan, yaşamın duygusallığını yüreğinin en derinliklerinde hisseden, kötülükleri unutan ve affeden, barışçı olan ve sözünde duran, öfkeli olmayan, öfkesini yenen ve eline, beline, diline sahip olan herkes ve yine aynı coğrafyada farklı din, farklı dil, etnik ve kökten ve kültürde yaşayan kitlelere eşit mesafede sevgi saygı ve şefkat dolu bir tutum izleyen herkes deşti Kerbela'yı anlamış demektir. Sayın milletvekilleri, deşti Kerbela'yı kavrayanlar şüphesiz kendileriyle barışık ve mutlu olurlar, hayata ve insanlara aynı nazarla güzel bakarlar, adaletli, merhametli ve dürüst olurlar ve işte o zaman iyi idareci olurlar. Değerli arkadaşlar, işte, benim Kerbela'dan çıkardığım ders budur. Sayın milletvekilleri, muharrem ayındaki yasın diğer bir anlamı ise şudur: Acıların yaşanmaması için gerekli olan insanlık değerlerini ve Alevi öğretisini öğrenmektir. Bu matemle Sivas, Maraş, Çorum ve diğer olayların olmaması istenirdi.

Bu matemî anlamayla Mumcuların, Kışlalıların, Hrant Dinklerin öldürülmemesi gerekirdi, Kemal Türkler'in katilinin göz göre göre serbest bırakılmaması gerekirdi, Hükümetin Sivas'ta insan yakanları affetmemesi dilenirdi..."

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:83, Birleşim: 26, s.636-638, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=636&sayfa_no_son=638&sayfa_no=638&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=83&v_birlesim=026).

Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Yasa Teklifinin, doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu' nun müjde verdiğini CHP iktidarında emekliler arasında aylıklar arasındaki fark kapanacağını ve tüm emeklilerin iyi koşullarda yaşayacak aylığa kavuşacağını ifade etmiştir

"Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, 5458 sayılı sosyal güvenlik prim alacaklarının yeniden yapılandırılmasıyla ilgili Kanun üzerinde vermiş olduğum yasa teklifiyle ilgili görüşlerimi dile getirmek için İç Tüzük 37'nci madde gereğince söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepimizi saygıyla selamlarım. Değerli arkadaşlar, teğet geçtiği iddia edilen kriz, küçük bir azınlığın dışında, dar gelirliyi, küçük esnafı ve emekliyi derinden etkilemiştir. Demek ki kriz halkımızın cebini delip geçmiştir. Bu kriz bize bazı dersler verdi. Bu bir fırsattır, bunu değerlendirmemiz gerekir. Dokuz yıllık AKP İktidarıyla, ekonomideki kara tablodan en çok emeklilerimiz etkilenmişlerdir. Bu nedenle, BAĞ-KUR ya da Sosyal Güvenlik Kurumundan emekli olan yurttaşlarımızdan bir kısmı ticari faaliyette bulunmuşlardır. Bilindiği gibi, bu kişilerden Sosyal Güvenlik Desteği Primi adıyla kesintiler yapılmaktadır. Uygulama, BAĞ-KUR'dan emekli olanlar için 1999 yılından bu yana, sigorta emeklileri için ise 2003 yılından bu yana devam etmektedir. 1 Ekim 2009 tarihi ise bu konuda önemli bir değişimin olduğu tarihtir çünkü bu tarihten önce ticari faaliyette bulunan emeklilerin destek primleri aylıklarından kesilmiyordu, başka bir deyişle bu kişiler ödemelerini bizzat yapıyordu. 1 Ekim 2008'den itibaren destek primi bu kişilerin maaşlarından kesilmektedir. Sorun da tam bu noktada kendini göstermektedir. Emekli olduktan sonra ticari faaliyette bulunan mükelleflerden kimilerinin bizzat ödeme yapmaları konusunda bilgileri yoktur..."

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:83, Birleşim: 27, s.776-777, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=776&sayfa_no_son=777&sayfa_no=777&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=83&v_birlesim=027).

HSYK Yasa Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

"Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Sayın Bakan, hâkimler ve Yargıtay binaları hukuka aykırı olarak dinlenmektedir. Sizin Bakanlığınız döneminde bu dinlemelerin daha da çok arttığı biliniyor. Sizden önceki Adalet Bakanlığı döneminde yargıçlar ve yargı binalarında dinlenme bu kadar yoğun oluyor muydu, olmuyorsa bugün fazla dinlenmenin olmasının gerekçesi nedir, yoksa bu bir parti devletine doğru gidişin göstergesi midir? İkinci sorum: Ceza ve tutukevlerinde toplam kaç kişi vardır, bunların yüzde kaç tutuklu, yüzde kaç hükümlüdür?"

Bu durum sizin... Bu tutukluluğun giderek bir nevi cezaya dönüşmesi hukuk anlayışımızla bağdaşiyor mu? Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:84, Birleşim: 28, s.121, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=121&v_mecelis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=84&v_birlesim=028).

2011 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2009 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; tarımda en büyük sorunun sulama olduğunu 2009 yılı itibarıyla 300 bin hektar alan sulamaya açıldığını bu rakamın ilk başta çok büyük bir gelişme olarak düşünülebileceğini oysa GAP'ta sulatılabilir tarım arazisinin büyüklüğünün 1,7 milyon hektar civarında olduğunu ifade etmiştir

“Değerli arkadaşlar, GAP, cumhuriyet tarihimizin en kapsamlı, en büyük ve en önemli sosyoekonomik projesidir. GAP, bölgenin sahip olduğu kaynaklar değerlendirilerek o yörede yaşayan insanların gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmeyi amaçlamaktadır. GAP ile bölgelerarası farklılıkları gidermek, ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmak hedeflenmektedir. Ülkemizin yüzde 10'u gibi büyük bir alana yayılan GAP bitirildiğinde 1,82 milyon hektar alan sulamaya açılacak, yılda 27 milyar kilovatsaat hidroelektrik enerji üretimi ile ülke enerji ihtiyacının büyük bir bölümü karşılanacaktır. GAP bitirilince yine, 3,8 milyon kişiye iş olanağı sağlanacak, bölge halkının yaşam kalitesi ve refah düzeyi yükseltilecektir. Dolayısıyla, bölgeye kültürel, ekonomik ve siyasal barış gelecektir. Bu anlamda da GAP, büyük bir sosyal barış projesidir. Sayın milletvekilleri, ülkemiz adına bu derece önemli olan GAP, büyük bir önemi olan GAP, hükümetlerden yeterli desteği görmemiştir. GAP'ın henüz bitirilememiş olması, bu ilgisizliğin en büyük göstergesidir. GAP'taki sorunları şöyle sıralayabiliriz: Sanayi, sosyal sorunlar ve tarım. Şimdi, enerji alanındaki yatırımların tamamlanma oranı yüzde 75 civarındadır ama enerjiye yapılan yatırımlar maalesef diğer alanlara yapılmamıştır çünkü GAP, sadece bir enerji projesi gibi görülmüştür...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:86, Birleşim: 33, s.253-255, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=253&sayfa_no_son=255&sayfa_no=255&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=86&v_birlesim=033).

2011 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi ile 2009 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; AKP İktidarı bu ülkede devlete ait olan tüm işletmeleri sattıktan sonra acaba ne yapar diye merak ettiğini, bunları yandaşlarına ya da gizlice ortaklık kurduğu yabancılara satmalarına Cumhuriyet Halk Partisinin asla izin vermeyeceğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2011 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 10'uncu maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış

bulunmaktayım. Sözlerime başlarken sizleri ve ekranları başında büyük bir umutla bütçeyi bekleyen yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. Sayın milletvekilleri, tasarının 10'uncu maddesi Ödenek devir ve iptal işlemleri başlığını taşımaktadır. Başka bir ifadeyle, harcanmayan ödeneklerin ertesi yıla nasıl devredileceği hükme bağlanmaktadır. 10'uncu maddenin ikinci fıkrası, Turizm Teşvik Kanunu'nda yer alan kimi tanıtma amaçlı ödeneklerden harcanmayan kısımlarını ilgilendirmektedir. Buna göre, bu ödenekler ertesi yıl bütçenin aynı tertiplerine devredilmektedir. Devir işlemine ise Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır. Değerli arkadaşlar, hemen hemen her yıl bütçede aynı devir işlemlerini görmek olanaklıdır. O zaman tanıtma amaçlı ödeneklerin nasıl harcılandığını tartışmak gerekmektedir. Nasıl oluyor da bu ödenek artıyor? Örneğin Adıyaman ilimize Nemrut'un tanıtımına ilişkin yapılması gereken onca şey vardır. Bunlar yapılmadığı için her seferinde uyarılarımı yaptım, buna rağmen ödenek artıyorsa Hükümet yanlış yapıyor demektir. Bakınız, ödenek artmasın ama Nemrut için bazı tanıtımlar yapmalıyız. Festivaller düzenleyelim, dünyanın dört bir yanında Nemrut'u tanıtacak etkinlikler düzenleyelim. Değerli milletvekilleri, bu artan ödenek ile sadece Nemrut'un tanıtılması için değil, başka konularda da harcama yapılabilir. Örneğin Nemrut'un yolları ve ulaşımı çok kötüdür, bunlar düzeltilebilir. Bir teleferik kurulabilir ve bu yolla belki de turistik açıdan farklı bir cazibe de sunulmuş olabilir..."

(TBMM Tutanak Dergisi 2010, Dönem:23, Cilt:87, Birleşim: 39, s.537-540,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=537&sayfa_no_son=540&sayfa_no=540&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=87&v_birlesim=039).

Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

"Sayın Bakan, TRT'de program yapanlar ve aldıkları ücretler konusunda bir soru sormuştum. Yüksek ücretler harcanan ama rating oranları en az düzeyde olan programlar neden devam etmektedir? İkinci sorum: TRT'de program yapanların komisyonlarca belirtildiğini söylemişsiniz. Bu komisyonlar kimlerden oluşmaktadır, nasıl seçilmektedir ve komisyonlar ne kadar süreyle oluşturulmaktadır? Son sorum: Ağız ve diş sağlığıyla ilgili televizyonda yapılan bilgilendirme programları, özellikle çocuklara yönelik yapılan yayınları çocuklar yatmadan daha önceki bir zamana çekmek mümkün müdür, böyle bir çalışmanız var mıdır? Teşekkür ederim."

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:89, Birleşim: 47, s.80-81, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=80&sayfa_no_son=81&sayfa_no=81&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=89&v_birlesim=047).

Çalışan Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması:

"10 Ocak Dünya Çalışan Gazeteciler Günü her geçen yıl daha da büyük önem taşımaktadır. Yalnız önce, helikopter kazasında hayatını kaybeden 5 askerimize ve müzik dünyasının çok değerli bir ismi -rahmetli- Sayın Ali Kıvrıkcık'a Allah'tan rahmet diliyorum. Sayın Başkan, gazeteci halktır, gazeteci siyasetçi, ekonomist, sağlıkçı, eğitimcidir. Gazeteci sadece halkın gözü kulağı değil aynı zamanda emekçidir. Canı pahasına doğru bildiğinin üzerine gider. Tıpkı Uğur Mumcu, Hrant Dink, Abdi İpekçi ve diğer cesur kalemler gibi. Sadece ulusal olarak çalışan gazeteciler değil yerel gazeteciler de özel olarak ele alınmalıdır. Hem maddi hem teknolojik hem de koşullar açısından zor durumda görevini yapmaya çalışan bu arkadaşlarımızın yaptığı işler demokrasi adına kutsal işlerdir. Bu duygu ve düşüncelerle tüm

gazeteci arkadaşlarımızın gününü kutlar, rahmetli olmuş değerli basın mensuplarımızı da rahmetle anar, saygılar sunarım. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:89, Birleşim: 49, s.297-298, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=297&sayfa_no_son=298&sayfa_no=298&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=89&v_birlesim=049).

Yatılı ilköğretim bölge okullarına ilişkin açıklaması:

“Mardin Milletvekilimiz Sayın Cüneyt Yüksel YİBO’larla ilgili konuyu gündeme getirdi, kendilerine çok teşekkür ediyorum. Ancak, şu an YİBO’lar eğitim sistemimizin kanayan bir yarasıdır. Örneğin, Adıyaman YİBO konusunda mağduriyet yaşayan illerin başında gelmektedir. Çelikhan ilçemizde bir YİBO vardı ama artık yok çünkü yıkıldı. Bu YİBO’da 350’nin üzerinde öğrenci, 40’a yakın öğretmen görev yapıyordu. Hem eğitim hem ekonomik açıdan bu denli önemli okulun yerine yenisi yapılmadı. Çelikhan ve Adıyaman’ın bu mağduriyeti mutlaka giderilmelidir. Sayın Millî Eğitim Bakanına seslenmek istiyorum: Hem Adıyaman hem de ülkemizin tümünde YİBO’larla ilgili kapsamlı bir düzenleme mutlaka yapılmalıdır. Yine, yakın zamanda YİBO’larda yüreğimizi sızlatan olaylar yaşadık. Üstü kapatılan olayları burada söylemek istemiyorum ama YİBO’ların artık, tecavüzlerle, yıkımlarla ve kötülüklerle anılmamasını diliyorum. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:89, Birleşim: 50, s.560, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=560&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=89&v_birlesim=050).

Uğur Mumcu, Gaffar Okkan ve Hrant Dink’in ölümleri ve faili meçhul cinayetlerin aydınlatılmamasına ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, 24 Ocakta Uğur Mumcu ve Gaffar Okkan, 19 Ocakta Hrant Dink’i aramızdan aldı karanlık güçler. Faili meçhul cinayetlerin üzerinden yıllar geçmiş olmasına rağmen aydınlanamaması ülkemiz adına kara bir lekedir. Demokrasinin yerleşemediği ülkelerin en belirgin özelliği faili meçhul cinayetlerin çok olmasıdır. Ülkemizde demokrasinin ilerlemesi için önce faili meçhul cinayetlerin çözülmesi gerekmektedir. Başta bu yürekli demokrasi şehitlerinin mücadelesini selamlarken, aynı zamanda 22 Ocakta vefat eden Aydın Güven Gürkan ile 24 Ocakta aramızdan ayrılan İsmail Cem’i de rahmetle anıyor ve tüm faili meçhul cinayetlerin aydınlanması dileğiyle yüce Meclisi tekrar selamlıyorum. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:90, Birleşim: 52, s.260, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=260&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=90&v_birlesim=052).

Muhtarların sorunlarına ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Durdu Özbolat muhtarların sorunlarına değindi. Gerçekten çok önemli bir konudur. Muhtarlar, mahallenin ya da köyün içinden seçimle gelen ve bu nedenle özel öneme sahip olan kişilerdir. Ancak aldıkları maaş, sosyal güvenlik primleri, yetki ve sorumluluk çalışması gibisorunları düzeltilmemiştir. Hükümet bu konuda düzenleme yapmalı ve muhtarlarımızı bu dertlerden kurtarmalıdır. Aksi takdirde, muhtarlık kurumu ismi var ama işlevi yok bir biçime dönebilir. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:91, Birleşim: 54, s.18, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=18&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=91&v_birlesim=054).

Adıyaman ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Yaklaşık dört yıldır bu kürsüden bölgeleri ve Adıyaman'ın sorunlarını her fırsatta gündeme getirdiğini, buna rağmen, AKP hükûmetleri döneminde bu sorunlara herhangi bir çözüm bulunmadığını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adıyaman'ın sorunlarıyla ilgili gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen değerli yurttaşlarımızı saygıyla selamlarım. Değerli arkadaşlar, yaklaşık dört yıldır bu kürsüden bölgemizin ve Adıyaman'ın sorunlarını her fırsatta gündeme getirmekteyim. Buna rağmen, AKP hükûmetleri döneminde bu sorunlara herhangi bir çözüm bulunmadığını görmüş bulunmaktayım. Sayın milletvekilleri, şimdi sorunları tekrar ediyorum: 1) Adıyaman'da en büyük sorun işsizliktir. Ne yazık ki işsizliğe herhangi bir çözüm bulunamadı. 2) Teşvik ile ekonomi düzelir ve buna bağlı tüm sektörlerde canlılık yaşanır. dedim ama Adıyaman, teşvikte hak etmediği yere alınarak ekonominin can damarı kesildi. 3) Esnafa yeterli destek sağlanır, sosyal güvenlik ödemeleri ve vergilerde indirimle gidilirse esnaf ayakta kalır. dedim. Ne yazık ki Hükûmet bunları yapmadı. Neticede esnaf kepenk kapattı. 4) Çiftçiye verilen destek yetersiz, destekleri artıralım, sulamada kullanılan elektrik tarifelerini düşürelim. dedim ama Hükûmet çiftçiye kaderine terk etti, çiftçi de toprağını terk etti. 5) Türkiye'de sulama ortalama yüzde 22, Adıyaman'da ise yüzde 9'dur. Barajları bitirin, gerekirse GAP'a en büyük fedakârlığı yapan Adıyaman'a ek ödenek gönderin. dedim. Aldığım yanıt hep Planlama aşamasındayız. oldu. Atatürk Barajı'na koca bir ilçesini veren Adıyaman'da hâlâ sulama yapılamıyor. 6) Okul öncesi eğitimde yatırımlar yetersiz, üniversite sınavlarında ilimiz iyi durumda değil, özel bir program uygulansın. dedim, bırakınız okulları, Hükûmet kırk yıllık il halk kütüphanesine bile bir çivi çakmadı. 7) Yine, sayın milletvekilleri, duble yol söylemi ilimizde heyecan yaratmıştır fakat İktidar Ha bu ay bitecek, ha bu yıl tamamlanacak. sözleriyle dokuz yıldır Adıyamanlıyı avutmaya çalıştı ancak yollarda hâlâ çalışmalar sürüyor. Üstelik tabelasız, levhasız çalışmalar nedeniyle herkes tedirgin ve yollarda her gün can kaybı oluyor. 8) Turizm Adıyaman'a can getirir. Nemrut ve Perre gibi tüm dünyanın ilgisini çeken yerlere sahibiz. Yatırım yapalım, tanıtma, konaklama ve ulaşım önem verelim. dedim ama gerekli yatırımlar yapılmadı ve turizm kenara itildi. 9) TEDAŞ özelleştirmesi sonucu TEDAŞ çalışanları perişan edildi. Kaç kere söyledim bu kürsüde Demir yolu Adıyaman'da ihracata katkı sunar, dolayısıyla işsizlik azalır, iş adamlarımız, sanayicilerimiz rahatlar. dedim, tek bir demir yolu döşenmedi. Sayın milletvekilleri, Başbakanın önce söz verdiği sonra hatırlamadığı Nissibi Köprüsü'ne de henüz başlanmadı. Bu yüzden Adıyaman'ın diğer bölge illeriyle bağlantısı kesiktir. Yine, HES'ler Adıyaman'da çevreyi katlediyor, hava kirliliği kış aylarıyla birlikte her yıl had safhaya çıkıyor. Adıyaman'da arıtma ve katı atık tesislerine hâlâ başlanmadı. Şehrin giriş kapısı olan otogar gecekondularla görünümündedir, daha yenisi yapılmadı. Hükûmet bu sorunların hiçbirisiyle ilgilenmedi. 10) Alternatif ürün projesi başarılı olmadan tütünü bitirmeyelim, destekleyelim. Tütün Adıyaman'ın her şeyidir. Tütün biterse Adıyamanlı üretici de biter. dedim, hem tütünü hem de Tekeli bitirip, yandaşlarla peşkeş çektiniz...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:92, Birleşim: 63, s.613-614, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=613&sayfa_no_son=614&sayfa_no=614&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=92&v_birlesim=063).

ÖSYM Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Yasa Teklifi ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; üniversitelerin, sendikaların, sivil toplum örgütlerinin gördükleri baskıdan dolayı derin bir sessizlik içinde olduğunu, Mahkemelerin baskı altında olduğunu, hukukun üstünlüğünün yok sayıldığını ifade etmiştir.

“Değerli milletvekilleri, bugün Türkiye’ sine bakıldığında, YÖK gibi anayasal kurumların bakanlıkların işgali altında olduğu görülmektedir. Devlet kurumları âdeta AKP’nin arka bahçesi hâline getirilmiştir. “Bizden olsun da kim olursa olsun.” mantığı egemen kılınmıştır. Şimdi de ÖSYM bu kurumlardan biri hâline getirilmek istenmektedir. Partizanlık artık yüksek yargıya kadar tüm devlet kurumlarının içindedir. Değerli milletvekilleri, bir başbakan kendi gibi düşünmeyenleri darbecilikle suçluyorsa, bertaraf etmekle tehdit ediyorsa o ülkede demokrasiden, çoğulculuktan, siyasi erdemden bahsetmek mümkün değildir. Bir ülkede özgürlükler ancak bir zihniyetin işine geldiğinde söz konusu ediliyorsa, bir taraftan hukukun üstünlüğünden dem vurup, öte yandan hukuk devleti yok sayılıyorsa, göz göre göre hukuk katlediliyorsa o ülkede çağdaş bir demokrasiden bahsetmek mümkün değildir. Eleştirdi diye bir gazeteci işinden oluyorsa, fikrini söyledi diye aydınlar hapisteyse, hakkını aradı diye işçiler ve öğrenciler coplanıyorsa o ülkede insan haklarından söz etmek mümkün değildir. Değerli arkadaşlar, basın, her türlü araç kullanılarak susturulmaktadır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:93, Birleşim: 68, s.610-611, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=610&sayfa_no_son=611&sayfa_no=611&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=93&v_birlesim=068).

Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinin işsizlik sorununa ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde işsizliğin çözümü, AKP’nin göz ardı ettiği bir konudur. Adıyaman’da yerel gazetelerde çıkan haberlere baktığımızda ve bölgeyi gezdiğimizde işsizlik öncelikli sorundur. AKP dokuz yıllık iktidarında bu konuyu çözememiştir, tam aksine, işsizliği artırmıştır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerine kamu öncelikli yatırım yapacağımızı programımızda belirtmiştik. Özel sektörü özendirerek teşvik sistemi uygulanmalıdır dedik, oysa teşvike dair gerekli işler de yapılmıyor. Sayın Genel Başkanımızın dediği gibi, her şeyden önce GAP’ın bitirilmesi, tarımsal sulamaya önem verilmesi, İşsizlik Sigortası Fonu’nda işsizliğe ödenek ayrılması, mayınlı arazileri temizledikten sonra İsraililere peşkeş çekmek değil, halka vermek gerekir diyor, saygılar sunuyorum.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:93, Birleşim: 69, s.731, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=731&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=93&v_birlesim=069).

Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesi ile İlgili Tarım Reformu Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa Teklifi ile ilgili yaptığı konuşması:

“Sayın Bakan -her fırsatta dile getirmekteyim- Türkiye’de tarımda sulama ortalaması yüzde 22 iken bu oran Adıyaman’da yüzde 9’dur. Atatürk Barajı gibi büyük bir barajın olduğu yerde yaşanan bu rakamlar üzüntü vericidir. Adıyaman’da özel uygulamalara ihtiyaç olduğu şüphesiz ortadadır. Hükûmet bu konuda ne yapacaktır? Adıyamanlı çiftçinin yüzünü ne zaman güldüreceksiniz? Ayrıca, tarımsal sulamada kullanılan elektrik tarifeleri de çok yüksektir ve bu konuda çeşitli sorunlar yaşanmaktadır. Hükûmetin, af çıkarmak yerine sorunu kökten çözmek için bir çalışması var mıdır, yok mudur? Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:95, Birleşim: 72, s.72, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=72&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=95&v_birlesim=072).

Özürlü yurttaşlarımızın ağız ve diş sağlığı hizmetlerinden yeterince yararlanamadıklarına ilişkin açıklaması:

“Sayın Başkan, ülkemizde yaklaşık olarak 8,5 milyon özürlü yurttaşımız bulunmaktadır. Bu yurttaşlarımızın ağız ve diş sağlığı hizmetlerinden daha kolay yararlanabilmesi için bu Mecliste defalarca konuşma yaptım, yasa teklifi verdim, önergeler sundum. Dolayısıyla, bu işlerin kolay çözülebilmesi için, kamunun, serbest çalışan diş hekimlerinden hizmet alması gerekiyor. Maalesef, Başbakanın emri olmasına rağmen, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı kendi aralarında bir anlaşmaya varamadıkları için, bu İktidarın sayesinde 8,5 milyon özürlü yurttaşımız ağız ve diş sağlığı hizmetinden yeterince yararlanamamaktadırlar. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:95, Birleşim: 73, s.167-168, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=167&sayfa_no_son=168&sayfa_no=168&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=95&v_birlesim=073).

Sulama Birlikleri Kanunu Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sayın Bakanım, sulama birliklerinde sürekli işçi olarak çalışan yurttaşlarımızın, döner sermayeli bütçeler olmadığı için zor durumda olduklarını hepimiz bilmekteyiz. Örneğin Adıyaman Çamgazi Sulama Birliği bunun en bariz örneğidir. Görüştüğümüz yasa teklifinde ise bu işçilerin ne olacağına dair bir düzenleme olmaması sürekli işçileri sıkıntıya sokmaktadır. Ya diğer kurumlara geçişlerinin önü açılsın ya da durumlarına açıklık getirilsin. Sayın Bakanım, sulama birliklerindeki sürekli işçilerin kadrolarına ve maddi koşullarına ilişkin neden bir düzenleme yapılmamaktadır? Bu yurttaşlarımız nasıl değerlendirilecektir? 657 sayılı Yasa’ya tabi personellere tanınan hak neden bu kişilere tanınmamaktadır? Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:95, Birleşim: 73, s.219, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=219&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=95&v_birlesim=073).

14 Mart Tıp Bayramı’na ve sağlık çalışanlarının sorunlarına ilişkin:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Tıp hekimlerimiz, yaşamını insanlığa hizmet için adanmış, toplumun sağlığını her şeyin üzerinde tutan, onurlu, kutsal, yüce bir mesleğin mensuplarıdır. Karşılaşılan bütün zorluklara rağmen mesleklerinden ödün vermeden özverili bir şekilde çalışmaya devam etmektedirler. Bu meslek gruplarının yaşamlarını sorunsuz

sürdürebilmeleri de gerekmektedir. Atama ve tayin, özlük hakları, döner sermaye ve bundan pay alma, nöbet süreleri, can güvenliklerinin sağlanması gibi birçok konuda sağlık emekçilerinin sorunları bulunmaktadır. Bu sorunların çözülmesi, daha sağlıklı gelecek kuşaklar demektir. Bu anlamda demokrasi anlayışı da sağlıklı olur, gelecek mutluluk üzerine inşa edilir ve kardeşlik duyguları daha da pekişir. Bu duygu ve düşüncelerle tüm hekimlerimizin ve diğer sağlık çalışanlarımızın 14 Mart Tıp Haftası'nı en içten duygularıyla kutlar, sevgi ve saygılarını sunarım. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:96, Birleşim: 77, s.274, Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=274&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=96&v_birlesim=077).

Ülkemizin bir deprem bölgesi olduğuna ve Başbakanın Mersin Akkuyu'da nükleer santral yapımında ısrar etmesine ilişkin:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz bir deprem bölgesidir. Japonya bize ders olması gerekirken maalesef bu felaketten ders çıkaramadığımızın kanıtı, Başbakanın Akkuyu'da nükleer santralde ısrar etmesidir. Ruslara verilen Akkuyu ihalesi AKP'nin Türkiye Cumhuriyeti'nin başına ördüğü en büyük çoraplardandır. Mersin'de deprem olmayacağını ve başımıza Japonya'daki gibi bir felaketin gelmeyeceğini kim garanti edebiliyor? Çocuklarımıza nükleer tehlike mi miras bırakacağız? “Türkiye'de tsunami tehlikesi yok.” diyerek asıl tehlikenin imarda olduğuna ve büyük bir depremde nasıl en az zararla kurtulacağımıza bakan kimse yok. Erken uyarı sistemi hâlâ devreye girmemiştir. Öte yandan, Adıyaman da deprem riskiyle sürekli yaşayan bir ilimizdir. Adıyaman ve diğer deprem kuşağında olan illerimize özel önem verilmelidir diyorum. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:96, Birleşim: 79, s.471, Tam Erişim:https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=471&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=96&v_birlesim=079).

Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usûlleri Hakkında Kanun Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Örgütlü bir toplumun yaşatılması ve güçlendirilmesi Cumhuriyet Halk Partisinin en önde gelen siyasi hedefi olarak ortaya konulduğunu, Cumhuriyet Halk Partisi, kendisini ne bir zümrenin ne de ırka dayalı bir aidiyetin ya da yerleşik iktidar güçlerinin değil, örgütlü sivil toplumun partisi olarak görmek gerektiğini, Cumhuriyet Halk Partisi yeni Anayasa tartışmalarına bu perspektiften baktığını ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüştüğümüz yasa tasarısının 41'inci maddesinde söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlamadan önce yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. Değerli milletvekilleri, parlamenter demokrasilerde anayasal rejimin güvencesi anayasa mahkemeleridir. Anayasa Mahkemesi, Anayasa'ya, uluslararası anlaşmalara ve hukukun genel ilkelerine aykırı hak ve özgürlükleri ihlal edici yasal hükümleri hukuk sisteminden ayıklamayı amaç edindiğinden, bu anlamıyla demokrasi ve hukuk devletinin en önemli koruyucusu olarak kabul edilmektedir. il topluma yönelik Cumhuriyet Halk Partisi projesinde toplumun merkezinde özgür insanın olduğu vurgulanmaktadır. Örgütlü bir

toplumun yaşatılması ve güçlendirilmesi Cumhuriyet Halk Partisinin en önde gelen siyasi hedefi olarak ortaya konulmuştur. Çünkü Cumhuriyet Halk Partisi, kendisini ne bir zümrenin ne de ırka dayalı bir aidiyetin ya da yerleşik iktidar güçlerinin değil, örgütlü sivil toplumun partisi olarak görmektedir. Cumhuriyet Halk Partisi yeni Anayasa tartışmalarına bu perspektiften bakmaktadır. Her şeyden önce, katılırız katılmayız, doğru bulduğumuz yönleri vardır, eleştireceğimiz yönleri vardır ama bir sivil toplum örgütü olan TÜSİAD'ın böyle bir çaba içine girmesi de çok olumludur. Anayasa, tüm toplumu, tüm kesimleri ilgilendirdiğinden bir ortak mutabakat belgesidir. Bu açıdan TÜSİAD'ın ortaya böyle bir yaklaşım koyması değerlidir. Umarız başka sivil toplum örgütleri de benzeri çabalar içerisine girerler. Zaten DİSK'in, Barolar Birliğinin de böyle bir çalışması vardır...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:97, Birleşim: 81, s.451-452,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=451&sayfa_no_son=452&sayfa_no=452&v_mecelis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=97&v_birlesim=081).

Adıyaman ilinin su potansiyeli açısından çok zengin olduğuna ve bu potansiyelin doğru kullanılmadığına, Hükûmeti bu konuda göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Yaşamın en önemli maddesi sudur. Dünyada su kaynakları hızla azalmaktadır. Bunun için, suyun doğru kullanımı konusunda halkımızı bilinçlendirmek hepimizin vazifesidir. Ülkemiz sanılanın aksine su zengini bir ülke değildir. Bu konuda zengin kabul edilen ülkelerin ancak üçte 1'i kadar su kaynağına sahiptir. Buna rağmen su zengini gibi ve bilinçsizce su kullanılmaktadır. Ülkemizde suyun yüzde 75'i tarımsal sulama, yüzde 15'i içme-kullanma, yüzde 10'u ise endüstri suyu ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılmaktadır. Sularımız bu yoğun kullanımla birlikte aşırı oranda da kirlenmektedir. Su potansiyeli açısından çok zengin olan Adıyaman ilimizin milletvekiliyim ama maalesef bu potansiyel doğru kullanılmamaktadır. Bu konuda Hükûmete büyük görev düşmektedir. Adıyaman'da bu görev layıkınca yerine getirilmemiştir. Dokuz yıldır bitirilmeyen barajlar bunun örneğidir. Adıyaman su konusunda daha fazla hizmete ihtiyaç duymaktadır. Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:97, Birleşim: 81, s.311, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=311&v_mecelis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=97&v_birlesim=081).

CHP Grubu önerisi ile ilgili yaptığı konuşması:

Şevket Köse konuşmasında; Diyarbakır da halk yaşananlardan bıkmış ve isyan edecek durumda olduğunu Halk, bölge isminin artık terörle anılmasını istemediğini, artık kalıcı çözümler istediğini ifade etmiştir.

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerinde söz aldım. Sözlerime başlamadan önce yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli arkadaşlar, güzel ülkemiz ne çektiyse terör ve terörle mücadele esnasında insanların gördüğü zararlardan çekti. Bu zararlara çok sayıda örnek vermek olanaklıdır. En başında harcanan yüz milyarlarca doları sayabiliriz. Silaha ayrılan bu kadar parayı, eğer sağlığa, eğitime ve adalete yatarsaydık bugün ülkemiz belki de çok farklı bir konumda olacaktı. Değerli arkadaşlar, bu ekonomik zararların yanında ortaya çıkan sosyal çöküntü ayrıca da ele alınmalıdır. Ortaya çıkan bu sosyal ve ekonomik çöküntüden dolayı anaların gözyaşları

dinmedi ve yuvalar dağıldı, binlerce genç, bağlantıları ve ipleri yurt dışında olan bir kavga uğruna canlarını verdiler. Bakınız, Uğur Mumcu acaba neden öldürüldü? Uğur Mumcu kimlerin ipini pazara çıkaracaktı ve kimlerin bu kanlı oyundan para ve rant sağladığını yazacaktı ya da terörden kim besleniyorsa isimlerini açığa mı çıkaracaktı? Bütün bunları unutmayalım değerli arkadaşlar. Sayın milletvekilleri, ülkemiz AKP hükümetleriyle dokuz yıldır yönetilmektedir. Geriye dönüp baktığımızda AKP'nin karnesinin kırıklarla dolu olduğunu görmekteyiz. Eğer AKP'nin en başarısız, en beceriksiz olduğu konu hangisi diye sorarsanız şüphesiz terörle mücadele ve terörle mücadele nedeniyle bölge halkının gördüğü zararları diyebiliriz. Bakınız, Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında 5233 sayılı Yasa 2004 yılında çıkarıldı bu Mecliste. Yasa'nın uygulamasında 3 kez uzatmaya gidildi, başka bir deyişle Yasa'da sonuncusu 2007'de olmak üzere 3 kez değişiklik yapıldı. Bakınız, sonuç nedir? Bölge halkımız yaşadığı mağduriyetlerden kurtuldu mu acaba? Elbette ki hayır. Bölgede yaşayan yurttaşlarımız hem acıları yaşadı hem de kıt kanaat geçinirken ellerindeki ekmekten ve hatta yerlerinden, yurtlarından oldu. Yaşadıkları sorunlar katlandı ve sorunları kamu eliyle, devlet gücüyle çözülebilecek hâle geldi...”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:97, Birleşim: 82, s.506-508,

Tam Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.goruntule?sayfa_no_ilk=506&sayfa_no_son=508&sayfa_no=508&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=97&v_birlesim=082).

Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usullerine Dair Yasa Tasarısı ile ilgili yaptığı konuşması:

“Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sayın Bakan, bu yüce Meclis, 1980 yılından önce, emekli milletvekillerinin kırmızı pasaport kullanmaları için bir yasa çıkarmıştı, ama o zaman Anayasa Mahkemesi bu yasayı iptal etmişti. Şimdiyse, Anayasa Mahkemesi üyelerinin kırmızı pasaport kullanmaları için yasa çıkarmaya çalışıyoruz. Acaba bu nereden aklınıza geldi, bunun sebebi nedir, bir açıklama yapar mısınız? Teşekkür ederim.”

(TBMM Tutanak Dergisi 2011, Dönem:23, Cilt:98, Birleşim: 84, s.58, Tam

Erişim: https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/td_v2.sayfa_getir?sayfa=58&v_meclis=1&v_donem=23&v_yasama_yili=&v_cilt=98&v_birlesim=084).

3.2 ADIYAMAN MİLLETVEKİLLERİNİN YASAMA FAALİYETLERİ

Bu başlık altında Adıyaman milletvekillerinin 2002-2015 yılları arasında TBMM’de verdikleri kanun teklifleri, soru önergesi, genel görüşme önergesi, meclis soruşturma önergesi, meclis araştırma önergesi ve gensoru önergeleri anlatılmıştır.

3.2.1 AHMET FARUK ÜNSAL

3.2.1.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi

Adıyaman Milletvekili Ahmet Faruk Ünsal’ın toplam imzası olduğu kanun teklifi sayısı 18’dir. Kanun teklif önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

2-“Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

3-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

4-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

5-“Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

6-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

7-“Kültür ve Sanat Adamlarının Sosyal Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun Teklifi”

8-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

9-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

10-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

11-“Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

12-“Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

13-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

14-“3686 Sayılı İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanununun 4 üncü Maddesine Bir Bent Eklenmesine Dair Kanun Teklifi”

15-“Bir İl ve İki İlçe Kurulmasına Dair Kanun Teklifi”

16-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

17-“4734 sayılı Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi”

18-“2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=22&p_sicil=6043).

3.2.1.2 İmzası Olduğu Soru Önergesi

Adıyaman Milletvekili Ahmet Faruk Ünsal’ın toplam soru önerge sayısı 2’dir. Soru önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Yurda petrol ve LPG girişi yapılan yerlere ve bu yerlerdeki bazı uygulamalara ilişkin soru önergesi”

2-“Akaryakıt bayileri ve dağıtım şirketlerinin denetimine ilişkin soru önergesi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_soru_sd.uyenin_soru_onergel eri?p_sicil=6043&p_donemkod=22).

3.2.1.3 İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi

Adıyaman Milletvekili Ahmet Faruk Ünsal'ın imzası olduğu genel görüşme önerge sayısı 1'dir. Genel görüşme önergesinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Düzce Milletvekili Yaşar Yakış ve 22 Milletvekilinin, Avrupa Birliği Komisyonu raporu ışığında Türkiye ile AB arasında üyelik müzakerelerinin başlamasıyla ilgili olarak alınacak karardan önce Türkiye'nin izleyeceği tutum konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_genel_gorus_onergeleri.uye_nin_onergeleri?donem_kodu=22&p_sicil=6043).

3.2.1.4 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi

Adıyaman Milletvekili Ahmet Faruk Ünsal'ın toplam imzası olduğu meclis araştırma önerge sayısı 10'dur. Meclis araştırma önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“İstanbul Milletvekili Azmi ATEŞ ve 93 Milletvekilinin, Çernobil Faciasının bütün boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

2-“Ankara Milletvekili Salih KAPUSUZ ve 42 Milletvekilinin, Atatürk Orman Çiftliğinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

3-“Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 20 Milletvekilinin, Zeytin ve zeytinyağı üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

4-“Bursa Milletvekili Zafer Hıdıroğlu ve 26 Milletvekili bedelsiz tahsis edilen kamuya ait gayrimenkullerin tespiti, tahsis şartları ve tahsis amaçlarına uygun kullanılıp kullanılmadığının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

5-“Adıyaman Milletvekili Mahmut GÖKSU ve 21 Milletvekilinin, Adıyaman İlinin ekonomik ve sosyal sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

6-“Kars Milletvekili Yusuf Selahattin Beyribey ve 58 Milletvekilinin, kamu yatırımları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

7-“Adıyaman Milletvekili Mahmut GÖKSU ve 21 Milletvekilinin, Adıyaman İli Besni İlçesinin tarihî ve kültürel değerlerinin korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

8-“Tokat Milletvekili Mehmet Ergün Dağcıoğlu ve 21 Milletvekilinin, Tokat İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

9-“İstanbul Milletvekili Cengiz Kaptanoğlu ve 82 Milletvekilinin, denizcilik sektörünün yeterince gelişmemesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

10-“Erzurum Milletvekili Ömer Özyılmaz ve 30 Milletvekili sekiz yıllık kesintisiz zorunlu eğitim uygulamasının getirdiği sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=22&p_sicil=6043).

Tablo 3.1. Ahmet Faruk Ünsal'ın Yasama Tablosu

Yasama Faaliyetleri	Sayısı
İmzası Olduğu Kanun Teklifi	18
İmzası Olduğu Soru Önergesi	2
İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi	1
İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi	-
İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	10
İmzası Olduğu Gensoru Önergesi	-
Toplam Yasama Faaliyetlerinde Bulunma Sayısı	31

3.2.2 FEHMİ HÜSREV KUTLU

3.2.2.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi

Adıyaman Milletvekili Fehmi Hüsrev Kutlu’nun toplam imzası olduğu kanun teklifi sayısı 20’dir. Kanun teklif önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

2-“Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

3-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

4-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

5-“Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğü’nün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

6-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

7-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

8-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

9-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

10-“Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

11-“Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

12-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

13-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

14-“2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=22&p_sicil=6131).

15-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 59 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

16-“7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

17-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

18-“4733 Sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

19-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

20-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=23&p_sicil=6131).

3.2.2.2 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi

Adıyaman Milletvekili Ahmet Faruk Ünsal’ın toplam imzası olduğu meclis araştırma önerge sayısı 13’tür. Meclis araştırma önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Siirt Milletvekili Öner ERGENÇ ve 40 Milletvekilinin Çocuklara yönelik cinsel istismarın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

2-“Kastamonu Milletvekili Musa Sıvacıoğlu ve 20 Milletvekilinin, başta Kastamonu olmak üzere yurtiçi ve yurtdışındaki tarihi ve kültürel varlıklarımızın tespiti ve korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

3-“Erzurum Milletvekili Mustafa ILICALI ve 22 Milletvekilinin Erzurum Atatürk Üniversitesi 2004-2005 öğretim yılı mezuniyet töreninde bir velinin salona alınmaması olayının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

4-“Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ve 77 Milletvekilinin Bal üretimi ve pazarlanmasıyla ilgili sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi

amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

5-“İstanbul Milletvekili Azmi ATEŞ ve 93 Milletvekilinin, Çernobil Faciasının bütün boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

6-“Adıyaman Milletvekili Mahmut GÖKSU ve 21 Milletvekilinin, Adıyaman İlinin ekonomik ve sosyal sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

7-“Adıyaman Milletvekili Mahmut GÖKSU ve 21 Milletvekilinin, Adıyaman İli Besni İlçesinin tarihî ve kültürel değerlerinin korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

8-“Ağrı Milletvekili Halil Özyolcu ve 21 Milletvekilinin, Ağrı İlinin ekonomik ve sosyal açılardan yeterince gelişmemesinin nedenlerinin araştırılarak kalkınması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=22&p_sicil=6131).

9-“Yozgat Milletvekili Osman Çoşkun ve 22 Milletvekilinin, trafik kazaları konusunun araştırılarak trafik güvenliği için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

10-“İsparta Milletvekili Haydar Kemal Kurt ve 23 Milletvekilinin, Eğirdir Gölü ve Havzasındaki çevre sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

11-“Malatya Milletvekili Mehmet Şahin ve 26 Milletvekilinin, kayısı üretimi ve pazarlamasında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

12-“Gaziantep Milletvekili Mehmet ERDOĞAN ve 26 Milletvekilinin, Nemrut Dağı Milli Parkındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

13-“Kırklareli Milletvekili Ahmet Gökhan Sarıçam ve 30 Milletvekilinin, uyuşturucu kullanımının başta gençler olmak üzere toplumda yol açtığı olumsuz etkilerin araştırılarak uyuşturucu bağımlılığının ve kaçakçılığının önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=23&p_sicil=6131).

Tablo 3.2. Fehmi Hüsrev Kutlu'nun Yasama Tablosu

Yasama Faaliyetleri	Sayısı
İmzası Olduğu Kanun Teklifi	20
İmzası Olduğu Soru Önergesi	-
İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi	-
İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi	-
İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	13
İmzası Olduğu Gensoru Önergesi	-
Toplam Yasama Faaliyetlerinde Bulunma Sayısı	33

3.2.3 MAHMUT GÖKSU

3.2.3.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi

Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun toplam imzası olduğu kanun teklifi sayısı 15'tir. Kanun teklif önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

2-“Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

3-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

4-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

5-“Petrol Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

6-“Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi”

7-“Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

8-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

9-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

10-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

11-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

12-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

13-“Telgraf ve Telefon Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

14-“Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi”

15-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=22&p_sicil=5708).

3.2.3.2 İmzası Olduğu Soru Önergesi

Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun toplam imzası olduğu soru önergesi sayısı 25'tir. Soru önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

- 1-“Kula Mensucat Şirketine banka kredisi verilir verilmediğine ilişkin sorusu”
- 2-“TRT Kurumunun personeline, gelir ve giderleri ile denetimine ilişkin sorusu”
- 3-“Diyadin İşleri Başkanlığının Hac organizasyonuna ilişkin sorusu”
- 4-“Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu çalışanlarına ilişkin sorusu”
- 5-“AİHM'de Türkiye adına davalara giren bir avukata ilişkin sorusu”
- 6-“THY'nin Frankfurt ofisine ve Başbakanlığa tahsisli helikoptere ilişkin sorusu”
- 7-“Personelin özlük haklarına ilişkin sorusu”
- 8-“İstanbul Üniversitesi Rektörü ile ilgili intihal iddiasına ilişkin sorusu”
- 9-“İmar Bankasına ilişkin sorusu”
- 10-“Türkiye'de neptünyum elementi bulunup bulunmadığına ve kullanım alanlarına ilişkin sorusu”
- 11-“Cumhurbaşkanınca affedilen hükümlü ve tutuklulara ilişkin sorusu”
- 12-“İrak'taki katliamın durdurulması için ABD ile yapılan görüşmelere ilişkin sorusu”
- 13-“İller Bankasından Adıyaman'daki belediyelere aktarılan paraya ve belediyelerin borçlarına ilişkin sorusu”
- 14-“Recep Grup Suyu Projesine ilişkin sorusu”
- 15-“Ülkemizdeki misyonerlik faaliyetlerine ilişkin sorusu”
- 16-“Türkiye'deki misyonerlik faaliyetlerine ilişkin sorusu”
- 17-“Ülkemizdeki sigara üretici firmalara ve denetimine ilişkin sorusu”
- 18-“Ülkemizdeki sigara üreticisi firmalara ve denetimine ilişkin sorusu”
- 19-“Kadınlara yönelik olarak hizmet veren resmi ve sivil kuruluşlara ilişkin sorusu”
- 20-“Uyuşturucu ve madde bağımlılığına ve alınan önlemlere ilişkin sorusu”
- 21-“Yargıçlar ve Savcılar Birliği'nin Danıştay'a dava açıp açmadığına ilişkin sorusu”
- 22-“Üniversitelerin ihalelerinde usulsüzlük iddialarına ilişkin sorusu”
- 23-“İLKSAN'a ilişkin sorusu”
- 24-“Cumhurbaşkanının cezasını kaldırdığı kişilere ilişkin sorusu”
- 25-“Cumhurbaşkanlığınca yardım yapılan sivil toplum kuruluşlarına ilişkin sorusu”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_soru_sd.uyenin_soru_onergel eri?p_sicil=5708&p_donemkod=22).

3.2.3.3 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi

Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun toplam imzası olduğu meclis araştırma önerge sayısı 13'tür. Meclis araştırma önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

- 1-“Siirt Milletvekili Öner ERGENÇ ve 40 Milletvekilinin Çocuklara yönelik cinsel istismarın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla araştırılarak

alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin Meclis araştırma önergesi.”

2-“Edirne Milletvekili Necdet BUDAK ve 31 Milletvekilinin Balıkçılığın sorunlarının araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin Meclis araştırma önergesi.”

3-“Malatya Milletvekili Ahmet Münir Erkal ve 37 Milletvekilinin, İnönü Üniversitesi Rektörlüğü hakkındaki yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin Meclis araştırma önergesi.”

4-“Trabzon Milletvekili Asım AYKAN ve 21 Milletvekili ni Toplumdaki sosyal çöküntünün nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin Meclis araştırma önergesi.”

5-“Kahramanmaraş Milletvekili Hanefi MAHÇİÇEK ve 20 Milletvekilinin, Avrupa Birliği uyum sürecinde esnaf ve sanatkarların Sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin Meclis araştırma önergesi.”

6-“İstanbul Milletvekili Azmi ATEŞ ve 93 Milletvekilinin, Çernobil Faciasının bütün boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin Meclis araştırma önergesi.”

7-“Trabzon Milletvekili Asım Aykan ve 21 Milletvekilinin, katı atıklardan kaynaklanan sorunlarının araştırılarak, alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin Meclis araştırma önergesi.”

8-“Trabzon Milletvekili Asım Aykan ve 22 Milletvekilinin, kamuda geçici işçi statüsünde çalışanların durumu konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin Meclis araştırma önergesi.”

9-“Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 Milletvekilinin, üniversite kurulacak illerin ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin Meclis araştırma önergesi.”

10-“Adıyaman Milletvekili Mahmut GÖKSU ve 21 Milletvekilinin, Adıyaman İlinin ekonomik ve sosyal sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin Meclis araştırma önergesi.”

11-“Adıyaman Milletvekili Mahmut GÖKSU ve 21 Milletvekilinin, Adıyaman İli Besni İlçesinin tarihî ve kültürel değerlerinin korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin Meclis araştırma önergesi.”

12-“Bingöl Milletvekili Mahfuz Güler ve 28 Milletvekilinin, Bingöl'de meydana gelen deprem felaketinin bütün yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin Meclis araştırma önergesi.”

13-“İstanbul Milletvekili Azmi Ateş ve 100 Milletvekilinin, kamu vakıfları ile kamu bünyesinde kurulu dernek ve yardımlaşma sandıkları konusunun araştırılarak, bu oluşumlardan kaynaklanan sorunların çözümünü için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin Meclis araştırma önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=22&p_sicil=5708).

Tablo 3.3. Mehmet Göksu'nun Yasama Tablosu

Yasama Faaliyetleri	Sayısı
İmzası Olduğu Kanun Teklifi	15
İmzası Olduğu Soru Önergesi	25
İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi	-
İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi	-
İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	13
İmzası Olduğu Gensoru Önergesi	-
Toplam Yasama Faaliyetlerinde Bulunma Sayısı	53

3.2.4 MEHMET ÖZYOL

3.2.4.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi

Adıyaman Milletvekili Mehmet Özyol 'un toplam imzası olduğu kanun teklifi sayısı 15'tir. Kanun teklif önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

2-“Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi”

3-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

4-“Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

5-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

6-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnemenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

7-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

8-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

9-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

10-“Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

11-“Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

12-“Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi”

13-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

14-“4734 sayılı Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi”

15-“2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=22&p_sicil=5693).

3.2.4.2 İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi

Adıyaman Milletvekili Mehmet Özyol ’un toplam imzası olduğu Meclis Soruşturma Önergesi sayısı 3’tür. Meclis Soruşturma önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“İstanbul Milletvekili Hüseyin Besli ve 55 Milletvekilinin; Bakanlığı sırasında ihalelere fesat karıştırma sonucunu doğuran eylemlerde bulunduğu, ihalelerle ilgili yolsuzluk iddialarına göz yumduğu, gerekli tedbirleri zamanında almadığı ve gerekli soruşturmaları zamanında yaptırmadığı, böylelikle görevini kötüye kullandığı ve mal varlığında haksız bir artışa sebebiyet verdiği ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 366 ve 240’ıncı maddeleri ile Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 12, 13, 14 ve 15’inci maddelerine uyduğu iddiasıyla Bayındırlık ve İskan eski Bakanı Koray Aydın ile ayrıca bakanlıkları sırasında Karayolları Genel Müdürlüğündeki usulsüz keşif artışlarına onay vermek suretiyle görevlerini kötüye kullandıkları ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240’ıncı maddesine uyduğu iddiasıyla Eski Bayındırlık ve İskan Bakanları Koray Aydın ve Abdulkadir Akcan hakkında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi”

2-“İstanbul Milletvekili Hüseyin Besli ve 58 Milletvekilinin; Türkbank ihalesi sürecinde malın satımında ve değerinde fesat oluşturacak ilişki ve görüşmelere girdikleri ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 205’inci maddesine uyduğu iddiasıyla eski Başbakan A. Mesut Yılmaz ve Devlet eski Bakanı Güneş Taner hakkında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi”

3-“İstanbul Milletvekili Hüseyin Besli ve 63 Milletvekilinin; bakanlıkları sırasında ilgili kuruluşların raporlarının gereğinin yapılmasını geciktirerek ve gerekli tedbirleri zamanında almayarak görevlerini yerine getirmemek suretiyle Türkiye Halk Bankasının zarara uğramasına sebep oldukları, usulsüz işlemlerin yapılmasına imkan sağladıkları ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 230’uncu maddesinin ikinci fıkrasına uyduğu iddiasıyla Devlet eski Bakanı ve Başbakan Yardımcısı H. Hüsamettin Özkan ile Devlet eski Bakanı Recep Önal hakkında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_sorusturma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=22&p_sicil=5693).

Tablo 3.4. Mehmet Özyol ‘un Yasama Tablosu

Yasama Faaliyetleri	Sayısı
İmzası Olduğu Kanun Teklifi	15
İmzası Olduğu Soru Önergesi	-
İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi	-
İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi	3
İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	-
İmzası Olduğu Gensoru Önergesi	-
Toplam Yasama Faaliyetlerinde Bulunma Sayısı	18

3.2.5 ŞEVKET GÜRSOY

3.2.5.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi

Adıyaman Milletvekili Şevket Gürsoy'un toplam imzası olduğu Kanun Teklifi sayısı 42'dir. Kanun Teklif önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

2-“Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

3-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

4-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

5-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

6-“Sivas Madımak Otelinin Barış, Kültür ve Sanat Müzesi Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi”

7-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

8-“Bankacılık İşlemleri Yapma ve Mevduat Kabul Etme İzni Kaldırılan Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. Hakkında Tesis Edilecek Bazı İşlemler Hakkındaki Kanuna Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi”

9-“Kamuya Personel Alımında Sözlü Sınav Yapılamayacağı Hakkında Kanun Teklifi”

10-“Türk Medeni Kanununun 187 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi”

11-“Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

12-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

13-“Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi”

14-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

15-“Belediyelerin, Belediyelere Bağlı Müessese ve İşletmelerin Bir Kısım Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun Teklifi”

16-“Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

17-“Gemi Resmi Kanununun ve Umumi Hıfzıssıhha Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

18-“12 Eylül 1980 Tarihinden Sonra, Çalışmadan Alakonulan, Kapatılan ve Münfesih Sayılan Mesleki Dernek ve Kuruluşların Yeniden Açılması ve Hazineye Devredilen Taşınmazların Geri Verilmesi İle İlgili Yasa Önerisi”

19-“Denizciler, Gözcüler, Karaağaç ve Payas Adlarıyla Dört İlçe, İskenderun Adı ile Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi”

20-“Özel Eğitim Kurumları Odası Kurulmasına Dair Kanun Teklifi”

21-“657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi”

22-“657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

23-“1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun Sosyal Güvenlik Destek Primi Başlıklı Ek Madde 20'nin Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Kanun Teklifi”

24-“Bir İl ve İki İlçe Kurulmasına Dair Kanun Teklifi”

25-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

26-“4.7.1934 Tarih ve 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

27-“2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu İle 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

28-“2.5.1972 Tarih ve 1586 Sayılı Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın Ölüm Cezalarının Yerine Getirilmesine Dair Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi”

29-“17 Nisan'ın Her Yıl Eğitim Bayramı Olarak Kutlanması Hakkında Kanun Teklifi”

30-“3 Mart'ın Her Yıl Laiklik ve Öğretim Birliği Bayramı Olarak Kutlanması Hakkında Kanun Teklifi”

31-“Afyon İli Sincanlı İlçesinin Adının Sinanpaşa Olarak Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi”

32-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 28.3.1983 Tarihli ve 2809 Sayılı Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

33-“Refik Saydam Aşı-Serum Enstitüsünün Kuruluşuna Dair Kanun Teklifi”

34-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

35-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 2809 Sayılı Kanun İle 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

36-“3069 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği ile Bağdaşmayan İşler Hakkında Kanun ile 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması ve TBMM Etik Komisyonunun Kurulmasına İlişkin Yasa (Siyasi Ahlak Yasası) Teklifi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=22&p_sicil=6061).

37-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 59 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

38-“7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

39-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

40-“4733 Sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

41-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

42-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=23&p_sicil=6061).

3.2.5.2 İmzası Olduğu Soru Önergesi

Adıyaman Milletvekili Şevket Gürsoy'un toplam imzası olduğu Soru Önergesi sayısı 13'tür. Soru önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

- 1-“Adıyaman TMO Şube Müdürlüğünün Ajans Müdürlüğüne dönüştürülmesinin gerekçelerine ilişkin sorusu”
- 2-“Adıyaman İli için tütün kotasının ne zaman arttırılacağına ilişkin sorusu”
- 3-“Enerji desteğinin uygulanmasına ve ödemelerin ne zaman yapılacağına ilişkin sorusu”
- 4-“Adıyaman'da pompaj ve içme suyunda kullanılan elektrikte indirim yapıp yapılmayacağına ilişkin sorusu”
- 5-“Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu Personeline ilişkin sorusu”
- 6-“Atatürk Barajı ve Çamgazi Barajı göletleri için yapılan kamulaştırmadaki ödemelere ilişkin sorusu”
- 7-“Adıyaman isminin THY uçaklarından birine verilip verilmeyeceğine ilişkin sorusu”
- 8-“TPAO'da iş akdi feshedilenlere ilişkin sorusu”
- 9-“Adıyaman'a doğal gaz şebekesi kurulup kurulmayacağına ilişkin sorusu”
- 10-“Adıyaman'da üniversite kurulup kurulmayacağına ilişkin sorusu”
- 11-“Adıyaman İli için belirlenen tütün kotasına ilişkin sorusu”
- 12-“Atatürk Baraj Gölünün kirlenmesinin önlenmesine ilişkin sorusu”
- 13-“Milli Piyango İdaresinin özelleştirilme gerekçesine ilişkin sorusu”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sozlu_soru_sd.uyenin_soru_onergeleri?p_sicil=6061&p_donemkod=22).

3.2.5.3 İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi

Adıyaman Milletvekili Şevket Gürsoy'un toplam imzası olduğu Meclis Soruşturma Önergesi sayısı 5'tir. Meclis soruşturma önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

- 1-“Samsun Milletvekili Haluk Koç ve 55 Milletvekilinin; Karadeniz Sahil Yolu işlerinin ihalesinde müteahhit firmaların önceden anlaştıklarının bilinmesine rağmen, fiyatları ayarlayarak ve rekabete meydan vermeyerek Devleti büyük ölçüde zarara uğrattığı ve bu eyleminin Türk Ceza Kanununun 205'inci maddesine uyduğu iddiasıyla Bayındırlık ve İskan eski Bakanı Yaşar Topçu hakkında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi.”
- 2-“Samsun Milletvekili Haluk Koç ve 55 Milletvekilinin; Bakanlığı sırasında yapılan ihalelerde usulsüzlüklerde bulunduğu ve bu ihalelerle ilgili yolsuzluk iddialarının tahkikini zamanında yaptırmayarak görevini kötüye kullandığı, aynı zamanda mal varlığında haksız bir artışa sebebiyet verdiği ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 366 ve 240'nci maddeleri ile Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanununun 12, 13, 14, 15'inci maddelerine uyduğu iddiasıyla Bayındırlık ve İskan eski Bakanı Koray Aydın hakkında bir Meclis Soruşturması açılmasına ilişkin önergesi.”

3-“Samsun Milletvekili Haluk Koç ve 55 Milletvekilinin; Bakanlığı sırasında enerji ve doğal gaz anlaşmalarında Türkiye aleyhine anlaşma ve uygulamaların yapılmasına yol açtığı ve bu eyleminin Türk Ceza Kanununun 205'inci maddesine uyduğu iddiasıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar eski Bakanı Mustafa Cumhur Ersümer ile ayrıca bakanlıkları sırasında DSİ Genel Müdürlüğünde usulsüz uygulamalara onay verdikleri ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 230 ve 366'ncı maddelerine uyduğu iddiasıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar eski Bakanları Mustafa Cumhur Ersümer ve Zeki Çakan hakkında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi”

4-“Samsun Milletvekili Haluk Koç ve 55 Milletvekilinin; Türkbank ihalesi sürecinde malın satımında ve değerinde fesat oluşturacak ilişki ve görüşmelere girdikleri ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 205'inci maddesine uyduğu iddiasıyla eski Başbakan A. Mesut Yılmaz ve Devlet eski Bakanı Güneş Taner hakkında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi”

5-“İstanbul Milletvekili Oğuz Oyan ve 77 Milletvekilinin; oğlu ve kızının sahibi olduğu denizcilik şirketi ile ticari ilişkileri bulunan ve daha önce görev yaptığı bir denizcilik şirketine ayrıcalıklar ve kolaylıklar sağlayarak görevini kötüye kullandığı ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240'inci maddesine uyduğu iddiasıyla Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım hakkında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_sorusturma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=22&p_sicil=6061).

3.2.5.4 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi

Adıyaman Milletvekili Şevket Gürsoy'un toplam imzası olduğu Meclis Araştırma Önergesi sayısı 58'dir. Meclis Araştırma önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“İstanbul Milletvekili Mustafa Ataş ve 47 Milletvekilinin, Hakkâri'de meydana gelen olayların ve bu olaylarla ilgili iddiaların araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

2-“Adana Milletvekili Kemal SAĞ ve 25 Milletvekilinin, buğday ve şeker satışlarından doğacak görev zararlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

3-“Adıyaman Milletvekili Şevket GÜRSOY ve 21 Milletvekilinin Adıyaman ve Bingöl illerinde yaşanabilecek depremden doğabilecek kayıpları asgariye indirmek için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

4-“İzmir Milletvekili Hakkı ÜLKÜ ve 27 Milletvekilinin Seracılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

5-“Ankara Milletvekili Yakup KEPENEK ve 27 Milletvekilinin Kamu kurum ve kuruluşlarına verilen danışmanlık hizmetlerinin araştırılarak çözüm önerileri oluşturulması i amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

6-“Aydın Milletvekili Mehmet Mesut Özakcan ve 31 Milletvekilinin Aydın İlinde artan nüfusla birlikte meydana gelecek olası su sıkıntısının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

7-“Çorum Milletvekili Feridun Ayvazoğlu ve 23 Milletvekilin Çorum İlinde sulu tarıma geçilebilmesi ve tarım üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken

önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

8-“İstanbul Milletvekili Bülent Tanla ve 30 Milletvekilinin, kamu kuruluşlarının alacak stokunu saptayarak borç yükünü azaltmak ve kamu harcamalarına kaynak sağlamak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

9-“Denizli Milletvekili Mustafa Gazalçı ve 69 Milletvekilinin, kamuoyunda Fethullah Gülen okulları olarak bilinen okulların, dersanelerin ve yurtların durumlarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

10-“İlaç sektöründeki sorunların, yolsuzlukların ve usulsüzlüklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

11-“Esnaf ve sanatkârların mağduriyetine yol açan 253 nolu Gelir Vergisi Tebliğinin yol açtığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

12-“Milli Eğitim Bakanlığınca ilköğretim okullarına dağıtılan ders kitaplarının maddi kaynağına ilişkin iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

13-“İlköğretim müfredatındaki köklü değişikliğin milli eğitimin temel hedefleri açısından araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

14-“4916 sayılı Kanunla yabancılara taşınmaz mal ve aynı hak edinme hakkının tanınmasının ekonomik-sosyal ve siyasal boyutlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

15-“Bursa-Orhaneli Termik Santralinin çevreyi kirletip kirletmediğinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

16-“Eber Gölünde meydana gelen kirliliğin ve çevresel etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

17-“Kütüphanelerin durumunun ve eksikliklerinin saptanması ve sorunlara çözüm yollarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

18-“Ankara Milletvekili Yakup KEPENEK ve 23 Milletvekilinin, Ülkemizde tarım sektörünün yapısal sorunlarının dış ticaret açısından araştırılarak, ABD ve AB ülkelerinin uygulamalarına koşut tarımsal destekleme politikalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

19-“Gediz Nehrindeki kirlenmenin sebeplerinin ve sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

20-“Cezaevlerinde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

21-“Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt ASLANOĞLU ve 20 Milletvekili Türk Hava Yollarında son günlerde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

22-“TMSF ve RTÜK'ün bazı uygulamalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

23-“Kadınlara yönelik töre ve namus cinayetlerinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

24-“Hatay Milletvekili Züheyir Amber ve 65 Milletvekilinin, Karadeniz'e bırakılan zehirli atık dolu variller konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

25-“OHAL uygulamasının sonuçlarının incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

26-“Sokakta yaşayan çocuklar arasında yaygınlaşan ve toplumun geleceğini tehlikeye düşüren uyuşturucu kullanımı konusunda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

27-“Sözleşmeli Sağlık Personeli Seçme ve Yerleştirme Sınavının sonuçlarıyla ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

28-“Diyarbakır Cezaeviyle ilgili bazı iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

29-“Elma yetiştiriciliğindeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

30-“Niğde Milletvekili Orhan Eraslan ve 66 Milletvekili işsizlik sorunu konusunda araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

31-“Konya Milletvekili Atilla Kart ve 69 Milletvekili Seydişehir Eti Alüminyum Tesislerinin modernizasyonu ve özelleştirilmesi konusunda araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

32-“BDDK'nın İmar Bankası yönetimine el konulması sürecindeki sorumluluğunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

33-“Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu ve 23 Milletvekilinin, doğal gaz politikası konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

34-“Hatay Milletvekili Abdülaziz YAZAR ve 34 Milletvekilinin, eczacıların sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

35-“İzmir Aliağa Nemrut Körfezi Liman Projesi konusunda araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

36-“Munzur Vadisi Projesi konusunda araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

37-“İzmir Milletvekili Oğuz Oyan ve 32 Milletvekilinin, konut edindirme yardımı hesapları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

38-“Bingöl'de meydana gelen deprem felaketinin bütün yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

39-“Yasama dokunulmazlığı konusunda araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

40-“Orman köylülerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

41-“Van Milletvekili Mehmet Kartal ve 29 Milletvekili Van Gölündeki kirlenmenin önlenmesi ve Van İlinde turizmin geliştirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

42-“Mersin serbest bölgesinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

43-“Ankara Milletvekili Mehmet Tomanbay ve 25 Milletvekili Hasanoğlan Beldesindeki Milli Eğitim Bakanlığı yatırımlarının mevcut durumunun araştırılarak tamamlanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

44-“Futbol karşılaşmalarında meydana gelen istenmeyen olayların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

45-“Son ekonomik krizlerin nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılarak istikrarlı ve sürdürülebilir ekonomi politikalarının belirlenmesi amacıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

46-“Trakya'da tarım ve sanayi sektörlerinin yer seçiminden ve çarpık gelişmeden kaynaklanan sorunların araştırılarak dengeli ve sağlıklı gelişmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

47-“Denizli Milletvekili Mustafa Gazalcı ve 73 Milletvekilinin, tütün üreticilerinin sorunlarının ve tütün piyasasını düzenleyen 4733 sayılı Kanunun uygulamalarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

48-“Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük ve 27 Milletvekilinin, ülkemizdeki ulaşım sistemlerinin mevcut durumunun ve yol açtığı sorunların araştırılarak öncelikli, ekonomik ve güvenli ulaşım politikalarının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

49-“İzmir Milletvekili Canan Arıtman ve 34 Milletvekilinin, İzmir'in Karşıyaka İlçesinde otopark olarak düzenlenen bir alanla ilgili mahkeme kararlarının uygulanmadığı iddialarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

50-“Diyarbakır Milletvekili Mesut Değer ve 32 Milletvekilinin, Doçent Doktor Necip Hablemitoğlu cinayetinin araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

51-“Çanakkale Milletvekili İsmail Özay ve 22 Milletvekilinin, Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Kanununun uygulamalarının değerlendirilmesi ve Çanakkale Savaşını anma etkinlikleri konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=22&p_sicil=6061).

52-“Siirt Milletvekili Afif DEMİRKIRAN ve 23 Milletvekilinin madencilik sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

53-“Kocaeli Milletvekili Muzaffer Baştopçu ve 30 Milletvekilinin, ülkemizdeki deprem riskinin araştırılarak deprem yönetiminde alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

54-“Malatya Milletvekili Mehmet Şahin ve 26 Milletvekilinin, kayısı üretimi ve pazarlamasında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

55-“Gaziantep Milletvekili Mehmet ERDOĞAN ve 26 Milletvekilinin, Nemrut Dağı Milli Parkındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

56-“Aydın Milletvekili Ahmet Ersin ve 21 Milletvekilinin, pamuk üretimindeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

57-“Aydın Milletvekili Ahmet Ertürk ve 21 Milletvekilinin, Büyük Menderes Nehrindeki kirliliğin ve çevreye etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

58-“Karaman Milletvekili Mevlüt Akgün ve 20 Milletvekilinin, Türkçedeki bozulma ve yabancılaşmanın araştırılarak Türk dilinin korunması ve geliştirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=23&p_sicil=6061).

3.2.5.5 İmzası Olduğu Gensoru Önergesi

Adıyaman Milletvekili Şevket Gürsoy’un toplam imzası olduğu Gensoru Önergesi sayısı 1’dir. Gensoru önergesinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mehmet Hilmi GÜLER Sorumluluğunun gereğini yapmadığı, yetkilerini aştığı, Hazineyi zarara uğrattığı ve görevini ihmal ettiği iddiasıyla verdiği gensoru önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/gensoru_onergeleri.uyenin_onergel eri?donem_kodu=22&p_sicil=6061).

Tablo 3.5. Şevket Gürsoy'un Yasama Tablosu

Yasama Faaliyetleri	Sayısı
İmzası Olduğu Kanun Teklifi	42
İmzası Olduğu Soru Önergesi	13
İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi	-
İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi	5
İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	58
İmzası Olduğu Gensoru Önergesi	1
Toplam Yasama Faaliyetlerinde Bulunma Sayısı	119

3.2.6 MEHMET ERDOĞAN

3.2.6.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi

Adıyaman Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın toplam imzası olduğu Kanun Teklifi sayısı 22'dir. Kanun Teklifi önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 59 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

2-“7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

3-“Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanunu ile Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

4-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=23&p_sicil=6565).

5-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

6-“Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararıname Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

7-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

8-“Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararıname Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

9-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

10-“Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararıname Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

11-“Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

12-“Bazı Kamu Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararıname Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

13-“Tababet ve Şubatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

- 14-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 15-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 16-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 17-“Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 18-“Sayıştay Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 19-“Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 20-“Kamulaştırma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 21-“Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 22-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=24&p_sicil=6565).

3.2.6.2 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi

Adıyaman Milletvekili Mehmet Erdoğan’ın toplam imzası olduğu Meclis Araştırma Önergesi sayısı 14’tür. Meclis Araştırma önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Trabzon Milletvekili Cevdet Erdöl ve 29 Milletvekilinin, kayıp çocuklar sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

2-“Yozgat Milletvekili Osman Coşkun ve 19 Milletvekilinin, boşanma olaylarının sebeplerinin araştırılarak Türk aile yapısının sağlamlaştırılması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

3-“Yozgat Milletvekili Osman Coşkun ve 22 Milletvekilinin, trafik kazaları konusunun araştırılarak trafik güvenliği için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

4-“Van Milletvekili Kayhan Türkmenoğlu ve 19 Milletvekilinin, seracılığın geliştirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

5-“Gaziantep Milletvekili Mehmet ERDOĞAN ve 26 Milletvekilinin, Nemrut Dağı Milli Parkındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=23&p_sicil=6565).

6-“Ak Parti Grubu adına Grup Başkanvekilleri Giresun Milletvekili Nurettin CANIKLİ, Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ, İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Adıyaman Milletvekili Ahmet AYDIN, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve 146 Milletvekilinin, 27 Mayıs 2013 tarihinde Taksim Gezi Parkında başlayan ve

kamu düzenini bozucu bir nitelik kazanan olayların tüm boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

7-“Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Kaçar ve 79 Milletvekilinin, inşaat sektöründe çalışan işçilerin sağlığı ve güvenliği ile ilgili sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

8-“Malatya Milletvekili Mustafa Şahin ve 82 Milletvekilinin, Doğu Anadolu Bölgesindeki maden kaynaklarının durumunun tespiti ve değerlendirilmesi konularının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

9-“Bursa Milletvekili Hüseyin ŞAHİN ve 69 Milletvekilinin, mobilya sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

10-“Adıyaman Milletvekili Mehmet ERDOĞAN ve 23 Milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin çalışma koşulları ve bu konudaki tüm sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

11-“Gaziantep Milletvekili İbrahim Halil Mazıcıoğlu ve 78 Milletvekilinin, Soma'da meydana gelen maden kazasının ve maden sektöründeki sorunların tüm yönleriyle araştırılarak muhtemel maden kazalarının önlenmesine yönelik tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

12-“İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak ve 104 Milletvekilinin, Türk sporunda yaşanan doping sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

13-“Ak Parti Grup Başkanvekilleri Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal, Giresun Milletvekili Nurettin CANIKLİ, Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ, İstanbul Milletvekili Ayşenur Bahçekapılı, Adıyaman Milletvekili Ahmet AYDIN ve 187 Milletvekilinin, terör sorununun çözümüne yönelik sürecin bütün boyutlarıyla değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

14-“Ak Parti Grubu adına Grup Başkanvekilleri Giresun Milletvekili Nurettin CANIKLİ, Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ, İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Adıyaman Milletvekili Ahmet AYDIN, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve 120 Milletvekilinin, darbeler ve muhtıraların toplumsal, siyasal, ekonomik ve hukuki alanlardaki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6565).

Tablo 3.6. Mehmet Erdoğan'ın Yasama Tablosu

Yasama Faaliyetleri	Sayısı
İmzası Olduğu Kanun Teklifi	22
İmzası Olduğu Soru Önergesi	-
İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi	-
İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi	-
İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	14
İmzası Olduğu Gensoru Önergesi	-
Toplam Yasama Faaliyetlerinde Bulunma Sayısı	37

3.2.7 AHMET AYDIN

3.2.7.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi

Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'ın toplam imzası olduğu Kanun Teklifi sayısı 24'tür. Kanun Teklifi önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 59 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

2-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

3-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

4-“7/11/1982 Tarihli ve 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

5-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

6-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

7-“4733 Sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

8-“Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve Diğer Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

9-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

10-“24.06.2006 Tarih ve 5522 Sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi”

11-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=23&p_sicil=6608).

12-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

13-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

14-“Askerlik Kanunu ile Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

15-“Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

16-“Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi”

17-“Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği Kanunu Teklifi”

18-“Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

19-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

20-“Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

21-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

22-“İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

23-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

24-“Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=24&p_sicil=6608).

3.2.7.2 İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi

Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın’ın toplam imzası olduğu Genel Görüşme Önergesi sayısı 1’dir. Genel Görüşme önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Giresun Milletvekili Nurettin CANIKLI ve 22 Milletvekilinin, terör olaylarında yaşanan artış ve terörle mücadele konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_genel_gorus_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6608).

3.2.7.3 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi

Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın’ın toplam imzası olduğu Meclis Araştırma Önergesi sayısı 13’tür. Meclis Araştırma önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Sivas Milletvekili Hamza Yerlikaya ve 19 Milletvekilinin, spor kulüplerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

2-“Antalya Milletvekili Abdurrahman ARICI ve 21 Milletvekilinin, spor kulüplerinin sorunlarının araştırılarak sporda şiddetin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

3-“Çorum Milletvekili Agah Kafkas Milletvekilinin, yakın tarihimizde yaşanmış bazı toplumsal olayların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

4-“Trabzon Milletvekili Cevdet Erdöl ve 21 Milletvekilinin, kanser hastalığı konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

5-“Kocaeli Milletvekili Nihat ERGÜN ve 26 Milletvekilinin, CHP Genel Sekreterinin yasa dışı dinlendiği iddiasının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

6-“Artvin Milletvekili Ertekin Çolak ve 19 Milletvekilinin, Artvin İli ve Çoruh Vadisindeki bitki örtüsünün korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi

araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

7-“Malatya Milletvekili Mehmet Şahin ve 26 Milletvekilinin, kayısı üretimi ve pazarlamasında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

8-“Van Milletvekili Kayahan Türkmenoğlu ve 28 Milletvekilinin bölgesel gelişmişlik farklarının araştırılarak dengeli gelişme için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla a Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

9-“Kırklareli Milletvekili Ahmet Gökhan Sarıçam ve 20 Milletvekilinin, küresel ısınma ve küresel ısınmanın neden olduğu su sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=23&p_sicil=6608).

10-“Ak Parti Grubu adına Grup Başkanvekilleri Giresun Milletvekili Nurettin CANIKLİ, Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ, İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Adıyaman Milletvekili Ahmet AYDIN, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve 146 Milletvekilinin, 27 Mayıs 2013 tarihinde Taksim Gezi Parkında başlayan ve kamu düzenini bozucu bir nitelik kazanan olayların tüm boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

11-“Ak Parti Grup Başkanvekilleri Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal, Giresun Milletvekili Nurettin CANIKLİ, Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ, İstanbul Milletvekili Ayşenur Bahçekapılı, Adıyaman Milletvekili Ahmet AYDIN ve 187 Milletvekilinin, terör sorununun çözümüne yönelik sürecin bütün boyutlarıyla değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

12-“Ak Parti Grubu adına Grup Başkanvekilleri Giresun Milletvekili Nurettin CANIKLİ, Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ, İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Adıyaman Milletvekili Ahmet AYDIN, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve 135 Milletvekilinin, yasadışı telefon ve ortam dinleme iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

13-“Ak Parti Grubu adına Grup Başkanvekilleri Giresun Milletvekili Nurettin CANIKLİ, Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ, İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Adıyaman Milletvekili Ahmet AYDIN, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve 120 Milletvekilinin, darbeler ve muhtıraların toplumsal, siyasal, ekonomik ve hukuki alanlardaki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6608).

Tablo 3.7. Ahmet Aydın'ın Yasama Tablosu

Yasama Faaliyetleri	Sayısı
İmzası Olduğu Kanun Teklifi	24
İmzası Olduğu Soru Önergesi	-
İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi	1
İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi	
İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	13
İmzası Olduğu Gensoru Önergesi	-
Toplam Yasama Faaliyetlerinde Bulunma Sayısı	38

3.2.8 ŞEVKET KÖSE

3.2.8.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi

Adıyaman Milletvekili Şevket Köse'nin toplam imzası olduğu Kanun Teklifi sayısı 86'dır. Kanun Teklifi önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

2-“Sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifi”

3-“2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

4-“2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

5-“657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü Maddesinin C Fıkrasına Göre İstihdam Edilen Geçici Personelin Sürekli Memur ya da İşçi Kadrosuna Geçirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

6-“4207 Sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

7-“Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

8-“5084 Sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

9-“4733 Sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

10-“4070 Sayılı Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

11-“1219 Sayılı Tababet ve Şubatu San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

12-“657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

13-“4733 Sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

14-“4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

15-“Nazım Hikmet Müzesinin Kurulmasına Dair Kanun Teklifi”

16-“Sivas Madımak Oteli'nin Demokrasi Şehitleri Müzesi Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

17-“2981 Sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunda ve 3194 Sayılı İmar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

18-“Tarımsal Sulamada Kullanılan Elektrik Enerjisi Tarifelerine İlişkin Kanun Teklifi”

19-“T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullanılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun'da Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi”

20-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

21-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

22-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

23-“4733 Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

24-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 59 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

25-“1971 ve 1980 Darbe Dönemleri ve 28 Şubat 1997 Süreçlerinde Yargı Denetimine Kapalı Yüksek Askeri Şura Kararları ile Silahlı Kuvvetlerden Re'sen Emekli Edilen Subay, Astsubay ve Askeri Memurun Özlük Haklarını Yeniden Düzenleyen Kanun Teklifi”

26-“12 Eylül 1980 Müdahalesinden Sonra Çalışmadan Alıkonulan, Kapatılan ve Münfesiş Sayılan Mesleki Dernek ve Kuruluşların Yeniden Açılması ve Hazineye Devredilen Taşınmazların İadesi Hakkında Kanun Teklifi”

27-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

28-“Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

29-“4733 Sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifi”

30-“Kamu İdarelerinde Şef Unvanlı Kadrolarda Çalışanlar Arasındaki Ücret Dengesizliğinin Giderilmesine İlişkin” Kanun Teklifi”

31-“2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

32-“2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

33-“5947 Sayılı Üniversite ve Sağlık Personelinin Tam Gün Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Yürürlüğe Girmesi Sonucunda Kapanan Özel Muayenehane ve Polikliniklerde Çalışan Yardımcı Sağlık Personelinin ve Diğer Personelin 657 Sayılı Kanunun 4 üncü Maddesinin (B) Fıkrası Uyarınca İstihdam Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

34-“657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü Maddesinin C Fıkrasına Göre İstihdam Edilen Geçici Personelin Sürekli Memur ya da İşçi Kadrosuna Geçirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

35-“4207 Sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

36-“Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Taşeron Firmalar Aracılığıyla İstihdam Edilen İşçilerle Geçici ve Sözleşmeli Personelin Memur Yada Sürekli İşçi Kadrolarına Geçirilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

37-“Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

38-“5084 Sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

39-“29.01.2004 Tarihli ve 5084 Sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

40-“4733 Sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

41-“4070 Sayılı Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

42-“1219 Sayılı Tababet ve Şubâtı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

43-“657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

44-“4733 Sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

45-“4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

46-“1219 Sayılı Tababet ve Şubâtı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

47-“Nazım Hikmet Müzesinin Kurulmasına Dair Kanun Teklifi”

48-“Sivas Madımak Otelinin Demokrasi Şehitleri Müzesi Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

49-“2981 Sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunda ve 3194 Sayılı İmar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

50-“Tarımsal Sulamada Kullanılan Elektrik Enerjisi Tarifelerine İlişkin Kanun Teklifi”

51-“Petrol Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

52-“İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

53-“Perakende Ticaret İle Esnaf ve Sanatkarlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi”

54-“Büyükşehir Belediyesi Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi”

55-“T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullanılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun'da Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi”

56-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

57-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

58-“Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

59-“Ticari Taksilerde, Taksi Dolmuş ve Dolmuşlarda Yenileme Yapılması ve/veya Araçların Bir Kereye Mahsus Olarak Değiştirilmesi Sırasında Araç Sahiplerinden ÖTV ve KDV Alınmamasına Dair Kanun Teklifi”

60-“Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

61-“İl Özel İdaresi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

62-“Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

63-“Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

64-“Sivas Madımak Otelinin Aydınlanma Müzesine Dönüştürülmesine Dair Kanun Teklifi”

65-“Gider Vergileri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

66-“4733 Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

67-“Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

68-“Sanatçıların Sosyal Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun Teklifi”

69-“657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

70-“01.07.1976 Tarihli 2022 Sayılı Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi”

71-“Büyükşehir Belediyesi Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi”

72-“5411 Sayılı Bankacılık Kanununun Geçici 7 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”

73-“Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

74-“14.07.1965 Tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun (IV) Sayılı Makam Tazminatı Cetvelinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi”

75-“4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

76-“17.7.1964 Tarihli ve 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi”

77-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

78-“926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bazı Maddelerin Eklenmesine Dair Kanun Teklifi”

79-“5393 Sayılı Belediye Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

80-“5.1.1961 Tarihli ve 222 Sayılı İlköğretim Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

81-“Muhtar Ödeneklerinin Arttırılmasına ve Sosyal Güvenliklerine İlişkin Kanun Teklifi”

82-“3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu İle 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa Birer Geçici Madde Eklenmesi İle İlgili Kanun Teklifi”

83-“Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

84-“78 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında

Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi”

85-“08.05.2006 Tarihli ve 3285 Sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

86-“3069 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği ile Bağdaşmayan İşler Hakkında Kanun ile 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 5 inci, 9 uncu ve 3 üncü Maddelerinde Değişiklikler Yapılması, TBMM Dışı Faaliyet Gelirlerinin Beyanı ve Bu Konularda Uygulamanın İzlenmesi ile Görevli TBMM Siyasi Etik Kurulu Kurulmasına İlişkin TBMM Siyasi Etik Yasası Adında Yasa Teklifi “

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=23&p_sicil=6519).

3.2.8.2 İmzası Olduğu Soru Önergesi

Adıyaman Milletvekili Şevket Köse'nin toplam imzası olduğu Soru Önergesi sayısı 313'dür. Soru önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

- 1-“Türk Tarih Kurumu Başkanının açıklamalarına ilişkin soru önergesi.”
- 2-“Adıyaman'daki tütün üretimine ilişkin soru önergesi.”
- 3-“Silopi Termik Santraline ilişkin soru önergesi.”
- 4-“İstanbul Emniyet Müdürü hakkındaki iddialara ilişkin soru önergesi.”
- 5-“Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığına yapılan atamalara ilişkin soru önergesi.”
- 6-“SGK eski Başkanının bir ilaç şirketinin koordinatörlüğünü yapmasına ve yeni bir kamu ilaç alım protokolü hazırlanmasına ilişkin soru önergesi.”
- 7-“Çelikhhan-Adıyaman-Yeşilyurt-Malatya karayolu projesine ilişkin soru önergesi.”
- 8-“Teftiş Kurulunda yapılan bazı atamalara ve bir iddiaya ilişkin soru önergesi.”
- 9-“Prim borçları yeniden yapılandırılan bazı BAĞ-KUR'luların mağduriyetine ilişkin soru önergesi.”
- 10-“Besni Organize Sanayi Bölgesinin yapımına ilişkin soru önergesi.”
- 11-“Adıyaman'da sulamaya yönelik yatırımlara ilişkin soru önergesi.”
- 12-“GAP bölgesinde yatırımda öncelikli illere ilişkin soru önergesi.”
- 13-“Kahta Organize Sanayi Bölgesine ilişkin soru önergesi.”
- 14-“Zorunlu din derslerine ve Alevilere yönelik çalışmalara ilişkin soru önergesi.”
- 15-“Adıyaman'daki derslik ihtiyacına ve ÖSS'deki başarı seviyesinin yükseltilmesine ilişkin soru önergesi.”
- 16-“Adıyaman Çamgazi Sulama ve Derivasyon Tesisi Projesine ilişkin soru önergesi.”
- 17-“YÖK Genel Kurulunun bir kararına ilişkin soru önergesi.”
- 18-“Perre Antik Kentindeki çalışmalarına ilişkin soru önergesi.”
- 19-“Adıyaman'daki özürlülerin rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanmasına ilişkin soru önergesi.”
- 20-“GAP'ın bitirilebilmesi için hedeflenen programa ilişkin soru önergesi.”
- 21-“Adıyaman İl Özel İdaresince kullanılan mikro kredilere ilişkin soru önergesi.”
- 22-“Adıyaman'da uygulanan alternatif ürün programına ilişkin soru önergesi.”
- 23-“Samsat Pompaj Sulaması 1 inci kısım inşaatına ilişkin soru önergesi.”

- 24-“Bir ilköğretim okulundaki fişleme iddialarına ilişkin soru önergesi.”
- 25-“Diyarbakır'daki kuraklığa ve tarla fareleriyle mücadeleye ilişkin soru önergesi.”
- 26-“Kahta'da TOKİ'nin satışa çıkardığı bir araziye ilişkin soru önergesi.”
- 27-“Diyarbakır İl Özel İdaresine ve belediyelere vergi gelirinden verilen paya ilişkin soru önergesi.”
- 28-“Adıyaman'da okul öncesi öğrenimin yaygınlaştırılmasına ilişkin soru önergesi.”
- 29-“Van'da bazı okullarla ilgili iddialara ilişkin soru önergesi.”
- 30-“Mevsimlik işçi göçüne ilişkin soru önergesi.”
- 31-“Kuraklık nedeniyle çiftçilerin mağduriyetine ilişkin soru önergesi.”
- 32-“BM Güvenlik Konseyi seçimlerine yönelik çalışmalara ilişkin soru önergesi.”
- 33-“1 Mayıs'ın resmi tatil olmasına ilişkin soru önergesi.”
- 34-“GAP'ın finansmanında İşsizlik Fonunun kullanılacağı iddiasına ilişkin soru önergesi.”
- 35-“Köye Dönüş Projesine ve 5233 sayılı Kanuna göre yapılan ödemelere ilişkin soru önergesi.”
- 36-“Adıyaman'a ayrılan yatırım ödeneklerine ilişkin soru önergesi.”
- 37-“Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı çalışanlarının sorunlarına ilişkin soru önergesi.”
- 38-“Adıyaman'daki bir TOKİ projesinde oluşan mağduriyete ilişkin soru önergesi.”
- 39-“Adıyaman'daki çocuk işçiliğine ilişkin soru önergesi.”
- 40-“Özürlü aylıklarının yetersizliğine ilişkin soru önergesi.”
- 41-“Adıyaman'daki kayıt dışı istihdama ilişkin soru önergesi.”
- 42-“Adıyaman'daki orman köylülerine ilişkin soru önergesi.”
- 43-“Adıyaman'da tarımsal sulama amaçlı elektrik kullanımına ilişkin soru önergesi.”
- 44-“Adıyaman'daki özürü çocukların eğitimlerine ilişkin soru önergesi.”
- 45-“Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğünün yer değişikliğine ilişkin soru önergesi.”
- 46-“Fiğ desteklemesine ilişkin soru önergesi.”
- 47-“Bir köprü yapımına ilişkin soru önergesi.”
- 48-“Bazı çalışanların akrabalık durumuna ilişkin soru önergesi.”
- 49-“Koçali Barajı çalışmalarına ilişkin soru önergesi.”
- 50-“İstanbul'daki bir alanın imar durumundaki değişikliğe ilişkin soru önergesi.”
- 51-“Bir köydeki sivrisinek sorununa ilişkin soru önergesi.”
- 52-“İki elektrik şirketine ilişkin soru önergesi.”
- 53-“Adıyaman çiftçisinin uğradığı zarara ilişkin soru önergesi.”
- 54-“Tarım arazilerinin yabancı yatırımlara konu edilmesine ilişkin soru önergesi.”
- 55-“Körler okullarının kapatılacağı haberlerine ilişkin soru önergesi.”
- 56-“Ceza infaz kurumu çalışanlarının özlük haklarına ilişkin soru önergesi.”
- 57-“KÖYDES ihale ilanlarının yayınlanmasına ilişkin soru önergesi.”
- 58-“Göllerdeki kurumaya ilişkin soru önergesi.”
- 59-“Bir köyün bazı sorunlarına ilişkin soru önergesi.”
- 60-“Emlak vergisi rayiç bedellerinin belirlenmesine ilişkin soru önergesi.”
- 61-“Adıyaman'daki suni tohumlama destekleme ödemelerine ilişkin soru önergesi.”
- 62-“Adıyaman'daki fark ödemesi desteğine ilişkin soru önergesi.”
- 63-“KEY ödemelerine ilişkin soru önergesi.”

- 64-“Gölbasi İlçesindeki kamu çalışanlarının KEY ödemelerine ilişkin soru önergesi.”
- 65-“Çelikhan İlçesindeki su sorununa ilişkin soru önergesi.”
- 66-“GAP İdaresinin taşınacağı iddiasına ilişkin soru önergesi.”
- 67-“Orman yangını söndürme uçaklarına ilişkin soru önergesi.”
- 68-“Terör zararlarının ödenmesinde yaşanan sorunlara ilişkin soru önergesi.”
- 69-“Ortaöğretim dört yıla çıkarılmasıyla oluşan derslik yetersizliğine ilişkin soru önergesi.”
- 70-“Taliim ve Terbiye Kuruluna ilişkin soru önergesi.”
- 71-“Üreticilerin borçlarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin soru önergesi.”
- 72-“TMO'nun Adıyaman'daki buğday alımına ilişkin soru önergesi.”
- 73-“Tarımsal kooperatiflere kullanılan kredilere ilişkin soru önergesi.”
- 74-“Bir hava limanındaki tanıtıcı afişte yer alan ifadeye ilişkin soru önergesi.”
- 75-“Adıyaman'da yeşil kartlılara yapılan nakdi yardıma ilişkin soru önergesi.”
- 76-“Çevre Kanunu uyarınca verilen para cezalarına ilişkin soru önergesi.”
- 77-“Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumuna yapılan proje ve faaliyet başvurularına ilişkin soru önergesi.”
- 78-“Adıyaman Öğretmenevine ilişkin soru önergesi.”
- 79-“Kamu İhale Kurumuna Adıyaman'daki ihalelerle ilgili olarak yapılan başvurulara ilişkin soru önergesi.”
- 80-“TMO alım merkezine ilişkin soru önergesi.”
- 81-“Adıyaman'da verilen maden ruhsatları ile maden rezervi ve üretimine ilişkin soru önergesi.”
- 82-“GAP kapsamındaki illerde yapılan gençlik ve spor tesislerine ilişkin soru önergesi.”
- 83-“Bazı gazetecilerin akreditasyonlarının yenilenmemesine ilişkin soru önergesi.”
- 84-“Adıyaman ve GAP Bölgesindeki işsizliğe ilişkin soru önergesi.”
- 85-“Tütüne yapılan desteklemelere ve Alternatif Ürün Projesine ilişkin soru önergesi.”
- 86-“Yapı İşleri Genel Müdürlüğünün GAP kapsamındaki İl Özel İdarelerine yönelik işlerine ilişkin soru önergesi.”
- 87-“Adıyaman'daki hava kirliliğine ilişkin soru önergesi.”
- 88-“Besni'deki bazı köy yollarının yapımına ilişkin soru önergesi.”
- 89-“Adıyaman'da taşımalı eğitim sorunlarına ilişkin soru önergesi.”
- 90-“Çeklerle ilgili kanunun yeniden düzenlenmesine ilişkin soru önergesi.”
- 91-“Usulsüz alınan özürlü aylıklarının geri ödemesine ilişkin soru önergesi.”
- 92-“Adıyaman ve GAP Bölgesindeki insan hakları ihlali incelemelerine ilişkin soru önergesi.”
- 93-“THY'nın reklam filminde tercih edilen yabancı aktöre ilişkin soru önergesi.”
- 94-“TOKİ'nin dar gelirli için konut yapacağı illere ilişkin soru önergesi.”
- 95-“Tarım sektörünün krize karşı desteklenmesine ilişkin soru önergesi.”
- 96-“Besni spor salonu inşaatına ilişkin soru önergesi.”
- 97-“Kap Cami restorasyonuna ilişkin soru önergesi.”
- 98-“Tunceli Valiliğinin beyaz eşya dağıtmasına ilişkin soru önergesi.”
- 99-“Adıyaman OSB'deki su sorununa ilişkin soru önergesi.”
- 100-“Yerel seçimlerle ilgili bir konuşmasına ilişkin soru önergesi.”

- 101-“Besni'deki TOKİ konutlarında mağduriyet olduğu iddialarına ilişkin soru önergesi.”
- 102-“TOKİ açılışlarına ve seçim mitinglerine ilişkin soru önergesi.”
- 103-“Adıyaman Üniversitesinde Ziraat Fakültesi açılmasına ilişkin soru önergesi.”
- 104-“Eğitim kurumlarının elektrik ve su borçlarına ilişkin soru önergesi.”
- 105-“Hazinece karşılanan özürlü sigorta primlerine ilişkin soru önergesi.”
- 106-“Bedelli askerliğe ilişkin soru önergesi.”
- 107-“Adıyaman'da tarımsal sulama amaçlı elektrik kullananların borçlarına ilişkin soru önergesi.”
- 108-“Konut edindirme yardımı ödemelerine ilişkin soru önergesi.”
- 109-“Ekonomik krizle ilgili bir konuşmasına ilişkin soru önergesi.”
- 110-“Göksu EDAŞ ihalesine ilişkin soru önergesi.”
- 111-“İşsizlik Sigortası Fonuna ilişkin soru önergesi.”
- 112-“Deniz Feneri davasında Alman makamlarının adli yardım talebi iddiasına ilişkin soru önergesi.”
- 113-“Tedavi yolluklarının ödenmesine ilişkin soru önergesi.”
- 114-“Bir intihar olayıyla ilgili iddialara ilişkin soru önergesi.”
- 115-“GAP Bölgesindeki TMO alımlarına ilişkin soru önergesi.”
- 116-“Üreticilerin kredi borçlarına ilişkin soru önergesi.”
- 117-“Bir baraj yapımına ilişkin soru önergesi.”
- 118-“Kıdem tazminatı konusunda yeni düzenleme yapılıp yapılmayacağına ilişkin soru önergesi.”
- 119-“Adıyaman'daki yenilenebilir enerji ve HES başvurularına ilişkin soru önergesi.”
- 120-“Hazineye ait satılan tarım arazilerine ilişkin soru önergesi.”
- 121-“Teşvik paketinde Adıyaman'ın 3. bölgede yer almasına ilişkin soru önergesi.”
- 122-“Nemrut Dağı'na yönelik çalışmalara ilişkin soru önergesi.”
- 123-“Adıyaman'da turizme yönelik çalışmalara ilişkin soru önergesi.”
- 124-“Bir antik kentteki çalışmalara ilişkin soru önergesi.”
- 125-“9 yıllık zorunlu eğitimde pilot uygulama yapılacak illere ilişkin soru önergesi.”
- 126-“Buğday fiyatına ve TMO'nun Adıyaman'daki alımlarına ilişkin soru önergesi.”
- 127-“Sosyal Güvenlik Kurumuna intikal eden kurum ve kuruluşların yönetimine ilişkin soru önergesi.”
- 128-“Adıyaman'da zirai kazanç ve motorinden alınan vergilere ilişkin soru önergesi.”
- 129-“Yeni istihdam paketine ilişkin soru önergesi.”
- 130-“Suriye sınırındaki mayınlı arazide petrol rezervi olduğu iddialarına ilişkin soru önergesi.”
- 131-“Yapılmayan KEY ödemelerine ilişkin soru önergesi.”
- 132-“Emekli aylıklarına yapılan zamma ilişkin soru önergesi.”
- 133-“Çocuk hakları konusunda hazırlanması gereken bir rapor soru önergesi.”
- 134-“Akaryakıt sektöründe vergi indirimi uygulanmasına ilişkin soru önergesi.”
- 135-“Akaryakıttaki vergi artışına ilişkin soru önergesi.”
- 136-“Adıyaman'daki köylerin su temininde kullandıkları elektrik borçlarına ilişkin soru önergesi.”

- 137-“Bir öğretim görevlisine yapıldığı iddia edilen uygulamalara ilişkin soru önergesi.”
- 138-“Üniversite harçlarına yüksek zam yapılacağı haberlerine ilişkin soru önergesi.”
- 139-“Şanlıurfa-Habur Sınır Kapısı arasındaki yol soru önergesi.”
- 140-“Atatürk Barajındaki kirliliğe ilişkin soru önergesi.”
- 141-“TPAO Adıyaman Bölge Müdürlüğünde işten çıkarılan işçilere ilişkin soru önergesi.”
- 142-“Petrol işçilerinin ücret sorunlarına ilişkin soru önergesi.”
- 143-“Gölbaşı İlçesindeki KÖYDES yatırımlarına ilişkin soru önergesi.”
- 144-“Gerger İlçesindeki KÖYDES yatırımlarına ilişkin soru önergesi.”
- 145-“Sincik İlçesindeki KÖYDES yatırımlarına ilişkin soru önergesi.”
- 146-“Çelikhan İlçesindeki KÖYDES yatırımlarına ilişkin soru önergesi.”
- 147-“Tut İlçesindeki KÖYDES yatırımlarına ilişkin soru önergesi.”
- 148-“Samsat İlçesindeki KÖYDES yatırımlarına ilişkin soru önergesi.”
- 149-“Adıyaman'a yeni adliye sarayı inşasına ilişkin soru önergesi.”
- 150-“Kahta İlçesindeki KÖYDES yatırımlarına ilişkin soru önergesi.”
- 151-“Adıyaman'daki alternatif ürün ödemelerine ilişkin soru önergesi.”
- 152-“Şanlıurfa-Mardin ve Şanlıurfa-Adıyaman yol çalışmalarına ilişkin soru önergesi.”
- 153-“Adıyaman'a doğal gaz getirilmesine ilişkin soru önergesi.”
- 154-“Adıyaman OSB'nin yol sorununa ilişkin soru önergesi.”
- 155-“Öğretmen istihdamına ilişkin soru önergesi.”
- 156-“Adıyaman'ın teşvik kapsamındaki yerine ilişkin soru önergesi.”
- 157-“Bir göletteki kirliliğe ilişkin soru önergesi.”
- 158-“Bazı köylerdeki orman kadastrolarına ilişkin soru önergesi.”
- 159-“İran'dan alınan doğalgazdaki kota uygulamasına ilişkin soru önergesi.”
- 160-“Siirt'te bazı işçilere özlük haklarının ödenmediği iddiasına ilişkin soru önergesi.”
- 161-“Çelikhan'daki YİBO'ya ilişkin soru önergesi.”
- 162-“Çelikhan'daki bazı okullardaki taşınmalı eğitime ilişkin soru önergesi.”
- 163-“Samsat ilçesinin sorunlarına ilişkin soru önergesi.”
- 164-“Bir müşavir atanmasına ilişkin soru önergesi.”
- 165-“Adıyaman'da sınav kazanan öğretmenlerin müdür yardımcısı olarak atanmamasına ilişkin soru önergesi.”
- 166-“SYDV'nin muhtarların bilgisi dışında raporlama yaptığı iddiasına ilişkin soru önergesi.”
- 167-“Adıyaman'ın teşvik uygulamasındaki yerine ilişkin soru önergesi.”
- 168-“Bazı ilaçların raporlama ve reçetelenmesine ilişkin soru önergesi.”
- 169-“Adıyaman'da borcundan dolayı elektriği kesilecek köylerin su sorununa ilişkin soru önergesi.”
- 170-“Armut ürünündeki ilaç kalıntısına ilişkin soru önergesi.”
- 171-“TRT'nin gelir ve giderlerine ilişkin soru önergesi.”
- 172-“Bir baraj projesinin tamamlanmasına ilişkin soru önergesi.”
- 173-“Bir baraj projesinin tamamlanmasına ilişkin soru önergesi.”
- 174-“Şırnak İl Milli Eğitim Müdürlüğünde çalıştırılan bazı personele ilişkin soru önergesi.”
- 175-“Mardin İl Milli Eğitim Müdürlüğünde çalıştırılan bazı personele ilişkin soru önergesi.”

- 176-“Siirt İl Milli Eğitim Müdürlüğünde çalıştırılan bazı personele ilişkin soru önergesi.”
- 177-“Batman İl Milli Eğitim Müdürlüğünde çalıştırılan bazı personele ilişkin soru önergesi.”
- 178-“Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürlüğünde çalıştırılan bazı personele ilişkin soru önergesi.”
- 179-“Adıyaman İl Milli Eğitim Müdürlüğünde çalıştırılan bazı personele ilişkin soru önergesi.”
- 180-“Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğünde çalıştırılan bazı personele ilişkin soru önergesi.”
- 181-“Erişimi yasaklanan bir internet sitesine ilişkin soru önergesi. soru önergesi.”
- 182-“İLKSAN kesintilerine ilişkin soru önergesi.”
- 183-“Sosyal güvenlik destek primi kesintisine ilişkin soru önergesi.”
- 184-“Konut kredisi geri ödemelerini yapamayanların durumuna ilişkin soru önergesi.”
- 185-“SGK'nın eczanelerle sözleşmesini feshetmesine ilişkin soru önergesi.”
- 186-“Pişmanlık yasalarından faydalananlara ilişkin soru önergesi.”
- 187-“Eylemci TEKEL işçilerine yapılan müdahalelere dair soru.”
- 188-“TEKEL işçilerinin eyleminde kullanılan tazyikli suya dair soru.”
- 189-“Terör ve çeşitli sebeplerle boşaltılan köylere ilişkin soru önergesi.”
- 190-“Boşaltılan köylere dönüş çalışmalarına ilişkin soru önergesi.”
- 191-“Terör olaylarında şehit olanlara ve öldürülen teröristlere ilişkin soru önergesi.”
- 192-“Gönüllü köy koruculuğuna ilişkin soru önergesi.”
- 193-“OHAL döneminde boşaltılan yerleşim yerlerine ilişkin soru önergesi.”
- 194-“Terör zararlarının tazminine ilişkin soru önergesi.”
- 195-“Terör olayları ile ölen ve yaralanan sivillere ilişkin soru önergesi.”
- 196-“TEKEL işçilerinin eylemlerine ilişkin soru önergesi.”
- 197-“TEKEL'e ait bazı verilere ilişkin soru önergesi.”
- 198-“Öğretim yılına hazırlık ödeneğine ilişkin soru önergesi.”
- 199-“Terör olaylarında ölen ve yaralanan sivillere ilişkin soru önergesi.”
- 200-“Terör olaylarında şehit olanlara ve öldürülen teröristlere ilişkin soru önergesi.”
- 201-“İlaçların marketlerde satılmasına ilişkin soru önergesi.”
- 202-“Bürokrat atamalarına ilişkin soru önergesi.”
- 203-“Emlak vergisine esas oluşturacak rayiç bedellerin tespitine ilişkin soru önergesi.”
- 204-“Türk Telekom'un gayrimenkullerine ve STK'lara bedelsiz verilen arazilere ilişkin soru önergesi.”
- 205-“Bazı kamu görevlilerine baskı yapıldığı iddialarına ilişkin soru önergesi.”
- 206-“Çelikhan-Adıyaman-Yeşilyurt-Malatya yoluna ilişkin soru önergesi.”
- 207-“Adıyaman'daki gezici kütüphane aracına ilişkin soru önergesi.”
- 208-“Sağlık sorunları bulunan bir tutuklunun tahliyesine ilişkin soru önergesi.”
- 209-“Adıyaman'daki 100. Yıl Havuzunun durumuna ilişkin soru önergesi.”
- 210-“Bazı illerdeki eğitim kurumlarına yönetici atamalarına ilişkin soru önergesi.”
- 211-“SGK'nın eczanelere yaptığı ödemelere ilişkin soru önergesi.”
- 212-“Bazı illerde İŞKUR'la sağlanan istihdama ilişkin soru önergesi.”

- 213- "İŞKUR yoluyla istihdam edilenlere ve işsizlik sigortasından yararlananlara ilişkin soru önergesi."
- 214- "GDO'lu ürünlerle ilgili düzenlemelere ilişkin soru önergesi."
- 215- "Adıyaman'da heyelan nedeniyle oluşan mağduriyete ilişkin soru önergesi."
- 216- "2022 sayılı yasa kapsamında aylık alanlara ilişkin soru önergesi."
- 217- "TOKİ'nin Adıyaman'daki arsa satışlarına ilişkin soru önergesi."
- 218- "Cemil Çiçek'in oğlunun TEKEL yönetim kurulunda görevlendirilmesine ilişkin soru önergesi."
- 219- "Gölbaşı ilçesinde başarılı öğrencilere dağıtılan bir hediyeye ilişkin soru önergesi."
- 220- "TEKEL işçilerinin eylemine ilişkin soru önergesi."
- 221- "Tut ilçesinde ham toprak vasıflı arazilerin kiraya verilmesine ilişkin soru önergesi."
- 222- "Su kaynaklarında açılan kum ocaklarına ilişkin soru önergesi."
- 223- "Olumsuz hava koşullarının tarım sektörüne etkilerine ilişkin soru önergesi."
- 224- "Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun hizmet binasına ilişkin soru önergesi."
- 225- "Adıyaman'daki özürülere yönelik mesleki rehabilitasyon hizmetlerine ilişkin soru önergesi."
- 226- "Özel kalem müdürlüğü ve basın müşavirliği kadrolarına yapılan atamalara ilişkin soru önergesi."
- 227- "Eczanelerin kullandığı elektronik sistemdeki sorunlara ilişkin soru önergesi."
- 228- "Dicle Üniversitesi yönetimiyle ilgili bazı iddialara ilişkin soru önergesi."
- 229- "Derslik açığına ilişkin soru önergesi."
- 230- "Samsat Pompaj Sulama Projesine ilişkin soru önergesi."
- 231- "Bazı illerde depreme yönelik çalışmalara ilişkin soru önergesi."
- 232- "Kayıt dışı istihdama ilişkin soru önergesi."
- 233- "Adıyaman'daki öğretmenlerin ek ders ücretlerinin ödenmesine ilişkin soru önergesi."
- 234- "Yurt dışında lise eğitimini tamamlayanların üniversitelere sınavsız gireceği iddiasına ilişkin soru önergesi."
- 235- "Adıyaman'da kullanılan mikro kredilere ilişkin soru önergesi."
- 236- "Başbakanlık korumalarına alınacak araçlara ilişkin soru önergesi."
- 237- "Bir ilköğretim okulunun depreme karşı dayanıklılığına ilişkin soru önergesi."
- 238- "Mevsimlik tarım işçilerini desteklenmesine ilişkin soru önergesi."
- 239- "Siirt-Kurtalan ile Batman Beşiri arasındaki bölünmüş yola ilişkin soru önergesi."
- 240- "Öğretmenevlerine ilişkin soru önergesi."
- 241- "Adıyaman'daki çocuk işçiliğine ilişkin soru önergesi."
- 242- "Adıyaman'daki atık yönetimi ve tesislerine ilişkin soru önergesi."
- 243- "Adıyaman'daki otoparklara ilişkin soru önergesi."
- 244- "Kahta Turizm Kenti Projesine ilişkin soru önergesi."
- 245- "Adıyaman'da tahsis edilen Hazine ve orman arazilerine ilişkin soru önergesi."
- 246- "Adıyaman'daki mera, yaylak ve kışlaklara ilişkin soru önergesi."
- 247- "Adıyaman'daki tarımsal sulama elektrik borçlarına dair soru önergesi."
- 248- "Adıyaman'daki okul öncesi öğretime ilişkin soru önergesi."

- 249-“Adıyaman'daki tarım sigortası uygulamalarına ilişkin soru önergesi.”
- 250-“TPAO Personel Yönetmeliğindeki emeklilik yaşı düzenlemesine ilişkin soru önergesi.”
- 251-“Adıyaman'daki kayıt dışı istihdama ilişkin soru önergesi.”
- 252-“Gerger'deki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin soru önergesi.”
- 253-“Gölbaşı'ndaki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin soru önergesi.”
- 254-“Kahta'daki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin soru önergesi.”
- 255-“Samsat'taki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin soru önergesi.”
- 256-“Sincik'teki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin soru önergesi.”
- 257-“Tut'taki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin soru önergesi.”
- 258-“Çelikhhan'daki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin soru önergesi.”
- 259-“Besni'deki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin soru önergesi.”
- 260-“Adıyaman'da atık suların bertarafına ilişkin soru önergesi.”
- 261-“Çiftçilerin elektrik borçlarına ilişkin soru önergesi.”
- 262-“Bazı illerdeki mikro kredi kullanımına ilişkin soru önergesi.”
- 263-“Et fiyatlarındaki artışa ilişkin soru önergesi.”
- 264-“Mesleki rehabilitasyon hizmetlerine ilişkin soru önergesi.”
- 265-“Adıyaman'da belirlenen çöp döküm alanına ilişkin soru önergesi.”
- 266-“TMO alımlarına ilişkin soru önergesi.”
- 267-“Adıyaman'daki sulama ve taşkın koruma tesislerine ilişkin soru önergesi.”
- 268-“Adıyaman'da tarım sigortası uygulamasına ilişkin soru önergesi.”
- 269-“Adıyaman'daki yatırımlara ilişkin soru önergesi.”
- 270-“Bazı illerdeki kayıt dışı istihdama ve çocuk işçiliğine ilişkin soru önergesi.”
- 271-“Adıyaman'daki Hazine arazilerine ilişkin soru önergesi.”
- 272-“Mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarına ilişkin soru önergesi.”
- 273-“TEKEL depolarının bulunduğu alanın TOKİ'ye devredilmesine ilişkin soru önergesi.”
- 274-“Çocuk işçiliğinin önlenmesine ilişkin soru önergesi.”
- 275-“Özürümlü vatandaşların mesleki rehabilitasyon uygulamalarına ilişkin soru önergesi.”
- 276-“Terör örgütünün bir açıklamasına ilişkin soru önergesi.”
- 277-“Bir soruşturmada gizli kalması gereken bilgilerin sızdırıldığı iddiasına ilişkin soru önergesi.”
- 278-“Nemrut Dağı yolunun birleştirilmesiyle ilgili protokole ilişkin soru önergesi.”
- 279-“ÖSYM'nin sınav takvimine ilişkin soru önergesi.”
- 280-“Et ithalatına ilişkin soru önergesi.”
- 281-“Kredi kartları faiz oranlarına ilişkin soru önergesi.”
- 282-“HES'lerin zararlarına ve denetimlerine ilişkin soru önergesi.”
- 283-“TRT'deki programlara ve bazı iddialara ilişkin soru önergesi.”
- 284-“AB'nin vize politikasına ilişkin soru önergesi.”
- 285-“Adıyaman'da hububat destekleme ödemelerinin durdurulmasına ilişkin soru önergesi.”
- 286-“Özürümlülerin istihdamına ilişkin soru önergesi.”
- 287-“KOSGEB kredisinin dağıtımına ilişkin soru önergesi.”
- 288-“KOSGEB kredisinin dağıtımı ile ilgili iddialara ilişkin soru önergesi.”
- 289-“Adıyaman-Çelikhhan'da bir ilköğretim okulunun 6, 7 ve 8. sınıflarının taşınacağı iddiasına ilişkin soru önergesi.”

- 290-“TUS'da hatalı soru sorulduğu iddialarına ilişkin soru önergesi.”
- 291-“Taşınır Mal Yönetmeliği Genel Tebliğine ilişkin soru önergesi.”
- 292-“Bir köydeki öğrencilerin taşınmalı eğitim kapsamına alınmasına ilişkin soru önergesi.”
- 293-“Siirt Havalimanı çalışanlarının işten çıkarılmasıyla ilgili iddialara ilişkin soru önergesi.”
- 294-“Ek hesap faiz oranlarına ilişkin soru önergesi.”
- 295-“Göksu EDAŞ'ın özelleştirme ihalesine ilişkin soru önergesi.”
- 296-“Göksu EDAŞ'ın özelleştirilmesine ilişkin soru önergesi.”
- 297-“Adıyaman'a sefer düzenleyen uçaklara ilişkin soru önergesi.”
- 298-“Adıyaman-Kâhta ile Diyarbakır'ı birbirine bağlayan yolun yapımına ilişkin soru önergesi.”
- 299-“Adıyaman İl Halk Kütüphanesi binasının yenilenmesine ilişkin soru önergesi.”
- 300-“2872 sayılı Çevre Kanununa muhalefet nedeniyle verilen cezalara ilişkin soru önergesi.”
- 301-“Elektrik santrallerinin sigortalanmadığı iddiasına ilişkin soru önergesi.”
- 302-“Adıyaman Gölbaşı Anadolu Lisesinin yeni bina ihtiyacına ilişkin soru önergesi.”
- 303-“2002'den sonra yapılan yeniden yapılandırma ve mali aflara ilişkin soru önergesi.”
- 304-“Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programının uygulamasına ilişkin soru önergesi.”
- 305-“Yüksek internet fiyatlarına ilişkin soru önergesi.”
- 306-“Tütün üreticilerinin destekleme ödemelerine ve Adıyaman'da ödenmeme sebeplerine ilişkin soru önergesi.”
- 307-“İthal edilen kakaolarla ilgili bir iddiaya ilişkin soru önergesi.”
- 308-“Kırıkkale'nin Büyükavşar Beldesi ile ilgili iddialara ilişkin soru önergesi.”
- 309-“Adıyaman'da depreme karşı güçlendirme çalışmalarına ilişkin soru önergesi.”
- 310-“2002-2010 yıllarında tutuklu ve hükümlü sayısına, ortalama yargılama süresine ve açılan kamu davaları ile sonuçlarına ilişkin soru önergesi.”
- 311-“Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin soru önergesi.”
- 312-“İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü'nün toprak döküm yeri ihalelerine ilişkin soru önergesi.”
- 313-“Bir radyo programına RTÜK'ün verdiği cezaya ilişkin soru önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_soru_sd.uyenin_soru_onergel eri?p_sicil=6519&p_donemkod=23).

3.2.8.3 İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi

Adıyaman Milletvekili Şevket Köse'nin toplam imzası olduğu Genel Görüşme Önergesi sayısı 2'dir. Genel Görüşme önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

- 1-“Ekonomi politikası konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Genel Görüşmesi açılmasına ilişkin önergesi.”

2-“Basın-siyaset ilişkileri ve basın özgürlüğü konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Genel Görüşmesi açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_genel_gorus_onergeleri.uye_nin_onergeleri?donem_kodu=23&p_sicil=6519).

3.2.8.4 İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi

Adıyaman Milletvekili Şevket Köse’nin toplam imzası olduğu Meclis Soruşturma Önergesi sayısı 2’dir. Meclis Soruşturma önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Yasa dışı dinlemelere zemin oluşturdukları ve himaye ettikleri; özel hayatın gizliliği ve korunması ile haberleşme hürriyeti ve gizliliği hak ve ilkelerinin yoğun ve keyfi şekilde ihlal edilmesine göz yumdukları; bu suretle görevlerini kötüye kullandıkları; bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 257 nci maddesine uyduğu iddiasıyla, , Anayasanın 100 üncü ve İçtüzüğü’nün 107 nci maddeleri uyarınca bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi.”

2-“Ankara’da yaşanan içme ve kullanma suyu sorununda, Ankara Büyükşehir Belediyesi üzerinde gözetme ve düzeltici önlemler alma ve ilgili bakanlıklar arasında işbirliği sağlama konusunda sorumluluklarını yerine getirmeyerek görevlerinin gereklerini yapmakta ihmal ve gecikme gösterdiği ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 257 nci Maddesine uyduğu iddiasıyla, Anayasanın 100 üncü ve İçtüzüğü’nün 107 nci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_sorusturma_onergeleri.uyen_in_onergeleri?donem_kodu=23&p_sicil=6519).

3.2.8.5 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi

Adıyaman Milletvekili Şevket Köse’nin toplam imzası olduğu Meclis Araştırma Önergesi sayısı 367’dir. Meclis Araştırma önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 31 Milletvekilinin, rüşvet sorununun bütün yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

2-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 21 Milletvekilinin, terör ve terörle mücadelede doğan zararların tazmin edilmesinde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

3-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 32 Milletvekilinin, konut işçilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

4-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 25 Milletvekilinin, hümik maddesinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

5-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 21 Milletvekilinin, özel güvenlik sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

6-“Adıyaman Milletvekili Şevket köse ve 25 Milletvekilinin, özürhüleri sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

7-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 22 Milletvekilinin, başta genç işsizliği olmak üzere işsizlik sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

8-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 26 Milletvekilinin faili meçhul cinayetlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

9-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 20 Milletvekilinin, yoksulluk sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

10-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 21 Milletvekilinin, kredi kartı kullanımından kaynaklanan sorunların ve kredi kartı faiz oranlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

11-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 32 Milletvekilinin, ataması yapılmayan öğretmen adaylarının ve istifa eden öğretmenlerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

12-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 20 Milletvekilinin, kırmızı et sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

13-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 20 Milletvekilinin, pamuk sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

14-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 23 Milletvekilinin, yatılı ilköğretim bölge okullarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

15-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 25 Milletvekilinin, orman kaynakları konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

16-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 30 Milletvekilinin, arıcılıkta yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

17-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 20 Milletvekilinin, tekstil sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

18-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 23 Milletvekilinin, baz istasyonlarının insan sağlığına etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin

belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

19-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 24 Milletvekilinin, yerel basın ve yayın kuruluşlarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

20-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 24 Milletvekilinin, olumsuz hava koşullarının tarım sektörüne etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

21-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 22 Milletvekilinin, töre ve namus cinayetlerinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

22-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 26 Milletvekilinin, Alevilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

23-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 19 Milletvekilinin, kırmızı et piyasasında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

24-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 20 Milletvekilinin, başta konut kredisi olmak üzere kredi geri ödemelerinde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

25-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 24 Milletvekilinin, turizm sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

26-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 24 Milletvekilinin, başta TEKEL olmak üzere özelleştirme uygulamalarının çalışanlar üzerinde doğurduğu sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

27-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 23 Milletvekilinin, başta kurum üzüm olmak üzere üzüm yetiştiriciliğindeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

28-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 35 Milletvekilinin, tarımsal ilaç kullanımı konusundaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

29-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 35 Milletvekilinin, işsizliğin nedenleri ve boyutları ile sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

30-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 21 Milletvekilinin, Adıyaman Besni’de antep fıstığı yetiştiriciliğindeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

31-“Adıyaman Milletvekili Şevket köse ve 29 Milletvekilinin, üniversite öğrencilerinin barınma sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

32-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 22 Milletvekilinin, petrol üretimi ve işleme ile piyasadaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

33-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 31 Milletvekilinin, bütün sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

34-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 25 Milletvekilinin, dış hekimlerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

35-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 25 Milletvekilinin, nemrut Dağı'nın turizm potansiyelinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

36-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 22 Milletvekilinin, 1977 yılında 1 mayıs kutlamalarında Taksim'de meydana gelen olayların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

37-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 30 Milletvekilinin, Alternatif Ürün Projesinin Adıyaman'daki uygulamasının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

38-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 22 Milletvekilinin, hayvancılık sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

39-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 22 Milletvekilinin, elektrik sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

40-“Adıyaman Milletvekili Şevket köse ve 25 Milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

41-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 39 Milletvekilinin, Köye Dönüş Projesinin uygulanmasında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

42-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 30 Milletvekilinin, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları çalışanlarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

43-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 21 Milletvekilinin, tahıl sektöründe yaşanan krizin ve TMO'nun sorumluluğunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

44-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 20 Milletvekilinin, Güneydoğu Anadolu Projesinin durumunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

45-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 23 Milletvekilinin, Van Gölündeki kirlenmenin önlenmesi ve Van ilinde turizmin geliştirilmesi için araştırılarak alınması

gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

46-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 30 Milletvekilinin, tek el'in sigara fabrikalarının özelleştirilmesinin etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

47-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 31 Milletvekilinin, rüşvet sorununun bütün yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

48-“Bursa Milletvekili Kemal Demirel ve 23 Milletvekilinin, taşımali eğitimde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

49-“Adana Milletvekili Tacidar SEYHAN ve 34 Milletvekilinin, Mersin-Akkuyu'da kurulacak nükleer santralin muhtemel etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

50-“İstanbul Milletvekili Ahmet Tan ve 27 Milletvekilinin, şiddet mağduru kadınlara yönelik alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

51-“Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek ve 33 Milletvekilinin, yoksulluk sorununun ve gelir dağılımındaki adaletsizliğin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

52-“Gaziantep Milletvekili Akif Ekici ve 28 Milletvekilinin, faili meçhul cinayetlerin araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

53-“Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 28 Milletvekilinin, toplu mezar iddialarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

54-“Gaziantep Milletvekili Yaşar Ağyüz ve 25 Milletvekilinin, tasfiye halindeki İhlas Finans Kurumu mudilerinin mağduriyetlerinin giderilmesi için araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

55-“Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 30 Milletvekilinin, iş kazaları, iş güvenliği ve işçi sağlığı konularında karşılaşılan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

56-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 33 Milletvekilinin, alışveriş mağazalarının küçük esnaf üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

57-“Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 26 Milletvekilinin, şeker hastalarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

58-“Antalya Milletvekili Tayfur Sümer ve 25 Milletvekilinin, kayıt dışı istihdam edilenlerin kayıt altına alınması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

59-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 21 Milletvekilinin, terör ve terörle mücadelede doğan zararların tazmin edilmesinde yaşanan sorunların araştırılarak alınması

gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

60-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 22 Milletvekilinin, nişasta bazlı şeker üretimindeki sorunların ve tüketiminin insan sağlığına etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

61-“Kahramanmaraş Milletvekili Durdu Özbolat ve 21 Milletvekilinin, Kahramanmaraş'taki göçük olayının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

62-“İzmir Milletvekili Canan Arıtman ve 22 Milletvekilinin, cinsiyet ayrımcılığı ve kadın cinayetlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

63-“Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 26 Milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılarak daha etkin bir fındık politikasının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

64-“Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 37 Milletvekilinin, Ankara OSTİM Organik Sanayi Bölgesinde meydana gelen patlamaların nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

65-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 32 Milletvekilinin, konut işçilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

66-“Denizli Milletvekili Ali Rıza Ertemür ve 23 Milletvekilinin, kamudaki taşeron şirket uygulamasının ve bu şirketlerde çalışan işçilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

67-“Denizli Milletvekili Ali Rıza Ertemür ve 24 Milletvekilinin, kamu yönetimindeki kadrolaşma iddialarının ve personel alım ve atamalarında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

68-“Adana Milletvekili Nevin Gaye ERBATUR ve 26 Milletvekilinin, dizi sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

69-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 25 Milletvekilinin, hümik maddesinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

70-“Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk ve 27 Milletvekilinin, gözüaltındaki ve cezaevlerindeki kayıp olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

71-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 21 Milletvekilinin, özel güvenlik sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

72-“İstanbul Milletvekili Ayşe Jale Ağırbaş ve 22 Milletvekilinin, Tuzla'daki çevre kirliliğinin ve etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

73-“Adıyaman Milletvekili Şevket köse ve 25 Milletvekilinin, özürhüleri sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

74-“İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız ve 23 Milletvekilinin, Haydarpaşa Tren Garı'nın çatısında çıkan yangın ile ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

75-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 22 Milletvekilinin, biyolojik çeşitliliğin korunmasında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

76-“Balıkesir Milletvekili Ergün Aydoğan ve 26 Milletvekilinin, sulama birliklerinin elektrik borçları nedeniyle yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

77-“Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 30 Milletvekilinin, Akdeniz Bölgesindeki hidroelektrik santrallerinin çevreye zararlarının ve ÇED raporlarının ne kadar sağlıklı olduğunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

78-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 28 Milletvekilinin, zihinsel engelli çocukların eğitiminde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

79-“Kırklareli Milletvekili Turgut Dıbek ve 24 Milletvekilinin, kayıt dışı istihdam ve işsizlik sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

80-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 22 Milletvekilinin, başta genç işsizliği olmak üzere işsizlik sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

81-“Afyonkarahisar Milletvekili Halil ÜNLÜTEPE ve 25 Milletvekilinin, cezaevlerindeki yaşam koşullarının ve sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

82-“Bursa Milletvekili Kemal Demirel ve 25 Milletvekilinin, yük taşımacılığı sektörünün ve taşıma kooperatiflerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

83-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 26 Milletvekilinin faili meçhul cinayetlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

84-“Ardahan Milletvekili Ensar Öğüt ve 25 Milletvekilinin, Cemil Kırbayır'ın ölümü ile ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

85-“İstanbul Milletvekili Bayram Ali Meral ve 23 Milletvekilinin, Karademir A.Ş'de işçilerin sendika değiştirmesi sebebiyle işten çıkarıldığı ve yönetimle ilgili usulsüzlük iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

86-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 23 Milletvekilinin, yapılması planlanan nehir tipi hidroelektrik santralının çevreye olası etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

87-“Antalya Milletvekili Osman Kaptan ve 29 Milletvekilinin, Antalya'da madencilik faaliyetlerinin etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

88-“İstanbul Milletvekili Birgen Keleş ve 24 Milletvekilinin, Türkiye -Avrupa Birliği İlişkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

89-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 29 Milletvekilinin, Çevresel Etki Değerlendirilmesi Yönetmeliğinin uygulanmasında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

90-“Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek ve 21 Milletvekilinin, il genel meclisi üyelerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

91-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 20 Milletvekilinin, yoksulluk sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

92-“İstanbul Milletvekili Birgen Keleş ve 20 Milletvekilinin, dış politika uygulamalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

93-“İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız ve 24 Milletvekilinin, hastanelerde çalışan taşeron işçilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

94-“Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 20 Milletvekilinin, tarım ve hayvancılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

95-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 21 Milletvekilinin, bir ABD firmasının Türkiye'de rüşvet dağıttığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

96-“İstanbul Milletvekili Hasan Macit ve 20 Milletvekilinin, 12 Eylül asker Darbesi döneminde Hava Kuvvetleri Komutanı olan emekli Orgeneral Tahsin Şahinkaya ile ilgili usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

97-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 22 Milletvekilinin, bireylerin telefonlarının yasadışı dinlenmesi konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

98-“İstanbul Milletvekili Hasan Macit ve 19 Milletvekilinin, 12 Eylül askeri Darbesinin sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

99-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 23 Milletvekilinin, yaş sebze ve meyve üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla

Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

100-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 22 Milletvekilinin, üniversite öğrencilerinin barınma sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

101-“İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız ve 22 Milletvekilinin, denizlerin gemiler tarafından kirletilmesi konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

102-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 21 Milletvekilinin, kredi kartı kullanımından kaynaklanan sorunların ve kredi kartı faiz oranlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

103-“Balıkesir Milletvekili Ergün Aydoğan ve 33 Milletvekilinin, kırmızı et ve hayvancılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

104-“İzmir Milletvekili Ahmet Ersin ve 23 Milletvekilinin, Orgeneral Eşref Bitlis'in ölümü ile ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

105-“İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan ve 24 Milletvekilinin, hayvancılık sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

106-“Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş ve 23 Milletvekilinin, Ankara'da turizm sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

107-“Adana Milletvekili Nevin Gaye ERBATUR ve 23 Milletvekilinin, ÖSYM'nin yaptığı sınavlarla ilgili usulsüzlük iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

108-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 24 Milletvekilinin, 12 Eylül askeri Darbesi'nin nedenlerinin Darbe sonrası yaşananların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

109-“Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk ve 25 Milletvekilinin, 2010 KPSS sınavı ile ilgili usulsüzlük iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

110-“Adana Milletvekili Nevin Gaye ERBATUR ve 23 Milletvekilinin, AİDS hastalığının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

111-“Burdur Milletvekili Ramazan Kerim Özkan ve 24 Milletvekilinin Tar-Gel projesinin kapsamında istihdam edilen sözleşmeli veteriner hekimlerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

112-“Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk ve 32 Milletvekilinin, avukatların sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

113-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 32 Milletvekilinin, maden ocaklarında yaşanan kazaların nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

114-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 25 Milletvekilinin, İstanbul'un tarihi ve kültürel mirasının korunmasında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

115-“Kırklareli Milletvekili Tansel Barış ve 22 Milletvekilinin, yerel basın ve yayın kuruluşlarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

116-“Edirne Milletvekili Rasim Çakır ve 21 Milletvekilinin, Trakya Birlik'in uygulamalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

117-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 32 Milletvekilinin, ataması yapılmayan öğretmen adaylarının ve istifa eden öğretmenlerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

118-“Burdur Milletvekili Ramazana Kerim Özkan ve 23 Milletvekilinin, hayvancılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

119-“Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk ve 23 Milletvekilinin, usta öğreticilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

120-“Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya ve 20 Milletvekilinin, sınava dayalı eğitim sisteminin yol açtığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

121-“Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk ve 22 Milletvekilinin, spor müsabakalarında yaşanan şiddet olaylarının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

122-“Tunceli Milletvekili Kamer Genç ve 21 Milletvekilinin, doğu Anadolu Fay hattının deprem riskinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

123-“Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk ve 21 Milletvekilinin, 12 Haziran 1980'de İzmir İnciraltı Öğrenci Yurdunda meydana gelen olayın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

124-“İstanbul Milletvekili Mehmet Seviçen ve 29 Milletvekilinin, çocuklara yönelik cinsel istismar konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

125-“Amasya Milletvekili Hüseyin Ünsal ve 27 Milletvekilinin, Atatürk Orman Çiftliği ile ilgili bazı konuların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

126-“İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız ve 32 Milletvekilinin, hemşirelik mesleğinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla

Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

127-“Denizli Milletvekili Ali Rıza Ertemür ve 27 Milletvekilinin, yoksulluk sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

128-“Burdur Milletvekili Ramazan Kerim Özkan ve 28 Milletvekilinin, emeklilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

129-“Zonguldak Milletvekili Ali Koçal ve 25 Milletvekilinin, Atatürk Orman Çiftliği'nin yönetiminde usulsüzlük yapıldığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

130-“Antalya Milletvekili Hüsnuöllü ve 34 Milletvekilinin, balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

131-“İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan ve 24 Milletvekilinin, yatılı ilköğretim bölge okullarındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

132-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 20 Milletvekilinin, kırmızı et sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

133-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 26 Milletvekilinin, 1980 yılındaki çorum olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

134-“Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT ve 25 Milletvekilinin, hayvancılık sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

135-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 27 Milletvekilinin, Siirt'te meydana gelen cinsel istismar olayının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

136-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 28 Milletvekilinin, 1978 yılındaki Maraş olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

137-“Çorum Milletvekili Derviş Günday ve 21 Milletvekilinin 1980 yılındaki Çorum olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

138-“İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız ve 28 Milletvekilinin, SHÇEK'e bağlı çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtlarındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

139-“İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız ve 21 Milletvekilinin, üniversite hastanelerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

140-“Adana Milletvekili Nevin Gaye ERBATUR ve 29 Milletvekilinin, yatılı ilköğretim bölge okullarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

141-“Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya ve 27 Milletvekilinin, üniversite mezunu işsizlerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

142-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 20 Milletvekilinin, pamuk sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

143-“Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek ve 30 Milletvekilinin, Çiftçi borçları sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

144-“Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk ve 31 Milletvekilinin, Abant Tabiat Parkındaki çalışmaların çevreye etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

145-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 23 Milletvekilinin, yatılı ilköğretim bölge okullarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

146-“Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek ve 29 Milletvekilinin, kadın istihdamındaki engellerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

147-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 26 Milletvekilinin, İstanbul'da kent içi ulaşımda yaşanan bazı kazaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

148-“Denizli Milletvekili Ali Rıza Ertemur ve 27 Milletvekilinin, engellilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

149-“Trabzon Milletvekili M. Akif Hamzaçebi ve 25 Milletvekilinin, HES projelerinin çevreye etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

150-“Zonguldak Milletvekili ali Koçal ve 25 Milletvekilinin BOTAŞ ihalelerine yönelik iddiaların araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

151-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 28 Milletvekilinin, hayvancılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

152-“Malatya Milletvekili Ferit mevlüt Aslanoğlu ve 23 Milletvekilinin, futbol kulüplerinin mali araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

153-“İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 23 Milletvekilinin, yatılı ilköğretim bölge okullarındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

154-“Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu ve 22 Milletvekilinin, futbol kulüplerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

155-“Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek ve 25 Milletvekilinin, kredi kartı ve bazı bankacılık uygulamalarından kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

156-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 25 Milletvekilinin, orman kaynakları konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

157-“Denizli Milletvekili Ali Rıza Ertemur ve 24 Milletvekilinin, işsizlik sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

158-“Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 24 Milletvekilinin, gıda denetimindeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

159-“Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT ve 20 Milletvekilinin, ataması yapılmayan öğretmen adaylarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

160-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 30 Milletvekilinin, arıcılıkta yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

161-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 20 Milletvekilinin, tekstil sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

162-“Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek ve 26 Milletvekilinin, eski hükümlülerin istihdamındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

163-“Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu ve 22 Milletvekilinin, Doğu Anadolu Fay Hattındaki illerin deprem riskinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

164-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 24 Milletvekilinin, tıbbi amaçlı bitkisel ürünlerin denetimsiz kullanımının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

165-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 23 Milletvekilinin, baz istasyonlarının insan sağlığına etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

166-“Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk ve 25 Milletvekilinin, TRT yönetimindeki kadrolaşma ve diğer iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

167-“İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu ve 22 Milletvekilinin, tasfiye halindeki bir finans kurumunun oluşturduğu mağduriyetin araştırılarak alınması gereken

önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

168-“Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk ve 23 Milletvekilinin, 1 Mayıs 1977'de meydana gelen olayların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

169-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 24 Milletvekilinin, yerel basın ve yayın kuruluşlarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

170-“Burdur Milletvekili Ramazan kerim Özkan ve 24 Milletvekilinin, Şeker fabrikalarının pancar alımında fire kesintisi yapması konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

171-“Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek ve 24 Milletvekilinin, işsizlerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

172-“Antalya Milletvekili Osman Kaptan ve 21 Milletvekilinin, TOKİ'nin faaliyetlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

173-“Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 23 Milletvekilinin, kanser hastalığı konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

174-“Trabzon Milletvekili M.Akif Hamzaçebi ve 22 Milletvekilinin, tütün sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

175-“Sinop Milletvekili Engin Altay ve 31 Milletvekilinin, eğitim fakülteleri mezunlarının istihdamındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

176-“Bursa Milletvekili Kemal Demirel ve 24 Milletvekilinin, İstanbul Çevre Düzeni Planı'nın olası etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

177-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 24 Milletvekilinin, kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

178-“İstanbul Milletvekili Çetin soysal ve 24 Milletvekilinin, hayvancılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

179-“İstanbul Milletvekili Sacid yıldız ve 24 Milletvekilinin, organ nakli konusundaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

180-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 24 Milletvekilinin, olumsuz hava koşullarının tarım sektörüne etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

181-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 22 Milletvekilinin, töre ve namus cinayetlerinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

182-“Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk ve 34 Milletvekilinin, faili meçhul siyasi cinayetler konusunun araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

183-“İzmir Milletvekili Ahmet Ersin ve 34 Milletvekilinin, Hrant Dink cinayetiyle ilgili bazı hususların araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

184-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 26 Milletvekilinin, Alevilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

185-“Denizli Milletvekili Ali Rıza Ertemur ve 28 Milletvekilinin, domuz gribi aşısı konusundaki iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

186-“Kocaeli Milletvekili Hikmet Erenkaya ve 27 Milletvekilinin, olası bir afet durumunda Kocaeli’ndeki sanayi kuruluşlarının çevreye verebileceği zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

187-“Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek ve 26 Milletvekilinin, TRT’nin özerkliği konusundaki iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

188-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 26 Milletvekilinin, Yumurtalık ve Akyatan Lagünlerinin korunması konusunda yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

189-“Denizli Milletvekili Ali Rıza Ertemur ve 25 Milletvekilinin, TOKİ’nin uygulamalarına yönelik iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

190-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 19 Milletvekilinin, kırmızı et piyasasında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

191-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 25 Milletvekilinin, Çukobirlik’in sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

192-“Adana Milletvekili Nevin Gaye ERBATUR ve 21 Milletvekilinin, özel çevre koruma bölgelerinde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

193-“İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız ve 21 Milletvekilinin Çağdaş sanatlar müzesi ihtiyacının araştırılarak karşılanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

194-“Muğla Milletvekili Fevzi Topuz ve 20 Milletvekilinin, Köyceğiz İlçesinde kurulacak hidroelektrik santralin çevreye etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

195-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 20 Milletvekilinin, başta konut kredisi olmak üzere kredi geri ödemelerinde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

196-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 24 Milletvekilinin, turizm sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

197-“Adana Milletvekili Nevin Gaye ERBATUR ve 24 Milletvekilinin, sokakta yaşayan çocuklar sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

198-“Gaziantep Milletvekili Akif Ekici ve 27 Milletvekilinin, kaybolan ve kaçırılan çocuklar sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

199-“Denizli Milletvekili Ali Rıza Ertemür ve 25 Milletvekilinin, çocuk kaçırma olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

200-“İzmir Milletvekili Canan Arıtman ve 21 Milletvekilinin, kaybolan ve kaçırılan çocuklar sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

201-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 21 Milletvekilinin, sigara yasağı kapsamındaki işletmelerin yaşadığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

202-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 24 Milletvekilinin, başta TEKEL olmak üzere özelleştirme uygulamalarının çalışanlar üzerinde doğurduğu sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

203-“Yalova Milletvekili Muharrem İnce ve 30 Milletvekilinin, ilköğretimde taşınmalı eğitim uygulamasındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

204-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 33 Milletvekilinin, memurların sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

205-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 30 Milletvekilinin, işsizlik sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

206-“Isparta Milletvekili Mevlüt Coşkuner ve 30 Milletvekilinin, elma üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

207-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 30 Milletvekilinin, maden işçilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

208-“Burdur Milletvekili Ramazan Kerim Özkan ve 26 Milletvekilinin, esnaf ve sanatkarların sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla

Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

209-“Zonguldak Milletvekili Ali Koçal ve 25 Milletvekilinin, başta Bursa Mustafa Kemal Paşa'daki grizu patlaması olmak üzere madencilik sektöründeki iş kazalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

210-“Adıyaman Milletvekili şevket KÖSE ve 23 Milletvekilinin, başta kurum üzüm olmak üzere üzüm yetiştiriciliğindeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

211-“Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya ve 36 Milletvekilinin, özürlü istihdamındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

212-“Adıyaman Milletvekili şevket KÖSE ve 35 Milletvekilinin, tarımsal ilaç kullanımı konusundaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

213-“Bursa Milletvekili Onur Öymen ve 28 Milletvekilinin, Avrupa ülkelerinde Türklere karşı görülen dışlayıcı ve ayrımcı uygulama ve davranışların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

214-“Adıyaman Milletvekili şevket KÖSE ve 35 Milletvekilinin, işsizliğin nedenleri ve boyutları ile sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

215-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 32 Milletvekilinin, emeklilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

216-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 29 Milletvekilinin, esnaf ve sanatkarların sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

217-“Trabzon Milletvekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ ve 20 Milletvekilinin, TOKİ uygulamalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

218-“Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün ve 20 Milletvekilinin, tren kazalarının sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

219-“Yalova Milletvekili Muharrem İnce ve 25 Milletvekilinin, öğretmenlerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

220-“Yalova Milletvekili Muharrem İnce ve 31 Milletvekilinin, yükseköğrenim öğrencilerinin barınma sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

221-“İstanbul Milletvekili Esfender Korkmaz ve 26 Milletvekilinin, KEY ödemelerinde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

222-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 21 Milletvekilinin, Adıyaman Besni'de antep fıstığı yetiştiriciliğindeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

223-“Adıyaman Milletvekili Şevket köse ve 29 Milletvekilinin, üniversite öğrencilerinin barınma sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

224-“İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız ve 27 Milletvekilinin, başıboş hayvanların yol açtığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

225-“İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız ve 27 Milletvekilinin, eğitim sistemindeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

226-“Kırklareli Milletvekili Tansel Barış ve 23 Milletvekilinin, süt üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

227-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 22 Milletvekilinin, petrol üretimi ve işleme ile piyasasındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

228-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 22 Milletvekilinin, emeklilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

229-“Muğla Milletvekili Fevzi Topuz ve 20 Milletvekilinin, elektrik enerjisi dağıtım bölgelerinin kullanımındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

230-“İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan ve 24 Milletvekilinin, sulak alanların karşı karşıya olduğu sorunları araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

231-“İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız ve 27 Milletvekilinin, üniversite öğrencilerinin barınma sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

232-“Hatay Milletvekili Fuat Çay ve 25 Milletvekilinin, Antakya başta olmak üzere Hatay ilinin turizm sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

233-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 23 Milletvekilinin, orman yangınları konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

234-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 22 Milletvekilinin, aile içi şiddet konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

235-“İzmir Milletvekili Selçuk Aylan ve 21 Milletvekilinin, tarımsal sulamadan kaynaklanan elektrik borçları sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin

belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

236-“Hatay Milletvekili Fuat ay ve 21 Milletvekilinin, Antakya'nın sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

237-“Kırklareli Milletvekili Tansel Barış ve 20 Milletvekilinin, ekonomik krizin etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

238-“Adana Milletvekili Nevin Gaye ERBATUR ve 21 Milletvekilinin, kadına yönelik şiddet olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

239-“Kayseri Milletvekili Mehmet şevki Kulkuloğlu ve 25 Milletvekilinin, köyden kente göçün nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

240-“Burdur Milletvekili Ramazan Kerim Özkan ve 22 Milletvekilinin, Kırım Kongo Kanamalı Ateşi hastalığı ile mücadelede yaşanan araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

241-“Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu ve 23 Milletvekilinin, belediyelere kamu paylarının dağıtımı konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

242-“Mersin Milletvekili Vahap Seçer ve 20 Milletvekilinin, genetiği değiştirilmiş organizmalar konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

243-“İstanbul Milletvekili etin Soysal ve 28 Milletvekilinin, işsizlik sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

244-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 24 Milletvekilinin, konut üretim politikaları ile TOKİ uygulamalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

245-“Kocaeli Milletvekili Cevdet Selvi ve 25 Milletvekilinin, toplumda yaşanan şiddet olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

246-“Kayseri Milletvekili Mehmet şevki Kulkuloğlu ve 20 Milletvekilinin, turizm sektöründeki her şey dahil uygulamasının yol açtığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

247-“Adıyaman Milletvekili şevket KÖSE ve 31 Milletvekilinin, tütün sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

248-“Manisa Milletvekili şahin Mengü ve 22 Milletvekilinin Turgutlu-al Dağında yapılacak Nikel madenciliği faaliyetlerinin çevreye etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

249-“Adana Milletvekili Nevin Gaye ERBATUR ve 21 Milletvekilinin, Adli Tıp Kurumuna yönelik iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

250-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 32 Milletvekilinin, özürli istihdamı konusundaki mevzuatın uygulanmasındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

251-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 25 Milletvekilinin, dış hekimlerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

252-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 25 Milletvekilinin, nemrut Dağı'nın turizm potansiyelinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

253-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 22 Milletvekilinin, 1977 yılında 1 mayıs kutlamalarında Taksim'de meydana gelen olayların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

254-“Burdur Milletvekili R. Kerim Özkan ve 24 Milletvekilinin, arıcılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

255-“İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 24 Milletvekilinin, tefecilik sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

256-“Bartın Milletvekili M. Rıza Yalçınkaya ve 26 Milletvekilinin, Fermente Sütler Tebliği'nde yapılan değişikliklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

257-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 24 Milletvekilinin, özürliüler için rehabilitasyon merkezleri açılmasını içeren gökkuşağı projesi ile ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

258-“Denizli Milletvekili Ali Rıza Ertemür ve 21 Milletvekilinin, üzüm tarımında ve üzümçülük sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

259-“Ankara Milletvekili Yılmaz ateş ve 25 Milletvekilinin, bazı istasyonlarının insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

260-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 23 Milletvekilinin, mısır tarımı ve piyasasındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

261-“Burdur Milletvekili Ramazan Kerim Özkan ve 22 Milletvekilinin, süt sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

262-“Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk ve 19 Milletvekilinin, Adli Tıp Kurumu'na yönelik iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi

amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

263-“Muğla Milletvekili Fevzi Topuz ve 24 Milletvekilinin, 2-B olarak bilinen arazilerin durumu ile ormanların sürdürülebilir yönetimi konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

264-“Bursa Milletvekili Kemal Demirel ve 21 Milletvekilinin, çocuklara yönelik cinsel taciz ve istismarın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

265-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 20 Milletvekilinin, kot taşıma atölyelerindeki işçi sağlığı ve iş güvenliği sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

266-“Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş ve 21 Milletvekilinin, Yerel basın ve yayın kuruluşlarının yaşadığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

267-“Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk ve 24 Milletvekilinin, bor madenciliğindeki sorunların araştırılarak bor kaynaklarının etkin değerlendirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

268-“Adana Milletvekili Nevin Gaye ERBATUR ve 23 Milletvekilinin, erken yaşta evlilik konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

269-“Van Milletvekili Fatma Kurtulan ve 20 Milletvekilinin, adrese dayalı nüfus kayıt sistemi ve seçmen kütüklerine yönelik iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

270-“İzmir Milletvekili Ahmet Ersin ve 24 Milletvekilinin, bir Alman şirketine yönelik rüşvet iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

271-“Mersin Milletvekili Ali Rıza , Öztürk ve 37 Milletvekilinin, madencilik sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

272-“Adana Milletvekili Nevin Gaye ERBATUR ve 34 Milletvekilinin, kadın girişimciliği ve kadın istihdamındaki sorunları araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

273-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 19 Milletvekilinin, Bandırma açıklarında batan gemi olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

274-“Kırklareli Milletvekili Tansel Barış ve 21 Milletvekilinin, içme suyu sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

275-“İzmir Milletvekili Canan Aritman ve 21 Milletvekilinin, erken yaşta evlilik konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

276-“Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya ve 30 Milletvekilinin, üniversite öğrencilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

277-“Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya ve 29 Milletvekilinin, orman köylülerinin ve ormancılık kooperatiflerinin sorunları ile ormancılıktaki diğer sorunları araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

278-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 24 Milletvekilinin, polis hukuk dışı şiddet uygulaması konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

279-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 30 Milletvekilinin, Alternatif Ürün Projesinin Adıyaman'daki uygulamasının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

280-“Balıkesir Milletvekili Ergün Aydoğan ve 21 Milletvekilinin, sıcak su kaynaklarının kullanımının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

281-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 21 Milletvekilinin, Büyükşehirlerin içme ve kullanma sularının kalitesinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

282-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 22 Milletvekilinin, hayvancılık sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

283-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 22 Milletvekilinin, elektrik sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

284-“Bursa Milletvekili Kemal Demirel ve 19 Milletvekilinin, deprem riskinin araştırılarak deprem yönetiminde alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

285-“Adıyaman Milletvekili Şevket köse ve 25 Milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

286-“Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya ve 21 Milletvekilinin, Bartın İlinin su kaynağına yönelik risklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

287-“Kırklareli Milletvekili Tansel Barış ve 34 Milletvekilinin, Kırım Kango Kanamalı Ateşi hastalığı konusunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

288-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 30 Milletvekilinin, orman yangınları konusunun araştırılarak önlenmesi ve etkin mücadele alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

289-“İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu ve 22 Milletvekilinin, hayali ihracat ve dahilde işleme rejimi başta olmak üzere gümrüklerdeki yolsuzluk iddialarının

araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

290-“Balıkesir Milletvekili Ergün aydoğan ve 20 Milletvekilinin, mermercilik sektöründeki sorunların- araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

291-“Edirne Milletvekili Rasim Çakır ve 35 Milletvekilinin, Saros Körfezi'ndeki doğa tahribatının araştırılarak sürdürülebilir koruma için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

292-“Kahramanmaraş Milletvekili Durdu Özbolat ve 34 Milletvekilinin, Ankara'ya verilen Kızılırmak suyuyla ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi”

293-“Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş ve 36 Milletvekilinin, Ankara'ya verilen Kızılırmak suyu ile ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

294-“Muğla Milletvekili Fevzi Topuz ve 28 Milletvekilinin taş ocaklarının çevreye etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

295-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 39 Milletvekilinin, Köye Dönüş Projesinin uygulanmasında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

296-“İzmir Milletvekili Canan Arıtman ve 23 Milletvekilinin, demografik verilerin ve projeksiyonların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

297-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 30 Milletvekilinin, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları çalışanlarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

298-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 23 Milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

299-“Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT ve 20 Milletvekilinin, SHÇEK'e bağlı yerlerde yaşanan sorunların araştırılarak bakım, koruma ve yetiştirme hizmetlerinin etkin verilebilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

300-“Mersin Milletvekili İsa Gök ve 22 Milletvekilinin, Mersin'de kurulması planlanan nükleer enerji santrallerinin çevreye ve turizme etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

301-“Mersin Milletvekili İsa Gök ve 22 Milletvekilinin, Mersin'de kurulması planlanan balık çiftliklerinin çevreye ve turizme etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

302-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 21 Milletvekilinin, tahıl sektöründe yaşanan krizin ve TMO'nun sorumluluğunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin

belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

303-“Ordu Milletvekili Rahmi Güner ve 21 Milletvekilinin, tarım sektöründe yaşanan krizin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

304-“Denizli Milletvekili Ali Rıza Ertemür ve 25 Milletvekilinin, pamuk tarımındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

305-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 28 Milletvekilinin, kayıt dışı istihdamın önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

306-“Mersin Milletvekili Vahap Seçer ve 28 Milletvekilinin, tahıl üretimi ve tüketiminde planlamadan kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

307-“Kahramanmaraş Milletvekili Durdu Özbolat ve 25 Milletvekilinin, Pazarcık'ta kurulması planlanan Katı Atık Depolama Tesisinin çevreye etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

308-“Muğla Milletvekili Gürol Ergin ve 30 Milletvekilinin bal üretimi ve pazarlamasında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

309-“İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 24 Milletvekilinin Tekel özelleştirilmesinin doğuracağı sosyal ve ekonomik sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

310-“Denizli Milletvekili Ali Rıza Ertemür ve 29 Milletvekilinin, tekstil ve hazır giyim sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

311-“Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 19 Milletvekilinin özel dershanelerin eğitim sistemindeki yerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

312-“İstanbul Milletvekili Şükrü Mustafa Elekdağ ve 27 Milletvekilinin, başta Almanya olmak üzere Avrupa ülkelerinde vatandaşlarımıza yönelik saldırıların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

313-“Antalya Milletvekili Osman Kaptan ve 29 Milletvekilinin, Kredi kartı ve bireysel kredi borçlularının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

314-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 28 Milletvekilinin, Çukobirlik'in sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

315-“İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu ve 22 Milletvekilinin, Türkiye Kızılay Derneğine yönelik çeşitli iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İÇTÜZÜĞÜN 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

316-“Tuzla Tersaneler Bölgesinde yaşanan iş kazalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla”

317-“Kırklareli Milletvekili Tansel Barış ve 20 Milletvekilinin, başta Kütahya'da olmak üzere meydana gelen tren kazalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

318-“İstanbul Milletvekili Şükrü Mustafa Elekdağ ve 29 Milletvekilinin, hristiyan din adamları ile bazı gayrimüslimlere yönelik saldırıların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

319-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 22 Milletvekilinin, kırmızı palmye böceği zararlısı ile etkin mücadele için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

320-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 23 Milletvekilinin, enerji üretiminde ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımında karşılaşılan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

321-“Muğla Milletvekili Fevzi Topuz ve 24 Milletvekilinin, yapı malzemesi ve yapı denetimi konusunda araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

322-“İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan ve 25 Milletvekilinin, organize sanayi bölgelerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

323-“Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT ve 21 Milletvekilinin, kış şartları nedeniyle Doğu Anadolu Bölgesinde hayvancılık ve alt yapıda yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

324-“Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 21 Milletvekilinin, iç göçün nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

325-“İzmir Milletvekili Ahmet Ersin ve 30 Milletvekilinin, Alevi vatandaşların inanç ve kültürlerini yaşamalarında karşılaştıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

326-“Kocaeli Milletvekili Cevdet Selvi ve 20 Milletvekilinin, sendikal örgütlenme ve faaliyetlerde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

327-“Muğla Milletvekili Gürol Ergin ve 24 Milletvekilinin, zeytincilikte yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

328-“Muğla Milletvekili Ali Arslan ve 22 Milletvekilinin, Arıcılık sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

329-“İzmir Milletvekili Ahmet Ersin ve 19 Milletvekilinin, insan kaçakçılığı ve yasa dışı göçmen hareketlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

330-“Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL ve 25 Milletvekilinin, pamuk üretimindeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

331-“Adana Milletvekili Nevin Gaye ERBATUR ve 20 Milletvekilinin, çocuk suçluluğu sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

332-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 20 Milletvekilinin, Güneydoğu Anadolu Projesinin durumunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

333-“Kocaeli Milletvekili Cevdet Selvi ve 21 Milletvekilinin, asgari ücretin belirlenme yöntemi ve yeterliliği konusunda araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

334-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 21 Milletvekilinin, İstanbul'daki imar uygulamaları ve plan tadilatlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

335-“İzmir Milletvekili Bülent Baratalı ve 32 Milletvekilinin, Rahip santora ve Hrant Dink cinayetleri ile Malatya'daki bir yayınevinde gerçekleştirilen cinayetlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

336-“İzmir Milletvekili Ahmet Ersin ve 22 Milletvekilinin, polislerin mesleki ve sosyal sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

337-“İzmir Milletvekili Canan Aritman ve 25 Milletvekilinin, şehit aileleri ve gaziler ile harp ve vazife malullerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

338-“İzmir Milletvekili Bülent Baratalı ve 26 Milletvekilinin, Küçük Menderes Nehrindeki kirliliğin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

339-“Zonguldak Milletvekili Ali Kocal ve 26 Milletvekilinin, taşkömürü üretimindeki sorunların ve Türkiye taşkömürü kurumunun durumunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

340-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 23 Milletvekilinin, Van Gölündeki kirlenmenin önlenmesi ve Van ilinde turizmin geliştirilmesi için araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

341-“İzmir Milletvekili Mehmet Ali Susam ve 29 Milletvekilinin, altın arama faaliyetlerinin hukuki durumu ile çevreye etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

342-“Antalya Milletvekili Tayfur Süner ve 26 Milletvekilinin, deprem riskinin ve alınması gereken önlemlerin araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

343-“Afyonkarahisar Milletvekili Halil ÜNLÜTEPE ve 23 Milletvekilinin, Eber Gölündeki çevre kirliliğinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla

Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

344-“Muğla Milletvekili Ali Arslan ve 24 Milletvekilinin, balıkçılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

345-“İstanbul Milletvekili Çetin Soysal ve 22 Milletvekilinin, İstanbul'da depreme yönelik çalışmaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

346-“İzmir Milletvekili Selçuk Ayhan ve 25 Milletvekilinin, balık çiftliklerinin çevreye ve turizme olumsuz etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

347-“Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE ve 30 Milletvekilinin, tekeli'n sigara fabrikalarının özelleştirilmesinin etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

348-“Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük ve 22 Milletvekilinin, Kaz Dağlarındaki madencilik faaliyetlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

349-“Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya ve 22 Milletvekilinin, Bartın'da kurulması planlanan termik santralin olumlu ve olumsuz etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

350-“Muğla Milletvekili Fevzi Topuz ve 23 Milletvekilinin orman yangınlarının nedenleri ve oluşturduğu zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

351-“Adana Milletvekili Nevin Gaye ERBATUR ve 34 Milletvekilinin, ders kitaplarındaki ve yardımcı kitaplardaki cinsiyete dayalı ayrımcılık öğelerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

352-“Adana Milletvekili Nevin Gaye ERBATUR ve 23 Milletvekilinin, Adana'daki lagünlerin karşı karşıya bulunduğu çevresel risklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

353-“Muğla Milletvekili Ali Arslan ve 33 Milletvekilinin turizm sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

354-“Bursa Milletvekili kemal demirel ve 33 Milletvekilinin Uludağ'ın doğal zenginliklerinin korunması geliştirilmesi ve değerlendirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

355-“Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş ve 35 Milletvekilinin, öğretmenlerin sorunlarının ve okullardaki yetersizliklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

356-“Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş ve 35 Milletvekilinin, üniversite öğrencilerinin barınma sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

357-“Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş ve 35 Milletvekilinin, okullardaki şiddet olaylarının ve madde bağımlılığı sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

358-“Malatya Milletvekili Ferit Mevlüt Aslanoğlu ve 35 Milletvekilinin belediyelere sağlanan mali kaynaklar konusundaki farklı uygulamaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

359-“Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk ve 24 Milletvekilinin, Mavi Tünel Projesi'nin Silifke Ovası ve Göksu deltasına muhtemel etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

360-“Bursa Milletvekili kemal demirel ve 27 Milletvekilinin ulubat gölündeki çevre sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi”

361-“İzmir Milletvekili Ahmet ersin ve 32 Milletvekilinin Gediz nehrindeki kirliliğin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

362-“Bursa Milletvekili kemal demirel ve 33 Milletvekilinin, iznik gölündeki çevre sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

363-“Kırklareli Milletvekili Tansel Barış ve 23 Milletvekilinin, Kırklareli ili vize İlçesindeki bir arazi ile ilgili iddiaların ve bu arazi üzerinde kurulması planlanan çimento fabrikasının çevre üzerindeki muhtemel etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

364-“İzmir Milletvekili Ahmet Ersin ve 20 Milletvekilinin, uyuşturucu kaçakçılığı ve üretiminin tespiti ile uyuşturucu kullanımındaki artışın sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi”

365-“Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT ve 21 Milletvekilinin Çıldır Gölünde meydana gelen kirliliğin sebepleri ve çözümlerininin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

366-“Kahramanmaraş Milletvekili Durdu Özbolat ve 20 Milletvekilinin, termik santrallerin çevreye verdiği zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

367-“İstanbul Milletvekili ve 19 Milletvekilinin, işsizlik sorunu ve İşsizlik Sigortası Fonunun daha etkin kullanımı konularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=23&p_sicil=6519).

Tablo 3.8. Şevket Köse'nin Yasama Tablosu

Yasama Faaliyetleri	Sayısı
İmzası Olduğu Kanun Teklifi	86
İmzası Olduğu Soru Önergesi	313
İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi	2
İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi	2
İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	367
İmzası Olduğu Gensoru Önergesi	-
Toplam Yasama Faaliyetlerinde Bulunma Sayısı	770

3.2.9 MEHMET METİNER

3.2.9.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi

Adıyaman Milletvekili Mehmet Metiner'in toplam imzası olduğu Kanun Teklifi sayısı 12'dir. Kanun Teklifi önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

- 1-“Anayasa da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 2-“İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 3-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 4-“Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 5-“Terörle Mücadele Kanununun 10 uncu Maddesi Uyarınca Kurulan Ağır Ceza Mahkemelerinin Kaldırılmasına ve Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 6-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 7-“İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 8-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 9-“Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 10-“İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 11-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 12-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=24&p_sicil=6660).

3.2.9.2 İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi

Adıyaman Milletvekili Mehmet Metiner'in toplam imzası olduğu Meclis Soruşturma Önergesi sayısı 2'dir. Meclis Soruşturma önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Ekonomi Eski Bakanı M. Z. Çağlayan hakkında, bir şahıstan sağlanan miktar ve değeri tespit edilemeyen bazı maddi menfaatler karşılığında bu şahsın İran'a altın ihracatı yapması işlerinde imtiyaz sağladığı, Gana'dan kaçak yollarla yurda sokulmak istendiği iddia edilen 1, 5 ton altınla ilgili adli ve idari soruşturmaları engelleyerek altının Dubai'ye çıkışını sağlamaya çalıştığı ve bu eylemlerin Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa Muhalefet oluşturduğu, TCK'nın 204 ve 252. maddelerine uyduğu; İçişleri Eski Bakanı M. Güler hakkında, bir şahıstan sağlanan miktar ve değeri tespit edilemeyen bazı maddi menfaatler karşılığında bu şahsın araçlarına trafikte emniyet şeridini kullanma imtiyazı verdiği ve söz konusu şahıs için koruma polisi görevlendirdiği, bu şahısla ilgili adli veya istihbari çalışma yapıp yapılmadığının araştırılması için talimat verdiği, bu şahsın usulsüzlükleri hakkında basında çıkacak haberlerin engellenmesi için girişimlerde bulunduğu ve bu eylemlerin TCK'nın 204, 255, 252 ve 285. maddelerine uyduğu; AB Eski Bakanı E. Bağış hakkında, bir şahıstan sağlanan miktar ve değeri tespit edilemeyen bazı maddi menfaatler karşılığında bu şahsın turizm belgeli bir otel kiralama girişimi ile yakınlarına vize alınması işleri için aracılık ettiği ve bu eylemlerin TCK'nın 255 ve 252. maddelerine uyduğu; Çevre ve Şehircilik Eski Bakanı E. Bayraktar hakkında, bir suç örgütünün yönetici ve üyelerinin kendilerine sağlanan ve miktar ve değeri tespit edilemeyen bazı menfaatler karşılığında kişiye özel imtiyazlı imar planlarını onaylattıkları ve imar planlarına aykırı olarak yapılan bazı projelerin usulsüzlüklerine göz yumdukları ve denetimlerden sorunsuzca geçmelerini sağladıkları ve bu eylemlerin TCK'nın 255 ve 257. maddelerine uyduğu iddialarıyla bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi”

2-“17 Aralık 2013 tarihinden itibaren yasadışı yollarla elde edilmiş veya gizlilik çerçevesinde yürütülen bir soruşturmaya ait olduğu iddia edilen bir kısım bilgiler üzerinden atfedilen ithamlara konu eylemlerinin Türk Ceza Kanunu'nun 257'nci maddesinde düzenlenen görevi kötüye kullanma suçu ile Türk Ceza Kanunu'nun 255'inci maddesinde düzenlenen nüfuz ticareti suçuna uyduğu iddialarıyla İçişleri Eski Bakanı Muammer Güler, Avrupa Birliği Eski Bakanı Egemen Bağış, Ekonomi Eski Bakanı Mehmet Zafer Çağlayan ile Çevre ve Şehircilik Eski Bakanı Erdoğan Bayraktar hakkında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_sorusturma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6660).

3.2.9.3 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi

Adıyaman Milletvekili Mehmet Metiner'in toplam imzası olduğu Meclis Araştırma Önergesi sayısı 5'tir. Meclis Araştırma önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Ak Parti Grubu adına Grup Başkanvekilleri Giresun Milletvekili Nurettin CANIKLI, Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ, İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Adıyaman Milletvekili Ahmet AYDIN, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve 146 Milletvekilinin, 27 Mayıs 2013 tarihinde Taksim Gezi Parkında başlayan ve kamu düzenini bozucu bir nitelik kazanan olayların tüm boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

2-“Balıkesir Milletvekili Ali Aydınlioğlu ve 33 Milletvekilinin, Soma'da meydana gelen maden kazasının araştırılması ve bu sektördeki sorunların araştırılarak, muhtemel maden kazalarının önlenmesine yönelik tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

3-“Gaziantep Milletvekili İbrahim Halil Mazırcıoğlu ve 78 Milletvekilinin, Soma'da meydana gelen maden kazasının ve maden sektöründeki sorunların tüm yönleriyle araştırılarak muhtemel maden kazalarının önlenmesine yönelik tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

4-“İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak ve 104 Milletvekilinin, Türk sporunda yaşanan doping sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

5-“Ak Parti Grup Başkanvekilleri Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal, Giresun Milletvekili Nurettin CANIKLI, Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ, İstanbul Milletvekili Ayşenur Bahçekapılı, Adıyaman Milletvekili Ahmet AYDIN ve 187 Milletvekilinin, terör sorununun çözümüne yönelik sürecin bütün boyutlarıyla değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6660).

Tablo 3.9. Mehmet Metiner'in Yasama Tablosu

Yasama Faaliyetleri	Sayısı
İmzası Olduğu Kanun Teklifi	12
İmzası Olduğu Soru Önergesi	-
İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi	-
İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi	2
İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	5
İmzası Olduğu Gensoru Önergesi	-
Toplam Yasama Faaliyetlerinde Bulunma Sayısı	19

3.2.10 MUHAMMET MURTAZA YETİŞ

3.2.10.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi

Adıyaman Milletvekili Muhammet Murtaza Yetiş'in toplam imzası olduğu Kanun Teklifi sayısı 15'tir. Kanun Teklifi önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

- 1-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 2-“Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 3-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 4-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 5-“Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 6-“Tababet ve Şubatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 7-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 8-“Terörle Mücadele Kanununun 10 uncu Maddesi Uyarınca Kurulan Ağır Ceza Mahkemelerinin Kaldırılmasına ve Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 9-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 10-“Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 11-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 12-“5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 13-“Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 14-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 15-“Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=24&p_sicil=6793).

3.2.10.2 İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi

Adıyaman Milletvekili Muhammet Murtaza Yetiş' in toplam imzası olduğu Meclis Soruşturma Önergesi sayısı 1'dir. Meclis Soruşturma önergesinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“İsparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve 76 Milletvekilinin; Ekonomi Eski Bakanı M. Z. Çağlayan hakkında, bir şahıstan sağlanan miktar ve değeri tespit edilemeyen bazı maddi menfaatler karşılığında bu şahsın İran'a altın ihracatı yapması işlerinde imtiyaz sağladığı, Gana'dan kaçak yollarla yurda sokulmak istendiği iddia edilen 1, 5 ton altınla ilgili adli ve idari soruşturmaları engelleyerek altının Dubai'ye çıkışını sağlamaya çalıştığı ve bu eylemlerin Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa Muhalefet oluşturduğu, TCK'nın 204 ve 252. maddelerine uyduğu; İçişleri Eski Bakanı M. Güler hakkında, bir şahıstan sağlanan miktar ve değeri tespit edilemeyen bazı maddi menfaatler karşılığında bu şahsın araçlarına trafikte emniyet şeridini kullanma imtiyazı verdiği ve söz konusu şahıs için koruma polisi görevlendirdiği, bu şahısla ilgili adli veya istihbari çalışma yapılıp yapılmadığının araştırılması için talimat verdiği, bu şahsın usulsüzlükleri hakkında basında çıkacak haberlerin engellenmesi için girişimlerde bulunduğu ve bu eylemlerin TCK'nın 204, 255, 252 ve 285. maddelerine uyduğu; AB Eski Bakanı E. Bağış hakkında, bir şahıstan sağlanan miktar ve değeri tespit edilemeyen bazı maddi menfaatler karşılığında bu şahsın turizm belgeli bir otel kiralama girişimi ile yakınlarına vize alınması işleri için aracılık ettiği ve bu eylemlerin TCK'nın 255 ve 252. maddelerine uyduğu; Çevre ve Şehircilik Eski Bakanı E. Bayraktar hakkında, bir suç örgütünün yönetici ve üyelerinin kendilerine sağlanan ve miktar ve değeri tespit edilemeyen bazı menfaatler karşılığında kişiye özel imtiyazlı imar planlarını onaylattıkları ve imar planlarına aykırı olarak yapılan bazı projelerin usulsüzlüklerine göz yumdukları ve denetimlerden sorunsuzca geçmelerini sağladıkları ve bu eylemlerin TCK'nın 255 ve 257. maddelerine uyduğu iddialarıyla bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_sorusturma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6793).

3.2.10.3 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi

Adıyaman Milletvekili Muhammet Murtaza Yetiş' in toplam imzası olduğu Meclis Araştırma Önergesi sayısı 12'dir. Meclis Araştırma Önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“SSPE hastalığı'nın tüm boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

2-“Doğu Anadolu Bölgesindeki maden kaynaklarının durumunun tespiti ve değerlendirilmesi konularının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

3-“Malatya Milletvekili Öznur Çalık ve 34 Milletvekilinin, Nüfusun yaşlanmasının önüne geçecek önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

4-“Malatya Maden kaynaklarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

5-“Soma'da meydana gelen maden kazasının ve maden sektöründeki sorunların tüm yönleriyle araştırılarak muhtemel maden kazalarının önlenmesine yönelik tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

6-“Terör sorununun çözümüne yönelik sürecin bütün boyutlarıyla değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

7-“Yasadışı telefon ve ortam dinleme iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

8-“Kaçak sigaranın yurda girişinin ve pazarlanmasının engellenmesi ile bunların ekonomiye verdiği zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi”

9-“Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi”

10-“Darbeler ve muhtıraların toplumsal, siyasal, ekonomik ve hukuki alanlardaki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi”

11-“Üstün yetenekli çocukların keşfi ve eğitimi konusunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

12-“Bilgi iletişim teknolojilerindeki gelişmelerin beraberinde getirdiği imkan ve risklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6793).

Tablo 3.10. Muhammed Murtaza Yetiş' in Yasama Tablosu

Yasama Faaliyetleri	Sayısı
İmzası Olduğu Kanun Teklifi	15
İmzası Olduğu Soru Önergesi	-
İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi	-
İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi	1
İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	12
İmzası Olduğu Gensoru Önergesi	-
Toplam Yasama Faaliyetlerinde Bulunma Sayısı	28

3.2.11 SALİH FIRAT

3.2.11.1 İmzası Olduğu Kanun Teklifi

Adıyaman Milletvekili Salih Fırat'ın toplam imzası olduğu Kanun Teklifi sayısı 30'dur. Kanun Teklifi önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

2-“Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

3-“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”

4-“Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

- 5-“Bazı Kamu Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 6-“Tababet ve Şubatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 7-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 8-“Terörle Mücadele Kanununun 10 uncu Maddesi Uyarınca Kurulan Ağır Ceza Mahkemelerinin Kaldırılmasına ve Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 9-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 10-“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 11-“Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 12-“Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 13-“65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi”
- 14-“4773 Sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 15-“Sözleşmeli İş ve Meslek Danışmanlarının Memur Kadrosuna Geçirilmesi Hakkında Kanun Teklifi”
- 16-“Ankara İline Bağlı Yenikent Adıyla Yeni Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi”
- 17-“İlköğretim Okullarında Okuyan Öğrencilere Kırtasiye Yardımı Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 18-“Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 19-“Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi”
- 20-“Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 21-“Siverek Adıyla Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi”
- 22-“Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs Kredi Verilmesine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”
- 23-“Yılmaz Güney Sinema Müzesi Kurulmasına Dair Kanun Teklifi”
- 24-“Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerine Bir Derece Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi”
- 25-“27.07.1967 Tarihli 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi”
- 26-“İbadet Yerlerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi”
- 27-“5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 28-“Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”
- 29-“2/B Barışı Kanunu Teklifi (Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Alanların İdaresi, Değerlendirilmesi ve Tasarrufu Hakkında Kanun Teklifi)”
- 30-“Üniversite Öğretim Elemanları ile Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfında Çalışan Personelin Tam Süre Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=24&p_sicil=6760).

3.2.11.2 İmzası Olduğu Soru Önergesi

Adıyaman Milletvekili Salih Fırat'ın toplam imzası olduğu Soru Önergesi sayısı 33'tür. Soru önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

- 1-“Yanarak hayatını kaybeden tutuklu ve hükümlülerin nakillerine ilişkin soru önergesi.”
- 2-“Adıyaman ve ilçelerinde 30 Mayıs 2011 tarihindeki dolu felaketinde meydana gelen zarara ilişkin soru önergesi.”
- 3-“Hidroelektrik santrallerinden elde edilen elektriğe ilişkin soru önergesi.”
- 4-“Özel hastanelere bütçeden ayrılan payın ve hastalardan alınan katkı payının artmasına ilişkin soru önergesi.”
- 5-“Deprem sonrasında Van'da yaşanan sorunlara ilişkin soru önergesi.”
- 6-“Devlet yurtlarıyla ilgili bazı iddialara ilişkin soru önergesi.”
- 7-“Adıyaman'da hava şartları nedeniyle kapanan yollardan dolayı yaşanan mağduriyete ilişkin soru önergesi.”
- 8-“Adıyaman-Gerger'de elektrik kesintisi nedeniyle yaşanan mağduriyete ilişkin soru önergesi.”
- 9-“Sivil toplum örgütleri tarafından Vanlı depremzedelere destek amacıyla yaptırılacak binalar için kullanılacak malzemelerden KDV alınmamasına ilişkin soru önergesi.”
- 10-“Adıyaman'daki karayollarının kapalı olması nedeniyle yaşanan mağduriyete ilişkin soru önergesi.”
- 11-“Besni Adliyesi Asliye Hukuk Mahkemesine hâkim atanıp atanmayacağına ilişkin soru önergesi.”
- 12-“İzmir-Karaburun'un bazı köylerindeki rüzgar enerjisi üretme projelerine ilişkin soru önergesi.”
- 13-“Suriye ile ilişkilerin esnafın mağduriyetine sebep olduğu iddialarına ilişkin soru önergesi.”
- 14-“Malatya-Kürecik'teki füze savunma sistemine ve ABD Büyükelçisinin bu konudaki bazı açıklamalarına ilişkin soru önergesi.”
- 15-“Sanatçılar girişiminin bir açıklamasına ilişkin soru önergesi.”
- 16-“AB Bakanı Egemen Bağış'ın hapisteki gazetecilerle ilgili bazı açıklamalarına ilişkin soru önergesi.”
- 17-“Afganistan'da NATO üssünde dini kitapların imha edildiği iddialarına ilişkin soru önergesi.”
- 18-“Afganistan'da düşen Türk helikopterine ilişki soru önergesi.”
- 19-“Sözleşme fazlası tütünlerin satış şartlarına ilişkin soru önergesi.”
- 20-“Adıyaman'da görev yapan doktor sayısına ve sağlık personeli atamalarına ilişkin soru önergesi.”
- 21-“Besni'de şiddetli rüzgâr nedeniyle zarar gören Devlet Hastanesine ve hastaların mağduriyetine ilişkin soru önergesi.”
- 22-“Göksu Köprüsünün yeniden yapılması ya da güçlendirilmesine ilişkin soru önergesi.”
- 23-“Adıyaman'daki sağlık kurumlarındaki hizmet alımı uygulamasına ilişkin soru önergesi.”

24-“Ankara'daki bir görüşmeye ve Suriye'de yakalanan iki Türk gazeteci ile ilgili bazı iddialara ilişkin soru önergesi.”

25-“Adıyaman Valisi hakkındaki iddialara ilişkin soru önergesi.”

26-“Adıyaman'da haksız yere ödendiği tespit edilen doğrudan gelir desteği ödemelerinin iadesinin talebi nedeniyle çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin soru önergesi.”

27-“Okul Sütü Projesi kapsamında dağıtılan sütlerle ilgili bazı iddialara ilişkin soru önergesi.”

28-“Okul Sütü Projesi kapsamında dağıtılan sütlerle ilgili bazı iddialara ilişkin soru önergesi.”

29-“Adıyaman'da inşa edilen TOKİ konutlarının sorunlarına ilişkin soru önergesi.”

30-“Bir şampiyonada Türkiye'yi temsil ederek dereceye giren bir sporcuya verilecek ödülün gecikmesine ilişkin soru önergesi.”

31-“Vergi cezalarının tahsili ile ilgili sorunlara ilişkin soru önergesi.”

32-“Et fiyatlarının düşürülmesine yönelik çalışmalara ilişkin soru önergesi.”

33-“Muş Üniversitesine ulaşım sorununa ilişkin soru önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_soru_sd.uyenin_soru_onergeleri?p_sicil=6760&p_donemkod=24).

3.2.11.3 İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi

Adıyaman Milletvekili Salih Fırat'ın toplam imzası olduğu Genel Görüşme Önergesi sayısı 1'dir. Genel Görüşme önergesinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Malatya Milletvekili Veli AĞBABA ve 20 Milletvekilinin, füze savunma sistemi kapsamında Malatya-Kürecik'te konuşlandırılması planlanan radar sistemi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_genel_gorus_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6760).

3.2.11.4 İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi

Adıyaman Milletvekili Salih Fırat'ın toplam imzası olduğu Meclis Soruşturma Önergesi sayısı 3'tür. Meclis Soruşturma Önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve 76 Milletvekilinin; Ekonomi Eski Bakanı M. Z. Çağlayan hakkında, bir şahıstan sağlanan miktar ve değeri tespit edilemeyen bazı maddi menfaatler karşılığında bu şahsın İran'a altın ihracatı yapması işlerinde imtiyaz sağladığı, Gana'dan kaçak yollarla yurda sokulmak istendiği iddia edilen 1, 5 ton altınla ilgili adli ve idari soruşturmaları engelleyerek altının Dubai'ye çıkışını sağlamaya çalıştığı ve bu eylemlerin Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa Muhalefet oluşturduğu, TCK'nın 204 ve 252. maddelerine uyduğu; İçişleri Eski Bakanı M. Güler hakkında, bir şahıstan sağlanan miktar ve değeri tespit edilemeyen bazı maddi menfaatler karşılığında bu şahsın araçlarına trafikte emniyet şeridini kullanma imtiyazı verdiği ve söz konusu şahıs için koruma polisi görevlendirdiği, bu şahısla ilgili adli veya istihbari çalışma yapıp yapılmadığının araştırılması için talimat verdiği, bu şahsın usulsüzlükleri hakkında basında çıkacak haberlerin engellenmesi için girişimlerde bulunduğu ve bu eylemlerin TCK'nın 204, 255, 252 ve 285. maddelerine uyduğu; AB Eski Bakanı E. Bağış hakkında, bir şahıstan sağlanan

miktar ve değeri tespit edilemeyen bazı maddi menfaatler karşılığında bu şahsın turizm belgeli bir otel kiralama girişimi ile yakınlarına vize alınması işleri için aracılık ettiği ve bu eylemlerin TCK'nın 255 ve 252. maddelerine uyduğu; Çevre ve Şehircilik Eski Bakanı E. Bayraktar hakkında, bir suç örgütünün yönetici ve üyelerinin kendilerine sağlanan ve miktar ve değeri tespit edilemeyen bazı menfaatler karşılığında kişiye özel imtiyazlı imar planlarını onaylattıkları ve imar planlarına aykırı olarak yapılan bazı projelerin usulsüzlüklerine göz yumdukları ve denetimlerden sorunsuzca geçmelerini sağladıkları ve bu eylemlerin TCK'nın 255 ve 257. maddelerine uyduğu iddialarıyla bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi”

2-“Isparta Milletvekili Süreyya Sadi Bilgiç ve 85 Milletvekilinin; 17 Aralık 2013 tarihinden itibaren yasadışı yollarla elde edilmiş veya gizlilik çerçevesinde yürütülen bir soruşturmaya ait olduğu iddia edilen bir kısım bilgiler üzerinden atfedilen ithamlara konu eylemlerinin Türk Ceza Kanunu'nun 257'nci maddesinde düzenlenen görevi kötüye kullanma suçu ile Türk Ceza Kanunu'nun 255'inci maddesinde düzenlenen nüfuz ticareti suçuna uyduğu iddialarıyla İçişleri Eski Bakanı Muammer Güler, Avrupa Birliği Eski Bakanı Egemen Bağış, Ekonomi Eski Bakanı Mehmet Zafer Çağlayan ile Çevre ve Şehircilik Eski Bakanı Erdoğan Bayraktar hakkında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi”

3-“Aydın Milletvekili Bülent Tezcan ve 111 Milletvekilinin; bazı milletvekillerinin yargılanmaları ve dokunulmazlıklarının kaldırılması konusunda yargıya talimat verdiği, yargıya müdahale ederek yürütme erkini ölçsüz ve hukuk tanımaz biçimde kullandığı, Anayasa'nın 2'nci, 9'uncu ve 138'inci maddeleriyle bağdaşmayan bu eyleminin 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 257'nci maddesinde düzenlenen görevi kötüye kullanma, 277'nci maddesinde düzenlenen yargı görevi yapma etkileme ve 288'inci maddesinde düzenlenen adil yargılamayı etkileme suçlarına uyduğu iddiasıyla Başbakan Recep Tayyip Erdoğan hakkında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_sorusturma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6760).

3.2.11.5 İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi

Adıyaman Milletvekili Salih Fırat'ın toplam imzası olduğu Meclis Araştırma Önergesi sayısı 10'dur. Meclis Araştırma Önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Muğla Milletvekili Yüksel Özden ve 45 Milletvekilinin, Bafa Gölünün kirliliğine sebep olan faktörlerin neler olduğunu, bu konuda mevzuatta herhangi bir eksiklik olup olmadığı ve yaşanan kirlilik sorununun çözümü amacıyla gereken yasal, idari ve diğer önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

2-“Ak Parti Grubu adına Grup Başkanvekilleri Giresun Milletvekili Nurettin CANIKLİ, Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ, İstanbul Milletvekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Adıyaman Milletvekili Ahmet AYDIN, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ve 146 Milletvekilinin, 27 Mayıs 2013 tarihinde Taksim Gezi Parkında başlayan ve kamu düzenini bozucu bir nitelik kazanan olayların tüm boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

3-“Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Kaçar ve 79 Milletvekilinin, inşaat sektöründe çalışan işçilerin sağlığı ve güvenliği ile ilgili sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

4-“Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç ve 26 Milletvekilinin, kadına karşı şiddetin önlenmesine yönelik yürütülen hizmetlerin uygulamalarının değerlendirilmesi, eksikliklerin tespit edilmesi için konunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

5-“Adıyaman Milletvekili Mehmet ERDOĞAN ve 23 Milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin çalışma koşulları ve bu konudaki tüm sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

6-“Gaziantep Milletvekili İbrahim Halil Mazıcıoğlu ve 78 Milletvekilinin, Soma'da meydana gelen maden kazasının ve maden sektöründeki sorunların tüm yönleriyle araştırılarak muhtemel maden kazalarının önlenmesine yönelik tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

7-“Adıyaman Milletvekili Salih FIRAT ve 28 Milletvekilinin, GAP'ın bölgeye etkisinin ve projelerin tamamlanma durumunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi”

8-“Ak Parti Grup Başkanvekilleri Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal, Giresun Milletvekili Nurettin CANIKLI, Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ, İstanbul Milletvekili Ayşenur Bahçekapılı, Adıyaman Milletvekili Ahmet AYDIN ve 187 Milletvekilinin, terör sorununun çözümüne yönelik sürecin bütün boyutlarıyla değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

9-“İzmir Milletvekili Rıza Mahmut Türmen ve 25 Milletvekilinin, telefon dinlemelerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

10-“İstanbul Milletvekili Ferit Mevlüt ASLANOĞLU ve 22 Milletvekilinin, taş ocaklarının yol açtığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi.”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6760).

3.2.11.6 İmzası Olduğu Gensoru Önergesi

Adıyaman Milletvekili Salih Fırat'ın toplam imzası olduğu Gensoru Önergesi sayısı 3'tür. Gensoru Önergelerinin başlığı ve özeti şöyledir;

1-“Deniz Feneri Derneğiyle ilgili soruşturma sürecine müdahil olarak görevini kötüye kullandığı iddiasıyla gensoru verilmesi”

2-“İzlemekte olduğu dış politikanın tehlikeli ve gerçeklerden uzak olduğu, ulusal çıkarlarla bağdaşmadığı ve yasama organı ile halktan gizlendiği iddiasıyla gensoru verilmesi”

3-“Devlet eliyle yapılması gereken bor tuzlarının aranması ve işletilmesi işlerini ihale ile özel şirketlere yaptırdığı ve bu ihalelere kamu ihalelerine katılması yasaklı kişilerin katılmasına izin verdiği iddiasıyla gensoru verilmesi”

(https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/gensoru_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6760).

Tablo 3.11 Salih Fırat'ın Yasama Tablosu

Yasama Faaliyetleri	Sayısı
İmzası Olduğu Kanun Teklifi	30
İmzası Olduğu Soru Önergesi	33
İmzası Olduğu Genel Görüşme Önergesi	1
İmzası Olduğu Meclis Soruşturma Önergesi	3
İmzası Olduğu Meclis Araştırma Önergesi	10
İmzası Olduğu Gensoru Önergesi	3
Toplam Yasama Faaliyetlerinde Bulunma Sayısı	80

3.3 KAMU POLİTİKASI AKTÖRÜ OLARAK ADIYAMAN MİLLETVEKİLLERİNİN TBMM'DE YASAMA FAALİYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu başlık altında kamu politikası aktörü olarak milletvekillerinin TBMM'de yasama faaliyetleri değerlendirilmiştir.

3.3.1 Yapılan Konuşmalar ile İlgili Değerlendirme

Milletvekillerinin yaptıkları konuşmalara bakıldığında Şevket Köse 445 konuşma ile en fazla konuşma yaptığı görülmektedir. Ahmet Aydın 125, Salih Fırat 54, Mahmut Göksu 43, Mehmet Metiner 42, Mehmet Erdoğan 28, Şevket Gürsoy 21, Fehmi Hüsrev Kutlu 21, Mehmet Murtaza Yetiş 11, Ahmet Faruk Ünsal 4, Mehmet Özyol 2 defa meclis kürsüsünde konuşma yapmıştır. Adıyaman Milletvekillerinin meclis kürsüsünden yaptıkları konuşma sayıları şu şekildedir;

Tablo 3.12 2002-2015 Yılları Arasında Milletvekillerinin Konuşma Sayıları

Milletvekilleri	Dönemleri	Konuşma Sayıları
Ahmet Faruk ÜNSAL (AKP)	22. Dönem	4
Fehmi Hüsrev KUTLU (AKP)	22. ve 23. Dönem	18+3=21
Mahmut GÖKSU (AKP)	22. Dönem	43
Mehmet ÖZYOL (AKP)	22. Dönem	2
Şevket GÜRSOY (CHP), (AKP)	22. ve 23. Dönem	19+2=21
Mehmet ERDOĞAN (AKP)	23. ve 24. Dönem	24+4=28
Ahmet AYDIN (AKP)	23. ve 24. Dönem	55+70=125
Şevket KÖSE (CHP)	23. Dönem	445
Mehmet METİNER (AKP)	24. Dönem	42
Mehmet Murtaza YETİŞ (AKP)	24. Dönem	11
Salih FIRAT (CHP), (AKP)	24. Dönem	54
Toplam Konuşma Sayısı		796

3.3.2 Gensoru Önergeleri ile İlgili Değerlendirme

Gensoru, parlamentonun yürütme organı olan hükümeti denetleme yöntemidir. Burada hükümet üyelerinden bir sorun ya da politika hakkında açıklama istenmektedir. Oylama neticesinde üyelerin salt çoğunluğu ile bakanlar kurulu üyesinin düşmesi

sağlanır. Kamu politikası aktörü olarak milletvekilinin önemli bir görevi de hükümet tarafından yürütülen ve uygulanan politikaların denetlenmesidir.(Anayasa madde 98)

Gensoru önerge sayılarına bakıldığı zaman toplam 4 yasama faaliyetinde buldukları görülmektedir. CHP milletvekili Salih Fırat 3 önerge ile en fazla önerge veren milletvekilidir. Ahmet Faruk Ünsal, Fehmi Hüsrev Kutlu, Mahmut Göksu, Mehmet Özyol, Mehmet Erdoğan, Ahmet Aydın, Mehmet Metiner, Mehmet Murtaza Yetiş 'in Gensoru önergeleri bulunmamaktadır.

İmzası olunan Gensoru önerge sayıları şu şekildedir:

- **Şevket Gürsoy (CHP), (AKP): 1**
- **Salih Fırat (CHP), (AKP): 3**

3.3.3 Meclis Soruşturma Önergeleri ile İlgili Değerlendirme

Meclis soruşturması hükümet üyelerinin görevleri ile ilgili cezai sorumluluklarının araştırılması ile ilgili bir denetim aracıdır. Üyelerin salt çoğunluğu ilgilinin yüce divana sevkine karar verilir. Yüce divana sevk edilen bakanın bakanlığı düşer, yüce divana başbakanın sevk edilmesi durumunda ise hükümet istifa etmiş sayılır.

Meclis Soruşturma önerge sayılarına bakıldığı zaman toplam 16 yasama faaliyetinde buldukları görülmektedir. CHP milletvekili Şevket Gürsoy 5 önerge ile en fazla önerge veren milletvekilidir. Ahmet Faruk Ünsal, Fehmi Hüsrev Kutlu, Mahmut Göksu, Mehmet Erdoğan, Ahmet Aydın' ın Meclis Soruşturma önergeleri bulunmamaktadır.

İmzası olunan Meclis Soruşturma önerge sayıları şu şekildedir:

- **Mehmet Özyol (AKP): 3**
- **Şevket Gürsoy (CHP), (AKP): 5**
- **Mehmet Metiner (AKP): 2**
- **Mehmet Murtaza Yetiş (AKP): 1**
- **Salih Fırat (CHP), (AKP): 3**
- **Şevket KÖSE (CHP): 2**

Meclis soruşturma önergelerine bakıldığı zaman ekonomi politikası ön plana çıkmaktadır. Yolsuzluk iddiaları, ihaleye fesat karıştırma, görevi kötüye kullanarak devleti zarara uğratma iddiaları ile ilgili olduğu görülmektedir.

3.3.4 Genel Görüşme Önergeleri ile İlgili Değerlendirme

Genel görüşme, kamuyu ve devlet faaliyetlerini ilgilendiren herhangi bir meselenin, TBMM Genel Kurulu'nda görüşülmesi ve tartışılmasıdır.

Genel Görüşme önerge sayılarına bakıldığı zaman toplam 5 yasama faaliyetinde buldukları görülmektedir. CHP milletvekili Şevket Köse 2 önerge ile en fazla genel görüşme önergesi veren milletvekilidir. AKP milletvekili Ahmet Faruk Ünsal, AKP milletvekili Ahmet Aydın ve CHP milletvekili Salih Fırat birer genel görüşme önergesi vermişlerdir. Fehmi Hüsrev Kutlu, Mahmut Göksu, Mehmet Özyol, Şevket Gürsoy, Mehmet Erdoğan, Mehmet Metiner, Mehmet Murtaza Yetiş 'in Genel Görüşme önergeleri bulunmamaktadır.

İmzası olunan Genel Görüşme önerge sayıları şu şekildedir:

- **Ahmet Faruk Ünsal (AKP): 1**
- **Ahmet Aydın (AKP): 1**
- **Salih Fırat (CHP), (AKP): 1**
- **Şevket KÖSE (CHP): 2**

Genel görüşme önergelerine bakıldığı zaman Avrupa Birliğine üyelik politikası, Terörle mücadele politikası, savunma politikası ve ekonomi politikası ile ilgili milletvekillerinin önerge verdikleri görülmektedir.

3.3.5 Soru Önergeleri ile İlgili Değerlendirme

Soru, yürütmenin görevleriyle belli bir konuda bir milletvekilinin başbakan veya ilgili bakandan bir önerge ile bilgi istemesidir.

Soru önerge sayılarına bakıldığı zaman toplam 386 yasama faaliyetinde buldukları görülmektedir. CHP milletvekili Şevket Köse 313 önerge ile en fazla önerge veren milletvekilidir. Fehmi Hüsrev Kutlu, Mehmet Özyol, Mehmet Erdoğan, Ahmet Aydın, Mehmet Metiner, Mehmet Murtaza Yetiş 'in Soru önergeleri bulunmamaktadır.

İmzası olunan Soru önerge sayıları şu şekildedir:

- **Ahmet Faruk Ünsal (AKP): 2**
- **Mahmut Göksu (AKP): 25**
- **Şevket Gürsoy (CHP), (AKP): 13**
- **Salih Fırat (CHP), (AKP): 33**
- **Şevket KÖSE (CHP): 313**

3.3.6 Meclis Araştırma Önergeleri ile İlgili Değerlendirme

Meclis araştırması belli bir konuda bilgi edinilmek için yapılan incelemeden ibarettir. Araştırma, hükümetin herhangi bir kusurunun ortaya çıkarılmasına sebebiyet vermişse bu verilere dayanarak gensoru verilerek hükümetin sorumluluğu gerçekleştirilebilir. Meclis araştırması hükümetin sorumluluğuna yol açan bir denetim aracı değildir.

Meclis Araştırma önerge sayılarına bakıldığı zaman toplam 515 yasama faaliyetinde buldukları görülmektedir. CHP milletvekili Şevket Köse 367 önerge ile en fazla önerge veren milletvekilidir. Mehmet Özyol 'un Meclis Araştırma önergesi bulunmamaktadır.

İmzası olunan Meclis Araştırma önerge sayıları şu şekildedir:

- **Ahmet Faruk ÜNSAL (AKP): 10**
- **Fehmi Hüsrev KUTLU (AKP): 13**
- **Mahmut GÖKSU (AKP): 13**
- **Şevket GÜRSOY (CHP), (AKP): 58**
- **Mehmet ERDOĞAN (AKP): 14**
- **Ahmet AYDIN (AKP): 13**
- **Şevket KÖSE (CHP): 367**
- **Mehmet METİNER (AKP): 5**
- **Mehmet Murtaza YETİŞ (AKP): 12**
- **Salih FIRAT (CHP), (AKP): 10**

3.3.7 Kanun Teklifi Önergeleri ile İlgili Değerlendirme

Demokratik toplumlarda, toplumsal bir sorununun çözümüne ilişkin bir karar alındığında, büyük ölçüde kamu politikası oluşturulmuş olmaktadır. Ancak bazı durumlarda bir kamu politikasının hayata geçirilebilmesi, yani uygulanabilir hale gelebilmesi için yasal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır. (Nacak, 2015:96-97).

Türkiye’de kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak yetkisi Anayasanın 7. ve 87. maddeleriyle TBMM’ye verilmiştir.

Kanun teklifi önerge sayılarına bakıldığı zaman toplam 299 yasama faaliyetinde buldukları görölmektedir. CHP milletvekili şevket Köse 86 önerge ile en fazla kanun teklifi önergesi veren milletvekilidir. En az kanun teklifi önergesi 12 önerge ile AKP milletvekili Mehmet Metiner’dir.

İmzası olunan Kanun Teklifi önerge sayıları şu şekildedir:

- **Ahmet Faruk ÜNSAL (AKP): 18**
- **Fehmi Hüsrev KUTLU (AKP): 20**
- **Mahmut GÖKSU (AKP): 15**
- **Mehmet ÖZYOL (AKP): 15**
- **şevket GÜRsoy (CHP), (AKP): 42**
- **Mehmet ERDOĞAN (AKP): 22**
- **Ahmet AYDIN (AKP): 24**
- **şevket KÖSE (CHP): 86**
- **Mehmet METİNER (AKP): 12**
- **Mehmet Murtaza YETİş (AKP): 15**
- **Salih FIRAT (CHP), (AKP): 30**

2002-2015 yılları arasında Adıyaman Milletvekillerinin Yasama Faaliyetleri Tablosu şu şekilde oluşmuştur.

Tablo 3.13. Milletvekillerinin Genel Yasama Faaliyet Tablosu

Yasama Faaliyetleri	Ahmet Faruk Ünsal	Fehmi Hüsrev Kutlu	Mahmut Göksu	Mehmet Özyol	şevket Gürsoy	Mehmet Erdoğan
Kanun Teklifi Önerge Sayısı	18	20	15	15	42	22
Soru Önerge Sayısı	2	-	25	-	13	-
Genel Görüşme Önerge Sayısı	1	-	-	-	-	-
Meclis Soruşturma Önerge Sayısı	-	-	-	3	5	-
Meclis Araştırma Önerge Sayısı	10	13	13	-	58	14
Gensoru Önerge Sayısı	-	-	-	-	1	-

Tablo 3.14. Milletvekillerinin Genel Yasama Faaliyet Tablosu

Yasama Faaliyetleri	Ahmet Aydın	Şevket Köse	Mehmet Metiner	Murtaza Yetiş	Salih Fırat
Kanun Teklifi Önerge Sayısı	24	86	12	15	30
Soru Önerge Sayısı	-	313	-	-	33
Genel Görüşme Önerge Sayısı	1	2	-	-	1
Meclis Soruşturma Önerge Sayısı		2	2	1	3
Meclis Araştırma Önerge Sayısı	13	367	5	12	10
Gensoru Önerge Sayısı			-	-	3

Tablo 3.15 Milletvekillerinin Toplam Yasama Faaliyeti Tablosu

Yasama Faaliyetleri	Yasama Faaliyetlerinde Bulunma Sayısı Toplamı
Kanun Teklifi Önerge Sayısı	299
Soru Önerge Sayısı	386
Genel Görüşme Önerge Sayısı	5
Meclis Soruşturma Önerge Sayısı	16
Meclis Araştırma Önerge Sayısı	515
Gensoru Önerge Sayısı	4
Genel Toplam Yasama Faaliyetlerinde Bulunma Sayısı	1225

3.4 ADIYAMAN MİLLETVEKİLLERİNİN TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNDEKİ FAALİYETLERİNİN KAMU POLİTİKASI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Kamu politikası, kamu politikası aktörlerinin; idareye ilişkin her türlü faaliyet, işlem, tutum, stratejileri ve planlamayı kapsayan, hatta bazen eylemde bulunmama durumunu dahi içeren bir kavramdır. Aniden ortaya çıkmayan ve oluşturulabilmesi için birçok kaynağın katkısını gerektiren bir süreçtir (Nacak, 2015:78).

Kamu politikası kavramı; devleti idare edilmesinde kamu ile ilgili alınan kararları içine alan bir kavramdır. Uluslararası politika, ekonomi politikası, sağlık politikası, eğitim politikası gibi kavramların her biri, kamu politikasının birer alt başlığıdır (Göçoğlu, 2014:9).

Parlamentolar, toplumun farklı kesimlerinin fikir ve görüşlerini temsil eden, bu kesimlerin farklı yöndeki çıkarlarını uzlaşma zemini çerçevesinde bir potada birleştiren demokratik kurumlar olarak kabul edilmektedir. Demokrasinin en önemli

kurumlarından birisi olan parlamentolar, toplumun farklı kesimlerinin yasama platformunda temsil edilmesinden yürütmenin denetlenmesine, vatandaşların taleplerinin ve önceliklerinin belirlenmesinden kamu kaynaklarının bu ihtiyaçlara göre tahsis edilmesine ve kamu politikalarının oluşturulmasına kadar pek çok konuda rol oynamaktadır (Yıldız ve Sobacı, 2013: 20).

Kamu politikası sürecinin gündem oluşturma, politikanın oluşturulması, uygulama ve değerlendirme olmak üzere dört temel basamaktan bahsedilebilir (Yıldız ve Sobacı, 2013:24). Tek bir karar ve uygulama kamu politikaları olarak değerlendirilmemelidir. Adıyaman milletvekillerinin TBMM bünyesinde yürüttükleri kamu politikası faaliyetleri bu sınıflandırma esas alınarak değerlendirilmiştir.

Kamu politikaları aktörler tarafından ortaya konan talepler üzerinden hareket eder. Değişik aktörlerin talepleri ile süreç gelişir. Adıyaman milletvekilleri kamu politikası aktörü olarak 796 kez meclis kürsüsünde konuşarak, birçok konuda fikir ve düşüncelerini ifade etmişler, bir başka aktör olan vatandaşların beklenti ve taleplerini meclis kürsüsünden ifade ederek kamu politikası sürecinde gündem oluşturmuşlardır.

Kamu politika sürecinin uygulama aşamasında kamu politikasının hayata geçirilebilmesi, yani uygulanabilir hale gelebilmesi için, belirlenen kamu politikaları ile ilgili yasal düzenlemeler gerektirmektedir. Milletvekilleri 299 kanun teklifi vermiştir.

Milletvekilleri 16 meclis soruşturma önergesi, 4 gensoru önergesi, 386 soru önergesi vererek hükümet politikalarını denetlemiş, kamu politikasının oluşturulma sürecinin son aşaması olan “değerlendirme” sürecinde rol almışlardır. Milletvekilleri kamu politikası oluşturulma sürecinin gündem oluşturma ve politikanın oluşturulması aşamaları ile ilişkilendirebileceğimiz 515 meclis araştırma önergesi vermiştir.

Kamu politikası aktörleri olarak, Adıyaman milletvekillerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi’ndeki faaliyetlerini, kamu politikası olarak, en çok yasama faaliyetinde bulunandan en az yasama faaliyetinde bulunana doğru, sırayla değerlendirilecek olursa;

Şevket Köse: Kamu politikalarında paydaşlar vardır. Kamu politikası sürecinde birçok aktör etkili olur. Siyasi partiler kamu politikasının bir başka aktörüdür. Vatandaşlar, siyasi partiler ve milletvekilleri birer kamu politikası aktörüdür. Bu

aktörler arası etkileşimle politikalar meydana gelir. 1215 yasama faaliyeti ile en çok yasama faaliyetinde bulunan CHP milletvekili Şevket Köse parti politikaları doğrultusunda hareket ettiği görülmektedir. Verdiği önergelerin çoğu parti gurubu ile birlikte verdiği önergelerdir. Yaptığı konuşmalarda ise parti politikaları ve söylemleri doğrultusunda konuştuğu söylenebilir. Şevket Köse, mesleği dış hekimliği ile ilgili beklentileri dile getirerek Sağlık politikası ile ilgili bütün aktörleri dikkate alarak ve fotoğrafın bütününe görerek politika geliştirmeye ihtiyaç olduğunu ifade etmiştir.

Ekonomi politikası ile ilgili olarak Adıyaman'ın ekonomik sorunları ile alınması gereken önlemlere ilişkin birçok konuşma yapmıştır. Sümerbank, yem, çimento ve süt fabrikalarının Adıyaman'ın elinden alındığını ifade ederek hükümetin ve iktidarın uyguladığı ekonomi politikalarını eleştirmiştir.

Kamu politikalarının bir türü olan dağıtıcı politikalar, bir mal, çıkar ya da menfaati toplumun bazı kesimlerine dağıtmaya yönelik politikalarlardır. Şevket Köse GAP bölgesel kalkınma projesine ayrılan ödeneklerin yetersiz olduğunu ve bunun artırılması gerektiğini ifade etmiştir.

Şevket Köse'nin verdikleri kanun tekliflerine bakıldığında daha çok tarım politikası ile ilgili olduğu görülür. Milletvekilliği olarak görev yaptığı dönemde toplam 86 kanun teklifinin 7 tanesi tütün ile ilgilidir. Verdikleri soru önergelerine bakıldığında 313 soru önergesinden 96'sının doğrudan Adıyaman'ın ekonomik, tarımsal, kalkınma, işsizlik, turizm politikaları ile ilgili olduğu görülmektedir. Kamu politikası oluşturulma sürecinin gündem oluşturma ve politikanın oluşturulması aşamaları ile ilişkilendirebileceğimiz 367 meclis araştırma önergesi vermiştir. Köse, 2 meclis soruşturma önergesi, 2 genel görüşme önergesi vererek hükümet politikalarını denetlemiş, kamu politikasının oluşturulma sürecinin son aşaması olan "değerlendirme" sürecinde rol almıştır.

Ahmet Aydın: Kamu politikası sürecinde birçok aktör etkili olur. Siyasi partiler ve hükümet kamu politikasının bir başka aktörüdür. Vatandaşlar, siyasi partiler, hükümet ve milletvekilleri birer kamu politikası aktörüdür. Bu aktörler arası etkileşimle politikalar meydana gelir. AKP milletvekili Ahmet Aydın 163 yasama faaliyeti ile en çok yasama faaliyetinde bulunan ikinci milletvekilidir. Ahmet Aydın parti ve hükümet politikaları doğrultusunda hareket ettiği görülmektedir. Verdiği önergelerin çoğu parti gurubu ile birlikte verdiği önergelerdir. Yaptığı konuşmalarda

ise parti politikaları, hükümet politikaları ve söylemleri doğrultusunda konuştuğu söylenebilir.

Ahmet Aydın yaptığı konuşmalarda daha çok hükümetin kanun tasarıları ve AKP milletvekillerinin verdikleri kanun teklifleri ile ilgili konuşma yaptığı görülmektedir. Tütün satımında verilen cezaların hafifletilmesi ile ilgili konuşarak, bu konuda kanuni düzenleme yaptıklarını ifade etmiştir. Kamu politikası oluşturulma sürecinde uygulama aşaması olan kanuni düzenleme ile ilgili olarak Ahmet Aydın'ın verdiği 24 kanun teklifinden sekizi anayasada değişiklik teklifi ile ilgilidir. Kamu politikası oluşturulma sürecinin gündem oluşturma ve politikanın oluşturulması aşamaları ile ilişkilendirebileceğimiz 13 meclis araştırma önergesi vermiştir.

Şevket Gürsoy: Toplam yasama faaliyetinde bulunma sayısı 140' tır. Kamu politikalarının bir türü olan dağıtıcı politikalar, bir mal, çıkar ya da menfaati toplumun bazı kesimlerine dağıtmaya yönelik politikalar. Şevket Gürsoy konuşmalarında merkezi yönetim bütçe kanunu tasarısı ile ilgili konuşmalar yapmıştır. Adıyaman'ın problemleri ve alınması gereken önlemler ile ilgili yaptığı konuşmalarda tütün politikasını, turizm politikasını, hayvancılık politikasını ve ulaşım politikasını eleştirmiştir.

Kamu politikası oluşturulma sürecinin uygulama aşaması olarak değerlendirebileceğimiz 42 kanun teklifinde bulunmuştur. Kamu politikasının oluşturulma sürecinin değerlendirme aşaması olan uygulanan politikaların değerlendirilmesi bağlamında 13 soru önergesi vermiştir. Bu soru önergelerinde 10'u Adıyaman'ın tütün politikası, turizm politikası, hayvancılık politikası, ulaşım politikası, eğitim politikası ile ilgilidir. 5 meclis soruşturma önergesi, 1 gensoru önergesi vermiştir. Gürsoy, 58 meclis araştırma önergesi vererek kamu politikalarının oluşturulma sürecinin, gündem oluşturma ve politikanın oluşturulması sürecinde rol almıştır.

Salih Fırat: Toplam yasama faaliyetinde bulunma sayısı 134' tür. Salih Fırat kamu politikası aktörü olarak 54 kez meclis kürsüsünde konuşarak, birçok konuda fikir ve düşüncelerini ifade etmiş, bir başka aktör olan vatandaşların beklenti ve taleplerini meclis kürsüsünden ifade ederek kamu politikası sürecinde gündem oluşturmuştur. Salih Fırat tarım politikası bağlamında konuşmalarında Adıyaman'da çiftçilerin sulama sorunlarını birçok kez dile getirmiştir.

Kamu politika sürecinin uygulama aşamasında kamu politikasının hayata geçirilebilmesi, yani uygulanabilir hale gelebilmesi için, belirlenen kamu politikaları ile ilgili yasal düzenlemeler gerektirmektedir. Salih Fırat 30 kanun teklifi vermiştir. Salih Fırat 3 meclis soruşturma önergesi, 3 gensoru önergesi, 33 soru önergesi vererek hükümet politikalarını denetlemiş, kamu politikasının oluşturulma sürecinin son aşaması olan “değerlendirme” sürecinde rol almıştır. Salih Fırat kamu politikası oluşturulma sürecinin gündem oluşturma ve politikanın oluşturulması aşamaları ile ilişkilendirebileceğimiz 10 meclis araştırma önergesi vermiştir.

Mahmut Göksu: Toplam yasama faaliyetinde bulunma sayısı 96’dır. Mahmut Göksu kamu politikası aktörü olarak 43 kez meclis kürsüsünde konuşarak, birçok konuda fikir ve düşüncelerini ifade etmiş, bir başka aktör olan vatandaşların beklenti ve taleplerini meclis kürsüsünden ifade ederek kamu politikası sürecinde gündem oluşturmuştur. Mahmut Göksu konuşmalarında Adıyaman’ın sorunları, Irak’ta yaşanan olaylar, diyanet teşkilatı, tütün, petrol konularında konuşmalar yapmıştır. Mahmut Göksu’nun parti ve hükümet politikaları doğrultusunda hareket ettiği görülmektedir. Verdiği önergelerin çoğu parti gurubu ile birlikte verdiği önergelerdir. Yaptığı konuşmalarda ise parti politikaları, hükümet politikaları ve söylemleri doğrultusunda konuştuğu söylenebilir.

Kamu politika sürecinin uygulama aşamasında kamu politikasının hayata geçirilebilmesi, yani uygulanabilir hale gelebilmesi için, belirlenen kamu politikaları ile ilgili yasal düzenlemeler gerektirmektedir. Mahmut Göksu 15 kanun teklifi vererek birçok kanun teklifini, kanunlaşmasını sağlamıştır. Mahmut Göksu 25 soru önergesi vererek hükümet politikalarını denetlemiş, kamu politikasının oluşturulma sürecinin son aşaması olan “değerlendirme” sürecinde rol almışlardır. Mahmut Göksu kamu politikası oluşturulma sürecinin gündem oluşturma ve politikanın oluşturulması aşamaları ile ilişkilendirebileceğimiz 13 meclis araştırma önergesi vermiştir.

Mehmet Erdoğan: Toplam yasama faaliyetinde bulunma sayısı 64’ tür. Mehmet Erdoğan kamu politikası aktörü olarak 28 kez meclis kürsüsünde konuşarak, birçok konuda fikir ve düşüncelerini ifade etmiş, bir başka aktör olan vatandaşların beklenti ve taleplerini meclis kürsüsünden ifade ederek kamu politikası sürecinde gündem oluşturmuştur. Veteriner olan Mehmet Erdoğan konuşmalarında veterinerlik hizmetleri ve hayvancılık sektöründeki politikalara değindiği görülmektedir.

Kamu politika sürecinin uygulama aşamasında kamu politikasının hayata geçirilebilmesi, yani uygulanabilir hale gelebilmesi için, belirlenen kamu politikaları ile ilgili yasal düzenlemeler gerektirmektedir. Mehmet Erdoğan 22 kanun teklifi vermiştir. Mehmet Erdoğan kamu politikası oluşturulma sürecinin gündem oluşturma ve politikanın oluşturulması aşamaları ile ilişkilendirebileceğimiz 14 meclis araştırma önergesi vermiştir.

Mehmet Metiner: Toplam yasama faaliyetinde bulunma sayısı 61' dir. Mehmet Metiner kamu politikası aktörü olarak 42 kez meclis kürsüsünde konuşarak, birçok konuda fikir ve düşüncelerini ifade etmiş, bir başka aktör olan vatandaşların beklenti ve taleplerini meclis kürsüsünden ifade ederek kamu politikası sürecinde gündem oluşturmuştur. Mehmet Metiner düşünce ve ifade özgürlüğü, ideolojik devlet, demokratik devlet, soykırım, ana dil, alevi vatandaşlar gibi hassas ve politik konular ile ilgili konuşmalar yaptığı ve mecliste şiddetli tartışmalara sebep olduğu söylenebilir.

Kamu politika sürecinin uygulama aşamasında kamu politikasının hayata geçirilebilmesi, yani uygulanabilir hale gelebilmesi için, belirlenen kamu politikaları ile ilgili yasal düzenlemeler gerektirmektedir. Mehmet Metiner 12 kanun teklifi vermiştir. Mehmet Metiner 2 meclis soruşturma önergesi vererek hükümet politikalarını denetlemiş, kamu politikasının oluşturulma sürecinin son aşaması olan "değerlendirme" sürecinde rol almıştır. Mehmet Metiner kamu politikası oluşturulma sürecinin gündem oluşturma ve politikanın oluşturulması aşamaları ile ilişkilendirebileceğimiz 5 meclis araştırma önergesi vermiştir.

Hüsrev Kutlu: Toplam yasama faaliyetinde bulunma sayısı 54'tür. Hüsrev Kutlu kamu politikası aktörü olarak 21 kez meclis kürsüsünde konuşarak, birçok konuda fikir ve düşüncelerini ifade etmiş, bir başka aktör olan vatandaşların beklenti ve taleplerini meclis kürsüsünden ifade ederek kamu politikası sürecinde gündem oluşturmuştur. Hüsrev Kutlu demokratik hak ve özgürlükler, yasama dokunulmazlığı, düşünce özgürlüğü konularında konuşmalar yaptığı görülmektedir.

Kamu politika sürecinin uygulama aşamasında kamu politikasının hayata geçirilebilmesi, yani uygulanabilir hale gelebilmesi için, belirlenen kamu politikaları ile ilgili yasal düzenlemeler gerektirmektedir. Hüsrev Kutlu 20 kanun teklifi vermiştir. Hüsrev Kutlu kamu politikası oluşturulma sürecinin gündem oluşturma ve politikanın

oluşturulması aşamaları ile ilişkilendirebileceğimiz 13 meclis araştırma önergesi vermiştir.

Muhammed Murtaza Yetiş: Toplam yasama faaliyetinde bulunma sayısı 39'dur. Muhammed Murtaza Yetiş kamu politikası aktörü olarak 11 kez meclis kürsüsünde konuşarak, birçok konuda fikir ve düşüncelerini ifade etmiş, bir başka aktör olan vatandaşların beklenti ve taleplerini meclis kürsüsünden ifade ederek kamu politikası sürecinde gündem oluşturmuştur. Muhammed Murtaza Yetiş, ırkçılıkla mücadele, hasta hakları, mülteciler, yoksullukla mücadele, sağlık çalışanlara yönelik şiddetin önlenmesi konularında konuşmalar yaptığı görülmektedir.

Kamu politika sürecinin uygulama aşamasında kamu politikasının hayata geçirilebilmesi, yani uygulanabilir hale gelebilmesi için, belirlenen kamu politikaları ile ilgili yasal düzenlemeler gerektirmektedir. Muhammed Murtaza Yetiş 15 kanun teklifi vermiştir. Muhammed Murtaza Yetiş, 1 meclis soruşturma önergesi vererek hükümet politikalarını denetlemiş, kamu politikasının oluşturulma sürecinin son aşaması olan "değerlendirme" sürecinde rol almıştır. Muhammed Murtaza Yetiş kamu politikası oluşturulma sürecinin gündem oluşturma ve politikanın oluşturulması aşamaları ile ilişkilendirebileceğimiz 12 meclis araştırma önergesi vermiştir.

Ahmet Faruk Ünsal: Toplam yasama faaliyetinde bulunma sayısı 35'dir. Ahmet Faruk Ünsal kamu politikası aktörü olarak 4 kez meclis kürsüsünde konuşarak, birçok konuda fikir ve düşüncelerini ifade etmiş, bir başka aktör olan vatandaşların beklenti ve taleplerini meclis kürsüsünden ifade ederek kamu politikası sürecinde gündem oluşturmuştur. Ahmet Faruk Ünsal mülteciler ve eğitim politikaları ile ilgili konuşmalar yapmıştır.

Kamu politika sürecinin uygulama aşamasında kamu politikasının hayata geçirilebilmesi, yani uygulanabilir hale gelebilmesi için, belirlenen kamu politikaları ile ilgili yasal düzenlemeler gerektirmektedir. Ahmet Faruk Ünsal 18 kanun teklifi vermiştir. Ahmet Faruk Ünsal, 2 soru önergesi vererek hükümet politikalarını denetlemiş, kamu politikasının oluşturulma sürecinin son aşaması olan "değerlendirme" sürecinde rol almıştır. Ahmet Faruk Ünsal kamu politikası oluşturulma sürecinin gündem oluşturma ve politikanın oluşturulması aşamaları ile ilişkilendirebileceğimiz 10 meclis araştırma önergesi vermiştir.

Mehmet Özyol: Toplam yasama faaliyetinde bulunma sayısı 20’ dir. Mehmet Özyol kamu politikası aktörü olarak 2 kez meclis kürsüsünde konuşmuştur. Bu konuşmaların birinde kura usulüyle görevlendirildiği meclis soruşturma komisyonu üyeliğinden çekilme talebinde bulunmuş, diğer konuşmasında ise izin talebinde bulunmuştur.

Kamu politika sürecinin uygulama aşamasında kamu politikasının hayata geçirilebilmesi, yani uygulanabilir hale gelebilmesi için, belirlenen kamu politikaları ile ilgili yasal düzenlemeler gerektirmektedir. Mehmet Özyol 15 kanun teklifi vermiştir. Mehmet Özyol 3 meclis soruşturma önergesi vererek hükümet politikalarını denetlemiş, kamu politikasının oluşturulma sürecinin son aşaması olan “değerlendirme” sürecinde rol almışlardır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu tezin hazırlandığı zamana kadar Adıyaman milletvekilleriyle ilgili herhangi bir akademik çalışma yapılmamıştır. Bu çalışmada kamu politikası aktörleri olarak Adıyaman milletvekilleri ve Adıyaman milletvekillerinin 2002-2015 yılları arasında gerçekleştirdikleri yasama faaliyetleri kamu politikası kavramı etrafında analiz edilmiştir. Adıyaman milletvekillerinin TBMM'deki faaliyetleri gerek Adıyaman gerekse de ülkenin diğer gelişmelerine katkıları anlatılmaya çalışılmıştır.

2002 yılından itibaren bulunan 2019 yılına kadar yapılan seçimleri AKP, birinci parti olarak kazanmış, bu dönemlerde yapılan seçimlerde Adıyaman ilinde de Türkiye'nin genelinden farklı bir sonuç ortaya çıkmamıştır. TBMM'nin toplam 13 yıl süren 22, 23 ve 24. dönemde Adıyaman da 11 milletvekili görev yapmıştır. Adıyaman yasama meclisinde beş milletvekili ile temsil edilmektedir. 22, 23 ve 24. dönemde beş milletvekilinden dördünü AKP kazanmış, birini ise CHP kazanmıştır.

22, 23 ve 24. Dönemde Adıyaman Milletvekillerinin Adıyaman doğumlu olup olmadıkları incelendiğinde 11 milletvekilinden 10'u Adıyaman doğumlu olduğu anlaşılmaktadır. Cinsiyet açısından konu değerlendirildiğinde bu dönemde Adıyaman'ın hiç kadın milletvekili çıkarmadığı görülmektedir. 2002-2015 yılları arasında Adıyaman Milletvekillerinin görev süreleri incelendiğinde en fazla milletvekilliği yapan 5 dönemle Ahmet Aydın'dır. Salih Fırat ve Mehmet Metiner ise 3 dönem milletvekilliği yapmıştır. Mehmet Metiner 25. ve 26. dönemlerde İstanbul Milletvekilliği yapmıştır. Mehmet Murtaza Yetiş, Şevket Köse ve Ahmet Faruk Ünsal birer dönem milletvekilliği yapmıştır.

Adıyaman Milletvekillerinin eğitim durumları incelendiğinde 11 milletvekilinin tamamının üniversite eğitimi aldığı anlaşılmaktadır. Yabancı dil bilgisinde 11 milletvekilinden sadece 3 tanesinin yabancı dil bilgisi bulunmamaktadır.

22, 23 ve 24. Dönemde Adıyaman Milletvekillerinin kamu politikası oluşturma sürecinde yapmış oldukları faaliyetler incelendiğinde en fazla yasama faaliyetinde bulunan 770 yasama faaliyeti ile CHP milletvekili Şevket Köse olduğu görülmektedir. Daha sonra Şevket Gürsoy ve Salih Fırat gelmektedir. İlk üç sırada Cumhuriyet Halk Partisinden seçilen milletvekilleri bulunmaktadır. İktidar milletvekillerinin yasama faaliyetine daha az katıldığı tespit edilmiştir. Cumhuriyet Halk Partisinden Şevket Köse meclis yasama faaliyeti performansı bakımından dikkat çekmektedir. 2002-2015 yılları arasında TBMM’de yasama faaliyetlerinde bulunan Adıyaman milletvekillerinin toplam yasama faaliyetinde bulunma sayısı 1225’tir. Şevket Köse bir dönem milletvekilliği yaptığı halde 770 yasama faaliyetinde bulunmuştur.

22, 23 ve 24. Dönemde Adıyaman Milletvekillerinin TBMM’de yapmış oldukları konuşmalar incelendiğinde Şevket Köse’nin 445 konuşma ile en fazla konuşma yaptığı görülmektedir. Ahmet Aydın 125, Salih Fırat 54, Mahmut Göksu 43, Mehmet Metiner 42, Mehmet Erdoğan 28, Şevket Gürsoy 21, Fehmi Hüsrev Kutlu 21, Mehmet Murtaza Yetiş 11, Ahmet Faruk Ünsal 4, Mehmet Özyol 2 defa meclis kürsüsünde konuşma yapmıştır.

Kamu politikaları, aktörler tarafından ortaya konan talepler üzerinden hareket eder. Değişik aktörlerin talepleri ile süreç gelişir. Adıyaman milletvekilleri kamu politikası aktörü olarak 796 kez meclis kürsüsünde konuşarak, birçok konuda fikir ve önerilerini meclis kürsüsünden ifade ederek, kamu politikası oluşturulması sürecinde etkili olmuşlardır.

Kamu politika sürecinin uygulama aşamasında kamu politikasının hayata geçirilebilmesi, yani uygulanabilir hale gelebilmesi için belirlenen kamu politikaları ile ilgili yasal düzenlemeler gerekmektedir. Milletvekilleri 299 kanun teklifi vererek birçok kanun teklifinin, kanunlaşmasını sağlamışlardır.

Milletvekilleri 16 meclis soruşturma önergesi, 4 gensoru önergesi, 386 soru önergesi vererek hükümet politikalarını denetlemiş, kamu politikasının oluşturulma sürecinin son aşaması olan “değerlendirme” sürecinde rol almışlardır. Milletvekilleri kamu politikası oluşturulma sürecinin gündem oluşturma ve politikanın oluşturulması aşamaları ile ilişkilendirilebilecek 515 meclis araştırma önergesi vermiştir.

Meclis bünyesinde gerçekleştirdikleri kamu politikası oluşturma faaliyetlerinin, eğitim faaliyetleri açısından Adıyaman Üniversitesinin kurulması, tarım alanında gerçekleştirilen faaliyetlere etkisi kapsamında tütün üretimi ve piyasaya arzının önündeki yasal engellerin kalkması, Adıyaman'ın sulu tarıma geçmesi konusunda milletvekillerinin bir araya geldikleri ve meclis kürsüsünden konuyu TBMM gündemine getirdikleri görülmektedir. Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerinin ise Adıyaman'ın ekonomik sorunları ve bu sorunların aşılması noktasında birçok yasama faaliyetinde buldukları görülmektedir.

Milletvekili seçimlerinde, milletvekili listelerinin hazırlanmasında o ilin parti delegeleri ile ön seçimin zorunluluk haline getirilmesi, dar bölge seçim sistemi gibi farklı seçim yöntemleri ile milletvekillerini parti disiplini ve parti liderinin gücüne karşı güçlendirecek bir takım yöntemlerin geliştirilmesi tartışılmalıdır. Milletvekillerinin bu yöntemlerle güçlendirilmesi, yasama sürecinde daha kendine güvenli, seçmen çıkarlarını yasama sürecine taşımada seçmene karşı da sorumlu, parti disiplinini ve liderin gücünü sınırlamada nispeten etkili hale getirerek, güçlü bir kamu politikası aktörü olmalarını sağlamaya katkı sunacağı değerlendirilmektedir.

Milletvekilleri parlamento görevleri sırasında 3 danışman atayabilmektedir. Politika danışmanları da kamu politikası oluşturma sürecinin bir başka aktörüdür. Verimli, etkin bir kamu politikasının oluşturulması için politika danışmanlarının bir kısmının kamu politikası alanında yükseköğrenim görmüş veya bu alanda akademik çalışma yapmış kişiler arasından seçilmesi milletvekillerinin gücünü arttıracığı düşünülmektedir.

Kamu politikası oluşturma sürecinin değerlendirme basamağında, kamu politikası aktörleri olan milletvekillerinin işlevi hükümet tarafından uygulanan kamu politikalarının denetlenmesidir. Türkiye Büyük Millet Meclisi; meclis araştırması, genel görüşme, meclis soruşturması ve yazılı soru mekanizmalarıyla bilgi edinir ve hükümetin kamu politikalarını denetleme yetkisini kullanır. Hükümet tarafından uygulanan kamu politikalarının, meclis tarafından denetlenmesi ancak bu mekanizmaların hükümet üzerinde bağlayıcılığı olması ile sağlanabilir. Bu nedenle 1982 Anayasanın 98. maddesinde değişikliğe gidilmelidir. Hükümetin kamu politikalarını uygulanmasının denetlenmesine yönelik çabalar meclis bünyesinde muhalefet milletvekilleri tarafından gelmektedir, iktidar milletvekillerinin de

hükümetin kamu politikalarını denetlemesini kolaylaştıracak yasal mekanizmalar meclis bünyesinde oluşturulmalıdır.

Ülkemizde kanunların hazırlanmasında, bir başka kamu politikası aktörü olan bürokrasinin önemli rolü ve etkisi bulunmaktadır. Bürokrasi tarafından ön çalışması yapılan kanun taslakları, mecliste parti disiplini altında hareket eden milletvekilleri tarafından yeterince tartışılmadan kanunlaşmaktadır. Meclis sınırlı sayıda partinin ideolojisini ve iradesini yansıtmaktadır. Yasama sürecinde milletvekillerinin etkinliğinin arttırılabilmesinin ve çok farklı bakış açılarıyla konunun değerlendirilmesinin yolu, meclisteki ideoloji ve parti çeşitliliğini arttırmaktır. Bunu sağlayabilmek için mecliste çok sesliliğin sağlanması ve yasama sürecinde toplumun iradesinin daha fazla yansıtılabilmesi için seçim barajı düşürülmeli ve toplumun çok farklı kesimlerinin iradesinin meclise yansıtılması sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

- Akdoğan, A.A. (2011), “Türkiye’de Kamu Politikası Disiplininin Tarihsel İzleri”, *Türkiye’de Kamu Yönetimi ve Kamu Politikaları* (Ed. Filiz Kartal), Ankara: TODAİE Yayınları.
- Akdoğan, A. A. (2013), “Gündem Belirleme”, *Kamu Politikası Kuram ve Uygulama* (Der. Mete Yıldız – M. Zahid Sobacı), Ankara: Adres Yayınları.
- Aksoy, N. (2008), *Sivil Toplum ve Baskı Grupları*, İstanbul: Kaknüs yayınları.
- Acar, İ. (2014). *Adıyaman Şehir Kimliği Çalışmayı Sonuç Raporu*. Adıyaman: Adıyaman Belediyesi, T.C Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.
- Akar, M. (2005). *İnsanlığın Kültür Mirası Adıyaman*. İstanbul: Peri Yayınları.
- Atay, O., & Aytekin, B. (2010). *Güneşe Yürümek*. (S. Öztürk, & Y. Tosun, Dü) İstanbul: Adıyamanlılar Vakfı Yayınları.
- Babaoğlu, C. (2017). Kamu Politikası Analizine Yönelik Kavramsal ve Kuramsal Bir Çerçeve, *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 15(30):511-532.
- Biçer, M., Yılmaz, H.H. (2009). Parlatmentonun Kamu Politikası Oluşturma ve Planlama Sürecindeki Konumunun Yeni Kamu Mali Yönetim Sistemi Çerçevesinde Değerlendirilmesi. *Yasama Dergisi*, 13:45-84.
- Cochran, C. E., Meyer, L. C, Carr, T. R. ve Cayer, N. J. (2009). *American Public Policy: An Introduction*. Wadsworth Cengage Learning, Boston.
- Çam, E. (1999), *Siyaset Bilimine Giriş*, 6. Baskı, İstanbul: Der Yayınları.
- Çevik, H. H. ve Demirci, S. (2008), *Kamu Politikası*, Ankara: Seçkin Yayınları.
- Çevik, H. H. (1998). Kamu Politikaları Analizi Çalışmaları Üzerine Türkiye Açısından Bir Değerlendirme, *Amme İdaresi Dergisi*, 31(2):103-112.
- Demirci, S. (2011), Kamu Politikasında İşbirlikçi Tarafgirlik (Koalisyon) Modeli, *Kamu Politika Süreci Teorik Perspektifler* (Ed. Alican Kaptı), Ankara: Seçkin Yayınları.
- Demir, F. (2011). Kamu Politikası Ve Politika Analizi Çalışmalarının Teorik Çerçevesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 30:107-120.
- Doğu, A. (2001). “Umumi Harp”in ve “Mütareke”nin kısıkacında yozlaşan İstanbul ve bir roman. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2):231-243.
- Dye, R. T. (2011), *Understanding Puclic Policy (13th ed.)*, United States: Pearson.

- Eryılmaz, B. (2011), *Kamu Yönetimi*, 4. Baskı, Ankara: Okutman Yayınları.
- Gözler, K. (2013), *Anayasa Hukukunun Genel Esasları*, 4. Baskı, Bursa: Ekin Basın Yayın Dağıtım.
- Henry, N. (2004), *Public Administration and Public Affairs*, Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall.
- Gül, H. (2015). Kamu Politikası Analizi, Yöntemleri ve Teknikleri. *Yasama Dergisi*, 29:5-31.
- Karatepe, Ş. (2013), *Anayasa Hukuku*, Ankara: Savaş Yayınları.
- Kapani, M. (1999), *Politika Bilimine Giriş*, 11. Baskı, Ankara: Bilgi Yayınları.
- Memişoğlu, D. (2016). Bir Kamu Politikası Analiz Örneği: Sağlıkta Dönüşüm. *Yasama Dergisi*, 36:62-93.
- Nakıpoğlu, A. (2012). *Adıyaman Tarihi ve Kültürü Üzerine*. (H. Doğan, Dü.) Konya: Kömen Yayınları.
- Öztekin, A. (2003), *Siyaset Bilimine Giriş*, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Sucu, M. (1985). *Adıyaman İli ve İlçeleri*. Gaziantep: Bugün Ajans Basım, Yayın.
- Usta, A. (2013). Kamu Politikaları Analizine Kuramsal Bir Bakış. *Yasama Dergisi*, 24: 81-82
- TBMM Albümü, 23. Dönem*. (2007). Ankara: TBMM Basımevi.
- TBMM Albümü, 24. Dönem*. (2012). Ankara: TBMM Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı Basımevi.
- Türküne, M. (2006). *Siyaset*, Ankara: Lotus Yayınevi
- Yarullina Yıldırım, R. (2015). *Fırat'tan Volga'ya Medeniyetler Köprüsü*. Adıyaman: Adıyaman Üniversitesi Yayınları.
- Yıldız, M. ve Sobacı, M.Z. (2013), Kamu Politikası ve Kamu Politikası Analizi: Genel Bir Çerçeve, *Kamu Politikası Kuram ve Uygulama* (Der. Mete Yıldız – M. Zahid Sobacı), Ankara: Adres Yayınları.
- Yıldız, M., Babaoğlu, C., Şahin, B. (2016). Kamu Politikasını Türk İdare Tarihi Üzerinden Çalışmak. *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 34(2):133-158
- Zariç, S. (2012). "Türkiye'de Think - Tank Kuruluşları ve Karşılaştıkları Sorunlar", *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E- Dergisi*, 31: 1-19.

Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri;

- Cilavdaroğlu, A.A. (2019). *Türkiye'de Parlementer Sistem İçinde Kanıta Dayalı Politika Yapımı*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, ss. 93-116.
- Doğan, A. A. (2018). *22. Dönem Gaziantep Milletvekilleri ve Siyasi Faaliyetleri (2002-2007)*. Gaziantep: Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi Anabilim Dalı.

Göçoğlu, V. (2014). *Kamu Politikaları ve Sosyal Medya İlişkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, ss. 4-26.

Nacak, O. (2015), *Yeni Kamu Yönetimi ve Türkiye de Kamu Politikalarının Oluşturulması: Aktör Temelli Bir Analiz*. Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya, ss. 77-148.

Elektronik Kaynak;

Haberler. <https://www.haberler.com/mehmet-ozyol/biyografisi/> (19.05.2019).

TBMM. https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=22&p_sicil=6061 (27.04.2019).

AK Parti. <http://www.akparti.org.tr/ak-kadro/merkez-disiplin-kurulu/ahmet-aydin/> (27.04.2019).

Gazete Oku. <https://www.gazeteoku.com/mehmet-metiner-kimdir/557> (27.04.2019).

TBMM.Milletvekilleri.https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.bilgi?p_donem=24&p_sicil=6760 (27.04.2019).

Adıyaman Belediyesi. <http://www.adiyaman.bel.tr/PersonDetail.aspx?CategoryID=124&PersonID=153> (27.04.2019).

AK Parti. <http://www.akparti.org.tr/akkadro/milletvekilleri/22donem/adiyaman/mahmut-goksu/> (27.04.2019).

Haber Türk. <https://www.haberturk.com/ahmet-faruk-unsal-kimdir#> (27.04.2019).

Harita Genel Komutanlığı. https://www.hgk.msb.gov.tr/images/urun/il_ilce_alanlari.pdf, (27.04.2019).

Yüksek Seçim Kurulu. <http://www.ysk.gov.tr/tr/milletvekili-genel-secimarsivi/26441> (02.05.2019)

Türkiye İstatistik Kurumu. <https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr> (02.05.2019)

TBMM. Yasama Faaliyetleri. Ahmet Faruk Ünsal;
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=22&p_sicil=6043 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_soru_sd.uyenin_soru_onergeleri?p_sicil=6043&p_donemkod=22 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_genel_gorus_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=22&p_sicil=6043 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=22&p_sicil=6043 (04.03.2019).

TBMM. Yasama Faaliyetleri. Fehmi Hüsrev Kutlu;
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=22&p_sicil=6131 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=23&p_sicil=6131 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=22&p_sicil=6131 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=23&p_sicil=6131 (04.03.2019).

TBMM. Yasama Faaliyetleri. Mahmut Göksu;
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=22&p_sicil=5708 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_soru_sd.uyenin_soru_onergeleri?p_sicil=5708&p_donemkod=22 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=22&p_sicil=5708 (04.03.2019).

TBMM. Yasama Faaliyetleri. Mehmet Özyol;
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=22&p_sicil=5693 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_sorusturma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=22&p_sicil=5693 (04.03.2019).

TBMM. Yasama Faaliyetleri. Şevket Gürsoy;
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=22&p_sicil=6061 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=23&p_sicil=6061 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sozlu_soru_sd.uyenin_soru_onergeleri?p_sicil=6061&p_donemkod=22 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_sorusturma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=22&p_sicil=6061 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=22&p_sicil=6061 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=23&p_sicil=6061 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/gensoru_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=22&p_sicil=6061 (04.03.2019).

TBMM. Yasama Faaliyetleri. Mehmet Erdoğan;
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=23&p_sicil=6565 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=24&p_sicil=6565 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=23&p_sicil=6565 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_ongergeleri.uyenin_ongergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6565 (04.03.2019).

TBMM. Yasama Faaliyetleri. Ahmet Aydın;

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=23&p_sicil=6608 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=24&p_sicil=6608 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_genel_gorus_ongergeleri.uyenin_ongergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6608 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_ongergeleri.uyenin_ongergeleri?donem_kodu=23&p_sicil=6608 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_ongergeleri.uyenin_ongergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6608 (04.03.2019).

TBMM. Yasama Faaliyetleri. Şevket Köse;

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=23&p_sicil=6519 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_soru_sd.uyenin_soru_ongergeleri?p_sicil=6519&p_donemkod=23 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_genel_gorus_ongergeleri.uyenin_ongergeleri?donem_kodu=23&p_sicil=6519 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_sorusturma_ongergeleri.uyenin_ongergeleri?donem_kodu=23&p_sicil=6519 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_ongergeleri.uyenin_ongergeleri?donem_kodu=23&p_sicil=6519 (04.03.2019).

TBMM. Yasama Faaliyetleri. Mehmet Metiner;

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=24&p_sicil=6660 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_sorusturma_ongergeleri.uyenin_ongergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6660 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_ongergeleri.uyenin_ongergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6660 (04.03.2019).

TBMM. Yasama Faaliyetleri. Muhammed Murtaza Yetiş;

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=24&p_sicil=6793 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_sorusturma_ongergeleri.uyenin_ongergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6793 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_ongergeleri.uyenin_ongergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6793 (04.03.2019).

TBMM. Yasama Faaliyetleri. Salih Fırat;

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/kanun_teklifi_s_sd.uyenin_teklifleri?p_donem=24&p_sicil=6760 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_soru_sd.uyenin_soru_onergeleri?p_sicil=6760&p_donemkod=24 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_genel_gorus_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6760 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_sorusturma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6760 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/meclis_arastirma_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6760 (04.03.2019).

https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/gensoru_onergeleri.uyenin_onergeleri?donem_kodu=24&p_sicil=6760 (04.03.2019).

TBMM Tutanak Dergisi 22. Dönem 1. Yasama Yılı;
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d22&v_yasama_yili=1&v_cilt= (19.03.2019).

TBMM Tutanak Dergisi 22. Dönem 2. Yasama Yılı;
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d22&v_yasama_yili=2&v_cilt= (19.03.2019).

TBMM Tutanak Dergisi 22. Dönem 3. Yasama Yılı;
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d22&v_yasama_yili=3&v_cilt= (19.03.2019).

TBMM Tutanak Dergisi 22. Dönem 4. Yasama Yılı;
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d22&v_yasama_yili=4&v_cilt= (19.03.2019).

TBMM Tutanak Dergisi 22. Dönem 5. Yasama Yılı;
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d22&v_yasama_yili=5&v_cilt= (19.03.2019).

TBMM Tutanak Dergisi 23. Dönem 1. Yasama Yılı;
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d23&v_yasama_yili=1&v_cilt= (19.02.2019).

TBMM Tutanak Dergisi 23. Dönem 2. Yasama Yılı;
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d23&v_yasama_yili=2&v_cilt= (19.02.2019).

TBMM Tutanak Dergisi 23. Dönem 3. Yasama Yılı;
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d23&v_yasama_yili=3&v_cilt= (19.02.2019).

TBMM Tutanak Dergisi 23. Dönem 4. Yasama Yılı;
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d23&v_yasama_yili=4&v_cilt= (19.02.2019).

TBMM Tutanak Dergisi 23. Dönem 5. Yasama Yılı;
https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d23&v_yasama_yili=5&v_cilt= (19.03.2019).

TBMM Tutanak Dergisi 24. Dönem 1. Yasama Yılı;
[https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d24&v_yasama_yili=1&v_cilt=\(19.04.2019\).](https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d24&v_yasama_yili=1&v_cilt=(19.04.2019).)

TBMM Tutanak Dergisi 24. Dönem 2. Yasama Yılı;
[https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d24&v_yasama_yili=2&v_cilt=\(19.04.2019\).](https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d24&v_yasama_yili=2&v_cilt=(19.04.2019).)

TBMM Tutanak Dergisi 24. Dönem 3. Yasama Yılı;
[https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d24&v_yasama_yili=3&v_cilt=\(19.04.2019\).](https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d24&v_yasama_yili=3&v_cilt=(19.04.2019).)

TBMM Tutanak Dergisi 24. Dönem 4. Yasama Yılı;
[https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d24&v_yasama_yili=4&v_cilt=\(19.04.2019\).](https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d24&v_yasama_yili=4&v_cilt=(19.04.2019).)

TBMM Tutanak Dergisi 24. Dönem 5. Yasama Yılı;
[https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d24&v_yasama_yili=5&v_cilt=\(19.04.2019\).](https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_dergisi_pdfler.birlesimler?v_meclis=1&v_donem=d24&v_yasama_yili=5&v_cilt=(19.04.2019).)

ÖZGEÇMİŞ

Mehmet ŞAHİN 1985 yılında Adıyaman' ın Çelikhan ilçesinde doğdu. Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü'nden 2007 yılında mezun oldu. Yüksek lisans derecesini 2016 yılında Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretimi Dalı'ndan aldı. Mehmet ŞAHİN' in Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisinde “Ses Temelli Okuma Yazma Öğretiminde Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştığı Sorunların İncelenmesi” adlı makalesi yayımlanmıştır. 2018 yılında İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olmuştur. 2007-2018 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurumlarda öğretmenlik, müdür yardımcılığı ve okul müdürlüğü yapmıştır. Halen Adıyaman barosuna kayıtlı olarak serbest avukatlık yapmaktadır.

VITAE

Mehmet ŞAHİN was born in 1985 in Çelikhan District of Adıyaman. He graduated from Gaziantep University Faculty of Education, Department of Primary School Education in 2007. In 2016, he graduated from the Department of Education Programs and Teaching at Adıyaman University. Mehmet ŞAHİN's paper “Investigation of Investigation of Classroom Teachers' Problems During Sound-Based Reading And Writing Training” was published in Siirt University Journal of Social Sciences. Mehmet ŞAHİN graduated from İnönü University Faculty of Law in 2018. Between the years of 2007-2018 he worked as a teacher, assistant manager and school director in institutions affiliated to the Ministry of National Education. He is a registered lawyer at Adıyaman Bar Association.